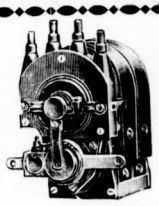
VI. ÉVFOLYAM. 31. SZÁM

Nemzeti Sport és az Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

A Monarchia legnagyobb szaküzlete: **AUTOMOBIL-FELSZERELESEK** és :: KELLÉKEKBEN. ::

„Erbengyujtó“ elektromagneses gyujtók.

Antiderapant „Houben“ ❁ „Englebert“ Pneu.

Árjegyzék ingyen!

Sürgönycim: ERBENZÜNDER. WIEN, I., Stubenring 14. Telefon: 20.539.

Tennis-raket javitó, tennis-pálya készitő és felszerelő.

Macher Rezső

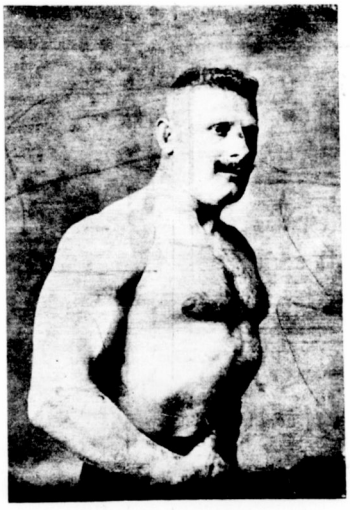
lawn-tennis, sport-üzlete

BUDAPEST

IV., Koronahereeg-utca 3.

(Az udvarban.)

Bátorkodom még szives figyelmét felhivni a most sajtó alatt levő árjegyzékemre. A világhirü J. & S. Scheffield raketek egyedüli raktára Magyarország részére.

Weisz Rikárd (MTK.) a birkózás világbajnoka.

Tusnádfürdői ❁ ❁ ❁ Sporttelep.

Igazgató-tulajdonos

FILIPP ENDRE

Központi iroda:

VII., Városligeti fasor 7.

Megnyilik 1908. junius 15-én.

Vasutállomás, posta, távirda, telefon.

Vivás, uszás, evezés, svédtorna, athletika, lawn-tennisz, céllövészet, galamblövészet, vadászat, halászat.

Téli sportok:

ski, bobsleigh, toboggán, skeleton stb.

Étterem, kávéház, szállodák minden kényelem.

Légfürdők, napfürdők.

Országos és nemzetközi versenyek.

Hölgyszalon, játéktermek.

Paar János

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3.

MŰTEREM

TARJÁN-PAAR V., Városház-utca 3. sz. (Mezzanin).

34 TELEFON 75—70.

VERSENY-DIJAK

az összes sportágaknak megfelelően érmek, plaketek és jelvények hazai gyártása.

Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.

VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

Legrégibb magyarországi automobil javitó műhely. Preciziós munka, szolid árak. Modern garage. Automobil-anyag, pneumatik-, olaj-, benzin-raktár.

Jókarban lévő használt automobilok jutányos árban.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken 44 fillér).

Lawn-tennis. Football.

Angol és magyar sportjátékok összes kellékei. Teljes lawn-tennis felszerelések. Amerikai, angol és francia prima raketek. Wright und Ditson, Slazenger, Ayres, Sykes, Davis, Bussey, Prosser, Jaques, Mass & Cie, Williams stb. gyárosok raketjei. Raketjavitások elsőrangu szakmunkás által. Versenylabdák. Slazenger, Standard, selected, Ayres, Champion, Sinnet, Climax stb. Közép és bekerítő hálók stb. Oszlopok. Raketprések. A Magyar Országos lawn-tennis szövetség hivatalos játék- és versenyszabályai. Versenyjegyzőkönyvek.

Uj „Diaboló-játék“ minden kivitelben.

Hitelesitett athlétikai sportcikkek egyedüli főraktára.

Tornaszerek. Valódi olasz Perez-féle vívóeszközök. Izomerősitők. Hockey, Golf, Lovas, Polo, Croquet.

Sportöltözékek és felszerelések legnagyobb raktára. Képes sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

Kertész Tódor

sportüzlete

BUDAPEST, IV., Kristóf-tér.

Állandó sportkiállitás.

Sport-, diszmű- és játékárúk.

Utazási és háztartási cikkek.

Alapittatott 1861-ben.

KÖHÖGÉS ELLEN a legjobb

CONTRATUSSIN

BAYER

Pasztilla-alakban is kapható!

A legcélszerübb arc és kézkenőcs a

PARK-CLUB CRÉME.

Vörös kereszt gyógyszertár, Budapest, VI., Andrássy-út 84.

A sportot üző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tüz és jég nélkül. Kérjen árlapot a

Geittner és Rausch

cégtől

Budapest, VI., Andrássy-ut 8.

hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.

THERMOS.

Littke „CASINO“ pezsgő

Budapesti főraktár:

IV. kerület, Szép-utca 11 szám.

TELEFON: 10—85. TELEFON: 10—85.

Császárfürdő

Budapesten. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangu kénes hévvizü gyógyfürdő; modern berendezésü gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák-, török-, kő- és márványfürdők; hölég-, szénsavas- és villamosviz-fürdők. Ivó- és belégzési kúra. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jóhirnevü szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől ¼ óránya. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

HALUSKA PÉTER

érofényező és mázoló

Budapest, VI., Andrássy-út 77.

(Rózsa-utca sarok.)

Fürdőkádak és vasbutorok fényezése. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, u. m.: épületek, kávéházak, szállodák és mindennemü butorok festését és erezését a legegyszerübb kiviteltől a legfinomabb kivitelig.

MLAKA JÁNOS

KÁRPITOS ÉS DISZITŐ

BUDAPEST, VI., Csengery-u. 30.

Modern izlésü butorokat, fantasztikus diszitéseket készit. Elvállal javitásokat fürdő- és nyaralótelepeken.

TOPOR ENDRE

ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOSMESTER.

BUDAPEST

VI., EÖTVÖS-UTCA 30. SZ.

Készit mindennemü butort régi és uj stilusban, belső épitészeti munkát, üzletberendezést, portált terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánzását és javitását pontosan elkészíti.

VI. évfolyam. 1908. augusztus 1. 31. szám

NEMZETI SPORT
és a
MAGYAR VIZI SPORT
MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vivómester alapította. A Magyar Vízi Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 20 korona. FÉL „ 10 „ NEGYED „ 5 „ | **Megjelenik minden szombaton.** | Előfizetések postatakarékpénztári befizetési lappal eszközölhetők. — Postatakarékpénztári chequeszámla 20338. Clearing-forgalom.

Főszerkesztő: Dr. POLÓNYI DEZSŐ laptulajdonos | Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., ESTERHÁZY-UTCA 6. SZ. | Felelős szerkesztő. FRIEDRICH NÁNDOR

Hirdetési képviseletünk Franciaország, Olaszország és Svájc területére:
Société Générale de Publicité „LA RÉCLAME UNIVERSELLE, PARIS.“ 12. Boulevard de Strasbourg 12.

Győztünk.

Hét napi rettenetes küzdelem után lezajlott az olympiai vivóverseny. Eredménye a magyar kardvivás teljes és tökéletes győzelme a világ minden nemzete felett. Megnyertük a kard-csapatversenyt, az egyéniben pedig az első, második, negyedik, ötödik és hatodik helyet foglaltuk le. Ehhez fogható diadalt soha még nemzet e világversenyeken el nem ért.

— Uram, ez nemzeti szerencsétlenség Olaszországra — mondá az olasz kiküldetés vezetője.

— C'est à pleurer — mondá a német csapat kapitánya.

E keserü szavak jellemzik a hangulatot, amely a vivónemzeteket elfogta, mikor a magyar fegyverek könyörtelenül elsöpörték őket és csoportot csoport után nyertek meg, kiszoritva azokból jóformán mindenkit.

Csapatunk 9:0-ra verte a büszke német csapatot, amely az előző olympiádon az első dijat nyerte. „Ha a vivásban van rekord, ugy ez kétségtelenül az“ — mondta a Sporting Life. Az olaszokat, egykori tanitómestereinket 11:5 arányban vertük le, csak a kitünő cseh csapat fejtett ki nagyobb ellenállást a döntőben. Győztünk. A magyar trikolór a büszke cimerrel felrepült a Stadion árbocára és az idegen népek tizezrei orkánszerü tapssal fogadták a magyar diadalt.

Az egyéni versenyben az első kört minden magyar megállotta, a félelmes második körnél csak egy esett ki, pedig itt vérzett el a világ vivógárdájának szine-java. 7 magyar, 2 olasz, 2 holland, 2 francia, 1 angol, 1 dán, 1 cseh jutott az elődöntőbe, a többi nemzet teljesen kiesett. Ez az arány előre vetette árnyékát. Az elődöntőből 5 magyar került a döntőbe, a kiesett kettőt is nem idegenek, hanem honfitársaik szoritották ki. A döntő jóformán magyar háziverseny volt, csak a cseh Goppold mutatkozott méltó ellenfélnek, a franciák büszkesége, de la *Falaise* és a holland kapitány, Doormann, az utolsó helyet intézték el egymás között. Az első helyre holtverseny volt *Zulavszky* Béla és *Fuchs* Jenő között. Az egy tussos döntés az utóbbi győzelmét hozta meg.

Alkonyodott, a Stadionban vége felé jártak a versenyeknek, mikor kimentünk a nagy árboc alá vagy negyvenen fedetlen fővel, mélységes áhitattal vártuk, mig a két magyar lobogó az első és a második helyért, kibontakozik. Háromszoros éljen kiáltásunkra a tömeg tomboló tetszése felelt.

Boldogok és büszkék voltunk, mert ha itt-ott más sportban csalódás ért is bennünket, *Weisz* Richárd kitünő bajtársunk fényes birkozóbajnokságával együtt immár három világbajnokságot szereztünk meg, igy az ötödik helyre jutottunk a nemzetek sorában, 17 nemzetet előzve meg, hatalmas, gazdag, erős nemzeteket.

A vivás terén aratott nagyszerü győzelmünk következményei beláthatatlanok.

12 év előtt az volt minden magyar ember hite, hogy a magyar a kardvivásban legyőzhetetlen. E hit tévesnek bizonyult. A millenáris verseny az olasz fegyverek győzelmével végződött. És azzal együtt győzött az olasz szellem is. Átvettük az olasz iskolát, kitünő olasz mesterek jöttek bennünket tanitani, jeles magyar mestereink elsajátitották az uj irányt, a magyar verseny-vivósport teljesen felvette az olasz iskola vivmányait. De nem utánoztuk őket szolgai módon, kritika nélkül, átformáltuk a rendszert saját vérmérsékletünk szerint, nem vetettünk el mindent, amit addig jónak tartottunk. Ezért a magyar vivás sohasem volt hü mása az olasznak, hanem attól eltérő, elágazó fejlődést mutat. Évek óta érezzük, hisszük, de kimondani igazán nem mertük eddig, hogy tulszárnyaltuk az olaszokat. Nem volt alkalmunk ezt bebizonyitani. Olaszországban idegennek versenyt nyerni majdnem lehetetlen. Az athéni olympiád rossz szabályaival még kevésbbé volt alkalmas erre. Végre a londoni olympiádon elfogadták a Magyarországon is érvényes szabályokat, jó rendezést és pártatlan biráskodást nyujtottak, igy, amire oly régóta várunk, sikerült. Bebizonyitottuk a magyar kardvivás elsőségét.

Közvetlen a verseny emberfeletti izgalma és fáradsága után a részletes méltatást későbbre kell hagynunk. Egész cikksorozatban fogunk visszatérni a verseny tanulságaira. Ezuttal csak folytatjuk a részletes eredmények közlését, amelyet lapunk mult számában megkezdettünk.

I. nap.

A kardvivás első napja reánk magyarokra igazán fényes sikerrel végződött. A nyolcas csapatokban 5 első, 3 másod helyet értünk el, igy valamennyi magyar belejutott a második körbe, ezzel pedig *egyetlen* nemzet se dicsekedhetik még az olaszok se, akiknek számos világhirü vivója elég gyengén szerepelt.

Az egyes csoportok eredményei a következők:

I. 1. *Flesch* (Ausztria) 5 gy. 2. Dorman (holland) 3 gy. 3. V. Lada (cseh) 3 gy.

Kiestek: De Mas Latrie (francia) 2 gy. Tucek (cseh) 1 gy. Six (belga) 0 gy.

Flesch erős támadásaival könnyen, *Doormann* igen erős és nyugodt.

II. 1. P. *Lada* (cseh) 3 gy. 2. P. *Tóth* (magyar) 2 gy. 3. V. Voodt (belga) 2 gy.

Kiestek: Adams (német), Murray (angol).

Lada igen szépen dolgozik. Santelli Horatio tanitványa. *Tóth* e napon meghülése folytán erősen indisponált volt.

III. 1. *Labouchere* (holland) 4 gy. 2. Grade (belga) 4 gy. 3. Jack (német) 4 gy.

Kiestek: Diana (olasz) 3 gy. Renaud (francia) 4 gy. Godfre (angol) 1 gy.

Labouchere a holland bajnok hidegvérével és tempótudásával alkalmasint a döntőben is benne lesz. *Diana* kiesése óriási meglepetés. Tavaly 4 olasz versenyt nyert meg.

IV. 1. *Marsch* (angol) 3 gy. 2. Lateux (francia) 2 gy. 3. Shoemaker (holland) 2 gy.

Kiestek: Lichtenfels (német) 2 gy. Kreuckel (dán) 1 gy.

Gyenge csoport.

V. 1. *De Jong* (holland). 2. A. Pirzio-Biroli (olasz). 3. Schwartz-Nielsen (dán).

Kiestek: Bosman (belga), James (angol), Langeoin (francia).

A hollandok szépen mennek előre sajátszerü, óvatos tempóvivásukkal.

VI. 1. *Szántay* (magyar) 4 gy. De da Falaise (francia) 4 gy. 3. Petri (német).

Kiestek: G. Pirzio-Biroli (olasz), Fielmann (angol), Van Loben Sels (holland).

Igen erős csapat. *Szántay* könnyen (3:1) győzelme a francia világbajnok felett nagy feltünést keltett.

VII. 1. Dr. *Földes* D. 5 gy. 2. Ceccherini (olasz) 4 gy. 3. Badman (angol) 2 gy.

Kiestek: J. de Lesseps (francia), Van Münden (holland), Erchrath de Bary (német).

Földes soha még ily jól nem vivott. Szinte játszott hatalmas ellenfeleivel. Ceccherinit 2 feltartó szurással, 1 oldaltempó elővágással bibátlanul verte meg. Nagy taps fogadta győzelmét.

VIII. 1. *Bertinetti* (olasz) B. de *Lesseps* (francia). 3. Zulavszky B. (magyar).

Kiestek: Wilson (angol), Krunert (német), Gale (Dél-Afrika), Goffin (belga).

Jó csapat. Bertinetti rendkivül erős. De *Lesseps* a francia mestervivó (katonatiszt) feltünő jó. *Zulavszky* még nem szokta meg a kaviesos talajt.

IX. 1. Dr. *Gerde* (magyar) 4 gy. 2. Ostrup (dán) 4 gy. 3. H. von Blijenburgh (holland) 3 gy.

Kiestek: De Raust de St.-Brisson (francia), Du Bosch (belga), Keene (angol).

Gerde kitünően vivott, pompás riposztjait állandó taps kisérte. *Ostrup* nagyon erős, óvatos és biztos kezü.

X. 1. De *Lobsdorf* (Goppold cseh) 7 gy. 2. Dr. Apáti (magyar) 4 gy. 3. Auspach (belga) 4 gy.

Kiestek: Pietro Santa (olasz), Brookfield (angol), Mikorski (francia), Stohr (német), Van Schreven (holland).

Lobsdorf a hires cseh vivó nagy formában van. *Apáti* vehemens támadásai jól sikerültek.

XI. 1. Dr. *Fuchs* (magyar) 5 gy. 2. Van Hulstyri (holland) 4 gy. 3. Torsky (cseh) 3 gy.

Kiestek: Lockhart Leith (angol), Pinelli (olasz), Moldenhauer (német).

Fuchs egy klasszissal jobb társainál, ismert tempóakcióival játszva győz a közönség tapsai között.

XII. 1. *Van Rossem* (holland) 6 gy. 2. Schejbal (cseh) 3 gy. 3. Notley (angol) 3 gy.

Kiestek: Du Bosch (francia), Simonson (német), Nauman (német). Az athéni olympiád második helyezettje játszva győz az egymással holt versenybe kerülő Schejbal-Notley és Du Bosch felett.

XIII. 1. *Werkner* (magyar) 5 gy. 2. Novak (olasz) 4 gy. 3. Schön (német) 4 gy.

Kiestek: Perrodon (francia) 3 gy. De Benfort (holland), Chajk (angol), Dusek (cseh).

Werknernek nagyon jó napja van. A próbaverseny indiszpozicióját teljésen kiheverte és igy ismert fényes védései és gyors riposztjai segélyével könnyen veri ellenfeleit. *Novak* a trieszti verseny epé-győztese a legjobb olasz ellenfél. A német bajnokvivó *Schön* csak Novak kegyelméből jut a döntőbe.

Az előmérközéseket követő szünnapon a győzteseket nemzetek szerint osztályozva *a magyarok rezetnek 8 helyfyel*, őket követik a hollandok 7, a csehek 5, az olaszok 4, a franciák, angolok, németek, belgák 3—3, a dánok 2, végül az osztrákok 1 helyfyel.

Az első elődöntő sorsolása nem kedvező-reánk, mert Szántay és Tóth egy csapatba kerül és pedig Labuchére és Flesch-el, továbbá egy másik csoportban Földes Werknerrel és Van Rossemmel.

II. forduló.

I. Pool: 1. Fuchs magyar), 2. Notley (angol), kiestek Grade belga), Lateux (francia), Schoemacker holland.

Fuchs könnyen veri nála jóval gyengébb társait.

II. Pool: 1. Werkner (magyar), 2. Földes (magyar, kiestek Van Rossen holland), Badman (belga), Jack német). Van Rossen volt Athénben a harmadik helyezett, igy kiesése élénk feltünést keltett.

III. Pool: 1. Lobsdorf (cseh, 2. Voodt (belga), kiestek Marsh (angol), Novack (olasz), de Jong (holland). Novack kiesése óriási csapás volt az olaszokra. Lobsdorf a cseh óriás nagyszerüen vivott.

IV. Pool: 1. B. de Lesseps francia), 2. Zulavszky (magyar), kiestek Torsky, Schejbal csehek), Van Huljstin (holland). Zulavszky mindjobban és jobban alkalmazkodik a sajátszerü tusszámításhoz és pompásan kombinálva viv.

V. Pool: 1. Gerde (magyar), 2. Ceccherini (olasz), kiestek Schön (német), P. Lada cseh), Auspach (belga). Gerde kitünő formában veri ellenfeleit, köztük az olaszok világhirü vivóját, Ceccherinit. Schön a németek bajnoka, kiesik.

VII. 1. Tóth (magyar), 2. Szántay (magyar), kiestek Flesch (osztrák), Labouchére holland), Van Blienborgh holland). A legnehezebb csapat. Óriási izgalommal vártuk az eredményt, a mely esetleg egyik bajnokunk kiesésével járt volna. Tóth és Szántay azonban erős küzdelem után kiverik az osztrák bajnokot. Fleschet és a hires hollandot, Labouchert.

VII. Pool: 1. Bertinetti (olasz), 2. Doorman (holland), kiestek Petri (német), Pirzio Biroli (olasz). Bertinetti és Doorman igen szépen győztek.

VIII. Pool: 1. De la Falaise (francia), 2. Ostrup (dán), kiestek Apáti magyar), Nielsen holland).

Hárman holtversenyben. De la Falaise, Apáti és Ostrup között az első helyre, az uj döntés Apáti kiesését eredményezi.

I. elődöntő: 1. Fuchs, 2. Werkner, 3. Szántay, 4. De la Falaise, kiestek Földes, Notley, Lesseps, Bertinetti.

Rendkivül erős küzdelem. A talaj és a tusszámitás a magyarok közül legjobban Fuchsnak felel meg, aki bámulatos nyugalommal és hidegvérrel alkalmazza gyors tempóakcióit. Lesseps kiesése nagy izgalmat okoz a franciák, Bertinetti-é az olaszok körében. Ez utóbbit tartják a legjobb olasz amatőrnek otthon, bár a mi véleményünk szerint Olivier jobb.

II. elődöntő: 1—4 holversenyben 4—4 győzelemmel Zulavszky, Tóth, Doormann és Goppold. Ceccerini 4 vereség után visszalép, ez okozza Gerde kiesését, mert ezáltal egy győzelme elesik, mig Doorman, kit Ceccherini megvert, megszabadul egy vereségtől. Kiesett még Voodt és Ostrup. Gerde kiesése nagy kár, mert óriási formában vivott, az idegenek egyenesen őt tippelték a győzelemre.

A verseny utolsó napjára maradt a döntő küzdelem, mely ekként folyt le:

A vivó neve	Fuchs	Werkner	Szántay	De la Falaise	Toth	Zulavszki	Doorman	Lobsdorf	Eredmény
Fuchs		1	1	1	1	1	1	0	6 győz.
Werkner	0		0	1	0	0	1		2 „
Szántay	0	1		1	1	0	0	0	3 „
De la Falaise	0	0	0		1	0	0	0	1 „
Tóth	0	1	0	0		0	1	1	3 „
Zulavszki	0	1	1	1	1		1	1	6 „
Doorman	0	0	0	1	0	0		0	1 „
Lobsdorf	0	1	1	1	0	0	1		4 „

Ezután a negyedik helyért Szántay és Tóth között az egy tussra menő küzdelem az előbbi kitünő elővágásával Szántay javára dől el. Majd Zulavszky és Fuchs állanak ki az egy tussos döntésért és a bátóság a kétes akciót Zulavszky terhére dönti el.

Megjegyzendő, hogy Fuchs és Lobsdorf mérkőzésüket 8 perc alatt be nem fejezvén, mindkettő terhére egy veszteséget irtak.

Ezek szerint:

Bajnok: Fuchs Jenő dr. (magyar).
2. Zulavszky Béla (magyar).
3. Goppold de Lobsdorf (cseh).
4. Szántay Jenő (magyar).
5. Tóth Péter dr. (magyar).
6. Werkner Lajos (magyar).
7. Doormann (holland).
8. De la Falaise (francia).

Csapatverseny.

Legszebb és legfényesebb győzelmüket a magyar vivók a csapatversenyben aratták. Ez volt az egész Olympiád egyik legfontosabb, legnagyobb sulyu versenye. A legnemesebb fegyverrel, a karddal, nemzetek állanak egymással szemben, hogy eldöntsék az elsőséget — mondá lord Desborough.

Elsőnek a németekkel kerültünk össze. A németek csapata a következő volt: Erckrath de Bary, Petri, Jack, Krunnert. A magyar csapatot Tóth, Gerde, Werkner és Fuchs képezték.

Minden magyar, minden némettel vivott; de a németek egyetlen mérkőzést se tudtak nyerni, és mikor az abszolut nyerést jelentő 9 győzelmet megszereztük, a németek feladták a versenyt. A közönség és az angol sajtó óriási bámulata fogadta az athéni bajnokcsapattal elért hihetetlen fényes eredményünket, de nekünk nem sok időnk volt az elmélkedésre, mert délután legfélelmesebb ellenfeleinkkel, az olaszokkal kellett szembeállanunk.

Az olasz csapat tagjai: Ceccherini Santi, millenáris versenyünk győztese, Olivier (Triesztben második volt), Bertinetti (a legjobb olasz vivó) és Pirrio Birszli voltak. A magyar csapat: Tóth, Gerde, Fuchs és Földes tagjaival állott ki. A verseny ekként folyt le:

Név	Bertinetti	Ceccherini	Olivier	Biroli	Győzelmek száma
Földes	0	1	0	1	2
Fuchs	0	1	0	1	2
Gerde	1	1	1	0	3
Tóth	1	1	1	1	4

Vagyis a magyarok 11:5 arányban győztek.

Tomboló lelkesedés fogadta, midőn a legyőzött olasz csapat háromszoros Fviva Hungariát kiáltott, mire csapatunk kapitánya Zulavszki Béla vezényszavára háromszoros éljennel felelt.

A tulsó oldalon a csehek győztek, akik Lobsdorf, Dusek V., Lada és Scheibal személyében igazán elsőrangu csapatot állitottak a sikra, amit egyébként fényes győzelmeik is igazolnak. A mérkőzés igy folyt le:

Név	Lobsdorf	Dusek	Lada	Scheibel	Győzelmek száma
Fuchs	0	1	1	0	2
Gerde	0	1	0	1	2
Tóth	0	0	1	0	1
Werkner	1	1	0	1	3

Győztünk tehát 9:7 arányban. Megjegyzem, hogy 9:4-re vezettünk, de a csehek nem adták fel, mire a magyarok, a győzelem meglévén, a nagy örömben a hátralevő 3 mérkőzést elvesztették.

Egetverő éljenzés felelt a csehek háromszoros Nazdar kiáltására, 5 perccel később futottunk a Stadionba át, ahol *Lauber* azonnal felhuzatta a magyar lobogót.

A verseny egyébként igy folyt le:

1. magyarok
2. németek — magyarok 9:0
3. olaszok
4. angolok — olaszok 10:6
5. csehek
6. franciák — csehek 9:7
7. belgák
8. hollandok — hollandok 10:6

magyarok 11:5

csehek 9:7

magyarok 9:7

A második helyért a csehek nem vivtak, mire azt az olaszok nyerték el a németek ellen 12:4 arányban. Vagyis: Pirrio, Biroli, Bertinetti, Sarzano, Pinelli.

Bajnok csapat: **Magyarország** (Zulavszky csapatkapitány, Apáti, Földes, Fuchs, Gerde, Szántay, Tóth, Werkner) 8 aranyérem.

Második: *Olaszország* (Ceccherini, Olivier, Novock, Pirzio, Biroli, Bertinetti, Sarzano, Pinelli).

Harmadik: *Németország* (Schön, Petri, Jack, Erckrath de Bary, Simonson, Krunnert).

A verseny harmadik része a tőrakadémia volt, mely roppant fénynyel a Princes Gallerie-ben folyt le. Minden ország két legjobb tőrvivóját mutatta be egymás elleni assautokban. A két magyar, Zulavszky és Tóth egyszerü reális akcióikkal fényes sikert aratott. Mindketten gyönyörü érmeket nyertek. Az akadémiát követő banketten Lord Desborough először Magyarországot és Franciaországot köszöntötte fel, mint a csapatversenyben győztes nemzeteket. Utóbb külön felköszöntőben *Nagy* Béla dr.-ra emelte poharát, mint aki biráskodásával minden nemzet osztatlan dicséretét érdemelte ki. *Nagy* Béla dr. meghatva köszönte meg a megtiszteltetést, mely rajta kivül csak *Breittmayert*, a francia vivósport nagynevü vezérét érte.

A verseny utáni banketten Sir *Buckland* elnökölt, aki szintén felköszöntötte a magyar csapatot és *Fuchs* Jenő drt, mire Fuchs dr. néhány szóval franciául köszönte meg az elnök szép szavait.

Rőser tanintézet
BUDAPEST, VI., ARADI-UTCA 10.
I. Háromosztályu felsőkereskedelmi iskola.
II. Négyosztályu polgári iskola. III. Nevelő internátus.
IV. Egyéves kereskedelmi szaktanfolyam.

OLYMPIA

A MOB. hivatalos tudósítójának Lázár Józsefnek tudósításai.

10. tudósítás.

London 1908. július 20. hétfő.

Szombaton befejeződött az első hét. Az első hét nap az angolok győzelmével végződött. A programm is ugy volt összeállitva, hogy az amerikaiaknak nem igen volt esélyük, az egyes ügyességi gyakorlatok kivül. A futások közül, az 1500 m.-es versenyt kivéve, melyet meglepetésszerüen az amerikai *Sheppard* nyert meg, a többiekben hosszu távokról lévén szó, mind angolok győztek. A mai nappal a sprint és középtáv futások kerültek napirendre és ezzel megkezdődött az amerikaiak diadal utja.

A mai nap legfontosabb versenye a 100 m.-es uszás döntője volt. Őszintén szólva, mikor *Daniels* első előfutamát olyan bámulatos könnyedséggel 1 p. 5.6 mp. alatt győzte, nem lehetett jóformán semmi reményünk sem a végleges győzelemhez. Sajnos igazunk volt, de mindamellett *Halmay* teljesitménye általános meglepetést keltett. Óriási küzdelem volt. 50 m.-ig teljesen egy vonalban usztak, az egyik az uszoda egyik a másik, a másik oldalán uszott. 50 m. után *Halmay* kissé elmaradt s Daniels kb. 1 yard előnyre tett szert, melyet végig megtartott, de teljesen kifuladva érkezett a célhoz. Ha *Halmay* látta volna, hogy alig egy yard választja el egymástól őket, egy végső finisben sokkal jobban felnyomulhatott volna, mert igen frissen érkezett a célhoz. Ma lengett először a magyar trikolor a *Stadion* árbocán, igaz, hogy csak az amerikai zászló alatt. Igen értékes, mondhatni szenzációs eredményt ért el azonban Bodor a 800 m.-es előfutamban. Bár tudtuk, hogy óriási javuláson ment keresztül, azt, hogy ilyen könnyüséggel fusson 800 m.-t 1 p. 58.6 mp. alatt, azt igazán senki sem gondolta még legmerészebb álmaiban sem. Győzelmét a közönség viharos szimpatiával fogadta s igazán megkapó jelenet volt, mikor az általa legyőzött exvilágbajnok, az amerikai *Lighbody*, a verseny után rögtön meggratulálta *Bodort*. Nagy József szintén indult a 800 m.-es előfutamban s bár aránylag gyenge társaságba került, nem tudott helyezésre szert tenni s a majdnem holt versenyben beérkező *Halstead* (Amerika) és Morphy (angol) után 6 m.-el volt harmadik 2 p. 1.4 mp. alatt. Sprintereink, mint előre látható volt, nem jutottak szerephez a nagy klasszisu amerikaiak mellett s elég szerencsétlenek voltak, hogy mindig a legerősebb előfutamba kerültek. Simon, a harvardi *Hamilton-nal* került össze és elég szép küzdelem után 2 tiszta yarddal kikapott az amerikaitól 11.2 mp. alatt. Simon nem tudta elérni hazai legjobb formáját, mig az amerikaiak, világhirü trénerük az ir származásu *Murphy*, ki a Pennsylvaniai Egyetem trénere, a verseny napjára tip-top kondicióba hozott. Eredményeik meglepők, mert legnagyobb reszüknek itt mutatott formája, messze felülmulja hazai legjobb formájukat. Simon előfutamában volt a délafrikai *Phillips*, aki harmadik lett. *Rácz* előfutamában szintén amerikai győzött 11.2 mp. alatt, s itt futván a kanadai *Sebert* és az angol Watson, mindkettő 10.2 mp.-es 100 yardos. Rácz-nak csak a német *Bonnighausen* marad megverni való, de azt alaposan el is verte. Az idén oly nagy hirre szert tett amerikai *Rector*, Wiesner-rel és a német *Kohlmey*-vel volt egy előfutamban. *Rektor* méltónak bizonyult hirnevéhez, mert könnyen 7—8 m.-rel nyerte meg előfutamát 10.8 mp. alatt s ezzel beállitotta a *Jarris* (Amerika) Párisban felállitott 10.8 mp.-es olimpiai rekordját, mely egyszersmind világrekord is ezen a távon. A második helyért meglehetős küzdelem volt *Wiesner* és a német között, mely azonban 80 m.-el dült, hol a magyar elhuzott s 2—3 m.-rel győzött.

Nem hagyhatom emlités nélkül az angolok bizonyos mértékü paklizását, mert ez bizony létezik és uralkodik. Ez nem a versenyek lefolyására, hanem azok elosztására és az előfutamok beosztására vonatkozik.

Az első héten ugy osztották el a hosszutávu versenyeket, hogy egy napra esett a 3 ang. mfd.-es csapatverseny döntője és az 5 ang. mfd.-es egyéni, előtte való nap lévén az 1500 m.-es döntője. Természetes, hogy a külföldiek nem rendelkezvén annyi hosszu távfutóval mint Anglia, ugyanazon versenyzőket voltak kénytelenek inditani aznap a 3 ang. mfd. csapat és az 5 ang. mfd. egyéni versenyre. Igy volt ez a svédeknél Svanbergre vonatkozólag, de ez az elosztás különös az amerikaiakat ölte meg. A legjobb angol hosszu távfutó viszont *Voight*, nem indult a 3 ang.-os csapatversenyben, hanem tartogatta erejét az 5 angolra. Roberson (angol) például alighogy befejezte a 3 ang. mfd. csapatversenyt, hol második lett, 1 óra mulva már az 5 ang. mfd.-es egyéniben, másnap pedig a döntőben indult. Ugyan ugy van a második héten is. Ma hétfőn megtartották a 800 m.-es előfutamokat holnap, kedden lesz a döntő és ugyanakkor megkezdődnek a 400 m.-es előfutamok, amelyekből ilyenformán egy jó csomó kiváló amerikai, mnit *Sheppard*, ki ismételten futotta a negyed angolt 49 mp., továbbá *Cartmell* és még egy páran teljesen ki vanak zárva. Ezektől eltekintve az angolok igazán sportszerüen vezetik a versenyt s abszolut nem kedveznek honfitársaiknak.

Ma kezdődtek meg a görög—római birkozások is. Első szereplésünk nem járt sikerrel, mert *Orosz* mindjárt J. *Josefsson*nal (Izland) került össze, ki 13 p. után letette a magyart. Az izlandi olyan formát mutatott, hogy nem volnánk meglepve, ha ő lenne a későbbi világbajnok.

A kardverseny

második napja a magyarokra még fényesebb sikerrel végződött.

A 8 magyar versenyző közül 7 győzött és belekerült az elődöntőbe. Csak Apáti esett ki, azonban előbb megverte, de la Falaiset, a francia bajnokot.

Fuchs dr. csapatában könnyen győzött Grade, Schuhmaker, Notley és Lateux ellen.

Tóth dr. és Szántay kiverték csapatukból Flescht, Labonchert és Van Blyenburgot.

Werkner és Földes dr. kiverték Van Rosseut, Radman és Jackot.

Gerde dr. csapatában második Ceccherini lett, kiesett Schön, Lada és Auspach.

Zulavszky második gyanánt jutott az elődöntőbe Lesseps mögött, kiverve Schejbalt, Toskyt és Van Hulstynt.

Ekként a résztvett 90 versenyző közül az első 16 közé 7 magyar jutott, ami óriási feltünést keltett.

Az angol lapok elragadtatással irnak a magyar vivók fényes stylusáról.

A versenybiróság első csoportjában állandóan Nagy Béla dr. elnököl.

Mai eredmények:

I. 100 m. uszás elődöntő.

I. *futam*. 1. Halmay Zoltán (magyar) 1 p. 9.4 mp. 2. Julin (svéd). Indult még: Hebner (Amerika) 3-ik és Beaurepaire (Ausztrália). Jó 2 yarddal nyerve, elég jól kiuszván magát.

II. *futam*. 1. C. M. Daniels (Amerika) 1 p. 10.2 mp. 2. Mc Persson (Amerika). Indult még: Dockrell (angol) 3-ik, O. Sheff (Ausztria) 4-ik és Tydlesley (angol) utolsó.

100 m. uszás döntő.

1. C. M. Daniels (Amerika) 1 p. 5.6 mp. 2. Halmay Zoltán (magyar). 3. Julin (svéd). 4. Mc. Persson (Amerika). Halmay pompásan indul s hamarosan 1 m. előnyre tesz szert, melyet 50 m.-ig meg is tart. Itt már Daniels felhuzódott s csakhamar magához ragadja a vezetést. Halmay erősen dolgozik, s 75 m.-nél ismét némi kis előnye van. Az amerikai azonban pompásan finisel s rettenetes kemény küzdelem után valamivel kevesebbel mint egy yard győz. A közönség nagyon hidegen fogadja az amerikai győzelmét.

II. 100 m. sikfutás.

I. *Előfutam*. 1. E. J. Duffy (Délafrika) 11.6 mp. 2. V. Henny (Hollandia). 3. Scoutarides (görög). Csak három induló. A délafrikai rossz startot kapott, de már 40 m.nél együtt vannak s itten élre állva, könnyen győz.

II. *Előfutam*. 1. J. P. George (Anglia) 11.6 mp. 2. Failliot (francia). 3. Güttormsen (norvég). Az angol igen könnyen győz.

III. *Előfutam*. 1. Cartmell (Amerika) 11 mp. 2. G. Malfait (francia). 3. Koops (Hollandia). A német Hoffmann rossz utolsó. Cartmell kenterben első.

IV. *Előfutam*. 1. R. E. Walker (Délafrika). 2. D. Murray (Anglia). Idő 11 mp. Indult még De Konnings (belga), E. G. Kiralfy (Amerika) és Greven (holland). Sok sikertelen start

KODAK gépek elismert elsőrangu kamarák.
Napfény melletti előhivó készülékek 6·50 K.-tól feljebb.
Minden jobb szaküzletben kaphatók.
KODAK, Gesellschaft, m. b. H. Wien, I., Graben No. 29.

a folytonos kiugrás miatt, de azért senkit sem állitottak hátra. Walker rövid küzdelem után biztosan 3 yarddal győz.

V. *Előfutam.* 1. R. Cloughen (Amerika) 11 mp. 2. H. S. Harmer (Anglia). Indult még: D. Beland (Canada) és N. Dahl (norvég). Az amerikai itt is könnyen győz az egyik legjobb angol futó ellen.

VI. *Előfutam.* 1. W. W. May (Amerika) 11.2 mp. 2. Pascalides (görög). Indult még: Lesca (francia) és Jacquemin (belga). Az amerikai játszva győz néhány m.-rel.

VII. *Előfutam.* 1. Duncan (Anglia) 11,4 mp. 2. Sternberg (Finnország). Indult még: Eicke (német), Barrozzi (olasz) és Sternborg (svéd). Küzdelem után 1 m.-rel nyerve.

VIII. *Előfutam.* 1. L. B. Stevens (Amerika) 11.2 mp. 2. W. Murray (angol). Indult még: H. Rehder (német) és J. Neuman (svéd). Nagyon erős küzdelem után fél méterrel nyerve.

IX. *Előfutam.* J. W. Morton (Anglia) 11 mp. 2. A. J. Petersen (dán). J. Hoogveld (holland). Ez az előfutam is ugy volt összeválogatva, hogy Morton-nak nem volt kit megvernie.

X. *Előfutam.* 1. R. Kerr (Canada) 11 mp. 2. M. Chapman (Anglia). 3. P. Fischer (német). Az angol olympiai verseny 100 m.-es győztese gyenge ellenfél volt a kanadainak. A német sehol sem volt.

XI. *Előfutam.* 1. W. F. Hamilton (Amerika) 11,2 mp. 2. Simon Pál (magyar). Indult még H. T. Phillips (Délafrika). A starttól Simon és az amerikai egyszerre kerültek el s kb. 70 m.-ig együtt mentek. Itt Hamilton a finisben fölényesebben dolgozott s a magyar bajnokott kb. 2 m.-rel verte.

XII. *Előfutam.* 1. H. J. Huff (Amerika) 11.4 mp. 2. H. J. Pankhurst (angol). Indult még Fryksdal (svéd). Nagyon erős küzdelem után 1 m.-rel nyerve.

XIII. *Előfutam.* 1. L. Robertson (Amerika). 2. F. Lukeman (Canada). Idő 11.4 mp. Indult még Meslot (francia) és Schönecker (Ausztria), ki jó utolsó lett 4—5 m.-rel.

XIV. *Előfutam.* 1. D. R. Sherman (Amerika) 11.2 mp. 2. Sebert (Canada). 3. H. Watson (angol). 4. Rácz (magyar) és 5. Bonnighausen (német). A két első között nagyon erős küzdelem folyt. Mellszélességgel első, fél m.-rel harmadik.

XV. *Előfutam.* 1. J. A. Rector (Amerika) 10.8 mp. 2. Wiesner Frigyes (magyar). 3. Kohlmey (német). kb. 7 m.-rel nyerve; 2 m.-rel harmadik.

XVI. Előfutam. 1. J. P. Stark (angol) 11,8 mp. 2. Torretta (olasz). Az angol játszva győz.

XVII. *Előfutam.* 1. P. J. Roche (angol) 11.6 mp. 2. Railo (finn). Indult még Bechler (német). Könnyen nyerve. Döntőbe kerülnek az előfutamok első helyezettei. **A vizipóló mérkőzést** Belgium és Svédország között az előbbi nyerte 5:3 arányban. A belgák közül toronymagasságban emelkedik ki a csapat kapitánya Feyarts, ki egymaga 5 gólt lőtt.

800 m. sikfutás előfutamai.

I. *Előfutam.* 1. Bodor Ödön (magyar) 1 p. 58.6 mp. 2. G. Butterfield (angol) a tavalyi 1 mfd.-es angol bajnok. 3. J. D. Lighbody (Amerika) az 1904. évi St.-Lousi olympiád 800 m.-es világbajnoka. Indult még: C. G. Anderson (svéd), F. M. Ashford (Anglia), H. J. W. Wahl (Hollandia). Az első kör aránylag lassu iramban folyt le. Itt Bodor a harmadik helyen feküdt. 300 m.-el a cél előtt Bodor előre tör s gyönyörü finis után 30 m.-rel a cél előtt lerázza magáról ugy az angolt mint az amerikait s 4 m.-rel győz, kifogástalan kondicióban érkezvén célhoz. A közönség igazán bőkezüen jutalmazta meg Bodort gyönyörü futásáért.

II. *Előfutam.* 1. M. W. Sheppard (Amerika) 1 p. 58 mp. 2. J. F. Lintott (Anglia). Indult még: Lynch (Ausztrália), Barkes (Canada). A célegyenesig Lintott van elől, itt azonban Sheppard játszva előre tör és mosolyogva győz.

III. *Előfutam.* 1. Halstead (Amerika) 2 p. 1.4 mp. 2. G. N. Morphy (Anglia). Indult még: Nagy József (magyar) és J. W. Lee (angol). Élet-halál küzdelem az első helyért. Háromszáz m.-rel a cél előtt még Nagy vezet. Itt azonban Halstead és Morphy előre törnek. Az amerikai nagyobb rössel megy előre és néhány méter előnyre tesz szert. Morphy azonban gyönyörüen finisel s csak rövid mellszélességgel kap ki. Nagy 7 m.-rei harmadik.

IV. *Előfutam.* 1. Lunghi (olasz) 1 p. 57.2 mp. 2. H. L. Coe (Amerika). Indult még S. Demetrion (görög), Jones (Amerika), English (angol), Monoque (angol). Start után a görög vezet igen erős tempóban, de 600 m. után teljesen kész van. Itt Coe megy az élre s finiselni kezd. A célegyenesig elől van, de itt az olasz egyszerüen elszalad tőle. 7—8 m.-rel nyerve. Lunghinak ez a táv nagyszerüen konveniál. A finisbe is bele fog szólni.

V. *Előfutam.* 1. Beard (Amerika) 1 p. 59.8 mp. 2. Astley (angol). Indult még Anarg (német), E. M. Dahl (svéd), Buddo (Canada) 3-ik, C. M. Trench (Amerika). Erős küzdelem után, me'lszélességgel nyerve.

VI. *Előfutam.* 1. T. H. Just (Anglia) 1 p. 57.8 mp. Indult még Fitzgerald (Canada) 2-ik, Vosbergen (holland) és Breyneck (német). Anglia reménye, a cambridge-i Just igen o'cső előfutamhoz jutott és könnyen győzött.

VII. *Előfutam.* 1. Braun (német) 1 p. 58 mp. 2. Bromilow (Amerika). 3. Holding (angol), továbbá B. Evers (holland), Ramey (Amerika) és Svanström (Finnland). Rettenetes küzdelem. 600 m. után a három első helyezett egy csomóban van. Itt Holding előre tör, az amerikai azonban befogja és a célegyenesben 3 m.-rel vezett Braun, ki már 6—7 m.-rel le volt maradva bámulatos erőkifejtést produkál és 1 m.-rel győz; 2-vel harmadik. Braun annyira kidolgozta magát, hogy verseny után megeredt az orra vére. Pompás futás volt.

VIII. *Előfutam.* 1. Fairbairn—Crawford (Anglia) 1 p. 57.8 mp. 2. K. Hellström (svéd). 3. Sheean (Amerika). Indult még Sutton (Ausztrália). Küzdelmes verseny. Erős tempóban halad a társaság egész 600 m.-ig s itt mind egy csomóban vannak. Itt *Crawford* végspörtbe kezd s erősen nyomul előre. A svéd próbálkozik, de csak megközeliteni tudja, ez a törekvés azonban teljesen kiveszi erejét. Az amerikai gyengén finiselt. 5 m.-el első, 8-al harmadik.

Nagyan gyenge sportot hozott a **400 m.-es alacsony gátfutás.** A legtöbb előfutam w. o. volt, s alig egy két küzdelem adatott ki.

I. *Előfutam.* 1. Koop (Hollandia) w. o. II.-*ben.* 1. H. L. Coe (Amerika) 58.8 mp. 2. J. B. Densham (angol). III.-*ban.* 1. B. C. Bacon (Amerika) 57 mp. Olymp. rekord. Duncker feladta. IV.-*ben.* 1. Harmer (angol) w. o. V.-*ben.* 1. G. Burton (angol) w. o. VI.-*ban.* 1. H. L. Hillman (Amerika) 59.2 mp. Haibart (Hollandia) feladta. VII-*ben.* 1. O. Groenings (angol) w. o. VIII.-*ban.* E. W. Gould w. o. IX.-*ben.* 1. Kovács Nándor (magyar) 63.6 mp. w. o. X.-*ben.* 1. Tremser (angol) 61.8 w. o. XI.-*ben.* indulók hiányában elmaradt. XII.-*ben.* 1. L. A. Burton (angol) 60.2 mp. 2. Meslot (francia).

11. tudósítás.

London, 1908. julius 21-én. (kedd).

A mai a szebbnél-szebb versenyek napja volt. A 800 méteres döntőben olyan futást produkáltak a versenyzők, amely a sportnak sokáig történelmi momentuma marad. S megtörtént az az eset, hogy ebben a versenyszámban, amely eddig az angolok és amerikaiak kiváltságos versenye volt, az első helyen kivül, amelyet az óriási tehetségü futó, az amerikai Sheppard foglalt le, a második, harmadik és negyedik hely a kontinens atlétáinak jutott. A mi futónk, *Bodor* a 4-ik helyre szorult, daeára annak, hogy a távot 1 p. 57 mp. alatt futotta meg. Ha kicsit jobb taktikával fut, a harmadik he yet megszerezhette volna magának. Az első kör nagyon erős volt s Bodor nagyon lemaradt, finise azonban bámulatra méltó volt s felküzdötte magát hátu'ról az elsők közé. Az amerikai és angol nagyhirü félmértföldes futók mind a háttérben sorakoztak s Anglia reménysége a cambridge-i *Just* egyszerüen összeroppant 15 m.-el a cél előtt.

A kétszáz méteres és a ¼ ang. mfd. sikfutási versenyek ma kezdődtek el. Mint az eredmények mutatják, sprintereinknek nagyon erősek voltak az amerikai és angol futók. *Simon* különben is visszament formájában, ellenben *Wiesner* szépen tartja magát s az a benyomásunk, mintha javult volna is valamit. Nagy a 400 m.-es előfutamban *Robbins* amerikai mögött, ki 50.4 mp. alatt nyert, második lett, de megverte az oxfordi ¼ angolos futót N. G. *Charasse*-t. Idejét külön mértük többen és 51.4 mp. jött ki. Tekintve *Bodor* nagy formáját emellett, igen reális esélyeink vannak a nemzetek stafétaversenyében a harmadik helyre az amerikaiak és az angolok mögött

A nap másik legszebb eredménye *Somody* István dr. magasugrása. Ez a verseny is csoportokban bonyo ittatott le s *Somody* az ő csoportjában *Con Leahy* mögött, ki 188 cm.-t ugrett 180,5 cm.-rel második lett. A szabályok értelmében a nyole

Marton Alajos és Fia
BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 10. sz.
Diszmű- és ezüstáruk nagy raktára.
Az amerikai „Gillette"-borotva főraktára.
10 napi próbára is kapható, ára 12 kétélü késsel bőrtokban 24 korona.

legjobb jutott a döntőbe, a csoportban elért eredményeik figyelembe vétele mellett, mely a végleges helyezésnél, amennyiben annál jobbat nem ért el az illető, a csoportbeli eredmény is számit. Csoportbeli eredménye alapján *Somody dr.* is bejutott a döntőbe. 178 cm. után már csak a két amerikai: *Porter* és *Moffit*, Con Leahy (Anglia), *André* (francia) és *Somody* maradtak további küzdelemre. 183 cm.-nél *André* is kiesett. Ezt a magasságot *Somody* második ugrásával vitte. A 188-ra feltett lécet Con Leahy és Miffit nem tudják átvinni, mig *Somody* a közönség viharos tüntetése mellett harmadik kisérletre, Porter pedig első ugrására viszi át. Érdekes volt nézni, hogy az ezernyi nézőközönség mennyire drukol *Somody*-nak az amerikaival szemben, ki honfitársaival együtt az angoloknál közutálatnak örvendenek. Féktelen magaviseletükkel a fenti közérzésre méltán rászolgálnak. A lécet most 190.5 cm.-re teszik. Somody ugrik először. Lélegzetünk elszorult. A lépése pompásan kijött, a magassága teljesen megvolt. A közönség körében orkánszerü tetszésmoraj zugott végig. Már egész testével által volt s mindenki azt hitte, hogy átmegy rajta. A vállával azonban, alig-alig érintve leütötte. Az amerikai első ugrására átvitte. Az angol publikum hidegen fogadja, csak honfitársai törnek ki éktelen lármába, fütyülnek, sipolnak és kelepelnek, a legvadabb orditással tarkitva. *Somody* második ugrásánál ismétlődik az mint az előnél. Itt igazán a jó Isten tudja, hogyan ütötte le. A harmadiknál nem volt meg a magassága. *Porter* ekkor 197.5 cm.-re tetette fel a rudat, de ettől képességei még messze esnek. Két sikertelen kisérlet után abban is hagyta az ugrást.

A délelőtti és délutáni eredmények alapján tehát, három: Somody, Con Leahy és André (francia) ugrottak 188 cm.-t s ezzel hármas holtversenyt értek el a második helyen. A döntés elmarad, mert a British Olimpic Comitte jelenlevő vezetősége felajánlotta mindegyiküknek, a második helyért járó ezüst olympiai érmet. Ezért a hatalmas ugrásért kétségtelenül, mindegyik jól kiérdemelte a dijazást.

Nehézsulyu birkozónk *Weisz* Richard eddig nagyszerüen szerepelt. Ma délelőtt aránylag könnyen tette két vállára a dán C. M. Jensen-t, mig délután az S. M. Jensen-nel, a többszörös dán bajnokkal került össze. Ez utóbbi ellenfele magasságban és sulyban jóval felette áll *Weisznak*, de erők dolgában körülbelül egyformán állottak. Weisz fölényes birkozást produkált és állandóan támadott, de a 20 perc, ami engedélyeztetik egy menetre kevésnek bizonyult ahhoz, hogy a dánt vállaira fektesse. A zsüri azonban, a szabályok értelmében szavazott és egyhangulag győztesnek minősitette. Holnap kell még az orosz A. *Petroffal* a döntőben birkoznia és győzelme esetén az első világbajnokságot számlánkra irhatjuk. *Payr* Frigyes délelőtt birkozott a hatalmas angol rendőrrel, Barettel s könnyen végzett vele. Délután Petroffal került össze és a szó legszorosabb értelmében elkönynyelmüsködte győzelmét, mert amig birkoztak, állandóan óriási fölényben volt. Éppen azért remélünk és bizunk *Weisz* végleges győzelmében.

A vivóknak ma nem jutott szerep, mert pihenő napjuk volt. Holnap lesz az első csapatverseny kardban a németekkel.

I. Magasugrás nekifutással.

Eredmények. Délelőtt:

1. *csoportban*: 1. O. Monson (norvég) és E. E. Leader (angol) 180 cm. 3. Wilksmann (finn) 162.5 cm. 2. *csoportban*: 1. H. A. Gidney (Amerika) 175.5 cm. 2. Haluzsinszky (magyar) 172 cm. 3. Bellereby (Anglia) 157 cm. Ez a pálya teljesen használhatatlan állapotban volt, ugy hogy *Lauber* Dezső, a MOB. titkára óvást jelentett be, melynek hosszu tanácskozás után helyt is adtak és délután ez a csoport megismételte versenyét. Meg kell emlitenem még, hogy a leérkezési hely nem volt felásva, hanem csak egy rövid és elég vékony pokróc, amely nem volt elég jó ahhoz, hogy a rendesen rosszul leérkező magyar össze ne törje magát. Délután teljesen legyengülve állott ki s csak 175 cm.-t tudott ugrani. Az amerikai 178 cm.-t ugrott. 3. *csoport*. 1. André (francia) 188 cm. 2. Peterson (Amerika) 183 cm. 3. A. Hedenlund jr. (svéd) 180.5 cm. Indult még Pihkala (finn) 175 cm. és Olsen (norvég) 167 cm. 4. *csoport*. 1. Con Leahy (Anglia) 188 cm. 2. *Somody* István dr. (magyar) 180.5 cm. 3. P. J. Leahy (angol) 177.5 cm. Indult még J. G. Mac Donald (Canada) 175 cm. 5. *csoport*. 1. Porter (Amerika) 190.5 cm. 2. L. Dupont (belga) 167.5 cm. 6. *csoport*. 1. T. Moffit (Amerika) 185.5 cm. 2. Hellstedt (svéd) 167.5 cm. 3. v. Leeuwen (Holland) 163 cm. Döntőbe került a 8 legnagyobb eredményt elért ugró.

Döntőben:

1. H. F. Porter (Amerika) 190.5 cm.
2. *Somody* István dr. (magyar) 188 cm.
2. Con Leahy (Anglia) 188 cm.
2. G. André (francia) 188 cm.

II. 200 m. sikfutás előfutamai.

I. *előfutam*. 1. P. George (angol) 23.4 mp. 2. Henney (Holland) 6 yarddal könnyen nyerve. II. *előfutam*. H. J. Hutt (Amerika) 22.8 mp. 2. E. J. Duffy (Délafrika); W. Wall (Holland) és Stenborg (svéd). Küzdelem után 4 yarddal nyerve. III. *előfutam*. 1. P. J. Roche (angol) 22.8 mp. 2. L. Robertson (Amerika). 3. Lukeman (Canada). Indult még Koops (Holland) 2 yarddal nyerve. IV. *előfutam*. 1. N. J. Cartmell (Amerika) 23 mp. 2. *Wiesner* Frigyes (magyar). 3. R. Sternberg (finn) 2 yarddal nyerve. V. *előfutam*. G. W. Malfait (francia) 22.6 mp. 2. R. C. Duncan (angol) 2 yarddal könnyen. VI. *előfutam*. 1. Laaftman (svéd) 23.8 mp. 2. *Rácz* (magyar). Indult még Greven (holland). 2 yarddal nyerve. VII. *előfutam*. 1. *Radoczy* Károly (magyar) w. o. Időt nem mértek. VIII. *előfutam*. 1. Cloughen (Amerika 23.4 mp. 2. Barrozzi (olasz) 6 yarddal IX. *előfutam*. 1. S. Hursfield (angol) 23.6 mp. 2. Pascalides (görög) 1½ yard. X. *előfutam*. 1. W. F. Hamilton (Amerika) 22.4 mp. 2. Sebert (Canada). 3. Pankhurst (angol). Indult még *Simon* Pál (magyar) és Halbart (belga). A legerősebb és leggyorsabb előfutamok egyike. 2 yarddal nyerve ugyanannyival harmadik. Simon kb. 8 yarddal maradt le s a végén stopolt. XI. *előfutam*. 1. R. Kerr (Canada) 22.2 mp. 2. W. W. May (Amerika). 3. Stark (angol). 4. Lindberg (svéd). 5. Brambilla (olasz) 2½ yarddal nyerve. XII. *előfutam*. 1. D. R. Sherman (amerika) 22.8 mp. 2. J. W. Morton (angol). 3. Schönecker 2 yarddal első, 10-el harmadik. XIII. *előfutam*. 1. de B. Reed (angol) 23.2 mp. 2. Hoffmann (német). Könnyen nyerve. XIV. *előfutam*. 1. O. Güttormsen (norvég) w. o. XV. *előfutam*. 1. G. A. Hawkins (angol) 22.8 mp. 2. Meslot (francia). 3. Hoogveld (holland). 3 yarddal nyerve.

III. 1500 m. uszás.

I. *előfutam*. 1. P. Radmilovic (angol). 2. Wennerstorm (svéd). Idő 25 p. 2.4 mp. O. Muzzia (olasz). II. *előfutam*. 1. de Beaurepaire (Ausztrália) 23 p. 24.8 mp. III. *előfutam*. 1. Moist (angol) w. o. 56 p. 51.4 mp.

IV. 400 m. sikfutás előfutamai.

I. *előfutam*. 1. E. H. Montagne (angol) 50.2 mp. 2. Pilgrim (Amerika). Könnyen 6—7 méterrel nyerve. II. *előfutam*. Indulók hiányában elmaradt. III. *előfutam*. Ryle (angol) w. o. 55.4 mp. IV. *előfutam*. 1. Taylor (Amerika). 2. Laattman (svéd). 3. Penna (olasz). Idő: 50.8 mp. 12 yarddal könnyen győz a szerecsen. V. *előfutam*. 1. G. Nicol (angol) 50.8 mp. 2. Güttormsen (norvég). VI. *előfutam*. 1. G. W. Malfait (francia) 50 mp. 2. Buddo (Canada). A francia nagy fölénnyel győz, de teljesen kifutotta magát. VII. *előfutam*. 1. W. C. Robbins (Amerika). Idő: 50.4 mp. 2. *Nagy* József (magyar) 51.4 mp. 3. N. G. Chavasse (Anglia) 8 yarddal nyerve. VIII. *előfutam*. 1. W. C. Prout (Amerika) 50.4 mp. 2. C. M. Chavasse (angol). Könnyen 3 yarddal nyerve. IX. *előfutam*. 1. H. P. Ramey (Amerika) 51 mp. 2. Astley (angol) 3 yard. X. *előfutam*. 1. L. Lebert (Canada) 50.2 mp. 2. V. Cartasegna (olasz) és Jacquemin (belga). XI. *előfutam*. 1. J. C. Atlee (Amerika) 50.4 mp. 2. A. Patterson (Amerika). 3. G. Tarella (olasz). Erős küzdelem után 1 yarddal első. XII. *előfutam*. 1. C. C. Davies (angol) 50.4 mp. 2. K. Stenborg (svéd). Indult még den Held (holland). XIII. *előfutam*. 1. N. A. Merriam (Amerika) 52.2 mp. 2. R. C. Robb (angol) 1 yarddal játszva nyerve. XIV. *előfutam*. 1. J. C. Carpenter (Amerika) 49.6 mp. 2. Trieloff dr. (német). Indult még Ringstrand (svéd), Wall (holland). 15 m.-el nyerve. XV. *előfutam*. 1. Halswell (angol) 49.4 mp. 2. De Selding (Amerika). 3. Evers (holland). Az egyenesig az amerikai vezet, itt Halswell előre tör és könnyen győz 10 yarddal. XVI. *előfutam*. 1. G. W. Young (angol) 52.4 mp. 2. Hooyveld (holland).

V. 100 m. sikfutás középfutam.

I.-ben. 1. R. E. Walker (Délafrika) 10.8 mp. 2. W. W. May (Amerika). 3. Stevens (Amerika). 4. P. J. Roche (angol) 11 mp. 2. Sherman (Amerika). 3. Morton (angol) ½ yarddal első, ugyanannyival harmadik. III.-ban. 1. Rector (Amerika). 2. Huff (angol). 3. Dunkan (angol). Indult még E. J. Duffy (Délafrika) 2 yarddal első, kettővel harmadik.

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdijak
izléses és olcsó kivitelben
FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.
Budapest székesfőváros szerződtetett
a Magyar Athletikai Szövetség
a Magyar Athletikai Club
és több előkelő egyesület szállitója

IV.-ben. 1. N. J. Cartmell (Amerika) 11.2 mp. 2. Robertson (Amerika). 3. J. P. Stark (angol). 4. J .P. George (angol). Rövid mellel nyerve. Döntőbe kerülnek a négy előfutam győztesei.

VI. 400 m. gátverseny középfutamai.

I.-ben 1. Hil'mann (Amerika) 56.4 mp. 2. H. L. Coe (Amerika). Koops (holland) feladta. II.-ban. 1. C. J. Bacon 58.8 mp. *Kovács* és Groenings (angol) feladták. III.-ban. 1. L. A. Burton (angol) 59.8 mp. 2. Harmer (angol). 3. Gould (angol). IV.-ben. L. F. Tremeer (angol) 60.6 mp. G. Burton (angol) feladta. *Döntőbe* kerül a négy győztes. A verseny a két amerikai között fog eldölni s valószinüleg *Bacon* nyeri.

VII. 800 m. sikfutás.

Döntő: 1. M. W. Sheppard (Amerika) 1 p. 52.8 mp. 2. E. Lunghi (olasz). 3. H. Braun (német). 4. Bodor Odön (magyar). 5. T. H. Just (angol). Futottak még: J. P. Halstead (Amerika), C. B. Beard (Amerika) és Fairbairn-Crawford (Anglia). Crawford csinálja az iramot az első körben, hol Bodor nagyon vissza maradt. A célegyenesbe *Sheppard*, majd *Just*, utána pedig *Lunghi* fordul be. Sheppard hatalmas finisére Just nem tud felelni, ellenben az olasz előre tör. Just összeroppan s majd Braun majd pedig Bodor, ki mesés rössel tör előre, huz el mellette. A nap legnagyobb szenzációja, hogy az amerikai győztes után a három helyet kontinentális futók foglalják el. Sheppard valamivel tovább futott és a ½ ang. mfd.-et 1 p. 54 mp. alatt tette meg, ami 0.6 mp.-el különbözik *Kilpatrick* világrekordjától.

A catch-as-catch-can stilusu birkózásban a pehelysulyu világbajnokság eldölt. Győztes lett:

1. G. N. *Mehnert* (Amerika).
2. A. Cote (Anglia).
3. W. J. Press (Anglia).

Tegnap tévesen irtam a **water-polo eredményt** Belgium és Svédország között. Az eredmény nem 5:3, hanem 8:4 a belgák javára.

12. tudósitás.

London, 1908. julius 22. (szerda).

A mai nap a magyar vivósportnak óriási diadalt jelentett. Vivócsapatunk, melynek tagjai délelőtt Tóth, Gerde, Werkner és Fuchs voltak a német csapatot (E. de Barry, Krumart, Petri, Jack) 9:0-ra verték, vagyis miután a 16 aszóból egymásután kilencet nyertek, a németek feladták a reménytelen küzdelmet. A magyarok óriási fölényét, a győzelem kihirdetése után a nagyszámu és előkelő közönség viharos ovációval jutalmazta. Mikor a legyőzött német csapat háromszoros Hoch-al üdvözölte a csapatot, igen érdekes jelenet játszódott le, *Muzsa* Gyula elnökünk, gr. *Sovingi* és *Carter* ezredes között. A derék angol gróf összecsapta kezeit és lelkesedéstől duzzadó hangon szólt angol honfitársához: „*Have you seen ever in your life such things before*". (Látott már valaha életében ilyent.) Az angol hadsereg kiváló ezredese melegen gratulált Muzsának, ki szerényen mentegetődzött, érezvén, hogy a fekete leves, az olaszokkal, délután még hátra van s ennek kifejezést is adott. A két angol azonban lehetetlennek tartotta, hogy az olaszok jobbak lehessenek a magyaroknál, biztosra vették a magyarok győzelmét. Az e tárgy körül kifejtett vitát, véleményének meg támogatása szempontjából az angol gróf azzal óhajtotta befejezni, hogy fogadást ajánlott, melynek tárgya: egy jó ebéd. Kiváló elnökünk azonban megretirált, érezvén, hogy az angol jár az igazság körül, mint az délután be is igazolódott, amennyiben a magyar csapat (Tóth, Gerde dr., Fuchs dr., Földes dr.) 11:5 arányban győzte le az olasz csapatot (Bertinetti, Ceccerini, Olivier, Biroli). Ez a győzelem, amely annyira fölényes, hogy értéke és reálitása vitán felül áll, az olasz vivósportra óriási csapás, a magyarra óriási diadal. Mikor *Tóth* Péter dr. az utoisólelőtti mérkőzésben *Bertinettit*, a legjobb olasz vivót 3:0-ra megverte s ez által a *fölényes* győzelem biztositva volt, az olasz vissza menvén helyére, fejét tenyerébe hajtva, szinte megtörten nézett mereven maga elé. Érezte, hogy ez az olasz hegemonia alkonyát jelenti.

A mai nap legnagyobb atiétikai eseménye az amerikai sprinterek csufos veresége. A döntőben a délafrikai *Walker*, ki az angol bajnokságban *Kerr* után második lett, fölényesen győzött az amerikai krek *Rector* e.len. A közönség szimpátiájának megnyilatkozása leirhatlan volt. A győztest váliaikon vitték ki. Csak Amerika volt csendes. Szokatlan csendes. Az előre kikészitett csillagos lobogók visszavándoroltak a zsebbe s a sipok sem hallatszottak, amelyeknek éktelen lármája annyiszor dühbe hozta az embert. Ez a vereség váratlanul jött Amerikának.

Eredmények:

100 m. sikfutás döntő.

1. R. E. Walker (Délafrika) 10.8 mp. 2. J. A. Rector (Amerika). 3. R. Kerr (Canada). 4. N. J. Cartmell (Amerika). Legjobban *Walker* került el a starttól, de Rector 30 yard után behozza, sőt 60 yardnál már fél yarddal vezet. Walker hatalmas végsporttel előre tör és a versenyt tiszta 1 yarddal nyeri. Cm.-ekkel harmadik, 2 yarddal 4-ik.

200 m. középfutam.

I. *előfutam*. 1. R. Kerr (Canada) 22.4 mp. 2. Hamilton (Amerika). 3. Guttorsmen (norvég). 4. Radoczy (magyar). Küzdelem után mellel nyerve. Ezzel a legerősebb amerikai kiesett. II. *előfutam*. 1. N. J. Cartmell (Amerika) 22.6 mp. 2. Shermann (Amerika). 3. Hutt (Amerika). Egy méterrel nyerve erős küzdelem után. III. *előfutam*. 1. R. Cloughen (Amerika) 22.6 mp. 2. B. Reed (angol) 3. J. P. George (angol) S. Hursfield (angol) 1½ yarddal nyerve. IV. *előfutam*. 1. G. A. Hawkins (angol) 22.6 mp. 2. Roche (angol). 3. G. W. Malfait (francia). Meliel nyerve.

400 m. sikfutás. Középfutamok.

I. *futam*. 1. J. C. Carpenter (Amerika) 49.4 mp. ¼ angolra: 49.8 mp. 2. C. C. Davies (angol). 3. N. A. Merriam (Amerika). 4. G. W. Young (angol). Könnyen 3 yarddal nyerve. II. *futam*. 1. W. Halsweli (angol) 48.4 mp. ¼-re 48.8 mp. 2. E. H. Montagne (angol). 3. G. Nichols (angol). 4. W. C. Pront (Amerika) 12 yarddal könnyen nyerve. III. *futam*. 1. J. R. Taylor, a néger (Amerika) 49.8 mp. ¼-re 51.2 mp. 2. Ramey (Amerika). 3. Ryle (angol). 4. Malfait (francia) 5 yarddal nyerve. IV. *futam*. 1. Robbins (Amerika) 49 mp. ¼-re 49.8 mp. 2. L. Sehert (Canada). 3. Atlee (Amerika) 3 yarddal nyerve.

400 m. gátfutás döntő.

1. **G. J. Bacon** (Amerika) 55 mp. Olympiai rekord. 2. H. L. Hillmann (Amerika). 3. L. F. Tremeer (angol). 4. L. A. Burton (angol). Az amerikaiak hamarosan elbuesuztak az angoloktól és minden gátat egyszerre vettek; az utolsót is, de Bacon a sikon gyorsabb volt, s 2 yarddal győzött. Meg kell jegyeznünk, hogy Bacon pályát tévesztett s egy gáttal többet ugrott. A birók megmérték a kerülőt amit tett, s miután meggyőződtek, hogy Bacon igen nagy kerülőt tett s jóval többet futott 400 m.-nél, győztesnek hirdették ki.

Catch-as-catch-can birkózás.

Pehelysuly. Dole (Amerika) győz Cockings (angol) ellen. Webster (angol)—Adams (angol) 2 p. 14 mp.; Goddard (angol)—Couch (angol) 10 p. 48 mp.; White (angol)—Jones (angol) 11 p. 53 mp. *Második forduló*. Tagg (angol)—Goddard (angol) 5 p., Mckie (angol)—White (angol) birói döntéssel; Slim (angol)—Peake (angol) 9 p., Dols (Amerika)—Webster (angol) birói döntés. *Harmadik forduló*. J. P. Slim—W. Tagg (angol) birói döntés. G. S. Dole (Amerika)—Mckil. *Döntő*: I. Dole (Amerika). 2. Slim (angol). Az amerikai rögtön támad és először 9 p. 28 mp., másodszor birói döntéssel győz. A harmadik helyért W. Mckie legyőzi Tagg-et.

Középsuly döntőjében. 1. S. W. *Bacon* (angol). 2. G. Relwyskow (angol). Bacon állandóan támad és az első 20 p. után, valamint a második menet után, miután esés nem volt, birói döntéssel győz.

Görög római birkózás.

Könnyü nehézsuly. Saarela (finn) győz Neilsen (dán) ellen 3 p. 56 mp., Larson (svéd)—Christensen (dán) birói döntéssel. West (angol)—Sustera (esch) 7 p. 29 mp., Wybrands (halland)—*Luntzer* György (magyar) 5 p. 33 mp., M. du Bois (belga)—H. J. Foskett (angol) 1 p. 30 mp. *Második forduló*. 10.8 mp. 2. Huff (amerika). 3. R. C. Duncan (angol). Indult Banbrook (angol)—Meessen (belga) 7 p. 11 mp. *Payr* Frigyes (magyar)—Zamotine (orosz) 9 p. 8 mp., Westerop (holland)—Kiviniaki (finn) birói döntéssel. C. M. Insen (dán)—Oosten (holland) 8 p. 1 mp. Saarela (finn)—Nixon (angol) 2 p. 31 mp. Larson (svéd)—Wybrands (holland) birói dönt. Weckman (finn)—West (angol) 1 p. 53 mp., du Bois-Brown (angol) 1 p. 35 mp. *Harmadik forduló*. Saarela du Bois 12 p. 24 mp. C. M. Jensen—Banbrook (angol) 2 p. 28 mp., *Payr* Frigyes (magyar)—J. van Westerop. Esés nem volt 20 p. alatt s a birói

HORNER ARTHUR bookmaker
TELEFON: 75—09. BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 4. szám (félemelet). TELEFON: 75—09

döntés Payr-t hirdette győztesnek. W. Weckman—Larson 4 p. 10 mp. *Negyedik forduló.* Saarela—C. M. Jensen 11 p. 36 mp. W. Weckmann—*Payr* Frigyes 5 p. 35 mp. Egyforma támadások után a finn karátforgatással vállaira fekteti a magyart. *Döntőben.* 1. W. Weckmann (Finnorsz.). 2. J. Saarela (Finnország). 3. C. M. Jensen (Dánia). Az első győzelmet Saarela aratta Weckmann felett 1 p. Másodszor Weckmann győzött 5 p. 7 mp. alatt, és ugyancsak harmadszor 16 p. 10 mp. alatt A harmadik helyért a dán C. M. Jensen 1 p. 40 mp. alatt győzött a már kifáradt Payr ellen.

Távolugrás nekifutással.

1 láb = 30.48 cm. 1 hüv. = 2.54 cm.

1. *csoport.* 1. Cooke (Amerika) 22 l. 10½ h. 2. Bellah (Amerika) 21 l. 9½ h. 3. *Holics* Ödön (magyar) 21 l. 5½ h. 4. Bleaden (angol) 21 l. 1¼ h. 2. *csoport.* 1. Dan J. Kelly (Amerika) 23 l. 3¼ h. 2. Brennan (Amerika) 22 l. 6¼ h. 3 .Weinstein (német) az ifjabb 22 l. 2¾ h. 4. Ahearne (angol) 22 l. 0¾ h. 5. Bellereby (angol) 21 l. 1¾ h. 5. Silferstrand (svéd) 20 l. 9½ h. 3. *csoport.* 1. F. C. Irons (Amerika) 24 l. 5 h. 2. Mount-Pleasant (Amerika) 22 l. 4½ h. 3. Wiliiams (Amerika) 21 l. 10 h. 4. *csoport.* Wieslander (svéd) 22 l. 0¼ h. 2. Lukeman (Canada) 21 l. 7½ h. 3. Watt (Amerika) 21 l. 0¾ h. 5. *csoport.* 1. Brecker (Canada) 23 l. 3 h. 2. Roustrom (svéd), Hoffmann (német) 21 l. 4½ h.

Döntőben:

1. F. C. *Irons* (Amerika) 24 l. 6½ h.
2. D. J. Kelly (Amerika) 23 l. 3¼ h.
3. C. Brecker (Canada) 23 l. 3 h.

Ma volt a **waterpóló döntő** Anglia és Belgium között, melyet az angolok fölényes játék után 9:2-re győztek; félidő 5:2.

Kard csapatverseny.

Magyarország	győz		Németország ellen
	vesztett:		vesztett
Werkner	0	De Barry	3
Tóth	0	Krunnert	2
Fuchs	0	Petri	2
Gerde	0	Jack	2
	0		9

Csehország	győz		Hollandia ellen
	vesztett:		vesz tett
P. Lada	3	Dorner	2
V. Lada	2	Jong	1
De Labadorf	1	Van Rossen	4
Schibel	2	Van Luben	2
	8		9

Ez rettentő küzdelem volt. Az utolsó aszóig 8—8 győzelme volt mindegyiknek s a két utolsó vivó a cseh *Schibel* és a holland Van *Rossen* 2:2-re állottak. Rettenetes pillanatok voltak ezek a csehekre is és a hollandusokra is. Egy tustól függött a mérkőzés sorsa. Ezen a mérkőzésen Nagy Béla dr. volt az elnök és ő döntötte el a mérkőzés sorsát is. A cseh leadta a hollandusnak a tust, de két zsüri tag a cseh terhére, kettő a holland terhére számitotta. A csehnek volt igaza és Nagy dr. a csehek javára adta le döntő szavazatát. Elődöntő.

Csehország	győz		Franciaország ellen
	vesztett:		vesztett
Lada P.	3	De la Falaise	2
Lada V.	1	De Lesseps	2
De Lobsdorf	1	Perrodon	2
Schibel	2	Renaud	3
	7		9

Magyarország	győz		Olaszország ellen
	vesztett:		vesztett:
Földes dr.	2	Bertinetti	2
Fuchs dr.	2	Ceccirini	4
Gerde dr.	1	Olivier	2
Tóth dr.	0	Biroli	3
	5		11

Tóth óriás formában van s igazán játszó könnyedséggel vivott a legerősebb olaszszal is. A négy mérkőzésen összesen 2 tust kapott. *Szántay*-t, a magyar krack-et az egyéni versenyre tartják, azért nem indult a csapatban. A döntő holnap délután lesz, hol Földes dr. gyengébb fizikumu lévén, innét Werkner váltja fel.

13. tudósitás.

London, 1908. julius 23. (csütörtök).

A mai nap végre meghozta az első győzelmet, jelentős győzelmet. Vivóink a döntőben megverték a cseheket 9:7 arányban. A mérkőzés már 9:4 arányban el volt javunkra döntve, de azután, mintha csak a zsüri megsokalta volna a magyarok diadal utját, a hátra lévő három mérkőzésben alaposan elnyomott minket. A győzelem a következő arányu volt:

Werkner győzött Gopold de Lobsdorf. Dusek és Schejbal ellen, megverte Lada; *Fuchs* győzött Dusek, Lada és Schejbal ellen, megverte Gopold; *Gerde* győzött Dusek és Schejbal ellen, megverte Gopold és Lada; *Tóth* győzött Schejbal ellen, megverte Gopold, Dusek és Lada. Utána volt az egyéni kardban a második pool; ennek állása:

A vivó neve	Ceccerini	Gerde	Voodt	Toth	Zulavszky	Doormann	Gopold	Ostrup	Eredmények
Ceccerini		×		×	×	0	×	×	1 győz.
Gerde	0		0	×	×	0	×	0	3 „
Voodt		×		×	×	×	×	×	0 „
Tóth	×	0	0		0	×	0	×	4 „
Zulavszky	0	0	0	×		0	×	0	4 „
Doormann	×	×	0	0	×		0	0	4 „
Gopold	0	0	0	×	0	×		0	4 „
Ostrup	0	×	0	0	×	×	×		2 „

Vagyis — tekintve, hogy a döntőbe a 4 első kerül — a döntőbe kerültek *Zulavszky, Tóth, Gopold de Lobsdorf,* és a hollandi Doorman. Gerde ezek szerint kiesett még pedig az olasz Ceccerini paklizása folytán, ki mikor a fenti táblázat szerint állt, visszalépett s igy a hollandi *Doormann* megszabadult egy vereségtől, *Gopold* pedig egyenesen megverette magát, csak hogy egygyel kevesebb magyar kerüljön a döntőbe.

Nagy botránynyal végződött a 400 m.-es sikfutás döntője. Ebbe három amerikai és az angol Hallswel került. Carpenter kapta az 1-es, Halswell a 2-ős, Robbins a 3-as és a néger *Taylor* a 4-es számot. Start után a 2 fehér amerikai rögtön az élre állottak, de az egyenesbe való fordulásnál *Hallwell* már befogta őket s kezdett előre nyomulni. Erre *Carpenter,* aki egyes számot huzván, a belső pályán futott, elébe állt *Hallswell*-nek s nem engedte előre törni s maga is folyton kijebb huzódván, az angolt egészen a bicikli pályáig szoritotta s közben egyszer könyökével mellbe vágta. A pályabiró élesen fütyült erre a gazságra s mielőtt a futók célhoz értek volna, a zsüri egy tagja elszakitotta a szalagot s a következő pillanatban, már a nagy fekete táblán megjelent „*No race*" ami azt jelenti, hogy a versenyt megsemmisitették. A zsüri ugy határozott, hogy *Carpenter*-t kizárják s ujra futtatják a versenyt. Az amerikaiak ezt a megoldást nem fogadják el s nem is fognak többé kiállani. Érdekes a döntés azon része, mely ugy szólt, hogy az uj versenyt *kötelek* között fogják futni.

Az amerikai sportot egy ujabb csapás érte azzal, hogy a 200 m. sikfutást a kanadai *Kerr* nyerte meg, ezzel a második sprint távot is elvesztették.

Eredmények:

I. 200 m. sikfutás döntő.

1. R. Kerr (Canada) 22.6 p. 2. R. Cloughen (Amerika). 3. N. J. Cartmell (Amerika). 4. Hawkins (angol). Kerr került el legjobban a start-tól és eleitől végig vezetve 30 cm.-rel nyert.

II. 400 m. sikfutás.

Carpenter (Amerika) 0, Robbins 0, Halswell 0, Taylor 0. A verseny leirását fentebb adtuk.

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

III. 110 m. gátfutás.

I. *előfutam.* 1. Healy (angol) 15.8 mp. II. *előfutam.* 1. Garrels (Amerika) 16.2 mp. 2. Halligan (angol) 6 yarddal könnyen nyerve. III. *előfutam.* 1. O. Groenings (angol) 16.4 mp. 5 yarddal nyerve! IV. *előfutam.* Kiely (angol) w. o. V. *előfutam.* 1. Rand (Amerika) 15.8 mp. 2. Powel (angol) 3 yarddal nyerve. VI. *előfutam.* Walters (angol) 17.8 mp. Lemming (svéd) 0. A svéd a harmadik gátnál felbukott, mire az angol besétált. VII. *előfutam.* Knyvett (angol) w. o. VIII. *előfutam.* Halbart (belga) w. o. IX. *előfutam.* Ahearn (angol) w. o. X. *előfutam.* 1. Smithson (Amerika) 15.8 mp. 2. *Kovács* Nándor (magyar) 6 yarddal nyerve. XI. *előfutam.* 1. Hussey (angol) 16.8 mp. 2. Blystad (norvég). XII. *előfutam.* Kinahan (angol) 16.8 mp. 2. Guttorsmen (norvég) 6 yarddal nyerve. XIII. *előfutam.* 1. Howe (Amerika) 15.8 mp. 2. Leader (angol) 1½ yarddal nyerve. XIV. *előfutam.* Shaw (Amerika) w. o.

IV. 1500 m. uszás.

I. *előfutam.* 1. H. Taylor (angol) 22 p. 54 mp. 2. F. Beaurepaire (Ausztrália) 23 p. 25.4 mp. 3. M. Foster (angol). 3. L. Moist (angol). Az ausztráliai nagyon sebesen kezd és 400 m.-nél erősen vezet. Taylor fokozatosan felnyomul és 700 m.-nél befogja, majd elhagyja s könnyen győz. II. *előfutam.* 1. T. S. Battersby (angol) 23 p. 23 mp. 2. O. Sheff (Ausztria) 24 p. 25.4 mp. J. A. Jarvis feladta. Battersby eleitől végig vezet. Döntőbe jut az előfutamok első és második helyezettje.

V. Müugrás a magasból.

I. *előfutam.* 1. Spanberg (svéd) 72.3 p. 2. Malstrom (svéd) 67 p. 3. Aro (finn) 62.7 p. 4. Losberg (svéd) 59.18 p. 5. Arbur (svéd) 52.81 p. 2. *előfutam.* 1. Johannsen (svéd) 80.75 2. Gadzejk (Amerika) 66.75 p. 3. Anderson (svéd) 61.05 p. 4. Freyschmidt (német) 59.48. 5. Goodworth (angol) 48.80. *Döntőbe* jut az a négy, akik a legtöbb pontot szedték össze.

VI. Birkózás.

Catch-as-catch-can. Nehézsuly. Döntő: G. C. O. Kelly (angol) I. győz J. Gunderson (Norvégia) II-ik ellen. Első esés: 13 p. 27 mp. 2-ik esés: 3 p. 35 mp. 3-ik esés: E. Barett (angol), ki E. E. Niron-t győzte le a harmadik helyért.

VII. Görögrómai birkózás. Könnyüsuly.

I. *forduló.* Malström (svéd) győz Mackenzie (angol) ellen 2 p. 35 mp.; Linden (finn)—Hansen (belga) 2 p. 33 mp.; Hawkins (angol)—Karlsen (dán) 9 p.; Wood (angol)—Halik (cseh) birói döntéssel; *Maróthy* F. (magyar) győz Rose (angol) ellen 14 p. 59 mp.; Moller (dán)—Whittingstall (angol) 3 p. 52 mp.; *Radványi* Ödön (magyar) győz Ruff (angol) ellen 18 p. 35 mp.; *Téger* József (magyar) győz v. Moppes (holland) hollandiai bajnok ellen birói döntéssel. II. *forduló.* Persson (svéd)—Blount (angol) 7 p. 6 mp.; Orloff (orosz)—Lund (svéd) 10 p. 46 mp.; Linden (finn)—Karlsen (dán) 4 p. 15 mp.; Malström (svéd)—Bruseker (holland) 3 p. 30 mp.; *Radványi* Ödön (magyar) győz Hawkins (angol) 17 mp.; *Maróthy* József (magyar) győz W. Wood (angol) birói döntéssel. Moller (dán)—Fraulkner (angol) 11 p. 18 mp.; E. Porro (olasz) legyőzte Téger Józsefet (magyar) birói döntéssel. E döntéshez sok szó fér, mert két teljesen egyforma erőről volt szó. Helyesebb lett volna a mérkőzést 20 p.-en tul meghosszabbitani. III. *forduló.* Orloff (orosz) mv. *Radványt* (magyar) fél nelsonnal 7 p. 6 mp.; Linden (fin)—Moller (dán) 13 p. 32 mp.; E. Porro (olasz) ismét birói döntéssel győzött a svéd Malström ellen; G. H. Persson (svéd) m. o. nyert, Maróthy-t Wood ugy oldalba nyomta, hogy képtelen volt kiállani.

Az epée csapatversenyt a franciák nyerték meg Belgium ellen. *Francia* csapat tagjai: Alibert (0 vereség), Gravin (2), Lippman (2), Olivier (3). *Belgium*: Amsbach (3 vereség), Beuram (1), Freylinck (3) és Rom (2). Vagyis a franciák 7:9 arányban győztek.

A kard egyéni verseny első poolja: 1. *Fuchs* (magyar) (1 vereség), 2. *Werkner* L. (magyar) (2), 3. De La Falaise (francia) (3) és *Szántay* Jenő (magyar) (3). Kiestek Bertinetti (olasz) 4 v., *Földes* Dezső dr. 4 v., Notley (angol) 5 v. és De Leseps (francia) 6 vereség. Tőlünk tehát öten kerültek 8 közül a döntőbe és pedig Fuchs dr., Zulavsky, Szántay, Werkner, Tóth dr.

Emlékirat a testi nevelésről.

Annak a nagy világmozgalomnak, — amely a svéd tornarendszernek az athéni olympiászon tett nagy hóditása nyomán az összes művelt nemzetek testi neveléssel foglalkozó tényezőit, irányitóit megmozgatta, amely hazánkban is élénk visszhangra talált a közoktatásügyi kormánynál is — összefoglaló eredményéül jelenik meg a Magyarországi Testedző (Torna) Egyletek Szövetségének megbizásából Andor Endre dr. miniszteri osztálytanácsos által irt munkában: „Emlékirat a testi nevelésről.“ Ezen tervezet már ősszel fog a képviselőházhoz benyujtatni, amely hivatva lesz, hogy törvényhozásilag uj irányt szabjon testi nevelési rendszerünknek s ezzel lerakja alapjait a mostaninál testileg és szellemileg hatalmasabb, erősebb és boldogabb Magyarországnak. De nézzük, mi tette szükségessé ezen tervezet kidolgozását, mik ennek az előzményei?

A svéd rendszer diadalt aratott Athénben az elavult német tornarendszer felett! „Reformálni kell a testnevelést a svédek példáján“ lesz rövidesen a jelszó a világ majdnem minden kulturnépénél. Mondanunk sem kell, hogy hazánkba épen jókor jött, ugyancsak megérett talajra talált a megindult mozgalom. A forrongás megkezdődik Magyarországon is minden vonalon s a harcok folyamán kikristályosodnak az igazságok, leszürődnek a tanulságok; rövidesen majdnem mindenki átlátja, hogy egész testnevelési rendszerünk gyökeres javitásra szorul, a régi elavult helyébe uj, szabadabb kell! Ezek az általános csatakiáltások, amelyek hadat üzentek a meglevő rendszernek, eljutottak a legmagasabb nevelési fórum, a kultuszminisztérium elé is. A vallás-tárca jelenlegi vezére, Apponyi Albert gróf jól felfogta az idő intelmét s az ország legkiválóbb sportférfiait s pedagógiai tanférfiait — általunk annak idején ismertetett — közös ankétra hivta össze. Itt meghallgattattak a legkülönbözőbb vélemények és felfogások s bár általánosságban folyik a tárgyalás, mégis tisztán megállapitható az a tény, hogy az ott megjelentek mindegyike belátta, hogy hazánk egész testnevelési rendszerét uj alapokra fektetvé, intenzivebben kell felkarolni és irányitani és hogy az idő máris sürgős intézkedést követel. De az ankét — összegezve az elhangzott véleményeket — csak a sürgős reform tudatával oszlott szét. A megindult egész mozgalomnak és forrongásnak az „Emlékirat a testi nevelésről“ adta meg a conclusumát. Ez már nem általánosságban beszél, hanem tarthatlan jelen állapotok megvilágitása után konkrét javaslatot is nyujt arra nézve, hogy mily intézkedésekkel és intézményekkel lehet és kell meggátolni a nemzet satnyulását és megvetni az erősödés alapjait. A tervezet első részében hivatalos, megbizható adatokkal mutatja ki többszörösen azt a nagyon is sajnálatos körülményt, hogy a magyarság nem hogy fejlődne, hanem testileg satnyul. Megdöbbentő perspectivát mutat be azon adata, hogy a sorkötelesek közül 1892-ben 22·3% volt alkalmas a katonai szolgálatra, holott 1867-ben még 78%-ot ad az alkalmasok arányszáma.

Második részében *testi nevelésünk jelen állapotát* mutatja be. Végig vezeti az olvasót az elemi iskolától a főiskoláig. Rámutat azon körülményre, hogy a fő- és szakiskolákon nincs *kötelező* testgyakorlás, a többi iskolákban pedig csak papiron van meg. Mert egyrészt nincs az iskoláknak tornatermük és játszóterük, amennyiben van, hiá-

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.
Lelkiismeretes tanitás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben megnagyobbitva
Kard-, vitőr- és ökölvivás, tornázás.

nyos a felszerelésük. Másik anomália, hogy a tornatanárok túlnyomó részének nincs meg a kellő szakképzettsége és általános pedagógiai készültsége, ami természetes folyománya annak, hogy valamennyinek nyomoruságos a fizetése.

A harmadik részben javaslatokat terjeszt elő, melyek alapján megfelelőkép lehet a testi nevelést szervezni.

Országos testnevelési intézet felállitását kivánja a kultusz-, honvédelmi- és belügyminiszter felügyelete alatt, tanárok, tornatanárok, honvéd- és tüzoltótisztek és orvosok bevonásával, két szakosztálylyal. Az egyik volna az *iskolai testnevelési* szakosztály, melynek magvát tornatanárképző intézet alkotná. Természetesen a tornatanárképzés modern alapokra fektetendő. Csak bölcsészethallgatók vagy tanárok és tanitók veendők fel hallgatóul. Valóra kivánja váltani a törvényeinkben lefektetett azt az elvet, hogy a testgyakorlás a katonai gyakorlatokra tekintettel tanitandó. Össze kivánja kötni a testedzést a tüzoltással és katonai szolgálatra előkészitéssel, különösen a középiskolák felső osztályaiban. A főiskolákon kötelező tagsággal testedző egyletek alapitandók.

Az iskolán kivüli testnevelési szakosztálynak feladatává teszi a testgyakorlást mindkét nembeli ifjuság körében megkedveltetni, oly módon, hogy minden községben *torna- és tüzoltó-egylet* szervezését kivánja, melyek torna, vivás és céllövés, továbbá tüzoltási gyakorlatokkal foglalkoztatnák tagjaikat. Ezek az egyesületek a testi nevelés terén elért eredményeiket bizonyos időközökben rendezendő országos ünnepélyen mutatnák be.

„Emlékirat a testi nevelésről" tehát az intézmények és intézkedések egész láncolatát veszi tervbe, éles vonalakkal már az uj rendszernek keretét nyujtja, de sejteni engedi azt is, hogy részleteiben is, hogy és mi módon gondolja a célt elérni. A munka tovább folyik és azt hisszük, nem csalódunk, midőn azt állitjuk, hogy amikor a képviselőház tárgyalás alá veszi a Magyarországi Testedző (Torna) Egyletek Szövetségének ezen tervezetét, akkor már minden iziben teljesen ki lesznek dolgozva azok a módozatok is, amelyek az itt vázolt keretet kitöltik. Az „Emlékiratban" elmondottaknak megvalósitása a közel jövő feladata, az uj, testben és lélekben erős Magyarország kiépitése pedig a következő korszaké.

Szilánkok.

Hatalmas lépéssel közeledtünk a nemzetközi uszószövetség felé; a mult héten Londonban megtartott konferencia megállapodott az amatőrparagrafus dolgában, amelyben az angolok intranzigenciája eddig az összeegyeztethetőség legyőzhetetlen akadálya volt. Egyelőre is elértünk annyit, hogy az értekezlet kimondva a jövő esztendőben való ujabb összeülést, bizonyos állandóságot, permanens jelleget vett fel, megalkotva ilyetén módon az országok egymásközti érintkezésének és esetleges vitás kérdéseinek kompetens fórumát, amelynek módozatairól a német uszószövetség egy vezetőembere épen lapunk hasábjain fejtette ki — az értekezlet határozataiban egyébként érvényesülő — álláspontját. Minthogy pedig az egy Ausztria kivételével minden uszósportbelileg számottevő ország az értekezleten képviseltette magát, indokolt remény forog fenn a nemzetközi testület megalakitására nézve, amelyhez az ügy jelenlegi helyzetében csak a szervezettség, illetőleg a papiron is formaszerint kimondott megalakulás és a — *kartell* szükségeltetik. Ez pedig már csak idő kérdése!

*

Doyen uszóegyletünk, a MUE. most bocsátja ki jubiláris uszómeetingjének kiirásait, melyek méltóak ahhoz a tizenöt esztendei multhoz, melyre a Magyar Uszó-Egyesület jogos, igaz büszkeséggel tekinthet vissza: nem volt munkásága meddő! Igazán méltánytalanság lenne ez alkalommal meg nem emlékezni arról a csüggedetlen, lankadást és elbátortalanodást nem ismerő bátorságról, erőről és jobb jövőbe vetett bizalomról, mely a MUE-et a kezdet feltornyosuló és leküzdhetetleneknek látszó nehézségeken keresztülsegitette. És nem segitette, nem istápolta őket szövetség, kormányhatóság támogatása, csak néhány lelkes, buzgó sportsman áldozatkészsége, önfeláldozása. A magyar uszósport története szorosan össze van forrva a MUE., valamint e sportemberek történetével, életével. Ép ezért láttuk volna szivesen, hogy a különben gyönyörü propozició egyik hiányát olykép tüntették volna el, hogy a 100 m.-es jubiláris emlékverseny valamely ebben az irányban érdemteljes sportemberünk nevét, dicsőségét örökitené meg:

„Aere perennius!"

*

Világszerte sulvos panaszokat hallat a sportsajtó az angol melluszóknak az olympiádon produkált, minden kritikán aluli, szabályt, rendelkezést arculütő modora miatt. Érthetetlen, hogy az annyira korrekt angolok ebben az esetben a leghallatlanabb opportunizmust tanusitották, és szemet hunytak a legevidensebb, legszemmelláthatóbb szabályellenesség előtt. Ennek a megalkuvásnak máris kezdődnek demoralizáló következményei lenni, amennyiben itt is, ott is hallatszanak hangok, hogy lazitsunk a szabályok tulságos szigoru alkalmazásán, hiszen „az angolok is megtették!" Nos hát ennek nem szabad megtörténnie, mert a *szabálylyal megalkudni nem szabad!* A szabály megváltoztatása pedig azért nem ajánlatos, mert akkor a melluszás és buváruszás — bár különösnek hangzik — a lehető legnagyobb mértékben összefolynának. Sőt ellenkezőleg, épen a szabályok kérlelhetetlen applikálásával példát kell statuálnunk, hogy *belőlünk* nem veszett ki a sportszerüség, a korrektség és hogy a kivülről jövő korrumpáló hatásnak és befolyásnak ellent tudunk állni. Bizonyára nem vagyunk hivei a tulságos, drákói szigornak, de vannak az engedékenységnek is határai.

Olympiai levelek.

Irják: **Többen.**

XIV.

London, 1908. julius 18. (szombat).

(K.) Eső és mindig csak eső! Hol lassan, hol gyorsan, de mindig ontják a felhők az ezuttal nagyon kevéssé áldásos áldást. Ma épen tiz napja vagyunk itt, de még egyetlenegyszer sem sütött a nap, amit mi, a Császárfürdőben való sütkérezést megszokott uszók bizony nagyon megérzünk. Hej! Hogy irigyeljük az otthon lévőket és hogy szeretnők mi is egy kicsit elgémberedett, fagyoskodó tagjainkat a jó, meleg napfényben kinyujtani. De nincs módunkban és ebben a pokoli, hideg, szeles atmoszferában vizesen, mezitelenül szaladgálni tréning alkalmával a nyitott Stadionban — az ilyesmit megsinyli az ember és versenyzőink minden nap veszitenek a formájukból, ugy, hogy már csak azért imádkozunk, hogy a stafétán legyünk tul, a sikerben már alig-alig merünk bizni. Las-Torres beteg és négy nap óta állandóan ágyban van, csak ebédre meg vacsorára kel fel; fáj a torka és étvágya sincs. Legtöbbünknek a gyomra nehezen veszi be az idegenszerü ételeket és a felforgatott étkezési sorrend is nagyon megvisel bennünket. Ugy kellett volna ezen segiteni, hogy inkább kevesebb atlétát küldenek ki, de jóval előbb, hogy legyen annak ideje akklimatizálódni, magát a megváltozott helyzetbe beletalálni és beleélni. Persze, most már eső utáni köpönyeg a jó tanács! Ma beszéltünk Goessling-gel, az amerikai melluszóval, aki harminchat esztendős és feleséges ember létére még mindig versenyez; a felesége is vele van. Londonból Karlsbadba és onnan alkalmasint Pestre jönnek. Most már főként a 100 m.-es világbajnokság érdekli az embereket; Daniels és Halmay jöhet csak számitásba az első két helyen. Nagy és végzetes hiba Halmaynál, hogy félreuszik, a tegnapi előfutamban is nagyon csavart. Daniels hir szerint 1 p. 04 mp.-es tréningidőket ért el, de nem igen hiszem el; Halmay 1 p. 06 mp.-re akar versenyben uszni és ezt valószinüleg meg is teszi. Jósolni majdnem lehetetlen! A 100 m.-es világbajnoksággal kapcsolatban megemlitem, hogy Halmay fogadott Sheff-el, hogy Munk meg fogja őt verni.

A mai versenyek uszósportja a melluszás és a műugrás világbajnokságainak döntőiből állt. A melluszás világbajnoka a favorit Holman lett, remek idővel; kár, hogy stilusa oly sza-

bálytalan, hogy miatta minden elfogulatlan zsüri diszkvalifikálná; Toldi előrelátott módon negyedik lett. A műugrásban mint vártuk, a németek domináltak, bár G. W. Geidzick jobb helyen lett volna, ha egy szélroham egyik ugrásánál az elugrás pillanatában ki nem forgatja helyzetéből. Németországnak hatalmasan fejlett viruló műugrássportja büszke sikert juttatott: az első három helyen német szerepelt. Zürner Albert rohamosan javult az utolsó évben, de a győzelme Behrens és az 1906. évi világbajnok Walz ellen mégis meglepetés, melyet azonban néhányan a német császárdíjban idén aratott győzelme után vártak is. Vízipólómérközésnek is kellett volna tartatnia Magyar- és Svédország közt; minthogy utóbbi egyedül állt ki, játék nélkül került a középfutamba, mely holnapután, hétfőn dől el közte és Belgium között. E mérkőzés győztese játszik döntőt 22-én, szerdán Angliával. Az elmaradt két vízipólómatch helyett, a programmban támadt űrt betöltendő, Nagy-Brittania olympiai csapata játszott a tartalékokból összeállított csapattal, azt 5:1 arányban legyőzve. A mai nap eredményei, melyeket a mult heti NSp. számára egész röviden már megírtam, a következők:

200 m.e-s melluszás világbajnokság.

Olymp. világbajn.: **F. Holman** (Anglia) 3 p. 09.2 mp. 2. W. W. *Robinson* (Anglia) 3 p. 12.8 mp. 3. P. *Hanson* (svéd) 3 p. 14.6 mp. Indult még Toldi Ö. (magyar) 3 p. 15.2 mp. A svéd került legelőször tempóhoz és 50 m.-nél teljes 2 yarddal vezetett Robinson előtt, mig Toldi egy gondolattal hagyta el az utolsó helyen fekvő Holman-t; Robinson erre felnyomult és 80 m.-nél elfogta Hansont, kivel 1 p. 30 mp. alatt együtt fordult és akitől 150 m.-nél sikerült elspurtolnia. 150 m.-nél azonban Holman és Toldi jött fel hatalmasan 1 yardnyira közelitve meg Robinsont, ekkor még Toldi is egy fejjel feküdt Hanson előtt. Holman most Robinson-nal hatalmas tusát folytatott az utolsó 25 m.-en és azt gyönyörü szivósággal a maga javára döntötte el, mig Hanson egy utolsó kétségbeesett erőlködéssel Toldit még ½ yarddal utolsó helyre tudta utasitani. 2½ yarddal nyerve, ugyananyival harmadik.

Műugrásvilágbajnokság.

Olympiai világbajn.: **Albert Zürner** (német) 85.5 p. 2. Kurt *Behrens* (német) 85.3 p. 3. G. W. *Geidzick* (Amerika) és G. *Walz* (német) holtversenyben 80.8 p. A műugrás magas nivóju sportot nyujtott és a négy első helyezett majd minden ugrása viharos tapsokat váltott ki a közönségből. Zürnernek főleg légmunkája volt pompás és az 1 méteres ugródeszkán mondhatni kifogástalanul do'gozott.

XV.

London, 1908. julius 19. (vasárnap.)

(*K.*) Az angoloknál igen szigoru és kizárólagos vasárnapi munkaszünet az olympiai játékok menetét is megszakitja és igy ráérek az aktuálitások áradatából egy kis lélekzethez jutva, az eddig lefolyt versenyek felett némi szemlét tartani. Itt ülök a szálloda szobájában, süvitve vágja a szél az esőt az ablaktáblához, oly néma a város, mintha kihalt volna. Amint visszaidézem emlékezetembe a lezajlott eseményeket, bizony a csalódás és kiábrándulás érzése szoritja össze szivemet. Igazán többet vártunk! És ime, vérmes reményeinkből mily kevés vált valóra! Hiszen eddig még csak egy helyezésünk sincs. Az igaz, hogy végzetes balszerencse is üldözött bennünket és ugyanakkor, mikor *bennünket* klima és koszt tönkre tett, *ellenfeleink*, akik hazájukban otthon vannak, félelmetesen megerősödtek és olyan időket értek el, mint még soha. Hogy a 400 m.-es világbajnokságban miért usztak — Las-Torres betegségétől eltekintve — oly formán alul a mieink, arra már egy korábbi alkalommal rámutattam. Melluszóinkra sulyosan nehezedett rá ellenfeleik szabálytalan uszásmódra, mely ellen képtelenség volt érvényesülni. Végül az én diszkvalifikáltatásom, melyben igazán nem érzem magamat bünösnek, szintén biztos helyezéstől fosztott meg minket. Hátra van még az uszóversenyekből a magasugrás, a vizipóló, az 1500 m.-es és 100 m.-es egyéni (ez már holnap dől el) és a 4×200 m.-es stafétavilágbajnokság. Az első kettőben, nem inditunk versenyzőt, illetőleg csapatot, az 1500 m.-en a kilátásnak még csak csillama sincs. Összes reális kilátásaink a 100 m.-re és a stafétára vannak immár alapitva. Danielsről csodás tréninghirek keringenek, mint már egy izben irtam is és Halmaynak még hozzá nyilt távon régi hibája a félreuszás; mindazáltal, ha a győzelem nem is, de a jó helyezés biztos. A staféta, melyre az eddigi konstellációk szerint biztosan számitottunk, most, sajnos, ... (ad vocem, sajnos! Bizonyára feltünt már olvasóimnak, hogy a „sajnos" szót mily gyakran voltam kénytelen naplómban használni,) tehát mondom, sajnos, szerfölött kétessé vált. A fiuk mind hülésről, rosszullétről, betegségről panaszkodnak; egyik ezt, másik amazt a tagját fájditja. Tudja Isten, azért én reménykedem. Reménykedem, mert tudom, hogy a győzelem reménye akkor, mikor cselekvésre kerül a sor, őket is fel fogja villanyozni, hogy minden erejüket, minden képességüket latbavetve, megfeszitve, fognak a trikolór diesőségeért küzdeni. És a stafétaverseny megnyerése gyönyörü győzelem lenne, mert uszósportunk kiváló *átlagos* jóságát napnál fényesebben bizonyitaná. S ha mégis meg kell hajolni az ellenfél tulnyomó ereje előtt?! Nos, akkor vigasztaljon meg bennünket is az az örökszép mondás, mely a porig alázott I. Ferenc királyba is elégtételt, önérzetes büszkeséget öntött: *„Minden elveszett, csak a becsület nem!"*

Tegnap este rendezte az Amateur Swimming Association az olympiádra összesereglett uszók tiszteletére ünnepi bankettjét; a hangulat nagyon emelkedett, majd a pompás vacsora folytán igen kedélyes és kellemes volt. Felköszöntöt a mi részünkről Brüll ur mondott; szép lehetett, legalább az angolok zajos tetszésnyilvánitásából következtetve. Az angol királynak hódoló sürgöny ment, melyre kegyes válasz érkezett vissza. A bankettet megelőzte a nemzetközi uszókonferencia, melyen az egyes nemzetek a legnagyobb harmóniában megállapodtak a vitás kérdésekben; lefolyásáról, döntéseiről különben külön cikkben számolok be.

Ma hallom, hogy uszóink neveztek a f. hó 27-én, Nottingham-ben, illetőleg f. hó 29-én Manchesterben tartandó 220 és 500 yardos angol bajnokságokra, melyek nevezési listája a következő: 220 yard: Zachár, Hajós, Halmay (MTK.) védő, Las-Torres (BEAC.), Daniels (New-York AC). Beaurepaire (Victoria ASA.) Radmilovic (Weston-super-Mare SC.), Taylor (Chadderton SC.) Dockrell (Dublin University SC.), Kell (Holloway United), Carlyle (Holborn), (11 nevezés), 500 yard: Zachár (MTK), Las-Torres (BEAC.), Springfield (Melbourne SC.), Beaurepaire (Victoria ASA.), Radmilovic (Weston s. Mare SC.), Morris (Wigan SC.), Taylor (Chadderton SC.) védő, W. Foster (Bacup SC.), Brogan (Zephyr SC.). (9 nevezés.)

XVI.

London, 1908 julius 20. (hétfő).

(Z.) Megkezdődött az olympiád 2-dik hete, reméljük, hogy uszósportunknak is fog győzelem osztályrészül jutni.

Ma természetszerüleg a 100 m.-es világbajnokság döntőjére összpontosult minden érdeklődés, amely teljesen indokolt is volt, mert tán még a 400 m.-es világbajnokságban látottakon is tultett az a klasszikus küzdelem, mely Daniels és Halmay közt lefolyt; Daniels ismét győzött, de az őket a célban elválasztó elenyésző csekélység megint csak megerősitette a rég ismert igazságot, hogy e két uszó, egészen különálló, tüneményszerü klaszszist képez. Délután 2 órakor voltak a középfutamok, melyek, minthogy a két nagy rivális nem találkozott, meglehetős érdektelenek voltak, se Daniels, se Halmay nem uszván ki magát. A döntőbe, melyre ½5 tájban került sor, különben nem Radmilovic, mint a mult heti NSp. számára tévesen irtam, hanem Rich (Amerika) került. Délelőtt csak két magasugrás előfutamot bonyolitották le; Geidzick (Amerika) sokkal jobb pontszámmal nyerte előfutamát, mint Johanssen (svéd) és a döntőben is van esélye. Remek, vakmerő ugrásaival különben mindenkit elragadott. A vizipolóban Belgium győzött Svédország ellen 8:4 arányban; a belgákon nagyon látszik a náluk járt angol csapatok technikájának hatása; összjátékuk, helyezkedésük kiváló. Részletes eredmény:

100 m.-es világbajnokság.

1. középfutam: 1. Halmay Z. (magyar) 1 perc 09.4 mp. 2. H. S. A. Julin (svéd) 1 perc 10.2 mp. 3. H. J. Hebner (Amerika) 1 perc 11.8 mp. Indult még F. E. Beaurepaire (Ausztrália), C. W. Edwards (Anglia) és P. Radmilovic (Anglia). Utóbbi kettő nagyon elkésett a startnál; Halmay huz elsőnek, nyomában Hebner; 30 mp.-nél a magyar már tisztán vezet, mig Beaurepaire igyekszik feljönni; Radmilovic is javitott helyzetén. 50 m.-nél Hebner egy fejhosszal megelőzte Halmayt, Julin harmadik, Beaurepaire negyedik. Ekkor Halmay hatalmas tempókkal tört előre, Julint némileg akadályozva; szemmel látható lett, hogy eddig csak játszott; a következő 10 yardon 2 yard előnyre tesz szert és ennyi előnyével jó iramban uszik be elsőnek. A többi élet-halál harcot vivott a második helyért és a célbirói itélet szerint a második, harmadik és negyedik közt egy karcsapás volt. Julin óvást akart Halmay ellen beadni, keresztezés miatt, de utóbb e szándékát elejtette.

2. középfutam: C. M. Daniels (Amerika) 1 perc 10.2 mp. 2. L. D. Rich (Amerika) 1 perc 10.8 mp. 3. G. S. Dockrell (Anglia) 1 perc 11.4 mp. Indult még Sheff 0. (osztrák) és A. Tyldesley (angol). Daniels érinti elsőnek a vizet és bár láthatólag kényelmesebben uszott, (egyszer hátra is nézett) mint előfutamában, mégis 50 m.-nél tiszta yarddal vezetett Rich előtt, Dockrell ½ yarddal 3-ik; ugyanez a távolság megmaradt kb. a beérkezésnél is; Daniels ép ugy mint Halmay, a három óra mulva tartandó döntőre való tekintettel tartogatta erejét. Dockrell gyönyörüen uszott, Sheff-et karcsapással verve. A döntőben tehát indulnak: Halmay Z. (magyar) 1 perc 09.4 mp. Julin (svéd) 1 perc 10.2 mp. C. M. Daniels (Amerika) 1 perc 10.2 mp. D. Rich (Amerika) 1 perc 10.8 mp.

100 m.-es világbajnokság döntőfutama

Olympiai világbajnok: **Charles Morton Daniels** (Amerikai Egyesült Államok) 1 p. 05.6 mp. (Olympiai rekord!) 2. Halmay Zoltán (Magyarország) 1 perc 06.2 mp. 3. H. S. A. Julin (Svédország) 1 perc 08 mp. Indult még L. D. Rich (Egyesült Államok). A négy uszó a következő sorrendben állt fel: a cél irányában fordulva, jobbról balra számítva) Halmay, Julin, Daniels és Rich.

Óriási várakozás közepette, izgatott, néma csendben hangzott el a starternek, Mr. A. Hudson-nek indítása: „Go!" Halmay kitünő startot kapva először került tempóhoz és hosszu, szabályos áthuzott stilusában 30 m.-ig egy vonallal vezetett; Daniels itt kiemeli a fejét és látva a helyzetet, rettenetes erejü, villámgyors karstroke-al dolgozott, behozta hátrányát és a táv közepéig, (50 m. 30 mp.) szinte mértani pontossággal, fej-fej mellett szelte a tajtékzó vizet korának két legjobb rövidtávuszója; a közönség az izgalomtól némán, sápadtan nézte a hatalmas küzdelmet, amilyent tán még nem látott a világ! Hatvan méternél Danielsnek sikerült egy csekély kis előnyre szert tenni és 70 m.-nél egy fejhossz előnye volt, Halmay bámulatosan küzdve igyekezett ellenfelét utólérni, hátrányát behozni, de óriási erőfeszitése hasztalan; Danielst mesés crawl-ja olyan végspurthoz segitette melylyel ½ yardot tudott a beérkezésnél maga és Halmay közé hozni. Hátrányosan befolyásolta Halmayt ismét, hogy nem tudott irányt tartani, sőt kezét bele is ütötte a medence falába. Mintha lidércnyomás alól szabadult volna fel a közönség, olyan ujjongás, orditás és tombolást vitt véghez, viharosan ünnepelte a héroszi küzdelem két hősét. Pompásan uszott Julin is. Az idő hihetetlenül, szemkápráztatóan fényes; hiszen Halmay két fordulóval elért rekordja csak 1 perc 05.8 mp. és a mostani egy vonalban van elérve! Legjobb eredmény igy egy vonalban, (bár fejes nélkül) Cecil Healy-é (Hamburg, 1906. augusztus 13. 1 perc 07.2 mp.), de ugy tudom, ott rövidebb volt valamivel a pálya. Ehhez képest Julin és főleg Halmay idői is fenomenalisak. Daniels pedig körülbelül a tavalyinál egy kevéssel még jobb formában van.

Magasugrás.

1. előfutam: 1. G. W. Geidzik (Amerika) 81.8 p. 2. H. Goodworth (angol) 76. Az amerikai legtöbb ugrása hibátlan volt. 2. középfutam: 1. H. Johanssen (svéd) 78.4 p. 2. K. Malstrom (svéd) 73.95 p. Ezek indulnak a középfutamban.

Vizipóló középmérkőzés.

Belgium—Svédország 8:4. Svédország erős iramban kezd és Anderson kevéssel kezdés után az első gólt lövi; csakhamar azonban a svédek térfelébe terelödik a labda és Meyboom a 2. percben kiegyenlit. Az erős játék folytán gyors egymásutánban következtek a gólok; először Hanson (a melluszás világbajnokság 3. helyezettje) a svédek, majd Grégoire és Plétincx a belgák góljainak számát szaporitja. A svédek kezdenek a belgák gyors uszása és fölényes kombinációja révén kifáradni, de egy 3 m.-es büntetődobásból mégis érnek el gólt. Félidő 4:2 a belgák javára. A második félidőben a svédek főleg védekeztek, de az 1. percben nem tudták Grégoire éles lövését védeni; ezt követte a Feyaerts által dobott gól. Kezdés után azonban Anderson a belga védelmet áttörve, egész egyedül gólt lő. A belgák részéről ujra Grégoire majd Plétincx dob gólt mig röviddel a játék vége előtt Hanson négyre emeli a svéd gólok számát. A svéd csapat, ahhoz képest, hogy a vizipólót alig egy éve ismeri, pompásan tartotta magát. A döntőbe tehát Angliával Belgium kerül.

XVII.

London, 1908 julius 21. (kedd).

A ma megtartott 1500 m.-es előfutamokban magyar részről nem indult senki, küzdelmet nem hozott egyik sem és kettő swim-overré is zsugorodott. Legnagyobb érdeklödéssel Taylor és Sheff találkozása elé néztünk; Sheff teljesen lemaradt és az angol ugy látszik, 1500 m.-en még jobb formában van, mint a minőt az angol próbaversenyek alkalmával tanusitott, amikor jobban erőlködve 23 p. 20.2 mp. volt az ideje, mig most valóban játszva ment végig és mégis 23 p. 24.8 mp.-et uszott. Pompásan usztak Battersby és Foster. A magasugrás 3. futamát nagy meglepetésre H. Loftberg (svéd), H. Freyschmidt (német) ellen megnyerte. Eredmény:

1500. m.-es világbajnokság.

1. előfutam: 1. P. Radmilovic (angol) 25 perc 22.4 mp. 2. G. Wennerstrom (svéd) 27 perc 15.4 mp. 3. O. Muzzi (olasz) 28 perc 52.6 mp. Az angol könnyen vezetett 200 m.-nél (3 perc 01.4 mp.) 20 yarddal Wennerstrom előtt, 400 m.-t 6 perc 25, 800 m.-t 13 perc 12.8 mp. alatt tett meg, mig 1000 m.-nél már 50 m.-el vezetett 16 perc 38.2 mp. alatt, az 1200 m. 20 perc 01.6 mp. az 1400 m. pedig 23 perc 20 mp. volt. A legnagyobb canterben nyerve. 2. előfutam: 1. F. E. Beaurepaire (Ausztrália) 23 perc 45.8 mp. 2. S. Blatherwick (angol) 25 perc 05.4 mp. 3. P. L. Ooms (holland) 27 perc 24.4 mp. Indult még V. Anderson (svéd) 27 perc 34.4 mp. Beaurepaire rögtön elhuzott Blatherwicktől és a 200 m.-en (2 perc 59 mp.) 6 yarddal volt elől; előnyét folyton növelve 400 m.-e 5 perc 58.4 mp., a 600 m. 9 perc 10.8 mp. volt. Blatherwick 800 m.-nél több mint fél pályahosszal volt hátul, az ausztráliai ideje 12 perc 23.8 mp. lévén. 1200 m.-t Beaurepaire 18 perc 57.8 mp. alatt tett meg és több mint egy uszodahosszal könnyen győzött.

Anderson állandóan Ooms előtt feküdt valamivel, de a végspurtban elmaradt tőle. 3. előfutam: 1. L. Moist (angol) swim-over 26 p. 52 mp. 4 előfutam 1. T. S. Battersby (angol) 23 perc 42.8 mp. 2. F. W. Springfield (Ausztrália) 24 perc 52.4 mp. 3. A. A. Theuriet (francia) 32 perc 37 mp. Battersby igen erős tempót diktál és 200 m.-nél 2 perc 50 mp. alatt 2¾ yarddal van Springfield előtt. Springfield elfogadva a tempót, állandóan nyomon követi az angolt, kitől 400 m.-en (Battersby 5 perc 51.8 mp.) ugyanaz a távolság választja el. A rendkivül éles iram kifullasztotta Springfield-et, aki visszaesik és 800 m.-nél a fényesen uszó és 12 perc 16.4 mp alatt elsőnek forduló Battersby mögött már 40 yardnyira van, a szánalmasan vergődő francia itt már kb. kétszáz méterrel maradt le; 1000 m. 15 perc 28.8 mp. 1400 m. 22 perc 05.4 mp. volt. Könnyen 80 m.-el nyerve, 400 m.-el harmadik. Battersby részidői igazán nagyon figyelemreméltóak. 5. előfutam: 1. J. A. Jarvis (angol) 25 p. 51.6 mp. 2. C. B. Green (Amerika) 28 perc 09 mp. 3. R. H. Hassel (angol) 28 perc 14.8 mp. Jarvis nyugodt tempójával 200 m.-en 3 perc 06 mp.-el vezet, 6 yardnyira tőle az amerikai, aki a maga részéről 5 yarddal veri Hasselt. 400 méternél Jarvis 7 perc 00.2 mp. alatt előnyét 25 yardra szaporitotta, 600 m. 9 perc 56.6 mp., 800 m. 13 perc 27.4 mp. lévén, Jarvis már 50 m.-el vezet; 1000 m. 16 perc 59.4 mp. volt, 1300 m.-nél már teljes pályahosszal előzte meg Greent, (Jarvis 1400 m. 24 perc 10 mp.) és kb. 130 m.-el győz. Hassel szépen feljött a végspurtban. 6. előfutam: 1. H. Taylor (angol) 23 perc 24.8 mp. 2. O. Sheff (osztrák) 24 perc 15.8 mp. 3. G. Wretman (svéd) 28 perc 40.8 mp. Indult még E. Meyer (holland). A legszebb versenyt ez az előfutam hozta. Taylor 200 m.-nél (2 perc 46.6 mp.) 6 yarddal fordul Sheff előtt, Wretman 3-ik; 400 m.nél 5 perc 50.2 mp.) Taylor 15 yarddal vezet már; itt Meyer kiállt. Az angol folyton nagyobbitotta előnyét és a 800 m.-t 40 yarddal érintette Sheff előtt; 1000 m. 15 perc 14.8 mp. volt, 1200 m.-nél már 50 m.-el vezetett, Wretman 200 m.-el hátul, 1400 m.-t 21 perc 52.9 mp. alatt uszott és egész frissen, erőlködés nélkül finishel. Itt is mutatják a részidők a fullasztó iramot. 7. előfutam: 1. W. Foster (angol) 24 perc 33.4 mp. swim-over. Jó idő. A középfutamokban tehát indulnak: 1. P. Radmilovic (angol) 25 perc 22.4 mp. 2. F. E. Beaurepaire (Ausztrália) 23 perc 45.8 mp. 3. L. Moist (angol) 26 perc 52 mp. 4. T. S. Battersby (angol) 23 perc 42.8 mp. 5. J. A. Jarvis (angol) 25 perc 51.6 mp. 6. H. Taylor (angol) 23 perc 24.4 mp. 7. W. Foster (angol) 24 perc 33.4 mp. 8. O. Sheff (osztrák) 24 perc 15.8 np. (legjobb második.)

Csoportositás: 1. középfutam: 2, 3, 6 és 7; 2. középfutam: 1, 4, 5 és 8. Magasugrás 3. előfutam: 1. H. Loftbery (svéd) 68.9 pont 2. H. Freyschmidt (német) 67.3 pont.

Ma tartotta meg Halmay a staféta-trialeket két csoportban a következő eredménynyel: I. csoport 1. Las-Torres 2 perc 41 mp. 2. Munk 2 perc 46.8 mp. 3. Hajós 2 perc 51 mp. 2 csoport 1. Zachár 2 perc 48 mp. 2. Onody 2 perc 54.2 mp. Sajnos az idők épen nem kielégitők és az angol stafétának tagjai (Taylor, Derbyshire, Radmilovic, Foster) 2 perc 36 mp., 2 perc 42 mp. 2 p. 44 mp. és 2 p. 43 mp.-re usztak. A mi csapatunk összeállitása tehát: Zachár, Munk, Las-Torres, Halmay.

XVIII.

London, 1908 julius 22. (szerda).

K.) A mai nap programmja tulajdonképeni uszást nem foglalt magában és délelőtt csak a két még hátralevő magasugrás futam, délután a vizipólóvilágbajnokság döntőjét intézték el; utóbbit a favorit Anglia mesés összeállitásu csapata aránylag könnyen nyerte; a belgák legjobb embere a kapuvéd volt, kinek higgadt, okos játéka sokat mentett. Az angoloknál főleg a csatárok mintaszerü összjátéka keltett feltünést. Részletes eredmény:

Magasugrás.

4. előfutam: 1. A. Spangberg (svéd) 79.2 p. 2. H. Arbin (svéd) 76.8 p. 5. előfutam: 1. R. T. Anderson (svéd) 73.55 p. 2. T. Aro (finn) 69.5 p. A holnapi középfutamokra tehát kvalifikálták magukat. 1. középfutam: H. Loftberg (svéd), A. Spangberg (svéd), K. Malstrom (svéd), H. Arbin (svéd), F. Aro (finn). 2. középfutam: G. W. Geidzick (Amerika), H. Johansen (svéd), R. T. Anderson (svéd), H. Woodworth (angol), H. Feyschmidt(német)

Vizipóló döntő.

Olympiai világbajnokcsapat: **Nagy-Britannia** (C. S. Smith—G. Nevinson és G. Cornet—T. Thould—G. Wilkinson, P. Radmilovic és G. C. Forsyth.) 2. Belgium (A. Michaut—H.. Meyboom és V. Boin—J. Plétincx—S. Feyaerts, O. Grégoire és Donners) 9:2. Az angolok rögtön iramot diktálnak és a belgákat alig engedvén a labdához nyulni, Wilkinson egy hosszu, előre adott labdával az 1. percben már gólt lő; kezdés után Radmilovic felviszi a labdát, de óriási erejü csavarja a góllécnak megy; erre Forsyth vezet támadást, közvetlen közelből dob és — ismét gól! A belgák kétségbeesetten igyekeznek támadásba átmenni, de Wilkinson második lövése (az elsőt kifogta Michaut) a harmadik gólt eredményezi. Radmilovic érdeme a 4. gól, bár ennél egy kissé a sze-

rencse is közrejátszott, amennyiben az egyszer már kivédett labda Radmilovicról pattant a kapuba. Ekkor végül a belgák nyomultak fel, Meyboom két lövését azonban Smith fényesen védte, de Grégoire shot-ja már megakadt a hálóban. E siker felvillanyozta a belgákat, akik rövidesen még egy gólt érnek el, Forsyth azonban röviddel félidő előtt az angol gólok számát szaporítja ismét. Félidő 5:2 Anglia javára.

A második félidőben Radmilovic felsprintel a labdával, csavarva dob, Michaut kifogja és előreadja Feyaertsnek, aki védhetetlenül belövi a labdát. Ez volt egyébként a belgák utolsó sikere, mely után az angolok fölényes kombinációja következtében teljesen összeroppantak. Radmilovic, majd Forsyth lőtt gólt; Wilkinson egymaga kettőt csinált. A tizedik gólt egy villanattal a végfütty után dobták. Végeredmény 9:2 Anglia javára.

XIX.

London, 1908 julius 23. (csütörtök).

(Z.) A mai nap a magasugrás és az 1500 m.-es verseny középfutamait hozta programmjában. A magasugrásban a svéd Johanssen H. remekül ugrott fölég hátra fejeseit oly kecsesen és könnyedén csinálta, hogy mindenki megtapsolta) és nagy meglepetésre nagyon (majdnem 20 ponttal) elhagyta G. W. Geidzick-et (Amerika, akit pedig mindenki első helyre várt; (érdekes hogy utóbbi óvást emelt a pontozás igazságtalansága címén és a zsüri aztán, bár harmadik lett, megengedte neki a döntőben való indulást!) Az 1500 m.-es középfutamok a várt eredménynyel jártak. Taylor a nagyon helytelen taktikát követő Beaurepaire-t az első középfutamban olyan idő mellett verte (22 perc 54 mp.), hogy mindnyájan csak ugy ámultunk, mig a második előfutam sokat vesztett érdekességéből azáltal, hogy Radmilovic nem indult és Jarvis hamar feladta; igy — két helyezett kerülvén a döntőbe — Sheff, akit az angolok állandóan a „Hungarian" rovatban könyvelnek el, nem dolgozott, ami csak annál inkább méltánylandóvá teszi Battersby rengeteg feljavulását; Battersby 23 p. 23 mp.-es eredménye elsőrangu klasszisról tesz tanuságot. Részletek:

1500 m.-es világbajnokság.

1. középfutam: 1. H. Taylor (Anglia) 22 p. 54 mp. 2. F. E. Beaurepaire (Ausztr.) 23 p. 25.4 mp. Indult még Foster (Angl.) és L. Moist (Anglia). Beaurepaire oly őrült tempót diktál, mintha 100 m.-es versenyről volna szó és az első hossznál 5, a másodiknál 7 yarddal vezet Taylor előtt, aki azonban nagyon észszerüen dolgozik és nem „ugrik be" s a harmadik hosszban kezdi hátrányát behozni; méterről-méterre fogy köztük a távolság és a 7. fordulónál az ausztráliai már csak karcsapással fordul riválisa előtt; a másik kettőt az iram kifullasztotta és Foster is, Moist is feladták. Beaurepaire minden erejét megfeszitette, hogy Taylor-t ne engedje maga elé, de teljesen ki volt már uszva és Taylor elhuzott mellőle, bár kényelmesen, mindazáltal jó tempóban haladt, olyannyira, hogy 700 m.-től 800 m.-ig a 750 m. tizenegy perc ötvennyolc háromötöd mp!) 15 yarddal hagyta el Beaurepaire-t. Taylor mind jobban és jobban növelte előnyét és végeredményben 40 yardra fokozta fokozatosan a köztük levő különbséget. Beaurepaire ideje is nagyon jó.

2. középfutam: 1. T. S. Battersby (angol) 23 perc 23 mp. 2. O. Sheff (osztrák) 24 perc 25.4 mp. J. A. Jarvis start után nemsokára feladta és Radmilovic nem startolt. Battersby végig biztosan tartotta a versenyt és Sheff — bár próbálta — nem tudta iramát elfogadni. Battersby 1 perc 19 mp. alatt már egész tisztán feküdt az osztrák előtt az 1. hosszban és 400 m.-nél (5 perc 51.2 mp.) már 15 yardnyira volt Shefftől; az angol most már nem is nagyon erölködött, de előnyét folyton szaporitva, a 750 m. mégis 12 perc 09.6 mp. volt. A hátralevő hosszak teljesen érdektelenek voltak, amennyiben Sheff már nem igyekezett hátrányát csökkenteni és nyugodtan beuszott másodiknak. A döntőben, mely holnapután, szombaton lesz, az 1908. évi londoni olympiád utolsó uszóversenyeként, tehát indul: H. Taylor (Anglia) 22 perc 54 mp. F. E. Beaurepaire (Ausztrália) 23 perc 25.4 mp. T. S. Battersby (angol) 23 perc 23 mp. O. Sheff (osztrák) 24 perc 25.4 mp.

Magasugrás.

1. középfutam: 1. Spanberg (svéd) 72.3 p. 2. K. Malstrom (svéd) 67 p. 2. középfutam: 1. H. Johanssen (svéd) 80.75 p. 2. R. T. Anderson (svéd) 66.75 p. 3. G. W. Geidzick (Amerika) 61 p. A döntőben holnap indul: A. Spangberg (svéd) 72.3 p. K. Malstrom (svéd) 67 p. H. Johanssen (svéd) 80.75 p. R. T. Anderson (svéd) 66.75 és a versenybiróság engedélye alapján G. W. Geidzick (Amerika) 61 p. A svédek tehát körülbelül egymás között intézik a magasugrást, melyet az ő sürgetésükre vettek fel a világbajnokságok sorába.

„Holnap van a staféta!" Evvel a sóhajjal mentünk aludni.

XX.

London, 1908 julius 24. (péntek).

(Z.) Dies irae! . . . Elveszett a staféta is! Ez a lesujtó tény tetőzi be uszósportunk szomoru szereplését az 1908. évi londoni olympiai játékokon. Nem tudtunk ugyszólván felocsudni levertségünkből, félig kábultan vetem hamarosan papirra e sorokat; magyarázni, menteni nem is próbálom most e vereséget, csak a verseny lefolyását fogom fájó szivvel megirni. Mennyi büszke, egetostromló ambiciót tört le e — ha nem is váratlan, de mindenesetre még sem remélt — csapás. Mikor busan, lehangoltan bandukoltunk haza, a közeli square fáiról egy csomó hervadt, sárga, nedves falevelet sodort elénk a kellemetlen, nedves-hüvös szél. Fonnyadt reményeink szimbolumai . . .

Ez a nap a haragnak a napja . . .

Délután ½3 órakor volt a staféta verseny három előfutama a következő eredménynyel: 1. előfutam: 1. Ausztrália (F. E. Beaurepaire, F. W. Springfield, R. L. Baker, T. B. Tartakover) 11 perc 35 mp. 2 Dánia (Holm, Klem, Dam, Saxtorph) 12 perc 53 mp. Beaurepaire 2 perc 39.8 mp. alatt uszva a 200 m.-t 40 yard előnyt szerzett, melyet Springfield (2 perc 50.8 mp.) 60 yardra növelt, Baker, bár csak 2 perc 59.8 mp.-et uszott, még szerzett 20 yard előnyt, ugy hogy Tartakover minden erölködés nélkül uszva (3 perc 06 mp.) 90 yarddal győzött végeredményben. Ausztrália átlagideje 2 perc 53 mp., Dániáé 3 perc 14 mp. 2. előfutam: 1. Anglia (W. Foster, P. Radmilovic, J. H. Derbyshire, H. Taylor) 10 perc 53.4 mp. 2. Egyesült-Államok (Hebner, Goodwin, Daniels, Rich) 11 perc 01.4 mp. 3. Svédország (Wretman, Wennerstrom, Julin, Anderson). Az ifju Foster (2 perc 43.4 mp.) 10 yard előnyt hozott Radmilovicnak, mig Wennerstrom 20 yard hátránynyal indult utólsónak a helyzet Radmilovic és Goodwin közt változatlan maradt, mig Svédorsz. még jobban elmaradt. Daniels 10 yarddal startolt Derbyshire után és fényesen birva a tempót, 120 m.-nél elfogta az angolt, 150 m.-nél már 1½ yard előnye volt és végül Rich-t 3 yard előnynyel váltotta; bravuros uszásának pompás idő, 2 perc 35 mp. is felelt meg. Taylor azonban biztos volt a dolgában és az első hosszban nem is dolgozott különösképen, a második hosszban lekapcsolta az amerikait és azt erölködése dacára 7 yarddal könnyen verte 2 p. 39.2 mp.-el. Anglia átlag eredménye 2 perc 43 mp., Amerikáé 2 perc 45 mp. Svédország nem igen szólt bele a versenybe. 3. előfutam: 1. Magyarország (Munk, Zachár, Las-Torres, Halmay) swim-over; időt nem mérték. Mindnégyen egyszerre usztuk a 200 m.-t kb. 3 perc 30 mp.-re.

A döntőig, melyre ½5 óra tájban került sor, eldöntötték a magasugrás világbajnokságot a következő helyezési sorrenddel: Olympiai világbajnok: **H. Johannson** (Svédország) 83.70 pont. 2. Malstrom (Svédország) 78.73 pont. 3. A. Spangberg (Svédország) 7 pont. Indult még R. T. Anderson (svéd) 68.30 p.

Délután ½5 órakor jelentkeztek a csapatok a staféta-világbajnokság döntőjére és pedig: 1. Ausztrália, 2. Anglia, 3. Amerika legjobb 2-ik), 4. Magyarorsz.. Óriási, 80.000 fönyi tömeg volt jelen ennél a versenynél, bár még a vérmes ang. sem mertek csapatuk győzelmében bizni, a magyarok gyöngült formájáról keringett hirek ellenére is. Elsőnek uszott Munk, aki az első hosszban 1 lábbal vezetett Beaurepaire, 2 yarddal Hebner és 6 yarddal Derbyshire előtt, a második hosszban Anglia uszója valamivel feljött és a brillánsan (2 perc 43.6 mp.) uszó Munk mögött 4 yarddal lett harmadik, 1 yarddal Hebner után. Zachár első fordulójánál már 5 yarddal fordult Radmilovic előtt, aki 150 m.-ig birta az iramot, de itt visszaesett és 8 yarddal kapott ki Zachártól és Goodwint sem tudta behozni; Zachár ideje 2 perc 44 mp. volt. Las-Torres ugyanolyan (8 yard) előnnyel indult és nagyon jól tartotta magát, bár Daniels nem uszott oly szépen, mint az előfutamban és a 2 perc 43 mp.-et elérő magyaron alig hozott 1 yardot; Fostert már a fordulónál elcsipte Daniels és a maga részéről 4 yarddal verte őt, ugy hogy Taylor 10—11 yard hátránnyal indult Halmay, illetőleg 4 yarddal Rich után. Las-Torres ideje 2 perc 43 mp., Daniels-é 2 perc 41.5 mp. volt. Most Halmay fejeselt és az angolok a dolgok ilyetén állása mellett minden reményt feladtak; a matróz már kezében tartotta a magyar lobogót, hogy felhuzza az árbocra; Halmay iszonyu speeddel ment végig az első hosszon, 10 y.-dal fordulva (100 m. 1 p. 12.2 mp) Rich és 14—15 y.-dal Taylor előtt. 15 m.-ig Halmay remek iramban ment és mindenki azt hitte, hogy háboritatlanul haza fog „evezni", ekkor azonban Taylor-en meglátszott, hogy miért tartogatta erejét az első 100 m.-en: mintha akkor szállt volna a vizbe, oly irtózatos rush-sei tört fel és Rich-et 150 m.-nél elhagyta s ezután — látszólag egészen reménytelenül — Halmay után spurtolt. És — rémülten láttuk, hogy Halmay erejét mintha elvágták volna, oly lankadtan ment, kinos volt nézni, amint erőtlenül csapkodta a vizet. Az utolsó 20 m.-en egyszer a falnak is nekiuszott, mig Taylor rettenetes, kérlelhetetlen biztonsággal mind közelebb és közelebb huzott fel hozzá; a cél előtt 8 m.-el elfogta és — még most is szinte magam előtt látom — elhuzott mellőle és . . . . megtörtént a hihetetlen, megfoghatatlan! 4 yarddal kikaptunk, Amerika 4 yarddal **harmadik**; Anglia az előfutamban jobb időt ért, mostani átlagja 2 perc 45.6 mp., a mienk 2 perc 46..2 mp. Csak Taylor bámulatos egyenletes tempója az első 100 m. 1 perc 16, amásik 1 perc 21 mp.) volt óriási a döntőben. Anglia ideje 10 p. 55.6 mp., a mienk 10 p. 58.8 mp., Amerikáé 11 p. 02. mp., Ausztráliáé 11 p. 14 mp.

Azt a diadalorditást, melylyel a győzelemittas angolok Taylort gyönyörü uszása után vállaikra emelték és körülvitték, mint egy győztes triumphatort, azt le se kisérlem irni.

És mi, akik legalább 2 perc 40 mp.-es átlagról ábrándoztunk itthon!

Elszorul a lelkem.

Nem tudok tovább irni; leteszem a tollat.

XXI.

London, 1908 julius 25. (szombat).

(K.) Kevély önérzet duzzaszthatta minden angol uszó keblét azon fényes uszás után, melyet Taylor és Battersby produkált az 1500 m.-es világbajnokság döntőjében; Taylor-hez Battersby teljesen egyenrangunak bizonyult, mert 1500 m.-en 3 yard nem jelent klassziskülönbséget, annyival is inkább nem, mert Battersby még annyira friss volt az 1500 m. leuszása után, hogy ő felelt meg annak a megállapodásnak, mely verseny előtt történt az ASA. és a versenyzők közt és melynek értelmében a győztes az 1500 m. után továbbuszva, megkisérli Billington 1 ang. mfdes rekordját (Highate Ponds, 1905. jul. 1. 7 ford. 24 p. 42.6 mp.) megdönteni; Taylor nyerte meg a világbajnokságot, de annyira kifáradt lehet, hogy még a stafétaverseny is benne volt tegnapról), hogy abbahagyta az uszást; Battersby másodiknak érkezvén be, szintén megállt s csak a funkcionáriusok szavára, látva, hogy Taylor megállt, uszott tovább (legalább 3—4 mp.-et vesztett ezáltal) s mesés uj rekordot állitott fel: 24 perc 33 mp., ami a maga nemében jobb Kieran 53 fordulóval elért 23 perc 16.8 mp.-énél. Megemlitendő még, hogy valamennyi helyezett 23 percen belül uszott, ugy hogy nem is csodálni való, ha Sheff feladta a küzdelmet ebben a társaságban; az 1500 m.-es bajnokság után még az angol királyné előtt bemutató vizipólómatch is volt a Zephyr SC. és a Polytechnic SC. közt; előbbi nyerte 2:1 arányban. Eredmény:

1500 m.-es világbajnokság döntője.

Olympiai világbajnok: **Henry Taylor** (Anglia) 22 perc 48.4 mp. Olympiai rekord!) 2. T. S. Battersby 22 perc 51.2 mp. 3. F. E. Beaurepaire (Ausztrália) 22 perc 56.2 mp. Indult még Sheff Ottó (osztrák), aki feladta. Battersby ment élre start után és 50 m.-nél ½, 100 m.nél 1½ yarddal vezetett Sheff és Taylor előtt, de 200 m.-nél már Sheff fordult előbb; 300 m.-nél majdnem teljesen együtt fordult a három, Beaurepaire ½ yarddal 4-ik; 350 m.-nél Battersby-nek ismét sikerült 1½ yarddal Taylor elé kerülni, Beaurepaire 1 yarddal 3-ik, Sheff 400 m.-nél megelégelte a dicsőséget és kiállt. A két angol folyton egymás mellett uszott, az ausztráliai 1½ yarddal mögöttük; gyönyörü látvány volt e három világklasszist képviselő versenyző erőteljes, elasztikus, hosszu tempója egymás mellett! 600 m.-nél Battersby 2 yarddal előzte meg Taylort, mig Beaurepaire helyzete változatlan maradt. 750 m.-nél az idők következőképen álltak: Battersby 11 perc 20.2 mp., Taylor 11 perc 22.4 mp., Beaurepaire 11 perc 22.8 mp. 800 m.-nél Beaurepaire 2½ yarddal maradt el Taylor mögött, mig emezt meg Battersby előzte meg 1200 m.-nél már teljes 3 yarddal, ugyanekkor az ausztráliai 5 yarddal harmadik. A tempó mind gyilkosabb lett, Taylor félelmetes végspurtjába fogott és 1400 m.-nél a mezőny élén volt; 50 m.-el a cél előtt egy szédületes finish és Taylor harmadik olympiai győzelmét aratta, kb. 3 yarddal; Beaurepaire szép sprintje dacára 5 yarddal harmadik. Battersby — mint emlitettük — megállt, de néhány mp.-et vesztegelve, tovább uszott és megtette azt, amit a megállapodás szerint Taylor-nek kellett volna megtenni: uj rekordot állitott fel 24 p. 33 mp.-el 1 ang. mfden (1609 m.); csak nem értem, hogy nem tartották be az angol rekordszabályt, melynek értelmében 500 yardon tul csak 220 yardos pályán lehet rekordot elérni. De ez mellékes, a rekord gyönyörü igy is és a verseny maga párját ritkitóan küzdelmes és klasszikus volt.

Részidők (a vezető versenyző idői):

Méter		perc	mp.
100	T. S. Battersby	1	20.8
200	O. Sheff	2	50
300	T. S. Battersby	4	02.6
400	„ „	5	54.2
500	„ „	7	27.8
600	„ „	9	00
700	„ „	10	34
800	„ „	12	07.4
900	„ „	13	42
1000	„ „	15	14.2
1100	„ „	16	47
1200	„ „	18	19.4
1300	„ „	19	51.4
1400	H. Taylor	21	22.8
1500	H. Taylor	22	48.4*
1600	T. S. Battersby	24	25
1609	„ „	24	33**

*) Olympiai rekord.
**) Angol rekord

Nemzetközi uszóértekezlet.

Mig a vizben minden sportüző nemzet fia heves tusában mérte össze erejét, addig a tanácskozás asztalánál összegyültek Magyarország, Anglia, Irország, Wales, Franciaország, Belgium, Németország, Svédország, Dánia és Finnország uszószövetségeinek delegáltjai, hogy — miként lapunkban már több izben bőven kifejtettük, ugy az amatőrparagrafus, mint a versenyszabályok bizonyos egységesitését létesitsék, ilyenképen az uszósportot kormányzó egyes testületek közt az összeköttetést megszilárditva, vagy egyelőre csak létrehozva és főleg előkészitve az utját egy majdan megalakitandó nemzetközi szervezetnek, mely koronája lesz az országközi viszonylatok konszolidálásának. — Addig is, mig ez valóra fog válhatni, kimondotta a konferencia, hogy permanenciáját, illetőleg évről-évre való ülésezését szükségesnek tartja. Alantiakban részletesen beszámolunk az értekezlet lefolyásáról és azon nagyfontosságu és horderejü határozatokról, melyek ez alkalomból hozattak.

Jelen voltak: G. W. *Hearn* (az angol Amateur Swimming Association elnöke) mint elnök, Oscar *Grégoire* (Fédération Belge de Sociétés de Natation); Viktor *Balck*, Beruh *Burman*, Eni *Bergvale* és Kour *Littorin* (Svéd Amateur Uszó-Szövetség); Max *Ritter*, Erich *Spidel* és Hermann *Zieler* (Deutscher Schwimm-Verband); R. H. *Nicol* (Welsh ASA.); W. J. *Leighton* (Irish ASA.); H. *Beni*, J. *Henriksson*, R. *Villebrand* báró (Finn Uszó-Szövetség); *Vida* H. és *Brüll* A. (Magyar Uszó-Szövetség); E. P. *Denny* (Union des Sociétés Francaises de Sports Athlétiques); C. F. *Lohmann* és P. *Lykkeberg* (Dán Uszó-Szövetség); H. *Benjamin*, W. N. *Benjamin* és F. *Baxter* (angol ASA.); R. F. B. *Cross* (Southern Counties ASA.) és J. C. *Hurd* (az angol ASA. titkára). Az értekezlet a következő határozatokat hozta:

Amatőr-meghatározás.

Amatőr az, aki sohasem versenyzett pénzdijért, kifejezett vagy megállapitott fogadásból; aki sohasem tanitott vagy üzött uszást vagy más atletikai gyakorlatot pénzszerzés eszköze gyanánt és nem is segédkezett ilyenben (Balck, Grégoire, Brüll és Hearn urakból bizottság küldetett ki e kérdés részleteinek megállapitására); és aki tudva és óvásemelés nélkül nem vett részt versenyben, vagy bemutató mérkőzésben olyannal, aki nem amatőr, kivéve a katonai vagy tengerészeti szolgálat idejét.

Előző szabály alól a következő kivételek vannak: Iskolai tanitók, akik uszást mint iskolai kötelességeik egyrészét, vagy a nevelésügyi hatóság által szervezett esti tanfolyamokon növendékeiknek tanitják, ezáltal nem veszélyeztetik amatőrségüket.

Az elemi uszástanitásért el lehet pénzt fogadni, de az uszó nem versenyezhet, mint amatőr, egy ilyen tanitás befejeztétől számitott tizenkét hónapig és akkor is csak a Szövetség határozata alapján.

A nemzeti uszószövetségek kötelékébe tartozó egyletek tagjai, akik fenti amatőr-meghatározást betartják, amatőröknek tekintendők azon (idegen) ország Szövetsége által, ahol versenyeznek.

Uszók feletti fenhatóság.

Minden Szövetség amatőr-meghatározása kötelező saját egyleteinek versenyzőire, akár bel-, akár külföldön. Külföldi országokban versenyezni szándékozó uszóknak saját szövetségük által aláirt felhatalmazással kell birni.

Amatőr világrekordok.

A következő távokon ismerendők el világrekordok az összes nemzeti szövetségek által: — 100 yard, 100 méter, 150 yard, 200 méter, 220 yard, 300 yard, 300 méter, 400 méter, 440 yard, 500 yard, 500 méter, 880 yard, 1000 yard, 1000 méter, 1500 méter, 1609 méter; 100 méter és 150 yard hátuszás; 100 méter, 200 yard, 200 méter és 500 méter melluszás.

Rekordok csak feltétlenül álló, minden folyás vagy áram nélküli vizben érhetők el. 100 yardtól 500 m.-ig terjedő távokon az uszodahossznak nem szabad 25 yardnál rövidebbnek lenni. 880 yardtól 1 angol mértföldig bezárólag nyilt távon egy hossznak nem szabad 100 méternél rövidebbnek lenni.

Rekordkisérlet nem vehető addig figyelembe, amig az uszók szabályszerü uszódresszt nem viselnek, uszónadrággal a dressz alatt.

Rekord csak előnynélküli (scratch) versenyben vagy egyénileg nyilvánosan idő ellen érhető el; utóbbi esetben a rekordkisérlet napja, ideje, helye, valamint az időmérők neve is előzetesen közhirré teendő. Semmiféle versenyző nem vehet részt a rekordkisérleten, ha neve előzetesen ilyen értelemben nyilvánosságra nem hozatott és senkinek sincs joga — jelentkezett légyen vagy nem — a rekordkisérlet befejezte után pótlólag csatlakozni. A versenyző vagy versenyzők a „Rajt!“ (Go!) szóra induljanak.

Az indulás a hátuszás kivételével, fejessel történjék. Az időt mérje két vagy több időmérő, kiket a Szövetség nevezzen ki vagy hagyjon jóvá és akiknek neve a rekordkisérlet előzetes nyilvánosságra hozatalakor megemlitendő.

Minden rekord eléretésétől számitott 14 napon belül, minden felterjesztéssel együtt azon Szövetség titkárának küldendő be, amelynek területén a rekord eléretett. Feltéve, hogy az összes rekordfeltételek betartattak és hogy a rekord elfogadtatott, az elfogadó ország Szövetségének titkára rögtön adja azt minden idegen Szövetség tudtára, mely jelen megállapodást elismeri.

Ha két időmérő van megnevezve, akkor a rosszabbik idő számit. Ha három időmérő van megnevezve, a középső idő számit.

Világbajnokság.

Egy nemzet se rendezzen, vagy engedjen rendezni hatáskörén belül olyan versenyt, mely a világbajnokság nevet viseli.

Értekezlet.

Az értekezlet Párisban, 1908 augusztus havában tartandó, hogy esetleges, a sportra nézve fontosnak tekinthető tárgyak felett tanácskozhassék. Minden nemzet két képviselője vesz részt az értekezleten. G. W. Hearn (Nagy-Brittania) választatott az értekezlet titkárjává.

Versenynaptár.

1908 augusztus 1—2. Osztrák császárjubileumi verseny, Bécs.
1908 augusztus 2. Berlin.
1908 augusztus 4. 1609 m.-es angol bajnokság, Leicester.
1908 augusztus 9. Német Verbandsfest, München.
1908 augusztus 9. Cseh bajnokságok, Prága.
1908 augusztus 9. Brünni verseny.
1908 augusztus 10. 440 yardos sóvizi angol bajnokság, Westen-s.-Mare.
1908 augusztus 15—16. MUE. Császárfürdő 440 yardos magyar bajnokság).
1908 augusztus 15. Vöslau, WSC. Austria.
1908 augusztus 16. Oderabajnokság, Boroszló.
1908 augusztus 23. Balaton UE., Császárfürdő 200 yardos mellbajnokság).
1908 augusztus 23. Rajnabajnokság, Köln.
1908 augusztus 30. Maffersdorf, cseh bajnokságok.
1908 augusztus 30. IWASC. Bécs (osztrák műugróbajnokság és Császárdij).

Az Óbudai Torna Egylet országos versenye.

Mult szombaton rendezte az ÓTE. idei második uszóversenyét, melyen főleg a második klasszisnak nyilt érvényesülési tere; ha sportbelileg értékes eredmény nem is éretett el, mégis bőven kárpótolhattak a rendkivül népes és nagyszámu mezőnyök, melyek Pogány Pál pompásan sikerült előnyosztása folytán érdekes finishekkel gyönyörködtették a borus, esős idő dacára meglehetős számban megjelent közönséget. A vidék is képviselve volt a Zombori SE. két versenyzője által. A meeting legfontosabb száma a műugrás volt, melyben *Ugró* József (MAFC) megérdemelt szép győzelmet aratott. Ugró jelenleg okvetlenül legjobb műugrónk, kinek szorgalmas, céltudatos trainingjét megfelelő ugródeszka hiánya nagyban hátráltatja és akinek szép stilusa annál nagyobb méltánylást és elismerést érdemel. A főversenyhandicapben, melyre az ÓTE. gyönyörü tiszteletdija volt kitüzve, nem kevesebb, mint *husz* induló közül a nálunk hamar indigenizált és nagy népszerüségre szert tett *Freund* Jacques (MUE.) győzött. A rendezés a nagy terepnehézségek dacára *Láng* László, *Pogány* Pál és *Benedek* Szaboles buzgólkodása folytán kifogástalan volt. Részletes eredmény:

I. Főversenyhendikep 70 *m.* 1. előfutam. 1. Péchy László (ÓTE.) 5 mp. h. 61.8 mp. 2. Sarlós Dezső (BAK.) 11 mp. h. 62.2 mp. 3. Mérei Gyula (FTC.) 8 mp. h. 65.4 mp. Indult még Tolnay Ferenc (MAFC.) 8 mp. h. 2. előfutam. 1. Freund Jacques (MUE.) 7 mp. h. 65.8 mp. 2. Beleznay László (MAFC.) 9 mp. h. 66 mp. 3. Ádám Sándor (MUE.) 13 mp. h. 1 p. 13.6 mp. Indult még Nagy József (FTC.) 8 mp. h. 3. előfutam. 1. Eisner Ferenc (MAFC.) 7 mp. h. 61.8 mp. 2. Domonkos Pál (FTC.) 12 mp. h. 63.6 mp. 3. Schmidt József (Zombori SE.) 0 mp. h. 65.2 mp. Indult még Leipniker Mátyás (MTK.) 10 mp. h. Rimanóczy Károly (MTK.) 10 mp. h. 4. előfutam. 1. Olasz Andor (FTC.) 12 mp. h. 63.8 mp. 2. Sole Alajos (BAK.) 9 mp. h. 1 p. 05 mp. Indult Koller Ferenc (Zombori SE.) 2 mp. h. Széchy Dezső (Balaton) 6 mp. h. Rickert József (MUE.) 10 mp. h. Telkes Imre (MTK.) 8 mp. h. A két utóbbit előbbindulás miatt 2. és 3. helyről diszkvalifikálták. 1. középfutam. 1. Freund (MUE.) 60.6 mp. 2. Sarlós (BAK.) 61.4 mp. 3. Beleznay (MAFC.) 62.2 mp. Indult még Széchy D. (Balaton), Mérei (FTC.), Ádám S. (MUE.). 2. középfutam. 1. Eisner (MAFC.) 1 p. 02.6 mp. 2. Olasz A. (FTC.) 1 p. 02.8 mp. 3. Sole (BAK) 1 p. 04.2 mp. Indult még Schmidt I. (Zombori SE.). Döntőfutam. 1. *Freund* Jacques (MUE.) 60.2 mp. 2. Eisner Ferenc (MAFC.) 60.6 mp. 3. Beleznay László (MAFC.) 61.2 mp. 4. Sarlós Dezső (BAK.). Indult még Sole A. (BAK.) és Olasz A. FTC.). Az első négy helyezettet 1½ m. választja el.

II. Hátuszáshendikep 105 *m.* 1. előfutam. 1. Parragh Sándor (ÓTE.) 0 mp. h. 1 p. 48.2 mp. 2. Pois István (ÓTE.) 8 mp. h. 1 p. 52 mp. Indult még Török Zoltán (Balaton) 6 mp. h. Ugró József (MAFC.) 5 mp. h. Kálmán Ernő (magán) 4 mp. h. 2. előfutam. 1. Nagy József 5 mp. h. 2 p. 12.8 mp. 2. Borovi Ferenc (MUE.) 6 mp. h. Ezek indultak. Döntőfutam. 1. *Pois* István (ÓTE.) 1 p. 45 mp. 2. Parragh Sándor (ÓTE.) 1 p. 45.8 mp. 3. Borovi Ferenc (MUE.) 1 p. 54.2 mp. Indult még Nagy I. (FTC.).

III. Juniorverseny 105 *m.* 1. *Kerekes* Gyula (FTC.) 1 p. 40 mp. Indult még Zierlich Elemér (FTC.).

IV. Mellusziáshendikep 210 *m.* 1. előfutam. 1. Biró Károly (MTK.) 6 mp. h. 4 p. 04.2 mp. 2. Domonkos Pál (FTC.) 11 mp. h. 4. p. 20.2 mp. Indult még Friedmann Tibor (MUE.) 10 mp. h. Kellner Győző (ÓTE.) 0 mp. h. 2. előfutam. 1. Agulár György (MTK.) 10 mp. h. 3. p. 54.6 mp. 2. Wenk János (FTC.) 5 mp. h. 3 p. 57.4 mp. Indult még Slivicka Ignác (FTC.) 11 mp. h. Sipos Géza (FTC.) 6 mp. h. Döntőfutam. 1. *Wenk* János (FTC.) 3 p. 50 mp. 2. Agulár György (MTK.), 3 p. 57.6 mp. 3. Domonkos Pál (FTC.). Indult még Biró Károly, aki 3 p. 54.8 mp. alatt 2. lett, de előbbindulás miatt diszkvalifikáltatott. A győztes szép stilussal, bámulatos kitartással uszott; fiatal kora mellett még sokat várunk tőle.

V. Müugrás (3 előirt és 3 szabadon választott gyakorlat). 1. *Ugró* József (MAFC.) 21 pont. 2. Széchy Endre (Balaton) 18.5 pont. Ezek indultak. Ugrónak főleg duplaszaltója, Széchynek csukaugrása volt pompás; Ugró szabadon választott gyakorlatai: szaltó előre, csuka, dupla szaltó; Széchiéi Auerbach, szaltó előre, csuka.

VI. Középiskolai hendikep 70 *m.* 1. Hevesi Miklós (FTC.) 13 mp. h. 1 p. 06.8 mp. 2. Burgmayer Ferenc (FTC.) 9 mp. h. 1 p. 08.8 mp. Indult még Kunszt Ferenc (FTC.) 5 mp. h. 2. előfutam. 1. Reichl Sándor (ÓTE.) 2. mp. h. 61.8 mp. 2. Róth Henrik (MTK.) 7 mp. h. 63 mp. Indult még Sugár Aladár (FTC.) 11 mp. h. Weisz Lajos (BAK.) 6 mp. h. Széchy Endre (Balaton) 5 mp. h. 3. előfutam. 1. Ott Mihály (FTC.) 7 mp. h. 61.4 mp. 2. Benedek Sándor (ÓTE.) 3 mp. h. Indult még Krausz Tivadar (MUE.) 11 mp. h. Széchy Dezső (Balaton) 7 mp. h. Eperjessy Béla (FTC.) 5 mp. h. Döntőfutam. 1. *Ott* Mihály (FTC.) 60.2 mp. 2. Reichl Sándor (ÓTE.) 61.6 mp. 2. Róth Henrik (MTK.) 64.1 mp. 4. Benedek Sándor (ÓTE.). Indult még Hevesi Miklós (FTC.), Burgmayer Ferenc (FTC.).

VII. Vigaszhendikep 70 *m.* 1. *Széchy* Dezső (Balaton) 0 mp. h. 56.8 mp. 2. Mérei Gyula (FTC.) 3 mp. h. Indult még Sugár Aladár (FTC.) 5 mp. h. Leipniker Mátyás (MTK.) 5 mp. h. Sole Alajos (BAK.) 4 mp. h. Krausz Tivadar (MUE.) 3 mp. h. Burgmayer Ferenc (FTC.) 5 mp. h.

Belföldi hirek.

A MTK. HÁZIVERSENYE a klub versenyzőinek élénk részvétele mellett mult vasárnap volt az ujpesti öblben, ahol igen szép 100 m.-es pályát készitettek a tagok állandó tréninghasználatára; az idők jóságát a kissé áramló viz kedvezően befolyásolta. Az 50 m.-es gyorsuszást pompás küzdelem után *Donáth* Leó, a Műegyetemi Athlétikai és Football-Club sprintere nyerte Hegner Jenő (MUE.) ellen. A rendezést Hertzka, Hendl és Láng L. végezte. Nagy közönség volt jelen. Részletes eredmény:

Megnyitó-verseny, 50 *méter*. 1. Hornung Gyula 40 mp. 2. Telkes Miklós. 3. Leipniker Mátyás.

Hátonuszás-hendikep, 100 *méter*. 1. Hendl Kornél (20 mp. hátrány) 1 p. 46.6 mp. 2. Kovács Béla (10 mp. hátrány). *Gyorsuszás*, 50 *méter* (*ujpestiek részére*). 1. Práeser Imre 44.2 mp. 2. Weisz Sándor. 3. Porzsolt Imre.

Meghivottak versenye, 50 *méter*. Két előfutam után a döntőben: 1. Donáth Leó (MAFC.) 34 mp. 2. Hégner Jenő (MUE.). 3. Apor Loránd (MUE.). Erős küzdelem után 1 m.-el nyerve. A döntőt áram ellen uszták.

Melluszás-hendikep, 100 *méter*. 1. Agulár György (12 mp. hátrány) 1 p. 46.2 mp. 2. Dénes Oszkár (4 mp. hátrány). 3. Reichmann Gyula (scratch). Könnyen nyerve. A győztes igen jól uszott.

Hendikep, 100 *méter*. 1. Róth M. (13 mp. hátrány) 1 p. 35.4 mp. 2. Hornung Gyula. 3. Leipniker Mátyás.

Gyermekverseny, 50 *méter* (ujpestiek részére). 1. Weiler István 43.4 mp. 2. Dénes Béla. 3. Engler József.

Egyéni verseny, 3×50 *méter*. (Mell-, hát, magyar). 1. Hendl Kornél. 2. Agulár György.

Ifjusági verseny, 50 *méter*. 1. Róth M. 39.8 mp. 2. Agulár Ferenc. 3. Reichmann Gyula.

Old boy-hendikep, 50 *méter*. 1. Baron Jenő (9 mp. hátrány) 44.4 mp. 2. Láng László (10 mp. hátrány). 3. Kunstädter Andor (3 mp. hátrány).

Hátonuszás, 50 *méter* (ujpestiek részére). 1. Dénes Béla 52 mp. 2. Szabó Antal. 3. Klein Zsigmond.

Meghivottak versenye, 300 *méter*. 1. Ádám Sándor (MUE.) 5 p. 10 mp. 2. Krausz Tivadar (MUE.). 3. Rickert József (MUE.).

Ujpesti fáverseny-hendikep, 300 *méter*. 1. Hendl Kornél (15 mp. hátrány) 5 p. 30 mp. 2. Dénes Béla (8 mp. hátrány). 3. Huszek János (8 mp. hátrány). Hendl a távot háton uszta meg.

3×50 *méteres mell-, hát-, magyar staféta*. 1. MTK. *A*) csapat (Agulár, Hendl, Hornung) 12 mp. hátrány, 2 p. 10.2 mp. 2. MTK. *B*) csapat. 3. MTK. *C*) csapat. A verseny után próbamérkőzés volt a MUE., BAK. és MTK. kombinált csapatai között.

A FIUMEI ATLÉTIKAI CLUB idén szeptember 6-án akarja megrendezni a 804½ m.-es Quarnero-bajnokságot, melyet két év előtt is kiirt, de mely tavaly nem került eldöntésre. Részletes kiirást legközelebb hozunk.

USZÓVERSENY VIDÉKEN. A Nyitrai Torna- és Vivó-Egylet augusztus 9-én uszóversenyt rendez, melynek kiirásában nyilvános számokat (többek közt Nyitra 600 m.-es bajnokságát) is találunk. A dolgot a legnagyobb örömmel üdvözöljük, minthogy azonban a szövetség jóváhagyási záradéka hiányzik, felszólitjuk az illetékes köröket, hogy ez irányban a megfelelő lépéseket megtegyék.

A BALATON-UK. házi hosszutávbajnokságát vasárnap, aug. 9-én rendezi az összekötő vasuti hidtól Budafokig. A bajnokság védői 1905-re Karkas, 1906 és 1907-re Budai T. Lajos. Holnap, aug. 2-án (vasárnap) kirándulás és háziverseny a Római fürdőben. Találkozás d. e. ¾9-kor a Pálffy-téren.

MAGYAROK BÉCSBEN a mai és holnapi (aug. 1. és 2-iki) bécsi WAC. versenyen nagyszámban indulnak; Londonból visszatérő kiküldötteink részvétele is körülbelül biztos. Esélyeik részletezésével más helyütt foglalkozunk.

A MUE. KIIRÁSÁBAN a 880 yardos handicap, 880 yardos juniorversenyre helyesbbitendő, amit ezennel olvasóink tudomására hozunk.

Külföldi hirek.

NEMZETKÖZI USZOVERSENYT rendezett 50 m.-es pályán mult vasárnap az I. Hanover'sche SC. Hannoverben, melyen a Londonból már visszatért Zürner és Bieberstein világbajnokok is indultak, utóbbi a 200 m.-es hátuszást 3 perc 08.8 mp.-nyi fényes idővel nyerte. A többi szám közül csak az 500 m.-es főverseny érdemel említést; győztes E. Rausch lett 8 p. 01 mp.-es idővel (100 m. 1 perc 22 mp. 200 m. 2 perc 57 mp. 300 m. 4 perc 40 mp. 400 m. 6.24 4 mp.

KIIRÁS. A Brünner SKl. Ausztria által 1908. aug. 9-én Brünnben (pálya 44 m.) rendezendő nemzetközi uszóverseny sorrendje: I. kezdőverseny 88 m. II. Morva bajnokság 100 m. (akik 6 hónapja állandóan Morvaországban tartózkodnak) I. arany-, 2., 3. ezüst-érem. III. Hátuszás 100 m. IV. Hölgyverseny 44 m. V. Melluszás 100 m. VI. 200 m.-es verseny. VII. Plunging (3 ugrás). VIII. Főverseny 500 m. IX. Juniorstaféta 3×44 m. (mell, hát, magyar). X. Müugrás (8 szabadon választott ugrás). XI. Vizipóló. Dijak ezüst-érmek (II. dij 6, III. dij 8 indulónál) és a legtöbb számban tiszteletdij. Nevezések 1908 augusztus 5-ig küldendők Hirsch Rudolf címére Brünn, Josefstadt 10.).

AZ OSZTRÁK USZÓSZÖVETSÉG név és alapszabályváltoztatásáról már egyizben megemlékeztünk; a testület uj neve Verband oesterreichischer Schwimmvereine lesz és reformált versenyszabályait a napokban bocsátotta közzé. Uj alapon való müködését a közeljövőben már megkezdi. Az átalakulás oka nagyrészben a Frauendorfer-ügy volt, melyet mi is több izben tettünk szóvá. Az angol, francia és német szövetségek ugyanis Frauendorfer kisasszonyt a „Párison áti" uszásban való startja miatt professzionistának minősitették, az Oesterreichischer Schwimmsport-Ausschuss pedig amatőrnek jelentette ki; ebből a kinos dilemmából — önmagát nem akarva dezavuálni — most névváltoztatással akar szabadulni, nehogy a többi szövetséggel ellentétbe kerüljön.

A CSÁSZÁRJUBILEUMI USZÓVERSENY, mely ma, szombaton és holnap vasárnap fog megtartatni a bécsi Communalbadban, dacára a kezdet kalamitásainak, nagyszabásunak és imponálónak igérkezik. Nevezés közel ötödfélszáz érkezett Németországból, Magyarországból és Angliából. A fontosabb versenyek várható lefolyása a következő: I. nap. A 120 m.-es kombinált (40 m. mell, hát és magyar) egyéni versenyt Bieberstein vagy Kugler nyeri, mig az 1609 m.-es bajnokságban T. S. Battersby (Wigan, London) indulása esetén heves küzdelem várható közte és Sheff közt; a Communalbadban otthonosabb Sheff, több esélylyel veszi fel a harcot, mint Londonban, bár inkább Battersby megismételt győzelmét várjuk. A 120 m.-es melluszást Baronyi vagy Toldi, a táv rövidsége folytán inkább előbbi nyeri, a müugrás reális pontozos esetén a magdeburgi Behrens zsákmánya; az 500 m.-es uszásban (bajn. kiz.) Fraenkelt várjuk a célhoz elsőnek, mig a 100 m.-es uszás nem vitatható el Halmaytól; a 4×70 m.-es vegyes stafétában a MTK. győz, mig a vizipólóban négy egyenrangu csapat, a berlini „Germania", a bécsi WAC. és Austria, végül a budapesti MUE. van nevezve. Teljes csapat kiállitása esetén a WAC. győzelmét várjuk, bár a bajnok Austria nem lebecsülendő ellenfél. A MUE. nem megy fel.

2-ik nap. A 120 méteres handicapet csak a nevezések óriási száma (83) miatt emlitjük meg. Bécs város dija 500 m.-en Battersby, Sheff és Zachár közt van, az osztrákoknak fentartott 100 m.-es uszásban (bajn. kiz.) Fränkelt és Werbert várjuk az első két helyre, mig a müugrásban az első nap győztese, alkalmasint Behrens, a világbajnokság 2. helyezettje ismételheti meg diadalát; Ő felsége diját az 5×40 m.-es sprintstafétában a MTK. nyeri fölényesen, mig az osztrák hátuszóbajnokság izgalmas versenyt fog eredményezni a védő, Kellner, Bieberstein világbajnok és a Londonban oly szerencsétlenül diszkvalifikált Kugler között; a juniorstafétában a WAC.-nak van az I. WASC. előtt esélye; az ugyancsak osztrákoknak fentartott 100 m.-es verseny kétségkivüli győztese Sheff Ottó. A 2. nap utolsó számát Satzinger vagy ugyancsak Behrens nyeri meg; helyezési esélye miként az előző müugrásokban is, Scheidlnak van.

ANGLIA 220 YARDOS BAJNOKSÁGA, mely julius 27-én, hétfőn, folyt le Nottinghamben, sokat vesztett érdekességében azáltal, hogy sem a védő Halmay (letörése miatt), sem Daniels, sem más magyar versenyző nem indult érte. Bajnok igy könnyen canterben F. E. *Beaurepaire* (Ausztrália) lett. Három hosszig izgalmas verseny volt, de ott Radmilovic éire ment, szorosan követve Beaurepairetől, aki az utolsóelőtti hosszban elspurtolt és kényelmesen győzött. Helyezési sorrend. Bajnok: F. E. Beaurepaire (Ausztrália) 2 p. 37.8 mp. 2. P. Radmilovic (Weston s. Mare) 2 p. 42.8 mp. 3. G. S. Dockrell (Dublin) 2 p. 44.6 mp. Indult még W. Kell (Leicester) 2 p. 44.8 mp. és G. G. Carlile (Nottingham) 2 p. 54.8 mp.

A KIRÁLYSERLEG, melyet tudvalevően Schiele (német) véd, holnapután, aug. 3-án (hétfőn) kerül eldöntésre a Life Saving Society rendezésében a Stadionban: ugyanakkor döl el a 440 yardos hátuszásra kiirt ezüst és a müugrásra kiirt aranyserleg.

C. M. DANIELS rekordkisérletet tett olympiai rekordja megjavitására (1 p. 05.6 mp.), de csak 1 p. 07.2 mp.-et tudott elérni a hivatalos időmérés szerint.

CSEHORSZÁG BAJNOKSÁGAIT 100 és 2000 m.-es távon f. hó 9-én rendezi az Atletic Club Praha Prágában a Moldva folyamban.

MINDEN
KÁVÉHÁZBAN
KÉRJÜK A
NEMZETI SPORT-OT.

Az ifjusági labdarugók ötödik évének története.*

(Harmadik közlemény.)

Az Ifjusági Labdarugók Szövetsége 1907/1908. évi bajnokságában a második helyre a *Budapesti Labdarugó Ifjak* csapata került. A bajnok Ferencvárosi Sport Club és ennek az egyesületnek csapatai az elmult évben az ifjuságnál külön klasszist képviseltek. 35 pontja van; a 20 mérkőzés közül kettőt vesztett és egyszer játszott eldöntetlenül. A csapatban a jobbakat *Röser, Nemetz, Gregá* és *Piller* képviselték. A BLI. II-ik csapata áll a második helyen, 6 ponttal a Ferencvárosi Sóprt Club második csapata mögött. A BLI. részt vesz a MLSz. III-ad osztályu bajnokságában s helyezési esélye a Ferencvárosi Sport Club-bal egyenlő.

Az első két helyezett és a többi kilenc egylet közötti erőkülönbözetet a 13 pont differencia mutatja. A hármadik helyen álló *Megyeri Sport Club* 8 vereséget szenvedett, mig egyszer eldöntetlenül mérközött. A club első csapatából *Bucsek* és *Csorba* érdemelnek említést. A MSC. részt vesz az ILSz. 1908/1909. évi bajnokságában.

A VI. kerületi Labdarugó Egyesület a negyedik helyet biztositota magának. Ez az egylet — mint a Megyeri SC. is — jobbára Ujpest ifjuságából kerülnek ki. A VI. k. LE.-re nézve a negyedik hely igen szép helyezés, mert több éven át mindig az utolsók között szerepelt. A jövő évi bajnokságra nem nevezett.

Az ötödik helyre az *Erzsébetvárosi Torna Club* került. Az őszi fordulóban igen szép eredményeket ért el, de az egyesületben duló örökös harcok miatt csakhamar beszüntette működését. Az egyesület most talpra állt, nyilvánositotta magát s nevezett a III-ad osztályu bajnokságra.

A *Budai Testgyakorlók Köre* a hatodik helyen áll. Két éves fennállása alatt a csapat 1907 tavaszán érte el legkiválóbb eredményeit. A bajnokságban gyengén szerepelt. Az egyesület eddigi fejlődését a tagok között támadt éles ellentétek akadályozták meg. A harc sokáig huzódott, mert a két párt egyenlő erős volt. A béke, az egyesitett erő egy uj nyilvános sportegyesületet szült, mely benevezett a MLSz. III-ad osztályu bajnokságába. Az egyesület ujjászervezési munkájában *Varga* Imre és *Koppel* Ferenc fáradoznak.

A hetedik helyet a *Kőbányai Sport Club* foglalja el, mely a kőbányai ifjak egyrészét gyüjti maga köré. Az egyesület csapata kiváló erőkkel rendelkezik, de a jó vezetés hiánya miatt ezideig jobb eredményeket nem mutathatott fel. Az egyesületet több vezető időközönként cserben hagyta, mely mindig bizonyos reakciót idézett elő. Részt vesz az 1908/1909. évi ifjusági bajnokságban.

Az *Összetartás Sport Egylet* tölti be a bajnokság sorrendjében a 8-ik helyet. Ugyanannyi pontszáma van, mint a Kőbányai SC.-nak, de gólaránya rosszabb. Ez az egyesület már fel is oszlott, de a szövetségnek hivatalosan erről még tudomása nincs. Az ÖSE. — ifjusági csapatokhoz mérten — közepes erőt képviselt.

A kilencedik helyen ugyancsak egy már feloszlott egyesület, a *Barátok Köre SC.* szerepel. A csapat számos kiváló játékossal rendelkezett.

A *Rákos-Szt.-Mihályi Mű- és Sportkedvelők Köre* áll a 10-ik helyen, amely egyesület bajnoki mérkőzéseinek javarészét feladta. A szövetség által rendezendő bajnokságban ismét részt vesz. A R.-Szt.-Mihályiaktól, — ha a csapat fegyelmezettség tekintetében kifogás alá nem esne — a bajnokságot elvitatni nem lehetne; további szereplése elé — okulva a mult tapasztalatain — a legszebb reményekkel nézünk.

A 11-ik vagyis az utolsó hely a *Terézvárosi Sport Ifjak*-é, mely két vereség után hamarosan feloszlott. Az ilyen szellemü egyletek, tényleg legjobb is, ha idejében szüntetik be működésüket.

A mult évben szerepelt 11 egyesület közül az 1908—1909. évi ifjusági bajnokságra csak három egyesület nevezett, melyért összesen 13 egyesület csapata küzd. A 13 egyesület között van a három nyilvános egyesületnek ifjusági csapata is. A 7 uj egyesület működéséről vajmi keveset lehet irni. A *Budapesti Sport Club*, a *Diákok Athlétikai Clubja* és a *Józsefvárosi Sport Club*-ban csak most kezdődtek meg az előkészületek, az e hó közepén megindulo bajnoksághoz. A *Magyar Testedzők Egyesületét* főképen *Goldstein* János elnök és *Schvarcz* Andor kapitány vezetik. A *Magyar Ifjak Haladás Köre* football-szakosztályát mindössze négy hónapja alakitotta meg. A sport-csoport vezetői: *Schneider* Béla elnök, *Bokros* Bertalan titkár. *Kovács* József a club kapitánya, ki egyuttal a csapat egyik legkiválóbb játékosa. Tevékeny részt vesznek a vezetésben továbbá *Holló* Ágoston és *Weszelovszky* Andor, kik a szövetségben egyesületüket képviselik. A csapatnak kiválóbb játékosai közé tartoznak a nevezettekenkivül *Juer, Erdős* és *Fenyő*. Jó erőnek igérkezik a kis *Neuman* is. Az egyesület vezetése jó kezekben lévén, bizonyos, hogy a csapat fejlődésének mi sem állhatja utját. Az egyesület különben egy évi szereplés után a MLSz. kötelékébe lép s játszik annak harmadosztályu bajnokságában. A *Lipótvárosi Torna Egylet* 10 hónappal ezelőtt lépett a szövetség kötelékébe. Az ujabbi időben kezd a csapat erősödni s az ifjusági sportkörök a jövő évi bajnokság győztesének mondják. *Menyhért* Antal és *Wurfer* Lajos az egyesület vezetői. A szövetség legifjabb egyesülete a *Fővárosi Testedzők Köre*. A csapat kapitánya *Gorup* Ferenc. Eddigi rövid szereplése után itélve a Föv. TK.-ben a szövetség ismét egy erősebb és fegyelmezett csapatot nyert. A *Magyar Torna Club* félévvel ezelőtt lépett a szövetség tagjai sorába. Amikor az ifjusági szövetségben működését megkezdte, a leggyöngébb ifjusági csapatok egyike volt.

A vereségek szakadatlan láncolata érte a csapatot, amelyek azonban kedvét nem szegték. Időközben — tán épen ennek hatása alatt — nevöket két izben is megváltoztatták, tovább folytatván mérkőzéseiket, rohamos fejlődést mutattak. Ime ez a csapat már nyilvános egyesületté lett s a MLSz. III-ad osztályu bajnokságára nevezett. Az egyesület érdekében *Böhm* Kálmán, *Koltai* Ernő és *Weszler* Pál fejtenek ki nagyobb tevékenységet. Ifjusági csapatokról lévén szó, nem hagyhatom megemlités nélkül a *„Fekete Tizenegy" FE.*-et sem. Ez az egyesület a MLSz. tagja, amely csak igen rövid ideig volt minden szervezet nélküli alkalmi csapat. (Igy nevezhetők ugyanis azok a csapatok, melyek az ILSz.-be nem tartoznak.) A Fekete 11 FE.-et egy wieni társaság alakitotta meg, mely minden valószinüség szerint a Wieni *„Weisz-Elf"*-nek egy ideszakadt töredéke.

Az ifjusági labdarugóknak ezzel befejeződött az ötödik évi, első jubileumi éve is.

(Vége.)

Vidéki mérkőzések.

A SZ. ATLÉTIKAI CLUB ÉS AZ UJSZEGEDI TORNA-CLUB IFJUSÁGI CSAPAT e hó 26-án tréning mérkőzést tartott, amelyből a SzAK. kombinált csapata került ki győztesként. (10:0, félidő 3:0.)

Az Ujszegedi TC. különösen az első félidőben játszott szépen. Minden egyes játékos ügyesen mozog. Egyénileg is szép játékot mutatott a csatársorban Horváth, továbbá a két hátvéd és a kapus, ki a csapat legjobb embere.

A „SzAK." a következő csapatot állitotta ki: Fränkel—Hauser, Szubics—Grósz I., Horváth, Ádám—Weisz V., Kiss, Sajó (kapitány), Szremácz, Grósz II. A mérkőzést Szende Izsó vezette.

KOLOZSVÁRI ATLÉTIKAI KLUB II.—KOLOZSVÁRI FOOTBALL-KLUB 2:0. Mindkét csapat szépen és finoman játszott. Félidő 1:0. Biró: Koncz Rudolf (KAK.).

RÁKOSLIGETEN a *Főv. TC.—KAOE.* 7:0 arányban mérkőzött, ami a „fővárosiak" nagy gólképessége mellett bizonyit, a KAOE. különben uj játékosokkal próbálkozott, akik egyelőre nem váltak be. Biró: *Ladányi* Dezső (MTK.).

*) L. a Nemzeti Sport 29. és 30. számát.

GIZELLA-TELEPEN *Nagymarosi Nyaralók csapata—Budapesti Kombinált csapat* 4:0. Nagymarosnál sok első osztályu footballista játszott s különösen Gross (BAK.), Forgács, Somló, Smoling, Klug (MAFC.) játszott jól, a pestieknél, Feldmann, Bányai, Szücs, Rónai és Gelb állották meg jól helyüket. Biró: *Bárkány* (MAFC.).

Az Olympiász.

London, 1908 julius 16-án.

A két első gyöngén látogatott nap után, a mai végre jelentékeny haladást mutatott, amennyiben a hivatalos jelentés szerint több mint 35 ezer ember nézte végig a mai versenyeket, ez természetesen összefüggésben volt az időjárással. Délelőtt ugyan nehéz, ködös idő volt, de délután a nap áttörte a felhőket s az angolok szerint szép idő volt. A stadionban ugyan könnyen elfért volna mégegyszer anynyi is, mert hely van bőven s bár 80 ezer nézőre van a stadion épitve, a helylyel olyan bőkezüen bántak, hogy bizvást elfér ott 100 ezer is. Ami a rendezést illeti csak egy baj van. Nagyon sokan vannak bent az arenában s az egyes versenyek szinhelyét ugy körülállják, hogy gyakran az ember nem lát semmit. A rendőrség nagyon igyekszik ezt az anomáliát megszüntetni, de a betolakodók ezerféle furfanggal csapják be az ajtónállókat.

A királyi család nagy érdeklődéssel viseltetik az olympiai játékok iránt. Ma délután a svéd trónörökös is kint volt s mikor megtudta, hogy *Lemming* megnyerte Svédországnak az első világbajnokságot, magához hivatta és melegen gratulált neki.

A mai nap elé nagy várakozással tekintettünk. Ma volt ugyanis a szabad stilusu gerelyvetés és ebben hazai eredményeink alapján legalább is egy jó helyezést reméltünk. Megérkezésünk után ugyan gerelydobóink nagyon sovány formát mutattak, de fokozatos tréning után hova-tovább kezdték megközeliteni hazai formájukat s különösen az ifjabbik *Mudin* és *Koczán* respektabilis eredményeket is értek el befejező tréningjük alkalmával. Keserves csalódás ért bennünket. *Koczán*, akitől legtöbbet vártunk, dobott legkevesebbet. Stilusa csodálatosképen már odahaza leromlott és itt se tudta azt visszanyerni. Gerelyeit mind felvágja az égnek s igy esett meg, hogy dobásai 25 m. magasak, de sajnos csak 34 m. távolra mentek. *Mudin* István és *Jessina* állandóan a 40 m.-rel küzdöttek s egyedül *Mudin* Imre dobott 45.95 m.-t, amivel csoportjában első lett ugyan, de egy páran nagyobbat dobván, nem tudott a döntőbe kerülni. Legnagyobb meglepetést a görög *Dorizas* csinálta, mikor 51.35 m.-es dobásával a második helyre küzdötte fel magát. *Dorizast* jóformán a mi magyarjaink tanitották meg dobni s hamarosan tulszárnyalta mestereit. Épen ugy dob, mint a mieink, a végénél fogva. Dobásai épen olyan bizonytalanok, mint a mi gerelydobóinké. Egyetlen egy dobása ment csak tul az 50 m.-es vonalon, de azzal a második helyet el tudta foglalni. Lemming, a régi jó, sőt jobb, mint valaha. Dobásai a versenyben mind biztosak s mind 50 m.-en felül mennek. Stilusa a régi, a gerelyt középen fogja. Csak dobásainak keresztülvitelében van különbség. Mig azelőtt az eldobás pillanatában megállt s felső testét és ezzel együtt karját hátrahajtván, ugy vágta előre a gerelyt, most testével oldalt kitér s ugy csinál helyet a gerelynek. Ennek természetesen az az óriási előnye van, hogy rohamát nem szakitja meg s igy a dobás nagyobb erővel és lendülettel hajtatik végre.

Ez a verseny meggyőzött arról, hogy a végénél fogott gerelydobás teljesen értéktelen. Ma 57 m.-en felül dob valaki, holnap 35 m.-en alól. A mostani kiirás csak *Lemming*-nek volt jó, amennyiben ugyanazon stilussal, sőt talán eredménynyel is két világbajnokságot fog nyerni.

Az amerikaiaknak ma nem volt győzelmük, ami a versenynap természetéből folyik. A mai programmon csak hosszutávok szerepeltek, ami az angolok távja. Itt verhetetlenek. Ma volt a 3 ang. mfd. csapat verseny-döntője, melyet az angolok nagy fölénynyel nyertek meg, egyedül az amerikai *Eisele* tudott közelökbe jönni s a harmadik helyet erősen veszélyezte s csakis az egyik angol futó, *Robertson* önfeláldozásán hiusult meg az amerikai helyezése. Igazán szép volt látni, hogy hogyan adja fel az elsőséget, csakhogy honfitársát az amerikai előtt besegitse. Hogy hosszu távfutásban mennyire le vagyunk maradva, azt e versenyen láttam csak igazán, dacára, hogy egyetlen magyar sem indult. Tizenhárman futották végig a távot s az utolsó a francia *Lizandier*, ki szinte komikus szerepet játszott s a győztesek le is köröztek, az is magyar rekordon belül, 16 p. 3 mp. alatt tette meg a távot. Óriási differencia van az angol és bármely más nemzet hosszu távfutásának stilusai között. Az angolok rövidet lépnek, alig emelik fel lábukat a földről s egyáltalán nem nyujtják ki lábaikat. Tulajdonképen térdből futnak, még a magas termetü futók is. Stilusuk legjobban az amerikai Eisele mellett tünt fel, ki hatalmas, hosszu és nyujtott cipőből történő lépései dacára sem tudott ugy haladni, mint az angolok. Alkalomadtán erre visszatérek s bővebben megirom tapasztalataimat. Az öt angol mfd. előfutamaiban az angolok domináltak s az első három helyezett a döntőben az ő soraikból fog kikerülni.

Nem lehet azonban szó nélkül hagyni a hosszu távfutási versenyek olyannyira egymásra való torlását, mikor idő bőven van. Alig fejezték be a 3 ang. mfd.-es csapat-versenyt, már jött az 5 ang. mfd. Ez az egymásra való halmozás olyan szinben tünteti fel az egészet, mintha szándékosan arra törekednének az angolok, hogy az idegeneket onnan kizárják. Az idegen nemzetek, még az aránylagosan legerősebbek is, jó hosszutáv-futókban számban gyengék és a dolog természetéből kifolyólag egyes nemzeteknek szineit ugyanazon atléta volthivatva szerepeltetni, ugy a 3, mint az 5 ang. mfd.-es versenyben. Azt azonban kevés ember birja ki, hogy akkor, midőn egy 3 ang.-osban mindenét kiadja, másfél óra mulva 5 ang.-os versenyben induljon. Ez a taktika itt általános visszatetszést kelt, pedig e távokon igazán nincs mit félni az angoloknak. A rövidebb távokon pedig, akárhogyan is csoportositják, ugyis vereséget fognak szenvedni, akár Amerikától, akár a Coloniáktól.

Ma vonultak fel a dán tornász leányok. Vannak körülbelül negyvenen. A mai bemutató gyakorlataikkal valósággal elragadták a nézőket. Külsőleg is pompásan festenek. Krém, rövid aljas ruha és világosbarna harisnyát viselnek. Gyakorlataik ismertetésébe nem merek belehatolni. Azt majd nálamnál hivatottabb fogja megirni.

SPORT LÁBBELI KÜLÖNLEGESSÉGEK.
TENIS, AUTO, SPORT-CZIPŐK
CHASALLA-SANDALOK,
LÁBSZÁR VÉDŐK,
LOVAGLÓ-CSIZMÁK,
VADÁSZ-CZIPŐK.
GERŐ ADOLF
KOSSUTH-LAJOS UTCA 4.
FŐHERCZEG UDV. SZÁLLITÓ.
KIVÁNATRA ÁRJEGYZÉK BÉRMENTVE.
A CHASALLA JEGYÜ
CZIPŐNEMÜEK EGYEDÜLI ELÁRUSITÓJA.

Részletes eredmények:

I. 3 ang. mfd. csapatverseny döntője.

1. *J. E. Deakin (Anglia)*	14 p. 39.6 mp.
2. *A. J. Roberson (Anglia)*	14 p. 41 mp.
3. *W. Coales (Anglia)*	14 p. 41.6 mp.
4. J. S. Eisele (Amerika)	14 p. 41.8 mp.
5. H. A. Wilson (Anglia)	14 p. 57 mp.
6. G. V. Bonhag (Amerika)	15 p. 5 mp.
7. N. F. Hallows (Anglia)	15 p. 8 mp.
8. B. de Fleurac (francia)	15 p. 8.4 mp.
9. H. L. Trube (Amerika)	15 p. 11 mp.
10. G. A. Dull (Amerika)	15 p. 27 mp.
11. S. Dréhez (francia)	15 p. 40 mp.
12. H. W. Conn (Amerika)	15 p. 40.2 mp.
13. P. Lizandier (francia)	16 p 3 mp.

Csapathelyezések: 1. *Anlia* 1, 2, 3 összesen 6 ponttal. 2. *Amerika* 4, 5, 9 összesen 19 ponttal. 3. *Franciaország* 8, 11, 13 összesen 32 ponttal.

A verseny lefolyása: Roberson az első két körön át az élen van s erősen vezet, mikor *Deakin* megy az élre. Az első tempó, amit az angolok mindjárt a verseny elején diktáltak, mindjárt észrevehetővé tette, hogy itt tempófutásra mennek, s nem az erős és küzdelmes finisre. A következő kört, már Coales vezeti, Deakin és Robertson szorosan felzárkozva mögötte. Az amerikaiak két angolnál még együtt vannak, de itt lassan lemaradnak, egyedül Eisele birván az iramot továbbra is. Wilson, akit az erős 1500 méteres döntő kifárasztott, szintén visszaesik és *Hallows* is csak az amerikaiakkal tudott lépést tartani. Az utolsó körben *Deakin* hatalmas spörttel tör előre s állandóan vezetve 8—9 yarddal győz. Robertson (Anglia) itt igazán szép jelét adta az önfeláldozásnak. Még egész friss volt s bátran felvehette volna a küzdelmet az elsőségért *Deakin*-el, de Coales kezdett a célegyenesben lemaradni, az amerikai Eisele pedig előre törni. Robertson vissza maradt s vezetve, biztatva honfitársát épen egy yarddal besegitette az amerikai előtt s igy Anglia vértelenül jutott a győzelemhez és a három első helyhez. Közbeeső idők:

½ ang. mfd.	2 p. 14.2 mp.
1 ang. mfd.	4 p. 42.6 mp.
1 és fél ang. mfd.	7 p. 14.4 mp.
2 ang. mfd.	9 p. 44.8 mp.
2 és fél ang. mfd.	12 p. 17.8 mp.
3 ang. mfd.	14 p. 39.6 mp.

A nézőközönség hatalmas ujongása nemcsak az angol győzelemnek, hanem elsősorban Robertson önfeláldozó magatartásának szólt.

II. 5. ang. mfd. sikfutás.

Első olympiai kiirás.

Világ és *angol* rekord: 24 p. 33.4 mp. A. Shrubb (Anglia) 1904, máj. 12. *Amerikai* rekord: 25 p. 23.6 mp. E. C. Carter, New-York 1887. szept. 17.

I. *előfutam*. J. F. Svanberg (svéd) 25 p. 46.2 mp. 2. C. Hefferon (Délafrika) 26 p. 5 mp. 3. G. B. Blake (Ausztrália). Indultak még Raguneau (francia) és W. Coales (Anglia), kik feladták.

Hefferon áll a csoport élére start után és vezet megiehetős iramban; Coales és Svanberg szorosan felzádkozva. Raguneau az első kör után feladja. A második ang. mfd.-nél Blake (Ausztrália) kezd visszaesni s nemsokára 200 m.-el marad el. Itt Svanberg magához ragadja a vezetést s forszirozva az iramot mindjobban növeli a tért közte és Hefferon között. Coales, ki előzőleg a 3 ang. csapatversenyben oly nehéz finisen ment keresztül, teljesen visszaesik és 4 mfd. után feladja. A svéd megtartja tempóját s az utolsó kört nagy erővel futván 120 yarddal veri a délafrikait, mig Blake több mint egy körrel marad le és érkezik be harmadiknak. *Közbe eső idők*: 1 ang. mfd. 4 p. 52 mp. Coales vezet; 2 mfd. 10 p. 4.8 mp. Hefferon vezet: 3 ang. mfd. 15 p. 10.4 mp.; 4 ang. mfd. 20 p. 29.4 mp. és 5 ang. mfd. 25 p. 45.2 mp. állandóan Svanberg vezetvén.

II. *előfutam*. 1. E. R. Voigt (Anglia) 26 p. 13.4 mp. 2. F. G. Bellars (Amerika) 26 p. 45 mp. 3. P. Pagliani (olasz) 26 p. 56.4 mp. 4. K. Nielson (Dánia) 27 p. 47.8 mp. Indultak még: W. W. Wakker (Hollandia), G. Couloumberdes (görög), E. M. Dahl (svéd).

A 2 ang. mfd. végéig állandóan Bellars vezet, második helyen Pagliani, majd Voigt. A 3. ang. első körd után Voigt ment rövid ideig az élen, de csakhamar átengedte a vezetést. A 4-ik ang. mfd. elején az olasz nagy elhatározottsággal felnyomul az élre és erős tempót diktál, de szemmel látható volt, hogy nem fogja kibirni. Ugy is történt. Az olasz visszaesett az uolsó helyre és az amerikai vezetett egészen 350 m.-ig a cél előtt, hol *Voigt* egyszerüen faképnél hagyta az egész társaságot és könnyen 80 m.-rel nyert. Az olasz azonban sokkal jobban finiselt, mint ahogy várható volt. Kzbe eső idők: 1 ang. mfd. 5 p. 6.2 mp. Bellars vezet; 2 mfd. 10 p. 40 mp. Bellars; 3 ang. mfd. 16 p. 6 mp. Bellars; 4 mfd. 21 p. 16 mp. Voigt; 5 mfd. 26 p. 13.4 mp. Voigt.

III. *előfutam*. 1. S. L. Landquist (svéd) 27 p. 0.2 mp. 2. E. P. Carr (Amerika) 27 p. 24.4 mp. 3. J. F. Jorgensen (Dánia) 28 p. 8.8 mp. 4. C. L. Hall (Amerika) 28 p. 24 mp. 5. P. Nettelbeck (német) 28 p. 31.6 mp. és Braams (Hollandia), ki 1 mfd. után feladta.

Ez az előfutam majdnem egyforma erők küzdelme lévén igen szép volt. Landquist vezet start után, közvetlen mögötte Nettelbeck, Carr, Hall és Jorgensen. 2 ang. mfd.nél Jorgensen és Hall visszaesnek. Egy mfd.-ön keresztül Carr még tudott tapadni a svédhez, de ez erősitvén iramát az amerikai lemaradt, 120 yarddal nyerve. *Közbe eső idők*: 1 mfd. 5 p. 7.6 mp. Nettelbeck vezet: 2 mfd. 10 p. 32.6 mp. Nettelbeck vezet; 3 mfd. 15 p. 53.4 mp. Landquist vezet; 4 mfd. Landquist 21 p. 26.2 mp. 5 mfd. 27 p. 0.2 mp. Landquist.

IV. *előfutam*. 1. J. Murphy (Anglia) 25 p. 59.2 mp. 2. F. Meadows (Canada) 26 p. 6.8 mp. 3. J. G. Peterson (svéd) 26 p. 50.4 mp. 4. P. Lizandier (francia) 27 p. 10.8 mp. Indult még: J. Tait (Canada), J. E. Deakin (Anglia) és de Keyser (Hollandia) feladtak.

Murphy eleitől végig vezet. Deakin-nél hamar észrevehető volt, hogy még lábaiban érzi a 3 ang. mfd. és vissza esvén a második divizóhoz, de azokkal sem tudván együtt tartani csakhamar feladta. Meadows sokáig tartotta magát, de Murphy a körök mulásával tempóját erősitette, amit a kanadai nem birt követni s lassankint visszaesett. Az ir 120 yarddal könnyen nyert. *Közbe eső idők*s 1 mfd. 4 p. 49.6 mp.; 2 mfd. 9 p. 59.8 mp.; 3 mfd. 15 p. 12.4 mp. 4 ang. 20 p. 31.4 mp.; 5 mfd. 25 p. 59 mp. állandóan Murphy vezetvén.

V. *előfutam*. 1. A. J. Robertson (Anglia) 50.2 mp. 2. J. F. Fitzgerald (Canada) 26 p. 6.8 mp. 3. S. Stevenson (Anglia) 26 p. 17 mp. Indultak még: A. J. A. Wiegandt (svéd), J. M. Lynch (Ausztráliai) és Vosbergen (Hollandia).

A kanadai megy az élre, utána mindjárt Robertson és Wiegandt. Az első mfd. után Roberston megy előre s erős tempóját csak a svéd Wiegandt veszi át, de a 2-ik mfd. után áldozatul esik annak és feladja oldalszurás miatt. Fitzgerald és Stevenson a második helyért küzdenek, mert 4 ang. mfd. után Robertson már kb. 80—90 yarddal vezet. Az utolsó körben a fenti kettő között óriási küzdelem fejlődik ki a második helyért, melyből a kanadai, aki két év előtt még angol honos volt, került ki győztesen, de annyira kipumpolva, hogy a célszalagnál összeesett. *Közbe eső idők*: 1 mfd. 4 p. 52.8 mp.; 2 mfd. 10 p. 2.6 mp.; 3 mfd. 15 p. 18.4 mfd. 20 p. 37.4 mp.; 5 mfd. 25 p. 50.2 mp. Eleitől végig Robertson vezetett.

VI. *előfutam*. 1. E. Owen (Anglia) 26 p. 12 mp. 2. W. Galbraith (Canada) 27 p. 23.2 mp. 3. Nejedly Arnost (Csehország) 28 p. 29.8 mp. Indult még Lovas Antal (magyar), ki azonban 3 ang. mfd. után, ameddig Nejedlyvel küzdött feladta.

Ennek a versenynek első fele igen gyors volt, melynek tempóját Owen diktálta. A két kontinentális futó csakhamar visszaesik és ugyan ilyen sorsra jut a kanadai Galbraith is 2 mfd. után. Az angol azonban nem birta a táv második felén is a tempót megtartani s itt az idők lényegesen gyengültek, de Nejedlyt azért az utolsó körében teljesen lekörözte. *Közbe eső idők*: 1 mfd. 4 p. 46.6 mp. Galbraith vezet; 2 mfd. 9 p. 56 mp.; 3 mfd. 15 p. 19.2 mp.; 4 mfd. 20 p. 51.2 mp.; 5 mfd. 26 p. 12 mp. állandóan Owen vezetvén.

Döntőbe kerülnek az előfutamok első és második helyezettei.

LOPOS GYULA
asztalos-mester és tornaszerkészitő
Budapest, III., Zsigmond-utca 114. (Gimnázium épületében.)

Legmodernebb Svéd és különféle TORNASZEREK készitője
Árjegyzéket kivánatra bérmentve küldök.

A m. kir. vallás és közokt. minisztertől 109541/1904. szám alatt a VI. egyetemes tanitógyülés alkalmával rendezett tanszer-kiállitáson kiállitott torna-felszerelésemért elismeréssel kitüntetve.

1907. évi pécsi országos kiállitáson kiállitást arany éremmel kitüntetve.

III. Gerelyvetés szabadstilus.

Első olympiai kirás.

I. *csoport.* 1. A. Pesonen (Finnország) 46.02 m. Indult még: J. Sauli (finn); J. Helme (finn), H. A. Leeke (Anglia); Henderson (Anglia), May (Anglia).

II. *csoport.* 1. M. Dorizas (görög) 51.35 m. 2. Halse A. (norvég) 49.72 m. 3. C. Zouras 48.57 m. Indult még: N. Georgandas (görög), Carlsrud (norvég), *Mudin* István (magyar), Flaxman (Anglia), Barrett (Anglia).

III. *csoport.* 1. *Mudin* Imre (magyar) 45.95 m. Indult még: J. Kemp (finn), A. Salovarra (finn), B. Jakobson (finn), *Jessina* Ferenc (magyar) és *Luntzer* György (magyar).

IV. *csoport.* 1. E. V. Lemming (svéd) 54.43 m. Indult még: B. Söderström (svéd), K. Lindberg (svéd)), O. Nilsson (svéd), F. Soucek (cseh).

V. *csoport.* 1. H. K. Wieslander (svéd) 47.55 m. Indultak még J. Jakobson (finn), W. Jaervinnen (finn), L. Ütwiller (német), F. Wetz (német), *Kóczán* Mór (magyar), Brambilla (Olaszország) és Johansen (norvég).

Az egyes dobók eredményeit nem lehet adni, mert csak a legjobbakat tüztek ki és mértek le. Döntőbe került az összesek közül a három legjobb dobás. Vagyis Lemming, Dorizas és A. Halse.

Döntőben:

Világbajnok: *E. F. Lemming* (Svédország) 54.43 m.
2. *M. Dorizas* (Görögország) 51.36 m.
3. *A. Halse* (Norvégia) 49.72 m.

A döntőben egyiknek sem sikerült csoport dobását megjavitani.

London, 1908 julius 19-én.

Az északi népek győzelmeiről beszél mindenki. Akik ismerik a nemzetközi sportviszonylatokat, el voltak készülve arra, hogy a győztesek legnagyobb része az amerikaiak és az északi népekből fognak kikerülni. De az a fölény, amit eddig felmutattak, olyan óriási, hogy mindenkit megdöbbenthet. Sok igazság van a görögök vezetőjének ama kijelentésében, hogy „mi déli népek sohasem fogunk versenyben megküzdeni az északi népekkel, mert idegesek vagyunk, és az idegesség percentekkel rontja le a versenyzőképességet." Tényleg, ezen kijelentés felett lehet gondolkozni, s arra törekedni ezután, hogy tanuljunk még versenyezni. A gerelyvetést hozom fel példának, mert mi magyarok mindnyájan ebben reméltük leginkább a győzelmet, és reményünk olyan óriási csalódással járt, hogy szólni nem tudtunk a csapás után, amely Kóczán leveretésével ért bennünket. Kóczán a lehető legjobb kondicióban volt a verseny előtt már napokkal. Ki volt pihenve, s a verseny előtti napon három próbadobást tett a Polytechnic Harriers pályán, ahol atlétáink treniroznak. Jó stilusban, az ő megszokott biztos mozdulataival dobott és minden egyes dobása 50 méteren felül volt. Harmadik dobása 53 és fél méter volt, ámbár, amint mondá, teljes erejét nem használta ki az én tanácsomra, nehogy megerőltesse magát. A verseny julius 15-én, délelőtt 10 órakor volt. Az idő eléggé kedvezett, amennyiben nem esett az eső, csak egy kis ellenszél volt. Az angolok nem engedték meg sem a svédeknek, sem a magyaroknak, hogy a saját gerelyeikkel dobjanak, hanem az angol gerelyt fogadtatta el. A mi versenyzőinkkel megpróbáltattuk az angol gerelyt, és próba után kijelentették, hogy nekik teljesen megfelel, s még örültek, hogy az egyedüli konkurrensek, a svédek saját gerelyeikkel nem dobhatnak. Kóczán ezen próbadobásán mindjárt 50 méteren felül dobott, és mindnyájan örültünk. Tényleg az angol gerely súlybeosztása nagyon jó; hibája az, hogy a vége, ahol a mi dobóink fogják, nem lapos, hanem egy kissé homoru, vagyis legömbölyitett, de nem annyira, hogy azért az ujjról lecsuszszon. Mindenesetre azért az angol gerely inkább kedvezett a svédeknek, mert ők mind a középen fogják, és minden dobásuk biztos. Az első csoportokban szerepelt Jeschina, Luntzer és a két Mudin. Jeschina nagyon keveset dobtak, nem is mérték a távolságot. Mudin István 40 méter körül dobált. Mudin Imrének legnagyobb dobása 52 és 53 méter között volt, de ennél kilépett alig néhány centiméterrel, miután a kidobás befejezésével elvesztette egyensúlyát. Mudin Imre saját csoportjában jó első volt, de azért a döntőbe nem került be. Mindnyájan szivszorongva vártuk az utolsó, 7-ik csoport versenyét. A nekifutás tetszészerinti. Kóczán mindjárt azt a hibát követte el, hogy nem az ő megszokott 10 méteres rohamával vette a dobást, hanem körülbelül 20—22 lépésről futott neki, a roham nem sikerült. A dobás előtt egy pillanatra megállt. Kidobja túl magas szög alatt a gerelyt, a mely 30 méternél leesik. Én rögtön megsugtam neki, hogy 10 méterről fusson neki, ahogy megszokta. Hiába, a másik két dobása sem sikerült. Teljesen elvesztette a fejét. Azt a benyomást keltette, hogy minden gondolkozás nélkül dobott, és izgatottságában forgott vele a világ. Ez az egyedüli mentsége, hogy a szokatlan erős ellenfelek látása, a nemzetközi nyilvánosság, és az a remény, hogy mindjárt első nemzetközi versenyzése alkalmával világbajnokságot szerezhet, továbbá bizonyára az az érzés, hogy nemzetének, jó sporthirnevének kell ujabb dicsőséget szerezni, egy szóval az a számtalan lelki benyomás oly nagy hatással volt, hogy, amint közönségesen mondjuk — teljesen ész nélkül dobott. Hogy tényleg a versenyrutin eme hiánya volt az oka váratlan rossz szereplésének, az abból is kitünik, hogy a verseny délutánján ismét dobott 53 métert, és középen fogással 42 métert.

Magából e gerelyversenyből az az impresszióm volt, hogy a végén való fogás versenyben rendkivül kockáztatott stilus. Aki igy fogta a gerelyt, mind rosszul dobott. A finnek hires versenyzője, Jarvinen se tudott semmit produkálni. Az angolok és németek ugy dobták a gerelyt, mintha bot volna. Fejük felett megforgatták egy párszor és eldobták. A gerely igy eldobva a levegőben kalimpált, és alig ment tovább 25—30 méternél. Ellenben a svédek középen fogva a gerelyt, mindig biztosan dobták. Ez a stilus tényleg a legtökéletesebb és sohasem kockáztatott. Lemming, a világbajnok, minden dobásával 55 méter körül dobott, és a kilépésre annyira ügyelt, hogy az eldobó vonal előtt mindig megállt egy fél méterrel.

Kóczán veresége valamennyiünket nagyon lesujtott, de azért ebből nem következik, hogy most nekimenjünk és hibáztassuk. Fiatal versenyző, mig a győztesek mind évek óta szerepelnek már világversenyeken, és különösen a svédek nagyon nyugodtan dobtak. A görög Dorizosz is bizonytalanul dobott, és csak az az egyetlen dobása sikerült, ami-

Angol, francia és amerikai világhirü gyárosok
u. m.: Spalding, Davis, Slazenger, Jaques, Prosser, Mass & Co., Wright & Ditson stb.

Tennis-rakettjeinek
választékos raktára.
Labdaverők darabja: 5.—, 6.—, 9.—, 10.—, 11.—, 12.—, 15.—, 16.50, 20.—, 25.—, 30.—, 32.— és 40—. korona.
Tennislabdák tucatja: 8.50, 10.—, 14.—, 16.—, 18.—. és 24.— korona.
Lawn-tennisjáték teljes felszerelések: 4 személyre 65.—, 77.50, 87.—, 104.— és 143.— korona.
Tennisjáték-könyv, legujabb kiadásban.

Uj! „Diaboló játék" Uj!
1 készlet 8 és 12 korona.

Továbbá dus választék:
football-, golf-, játék- és tornaszerek, vivóeszközök, vadászati, halászati és turistafelszerelésekben, valamint mindennemü sportcikkekben.

Teljes felszereléseknél árkedvezmény!
Kereskedőknek előnyárak!
— Árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Zubek Bertalan és Társa
sportcikkek áruháza
Budapest, IV. ker., Muzeum-körút 29. sz.

vel a második helyre került. A döntőben minden kisérlete kudarcot vallott. Kóczánt nem kedvetlenitette el első nemzetközi szereplése, sőt sokat tanult ebből. Elismeri ugyan, hogy a svédek stilusa biztosabb, de amint mondá, meg van győződve, hogy a középen fogással 55—56 méternél nagyobbat nem lehet dobni emberi erővel, és 60 méteres dobás csakis az ő stilusa szerint lehetséges, és reményli, ha versenyrutint szerez, kiköszörüli a csorbát.

A diszkosz és sulydobási versenyekről is megemlékszem. Luntzer dobásai 37, 37.48, 38.50 m. voltak. Az utolsóban kilépett. Jessina 36 m.-nél nem tudott nagyobbat dobni. Mudin Imre nem vett részt. Általában minden versenyző jóval képességén alul dobott. Első volt Sheridán 40.08 m.-el, második Giffin 40.6 m.-el és Harmadik Horr 39.44 m.-el. Nem került a döntőbe Dearborn (amerikai világrekorder) 38 m.-es dobásával. A finn Jarvinen 39 m.-t, a legjobb francia Tison 38.80 m.-t, Soucek (cseh) 32 m.-t dobott. Részt vett még a versenyben egy rakás amerikai, finn, német, dán minden eredmény nélkül. 66 versenyző indult. E szám csütörtökön 16-án délelőtt folyt le. Délután következett a sulydobás folytonos eső közepette. Természetesen a hideg nyirkos eső, a csuszós talaj nagyon befolyásolta a versenyzőket. Annyira esett az eső, hogy a dobó köröket folyton változtatták. Mikor Mudin Imrére került a sor, a kör belseje annyira szét volt rugdalva, hogy a zsürit kérte, engedje meg, hogy más irányba dobjon. Mindjárt az első dobása jól sikerült, és az eltérő irány miatt az első pillanatban annyira jónak látszott, hogy mindnyájan odaszaladtak, és az amerikaiak is rögtön mondták, hogy ez igen nagy dobás. Tényleg azt hittük, hogy 13 m. 10 cm.-es dobás legalább. De nem volt nagyobb 12 m. 84 cm.-nél. Az amerikaiak emberkolosszusa Rose is alig hogy az utolsó dobásával került a döntőbe, amelyben azután 14.20 m.-es dobásával világbajnokságot szerzett. Második lett az angol Horgan 13.63 m.-el, harmadik Carrels (Amerika) 13.18½ m.-el. Coe, aki 15 méteren felül szokott dobálni 13.06-tal kiesett a döntőből. Hoor (Amerika) 12.91 m.-t, Barett (Anglia) 12.88 m.-t, Sheridán (Amerika) 12.84 m.-t, Nikolson (Anglia) 12.80 m.t, Tison (Franciaország) 12.71 m.-t dobtak. Indult 65 versenyző.

Julius 18-án szombat délelőtt volt a görög diszkoszdobás verseny, amely az amerikaiak váratlan szereplésével végződött. Egész az utolsó csoportig Mudin István 33.1 m.-es dobásával második helyen volt. Az utolsó csoportból kerültek ki a győztesek: Sheridan 37.99 m., Horr 37.40, Jarvinen 36.5 méter dobással.

London, 1908 julius 24-én.

Egy nap választ még el a londoni olympiai versenyek végétől, és ezzel befejeződik az a verseny, amelynél nagyobb nem volt még soha a világon. E hét volt a legszebb része, mert nemcsak az elődöntők és döntők rendkivül érdekes sportot nyujtottak, de ez a hét nekünk magyaroknak három világbajnokságot és több kiváló helyezést szerzett. Ez oly eredmény, amelynél jobbat nem kivánhatunk, ha tekintetbe vesszük azt a rettenetes élet-halál harcot, amit az egyes nemzetek minden helyezésért megvivtak. Amennyire leverőleg hatott reánk az első héten az a körülmény, hogy egyáltalán nem tudták seholse, hogy kik vagyunk, mik vagyunk (többnyire osztrákoknak tartottak bennünket), annyira örvendtünk az utóbbi napokban, amikor minduntalan hallottuk a diceséretünket, beszéltek rólunk a stadionban és azonkivül mindenüt, utcán, vonaton, estélyeken és banketteken az előkelőségek, sportemberek, kereskedők, munkások, kalauzok, rendőrök, férfiak, nők és gyermekek egyaránt. Előkelő angol lapok a magyarokról és a magyar nemzetről külön cikkeket közöltek, amelyekben sportra való rátermettségünket dicséröleg ismerték el. Nem tudom, hogy az a nagy feltünés, amelyet e napokban keltettünk, meddig fog megmaradni az itt összesereglett nemzetek köztudatában, és különösen az angol közvéleményben, de ha talán elmosódik is a nemzetközi élet gyors forgatagában a magyar név most megszerzett hirneve, azt hiszem, hogy az a tapasztalat, amit mindnyájan szereztünk, vezetők és versenyzők, az a lelkesedés, amely eltölt bennünket, csak ujabb és még nagyobb munkára fog mindnyájunkat ösztönözni, és igy nem szabad, de nem is fogjuk engedni, hogy győzelmünk efemer jellegü legyen. Amit láttunk, hallottunk és tanultunk, átfogjuk adni otthonmaradt ifjainknak, igyekezni fogunk, hogy az utánunk jövő generáció még jobb, kiválóbb legyen, mint az a versenyző gárda, mely itt, a különböző világrészek és nemzetek küzdelmeiben, ismertté és becsültté tette a *magyar* nevet.

E hét minden napja rendkivül érdekes küzdelmekkel tette élvezetessé az egyes versenyszámokat. Természetes, hogy nekünk főleg azok a versenyszámok szereztek legnagyobb izgatottságot, amelyekben magyarok is szerepeltek. Halmaynak a második helye a 100 méteres világbajnokságban nagy meglepetést nem keltett, mert tudtuk, hogy Daniels, — amig az ő általa feltalált kitünő lábmunkát el nem tanulják, — verhetlen. A száz méteres sikfutásokban és egyáltalán a sprintversenyekben az amerikaiak voltak nagy fölényben. Az előfutamokat és középfutamokat majdnem mind ők nyerték meg. Az angolok sem tudták velük felvenni sikeresen a versenyt, csak egyedül R. E. Walker, a kis délafrikainak sikerült a döntőbe került három amerikait megverni. Nagyon sokan Rektorban látták a verseny győztesét, ki elődöntőjét 10⅘ világrekord alatt futotta és láthatólag könnyen. A döntőben azonban Walkertől kikapott. A délafrikai sprinter munkája oly tökéletes, amelynél jobbat és szebbet embertől nem várhatunk. Mint a kilőtt nyil repült el a starttól és könnyen, szélsebességgel, mint egy őz száguldott végig a kötelek között. Rektor, Kerr és Cartmell rendkivül erőfeszitést fejtettek ki, de hiába. A 200, 400 és 800 méteres sikfutásokban is amerikaiak dominálnak. De nem csoda. Amit az amerikaiak csinálnak, az már proffesionismus. Ezek az emberek tréningjük utolsó hónapjaiban semmi mással nem foglalkoznak, mint tréningjükkel.

A bőkezü amerikai sportegyesületek minden föltételt megadnak tagjaiknak, amire tréningben szükség van. Gondtalanul élnek, tréner és masszirozó állandóan rendelkezésükre áll. Ha meggondoljuk, hogy ilyen életmód mellett mily óriási előnyben vannak például a mi atlétáink fölött, akiknek legnagyobb része nappalját hivatalban tölti, akkor nem panaszkodhatunk azokon az eredményeken, amelyeket atlétáink elértek. Somodi és Bodor szereplése nemzetközi viszonylatban is fényes. Mindketten óriásit javultak, ugyszólván napról-napra. Bodor 800 méteres előfutamát 1.58⅖ alatt nyerte; a döntőben 1.57 alatt negyedik lett. Ha az első körben nem engedi magát beszorittatni, ugy biztos harmadik. Igy is gyönyörü finissel utolsó helyről a 4-iknek futott fel, megvervén az idei angol bajnokot, Justot, Fairbairn-Crawfordot és két kiváló amerikait, Beard-ét és Halstead-et.

Somody szereplése egy külön cikket érdemelne. Az az erőfeszitő munka, amit egész nap produkált, mindenkinek felkeltette bámulatát. A magasugró verseny reggeltől estig tartott. Somody délelőtt 180½ cm.-t ugrott és evvel szerencsésen belekerült a döntőbe. Ugyancsak délelőtt ugrott az amerikai Porter 190½ cm.-t, C. Leahy angol és G. Andre francia 188 cm.-t. Andrenak rendkivül szerencséje volt, oldalugrása után már a 183 cm.-nél ráült az ugrólécre, amely meghajolt, rezgett és nem esett le. A délutáni döntőben, amely egész későn, estefelé folyt le, Somody oly óriási formát mutatott, amely kétessé tette Porternek a világbajnokságot. Körülbelül 20—25 főből álló kis magyar csapat gyült egybe a stádion azon részében, ahol a magasugrás döntőjét vivta a döntőbe került 8 legjobb. Szivszorongva lestük Somody minden ugrását és ez a lelkesedés, amely elontött mindnyájunkat, emberfeletti erőt kölcsönzött Somodynak s amiről álmodni sem mert, a 188 cm.-t érintés nélkül tisztán vitte keresztül. A jelenlévő néző-közönség óriási sympatiával tapsolta Somody minden ugrását és már-már azt hitte, hogy Porterrel holt-versenyben végez. Csakugyan a 190 és ½ cm.-t alig hogy horzsolta, ami azonban az ő egyenes ugrási modoránál elég volt, hogy a léc leessen. C. Leahy a döntőben csak 185 cm.-t, a többi még kevesebbet ugrott.

A három hivatalos uton kiküldött magyar sprinter is nemcsak beváltotta a belejük helyezett bizalmat, sőt nagyon sokat javultak. Ahogy a svédekkel szemben megnyerték a staféta előfutamot, az imponált mindenkinek, és az angol szakférfiak a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a magyar stafétáról. És méltán. A hivatalos időmérés szerint az elért idő 3 perc 33⅖ mp. volt, amely a következőképen oszlott meg: Simon 22⅖ mp., Wiezner 22⅘ mp., Nagy 52 mp., Bodor 1 perc 56⅕ mp. Simon ideje tehát egyenlő volt Kerr-

nek a világbajnokságban elért idejével, míg Bodor 800 méterét a volt olympiai rekordidő alatt futotta.

Az utolsóelőtti nap délutánja az olympiai versenyek legszenzációsabb része volt, mert ekkor dőlt el a maratoni futás eredménye. Reánk nézve sokszorosan fontos volt, mert olyan döntő mérkőzések folytak le, amelyekben világbajnoksági esélyeink voltak. Öröm és bánat felváltva értek bennünket. Weisz Richárd megnyeri a nehézsulyu birkózás világbajnokságát, utána elveszti uszóstafétánk az angolokkal szemben versenyét. Este készen lettek vivóink az egyéni mérkőzésekkel, miután megnyerte Fuchs Jenő dr. a kard világbajnokságot és a második, negyedik, ötödik és hatodik helyezés is a mienk lett.

Az idő gyönyörü volt. Ami a legnagyobb ritkaság Londonban, a nap melegen szórta szét aranyos sugarait a tiszta égboltról. A stadion olyan képet nyujtott, amilyent az ember életében csak egyszer láthat. Sokkal több helyet adtak el, mint amennyi számozva van, ugy hogy ember-ember mellett ült. Minden talpalatnyi helyet kihasználtak és igy a stadion szorongásig megtelt. A közönség körülbelül egynegyed részét a hölgyek tették ki, akik világos nyári öltözékükkel és a szivárvány minden színében tündöklő napernyőjeikkel felejthetetlen festői látványt nyujtottak. A hivatalos adatok szerint 80 ezer ember volt a stadion ülő- és állóhelyein. Ez a rettenetes embertömeg mint a tenger morajlott, zugott és tapsvihara az ágyu bömbölését is tulhaladta. A királyi páholyban megjelent az angol királynő is kiséretével. Közeledtét a karzatok különböző részein elhelyezett vérpiros ruhába öltözött kürtösök jelezték és az embertenger mint egy test mozdult meg a királynő megjelenésekor és egetverő kiáltásban tört ki.

A délutáni versenyek a rudugrással kezdődtek fél háromkor. Szatmáry a világrekorder Dray csoportjában ugrott és a 3 m. 36 cm. átugrása után kiesett. Közel a rudugrási hely mellett felállitott pódiumon küzdött elkeseredett küzdelmet Weisz Richard orosz ellenfelével. Akik bent voltunk a pályán, lefeküdtünk a pódium körül és órával a kezünkben izgatottan néztük az időt, hogy mikor telik le a 20 perc. Ezalatt halálos csöndben dulakodott a két ellenfél egymással, testükről csurgott a verejték, itt-ott a felhorzsolt bőr vérzett. Elmult a 20 perc, anélkül, hogy valamelyik birkózó két válla érintette volna a földet. A zsüri ujabb 10 percnyi döntő birkózást rendelt el, amely alatt az orosz ismét csak azt bizonyitotta be, hogy olyan jó védő, mint amilyen jó támadó Weisz. A 10 perc elmultával Weisz lett győztesnek kijelentve, aki ezzel a világbajnoki cimet elnyerte. Óriási éljenzés követte az itélet kihirdetését; a magyarok Weiszt vállaikra kapták és minden oldalról elkezdtek működni a fényképező apparatusok. Örömünk kétszeres volt, mert Weisz Richárd, aki oly régóta végez komoly és becsületes munkát, igazán megérdemelte a világbajnoki cimet.

A birkózó verseny után az uszóstaféta döntője következett, amelyet Halmay letörése miatt elvesztettünk az utolsó másodpercekben, amikor az angol uszószövetség elnöke már utasitotta a zászlók felhuzásával megbizott matrózokat, hogy készitsék a magyar zászlót. A Stadion másik oldalán készülődtek a futóstaféták az előfutamokra. Az egyik előfutamból az amerikai, a másikból a német staféta került ki győztesen. A német staféta elsőrendü, és Braunnal, a világhirü nyoleszázassal megerősödve, igen kemény munkát fog adni nekünk holnap a döntőben. Szerintem minden attól függ, hogy sikerül-e Bodornak revanche-t venni legyőzőjén, Braunon, aki a nyoleszázas világbajnokságban harmadik helyezett volt, mert bizonyos, hogy a staféta kettőjük küzdelme lesz.

A tribünön szorongó tömeg folyton zugott-morajlott, az izgatottság mindig magasabb és magasabb fokra hágott, amint közeledtek a maratoni futók. Telefonon időnként jelezték a közbeeső eredményeket, és az eredmény hirdetők közölték a közönséggel. Egyes pontokon, ahol a versenyzők áthaladtak, rakétákat lőttek fel a levegőbe, amelyeknek füstje mindig közelebb és közelebb látszott. Időnkint ágyulövések hallatszottak. Kerékpárosok hozták a jelentéseket, majd megérkeztek automobilokon a zsüri tagok, élükön lord Desborough elnökkel. Elterjed a hir, hogy Hefferon a délafrikai vezet. Vörös ruhás és fehér köpönyeges szolgák rohannak be a kapun, amelyen kivül hosszu kordont huztak a londoni rendőrök, hogy a kinrekedt több ezer főre menő tömeget, amely már nem kapott helyet a stadiumon, visszatartsák. Longboat, a hires professzionista, kihirdető piros frakkban, óriási szócsővel a kezében adja ki az utolsó intézkedéseket. Utána néhány perc mulva fut be a kapun és jelenti, hogy látni a futókat és Durandó az olasz vezet. Megmozdul a rettenetes nézőtömeg, mindenki feláll, és mikor Durando megjelenik támolyogva a bejáratnál, egetverő orditás reszketteti meg a levegőt. Az olasz folytonos biztatás közt nagynehezen lekocog a salakra és ott bárgyun körülnéz. Nem tudja, merre fusson. Megértetik vele a helyzetet. Bekanyarodik balra és próbál futni, de nem képes, inkább gyalogol és folyton ingadozik jobbra, balra, mig végre 50—60 méter után összeesik. Mindent elkövetnek, hogy egy kis életet keltsenek benne, dörzsölik, masszirozzák, mossák az arcát, konyakot öntenek szájába, éthert használnak, mig végre nagynehezen lábra állitják. A tribün ezalatt fékeveszetten tombol, bömböl, fütyül, kalapját és zsebkendőjét lengeti. Durandó eszmélet nélkül támolyog előre, de minden 20 lépésnél összeesik. Ekkor ismét kezdődik az élesztgetés, támolygás és összeesés. A helyzet még kritikusabb lesz, amint megjelenik a pályán Hayes amerikai. Az angolok mindent elkövetnek, hogy Durandot besegitsék a célhoz, valóságos sorfalat képeznek, amely közt tovább támogatják az olaszt. Ily módon sikerül Durandot betologatni a célszalagig, amelyet, midőn elért, mint egy hulla összeesik. Jönnek a mentők és elviszik. Hayes aránylag elég könnyen jön, ugyan az ő haladását sem lehet futásnak nevezni. De nem segiti senki. A harmadik beérkező Heferon, aki szintén összeesik a célnál és hordágyon viszik el. Ezek az irtózatos jelenetek most megismétlődnek majdnem minden versenyzőnél. A hordágyak egész sora van a célnál készenlétben, és viszik az ambulanciára az elájult emberi roncsokat. Aki ezeket a rettenetes jeleneteket látta, soha nem felejti el. A királyné az olasz befutása után elhagyta a stadiont, miután kijelentette, hogy Durandonak külön aranyserleget ajándékoz.

Hogy mily nagy fontosságot tulajdonitanak az angol lapok a maratoni futásnak, legjobban bizonyitja, hogy még a legnagyobb lapok is vezércikkekben foglalkoznak a verseny megbeszélésével. Conan Doyle, a hires bünügyi regényiró, a Daily Mail-ben egy hosszu cikket irt oly kiváló szakszerüséggel, hogy az ember bámul, mennyire ismeri a legapróbb részletekig a versenyzőknek még a training-eredményeit is. Cikkében meglátszik, hogy mennyire fájlalja az angol maratoni futók sikertelen szereplését, amikor mindenki biztosra vette, hogy a legelsők mind angolok lesznek, mert tréningben sokkal jobb időket értek el, mint a verseny győztesei. A hirtelen keletkezett forróság megártott az angoloknak, akik nem birták azt az öldöklő iramot, amivel a táv első mértföldjeit megfutották.

Conan Doyle gyüjtést kezdett az olasz Durando megjutalmazására, amiért diszkvalifikáltatott. Több lap nem igen szép szinben tünteti fel az amerikai Hayes eljárását, amiért óvást jelentett be Durando ellen, és megemlitik, hogy ilyet egy angol sohasem tett volna.

SC. Komet versenye. Vasárnap Berlinben, athletikai versenyen még sohasem látott nagy közönség jelenlétében folyt le a Komet versenye. A verseny érdekességét 2 amerikai futónak, *Lightbodynak* az 1500 méteres exvilágbajnoknak és *May*-nak szereplése adta meg. Magyar részről ***Kazár*** és *Mudin* Imre (MAC.) vettek részt a meetingen, előbbi a Sport in Wortnak *Kis* Imre által tavaly már egyszer megnyert remek diját másodszor védte meg, ugy hogy ha jövőre harmadszor is sikerül megvédeni a MAC.-nak a dijat, akkor az végleg birtokába fog kerülni. *Mudin* Imre a diszkoszdobásban győzött, mig a gerely-ben 2-ik lett. *Lightbody* mindkét számban, amelyben indult győzött, *May* a 100 m.-es skrets versenyben a startnál elcsuszott, s igy *Kohlmey* után csak második tudott lenni, mig ***Hoffmann*** harmadik lett; a 100 m.-es handikepet 0-ról indulva azonban megnyerte. A német városok képviselőin kivül *Stockholmból* és ***Koppenhágából*** is voltak versenyzők.

1. 100 *m. sikfutás.* Főverseny (2 előfutam után). 1. *Kohlmey* 11.4 mp. 2. May (Amerika). 3. Hoffmann (komet). A startnál az amerikai elcsuszik, 5 métert veszit, az itt vesztett hátrányt behozni nem tudja, mellszélességgel második, 1 méterrel 3-ik.

II. *Rudugrás* (Sport in Wort időleges vándordijáért). Védő: Kiss Imre (MAC.) 1907. 1. *Kazár* E. (MAC.) 3 m. 2. Kunke 2.80 m. 3. Harting 2.80 m. A leugró hely — az angolok példájára — kemény volt, ugy hogy Kazár megnyerve versenyét nem ugrott tovább.

III. *Diszkoszdobás.* 1. *Mudin* Imre (MAC.) 36.42 m. 2. Bang (Koppenhága) 35.71.

IV. 100 *m.-es hendikep.* 1. *May* (Amerika) 0 m. 11.2 mp. 2. Kohlmey. 3. Grencel. Az amerikai erős finis után győz.

V. 1500 *m.-es sikfutás. Császárdij.* 1. *Ligthbody* (Amerika). 2. Peterson (Stokholm). 3. Solzenburg.

VI. 5000 *m.-es gyaloglás.* Salamander dij. 1. *Müller.* 2. Ljungdahl (Koppenhága). 3. Heyduk (Berlin).

VII. 110 *m.-es gát térelőny-verseny.* 1. *Bang* (Koppenhága) 17.6. 2. Martin.

VIII. 3000 *m.-es staféta.* 1. *Eintracht* (Braunsweig) Runge, Beber, Steinhof.

IX. 5000 *m.-es sikfutás.* 1. *Peterson* (Stockholm) 16 p. 0.4 mp.

X. 600 *m.-es staféta* (3×200). 1. *Komet* (Hoffmann, Beetz, Ábrahám).

XI. *Gerelyvetés.* 1. *Herbst* 45.90. 2. Mudin Imre (MAC.) 44.95 m. A délelőtt megtartott előmérkőzésen Mudin 47.80 m.-t dobott, azonban csak a döntőben elért eredményét vették figyelembe!?

XII. 800 *m.-es hendikep.* 1. *Ligthbody* (Amerika) 0 m. e. 2 p. 04 mp. 2. Liegemann (45 m.). 3. Dietrich (25 m.).

XIII. 3000 *m. staféta* (10 futó). 1. *S. K.* 95/96. 6 p. 45 mp.

XIV. 1000 *m.-es akadályverseny.* 1. *Schultze* (Leipzig). 2. Liege (Berlin).

Nyugatmagyarország athletikája.

A szabadtéri athletikai sportoknak térhóditásáról ad számot Nyugatmagyarország egyik nagyobb városából, Győrből kapott értesülésünk. Nevezett városban már néhány éve élénk football-élet uralkodik, egyre-másra rendeztetnek ott a barátságos és nemzetközi football-mérkőzések. A győriek a közelmultban pesti szereplésükkel bebizonyitották, hogy Nyugatmagyarországon nemcsak a PTE. rendelkezik olyan footballcsapattal, amely méltó ellenfele a budapesti I. osztályu egyleteinknek, hanem Győr is. A footballt Győrön kivül sok más helyen üzik Nyugatmagyarországon, az athletikai sportok azonban mind ez ideig nem terjedtek el kellőképen (kivéve Pozsonyt), mert elvétve akadtak ugyan egyesek, akik foglalkoztak athletikával, de az egyletek, mint ilyenek programmjukba fel sem vették az athletikának sportszerü és komoly üzését, ami az athletika természetében leli magyarázatát. Az athletika ugyanis több sportszeretetet és sportratermettséget követel, mint a football vagy mint más efféle sportág. A football itt, mint az athletika befogadásának bizonyos előjátéka tekintendő. Előbb football kap erőre az ifjuság, de különösen a nagyközönség szivében az egyes városokban, és mikor ennek jövője már biztositva van, akkor üti fel fejét az athletika. Igy van ez Győrben is! Az athletika befogadására Győr már megérett s az előzmények után itélve, jövője biztositva lesz! A Győri vaggongyári Egyetértés megalakitotta athletikai osztályát, amely versenyek rendezését és versenyzők kiküldését vette fel programmjába. A modern igényeknek megfelelő athletikai pályát épittet, amely alkalmas lesz a különböző athletikai sportágak üzésére Nyugatmagyarországon. Pozsony mellett tehát egy uj gócpontja lett az athletikai sportoknak, valószinüleg méltó

Hirek.

A KASSAI ATLÉTIKAI CLUB julius hó 26-án, vasárnap rendezte harmadik háziversenyét, amelyen a klub fiatal atlétái nagy számmal állottak starthoz. A háziverseny nagyon jól sikerült, de különösen kimagaslik a távolugrás eredménye. A részletes eredmény a következő.

100 yardos sikfutás: Első Bodnár Sándor 9 m. előny, második Szobota Ferenc scratch, harmadik Nováky Ferenc 3 m. e. Mellsélességgel nyerve. 11 mp.

Sulydobás: Első Nováky Ferenc 10.07+10 cm., második Amster Miksa 9.21+55 cm., harmadik Lepes József 9.62 m. scratch.

220 yardos sikfutás: Első Szobota Ferenc, második Friedmann Dezső, harmadik Kohányi Kálmán. Feltartva könnyen győz. Idő 25 háromötöd mp.

Diszkoszvetés: Első Bodnár Andor 25.25+8 m., második Bodnár Sándor 27.42+5 m., harmadik Nováky Ferenc 26.83+550 cm. Kórány Imre scratch 31.32 m.

Távolugrás: Első Szobota Ferenc scratch 644 cm., második Béni Béla 543+80, harmadik Hlaváes Dénes 582+40 cm. Indultak még Nováky Ferenc 575+35 cm., Bodnár Sándor 582 cm. és versesenyen kivül Majunke Erik, akinek ugrásai 6.12, 6.11, 6.40, 6.42, 6.26. Szobota ugrásai 573, 641, 644.

Gerelyvetés (magyar): Első Csasztek Jenő 30.63 m., második Bodnár Sándor 27.90 m., harmadik Nováky Ferenc 26.82 m.

¼ angol mf. sikfutás: Első Friedman Dezső 35 m. előny, második Kórány Imre scratch, harmadik Farkas Árpád 30 m. e. Négy méterrel nyerve. Idő 57 egyötöd mp.

Ifjusági sulydobás (4½ kg. sulylyal): Első hamar Miklós 10.56 m., második Friedmann Artur 10.55 m., harmadik Littmann Sándor 7.63.

Ifjusági távolugrás: Első Friedmann Artur 531 cm., második Kohányi Kálmán 495 cm. harmadik Hamar Miklós 451 cm.

A háziverseny után a KAC. fejlődésképes II. csapata mérközött a Kassai Munkás Torna-Egylet csapatával, amely felett 14:1 arányban könnyü győzelmet aratott.

A FELSŐMAGYARORSZÁGI KERÜLETI VERSENY, amelyen a Kassai Atlétikai Club rendezésében Felsőmagyarország 1908. évi atlétikai bajnokságai kerülnek eldöntésre, nagysikerünek igérkezik. A rendező-egyesületen kivül eddig a Debreceni Torna-Egylet, Debreceni Akad. Atl. Club, Eperjesi Torna- és Vivó-Egylet igérték meg nagy számban való részvételüket.

ROVATVEZETŐNK, Záborszky István dr. kiutazott Henleybe és az olympiai regattát saját benyomásai alapján fogja lapunk számára megirni.

AZ OLYMPIAI TRÉNING Henley-ben serényen folyik. Pannindjárt szerdán összekerül a magyar nyolcas a Leanderrel; lapzártakor értesülünk, hogy Killer a skiffversenyben kedden feladta a versenyt a német Gazával szemben.

AZ OLYMPIAI TRÉNING Henley-ben serényen folyik. Pannonia és a Leander körülbelül egyenrangu tréning eredményeket ér el és az angol lapok e két nyolcas közt várják a döntő jelentőségü küzdelmet. Cambridge a tulhajtott munka következtében letört; az olasz nyolcas nem fog indulni, mig a belgák megérkeztek. Szintugy startol a kanadai és a norvég nyolcas is; előbbi elég jó klasszist képvisel, mig utóbbi gyenge; első párnak őket sorsolták össze és valószinü, hogy a döntőbe Kanada fog jutni.

LAPZÁRTAKOR rövid sürgöny értesit bennünket, hogy a Pannonia, mely mindjárt első ellenfele gyanánt a Leanderrel került össze, az előfutamban heves küzdelem után kiesett és igy a további küzdelmekben *nem* vehet részt. A verseny részletei még hiányoznak és igy nem formálhatunk ez eredményről itéletet és végleges véleményt. A skiff-előfutamok közül Killer az egyikben tudvalevően feladta a küzdelmet, mig a másikat Ciambatti olasz evezős ellen Leviczky megnyerte és igy a középfutamra kvalifikálva van.

Rovatvezető: *Remetei Kőváry János.*

A vadászat beköszöntő hónapja.

Minden vadásznak jobban dobog a szive, ha e hónapra gondol. Előkerülnek az öldöklő szerszámoknak különféle nemei. A rozsda marta foltokat is, ugy ahogy, eltüntette a puskaműves drótkeféje. A töltényeket is elkészitette a gondos kéz; némelykor „szemmértékre" adván hozzá a sörétekből is egy pár grammot, hogy annál jobban találhasson. Készülődés mindenfelé. Ki a szabadba!

Forrón tüz le a nap . . . de, már a természetnek valami sorvasztószerü lehellete ül az erdőn-mezőn; hull a virág szirma, sápad a falevél, a növényzet bágyadt lesz, mintha egy nehéz álom környékezné, fáradtan ásitnak az azurkék égbolt felé. Bucsut kezd kelepelni a *gólyamadár*; nagy árnyaik leverődnek a sárga tarlókra, olybá tünnek fel, mintha szellemek árnyai mozognának szerteszét . . . Ezeknek már „mehetnék"-jük van, el is mennek e hóban egy szálig telelő tanyáikra; elmennek velük sok jó ismerőseink is: a *kakuk*, a birót huncfutozó *sárgamadár*, sőt a hortyogó *haris* is hozzáfog a lokális jövés-menés mozgalmához, mely a „nagy-utnak" aféle bevezető mozzanata. Utra kel e hóban az a *nagy fecskemadár* is (a kazári), melyet a legügyesebb lövőnek is oly ritkán sikerül a magasból leszólitani.

A vizek szárnyasai közt is feltámad valami mozgásra ösztönző izgalom. Sokasodnak, hurcolkodnak tóról-tóra, viztől vizhez, mintha látogatóba járnának, s e közben itt is, ott is nagy csoportosulás támad; *sirályok, bibicek, kacsák, sneffek* csapatostul járják a mocsaras helyeket, cifra csivegések, érdekes nyelvelések közben ugy tetszik, mintha kanászok füttyögetnének, neki eresztik trilláikat, furulyáikat a hosszu orru madarak este és hajnaltájt, különösen a lápok misztikus titokzatos berkeiben.

E hóban a láp csak ugy ontja magából a tengersok szárnyast. Némelykor ágyudörejhez hasonló rianással szállnak fel, egy-egy réti sas vagy vakogó gém láttára. Ép a vizimadaraknak ez a nagy csoportosulása az oka annak, hogy sokan vadásztársaink közül e hóban a vizivad vadászatát, mindenféle vadász-szenvedélyeknek és élvezeteknek fölébe tudják helyezni, természetesen ot, ahol még a lecsapolómester szivattyuját nem irányitotta a láp szivéhez és annak lakóit ki sem zavarhatta.

Vadászati törvényeink értelmében e hó 1-évl a fogoly vadászata is megkezdődik; ezen *„megkezdődik"* vadász értelemben nem ugy értendő, hogy most már a kis apró fogoly csirkéket, vagy az azokat vezető öregeket kiirtani is lehet, csak csupán arra való, hogy aki öldöklési vágyainak ellent állani nem tudna, most azt a „törvény oltalma alatt" a tyukféle buta és ártatlan állatkákon ki is elégitheti.

Akinek rendezett vadászterülete van, az ugyis beosztja magának a rendes vadászatot — állományáról gondoskodni fog.

Azok a vadásztársaságok pedig, akik a VTMSz. alapján állanak és vadtenyésztési hóbortba esvén, vadállományukat — a tilalmi idők felállitásával, az ugynevezett *„tisztikar"* kétes tudásának quintesszenciájával — akarják fentartani és 20—25 tagból álló társaságukat egy-két héttel később zuditják rá a területre — ők is eleget tettek a vad óvásának. Az öldöklést nem 1-én vagy 15-én, hanem egy-két héttel később fogják megkezdeni.

Az ilyen vadászatnak csufolt öldöklés megbélyegzi a vadászt, mivel ily körülmények között inkább az óvásnak lenne helye, sőt még a szenvedélyt sem elégiti ki; a gastronómia kivánatos tárgyául sem szolgálhat. Hogy pedig a törvény értelmében mégis vadászhassunk, a csapatokba állt öreg *meddők* vagy családtalan kóborlók kell, hogy képezzék a *vizsláztat* egyedüli tárgyát; no meg a kedves husu kis *fürj* és *haris* most veeendő abajgatás alá, mivel a jövő hónapban már mind ritkábban fognak cső elé kerülni.

A *harisra* vonatkozólag megjegyzem, hogy e vadra higgadt jó kutyát alkalmazni valóságos vétek; amennyiben a haris a nehezen kiverhető vadak közé tartozván, a vizslát elszelesiti s „beugróvá" teszi.

E hóban a nagy meleg miatt a fürj és haris vadászata a késő délután s kora reggeli órákban a legkiadósabb szokott lenni.

Az elmult évben nagyon sok — sokak által téveser *meddő* foglyoknak elnevezett — fogoly párok maradtak. Ezek azonban nem meddők voltak, hanem tojásaik és szaporulatok a kedvezőtlen időjárás miatt tönkre mentek, ezek lelövése által pedig a törzsállomány pusztittatott.

Minden évben a fogoly és egyáltalában mindenféle apróvad vadászatára nézve, a telelési, illetve a fészkelési idő alkalmával fellépő kedvező vagy kedvezőtlen időjárás szokott a legrendesebb utmutató lenni.

E hó 15-évl a törvény értelmében a *nyul, tuzok, fácán, császármadár*, továbbá a *gerle, örvös* és *kék vadgalamb* is lőhető; hanem azért egy-két süldőcskétől eltekintve, a nyulvadászatnak is bátran békét hagyhatunk, már csak azért is, mivel még sok a hasas és azonkivül még bakzanak is. A *fácánra* nézve se szokás még e hóban a törvény lőszabadságát igénybe venni, különösen oly vadászterületeken, hol a fácán tenyésztve lesz, mivel a fejletlen ivadék lepuffogása sem hasonlitható össze a később kifejlődő s vadászhatóvá vált szép és vén kakasok élvezetes vadászatával.

E hóban oly vidéken, hol az *erdei szalonka* költeni szokott, az ivadékokat is lőni lehet, mivel megerősödve, hamarosan magasabb hegyekbe huzódnak fel. Mellesleg, ahol van, a sárszalonka is az idényszerü lőnivalók közé tartozik. A rőtvad is hizidénybe lépett, beköszönt a cserkészet ideje is.

Ami a *fő-, dám-* és *őzvadat* illeti, most vannak husra nézve is a legjobb kondicióban, s amennyiben a törvény is megengedi, konyha szempontjából is vadászatra legalkalmasabbak.

Lelövésnél nagyon természetes, mindenekelőtt a gyengébb husuak; az agancsosnál már nagyon természetes, nem a hus, hanem a sportszerüség elvei jönnek első sorban is tekintetbe.

E hóban, különösen első felében az *őz*, mikor még üzekedése folytatólagos, a csalsip csalogatására szivesen beugrani szokott. Megkezdődik a zergevadászat is.

A vad tartózkodására e hóban természetesen oly helyeket választ, melyek a hőség ellen többé-kevésbbé védelmet nyujtanak, ahonnan csak éjjel s a kora reggeli órákban váltanak ki a kulturföldekre, kukoricásokba, kivált a *disznó* és *szarvas*; az *őz* pedig lehetőleg pagonyát környező kukoricásokban szokott még nappal is tanyázni, éjjel pedig a tarlókra, rétekre vált ki legelés végett.

Az *apróvad* keresi az oly helyeket, hol vizet találhat, s az absolute viztelen helyekről eltávoznak.

A *fácán, fogoly, fürj, haris* főrejtekhelye e hóban a lehetőleg gazos kukoricások, alacsony és sürü növényzetben (kender, gaz, fü, krumpli stb.) van, felhős, szeles, kevésbbé verőfényes napokon a köleseket, buzatarlókat keresi fel s nyiltabb helyekre vonul. A *császármadár* rendesen a bozótosokban tartózkodik; a nyul a kukoricásokat és krumpli földeket keresi, a szántások és tarlókban még nem tartózkodik.

A sárszalonka nedves helyeken keresendő; másféle mocsári vizivad esteli és hajnali leseken nyujtja az eredményes vadászatot.

A hivatalos vadász teendője e hóban a vadvédelem szempontjából történő intézkedések (ragadozók pusztitása stb.) és a vadászatokra való előkészületek közt oszlik meg. Ahol *fővad* van, ott az erősebb „vadászható" szarvasok szemmel tartandók és az erősebb szarvasokról jegyzék vezetendő. A vadászati oekonomiát illetőleg: a lombtakarmány gyüjtése, kötegekbe való beállitása s szellős helyen való raktározása kezdetét veszi. Zárt vadasokban a szántók egy része bokros rozzsal bevetendő.

Faludi Antal mint a „szerencse gyermeke" — vadászaton, befejező közleménye a jövő számban fog megjelenni.

A győztes magyar vivók.

Dr. Fuchs Jenő
(Rákossy isk.)
az egyéni kardverseny világbajnoka.

Zulavszky Béla
(MAC.)
az egyéni kardverseny 2. helyezettje, a magyar csapat kapitánya.

Szántay Jenő
(MAC.)
az egyéni kardv. 4. helyezettje.

Dr. Tóth Péter
(MAC.)
az egyéni kardv. 5. helyezettje.

Dr. Nagy Béla
(MAC.)
a magyar csapat vezetője, az angol jury egyik elnöke.

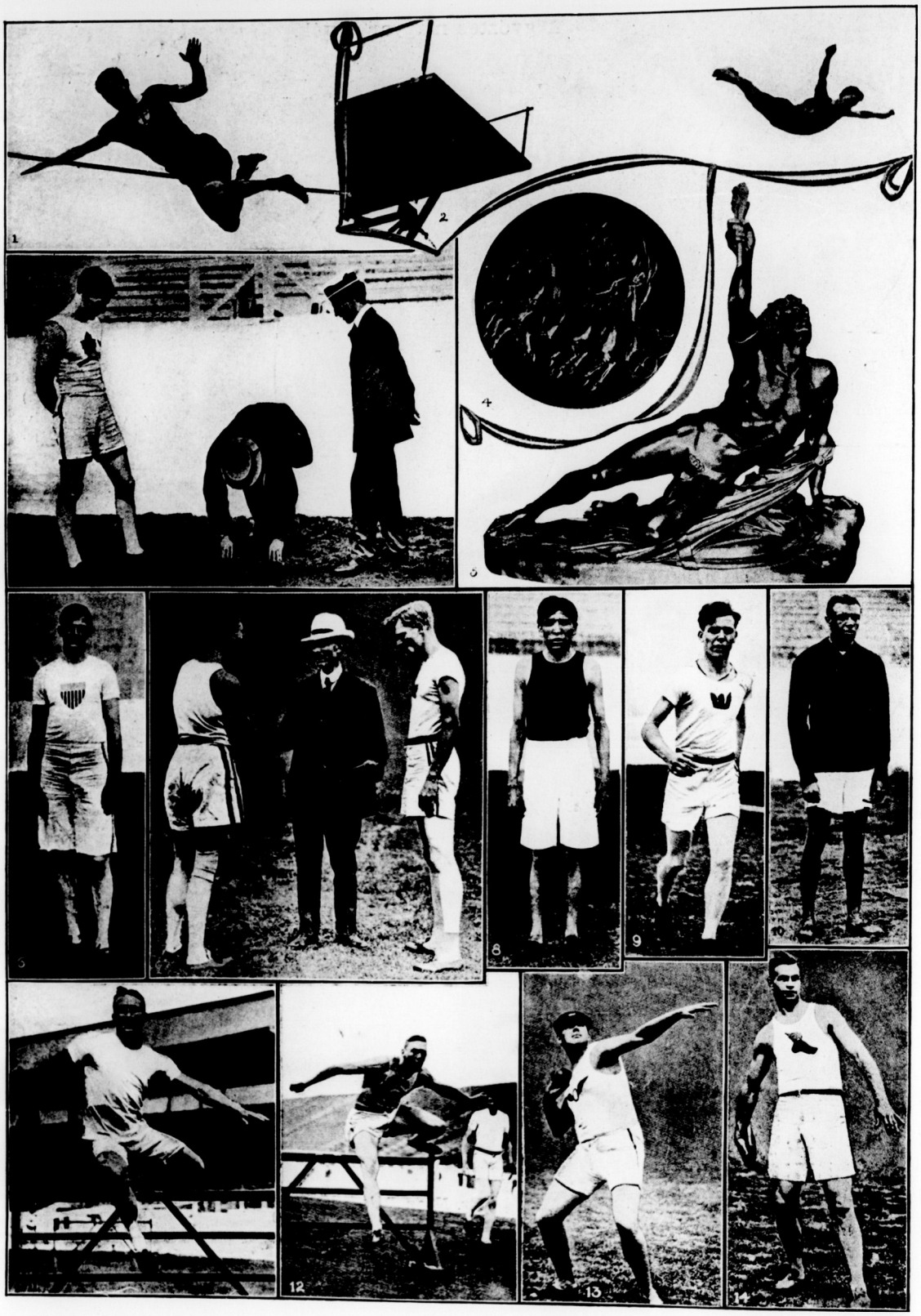
Werkner Lajos
(NVC.)
az egyéni kardv. 6. helyezettje

Dr. Földes Dezső
(FVC.)
a vivócsapat tagja.

Gerde Oszkár
(MAC.)
a vivócsapat tagja.

Képek a londoni olympiádról.

1. Archibald (Canada) Anglia rudugró bajnoka. 2. R. Anderson (Svéd) műugró. 3. Schering az 1906 évi atheni marathon győztes, a canadai tréner. 4. Olympiai emlékérem. 5. a Marathon futás díja 6. K. F. Porter (Amerika) olympiai magasugró bajnok (190·5 cm.). 7. H Hillmann (Amerika) M. Murphy (Amer. tréner) C. I. Bacon a 400 méteres gátfutás világbajnoka, Hillmann második lett. 8. Lewis Tevanima (Amerika) indián marathon futó. 9. M. J. Ryan (Amerika) marathon futó. 10. J. B. Taylor (Amerika) ¼ ang. néger futó. 11. Stupart (Délafrika) gátfutó. 12. Garrels (Amerika) gátfutó és sulydobó. 13. Ralphe Rose (Amerika) sulydobó bajnok. 14. A. K. Dearborne (Amerika) diszkoszdobó.

Szerkesztői üzenetek.

Köpcsényi előfizető. A handicapek (magyarul előnyversenyek) célja az erőbeli különbségek kiegyenlítésével a gyengébb klasszist érvényesülni, tehát fejlődni engedni. A handicapeket a megfelelő szövetség hivatalos handicaperei (szám szerint öt van rendesen, kik közül a versenyrendező egylet szabadon választ) készitik a nyilvános, vagy a nevezéskor bemondott eredmények alapján. A III. oszt. football-bajnokság nevezéseit mult számunkban hoztuk.

HIVATALOS RÉSZ.

Ifjusági Labdarugók Szövetsége. Alakult 1903-ban. Belratási dij 5 korona, az egylet tek tagdijat nem fizetnek. Szövetségi értesitő „Nemzeti Sport" Helyiség: Lido kávéház (VI. ker., Andrássy-ut 61.) különterme. Ülések vagy összejövetelek minden hétfő és szombat est. Hivatalos órák e két napon 1/28—1/210-ig. Irásbeli megkeresések a *titkár*, pénzküldemények a *főpénztáros címére* küldendők. *Elnök:* betöltetlen; *alelnökök:* Schwarz Samu, Klenner János; *főtitkar:* Hollósy Gyula (IX., Remete-utca 38., földsz.). *titkár:* Böhm Kálmán (VII., Akácta-utca 56., III. 12.); *főpénztáros:* Kapossy Károly (VIII., Röck Szilárd-utca 17.); *pénztáros:* Ritter József; *főjegyző:* Koltai Ernő, *jegyzők*: Böhm Elemér, Nánássy Gábor, *háznagy*: Juhász Mihály; *ellenőr*: Gerő Ferenc; *számvizsgálók*: Fischer Károly, Lippert Dénes, Steiner Márton; *szöv. kapitány*: Horváth János; *szöv. képviselő*: Müllender Sándor (Pob-u. 108. I. 4.).

HIVATALOS. Az Ifjusági Labdarugók Szövetsége f. hó 25-én tartott tanácsülésében a Budapesti Atlétikai Club Ifjusági Csapatát,, a Ferencvárosi Torna-Club Ifjusági Csapatát a szövetség tagjai sorába felvette. A Fővárosi Testedzők Köré-nek felvétele, miután 3-ik bemutató mérkőzését még nem jétszotta le, a legközelebbi ülésre halasztatott. A Diákok Atlétikai Clubja felhivatik, miszerint 3 bemutató mérkőzését a legrövidebb idő alatt játsza le. A Józsefvárosi Sport Club ismételten felhivatik, hogy magát a szövetségben képviselje.

Az ILSz. intéző-bizottsága f. hó 20-án tartott üléséből:

A bizottság felkéri és erkölcsi kötelességévé teszi az ujabban megválasztandó tisztikar tagjainak, hogy a MLSz.-ben a birói vizsgát letegyék.

Tudomás vétel végett a következő régebbi határozat közöltetik: Az Ifjusági Labdarugók Szövetségében tárgyalandó ügyekről az egyesületek kiküldötteik, vagy a hivatalos lap utján tartoznak tudomást szerezni. A szövetség titkári hivatala csak oly ügyekről értesiti levélbelileg az egyesületeket, melyek vagy igen fontosak, vagy közérdeket nem képeznek.

Intéző-bizottság.

Magyar Labdarugók Szövetsége. *Elnök:* Kárpáti Béla (IX., Ferenc-körut 41.) *Alelnökök:* Steiner Hugó (V., Akadémia-utca 9.) (Ujlaki Tégla- es Mészégető RT. Füzeséry Zoltán dr. (Andrássy-ut 48.) *Főtitkár:* Malecki Román (VI, Andrássy-ut 48. II. 10.) Hivatalos órák minden szerdán este 7—8-ig az Edison-kávéház külön termében. *Titkár:* Cseke Gyula (II., Csalogány-u. 7.) *Jegyző:* Bakó Gyula (lak. VI. Béke-utca 20.). *Pénztáros:* Glauber Jozsef (IV., Deák Ferenc-u. 5. Iparbank.) *Ellenőr:* Olgyay István dr. *Intéző-bizottság:* Oprép Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik. A birák bizottságának elnöke: Füzesséry Árpád dr. *Ülések:* VI., Teréz-körut 24a. sz. Edison földszinti külön termében tartatnak.

Birói szabályzat folytatása.

26. §. Biró a két mérkőző egyesület tagja nem lehet.

27. §. Az a biró, aki valamelyik egyesületbe át- vagy belép, köteles ezt a bizottság elnökének 48 óra alatt irásban bejelenteni.

28. §. Ha mérkőző csapatok a kezdésre kitüzött időn tul 15 percnyi várakozás után sem állanak játékra készen, köteles a biró ezt jelentésében megemliteni. A késlekedő csapatokat az intéző-bizottság bünteti.

29 §. Amennyiben valaki a birói tisztet elfogadta, köteles a mérkőzésre pontosan megjelenni. Ha a kitüzött időtől számitott tizenöt perc alatt meg nem jelennék, akkor a két csapat a 25. §-ban megállapitott mód szerint uj birót választ, amennyiben szövetségi biró nincs jelen az arra leginkább hivatott jelenlévők közül.

30. §. A mérkőző egyesületek azt a birót, aki a kitüzött időpontnál később, vagy egyáltalában nem jelennék meg a mérkőzésen, a főtitkárnak három nap alatt bejelenteni tartoznak. Az a biró, aki igazolás nélkül elmarad a mérkőzésről, a birák bizottsága által megbüntetendő.

31. §. Ugyanazon délelőtt vagy délután két különböző pályán biráskodást vállalni nem szabad.

Egy kiszállás után két mérkőzés vezetéséért is csak egyszer számitható föl az 5 korona.

32. §. A játékbiráknak a játék vezetésére vonatkozó hatáskörét a játékszabályok 11. §-ra állapitja meg. Köteles ezenfelül a biró a játék megkezdése előtt a játékosok teljes neveit a csapatkapitányokkal összeiratni és aláiratni.

A csapatösszeállitásra vonatkozó minden adatért az egyesületek felelősek.

33. §. Minden nyilvános mérkőzés után megtartandó az elszámolás, melynél a biró is köteles jelen lenni s a szövetség által e célra kiadott nyomtatványon az elszámolást részletesen feltüntetni és azt az ugyanazon nyomtatványon kiállitandó jelentésével együtt 48 óra alatt a főtitkárhoz beküldeni.

34. §. Aki birói jelentését 10 nap alatt sem adja be, az intéző-bizottság által azonnal félévre tiltandó el a biráskodástól.

35. §. Mindazok a mérkőzések, melyeken felfüggesztett biró, vagy olyan egyén szerepelt, akinek a jelen szabályokon alapuló birói minősitése nincs meg, vagy a biráskodásra külön engedélyt nem nyert, a szövetség intéző-bizottsága által megsemmisithetők.

36. §. A mérkőző egyesületek kötelesek a játékbirónak — ha az minősitett biró — minden nyilvános mérkőzés után közösen 5 koronát fizetni. Ennél többet fizetni vagy elfogadni tilos. Kivételt képez a vidékre utazó biró, aki ezenfelül a másodosztályu utazás és teljes ellátásnak az egyesületekkel előzetesen közösen megállapitandó költségei megtéritését igényelheti.

Biráskodásért tiszteletdijat elfogadni tilos.

III. A határbirákról.

37. §. Határbirákról a két mérkőző egyesület tartozik gondoskodni A két mérkőző egyesület tagja határbiró nem lehet.

A határbirák hatáskörét a játékszabályok 12. §-a állapitja meg. Egyebekben jelen szabályzat vonatkozó rendelkezései a határbirákra is kihatnak.

IV. Vegyes intézkedések.

38. §. E szabályok 1908. julius 3-án lépnek életbe, amikor hatályát veszti minden szabály vagy határozat, amely jelen rendelkezésekkel ellentétben áll.

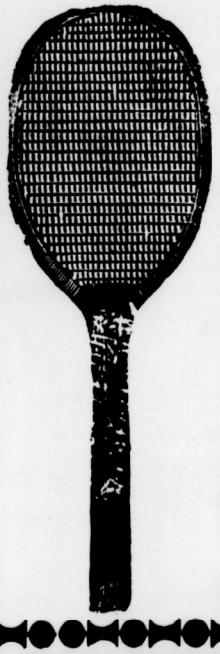
39. §. E szabályokat csak a szövetség igazgatótanácsa változtathatja meg.

(Vége.)

WEINBERGER IZIDOR

sport-üzlete

BUDAPEST, V., Városház-tér 2. sz. földszint fölépesö 1. sz.

Lawn-tennis, football és athletikai sporteikkek rendkivül előnyös beszerzési forrása.

Kizárólag

!! Magyar gyármány !!

2 kg. **diszkosz** . . .	K	8.—
2 „ ugyanaz hitelesitett	„	10.—
2 „ **füles labda** . .	„	9.—
2 „ ugyanaz hitelesitett	„	11.—
5-ös **Djadal football** . .	„	7.30
5-ös **Rambler football** .	„	10.—
7¼ kg. **Vasgolyó** . .	„	3.—
7¼ „ ugyanaz hitelesitett	„	3.50
Gerely	„	4.—
ugyanaz hitelesitett .	„	4.50
Svéd gerely	„	5.—

Saját gyártmányu VIVÓSZEREK egyedüli nagybani szállitója.

:: KÉPES ÁRJEGYZÉK :: INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

BENZ

gyártmány 1908-ban a legnagyobb eredményeket érte el.

Szt.-Pétervár—Moszkva.

Az idény legnagyobb országuti versenyén az I. osztályu nagy versenykocsik versenyén

győztes Benz.

Hémery a 686 kmes utat 8 óra 33 p. 48 mpes rekord idő alatt futotta be.

Henrik herceg versenyen,

mely a világ legnagyobb turaversenye volt

győztes Benz.

Erle megnyeri a Henrik herceg vándordijat, győztes a gyorsasági és hegyi versenyben, ezen versenyen további négy dijat is Benz kocsi nyert meg.

Dieppei Grand Prix.

A körversenyek világbajnokságán

az egyedüli gyártmány Benz,

mely II., III. és VII. helyen való beérkezésével a 47 induló között összes benevezett kocsijaival a célhoz érkezik s megnyeri a megbizhatósági dijat.

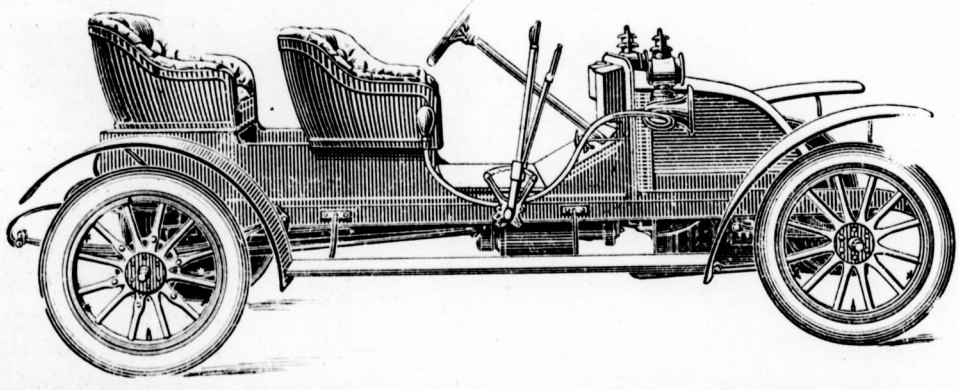
Oesterr. Benz Motoren-Gesellschaft m. b. H., Wien I.

5500 francs-ért

vehetők a 4 hengeres, 8/10 HP.

PASSE PARTOUT könnyü kocsik

Voiturettek) teljes carosseriával. A legelegánsabb, a legerősebb, a legcsendesebb járású

Mindenki kérjen részletes felvilágositást a Société **„Passe Partout“**-tól Neuilly sur Seine Párizs közelében 18 Avenue de la Révolte (Franciaország).

VI. évfolyam. 1908. augusztus 1. 31. szám

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

Túltermelés az angol automobiliparban.

És bekövetkezett, aminek jönnie kellett, a *túlprodukció réme* napról-napra más és más alakban kisért. Két-három év előtt annyira fellendült az automobilizmus a brit egyesült királyságokban, hogy a honi cégek képtelenek voltak gyártmányaikkal fedezni a belföld egyre öregbedő szükségletét.

Az egészen természetes, hogy a végtelenül sovinista angolokat e körülmény a legnagyobb mértékben lehangolta, annál is inkább, mivel épen ők már évtizedek óta hozzászoktak, hogy az ipar minden terén föllépő szükségletüket saját, belföldi gyártmányaikkal fedezzék. Hogy ezt az automobilipar terén is megtehessék s a kontinentális gyártmányokat piacukról fokozatosan kiküszöbölhessék, számos uj gyárat létesitettek s már meglévő gyártelepeik üzemét tetemesen bővitették. És valóban sikerült a piacot saját produktumaikkal elárasztani; — oly végtelen túlzásba vitték a gyártást, hogy beköszöntenek immáron a túltermelés legszomorubb jelenségei.

Különösen egy esemény irányozza a figyelmet az elkerülhetetlen krizis felé, szomoru tünete a túlhajtott produktivitásnak, mely épen a közelmult hetekben vált köztudomásuvá: a hires *Argyll-gyár csődbe jutott* s mult héten bejelentette a fizetésképtelenséget.

Az eset roppant karakterisztikus az angol automobilipar fejlődésére és mostani helyzetére nézve. Már a bukás rideg adataiból is következtethetünk a tönk szélére jutott vállalat hatalmas arányaira: 761000 font sterling aktivájukkal szemben passziváik meghaladják a 952000 fontot. Egyike volt e gyár a legrégibbeknek Angliában és feltétlenül egyike a legnagyobbaknak. Már a *glasgowi* kiállitás alkalmával, 1901-ben rendezett megbizhatósági versenyen jelentékeny eredményeket értek el gépeikkel, melyek roppant népszerüek és keresettekké váltak.

Ez a körülmény inditotta a gyárvezetőséget arra, hogy csekély kiterjedésü glasgowi gyártelepén az üzemet beszüntesse. Uj gyártelepet létesitettek a Glasgow melletti *Alexandriában*, oly kiterjedéssel s oly termelőképességgel, mely csaknem páratlan az automobilipar terén. Csaknem állandóan hetenként 50 teljesen felszerelt gép került ki a telepről, még pedig csaknem kizárólag nagy teljesitőképességü turakocsik.

Azt talán fejtegetnünk sem kell, hogy a gyár ily óriási termelése egyáltalán nem volt rationális, amint a következmények azt mutatták is. Az Angliában mindinkább fellépő túltermelés idején gyártmányaikat nem tudták elhelyezni, a raktárkészlet mindinkább növekedett s egyszerre csak felléptek a fizetési nehézségek.

A vállalat oda jutott, ahová az ily sovinista iparpolitikának vezetnie kellett, beszüntette a fizetéseket. Az Argyll cég oly népszerü és jóhirnevü volt Angliában, hogy az érdekelt körök utolsó pillanatig biztak a viszonyok szanálásában, s abban, hogy a gyár — ha szükebb keretek között is — de folytathatja üzemét. A remény hiunak bizonyult, s immár megindult a felszámolás.

Ismét egy nagy név a multé, sötét betükkel irjuk fel a szomoru véget az automobilipar évkönyveibe. Tanulságul szolgálhat az Argyll-müvek kimulása a legnagyobb gyáraknak is. Több *számitást és észszerüséget* az üzemvitelben és sokkal kevesebb *sovinizmust!*

S. K.

Használt kocsik vásárlása.

A IV. nemzetközi automobilkiállitás megnyitása alkalmával foglalkoztunk már általánosságban az automobil vásárlásánál szem előtt tartandó körülményekkel, de akkor természetszerüleg az uj kocsik vásárlására fektettük a fősulyt. Igaz, hogy általánosságban áll az, hogy célszerübb uj kocsit venni, mint régit, azonban vannak oly esetek, amikor a vevő olcsóbban kap céljainak megfelelő járművet, ha régit vesz. A külső benyomásra ugyszólván semmit se kell adnunk. Sajnos, vannak oly lelkiismeretlen ügynökök, vagy kereskedők, akik meglehetős értéktelen kocsikat teljesen ujonnan fényeztetnek, hogy azután mint alig használtakat adják el. Akár a kereskedelem révén, akár magán uton szerezzük be tehát a régi kocsit, amint az előbb emlitett példa mutatja, igen fontos, hogy az eladó személye bizonyos garanciákat nyujthasson a kocsi állapotára nézve. Ez a feltétel nemcsak a csalás lehetősége miatt fontos, hanem a kocsi általános állapota miatt is. Nem teljesen közömbös ugyanis egy automobilra nézve, vajjon gazdája helyesen gondozta-e vagy nem; az automobil egyes részei a rendetlen életmódot ugyanugy megsinylik, akár az ember.

A használt automobil-vásárlásról különben az ujabb időben Mortimer—Megret gróf tollából egy igen figyelemreméltó müvecske jelent meg „La voiture d'oc-

Benoidgáz világitás

kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fütés, világitás, vizszivattyuzás. Legkedveltebb világitási mód. Teljesen tüzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Gyár: ARAD.

Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.

Főraktár; Budapest, VI., Andrássy-út 17.

casion" cimmel, amely nemcsak a vásárlás titkaival foglalkozik, hanem a nevezetesebb kocsitypusokról is értékes felvilágositást ad. Fejtegetéseinkben ezen művet fogjuk követni, amely beosztásában és tartalmában mintaszerünek mondható.

Az automobil külsejéről már szólottunk; fontosabbak a szerkezeti részek. Ezek nincsenek egyenlő elhasználódásnak alávetve. Egyes részek, mint pld. a tengelyek, vagy az alváz a jelenleg használt kitünő anyag folytán alig szenvednek változást, hacsak nem valamely összeütközés vagy hirtelen zökkenés hatása alatt. Ezekre vonatkozólag tehát az egyszerü megtekintés is megnyugtathat bennünket.

Az alváz egyes alkatrészei, mint pld. a csapágyak folytonos igénybevételeknek lévén kitéve, előbb vagy utóbb kikopnak, természetesen a használat arányában. A vizsgálat megállapithatja azután, hogy ez az elhasználódás normális-e vagy nem s hogy mily összeg forditandó a kocsi helyreállitására. Előfordult ugyanis már, hogy régi kocsi javitással együtt csaknem ugyanannyiba került, mint egy ugyanoly tipusu uj kocsi.

A használt kocsi elbirálását a következő szempontokból fogjuk eszközölni:

1. A motor és alkatrészei. 2. A kapcsolás. 3. A hajtás. 4. A differentiál és az áttétel. 5. A kormány. 6. A kerekek. 7. A fékek. 8. A rugók.

A *motor* vizsgálatával kezdjük meg dolgunkat. Ez a vizsgálat két részre oszlik, egyrészt a motor vizsgálatára és másrészt mellékalkatrészeinek, a gyujtásnak, hütésnek, karburátornak vizsgálatára.

A *motor* következő alkatrészei vannak erősebb elhasználódásnak alávetve: a forgattyutengely csapágyai, a hajtórudfejek csapágyai, a dugattyugyürük és a szelepek. Kivéve a ventileket, a többi alkatrészt csak költséges leszerelés után lehetne állapotára nézve megvizsgálni és akkor is csak a leggyakorlottabb szem képes a hibákat felfedezni. Sokkal érzékenyebb vizsgálati eszköz azonban hallásunk és tapintatunk, amelyek azonnal felvilágositanak bennünket a legkisebb egyenetlenségről is.

A *forgattyutengely csapágya*. A forgattyutengely elhasználódása sokkal kevésbé gyorsan következik be, mint a hajtórudfejé. Általában jó állapotban vannak, hacsak elégtelen kenés folytán hőnfutás nem következett be. A hátsó csapágy a lenditőkerék sulyának hatása alatt jobban kopik, mint az elölső. Ha ez a csapágy erősen ki van kopva, ugy gyakran kezünkkel is megállapithatjuk a tengely játékát azáltal, hogy a lenditőkereket emelgetjük, ami 35—40 kilogramm sulyig nem okoz nehézséget. Ha a kopás igen nagy, ugy fokát megállapithatjuk azáltal, hogy a carterbe a csapágyak nivójáig olajat öntünk s megfigyeljük, mily gyorsan folyik le az olaj azokon keresztül.

A *hajtórud csapágya* igen sokszor van elhasználódva. Élettartama általában bizonyos kilométerteljesitéshez van kötve és a gyártmány minősége szerint változik. Ezt az alkatrészt tehát koronként meg kell ujitani. Ha a csapágyaknál a kopás folytán játék áll be, akkor a motor kopogni kezd, vagyis jellemző hangot hallunk, mihelyt előgyujtást alkalmazunk. Legtisztábban hegymenetnél ismerhetjük fel ezen tulajdonságot. Ezen hiba megállapitása már bizonyos fontossággal bir, mert a hajtórudfejek csapógyürüinek tusirozása egy négyhengeres motornál már vagy 200 frankba kerül. Még drágább természetesen az elhasznált csapágyak megujitása. A motor vizsgálatánál ügyeljünk tehát gondosan a hangra és adjunk hegymenetnél előgyujtást.

(Folytatjuk.)

Versenyek.

Versenynaptár.

Julius 20—30. Crawhez báró serlege, Coupe de Liedekerke.

Augusztus 1—3. Brooklandi pályaversenyek.

Augusztus 9. Evreuxi meeting.

Augusztus 16. Kiskocsik próbamenete „Berlin körül".

Augusztus 23. Mont-Pilati hegyi-verseny.

Szeptember 1—15. A L'Auto kiskocsi versenye.

Szeptember 6—7. Coppa-Florio — Targa-Bologna.

Szeptember 27. Mont-Veutouxi hegyi-verseny.

Október 12. Brooklandi pályaversenyek.

Október 15—30. Piacenzai teherkocsi próba.

Október 17—20. Túraverseny Németalföld körül.

Október 20. Semmeringi hegyi-verseny.

Október 27. Chateau-Thierryi hegyi-verseny.

November 3. Brooklandi pályaverseny.

November 11. Gailloni hegyi-verseny.

AZ „AUTO" SERLEGE KISKOCSIK RÉSZÉRE szeptember 10. és 13. közt kerül eldöntésre. A verseny 500 km.-re van kiirva, a pálya körut Compiégne környékén. Minden gyár három kocsit nevezhet be. Amennyiben a nevezések száma a 40-et meghaladná, ugy két, egyenkint 250 km.-es előfutamot tartanak, mely előfutamokban első 12—12 kocsi vesz aztán részt a döntőben.

A NEW-YORK—PÁRIZSI VERSENY résztvevői közül ismét a német Protos-kocsi került az élre, sőt e hét elején már Párizsba is érkezett. A párizsi fogadtatás nem volt valami lelkes, mert a közönség nem volt értesülve a kocsi megérkezésének idejéről.

COPPA-FLORIO—TARGA-BOLOGNA. A *Bolognai Automobil-Club* most küldi szét szeptember hó 6-án és 7-én a Bologna—Borgo-Panigale—Castelfranco—Sant' Agata—San-Giovanni in Persiceto—Borgo-Panigalei 528·22 kilométer körpályán tartandó versenyeinek feltételeit.

A meeting két versenyből áll: a Coppa-Florióból és a Targa-Bolognóból, melyeknek különbözők a feltételei.

A *Coppa-Florio*-verseny távja 528·22 kilométer. Résztvehetnek benne négyhengeres, 155 mm. furatu kocsik vagy olyanok, amelyeknek megfelelő dugattyufelülete a 75477 mm.-t tul nem haladja, vagyis a 310 mm. furatu egyhengerestől a 110 mm. furatu nyolchengeresig. A kocsik minimális sulya szerszámok és üzemi anyagok nélkül 1100 kilogrammban van megállapitva. Minden kocsin két, összesen legalább 120 kg. sulyu utasnak kell ülni.

Hornyák Ferenc és társa
VI., Szondy-utca 55. sz.
motorok, kis typusu automobilok, mechanikai alkatrészek gyártása.
Garage és javitó-mühely.

A dijak a következők: *A király serlege*, melyet az olasz király tüzött ki az első kocsi szerkesztő-mérnökének, a Coppa-Florió (Florio-serleg) egy hétizben megnyerendő remek vándordij a győztes kocsi gyárának. Olaszország dija (Coppa d'Italia) azon kocsi számára, mely az első 300 kilométert leggyorsabban végzi, a *Coppa-Salemi* a legjobb helyezést nyert csapat számára, a *Külföldiek dija* a legjobban helyezett nem olasz kocsi számára és végül a Genuai Automobil-Club dija a győztes kocsi vezetőjének.

A *Targa-Bologna*-verseny hétfőn, szeptember hó 7-én tartatik meg ugyanazon körpályán, 422·576 kilométernyi távon (8 kör). Résztvehetnek négyütemü négyhengeres motorokkal biró kocsik, 120—130 mm. hengerfurattal, vagy hathengeres kocsik 90—107 mm. hengerfurattal. A kocsisuly a 120 mm.-es furatu, hengerekkel biró kocsinál 1000 kilogrammban van megállapitva, 130 mm. furatig mm.-enként 20 kg.-al több kivántatik, ugyszintén a hathengereseknél 90 mm.-en felül mm.-enként 22 kilogramm. A nevezhető kocsik száma négy. A verseny győztese a *Targa-Bolognát* nyeri, a második Bologna város serlegét, a harmadik a Rava-Sforni serleget, a negyedik a Mars-serleget, az ötödik az olasz kereskedelmi minisztérium aranyérmét.

AZ ARDENNES-VERSENY ÉS A COPPA-FLORIO terminusai, mint mult számunkban emlitettük, az idén oly közel kerültek egymáshoz, hogy a versenyek egymás értékét károsan befolyásolták volna. A bolognai és belga automobil-clubok között e tárgyban létrejött megállapodás szerint az Ardennes-verseny ezuttal nem kerül kiirásra, s ezentul a két versenyt felváltva csak minden második évben irják ki. Az idén a Coppe-Florio, jövőre az Ardennes-verseny kerül sorra.

MERCEDES GÉPEK IDEI SZEREPLÉSE. Francia lapok értesülése szerint Mercedes résztvesz ugy az idei Coppa-Florióban, mint az amerikai Automobil-Club Grand-Prix-jében. Francia mérvadó körök a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoznak e dicséretreméltó tényről, melylyel a német gyár alkalmat ad ellenfeleinek revansot venni az idei Grand-Prixben aratott győzelemért. Mindenesetre bizonyiték e kettős nevezés arra nézve, hogy az untertürkheimi gyárvezetőség teljes tudatában van ugy gyártmányai klasszisának, mint versenyzői képességeinek.

COUPE LIEDEKERKE. A belga Automobil-Club kiirásában turakocsik közt eldöntésre kerülő *Coupe Liedekerke* és a kis járművek részére fentartott *Coupe De Crawhez*, mint már jeleztük, az idén is kiirásra kerültek. A versenyeket julius 20—30. közt tartják meg a Bastogne melletti utvonalon.

BERLIN KÖRÜL" cimmel rendez a Német Kerékpáros-Szövetség augusztus hó 16-án egy kiskocsi-próbamenetet a Német Forgalmi Egyesületek Szövetségének védnöksége alatt. A próbauton nem a menetsebesség fog tekintetbe vétetni, hanem a kocsik teljes sulyának a fogyasztott és a tüzelőanyagnak aránya. Kapcsolatban ezen próbauttal, benzol használhatósági próba is fog tartatni, melynek sikere esetén az olcsó benzol, mely nálunk is gyártatik, mint a gázgyártás mellékterménye az automobilüzemben bizonyára fokozottabb méltánylásra fog találni. A kocsivezetőknek feladata itt tehát nem a vakmerő, hanem az észszerü, óvatos hajtás lesz, mely kikerüli az összes felesleges erőpazarlást. Az ipari szempontból rendkivül érdekes verseny eredményét annak idején közölni fogjuk.

Hirek.

AUTOMOBIL- ÉS REPÜLŐGÉP-MOTOROK HÜTÉSE. A berlini *Automobiltechnische-Gesellschaft* az automobil- és repülőgépmotorok hütését tárgyaló értekezésre pályázatot irt ki, melynek feltételei a következők:

1. A pályázóknak az Automobiltechnische-Gesellschaft tagjának kell lenniök avagy abba belépniök.

2. A pályázatok a pályázó teljes cimét és lakását tartalmazó jeligés levélben, gróf *Ares* Györgyhöz, a „Gesellschaft für drahtlose Telegraphie" elnökéhez, Berlin S. W. 61., Tempelhofer Ufer 9. küldendők be. Beküldési határidő 1908. december hó 31-ike.

3. A pályadij 1000 márka (1200 korona), mely összeg esetleg két egyenlő értékü munka között megosztható. A munkálatok közlési joga a „Motorwagen" cimü szaklapot illeti, amely a közlésért rendes dijazásban részesiti a szerzőt.

4. A pályázat eredménye a ATG. 1909. évi közgyülésén fog kihirdettetni.

5. A pályabirák a pályázatban nem vehetnek részt.

6. Kivántatik a motorkocsik, motorhajók és repülőgépek motorjainak hütésére eddig alkalmazott módszerek ismertetése, előnyeik és hátrányaik kritikája és javaslatok a melegelvezetés javitására. Különös suly helyeztetik arra, hogy az összefoglalásban a vizsgálatok eredménye lehetőleg egyszerü képletekbe szorittassék, amelyek a szerkesztési gyakorlatban alkalmazhatók, különös tekintettel a motorléghajók és repülőgépek által megkivánt csekély sulyra.

7. A pályabirálók döntése felebbezhetlen.

KIRÁLYI AUTOMOBILTURISTA. Amint a római lapok irják, Margherita olasz özvegy királynő ősszel nagyobb automobilturára készül, amely közben Magyarországot is meg fogja látogatni, sőt hosszabb ideig Budapesten is szándékozik maradni.

A FRANCIA AUTOMOBIL-CLUB elhatározta, hogy az idén két automobilkiállitást rendez a párisi Grand-Palais-ban, még pedig az egyiket novemberben kizárólag motorkerékpárok és túrakocsik részére, a másikat decemberben, s ezen a nehéz gépek és ipari s teherszállitó járművek vesznek részt.

Kempelen Béla családtörténeti (genealogiai) irodája :: és cimerfestészeti müintézete.
Budapest, VI., Rózsa-utca 71. (Andrássy-ut mellett.)
Nemességek, cimerek, eönevek (külföldieké is) kikutatása. Cs. és kir. **kamarási** stb. **ősfák** egybeállitása. Minden **nemesi ügy** (nemesség átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elintézése. **Cimereknek** (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vésetése, égetése, himezése papirra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre csontra, bronzra, márványra stb., **családfák, ősfák,** családi **kronikák** megszerkesztése és megfestése.

BENZINT bármely szerkezetü **automobilok** és **motorok** részére, **foltisztitási célra, hydrurt, gazolint, ligroint világitási célra,** nemkülönben **PETROLEUMOT, ÁSVÁNYKENŐOLAJOKAT, PARAFINT, MOTORKÉKOLAJAT** legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállit a
MAGYAR PETROLEUM-IPAR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körut 53. szám.

A NÉMET ÉS OSZTRÁK GÉPKOCSI TESTÜLETEK KATONAI GYAKORLÓUTJA hétfőn reggel vette kezdetét Bécsben, a közös és osztrák katonai körök élénk résztvételével. Összesen harmincegy kocsi indult és pedig a németek osztrák-magyar ellenőrző tisztekkel, az osztrák kocsik pedig német ellenőrző tisztekkel. Sajátos közjogi viszonyainknál fogva a Magyar Önkéntes Gépkocsitestületnek a hadsereghez való viszonya még most sincs tisztázva s ezért ezen túrameneten, mely tulajdonképp az osztrák-magyar és német és nem osztrák-német, természetesen magyar kocsi nem vett részt.

AUTOMOBILSTATISZTIKA. Érdekesek a londoni személyszállitó járművek legujabb statiszt. adatai. Londonban jelenleg 5330 kétkerekü cab és 3770 négykerekü bérkocsi mellett, nem kevesebb, mint 1510 motorbérkocsi közlekedik. A lóvontatásu omnibuszok száma 2280, melyeken kivül már 1050 autobus bonyolitja le az élénk személyforgalmat.

„Automobilia“
első magyar PNEUMATIC javitó mühely. Elsőrangu nyersanyag, leggondosabb vulcanizálás.
BUDAPEST. VI.. Szerecsen-utca 56. sz.
Sürgönycim: AUTOMOBILIA. Távbeszélő 105—08.

AUTOMOBILKONYHÁK. Szinte csodálatraméltó az a leleményesség, melylyel az automobilipar, illetve a vele szövetkezett vállalkozás ujabb és ujabb használati módokat talál fel gyártmányai számára. Jelenleg egy nagy nemzetközi vállalat van alakulóban, melynek célja az europai metropolisokat automobilkonyhákkal ellátni. A konyhák célja volna a szegényebb néposztályok által lakott külvárosokban közlekedni és csekély árért olcsó, meleg ételeket árulni. A járművek, amelyek körülbelül az autobuszok mintájára készülnének, próbaképpen légszesz- és elektromos-kemencékkel fognak elláttatni. A kocsiszemélyzet két emberből fog állani: egy szakácsból, aki a kemencével foglalkozik és egy sofőrből, aki a megállóhelyeken egyuttal az ételek árusitását is végzi. A kemencén kivül jégtartó is lesz a kocsin alkalmazva, az italok és könnyebben romló ételek elraktározására. A kisérleteket először Berlinben, Párisban és Moszkvában fogják egyidejüleg megkezdeni és siker esetén az összes nagyobb europai városokra kiterjesztik.

AUTOMOBILPÓSTA MONTENEGRÓBAN. A montenegrói kormány és a jungbunzlaui Laurin és Klement r.-t. között, a közelmult napokban szerződéses egyezség jött létre, melynek alapján a Laurin és Klement-cég kötelezi magát, hogy a montenegrói személy- és áruposta-forgalmat *saját regiejében* és *kocsijaival*, montenegrói *állami subvenció* mellett fogja lebonyolitani. Evvel a szerződéssel a cég 15 évre biztositotta magának a nyilvános személy- és áruszállitás monopóliumát. Közgazdasági tekintetből igen örvendetes a szerződéses viszony létrejötte, mert ezzel részint a Montenegró és Cattaró közötti áru- és személyforgalom

100% gummi megtakaritás!
HERKULES
szabadalmazott asbest légtömlő védő szallag használata mellett.
Nincs többé defekt szakadás repedés átmelegedés.
Prospektust küld:
Kell Jenő
Budapest, VI., Gyár-utca 26.
100% gummi megtakaritás!

Kis befektetés! NAGY HASZON!

— műmárvány előállitása által (II. m. 10 m/m vastagságban 1 k.) **M. kir. szabadalom.** —

Gépek nelkül 24 óra alatt előállitható homokból! cementnélkül! Ismertető ingyen, minta 20 fillér bélyeg ellenében.—Gyártási engedélyt ad

GROSSMANN E, Budapest, VII., Kertész-utcza 27. szám

nyer rendszeres és gyors lebonyolitást, másrészt az egyes montenegrói városok, mint Cetinje, Niksic, Plavnica stb., között létesül sürü és gyors összeköttetés.

RENÉ PANHARD †. La Bourboule francia fürdőhelyen, mult szombaton hunyta le örök álomra szemét René Panhard, a hires Panhard—Levassor-cég egyik alapitója 62 éves korában. A céget ugyancsak ő alakitotta át Levassor halálával részvénytársasággá, melynek azóta igazgatósági tagja lett. Bár szerény visszavonultságban működött, egyike volt a francia automobilipar uttörőinek. Fáradhatatlan, áldásos tevékenységét a francia kormány a becsületrend tiszti keresztjével jutalmazta. Halálával nemcsak a francia automobilipar, de az egész műszaki világ egy szorgalmas, odaadó munkása dült ki.

Lovag Tichtl Károly

genealogus, heraldikus

mindenféle nemesi ügyekben

felvilágositást ad.

Budapest, VIII., Baross-utca 32. sz.

A SZÉKESFŐVAROSI

M. KIRÁLYI ÁLLAMRENDŐRSÉG FŐKAPITÁNYI HIVATALÁNAK

GEPEREJŰ JÁRÓMŰVEKRE VONATKOZÓ HIVATALOS KÖZLEMÉNYE

HATÁROZAT.

ad 22771. szám, fk. I. 1908. **Histek József** budapesti lakos, automobiltulajdonosnak azon bejelentését, hogy a nevén állott 6½ lóerejü, Peugot-gyártmányu, 89. számu automobilját vidékre eladta, tudomásul veszem; azon kérelmének pedig, hogy folyó évi julius hó 8-án a vizsgálatot tartó szakbizottságnak bemutatott tulajdonát képező, s a bizottság által forgalomképesnek nyilvántott, 8—11 lóerejü, Mercedes-gyártmányu, 2121. motorszámu automobiljára ugyancsak a 89-es rendszámot osztom ki, helyt adok, részére utóbbi automobilrendszámot ujból kiosztom s megengedem, hogy ezen gépkocsijával a szőváros területén közlekedhessék.

Budapest, 1908. évi julius hó 9-én.

—

ad 22770. szám, fk. I. 1908. **Gross Jenő** ur feljogosittatik 924. motorszámu, 40 lóerejü, Berliet gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalomba hozására.

Budapest, 1908. évi julius hó 9-én.

—

ad 23019. szám, fk. I. 1908. Folyó évi julius hó 11-én kelt, fenti számu határozatban **Falcione Árpád dr.** nevére vezetett 97-es rendszámu, Fiát-gyártmányu automobiljának loerőképessége tévedésből 24—30 helyett 16—20 lóerejünek lett beirva, mely körülmény a nyilvántartási könyvekben helyesbitendő, illetve kigazitandó.

Budapest, 1908. évi julius hó 19-én.

—

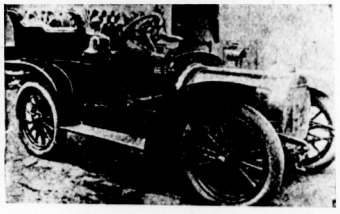
ad 24178. szám, fk. I. 1908. **Pálya Celestin** ur feljogositttatik 145. motorszámu, 8—9 lóerejü, Puch-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalombahozására.

Budapest, 1908. évi julius hó 19-én.

ad 24177. szám, fk. I. 1908. **Weisz Béla** ur feljogosittatik 4710. motorszámu, 18—20 lóerejü, Benz-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalombahozására.

Budapest, 1908. évi julius hó 19-én.

Használt elsőrendü gyártmányu **automobilok**

állandóan raktáron vannak

Kozma Mihály-nál

Budapest VIII., Tavaszmező-utca 8.

KOZMA KOCSIGYÁR Alapitási év: 1882.

Blázsei Miklós

automobil-kocsigyártó.

Javitások. Uj carrosseriák.

Budapest, VIII., Práter-u. 67.

A

NEMZETI SPORT

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

EGÉSZ ÉVRE . . . 20 KORONA
FÉL ÉVRE . . . . 10 KORONA
NEGYED ÉVRE . 5 KORONA

EGYES SZÁM ÁRA 40 FILLÉR. VIDÉKEN 44 FILLÉR.

KAPHATÓ MINDEN DOHÁNYTŐZSDÉBEN. A.. AZ ELŐFIZETÉSEK E LAP KIADÓHIVATALÁBA (VIII. ESZTERHÁZY-UTCA 6.) KÜLDENDŐK.

LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ

Budapest, IV., Semmelweiss-utca 9. sz.

Különleges **automobil**-ruházat vizhatlan angol szövetekből és mosható dániai **„LAVALA"**-bőrből.

WESZELY ISTVÁN

angol sport-, gummi- és acél-árú cikkek raktára

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 9. szám, — Telefon 79—04. sz. —

LÁNG LAJOS

BUDAPEST

VIII., Stáhly-utca 7.

Kocsigummi-, automobil- és pneumatik-javitások.

Bárminő gummik megvétetnek.

Automobilok és motoros kerékpárok

használtak is. Továbbá **motoros cséplők, gőzgépek** és **malomberendezések** nagyon olcsón.

FISCHER ERNŐ

BUDAPEST, VII. kerület, Ovoda-utca 41. szám.

Speciálista Automobil-fényezésekben.

HÉJJA BÉLA épület-, portá s műbutor-asztalosmester

Budapest, Klauzál-utca 14. sz.

Elvállal minden e szakba vágó munkát jutányos árakon, teljes garancia mellett. **Szabadalmazott ágyvasalás.** Teljes lakberendezések. **Modern üzletberendezéseket jótállás mellett készit.**

Dunlop a „Grand Prix"-ben

Rendkivül meg vagyok elégedve a Dunlop-gummikkal és abroncsokkal az Austin-kocsimon

Warwick Wright.

Épen befejeztem versenyeimet és mondhatom, hogy a Dunlop-pneumatikkal és levehető abroncsokkal a legnagyobb mértékben meg vagyok elégedve.

D. Resta.

Dunlop-pneumatikjaim rendkivül beváltak kocsimon, igen meg vagyok elégedve.

D. M. Weigel.

A nap nagy legyőzöttjei a gummik, botrányosan silányak voltak, kivéve — — Dunlopot a Motobloc és Austin kocsikon.

Berliner Tageblatt cikke.

Magyarországi vezérképviselete.

Sürgönycim: DUNLOP.

VAS GÉZA és Fia

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

Távbeszélő: 65—43.

AUTOMOBIL JAVITÁSOK

szakszerüen lesznek eszközölve modern gépekkel felszerelt mühelyünkben, mely műszaki mérnök vezetése alatt áll.

MICHELIN- és Continental-

Pneumatik minden méretben friss áru raktáron.

Egyszerü és igen praktikus

villamos vulkanizáló készülék,

melylyel nagy megtakaritás érhető el.

BÁRDI GARAGE

Budapest, VI., Mozsár-utca 9.

Ha PNEUMATIKOT vásárol, csak

1908. évi mintájú

Continental Pneumatik-ot

vegyen, mely a REDUKÁLT ÁRAK dacára, lényegesen van megjavitva és erősbitve.

Oesterreichisch-Amerikanische Gummifabrik-Actien-Gesellschaft, Wien, XIII/3.

Főraktár: BARDI J. RÉSZVÉNYTÁRSASAG BUDAPEST, VI., Mozsár-utca 9. sz.

BERLIET

BERLIET

BERLIET

BÁRDI GARAGE

BUDAPEST, MOZSÁR-UTCZA 9

ARANY ÉREMMEL KITÜNTETVE

A IV. NEMZETKÖZI AUTOMOBIL KIÁLLITÁSON.

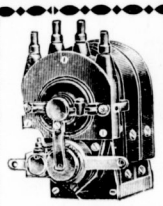
Automobilok

előnyeiről számos eredeti elismerő levél tanuskodik.

LÉGRÁDY TESTVÉREK, BUDAPEST.

VI. ÉVFOLYAM. 32. SZÁM

Nemzeti Sport és az Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

A Monarchia legnagyobb szaküzlete:
AUTOMOBIL- FELSZERELESEK és :: KELLÉKEKBEN. ::

Sürgönycim: ERBENZÜNDER. WIEN, I., Stubenring 14. Telefon: 20.539.

„Erbengyujtó" elektromagneses gyujtók. Antiderapant „Houben" ❁ „Engiebert" Pneu.
Árjegyzék ingyen!

Tennis-raket javitó, tennis-pálya készitő és [illegible]**relő.**

Macher Rezső

lawn-tennis, sport-üzlete

BUDAPEST

IV., Koronahereeg-utca 3.
(Az udvarban.)

Bátorkodom még szives figyelmét felhivni a most sajtó alatt levő árjegyzékemre. A világhirü J. & S. Scheffield raketek egyedüli raktára Magyarország részére.

Kolozsvári Akademiai Sportkör.

Tusnádfürdői ❁ ❁ ❁ Sporttelep.

Igazgató-tulajdonos
FILIPP ENDRE
Központi iroda:
VII., Városligeti fasor 7.
Megnyilik 1908. junius 15-én.
Vasutállomás, posta, távirda, telefon.
Vivás, uszás, evezés, svédtorna, athletika, lawn-tennisz, cellövészet, galamblövészet, vadászat, halászat.
Téli sportok:
ski, bobsleigh, toboggán, skeleton stb.
Étterem, kávéház, szállodák minden kényelem.
Légfürdők, napfürdők.
Országos és nemzetközi versenyek.
Hölgyszalon, játéktermek.

Marton Alajos és Fia
BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 10. sz.

Diszmü- és ezüstáruk nagy raktára.
Verseny-dijtárgyak gazdag választékban.
Sportegyletek tisztelt tagjainak engedményes árak

Szám garage
Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.
VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

Legrégibb magyarországi automobil javitó műhely. Preciziós munka, szolid árak. Modern garage. Automobil-anyag, pneumatik-, olaj-, benzin-raktár.
Jókarban lévő használt automobilok jutányos árban.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken 44 fillér).

Lawn-tennis. Football.

Angol és magyar sportjátékok összes kellékei. Teljes lawn-tennis felszerelések. Amerikai, angol és francia prima raketek. Wright und Ditson, Slazenger, Ayres, Sykes, Davis, Bussey, Prosser, Jaques, Mass & Cie, Williams stb. gyárosok raketjei. Raketjavitások elsőrangu szakmunkás által. Versenylabdák. Slazenger, Standard, selected, Ayres, Champion, Sinnet, Climax stb. Közép és bekerítő hálók stb. Oszlopok. Raketpréses. A Magyar Országos lawn-tennis szövetség hivatalos játék- és versenyszabályai. Versenyjegyzőkönyvek.

Uj „Diaboló-játék“ minden kivitelben.

Hitelesitett athlétikai sport-cikkek egyedüli főraktára.

Tornaszerek. Valódi olasz **Perez-féle vivószkészök.** Izomerősitők. Hockey, Golf, Lovas, Polo, Croquet.

Sportöltözékek és felszerelések legnagyobb raktára. Képes sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

Kertész Tódor

sportüzlete

BUDAPEST, IV., Kristóf-tér.

Állandó sportkiállitás.

Sport-, diszmű- és játékárúk.

Utazási és háztartási cikkek.

Alapittatott 1861-ben.

Littke „CASINO“ pezsgő

Budapesti főraktár:

IV. kerület, Szép-utca 11 szám.

TELEFON: 10—85. TELEFON: 10—85.

Császárfürdő

Budapesten. Nyári és téli gyógyhely, a magyar **Irgalmasrend tulajdona.** Elsőrangu **kénes hévvizü gyógyfürdő;** modern berendezésü **gőzfürdő,** kényelmes **iszapfürdők, uszodák-, török-, kő- és márványfürdők; hölég-, szénsavas- és villamosviz-fürdők. Ivó- és belégzési kúra.** 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

HALUSKA PÉTER

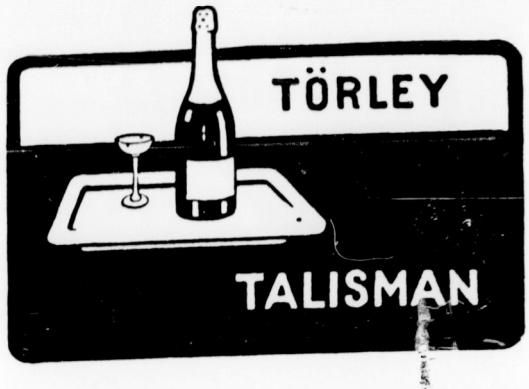
érofényező és mázoló

Budapest, VI., Andrássy-út 77.

(Rózsa-utca sarok.)

Fürdőkádak és vasbutorok fényezése. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, u. m.: épületek, kávéházak, szállodák és mindennemü butorok festését és erezését a legegyszerübb kiviteltől a legfinomabb kivitelig.

A sportot üző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tüz és jég nélkül. Kérjen árlapot a

Geittner és Rausch

cégtől

Budapest, VI., Andrássy-ut 8.

hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.

THERMOS.

SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jóhirnevü szálloda 100 szobával. Sport-egyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől ¼ órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

MLAKA JÁNOS

KÁRPITOS ÉS DISZITŐ

BUDAPEST, VI., Csengery-u. 30.

Modern izlésü butorokat, fantasztikus diszitéseket készit. Elvállal javitásokat fürdő- és nyaralótelepeken.

TOPOR ENDRE

ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOSMESTER.

□ BUDAPEST □

VI., EÖTVÖS-UTCA 30. SZ.

Készit mindennemü butort régi és uj stilusban, belső épitészeti munkát, üzletberendezést, portált terv szerinti kiviteiben. Antik butorok utánzását és javitását pontosan elkészíti.

VI. évfolyam. 1908. augusztus 8. 32. szám

NEMZETI SPORT
és a
MAGYAR VIZI SPORT
MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vivómester alapította. A Magyar Vizi Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 20 korona. FÉL „ 10 „ NEGYED „ 5 „

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetések postatakarékpénztári befizetési lappal eszközölhetők. — Postatakarékpénztári chequeszámla 20438. Clearing-forgalom.

Főszerkesztő: Dr. POLÓNYI DEZSŐ laptulajdonos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., ESTERHÁZY-UTCA 6. SZ.

Felelős szerkesztő. FRIEDRICH NÁNDOR

Hirdetési képviseletünk Franciaország, Olaszország és Svájc területére: Société Générale de Publicité „LA RÉCLAME UNIVERSELLE, PARIS.“ 12. Boulevard de Strasbourg 12.

Elmélkedések a londoni Olympiádról.

Általában.

A külföldi hatást még nem lehet mérlegelni. A nagyobb külföldi lapok rólunk eddig nem igen irtak. Lehet, hogy ezentul fognak, de nem bizom benne nagyon. Tény, hogy a nagy hatások lassan születnek. Magyarország eddig annyira el volt ásva a kut fenekére, hogy idő kell hozzá, amig a többiek észre veszik, hogy kimásztunk alulról és kezdünk köztük evickélni.

Mert ne higyjük, hogy a londoni szerepléssel már megtettük a kötelességünket. Csak most fogtunk hozzá. Azt a föltünést, amit Lauber barátunk egyre ékesebben beszélő tolla leirt, — csak pillanatinak tekintem. Ugy értem, hogy az csak egy napi munka a házépitésnél. Igen sok nap munkájára van még szükség, hogy a ház fölépüljön, és azután a tatarozás folytonos munkájára, hogy a ház épségben fönnáljon. Szól ez a mi derék mozgó diplomáciánknak, — az egyetlennek, aki a magyar önállóságot a külföld tudatába vési: sportembereinknek, — és szól a magyar államnak, intőjelül, hogy a sport támogatásához valahára komolyan fogjon hozzá, s annak külföldön való reprezentálására minden alkalommal adja meg az eszközöket.

Igen okos dolgot cselekedne a MOB., ha a magyarok méltatásáról szóló idegen lapok cikkeit összegyüjtené, beköttetné, és bemutatná Apponyi Albert grófnak, ennek a minden jóért lelkesülő nagy embernek, hogy szemléltető módon bizonyittassék elért eredményünk.

Ami az itthon való hatást illeti, — azt már lehet mérlegelni. Ki is lehet fejezni pár szóval: puskaporos volt köröskörül a levegő. Az összes lapok eddig nem látott méretekben tárgyalták sportvállalkozásunkat. Ez és a levegőben szállongó hirek állandó izgalomban tartották százezrek idegzetét. Nem tulozok. Az olympiád tartama alatt megfordultam öt kisebb-nagyobb városban s a kávéházak előtt, a vendéglőben, — sétáló csoportok között minduntalan hallottam a magyarok londoni szereplésének megbeszélését. Olyanok érdeklődtek iránta, akiknek sem egyéni hajlamaiban, sem sportbeli összeköttetésekben nem volt közük a testgyakorlás semmiféle fajtájához. Ugy szólva a nemzeti becsület kérdésének tekintette a hazai közvélemény a dicsőséges londoni szereplést, — a jó hireket ugy várta, mint a harctéri tudósitást, és bizony mondom, nem is tudtuk, milyen éles fegyverrel játszottunk, amikor ezt a nagyarányu sportkirándulást rendeztük, mert ha dicsőség nélkül térnek haza a mieink, a közvélemény lelkületébe a magyar sport iránt olyan lenézés évődött volna be, amit igen nagy idő nehéz munkája tudott volna csak reparálni.

A fojtott hangulat most közmegelégedésbe csapott át. A lelkesedés még nem viharos — de hát idehaza is igaz az, hogy a nagy hatások lassan születnek. Most még csak jóindulatu mosolylyal fogadja a politizáló magyar az ujon érkezett csecsemőt, de ha látja, mi dicsőséget szerez az neki, — sirva fogja keblére szoritani.

Az ut ki van cövekelve hozzá.

A vivásról.

Ugy voltunk vele eddig, mint a fösvény ember a borával. Neki izlett, a vendég is dicsérte, de azért nem tudta: kelendő portéka-e. A fösvény végre nagyot gondolt, kiválasztott egy mintakollekciót s egy ügyes emberével kiküldötte a nagyvilágba piacot keresni. Most aztán, hogy egyszerre kiderült, micsoda kitünő borunk van, — szinte elkábultunk a nagy örömtől, mint akit hirtelenül főbe ütöttek egy főnyereménynyel.

Ez a siker 15 évi páratlanul rendszeres munka eredménye.

Ne tessék azt hinni, hogy a mostani vivónemzedék toronymagasságban áll a 12 év előttihez. Balogh Bódog, Iványi Gyula, meg a kisebbek közül Tasnády Endre, Fery Oszkár, akiket csak ugy hirtelen előrántok a feledés poráből, nagy tehetségek voltak félelmes tudással.

A Szántayak, Fuchsok eme troglodit hősei csak azért látszanak kisebbeknek, mert sötétségben éltek. Ők, a becsületes, komoly vivók nehézkes kardjaikkal, abszolut tájékozatlansággal minden iránt, ami külföldi vivósport, gyermekesen semmit sem tudtak saját magukról. Mestereik — a jó Pató Pál fajtából — irtóztak a külföld levegőjétől. Ők is olvasták a kitünően reklámozott talián csodák föltünését az amatőr és professzionista horizonton. És vakon elhitték nekik, hogy azok csakugyan ama bizonyos sebhetlen lovagok, akik két nap, két éjjel vivnak és a vágás mindig csak acélt talál, amint az Tatár Péter füzeteiben oly meghatóan olvasható.

Nemzetközi viszonylatról akkoriban csak annyi szó volt, hogy néha a közös ügyek révén osztrák kardot is láttunk. De mi az mind a rettegett olasz és francia fegyverhez képest! A legbátrabb pulzus is rohamot vert, ha róluk esett szó. Mindaddig, amig a magyar virtus fölülkerekedett és kimondta a jelszót, hogy lássuk a medvét. Az az áldott magyar virtus, az én reményeim horgonya, amiben

bizom, mikor a hazai hollók a fajunk élhetetlenségéről kárognak. Az a végső eredményben 1000 év óta mégis segitő magyar virtus, amelyik az agynak leghátulsó sejtjeiben mindig motoszkáltatja az öntudatot, hogy talán mégse vagyunk olyan kivetni valók.

És megláttuk a medvét. Hejh, de milyen fegyverzettel mentünk neki!

Legelőbbször is a leghülyébb zsüriszervezettel, amilyet a külföld vak utánzásával csak kitalálni lehetett. Az egy akármelyik operettben hatásos betétként szereplő sport-skupcsina volt. Mondhatnám, béke-parlament, vagy hogy tulzó ne legyek, indiánus harci gyülekezet. Idült agylágyulásos közéleti kitünőségekkel, akik a meghatottságtól zokogó hangon adták le véleményüket, ami körülbelül oda konkludált, hogy „az az ütés vagy vágás volt, vagy szurás, de nem láttam jól". Beleharsogott az álapostolok hangja, akiket klikk-harc dugott be a diszes gyülekezetbe. Velük szemközt fölvonultak a külföldiek képviselői, készen hasznot huzni a vendéglátó tudatlanságból. Magától értetik, hogy az a néhány elfogulatlan és hozzáértő uri ember, aki a Noé bárkájába véletlenül beszorult, menten nagyképü és ostoba jelzőket kapott, ha szólni mert.

A másik rozsdás fegyver volt a harcászati szabályzat. Ravasz törvényhozásban ugy alkottuk meg semmit tudásunkat, hogy az biblikusan fenséges műalkotás lett. Ugyanazon esetre tetszés szerint aranyérmet vagy akasztófát lehetett kiolvasni belőle.

A harmadik fegyver volt a kezünkben a kopott pajzs: a külföld fensőbbségének korlátlan bámulása. Aki azt merte volna mondani, hogy mi is tudunk valamit, az kockáztatta volna a sport hirnevét.

És ezzel a három Don Quichotte fegyverrel hallatlan eredményeket értünk el. A legszebb siker persze az volt, hogy beláttuk: a zsirtól mozogni nem tudó mestereket külföldi konkurrenciával kell felfrissiteni. Megtörtént. Ma is azt mondom, amivel annak idején indokoltam az olasz mestereket: szükséges lecke a magyar lustaság megtörésére.

Ami azontul jött, az igézetes gyorsasággal jött. Megérkezett egy okos ember, aki a zsüri intézményét sportszerüvé tette. Ugyanaz az okos ember tudott teremteni talpraesett vivó-szabályokat. A többi magától értetődő volt: a magyar faj vivófensőbbsége ki kellett, hogy világosodjék.

Ezzel azonban még nincs vége a mesének. A sport is az a terénum, mint más tudomány; a megállás rögtön visszaesés. Tapasztalat gyanánt le kell szürni, hogy a vivásban egy szaktekintély elég egy országban, — de annak lenni kell. Annak az egy tekintélynek a polcát nem szabad alulról megrázni. Lekergetni könnyü munka, — de mást oda ültetni nehéz. Ez nem egyéni szimpátia és nem klubérdek dolga, — ez a vivósport közös ügye. A vivás olyan bonyolult és a részrehajlásnak tág teret engedő sport, — ahol egy tekintélyre szükség van, — aki itthon rendezett állapotokat teremt, ottkünn, a nemzetek vetélkedésében pedig a zsürit okszerü és elfogulatlan munkára kényszeriti. Áldatlan munka ez. Vivók és nem vivók ne irigyeljétek érte! A haszon, a dicsőség a tiétek és fajotoké.

Az uszásról.

Elbizakodottak voltunk, betölt a biblia átka rajtunk. A császárfürdői uszoda éveken át ugy szerepelt valamennyiünk szeme előtt, mint példának okáért az angol parlament épülete, ahonnan a világ sorsát intézik.

Ott születtek a császárfürdői uszodában a fenomének, a világrekordok. Az embernek dagadt a keble, mikor egy-egy ujabb uszósport-szenzációról hirt vett.

És a büszkeségünk Londonban ugy elolvadt, mint a tavaszi hó.

Morál: több nemzetközi konkurrencia. Egy kis hideg viz. Ugy az uszodában, mint a rekordokra.

Még egy morált elmondok sugva. Halmayt bizvást el lehet nevezni a magyar uszás sport-apostolának. És ez ellen az uri ember ellen az uszók az utolsó időben lappangó bizalmatlansággal viseltettek. Nem tárgyalom tovább a kérdést. Ugy hiszem, a sok hirtelen felnőtt efemer nagyság hozzátartozói ültették el a szivekbe a bizalmatlanságot. Azt hiszem, a történtek után böles dolog lesz egy kis mellveregetéssel visszatérni az egyetlen biztos tekintély szárnyai alá.

Az evezésről.

Kiköszörültek a csorbát, amit hazai fegyver ejtett rajtuk. Meg vagyok győződve róla, hogy ha a Pannónia nyolcasa ott Henleyben trenirozhatott volna tavasz óta, — és 2400 méterre, — akkor gyilkos tusát rendeztek volna az elsőségért, s nem tudom, a dicsőség pálmája nem az ő homlokukra borult volna-e.

Hogy a stilusuk milyen, — azt ne kérdjük többé senkitől. Rossz nem lehet, mert a magyar vér tele van ügyességgel és találékonysággal.

Annyit már megtudtunk, hogy evezős sportunk szép reményekre jogosit. Persze, ahhoz, hogy az elsők méltó ellenfelei lehessünk, szükséges volna az egész evezős-sportot alapjában átgyurni. Mert az nem egészséges állapot, hogy egy egylet konkurrencia nélkül álljon. Valahogy olcsóbbá és mindenki számára könnyebben hozzáférhetővé kell tenni az evezést. Változatos, sokoldalu versenyeket kell teremteni. Álló vizi, — folyó vizi, — skratch, — handicap, — hoszszu és középtáv versenyeket. És sok-sok nemzetközi konkurrenciát. Igy nem juthatunk előre soha. Isten csodája, hogy a vélt szégyenletes szerep helyett dicsőség lett osztályrészünk. Jövel, óh sport-Mecénás, állam, vagy bárki, aki az álmokat a valósághoz közelebb hozhatod.

Az athletikáról.

Az egyes verseny, — az mindig gyöngéje volt a magyar fiunak. Meglátszik az evezésbeli eredménykülönbségnél is. Csapatversenyben könnyebben tudunk nagyot produkálni, — ahol a hiányos energiát a tömegből pótolni lehet. Ugy értem, hogy a küzdő szív támaszt talál csapatában. És még inkább, hogy a lustaság, meg a tréning-irtózat ellenőrt kap a társakban. Amit ez ideig jót, kontinentálisan elsőt produkáltunk is egyes versenyekben, — azt inkább az őserőnek kell betudni, mint komoly trőningnek és szivós igyekezetnek. Hála Istennek, — az uj nemzedék ez irányban is haladást mutat. Amit Somody elért, — azt már angol lelkiismeretességgel mérve is csak dicsérni lehet. A példát folytatni lehet Szathmáryval, Bodorral és a kis Mudinnal.

Egyes szomorodott lélekkel lehet azonban konstatálni, — még mindig sok a gyönge szív az atlétáink között. Egyébként is kényesek. Egy kis koszt-differencia, egy kevés éghajlati vagy időváltozás az eredményeiket már lerontja, — szinte ki van cserélve az egész ember. Némelyiknél ezekre a változásokra már nincs is szükség. Idehaza elvégzett mindent a drukk, mikor arról volt szó, hogy erősebbekkel kell vetélkedni. Amig ezt a kényességet, ezt a remegő szivet következetes erélylyel ki nem verjük a versenyzőinkből, — addig nincs remény nagy lendületre. Most tanulhattak odakint: ha nem az angolt, — megnézhették a svédet, azt a kis nációt, milyen rohamlépésekkel szalad az angol-szász faj után. De nem is fut az eresz alá, ha esik az eső!

A többi sportról.

Tennisz-sportunk nagyon lassan fejlődik. Azt eddig is tudtuk, nem volt meglepetés a londoni eredménytelenség. Szerintem ahhoz, hogy valamit elérhessünk benne, — az kell, amit Madarász Margit és Cséry Katica urkisaszszonyok tettek: bujni a külföldet, folyvást együtt lenni az

Világra szóló magyar találmány!

(Szabadalmi igénye 6437. védjegye 17.523. szám alatt bejelentve.) A természettudomány legujabb vivmánya folytán, a haj, szakál, bajuszszálak magvát képező anyagnak felfedezése alapján készitve. A **„Hajvedő Sámsonid"** a hajhullást megszünteti. A „Hajnövesztő Sámsonid" néhány heti használat után az utasitás betartása mellett a legöregebb egyén teljesen kopasz fején is **a haj termését előidézi,** a ritka és rövid hajzatot pedig dus sürüvé teszi és igen **hosszura megnöveszti** a bajusz- és szakálra nézve is. Ugyan az a hatás a Jó eredményéről a feltaláló kezeskegik. Ára a rendkivül bocsos hajmagvakat tartalmazó „Hajtermő és hajnövesztő Sámsonid"-nak, kenőcs vagy folyadék (hajszesz) alakjában 20 korona. A „Hajvédő Sámsonid" ára 10 kor. Kapható postai aton kizárólag a feltalálónál és egyedüli készitőnél: **Dr. Hollósy Istvánnál. Budapest, VII., Hársfa-utca 36. szám.**

erősek erőseivel. És az a legszomorubb, hogy a vidék is elmarad e téren, pedig az atletikában mértföldes csizmákkal megy a főváros nyomába. Sajátságos tünet: tenniszező ember van Magyarországon talán százezer, és nincs egy, aki a közepesen felül emelkedne.

A lövészet idegen dolog nekünk. Pénzt és türelmet igényel. Mindakettőből kevés jutott a magyarnak. Itt az iskolai nevelésből kell várnunk mindent.

A torna-versenyek, hála Istennek, megint megmutatták, hogy nem tornára termett a magyar. Százszor elmondtam már erről a véleményemet, s nemcsak az események, — a közhit is egyre jobban igazat ád. Tekintsük hát végre a tornát annak, ami: fegyelmet nevelő előiskolának, de nem sport-életcélnak. Akkor nem lesz miért kiábrándulásokat szépitgetni többé.

Dobák Emil.

A magyar vivóművészet az olympiai versenyeken.

Irta: **Dr. Gerentsér László** vivómester.

1896. és 1908. E két évszám mindenkor nevezetes marad a magyar vivás történetében. 1896-ban a régi rendszerü magyar vivás hanyatlóban. Históriai hüséggel vázolva a helyzetet, azt mondhatjuk, hogy abban az időben, amikor millenáris versenyünket megrendeztük, a régi vivórendszerek mindenütt utolsó napjaikat élik. Olaszországban századokon keresztül versenyeztek egymással a különböző iskolák az elsőségért, mig végre a mult század végén kialakult egy egységes iskola. Ez uj iskola nyomán a kardvivás Olaszországban óriási lendületet vett, s a tökély legmagasabb fokára felemelkedve, megkezdte hóditó körutját az egész világon.

Nálunk, Magyarországon, a régi rendszerü csuklóvivás fénykorát, a nagyhirü Keresztessy József idejében élte. A magyar amatörvivók kiváló képességeiről legendák beszélnek, s az öreg Keresztessy nem egy tanitványa tette nevét és a magyar kardvivást világhirüvé. Keresztessy halála után a magyar vivás stagnálni kezdett, nem találkozott, aki tovább fejlesztette volna. A csuklórendszerü vivásnak egyébként minden országban ez a sors jutott. Ilyen viszonyok között jelent meg a világ vivóporondján az uj olasz rendszer. Legelőbb Trieszten keresztül Ausztriát hóditotta meg, s amikor mi megrendeztük 1896. május havában millenáris vivóversenyünket, a bécsujhelyi katonai vivóiskolában már az olasz iskolát tanitották. Millenáris vivóversenyünkön csapott össze a régi és uj iskola egymással. A magyarok becsületesen megállották helyüket, de a tusából mégis az uj rendszer került ki győzedelmesen és meg kellett hajolnunk a haladás előtt. 1896. évvel egy uj korszak kezdődött a magyar vivás történetében. Kitünő olasz mesterek: Santelli, Giroldini, Toricelli és mások jöttek be az országba. Legjobb vivóink: Iványi Gyula, Porteleky László, Mészáros Ervin, Gáspár testvérek, Nagy Béla, Krencsey Géza a legnagyobb szorgalommal fogtak hozzá az uj rendszer tanulmányozásához. Mestereink kiválóbbjai megtanulták az olasz módszernek nemcsak a technikai és elméleti részét, hanem a mi talán a legfontosabb volt, a pedagogiáját. Az olaszok zseniális rendszere tehát elfogadtatott, s lassankint akklimatizálódott. A magyarnak más a természete, vérmérséklete, mint az olasznak. Nagyon természetes tehát, hogy az olasz iskolát a magyar természet saját előnyére átalakitotta. Elhagytuk belőle a felesleges láb- és karmozgásokat, kevesebbet szurunk és többet védünk.. Ez a rendszer, amit jelenleg vivunk, és mi magyar mesterek tanitunk, bátran nevezhető magyar rendszernek. Hisz maga Santelli, az olasz iskola egyik főképviselője sem ugy viv már, mint 12 évvel ezelőtt. Őt is átalakitotta a magyar föld és a magyar levegő.

Az a vivórendszer, amit magyar versenyzőink az olympiai versenyen bemutattak, ami rendszerünk volt, éreztük ezt nemcsak mi, hanem érezték a külföld képviselői, legkivált az olaszok, akik Masaniello Parise vezetése alatt jelentek meg az olympiai versenyen, hogy bebizonyitsák vivoművészetük szupremáciáját. Nagyon érthető tehát az olaszoknak az a mélységes elkeseredése, amely leveretésüket nemzeti szerencsétlenségnek tekintette. Mentségül ugyan azt hozták fel, hogy nem a legjobb négy olasz vivót állitották ki, de erre mi is azt felelhetjük, hogy Berty László, Békéssy Béla, Iványi Gyula, Mészáros Ervin és Krencsey Géza nálunk is otthon maradtak, és a fiatalabb vivógeneráció is elég volt arra, hogy győzelmet arassunk. Azt hiszem, hogy az olasz csapatban egyedül Ceccherini volt gyengébb a többinél, mig Berdinetti azóta, hogy Gianese mester lett, hazájának legjobb amatörvivója. Olivier nem volt a verseny elején Londonban és sürgönyöztek utána, amikor látták, az egyéni kardvivás elején, hogy a magyarok milyen erősek. Olivier azonban nem mentette meg a csapatot a leveretéstől, s igy kénytelenek voltak a második helylyel megelégedni, miután a csehek visszaléptek a további mérkőzéstől. A cseh csapat Lobsdorffal élén, rendkivül erős volt és ha vissza nem lépnek, kétségessé tették volna az olaszoknak a második helyet. Lobsdorfot már ismerjük hazai versenyeinkről, most azonban klasszisokkal volt erősebb, mint legutóbbi budapesti formájában. Szabályosan áll ki, higgadt és megfontoltak az akciói, pompásan vezeti a pengét és nagyszerüen véd. Egyedül Tóth Péter és Zulawszky Béla verték meg őt a döntőben.

A mi vivóinkról ezuttal nem irok kritikát, noha részint mesterségemnél, részint pedig azon oknál fogva, hogy a versenyt végig néztem, ez kötelességem volna. Ezt azonban későbbre hagyom, amikor bizonyos utóhangok, amelyek a napisajtóban különböző formában láttak napvilágot, befolyásukat elveszitik, illetve mikor ki fog tünni,, hogy milyen óriásit tévedtek azok, akik még az olympiai versenyt is sportpolitikai célokra akarták kiaknázni.

Az angol lapok legelőbbkelői, valamint az angol rendezőség vezetői, a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a magyar vivás művészetéről és a magyar zsüritagnak, dr. Nagy Bélának, kiváló szakértelméről. Jó zsüritag csakugyan csak az lehet, aki nemcsak elméletileg és gyakorlatilag jó vivó, hanem aki nagyon sokat szerepelt a zsüriben, s igy megvan a kellő rutinja ahhoz, hogy egy pillanat alatt tisztán lássa a helyzetet. Nagy Béla rendelkezik ezekkel a tulajdonságokkal és megérdemelte azt a többszörös kitüntetést, ami nemcsak az angolok, hanem a külföldiek részéről is érte. Már a verseny elején a zsüri elnökségével bizták meg és a csapatversenyekben a kitüntetés még fokozódott, amikor a nemzetek csapatai őt kérték fel az elnökségre.

A *The Sportsman* julius 2-iki számában igy ir a magyar vivókról: „A vivóporondon nagy tömeg gyönyörködött tegnap a nagyszerü küzdelmekben. A kardcsapatversenyben a magyarok könnyen győzték le Németország reprezentativ csapatát, amely tehetetlenül maradt egy klasszissal az ügyes magyarok mögött, ugy, hogy a versenyt befejezték anélkül, hogy a magyarok terhére akár egy vereséget regisztrálhattak volna. Este a magyarok befejezték fényes sikerüket az olaszok elleni könnyü győzelmükkel. A *The Sporting Life* a *Magyarok nagyszerü kardvivása* külön cim alatt a

A „Sámsonid“ kapható még: **Török József** Király-utcai és Andrássy-uti gyógytárában, a Deák Ferencz-tér 4. szám alatti gyógytárban és **Szőllősy István** gyógytárában, I., Krisztina-körut 119. Megrendelhető az összes helybeli és vidéki gyógytárakban. **Hogy ezen valóban csodaszer a haj termését elődézi még a legöregebb egyénnek teljesen kopasz fején is, álljon itt a következő elismerő-levél**: Tek. dr. Hollósy István urnak Budapest. — Ezelőtt harmine évvel, igen sürü hajamat egy ásványviz-fürdő kurájának hosszabb használata folytán teljesen elvesztettem pár hét alatt. Mult év végén jutottam hozzá az Ön által feltalált hajtermőhöz. A „Hajtermő és növesztő Sámsonid“ használata folytán ma már 43 cm. hosszu gesztenyebarna és egyenes hajfonatom van, s remélem, hogy 78 éves korom dacára visszanyerem egy méternél hosszabb, dus hajamat. Budapest, 1908. julius 10. Tisztelettel **Özv. Klein Henrikné.** — A fenti levélben foglalt **tények valóságát** és az aláirás hitelességét mi alólirottak kik a 78 éves s nálunk lakó urasszonyt évtizedek óta ösmerjük, igazoljuk. Budapest, 1908. julius 12. **Özv. Reiznermé, Flesch Berta, Flesch Lipót** MÁV. tisztviselő. (VII. kerület, Izabella-utca 23. szám alatt.

következőképpen nyilatkozik: „A tegnapi vivás, amely egy előkelő tömeget vonzott a vivóporondra, emlékezetes lesz a magyarok csodálatos tudásáról és ügyességéről a kardcsapatversenyben. A németek tudniillik kitünőek e fegyver forgatásában, mégis a magyarok oly módon hagyták őket maguk mögött, hogy egyetlenegy tust se kaptak. Ilyen siker a vivás terén rekordot jelent. A nap további folyamán a magyarok könnyen kvalifikáltattak a döntőre, amikor Olaszország kitünő csapatát megverték 11:5-re."

Ismerni kell az angol lapok fukarságát, amivel a dicséreteket osztogatják. A sportrovat minden egyes ágát igazi szakemberek irják, senkit érdemén felül meg nem dicsérnek, de senkinek érdemét el nem hallgatják. Ezen a téren is sokat tanultunk és sokat tanulhattak azok, akik a magyar sajtó részére Londonban igazán nagy fáradsággal és buzgalommal irták meg tudósitásaikat.

Az a tapasztalat, amit juliusban szereztünk, bő anyagot nyujt egy havi elmélkedésre, hogy azután szeptemberben ujult erővel és kedvvel lássunk a munkához, hogy jobbat, különbet és még eredményesebbet produkáljunk.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Azon örvendetes sikerek alkalmából, melyet vivóink Londonban elértek, s a helyezési sorrenddel kapcsolatosan, a napi lapokban a magyar kardvivó versenyeken működő jurykről nem a leghizelgőbb alakban történnek megemlékezések.

Fuchs Jenő dr. tisztelt barátom a világbajnokság megszerzésével, nemcsak egész vivósportunkat kötelezte hálára maga iránt, de végre egy jól megérdemelt olyan győzelemhez jutott, mely a legnagyobb ambiciót is hosszu időkre képes kielégiteni, s mely kárpótolja őt azon csalódásokért, melyek őt e téren eddig részben érték.

A laikus közönség első gondolata természetesen az volt, hogy egy itthon nem érvényesülhető erő, azonnal érvényesülvén külföldön, az eredmények különbözőségének oka csak a jury különbözőségében kereshető. A napilapok pedig maguk is ezen felfogást osztották.

Nem keresem azon okokat, melyek a kiváló iskolázottságu világbajnok tusserejét, az idei versenyeken mutatott formánál összehasonlithatatlanul nagyobbra emelték már a vivócsapat utra indulása előtt, s nem szándékozom ezen sorokkal semmi olyat felhozni, mi bárki érzékenységét a legtávolabbról is érinthetné, vagy alkalmas volna polémiát idézni fel.

De határozottan állitom, hogy a jury összeállitása nem objektiv ok arra, hogy valamely vivó egy versenyen eddigi eredményeitől eltérő eredménynyel vivjon. Megengedem, hogy subjektiv okul ily irányban igen is szolgálhat.

Közismert dolog, hogy a verseny-eredmények nem fedik azon erőkülönbséget, mely két vivó között a vivóteremben észlelhető. Épp igy elösmert tény, hogy magában a teremben, bár ugyanegy napon, s akár közvetlen egymás után két vivó között, tetszés szerinti tussszámra rendezett barátságos mérkőzések is egymással homlokegyenest ellenkező eredményekre vezethetnek.

Más milieu, más időjárás, teljesebb, vagy fizikai momentumok folytán kevésbé tip-top kondició szerint, minden vivó tussereje máról holnapra változik. Egészen másként viv ugy az egyén, mint a csapat egy vagy több győzelmesen végigvivott küzdelem után, mint ha már megizlelte a legyőzetés keserüségeit. Egész más lelkihangulatban küzdünk végig egy szerencsésen induló mérkőzést, mint olyat, melyben ellenfelünk a voltok felét nekünk, bármily ok folytán már beadta, s minden vivó ösmeri a tömeges harcban minden ütközetben az egyik oldalon okvetlen megnyilatkozó demoralizációt épp ugy, mint a vélt vagy valódi fölény érzetén fakadó önbizalommal párosult, s legyőzettetés veszélyére már gondolni sem képes nyugodtságot, mely képessé tesz arra, hogy győzelmi kilátásai iránt már-már kétségbeeső ellenfelünk felett teljesen uralkodjunk.

Ezeket tekintetbe véve, vivóink előtt világos és érthető, hogy oly csaknem egyenlő ellenfelek között, minők aktiv versenyzőink között: Békéssy, Mészáros Ervin, Krencsey, Nagy Béla, Halász Gyula, Tóth Péter, Szántay, Filótás, Fuchs, Földes, Gerde, Léhner, Werkner, stb., két verseny azonos helyezési sorrenddel el sem képzelhető.

De nem ezen közismert dolgok inditanak e cikk megirására, hanem egy kérelem, melyet vivóinkhoz intézni, illetve egy tanulság, melyet a londoni versenyből vivóink javára leszürni óhajtok.

Bizzanak meg feltétlenül a versenybiróságok pártatlanságában, vagy ne induljanak versenyeken.

Hazai versenyeinken a jury fárasztó, elösmerésre igényt nem tartó, kellemetlen és sok megtámadtatásnak kitett tisztét jelenleg rendszerint a következő urak látják el: dr. Nagy Béla, Zulawszky, Halász és Filotás századosok, Szarvassy, Schenker és Berty főhadnagyok, Krencsey Géza, Sötér Gyula, Benyovits Lajos, dr. Hajdu Marcell és csekélységem.

Tehát csupa gentleman és csekélységemen kivül csupa elsőrangu szaktekintély. Vivók, kiknek theoretikus és praktikus tudása egyaránt minden kétségen felül áll. Egyes esetekben tévedhetnek, s más esetekben másként itélkezhetnek kétes esetekben, mint azt az érdekelt vivó, vagy érdekelt klub jelenlevő tagjai várták volna.

Ilyenkor ébred fel lelkünkben azon kisértés, hogy a juryt részrehajlással vagy hozzá nem értéssel gyanusitsuk meg.

Eltekintve attól, s eziránt tartok bármely fogadást, hogy soha sem volt és sohasem lesz jury, melynek itéletei ellen a versenyzők a verseny alatt vagy után, ellenök, illetve hátrányukra hozott döntés után hasonló érzelmekre ne fakadtak volna, vagy ne fakadnának; megszivlelendőnek tartom azon morális reakciót, mely a versenyzőt ilyen vélt sérelem után képességei érvényesitésében befolyásolja.

A voltok a vivóversenyen egy pillanat ezredrésze alatt dőlnek el. Elég egy félperces elfogódottság egy biztosra vett küzdelem elvesztésére.

Én magam jurytagságot eddig csak igen kelletlenül s ritkán vállaltam, mert a felelősség tudata s a figyelem óriási koncentrálása végtelenül kimerit, leront és elidegesit, s én vagyok az ország leggyöngébb birája. S mégis, mit mondott nekem már akárhány versenyző, s köztük épp világbajnokunk, Fuchs dr.? Hogy egész másként viv, ha a jury tagjai között szerepelek, mint ha nem vagyok köztük s hozzáteszem, hogy ugy is volt.

Miért? Mert klubom nem versenyez, mert nem élt benne ilyenkor azon balhit, hogy klubom egy versenyzője kétes esetekben számithat ellenében szavazatomra, s meg volt győződve arról, hogy legalább én, objektive fogok véleményt mondani arról, amit láttam: lehet, hogy tévedni fogok, de bizonyos, hogy becsületesen elmondom véleményemet.

Ezen meggyőződés, melyet minden más versenybirónk nálamnál százszorta jobban megérdemelt, s melyet tudása és korrektsége folytán minden versenybiránk joggal meg is követel, elég volt arra, hogy teljes formája érvényesüljön, mert teljes, semmilyen téves aggodalom által meg nem zavart nyugalommal vivott.

Nem hiszem, hogy meghazudtoltatnám, s hiszem, hogy londoni sikerének is ez az egyik titka.

Budapest, 1908. julius 31.

S. A.

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.
Lelkiismeretes tanitás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben megnagyobbitva
Kard-, vitór- és ökölvivás, tornázás.

A svédrendszerü torna szabadgyakorlatairól.

Dr. Cselőtei Lajos értekezése.

(Tizedik közlemény.)

Az 56-ik gyakorlat.

I. rész.

Vigyázz! (álló alaphelyzet).

Bal / Jobb *támadó állás* *helyben / előre* *fordult és hajolt törzszsel, magastartásu kezekkel.*

Törzsforgás *jobbra / balra* — **Egy!**

A törzset negyedkörivben nyugodtan jobbra / balra forditom.

Törzshajlás *jobbra / balra* — **Kettő!**

A törzset fordult állapotában hajlitom abban az irányban, amelyben a térdet a **négy!** vezényszóra támadó állásba fogom hajlitani.

56.

Páros kézfeszités rézsutos magastartásba — **Három!**

A kezeket a válltartásba át vállszélességben, párhuzamosan, rézsutos magastartásba feszitem. A fej, váll, kezek viszonylagos tartását meg kell őriznünk.

Bal / jobb *támadó állás* *helyben / előre* — **Négy!**

A mozgás ugy történik, mint a 44—47. gyakorlatoknál. Kellő jártasság után a mozzanatolásnál csupán az **Egy!** — **Kettő!** — **Három** — **Négy** vezényszókat használjuk. A gyakorlat alatt vigyáznunk kell, hogy a medencecsont a törzsforgás által elért helyzetben maradjon, hogy a csipőket ne emeljük se ne ejtsük, hogy a fej és kezek aránylag ugy tartassanak mint a kiinduló helyzetben voltak, hogy a törzshajlás túl mély ne legyen.

Vissza — **Egy!**

A támadó állásból visszakozom.

Kettő!

A kezeket a válltartáson át lebocsájtott mély tartásba helyezem.

Három

A törzset függélyes tartásba feszitem.

Négy!

A törzset kiinduló helyzetébe forditom.

Befejezésül: **Pihenj!**

II. rész.

Vigyázz! (álló alaphelyzet).

Bal / jobb *támadó állás* *helyben / előre* *fordult és hajolt törzszsel, magastartásu kezekkel* — **Rajta!**

(Kiinduló helyzet).

Mély törzshajlás — **Egy!**

A törzset a hajlási irányában mélyebbre hajlitom addig, amig a külső kéz a belső helyére nem jut.

Vissza — **Kettő!**

Vissza a kiinduló helyzetbe.

Pihenj! vezényszóra vissza az álló alaphelyzetbe s innét bármelyik pihenő helyzetbe.

Az 57-ik gyakorlat.

Vigyázz! (álló alaphelyzet).

Bal / Jobb *lépő zárt lábujjhegyállás hátra — Kezeket csipőtartásba —*

Rajta.

57.

Mikor a testsuly a helyben maradó lábra megy át, ugyanakkor ezt a lábat ujjhegyállásba helyezem, a másik lábbal sarktól sarkig számitott két lábfejhosszal, a 42-ik ábrán feltüntetett helyzetbe ujjhegyre hátralépek. A lábujjhegyállás a gyakorlaton végig megtartandó.

(Kiinduló helyzet).

Jobb / Bal *térdhajlás* — **Egy!**

Aránylag mint a 48-ik gyakorlatnál. A hátrafeszitett láb sarka nem éri az alapzatot.

Térdfeszülés — **Kettő!**

Pihenj! vezényszóra a kiinduló és álló alaphelyzeten át bármelyik pihenő helyzetbe térek.

Az 58-ik gyakorlat.

I. rész.

Vigyázz! (álló alaphelyzet).

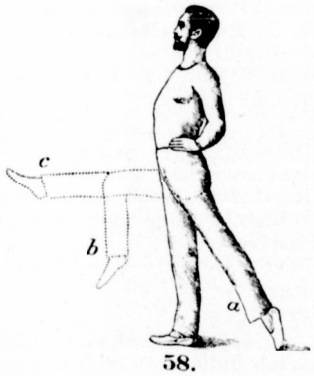
Ballépő lábujjhegyállás hátra — Kezeket csipőtartásba — **Rajta**

A testsulyt a jobblábra helyezem, ezalatt a jobblábat ujjhegyre emelem, a ballábat két lábfejhossznyira lépő állásba ujjhegyre hátrafeszitem. Közben a kezeket csipőtartásba hajlitom.

(Kiinduló helyzet).

Baltérdhajlás vizszintes elülső tartásban — **Egy!**

A jobbláb ujjhegyállásbanmarad, a baltérdet természetes nyugodtsággal előre a vizszintesbe emelem és hajlitom, ugy hogy a felső lábszára vizszintesbe feszitve, az alsólábszár a függélyesbe hajlitva, a lábfej ujjhegyével az alapzat felé feszitve legyen. Hiba, ha ez alatt a jobbtérd feszitett helyzete lazu.

58.

Baltérdfeszülés vizszintes elülső tartásban — **Kettő**

A térdet vizszintesbe feszitem. A jobb lábujjhegyen a függélyesbe feszitve maradjon.

Pihenj! vezényszóra az álló alaphelyzeten át bármelyik pihenő helyzetebe térek.

II. rész.

Vigyázz (álló alaphelyzet).

Jobblépő lábujjhegyállás hátra — Kezeket csipőtartásba — **Rajta!**

(Kiinduló helyzet).

Jobbtérdhajlás vizszintes elülsőtartásba — **Egy!**

Jobbtérdfeszülés vizszintes elülsőtartásba — **Kettő**

Pihenj!

(Folyt. köv.)

Rovatvezető: *Remetei Kőváry János.*

Faludi Antal — mint a „szerencse gyermeke" — vadászaton.

(Második közlemény.)

Ő is megerősitette Iványi szavait; sőt még hozzá adta azt is, hogy: bizony . . . nem biztos itt az ember élete. Sok tragédiának volt már ez az erdő — szinhelye.

— Mondd el csak komám! — fordult felém Malonyay — mily borzalmas gyilkosság történt itt az erdőben mostanában is, nem régen . . . és hogy életemet én is csak egy közbejött véletlennek köszönhetem. Hisz' te tudod.

— Tudom hát! miért ne mondanám el. Elbeszéltem az egész esetet, ugy, ahogy — képzeletemben — megtörtént. Jól beszéltem, mert ez az elbeszélésem be is tette az ajtót. Nem hencegett már Jakab. Amig beszéltem, addig Malonyay vadőrünket beavatta a tervünkbe. Már a végére jártam a rémes históriának, amidőn egyszerre . . . . egy éles füttyszó hasitotta át az éjszaka csendjét, időközönként meg-megujulva, azt a benyomást téve, mintha valami jelzések volnának.

A szó a torkomon akadt s meg-meglepődött arcot vágva, csendre intettem a társaságot. Ennek fele sem tréfa, susogtam csendesen . . . Erősen kimeresztett szemekkel bámultam a sötétségbe s egy oceánjáró tengerészhez illő hanglejtéssel — mint, aki vihart sejt — adtam véleményemnek kifejezést, hogy . . . *ma viharos éjszakánk lesz!*

Eloltani a lámpát! adtam ki a rendeletet, Malonyay, meg Iványi egyszere csaptak a lámpára és az azonnal ki is aludt . . . ahogy a lámpa kialudt, egyidejüleg közvetlen mellettünk a sürüségben két lövés dördült el . . . a néma éjszakában százszorosan adták vissza a hegyek a dörrenést. . . . Én és társaim felugorva, fegyvereinket megragadva, kérdeztük egymást: nem sérült-e meg valaki? Ekkor Jakab már az asztal alól adta meg a választ: hál' Istennek nincs semmi baj!

— Ah!... nyomorult orgyilkos! Orditám én, — rosszul céloztál! Fegyverem mindkét csövét kilőttem a sürüség ellenkező oldala felé. Egy orditás, jajgatás volt reá a felelet . . . Meglőttél kutya! végem van . . . hallatszott a sürüségből. Angol flegmával jegyeztem meg . . . *„igy szoktam én lőni"* . . . fegyverem sohasem téveszt célt! Társaim is erősitgették, hogy: jól odalőtt! Malonyay még azt is megjegyezte: majdnem minden héten lő egy vadorzót, nagy gyakorlata van már.

Jakab borzalmas ábrázattal kérdezte, hogy: mi lesz a sok hullával?

Fölényes nyugalommal feleltük: A ragadozók és vadállatok martaléka lesz! Szent Isten! hogy kerültem én ilyen társaságba, én nagy családu ember, hogy fogok én innen kikerülni. Iványi vigasztalta. Ne óbégass, te marha! legalább meggyőződöl, hogy milyen az igazi uri mulatság. Jakab nem tágitott, most már mindenképpen a hullákról akart gondoskodni; alig tudtuk lebeszélni róla, hogy — ne féljen semmit, mert minket is utolérhet ez a sors! Ezen vigasztalásunkra Jakab ugy elkezdett reszketni, mintha ő lett volna az a bizonyos „rezgő nyárfalevél" . . . .

A pohár még nem telt meg egészen . . . Jakab nem is sejtette, hogy ez az egész, csak olyasféle „előjáték" volt, a „fekete leves" még ezután következik.

Meghatottságtól remegő hangon susogtam, hogy: itt nem maradhatunk tovább egy percet sem. Az elhullott vadorzót társai keresni fogják és akkor jaj lesz nekünk! A vadászlakban maradni meg Istenkisértés lenne. El innen messze, messze! Jakabnak védelmi eszközül egy *„tollkést"* nyomtunk remegő markába, fehér lawn-tennisz ruháját — nehogy árulónk legyen — korommal és szénporral barnitottuk be. Mig ez a barnitás tartott, a nevetőgörcstől majdnem megfuladtam; többi társaim is jobbrabalra dülöngőztek, félelemmel palástolva helyzetüket.

Kiadtam a parancsot, hogy mindenki óvatosan és csendesen kövessen! Jakabot közre vettük, hátvédnek meg a vadőrt neveztem ki. Egy jó óráig jártunk körbe, amidőn meggyőződtem, hogy ujra ott vagyunk, ahol a „mádi uriember" — vagyis ahonnan kiindultunk — akkor rátértem az igazi utra. Ez az igazi ut, egy olyan ut, amely utnak a járására még nappal sem vállalkozna egy vadász sem. Meredek ösvény, valóságos nyaktörő ut, a vadak közül is csak a vaddisznó meri használni, ugy hivják, hogy: *„ördög utja"*. Ezen a kis uton óhajtottam karavánunkat levezetni, mert tudtam, hogy ez lesz az egész mulatságnak — a koszoruja. Célnál vagyunk, szóltam halkan . . . eldugni a tollkést, ki a töltényekkel; magam pedig hamarosan levetettem cipőimet és egy harisnyában fogtam hozzá a leszálláshoz. Ez az ut azért nevezetes, mert, hogy valakit megtréfálhassunk . . . az egész társaságnak szenvedőlegesen kellett részt vennie.

Alig tettem két-három lépést, már éreztem, hogy valamiféle testforma, szédületes gyorsasággal gurul felém, Jakab volt. Feltartani már nem tudtam, engem is elütött s ugy gurultunk alá, mig végre egy kiálló bokorban megakadtunk. Egy pillanat mulva a többiek is, hasonló módon megérkeztek . . . Ez már fele sem tréfa; káromkodás, nevetés hallatszik mindenfelé vegyesen. Jaj! — kiabálja Faludi — hova az Isten nyilába vezettek? Összetörtem, megvagyok halva! Most már mentegettem magam, hogy eltévesztettem az utat. Ezzel a magyarázattal Jakab már nem érte be; főtisztelendő ur Reb Menachemnek összes jó kivánságait a becsületsértő kifejezések allegorikus csoportositásával zuditotta ránk, hogy még hallgatni is borzasztó volt. Iványi is vigasztalta, hogy: ne óbégasson itt, hanem, ha nem tetszik, hát menjen panaszra — a sóhivatalhoz! Én is megszólaltam, tán jó lenne, ha folytatnánk utunkat, mert ha a holdvilág feljön, akkor . . . a biztos halálnak leszünk kitéve. Jakabbal már nem lehetett birni . . . hadd legyünk . . . hadd legyünk! — kiabált.

— Inkább hulljak el vadorzók mérges nyilaitól, vagy tépessem össze az erdők bestiáitól, — de életem delén, ily rut halál — az összeroncsolás karjaiba nem vetem magam . . . nem, nem! — soha! Mert . . . lenni, vagy nem lenni . . . be sem fejezhette szavait, amidőn is a bennünket tartó bokor gyökerei tágulni kezdve inogának . . . és ujra egy zuhanás . . . én és Jakab barátom 20 méternyire lefelé egy ujabb gyorsasági rekordot csinálva, — egy sziklán fennakadtunk.

Iványi rögtön részvétét fejezte ki. Látod, Jakab, te igazán a „szerencse gyermeke" vagy! Más ember ilyen körülmények közt okvetlen a nyakát törte volna.

Az én derekam is tiltakozott a további leszállástól, a holdvilág feljöttét megvárva, kötél segitségével valahogy kijutottunk e kényelmetlen pozicionkból. A vadászatból, az igaz semmi sem lett, legfeljebb annyi, hogy Iványi testsulyából 5 kilót ledolgozott, a szép áncugja teljesen tönkrement, Faludi meg azóta halálos ellenségemmé vált.

Valahogy megtudta, hogy az egész rémes dolog, csak komédia volt, — egyszóval mink is csak „játszottunk" — a rendező meg én voltam. Természetesen ez óta férfiui önérzetét is visszanyerte és most boszut lihegő kebellel *„valódi halálra"* — keres.

Kő.

A „NEMZETI SPORT" 1907-iki évfolyama
kapható a kiadóhivatalban.
(BUDAPEST, VIII., Esterházy-utca 6.)
Füzve 11, bekötve pedig 12 koronáért.

Szilánkok.

Megemlékeztünk már egyizben a magyar távbajnokságról, de ugy látszik, hiába, mert mikor e sorok iródnak, még előkészületnek, kiirásnak hire-hamva nines. Pedig ideje volna már a dolog felől komolyan gondolkodni, mert augusztus harmincadikán tul (ez a nap épen vasárnap lévén, nagyon alkalmas volna) bajos már a Duna hőfoka miatt a versenyt megtartani, főleg ha a jelenlegi hüvös és szeles időjárás tartós lesz. Hihetetlen, hogy rend és szervezettség tekintetében milyen messze állunk az angolok és még az osztrákok mögött is, akik már márciusban meg tudják az összes terminusokat állapitani. Pedig már csak azért is időszerü lenne, ha a Szövetség napirendre tüzné e bajnokság sorsát, mert az is tisztázandó, hogy egylet fogja-e elvállalni a megrendezést, vagy hogy a Szövetségre fog-e az háramlani. A távuszás gyakorlati haszna és értéke annyira kézenfekvő, hogy a támogatás — fölöttébb elhanyagolt lévén — ugyancsak ráfér. Elhanyagolt sportágról lévén szó, a műugrás ügye is aktuálissá válik. A Császárfürdőben volt ugródeszkát tudvalevően eltávolitották és igy az ugrók odajáró legnagyobb része meg van minden trainingalkalmatosságtól fosztva, pedig a műugrás-kiirások egymást érik. Több izben szólaltunk már fel, hogy a Magyar Testgyakorlók Köre festesse be és hozassa jó karba a birtokában levő 3 m.-es ugródeszkát, amikor annak állandó használata ellen az igazgatóságnak kifogása nines. Bár több izben történt a MTK. vezetősége részéről szóbeli igéret, annak teljesitése még mindig késik, pedig eminens érdekek megóvásáról lenne szó.

*

Impossibile est satiram non scribere . . . Ilyenképen fokozhatnók a halhatatlan ódaköltő egyszer már idézett szavait a császárjubileumi uszóverseny *dijazása* folytán. Hónapokkal ezelőtt már világgá mentek a propoziciók, fényes nevü dijak tömegével, bőséges aranyérmekkel. A dijkiosztásnál kiderült, hogy a puffogó nevek (— „Ehrenpreis Seiner Kaiserlichen und Königlichen Majestät" stb.) akár csak a jubiláris regattánál nagyon üres és jelentéktelen lényeget takarnak. A hires és agyonreklámozott császárdij egyszerü, igénytelen, meglehetősen kisméretü *ezüstplakett*. Semmi egyéb. Az aranyérmek nagysága, helyesebben mondva, mikroskopikus kicsinysége (7 mm. átmérő, tehát kb. egy fillér nagyság) pedig egyenesen felháboritó és a dolog szinte beleütközik a nemzetközi sporttisztességbe. A nemzetközi értekezlet elfelejtett intézkedni a dijak minimális nagysága tekintetében, mert kétségkivül szükségtelennek tartotta. Pedig ugy látszik, igy kellett volna az ilyen becsapásnak, — mert másként nem nevezhetjük — elejét venni. Az erkölcsi értéknek feleljen meg némi anyagi érték is, különben tényleg be fogják szüntetni egyleteink a sürü bécsi felrándulásokat. Nem tudjuk, hogy a WAC. hibás-e, vagy a császárjubileumi bizottság, de tudjuk, hogy *kétezer* (2000) korona segélyből különb dijazással lehetett volna a versenyt dotálni.

De igy!

*

Anglia 220 yardos bajnokságát 39 yardos pályán Beaurepaire 2 p. 37.8 mp.-es idővel nyerte; hétfőn, julius 27-én. Uszóink kedden, julius 28-án utaztak el; Munk és Las-Torres 38 yardos pályán 2 p. 35 mp. körül usztak. A stafétában is jók voltak. *Miért nem indultak tehát!?* Hogy Halmay elkedvetlenedett, esetleg vereségtől is tartott a stafétában produkált uszása után, azt értjük, bár hogy brüsszeli fényes formája amellett szól, hogy megnyerte volna. De Las-Torres vagy Munk nem utaztak Londonból Nottingham-be, tehát nem kockáztattak meg egy aránytalanul rövid és szót sem érdemlő utazást egy esetleges angol bajnokság dicsőségeért, az merőben érthetetlen, nemzeti szempontból egyenesen könnyelmüségnek vagy indolenciának minősitendő és az ottani uszóvezetőségre nem a legjobb fényt veti. Feltéve azt is, hogy Taylor-tól, vagy Daniels-től tartottak, még akkor is érdemes csak azt az aránylag nevetségesen gyors utazást megtenni, mert Anglia bajnokságába egy Daniels vagy Beaurepaire után másodiknak, esetleg harmadiknak lenni — nem szégyen! És végül mindig lehet arra számitani, hogy egyikük-másikuk nem indul.

A bajt immár orvosolni nem lehet, legfeljebb sajnálni, de talán a közmondásos magyar indolenciának köszöni Beaurepaire második angol bajnokságát.

Olympiai levelek.

XXII.

London, 1908 julius 26-án. (vasárnap.)

(*K.*) Az uszóversenyek a tegnapi 1500 m.-es világbajnoksággal, melyről legutóbbi levelemben részletesen beszámoltam, véget értek és igy oly olympiai sporteseményekről, melyek pedig olvasóimat legfőként érdeklik, nem számolhatók be többé. Nines más hátra az elért eredmények méltatásánál és ez naplóm szerény kereteit már messze tulhaladja. Minthogy azonban feltettem magamban, hogy a jegyzeteket elejétől végig fogom vezetni és aztán meg Brüsszelben is usztunk, hát folytatom még a hátralevő napokon is, bár nem igen futja már az anyag, hogy minden napról külön emlékezzem meg és igy jelen levelemben fogok mindent megirni. Julius 26., 27. és 28-át (vasárnap, hétfő, kedd) még Londonban töltöttük; vasárnap semmi feljegyzésre érdemes nem történt, hétfőn (27-én) megtekintettük Londont és elmentünk még egyszer a magyar kiállitásba; a hétfőn eldőlő 220 yardos angol bajnokságban tőlünk nem indult senki. Kedden (28-án) délután utaztunk Doverbe, onnan Ostendébe, majd Brüsszelbe. Megemlitem, hogy Vida ide már nem tartott velünk, hanem hazautazott Pestre. Brüsszelbe este 11 órakor érkeztünk meg és hamarosan szállodát keresve, lefeküdtünk. Másnap (szerda, julius 29.) Halmay felkereste a belga uszószövetség vezetőembereit, hogy velük egy esetleges belga—magyar match létrejövetele iránt értekezzék. A MUSz. tudvalevően tárgyalt a belgákkal ilyen irányban, de a Fédération Belge kénytelen volt nagy nemzetközi versenyét már julius 25-én (szombaton) egy ehhez a terminushoz kötött szubvenció miatt megtartani és igy ezen nem vehettek az olympiádon lekötött magyar uszók részt. Természetes, hogy az idő rövidsége folytán nem volt rendes uszóverseny nyélbeüthető, mint azt a magyar napisajtó tévesen jelezte. A dolognak tisztán match-jellege volt, melyre a kiválóbb belga uszókat meghivták. Közönség gyér számban volt jelen, hiszen az előzetes propagandacsinálás tisztán arra szoritkozott, hogy a esütörtöki lapok közölték az ugyanaznap este tartandó matcheket. Éremdijazás nem volt. Minden számot megnyertünk és több belga rekord is megdőlt: az uszoda rendkivül gyors, kb. megfelel a uni Rudasfürdőnknek, de fordulni még jobban lehet benne. Mindkét stafétaversenyben könnyen uszva győztünk és átlageredményünk kielégitő (az 5×50 m.-es sprintstafétában 30.6 és a 4×50 m.-es stafétában 34 mp.) volt. Részletes eredmény: 100 *m.-es verseny.* 1. Halmay 1 p. 03 mp. (*belga rekord!*). 2. H. Meyboom (Cercle de Natation Brüssel). Az idő jósága azt bizonyitja, hogy Halmay letörése a stafétában csak pillanatnyi volt. *Hátuszás* 50 *m.* 1. Kugler 37 mp. 2. O. Grégoire fils (Brüssel Swimmung-Club) Canterben nyerve. *Staféta* 5×50 *m.* 1. Magyarország (Onody, Munk, Hajós, Las-Torres, Halmay) 2 p. 33.4 mp. 2. Belgium (Feyaerts, Meyboom, Boin, Deprez, Donners). A belgák bele se szólhattak a versenybe. 200 *m.-es verseny.* 1. Las-Torres 2 p. 36 mp. (*belga rekord!*) 2. Munk. 3. E. Blitz (Cercle de Natation, Brüsszel) 5 m.-el első. *Mellusszás* 100 *m.* 1. Toldi 1 p. 21.2 (*belga rekord!*) ?. Félicien Courbet (Brussels SC.) 8 m.-el első. Pompás uj rekord, mely majdnem 3 mp.-el javitja meg O. Schiele 1 p. 24 mp.-es régi rekordját. *Staféta* 4×50 *m.* (vegyes). 1. Magyarország (Fabinyi, Kugler, Zachár, Halmay) 2 p. 16.2 mp. 2. Belgium (Courbet, Grégoire, Plétinex, Meyboom) 10 m.-el nyerve. 400 *m.-es verseny.* 1. Zachár 5 p. 41.4

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

mp. 2. Hajós 5 p. 48.4 mp. 3. E. Blitz (Cercle de Natation, Brüssel). — Brüsszelből másnap reggel indultunk és pénteken, július 31-én reggel ½7 órakor szállva vonatra, szombaton, augusztus elsején reggel ½9 órakor érkeztünk meg Bécsbe, tehát több, mint 24 órai utazás után. Olyanok voltunk, mintha kerékbe törtek volna, ugy hogy nem a legjobb kondicióban indultunk neki az augusztus 1—2-iki császárjubileumi uszóversenynek, amely azonban már más fejezetre tartozik, mert ezen már nem indultunk a piros-fehér-zöld szinek aegise alatt, hanem — ki a sötétkék-fehér, ki a világoskék-fehér szineket vallotta magáévá. Igy megszünt az „Olympiai levelek" létjogosultsága és ezennel be is rekesztem naplójegyzeteimet, melyek törekvése volt a londoni és az azokkal kapcsolatos eseményekről lehetőleg részletesen és tárgyilagosan beszámolni. Hogy sikerült-e? Nem tudom. Az önök belátására bizom.

Befejezésül még csak egyet! Vajha a következő olympiád uszósportjáról a mi szempontunkból több örvendeteset lehessen irni.

Igy lesz-e, nem-e, megjövendölni nem lehet.
De szivemből kivánom.

*

Véget ért hát az olympiai napló, mely oly aprólékos gonddal és részletes, tüzetes pontossággal közölte az olympiai uszóversenyek lefolyását, ugy hogy a szemtanuk közvetlen frisseségü benyomásai, melyek itt kifejezésre jutottak, beható precizitással varázsolták olvasóink elé ama nagy világversenyek minden fázisát. Nem marad más hátra, mint hogy olvasóközönségünk és a magunk nevében őszinte, igaz köszönetet mondjunk *Kugler* Sándor és *Zachár* Imre uraknak, akik — mint olvasóink bizonyára maguk is kitalálták — az „Olympiai levelek" legjavát irták, a leglelkiismeretesebb gonddal, mely annál nagyobb méltánylást érdemel, mert tréningjükkel is unos-untig el voltak foglalva és mégis időt szakitottak maguknak, hogy sulyos kötelezettséget véve magukra, az érdeklődőknek teljes és bő információt nyujtsanak.

Ismételten hálás köszönet!

A szerkesztőség.

A császárjubileumi verseny.

(*Saját kiküldött tudósitónktól.*)

(*Első nap, augusztus* 1, *szombat.*)

Az erős reklámozás nagyszámu közönséget gyüjtött az ünnepiesen feldiszitett Communalbadba; a magasra felesigázott érdeklődés azonban némileg csalódott, mert T. S. Battersby nem jött le, minek folytán az egy ang. mfdes bajnokság minden küzdelem nélkül az idén egyébként brilliáns formában levő *Sheff* Ottó (WAC.) zsákmánya lett, aki egyuttal uj rekordot is állitott fel: 25 p. 44.4 mp., ami abban a nehéz uszodában igazán fényes. (Régi rekord Sheff 26 p. 35.4 mp. 907., VII. 14.). Az egy angol mértföld uszása közben több közbenfekvő távon is leszoritotta a rekordot. Véleményünk szerint Sheff az idén legalább elérte két év előtti emlékezetes, nagyszerü formáját. Az angolon kivül a többi nevezést meglehetősen betartották; Bieberstein világbajnok, Behrens és a német póló-bajnokcsapat, a berlini „Germania" mutatkoztak ma be. Bieberstein a kombinált versenyben pompás all-around klasszisról tett tanuságot, mig Behrens fölénynyel nyerte a műugrást. A „Germania" azonban sulyos vereséget szenvedett az állam-dij előmérkőzésében az „Austria"-tól, mely a német csapat durvaságát erős játékkal ellensulyozva, 6:1 arányban, aránylag könnyen győzött. Magyar részről Toldi szereplése érdemel főleg dicséretet, mert 120 m.-en elért 1 p. 48.2 mp.-es eredménye abszolut jó és elsőrangu sprinterre vall. Győzelme a WAC. vándordijának idei győzelmét jelenti. Munk, Halmay és Sheff távollétében könnyedén nyerte a 100 m.-es uszást, mig a magyar szinek harmadik diadalát a MTK. vegyes stafétacsapata nyerte, minden küzdelem nélkül. Kugler indult a kombinált versenyben, de Bieberstein után második helyről diszkvalifikáltatott; utólag azonban mégis kiadták neki a dijat. Emlitést érdemel a 70 m.-es junior-verseny győztesének, F. *Schuh*-nak (WAC.) jó ideje: 52.2 mp. Részletes eredmény:

I. *Kombinált verseny* 120 *m.* (mell, hát, magyar). 1. Arno *Bieberstein* (Hellas-Magdeburg) 1 p. 44.8 mp. 2. Paul Fried (WAC.) 1 p. 48 mp. 3. Franz Kellner (I. WASC.) 1 p. 55.4 mp. Indult még Kugler S. (ÓTE.) M. Nőhrig (Germania-Berlin), R. Noack (Germania-Berlin) Kugler 1 p. 46 mp.-el lett második. Bieberstein mindjárt a startnál nyer és minden uszásmodorban növeli előnyét.

II. *Ausztria* 1 *ang. mfdes bajnoksága.* Bajnok: Otto *Sheff* (WAC.) 25 p. 44.4 mp. (osztrák rekord!). 2. Hubert Rodler (WAC.) 32 p. 10 mp. Ezek indultak; Sheff óriási fölénye folytán, mely rögtön a start után nyilvánvaló unalmas verseny; közbe a következő rekordok döltek meg: 804½ m. 12 p. 36.4 mp. (régi rekord Sheff 12 p. 57 mp.), 1000 m. 15 p. 50.8 mp. (régi rekord Sheff 16 p. 21 mp.), 1500 m. 25 p. 00.4 mp. (nem volt még e távon).

III. *Melluszás* 120 *m.* 1. *Toldi* Ödön (MTK.) 1 p. 48.2 mp. 2. J. Rossel (I. Frankfurter SC.) 1 p. 51 mp. 3. B. Gedat (Charlottenburger SV.) 1 p. 57.6 mp. Heves küzdelem után 3 m.-el első. Indul még Th. Scheidl (I. WASC.), F. Zinner (Austria), N. Bum (WAC.).

IV. *Főversenyműugrás.* 1. Kurt *Behrens* (Hellas-Magdeburg). 2. L. Valentich (WAC.). 3. R. Köllner (I. WASC.). Indul még Th. Scheidl (I. WASC.), P. Klein (WAC.), M. Rother (Germania-Berlin). Meglepetés Scheidl nagy lemaradása.

V. 500 *m.-es uszás* (bajn. kiz.) O. v. *Fraenkel* (WAC.) 8 p. 27.6 mp. 2. O. Hager (WAC.) 8 p. 55 mp. 3. H. Rodler (WAC.) 10 p. 05 mp. Indult még J. Cornelius (WAC.). Fraenkel ugy győz, ahogy akar.

VI. 100 *m.-es uszás.* 1. *Munk* József (MTK.) 1 p. 15.8 mp. 2. R. Moseler (Germania-Berlin) 1 p. 24.2 mp. 3. K. Ullrich (Germania-Berlin) 1 p. 35 mp. Ezek indultak. Munknak nem volt ugyszólván ellenfele; ezt tekintetbe véve, kitünő idő.

VII. *Juniorverseny* 70 *m.* F. *Schuh* (WAC.) 52.2 mp. 2. 2. F. Becken (Germania-Berlin) 56.8 mp. 3. L. Swoboda (I. WASC.) 58.4 mp. Tizenkét induló. Fölénynyel nyerve, küzdelem a második és harmadik helyért.

VIII. *Stafétaverseny* 4×70 *m.* (vegyes). 1. *MTK.* (Toldi, Hendl, Hornung, Halmay) 3 p. 34.2 mp. 2. I. WASC. (Scheidl, Kellner, Baader, Buchfelder) 3 p. 47 mp. A WAC. feladta. Toldi 2 m. előnyt hoz, amiből Hendl 1 m.-t elveszt, Hornung azonban már 6 m. előnynyel váltja Halmayt, aki 44 mp.-re kényelmesen uszva 15 m.-el győz.

IX. *Juniorműugrás.* 1. H. *Koch* (WAC.). 2. L. Steiner (WAC.). 3. N. Kotausek (I. WASC.). Indult még S. Greke (Germania-Berlin), K. Weinberger (WAC.).

X. *Államdij-vizipóló.* Előmérkőzés Austria—Germania 6:1.

(*Második nap*: *augusztus* 2, *vasárnap.*)

A közönség, melynek sorában gróf Kielmansegg helytartó is megjelent, és mely a második napon tán még nagyobb számban kereste fel a versenyt, még a tegnapinál is kevesebb küzdelmet látott. Egyedüli, igazán szép verseny csak a hátuszás volt, melyet Bieberstein nyert meg Kugler ellen, aki, ha nem fordul oly szerencsétlenül, legalább is nagyon megszoritotta volna a hátuszás világbajnokát; igy is a bajnokság védőjét, Kellnert harmadik helyre szoritotta. Az 500 m.-es Bécs dijában Zachár megfelelő középtávu training hiánya folytán nem indult és igy Sheff küzdelem nélkül jutott győzelemhez. Magyar versenyző Kugleren kivül nem is indult egyéni versenyben; a császárdijban a MTK. egyszerüen elszaladt ellenfeleitől, akiknek klasszisát az jellemzi legjobban, hogy 26.6 mp.-es átlag mellett mennyire kikaptak. A vizipóló a többé nem szokatlan botránynyal végződött és a biró egy időre kénytelen volt a játékot felfüggeszteni, hogy a felizgult kedélyek lecsillapodhassanak; a WAC. egyébként váratlanul nagy gólarányu győzelmet aratott. A műugrásokban ismét csak Behrens dominált. Kuriózum kedvéért megemlitjük, hogy a MTK. által megnyert két dij (a Császár-dij és a bizottsági dij) *teljesen egyforma*, két szimpla ezüstplakett, melyet még csak vésés sem különböztet meg. Mellesleg érdekes, hogy mindkét napi eredménynél majdnem betü szerint beváltak a Nemzeti Sport „tipjei".

A második napi eredmény:

I. *Bécsi nagy hendikep* 120 *m.* 1. Franz *Schuh* (WAC.) 21 mp. h. 1 p. 56.6 mp. 2. H. v. Pohanka (Austria) 9 mp.

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdijak
Izléses és olcsó kivitelben
FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződtetett
a Magyar Athletikai Szövetség
a Magyar Athletikai Club
és több előkelő egyesület szállitója

h. 1 p. 59.2 mp. 3. A. Freund (WAC.) 18 mp. h. 2 p. 00.2 mp. Huszonhatan indultak egyszerre; nem egészen sikerült előnyosztás.

II. *Bécs város díja* 500 *m.* 1. Otto *Sheff* (WAC.) 7 p. 58.4 mp. 2. R. Mani (Austria) 8 p. 45.2 mp. Ezek indultak; Sheff „sétált".

III. 100 *m.-es uszás* (bajn. kiz.: csak osztrákoknak). 1. Oscar v. *Fraenkel* (WAC.) 1 p. 17.8 mp. 2. K. Honisch (WAC.) 1 p. 18.8 mp. 3. A. Schuster 1 p. 24 mp. (I. WASC.). Indult még L. Lampelmayer (WAC.) és H. Thimm (WAC.).

IV. *Műugrás.* 1. K. *Behrens* (Hellas-Magdeburg). 2. O. Satzinger (WAC.).

V. *Császárdíj* 5×40 *m.-es staféta.* (tetsz. sz.) 1. *MTK.* (Hajós, Hornung, Zachár, Munk, Halmay) 2 p. 13.4 mp. 2. WAC. (O. Sheff, W. Sheff, Honisch, Fraenkel, Mayer) 2 p. 18.2 mp. Hosszakkal könnyen nyerve.

VI. *Ausztria hátuszóbajnoksága* 100 *m.* Bajnok: A. *Bieberstein* (Hellas-Magdeburg) 1 p. 24 mp. Remek idő! 2. Kugler S. (ÓTE.) 1 p. 28.6 mp. 3. F. Kellner (I. WASC.) 1 p. 30.8 mp. Indult még B. Gedat (Charlottenburger SV.) és R. Köllner (I. WASC.). Start után Kugler vezet és 70 m.-nél 1 m. előny van; fordulója azonban oly gyatrán sikerül, hogy előnyét nemcsak hogy teljesen elveszti, hanem még nagy hátrányba is kerül, melyet behozni már nem tud és Bieberstein az utolsó métereken hatalmasan spurtolva 4 m.-rel győz, 2½ m.-rel harmadik.

VII. *Juniorstaféta* 3×70 *m.* (vegyes). Steinbach-vándordíj. 1. *Austria* (Morberger, v. Pohanga, K. Zimmer) 3 p. 21.6 mp. 2. I. WASC. (Karl B., Wenzel, Kovács) 3 p. 25 mp. A WAC. csapata, mely nagy különbséggel 3 p. 03 mp. alatt győzött, egyik uszójának szabálytalan uszásmodora miatt diszkvalifikáltatott.

VIII. *Alsó-Ausztria díja* 100 *m.* (csak osztrákoknak). 1. Otto *Sheff* (WAC.) 1 p. 16.4 mp. 2. L. Mayer (WAC.) 1 p. 17.8 mp. 3. O. v. Fraenkel (WAC.) 1 p. 19.2 mp. Könnyen nyerve. Indult még I. Werber (Austria), K. Honisch (WAC.), F. Schuh (WAC.).

IX. *Magasugrás.* 1. K. *Behrens* (Hellas-Magdeburg). 2. K. Weinberger (WAC.). 3. P. Klein (WAC.). Ezek indultak.

X. *Vízipólódöntő.* (Államdij). *WAC.*—Austria 7:3. (Félidő 2:2). Az első félidőben egyenrangu játék, a másodikban az Austria nem birja az iramot. Az emlitett botrány miatt félbeszakitották a matchet.

Belföldi hirek.

Versenynaptár.

1908. aug. 9—10. Német Verbandsfest, München.
1908. aug. 9. Cseh bajnokságok, Prága.
1908. aug. 9. Brünner SKl. Austria, Brünn.
1908. aug. 10. Pörtschachi verseny (Wörthi-tó bajnoksága).
1908. aug. 10. Anglia sósvizi bajnoksága 440 yard, Weston.
1908. aug. 15. WSC. Austria, Vöslau.
1908. aug. 15—16. MUE. Császárfürdő (440 yardos bajnokság).
1908. aug. 16. Oderabajnokság, Boroszló.
1908. aug. 23. Balaton, Császárfürdő (melluszóbajnokság).
1908. aug. 23. Rajnabajnokság, Köln.
1908. aug. 30. FTC. (880 yardos bajnoks.).
1908. aug. 30. I. WASC. Bécs (műugróbajnokság).
1908. szept. 3. Angol hölgybajnokság 100 yard, London.
1908. szept. 6. MAFC. Császárfürdő (hátuszóbajnokság).

A MAGASUGRÁS ÉLETVESZÉLYES volta élénken beigazolódott Londonban az olympiai játékok alkalmával; F. C. *Cane*, egy ismert angol műugró a 10 m.-es deszkáról egy kettős szaltó közben ugy a hátára esett, hogy menten elájult és egy svéd ugró, H. Johannsen, (a későbbi győztes) hozta fel a fenékről; Cane-nek orrán, száján és fülein csorgott a vér és rögtön kórházba kellett szállitani. Valami belső szerv sérülésétől tartottak, de szerencsére három napi kezelés után elbocsátották.

A ANGLIA SÓSVIZI BAJNOKSÁGA 440 yardon Weston-super-Mareban fog lefolyni holnapután, hétfőn (aug. 10.). Az első három helyre Taylor, Battersby és Beaurepaire várható.

A BRÜNNER SKL. AUSTRIA holnap, aug. 9-iki (vasárnap) versenyén részt vesz a MUE. vizipóló csapata, melynek egyes tagjai az egyes versenyszámokban is indulnak. Magyar részről startol a legnagyobb valószinüség szerint, Munk (MTK.) pedig az 500 és 200 m.-es uszásokban.

PÖRTSCHACHBAN holnapután, augusztus 10-én (hétfő), gyönyörüen dijazott nemzetközi uszóverseny lesz. Eldől egy 100 m.-es mell- és egy 100 m.-es hátuszás, Wörthi-dij 100 m. (tiszteletdij) és 800 m.-es Wörthi bajnokság (aranyérem). Magyar versenyző esetleg Munk József (MTK.) személyében indul.

RITKA SZÉP KARRIÉRT ÉRT EL egyik elsőrangu melluszónk, *Toldi* Ödön. Egy csapásra ugyanis magyar bajnok (Meister) lett Halmayval, Zachárral, Las-Torres-szel (?) Hajóssal egy sorban. Azután Londonban második és harmadik lett. Végül pedig, mire a staféta rákerült a sor, Halmay mellé fölrukkolt *világbajnokká!* . . . Kár hogy mindez nem igaz — pedig irva vagyon az Allg. Sp. Z. legutóbbi vaskos számában.

BOJKOTT alá van a holnapi nyitrai verseny vetve, mint az mai hivatalos rovatunkból kitünik, hasonló sors érheti a fiumei versenyt is, melyet szept. 6-ára hirdettek, de a szövetségnek még mindig nem terjesztették be a propoziciót.

A FTC. VERSENYEI értesüléseink szerint aug. 30-án lesz a 880 yardos bajnoksággal.

MAGYAR USZÓK KÜLFÖLDÖN holnap, augusztus 9-én, egyszerre három helyen is indulnak és pedig Brünn-ben, Prágában és Münchenben. Kilátásaik megbeszélését más helyütt találja az olvasó.

MAGYARORSZÁG MELLUSZÓBAJNOKSÁGÁBAN, mely a Balaton f. hó 23-iki versenyén dől el, esetleg indul P. Courtman (Victoria SC. Manchester), az ideig angol bajnok, hogy Baronyinak és Toldinak revanche-t adjon.

A POZSONY-TERÉZVÁROSI FC. holnap, vasárnap, aug. 9-én helyi uszóversenyt rendez, csak pozsonyiak részvételével. Eldöntésre kerül többek közt egy 400 méteres főverseny és Pozsony 1609 méteres bajnoksága. A versenyt a Dunában tartják meg.

Külföldi hirek.

HOLMAN REKORDOT JAVIT! Fred Holman (Exeter SC.) a melluszás olympiai világbajnoka, julius 30-án (csütörtökön) megkisérelte Exeterben egy 25 yardos uszodában az angol melluszórekord 2 perc 47 mp. (W. W. Robinson, Liverpool, 1904. október 17.)) megjavitását. Kisérlete fényes sikerrel járt, mert sikerült a rekordot teljes 2 mp.-el megjavitani, ugy hogy az angol amatör rekord most 2 perc 45 mp., tehát $^2/_5$ mp.-el jobb, mint Fabinyié. Inditó G. Young (Devon Association), időmérők J. Rowsell (Weston) és C. Bartlett (Exeter) voltak.

T. S. BATTERSBY (Southport SC.) az angol 1609 m.-es rekord birtokosa, mult pénteken megnyerte Mersey folyambajnokságát 1 ang. mfdön 19 perc 50 mp.-el. Második F. Kearsley (Wigan) 21 perc 18 mp. 3. A Renneson (Liverpool) 24 perc 56 mp. lett. Tiz induló volt, köztük egy hölgy is névszerint Miss Annie Speirs.

ANGLIA 500 YARDOS BARJNOKSÁGA szerdán, julius 29-én volt Manchesterben; minthogy a védön, H. Taylor-en kivül még hat nevező állott starthoz, kénytelenek voltak előfutamokat tartani. Magyar versenyző nem indult, bár Zachár is, Las-Torres nevezve volt. Eredmény: 1. előfutam. 1. Beaurepaire F. E. (Albert Park SC.)) 6 perc 32.2 mp. 2. P. Radmilovic (Weston-super-Mare SC.). 3. T. Morris (Blackburn SC.) 3 yarddal nyerve. 2. előfutam: 1. H. Taylor (Chaderton SC.) 6 perc 24.6 mp. 2. T. S. Battersby (Southport SC.). 3. F. W. Springfield (Valley SC., Brisbane). 4. W. Foster (Bacup SC.) 6 yarddal első. A döntőben indulhatott a két első helyezett és Morris, mint legjobb harmadik; utóbbi azonban nem élt jogával és nem startolt. Igy csak négy induló volt; 350 yardig Taylor és Battersby heves küzdelmet folytatott, majd az egyik, majd a másik tett szert egy fejhossz előnyre; 350 yardnál azonban Battersby nem birta tovább a gyilkos iramot és kénytelen volt volt Taylort elengedni, sőt munkájába került, hogy a finishben az előbb meglehetősen elmaradt Beaurepaire-t kétségbeesett spurt után karcsapással megverje. 7 yarddal első. Bajnok: Henry Taylor (Chadderton SC.) 6 perc 14 mp. 2. T. S. Battersby (Southport SC.) 6 perc 20.2 mp. 3. F. E. Beaurepaire (Albert Park SC.) 6 perc 20.4 mp. Indult még P. Radmilovic. Említést érdemel, hogy mindhárom helyezett Taylor tavalyi bajnoki eredményén (6 perc 22 mp.) belül uszott.

JUBILÁRIS USZÓMEETINGET rendeztek mult vasárnap az „Aegir" és a „Stern" hamburgi uszóegyletek Hamburgban, melyen a német első klasszis, (Zürner világbajnok és Seidel

KODAK
gépek elismert elsőrangu kamarák.
Napfény melletti előhivó készülékek 6·50 K.-tól feljebb.
Minden jobb szaküzletben kaphatók.
KODAK, Gesellschaft, m. b. H. Wien, I., Graben No. 29.

olympiai kiküldött többek közt) nagy számban vett részt. Az eredmények — melyek nagyobbára kitünőek voltak, — közül kiemeljük a főbbeket. II-od. oszt. hátuszás 100 m.: 1. P. Vontin Poseidon-Uhlenhorst) 1 perc 28.8 mp. 2. W. Poggenburg (Poseidon-Bréma) 1 perc 29 mp.. Főverseny 500 m.: 1. O. Schiele (Magdeburger SC.) 7 perc 50.4 mp. Nagyon jó eredmény. II-od oszt. melluszás 200 m.: 1. E. Seidel (Berl. SC.) 3 perc 18 mp. 2. W. Poggenburg (Poseidon—Bréma) 3 perc 18.2 mp. Főversenyműugrás: 1. A. Zürner (Stern—Hamburg) 34¼ p. Fejes távugrás: 1. W. Jürgens (Hannover) 18 m. 32 mp. alatt. Melluszás 100 m.: 1. E. Seidel (Berl. SC.) 1 perc 27.2 mp. Gyorsuszás 100 m. (bajn. kiz.): 1. G. Friese (Charlottenburg) 1 perc 19 mp. Főverseny 100 m.: 1. O. Schiele (Magdeburger SC.) 1 perc 12 mp. Pompás idő.

A NÉMET VERBANDSFEST, mint olvasóink is tudják, holnap, f. hó 9-én (vasárnap) és f. hó 10-én (hétfőn) lesz München közelében a starnbergi tavon. Magyar részről a MTK. adott le nagyobb számu nevezéseket. Az egyes versenyek várható lefolyása a következő. Németország rövidtávu bajnokságát 100 m.-en Halmay nyeri, a második helyen Schiele vagy Sheff végezhet. A főverseny melluszás tekintettel a hosszu (400 m.) távra, biztos zsákmánya Zachariásnak. A német műugróbajnokság első helyén a világbajnokság első három helyezettjével (Zürner, Behrens, Walz) fogunk találkozni, mig az 500 m.-es császárdijban Sheff és Zachár alkalmasint meg fogják akadályozni a védő Rausch-ot az 5-ik, végleges megnyerést jelentő győzelemben. A 2-odosztályu hátuszásban L. Dam vagy Aurisch a világbajnokság 2 helyezettje győz. A Hamburg város tiszteletdijáért folyó 4×100 m.-es vegyes stafétaversenyben MTK. és Poseidon—Berlin a leghivatottabb aspiránsok; a magyar csapatban egyedül a sprinter Halmay jobb a németeknél, a melluszó kb. egyenlő, mig az oldal- és hátuszó már lényegesen gyengébbek, ugy hogy a Poseidon-nak jobban kedvez a papirforma. Mindazáltal Halmay fölényénél fogva bizunk a magyar szinek győzelmében. Németország hosszutávu bajnoka 1500 m.-en valószinüleg Sheff Ottó lesz, mig az egyéni összetett verseny (ugyancsak a német bajnoki cimért; 100 m.-es uszás, műugrás és buváruszás) a tavalyi és két év előtti bajnok, W. Riemann és A. Müller közt fog heves küzdelmet eredményezni. A 200 m.-es hátuszásra Bieberstein világbajnok nem nevezett és igy alighanem Schiele nyeri meg, a másodosztályu gyorsuszást 100 m.-re Munk vagy Friese nyeri, mig a főversenyműugrás ugyan csak a három fentemlitett műugró közt van. Érdekesség okáért megemlitjük, hogy a meetingre nem kevesebb mint harminckét vándor- és tiszteletdij (tulnyomó részben utóbbi) tüzetett ki.

CSEHORSZÁG BAJNOKSÁGAIBAN, melyek, mint tudjuk, holnap, vasárnap, augusztus 9-én lesznek Prágában, magyar részről indul Hajós Henrik (MTK.), aki ugy a 100, mint a 2000 m.-es bajnokságok védője.

AZ ANGOL MŰUGRÓBAJNOKSÁG julius 28-án (kedden) dőlt el Bradfordban; akármelyik német műugró biztosan megnyerte volna, de nem indult egy sem. Igy a védő, Harold Smyrk (Cygnus SC.) ismét megnyerte 80.1 ponttal. 2. Harold Clarke (Wandsworth SC.) 79.5 p. 3. H. E. Pott (Otter SC.) 79 p. Indult mé C. A. Cross (Neptune SC.) 72.6 p., H. Crank (Bolton SC.) 69.1 pont, J. Bull (Neptune SC.) 68 pont.

ANGLIA bajnokságának egy ang. mfdön, mely augusztus 4-én (kedden) tartatott meg lapunk zárlata után, nevezési listája a következő: 1. F. W. Springfield (Valley SC., Brisbane), 2. F. E. Beaurepaire (Albert Park SC., Melbourne), 3. T. Morris (Blackburn ASC.), 4. T. S. Battersby (Southport SC.), 5. W. Foster (Bacup S.), 6. G. H. Carlile (Nottingham SC.), 7. H. Taylor (Chadderton). A bajnokságot Taylor védi 25 perc 04 mp.-el 7 forduló).

A HERMSDORFI VERSENY, melyen nem kevesebb, mint öt államdij dőlt el, mult vasárnap, augusztus 2-án tartatott meg. Az egyéni összetett versenyben (100 m.-es uszás, műugrás, buváruszás; maximális pontszám 45). Aug. *Müller* (Bremer SC.) győzött $40^{7}/_{12}$ ponttal W. Riemann (Hellas-Magdeburg) $37^{9}/_{24}$ pontja ellen, a 100 m.-es rövidtávu államdijat E. *Rausch* nyerte swim-overben 1 p. 15.4 mp. igen jó idővel, (legveszélyesebb riválisa Schiele már Londonba utazott, hogy a Király-serlegre trénirozzék), mig a hátuszás-államdijban (ugyancsak 100 m.) óriási küzdelem után G. *Aurisch* (Berl. SC.) diadalmaskodott 1 p. 25.2 mp. alatt L. Dam (Charlottenburger SV.) 1 p. 25.4 mp. ellen; a műugrás-államdijat A. Zürner (Stern-Hamburg) nyerte könnyen. Melluszás csak 300 m.-es u. n. „Schulschwimmen" volt, melyet pontozás alapján R. *Rösler* (Borussia-Boroszló) $16^{8}/_{25}$ ponttal E. Seidel (Berl. SC.) $14^{3}/_{5}$ pontja ellen.

KIHÍRÁS. A *Balaton-Uszók Egyesülete* által a Császárfürdő férfiuszodájában 1908. évi augusztus hó 23-án este 8 órakor rendezendő *nemzetközi* uszóverseny feltételei:

I. *Ifjusági stféta-verseny* 3×70 *m.* (vegyes).

II. 14 *éven alóliak hendikep-versenye* 35 *m.*

III. *I. osztályu hendikep* 210 *m.* Oly uszók részére, kik e távot 3 p. 5 mp.-en belül megusszák.

IV. *Magyarország* 200 *yardos melluszó-bajnoksága.* Győztesnek: a Magyar Uszó-Szövetség aranyérme bajnoki szalagon és „Magyarország 200 yardos melluszó-bajnoka 1908. évre" cim: másodiknak a MUSz. ezüst, harmadiknak a MUSz. bronzérme. Védő 1907. évre: Fabinyi József (MAFC.).

V. *Dr. Virava János vándordij. I. futam*: *Hátonuszás* 105 *m.* A dr. Virava János vándordij 105 m. mell-, 105 m. hát-, 105 m. oldal-, 105 m. magyar uszásra kiirt egyleti csapatverseny, mely egy egyesület által háromszor egymásután vagy ötször egyáltalában védendő. Győztes az az egyesület, mely a négy futamban együttvéve a legkisebb pontszámot éri el. A pontozás ugy történik, hogy minden versenyző, aki a távot megussza, — tekintet nélkül arra, vajjon egylete a vándordij összes futamaiban résztvesz-e vagy nem — beérkezése sorrendjének megfelelő pontszámot nyer, ugy azonban, hogy minden egyesület részére csakis az elsőnek beérkezett egyesületi tag pontszáma számit. Minden egyesületnek jogában áll minden futamra több versenyzőt is nevezni. Valamely egylet akkor pályázik a vándordijért, ha minden futamban indit versenyzőt, ellenben igényét a dijra akkor veszti el, ha akár csak egy futamban is, tagja nem ussza végig a távot vagy diszkvalifikáltatik. Egyenlő pontszám esetén az első, illetőleg második stb. helyek száma dönt. Minden futam egyuttal önálló versenyszámként is dijaztatik.

Védő 1907. évre: a Magyar Testgyakorlók Köre.

VI. *Junior-verseny* 70 *m.*

VII. *Hölgy-verseny* 35 *m.* Oly hölgyek részére, kik uszóversenyen dijat egyáltalában nem nyertek.

VIII. *Nyilt hendikep* 105 *m.*

IX. 440 *yardos uszás Budapest székesfőváros vándordijáért.* Győztesnek Budapest székesfőváros vándordijának védelme 1908. évre és diszitett nagy ezüst érem. Másodiknak nagy ezüst, harmadiknak ezüstérem. Továbbá a győztes mögött 20 mp.-en belül beérkezők mindegyike ezüst időérmet kap. A vándordij kétszer egymásután vagy háromszor egyáltalában védendő meg a győztes által, mielőtt végleges birtokába jutna. A mindenkori védőnek csupán egylete jótállása mellett adatik ki a vándordij, ki azonban köteles azt a következő védelem előtt egy hónappal a kiiró egyletnek rendelkezésére bocsátani.

Védők 1906-ra: Bruckner Lajos (Balaton). 1907-re: Zachár Imre (MTK.).

X. *Ifjusági műugrás.* 5 kötelező gyakorlat 3 méteres ugródeszkáról. (1. Fejes előre. 2. Fejes hátra. 3. Auerbach fejes. 4. Auerbach saltó. 5. Csukaugrás).

XI. *I. oszt. hendikep* 70 *m.* Oly uszók részére, kik e távot 50 mp.-en belül megusszák.

XII. *Dr. Virava János vándordij. II. futam*: *Oldaluszás* 105 *m.*

XIII. *Junior-melluszás* 70 *m.*

XIV. *Hölgy-verseny* 70 *m.*

XV. *Dr. Virava János vándordij III. futam*: *Magyaruszás* 105 *m.*

XVI. *Dr. Virava János vándordij IV. futam*: *Melluszás* 105 *m.*

XVII. *Junior-hátuszás* 70 *m.*

XVIII. *Staféta-verseny* 3×35 *m.* A MASz. és MUSz. jóváhagyásával rendezett bajnokságok győztesei kizárva.

Dijazás: A III. és IV. számban I. disz. ezüst, II. nagy ezüst, III. ezüstérem. Az V., VIII., XII., XV., XVI., XVIII. számban I. nagy ezüst, II. ezüst, III. nagy bronzérem. Az I., VI., X., XIII., XVII. számban I—II. ezüst, III. nagy bronzérem.

HORNER ARTHUR bookmaker
TELEFON: 75—09. BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 4. szám (félemelet). TELEFON: 75—09

A II. és XIV. számban I. ezüst, II. nagy érem, III. bronzérem. A VII. számban I. nagy bronz, II—III. bronzérem.

Tétek: A hölgyversenyekben *tét nincs*. A IV. számban MUSz. egyleteknek 5, más egyleteknek 8 korona. A IX—XVIII. számban 10 korona. Az I., V., XII., XV., XVI. számokban 5 korona. A III., VIII., XI. számokban 3 korona. A VI., X., XIII., XVII. számokban 2 korona. A II. számban 1 korona.

A versenyre, melyen a MUSz. szabályai mérvadók, *első nevezési zárlat*: 1908 augusztus 17-én este 8 óra, *második nevezési zárlat*: 1908 augusztus 18-án este 8 óra.

Első zárlat után dupla tétek számittatnak.

A nevezések a tétekkel s a versenyzők lakásának bejelentésével Meszlényi Sándor cimére (Pesti Magyar Kereskedelmi Bank V., Dorottya-utca 1. sz. Postapénztár) küldendők.

A starthelyek kisorsolása 1908. aug. 19-én délben egy órakor a Császárfürdő férfiuszodájában nyilvánosan fog megtartatni.

Esetleges előfutamok 22-én, szombaton, este ½8 órakor tartatnak meg.

Az Olympiai regatta Henleyben.

Anglia az olympiai versenyek sorozatában egy versenybe se vitte bele annyira egész reputációját, mint az evezős versenyekbe. Ezt tekinté főversenyének és akkor rendezte meg, mikor már a többiek befejezést nyertek, nem akarván még a közönség érdeklődését se másfelé terelni. A versenyben Anglia representálását rábizta a Leander clubra és e club valóban gondoskodott is arról, hogy hajójában Anglia szine-java, virága üljön. A Leander tagjai a club meghivására amugy is csak azok lehetnek, kik előzőleg valamely klasszikus versenyben, leginkább mégis a Henley regattán vagy egyetemközi versenyen győztek. Kitünő anyagból edzett versenyzőkből válogatta csapatját. Olyan nem ült hajójában, ki legalább 10 versenyt nem nyert s a 43 éves Guy Nickals egymaga annyit, mint a csapat többi evezőse összesen. Ezen evezősök, ezen meglett férfiak mellett a magyar evezősök valóságos gyerekek voltak, alacsonyabb termetüek és gyengébb szervezetüek. Mindennek daczára nagy elismerést szereztek a magyar oar evezésnek is. A skull-evezésben Mannó volt kitünő ellenfelük, kit ma is emlegetett Blackstaffe, mondván, hogy soha oly erős versenye nem volt külföldivel, mint vele. Az oar evezésben pedig most ugyancsak a Pannonia tagjai hagytak maradandó emléket. Stilusukról azt irják az angol szaklapok, hogy a legtökéletesebb angol stilus, a legtökéletesebb praecisitással keresztülvitt összmunkával. A csapat sebességéről pedig a Molesey regatta nyolcas győzelme tesz tanuságot. E regattán egy angol mértföldes pályán (1609 m.) legyőzték a döntőben Thames rowing clubot, melynek e távra veretlen igen tökéletes és gyors nyolcasa van. A Molesey regatta előtti napokban folytak épen a nagy viták a sportlapokban az iránt, hogy a Leander nyolcas mellett miért nem e csapat képviseli Angliát Cambridge mellett és tökéletes tudásáról s gyorsaságáról, szivósságáról a legszebb tények bizonyitottak. A Molesey regattán aratott eme győzelmük után a Leander legott uj nyolcast rendelt, a tréningben addig használtat nem tartván elég szilárdnak. És Sims éjjel-nappali munkával készitett is egyet remekbe. A másik angol csapat, Cambridge nyolcasa, szintén uj hajót kapott, amig az elkészült, a csapat maga Weymouthba küldetett kis tengeri levegőre üdülni.

Henley klimája az ahhoz nem szokottnak tényleg nehéz, párás, mindig vizpárával telitett s olyan, mint nálunk borus időben, nehezen készülő eső előtt. Blackstaffe nem is szereti, ő azt mondja, hogy ő ebben a levegőben nem tud fejlődni. Ő állandóan Putneyben trénirozott, csak a verseny előtti nap jött át Henleybe. Ő is 40 éven felüli versenyző, tapasztalt vén róka, kin nem fog ki egykönnyen senki. A másik angol skuller Mc Coulloch, még fiatal, 22 éves, de nem kisebb tehetség a Diamond skull idei győztese. Ő fog majd idővel Blackstaffe örökébe lépni. F. S. Kelly, a skullista fenomén, az idén nem skullözött, a Leander nyolcasban volt rá szükség, hol kettest evezett. A másik representativ csapat a cambridgei ama egyetemi nyolcas volt, mely Stuart strokeolása mellett egyetemi versenyt nyert. E két nyolcas másra nem is készült, csak e regattára. A cambridgei nyolcast azonban a mi Pannonia nyolcasunk biztosan veri, tudták ezt az angolok is, azért pihentették is a regatta első 2 napján. Csak 2 nyolcast respektált a Leander, mely az idén valóban verhetetlen csapat volt, a magyar csapatot és a belga csapatot. A belgák a lapunkban már ismertetett stilusban eveztek. Evezőseik szintén korosabbak voltak a magyar evezősöknél, bár szemre nem voltak oly szép szál legények, mint az angolok.

Kiküldött skull-evezőseinkről még nem is irtam és ismerve a mi aprehenziós viszonyainkat, már az eddig irottak után is ujabb ellenségek. Skullistáink bizony oar evezőseink klasszisa alatt maradt. Levitzky igaz, hogy Covellt, a Molesey regatta egyetlen angol résztvevőjét legyőzte, de ez annyira kis jelentőségü skuller, kit a Staines-i regattán 1¼ angol mértföldön, tehát 400 méterrel hosszabb pályán, ami legközelebb áll a mi szokott 2000 méteres pályáinkhoz. B. Gaza könnyen vert 8 hosszal. Gaza az olympiai pályán még könnyebben és még több hosszal verte Killert. Az előfutamban Levitzky egy olasz skullert kapott, kit könnyen vert, de viszont, ha Gazával kerül össze, vele is csak ugy játszott volna Gaza, mint Killerrel. Ez a regatta se tudta megmutatni, hogy kettejük közül melyik jobb. Mindeddig oly gondosan kerülték egy egy versenyben való találkozást s igy Killer kijutott az olympiádra is, anélkül, hogy egy elsőosztályu versenyt egyáltalán megnyert volna. Mindazonáltal Killert nem tartjuk egy hajszállal se rosszabbnak Levitzkynél, ők egyenranguak teljesen.

A magyar csapat és skullerek munkáját Gillemot javitotta és gyorsaságukat fokozni volt képes. Jó munkát végzett velük, amint a parton kerékpáron kisérte tréningjüket. Kormányról csapatot tanitani nem is lehet igazán. Ámbár Vaskó Kálmán hatalmasan segitett Gillemotnak a tanitásban is, a kormányt pedig jobb kezekbe adni nem is lehetett volna. A simán és jól vett fordulók harsány hangu lelkes buzditásai mind a kitünő csapat javára váltak. Dr. Kirchknopf pompás vezér volt, jól ismerte csapatja erejét és tudta vinni őket jó iramban. Felment 38—40-es strokeig, miket hosszu csapásai daczára erővel huzott át. Minden mozdulatát hajszál eltérést vagy pillanatnyi késést se mutatva vette át a csapat, mely oly bámulatos együttest aratott, hogy ilyent magyar csapattól még nem láttunk. Ezzel nyerték meg Molesey-t is, ezzel szereztek maguknak tiszteletet és nagyrabecsülést az angolok részéről. Kivánjuk, hogy az a kitünő iskola, melyben voltak, a hazai viszonyainkra megtermékenyitő hatással leend.

Még lesz alkalmam visszatérni a regatta egyéb tanulságaira és eredményére, most a versenyeredményt közöljük alábbiakban.

A skullistáink közül Levitzky a regatta II. napján indul először az olasz Ciabattival, kit legyőzve, a további sorsolás Mc Cullochhal hoz össze, kivel 800 méteren együtt halad, nincs egy hajóhossznyi különbség köztük, de innen Mc Culloch könnyen elhuz. A Pannonia nyolcas mint fen-

Rőser tanintézet I. Háromosztályu felsőkereskedelmi iskola.
II. Négyosztályu polgári iskola. III. Nevelő internátus.
BUDAPEST, VI., ARADI-UTCA 10. IV. Egyéves kereskedelmi szaktanfolyam

Kis befektetés! NAGY HASZON!

—— műmárvány előállítása által (II. m. 10 m/m vastagságban 1 k.) **M. kir. szabadalom.** ——
Gépek nélkül 24 óra alatt előállítható homokból! cementnélkül! Ismertető ingyen, minta 20 fillér bélyeg ellenében.—Gyártási engedélyt ad
GROSSMANN E, Budapest, VII., Kertész-utcza 27. szám.

tebb irtuk — rögtön a Leanderrel találkozik össze. A tréningidők után itélve fél pályára a Pannonia volt sebesebb s beszélve a Leander coachmannel, maguk is azt hitték, hogy a pálya egy részén vezetni is fognak. De Leander oly óriási erővel fekszik a versenynek, oly sebes irammal indul, hogy a meglepődött Pannoniának elég volt vele tartani tudni. S a Pannonia nyolcas nyugtalan ötöse ki is tekintget többször rájuk, de azért összmunkájukban zavar nincs és a fél pályán 2 hosszal követik. Kirchknopf itt ujabb spurtra nógatja csapatját s viszi további küzdelembe a másik fél pályán még egy fél hosszat szerez a hatalmas Leander, melyből a végspurtban feldolgozó Pannonia felet behoz, ugy hogy birói itélet szerint 2 hosszal győznek.

Hevesebb versenyük van a belgákkal, kik a Cambridge csapatán 2½ hossznyi győzelmet vettek. De Leander a belga csapatot egy pillanatig se hagyja vezetni, oly nagy erővel dolgozik, sőt csapásról-csapásra elhuz tőle a sok tizezernyi néző viharos éljenei és tapsai között s végül 2 hosszal győz. A döntő napon a többi versenyben már csak angolok álltak egymással szemben. A skiffet 20 évvel idősebb Blackstaffe nyeri Mc Coulloch ellen. A négyest a Guy Nickals által trenirozott hires oxfordi Magdalen college nyeri Leander ellen, a pair oart Fenning és Thompson 2½ hosszal Fairbairn és Verdon ellen. Mindkét pair oar Leander csapat volt.

Igy tehát az angol evezés hegemoniája nem szenved kétséget, az összes nemzetek képviselői meghajtották zászlóikat a nagy angol név előtt.

A hétről. Az idő oly gyorsan rohan, hogy nem sok idő mulva azt vesszük észre, hogy benne vagyunk az őszi football szezonban. Augusztus közepén ismét megnyilnak a fővárosi football pályák is, előkerülnek ismét a football-cipők, megkezdődik a készülődés, a tréning. A vasárnapi mérkőzések, melyek még vidéken folytak le, már a fővárosi csapatok nyugtalankodását mutatják. Pesten látszólag még ugyan nyugalom van, de vidéken igen sok budapesti játékos van, aki már most treniroz, arra gondolva, hogy pesti kollégáit megelőzze; azt hiszi a jámbor, hogy a többiek alusznak!! Az előtréninget legtöbb játékos már vidéken kezdi meg, ugy, hogy mire Pestre kerül, már csak a csapatjáték van hátra, hogy formáját visszanyerje. De amint az egyesek, ugy gondolkodnak az egyesekből álló egyletek is, megelőzni a másikat, mennél hamarább formába jönni! A mérkőzések vasárnapról-vasárnapra szaporodnak, a hivatalos szezont a III. osztályuaknak előre tolt idénye nyitja meg. A szövetség is — pillanatnyi pihenő után, — gyors tempóban folytatja munkásságát, hogy ujonnan alkalmazandó szabályai már az őszi idény megkezdésével léphessenek életbe. Szóval — az előjelekből itélve — minden tekintetben ugyancsak elő lesz készitve a küszöbön levő szezon!

Vidéki mérkőzések.

A Pozsonyi Torna Egyesület football csapata Pöstyénben.

Szép számu és igen előkelő közönség jelenlétében mérkőztek a pozsonyiak augusztus hó 2-án, Pöstyénben, az ottani Atlétikai és Football-Club csapatával.

A rendesnél rövidebb és igen keskeny pályán a pozsonyiak nem tudtak érvényesülni, a jobbára BAK. egyesületből összeállitott csapat ellen és a mérkőzést el is veszitették 2:1 gól ellen.

Az első félidőben erős szél ellen játszottak a pozsonyiak és majdnem minden második — szélsőkhöz adott labda — a határvonalon tul ment. A pöstyéniek nagyobbára fölényben voltak és gólt is rugnak. A félidő vége felé a pozsonyi centercsatárt bokán ugy megrugták, hogy a játszótérről el kellett vinni. A második félidőben — gyengébb szél mellett — a pozsonyiak már többet támadnak, de a pöstyéniek, mikor három játszó off sideben áll, elérik a 2-ik gólt, amit a biró meg is ad. A félidő végén a pozsonyiak egyetlen góljukat rugják. A mérkőzést vezető biró nagy ambicióval, de erélytelenül töltötte be nehéz hivatását, mert tul erőszakosan folyt a játék és csak igy történhetett meg, hogy a pozsonyiak majdnem legjobb játékosa megsérült, a világosnál-világosabb off sideben pedig a gól érvényesnek minősittetett.

RÁKOSLIGETEN a Rákosligeti Sport-Club—Postások Sport-Egylete 3:2. A rákosligeti csapatot az MTK., Főv. TC., BTC. és NSC. játékosok alkották, csak 3 volt „valódi" rákosligeti. A postások még nincsenek formában, de a csapat, mely összel szerepelni fog, már körülbelül együtt van: Varga, Csüdör, Fekete, Virág, Koltay, Baresay, Magyar, Buda, Kertay, Szántó, Holub. A rákosligetinél Weisz, Domonkos (MTK) (balösszekötő), Hlavay (NSC), Bihary (BTC.) (jobbösszekötő), Jergenez, Weisz (Főv. TC.) stb. játszottak. Félidő 2:0 Rákosliget javára. A postások 2 tizenegyes révén kiegyenlitenek ugyan, de nem tudják megakadályozni, hogy a vendéglátók egy ujabban lőtt góljukkal a győzelmet magukhoz ne ragadják. Biró: *Bárkány* (MAFC.).

GYŐRBEN a BTC. I. 3:1 arányban győz a Győri waggongyári Egyetértés ellen. Biró: *Puskás* (Typ.).

DEBRECENBEN a 33-asok játszottak a DTE.-vel s szép játék után 8:0 arányban könnyü győzelmet arattak.

A KOLOZSVÁRI AKADÉMIAI SPORT-KÖR football-csapatát mutatjuk be cimképünkön. A KAS. 1907-ben alakult az akadémia támogatásával és rövid idő alatt egy évi működéséhez Kolozsvár footballsportjának fellendülése füződik. Tagjai az akadémia végzett és végzendő növendékei. Fejlődésképes csapatát *Kuntner* Róbert tanár vezeti nagy szakértelemmel és már is igen szép sikerrel.

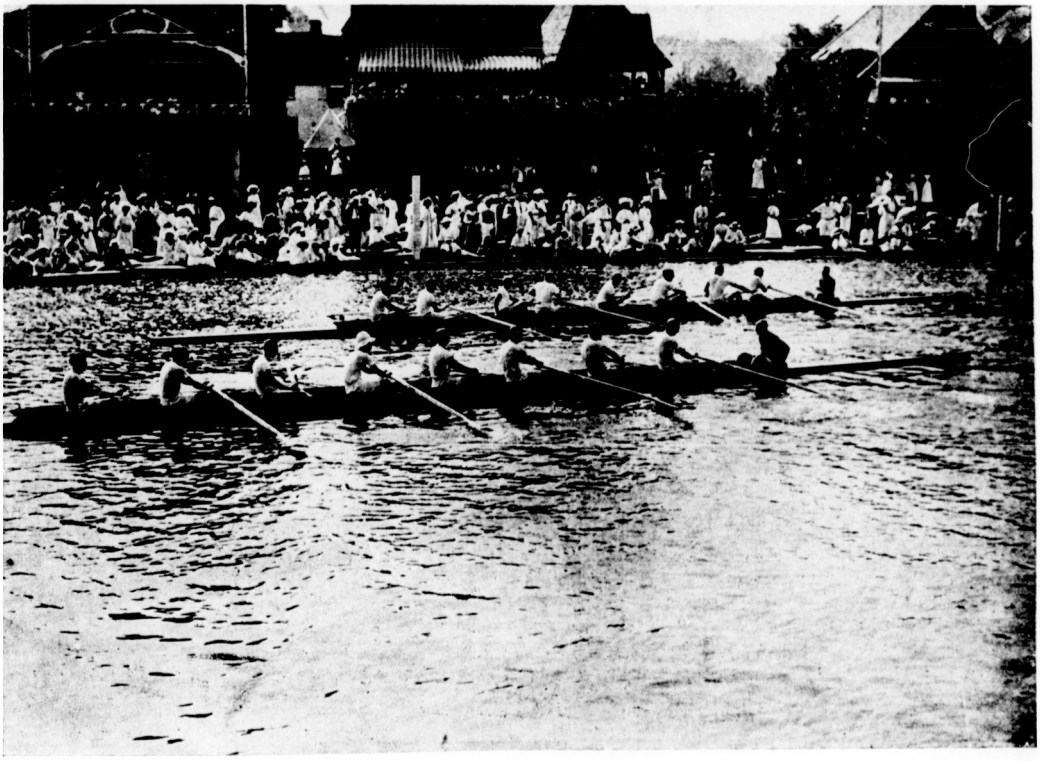
NYILT LEVÉL AZ MLSZ. BIRÁK BIZOTTSÁGÁHOZ. A *Magyar Labdarugók Szövetségének birák bizottsága* április hó 12-én *Kolozsvárt* birói vizsgát tartott, amelyen nyolc birójelöltet megvizsgázott. Azóta közel négy hónap mult el, de a birák bizottsága az eredményről mind a mai napig semmiféle hirt sem adott, holott az április hó 5-én *Pozsonyban* megtartott vizsga eredménye még ugyanazon hó 9-én nyilvánossá lett. A nyolc biró jelölt fejenként öt-öt korona vizsgadijat fizetett, ennek alapján joggal elvárhatta, hogy a *birák bizottsága* érdemesnek fogja tartani a jelölteknek valami értesitést küldeni. Ezuton kérdem tehát a *birák bizottságát*, hogy a *kolozsvári* biró jelöltek képesitése milyen stádiumban van?

Kolozsvárt, 1908 augusztus hó.

Kiss Menyhért.

Leander győzelme a Pannonia ellen. (Pannonia a közönségtől nem látható.)

Leander és Pannonia.

Képek a londoni olympiászról.

1. Moffirt (Amerika) leüti a 188 cm.-t **2.** Porter (Amerika) a magasugrás világbajnoka 188 cmt ugrik. **3.** K. E. Walker (Délafrika) megnyeri 10.8 mp. alatt középfutamát. 2. May (Amerika 2-es számu. 3. P. S. Roche (Anglin) a 3-as számú és **4.** L. B. Stevens (Amerika) 4-es számu. **4.** 100 m. uszás (középfutam) startja Halmay a balszélen van. **5.** Rulph Rose (Amerika) a sulydobás világbajnoka 14 m. 20 cm. **6.** Bodor megnyeri az 800 m.-es előfutamát jul. 13-án. Jobbról-balra: Ashford (Angol) 8-as szám. Bjorn (Svéd). Van Holl (Holland) 6-os. Butterfield (A tavalyi 1 ang. mfd-es bajnok) 4-es. Bodor Ödön 7-es. és Lighthody (Amerika.)

A londoni Olympiád.

(Negyedik nap.)

London, 1908. julius 17.

A tegnapi nap tekintetében minden összejátszott, hogy érdekesség és siker szempontjából minimális értéket képviseljen. Rendkivül rossz idő és elég gyenge programm. Az atlétikai számok közül egyedül a 10 ang. mfd.-es gyaloglás két előfutama, szabad stilusu diszkoszvetés és sulydobás szerepeltek a programmon, melyek máskülönben bármilyen fontosak is legyenek a néző szempontjából, különösen az adott körülmények között semmi érdekességet nem tartalmaztak. Ami érdekesség volt bennük, az pedig elveszett a nézőre azáltal, hogy a pályán hemzsegő, kik legtöbbjének egyáltalán semmi keresnivalója sincs ottan, szoros gyürüben veszik körül az eldobóhelyet, hogy a tribünön lévők közül alig lát valaki valamit.

Az angol sajtó is sokat panaszkodik ezen, de hiába. A betolakodók száma nemhogy nem fogy, de napról-napra

Maratoni futás. 1. Start.

gyarapszik s már magam is azon igyekszem, hogy valahogyan én is odakerülhessek.

A gyalogló versenyek meglepetést nem hoztak s a nyolc döntőbe jutott versenyző közül hét viseli Anglia színeit, amely körülmény Angliának döntő fölényét hirdeti és bizonyitja. A kontinentális versenyzők közül egyetlen egy sem mutatott megközelitőleg sem olyan formát, hogy az első pár mfd. után az előfutamokban helyezési esélyük lehetett volna. A két előfutamban G. E. Larner és Webb mutattak legjobb formát. Ők gyalogolnak különben a legtisztább és legtökéletesebb stilussal.

A diszkoszdobás csunya esős időben folyt le délelőtt s ez magyarázza az átlagos gyenge eredményeket. Az amerikaiak e sportnemben hihetetlen mértékben fejlődtek és javultak. Két évvel azelőtt még Sherridan volt az egyedüli amerikai, aki igazán klasszis diszkoszdobó volt s most már legalább öt olyan dobójuk van, akik a 41 m.-t megdobják.

2. Utközben.

A tegnapi versenynap nem volt alkalmas arra, hogy mindegyik a legjobb formáját mutassa be s a résztvevők közül mindegyik 1—2 m.-rel gyengébb eredményt ért el, mint például tréning közben, vagy odahaza. A verseny érdekességéből sokat levon, hogy az ember sohasem tudja a verseny

3. A cél előtt.

állását s a legtöbb dobást egyáltalában nem is mérik. Ugyanis mikor az első csoportban az első három versenyző dobott, akkor a leérkezési helyen egy kis cédulát tüznek ki, melyen a versenyző száma van. Ha az utána következő dobó, minden kétséget kizárólag és szemmel láthatóan nem dobja tul a letüzött három dobást, akkor annak dobását le sem tüzik s nem is mérik. Innen van, hogy a legtöbb dobónak eredménye nem közölhető. Viszont ha valaki tuldobja az előzőket, akkor az ő dobását letüzik, de a legkisebbet jelző cé-

4. A cél után.

dulát felveszik. Rendesen azonban 5—6 cédulát, amely a legnagyobb dobásokat jelzi, otthagynak.

A mi dobóink, Luntzer és Jessina természetesen szintén nem tudták legjobb formáikat elérni. A diszkosz csuszós, a dobás tehát bizonytalan volt. Ugyanez áll a sulydobásra, de azért kétségtelen, hogy mindkét versenyben a két legjobb győzött s a legjobbak nyertek helyezést, de kisebb eredménynyel, mint máskülönben, kedvezőbb körülmények között. *Rose* még egy hetedik dobást is tett, amelynek eredménye 14.37 m. volt, tehát győztes dobásánál 17 cm.-rel nagyobb.

Mudin Imre igen szép szerepet játszott, amennyiben ebben az igazán nagyjelentőségü és internacionális versenyszámban hatodik lett, elismert jó amerikai sulydobókat is legyőzvén.

Részletes eredmények:

I. 10 ang. mfd. gyaloglás.

Minden előfutamból a négy első kerül a döntőbe.

Első előfutam: 1. E. J. Webb (Anglia) 1 ó. 20 p. 18.8 mp. 2. F. T. Carter (Anglia). 3. E. A. Spencer (Anglia). 4. E. E. Larner (Anglia). Indultak még: T. E. Hammond (Anglia), P. Gunia (Németország), J. Goetze (Hollandia), W. F. Wiklemand (Hollandia), P. M. Soudijn (Hollandia), A. H. S. Homje (Dánia), A. E. M. Rowlands (Ausztrália); A. T. Yeoumans (Anglia) diszkvalifikáltatott.

Larner vezet az első ang. mfd.-ön s mögötte szorosan Carter és Webb, mig a többi 10 yarddal hátrább egy csomóban. Az első mfd. után Yeoumans lifting (emelés) miatt diszkvalifikáltatott. Larner élen marad egészen a harmadik mfd. elejéig, hol Webb erősiti a tempót s felnyomul az élre, hol végig meg is marad, a versenyt igen könnyen 180 m.-rel nyervén meg. A másik három helyezett is fokozatosan huz el a többitől, s végén szinte sétálva jönnek be közel félkörrel megelőzvén a többit. Közbeeső idők: 1 mfd. 7 perc 41.2 mp. E. E. Larner vezet; 2 mfd 15 perc 51.4 mp. Larner; 3 mfd. 23 perc 41.6 mp. Webb; 4 mfd. 31 perc 20 mp.; 5 mfd. 39 perc 1.8 mp.; 6 mfd. 46 perc 48 mp.; 7 mfd. 54 perc 51.4 mp.; 8 mfd. 62 perc 57 mp.; 9 mfd. 71 perc 21.8 mp.; 10 ang. mfd. 1 óra 20 perc 18.8 mp. állandóan Webb vezet.

Második előfutam: 1. G. E. Larner (Anglia) 1 óra 18 perc 19 mp. 2. R. Harrison (Anglia). 3. H. E. Kerr (Ausztrália). 4. W. J. Palmer (Anglia). Indultak még: Ruimers (Hollandia), Huiigen (Hollandia), J. Butler (Anglia), Rothman (Svédország), E. Rath (Ausztria), Westergaard (Dánia), Withers (Anglia), Schofield (Anglia) és G. Goulding (Canada).

Az első 2 ang. mfd. Palmer vezet és diktálja az iramot, közvetlen mögötte Larner, Harrison és Kerr haladtak. Az első 5 mfd.-ön erős küzdelem folyik, de lassankint Larner lesz a helyzet ura, s a 6-ik mfd. után állandóan vezet 1 yarddal. Palmer itt már nem birja az erős iramot s lassankint visszaesik, mig Harrison és Kerr felnyomulnak és elhagyják Palmert. Ez a sorrend végig megmarad. Kb. 20—25 yarddal nyerve, 120 yarddal harmadik, 8 yarddal negyedik. A többiek erősen lemaradtak. Közbeeső idők: 1 mfd. 7 perc 17.4 mp. Palmer vezet; 2 mfd. 14 perc 6 mp. Palmer; 3 mfd. 22 perc 12.4 mp. Larner; 4 mfd. 29 perc 25.2 mp. Larner; 5 mfd. 37 perc 55 mp. Larner; 6 mfd. 46 perc 46.2 mp. Palmer; 7 mfd. 53 perc 55.6 mp Larner; 10 ang. mfd 1 óra 18 perc 19 mp. Larner.

II. Diszkoszdobás szabad stilussal.

Az összes csoportokból a három legnagyobb dobás kerül a döntőbe.

I. csoport: 1. W. G. Burroughs (Amerika) 37.42 m. 2. Jessina Ferenc (Magyarország) 35.46 m. 3. W. E. B. Henderson (Anglia) 34.82 m. Indultak még: Lagarde (Francia), Leeke (Anglia), May (Anglia), Flaxman (Anglia) és P. Adams (Amerika).

II. csoport: 1. A. K. Dearborn (Amerika) 38.51 m. 2. Luntzer (Magyarország) 37.72 m. 3. Kóczán Mór (Magyarország) 32.76 m. Indultak még: Pihkala (Finnország), Lalovaara Finnország) és J. Flanagan (Amerika).

III. csoport: 1. M. H. Giffin (Amerika) 40.60 m. 2. L. Wilksman 34.60 m. Indultak még: Collins (Anglia), Gorrels (Amerika)), Wieslander (Svédország) és Sustera (Csehország).

IV. csoport: 1. M. F. Horr (Amerika) 39.4 mp. 2. M. Tison (Franciaország) 38.29 mp. Indultak még: Nejström (Svédország), Soucek (Csehország) és J. Murray (Anglia).

V. csoport. Indultak: Mudin István (Magyarország), Georgandas (Görögország), Niklander (Finnország), Sauli (Finnország), Uetwiller (Németország) és Fleetwood (Svédország). Ezek közül miután a vezetődobásoknál szemmel láthatólag kisebbek voltak, egyetlen egyet sem mértek.

VI. csoport: 1. M. J. Sheridan (Amerika) 40.07 m. Indultak még: Dorizas (Görögország), Jaervinen (Finnország), Barrett (Anglia), Avattanes (Olaszország), Falchenberg (Norvégia), Talbot (Amerika), Welz (Németország), Lemming (Svédország) és O. Nilsson (Svédország). Csak az első dobást mérték.

Döntőbe jutottak tehát: Giffin (Amerika) 40.60 m., Sheridan (Amerika) 40.07 m. és Horr (Amerika) 39.44 m.

Döntőben:

1. M. J. Sheridan (Amerika) 40.88 m.
2. M. H. Giffin (Amerika) 40.60 m.
3. M. F. Horr (Amerika) 39.44 m.

Vagyis egyedül Sheridan tudott csoportbeli dobásán javitani.

III. Súlydobás.

I. csoport: 1. W. W. Coe (Amerika 13.06 m. 2. Sauli (Finnország) 12.58 m. 3. Talbot (Amerika) 11.63 m. Indultak még: Halme (Finnország) Leeke (Anglia), E. Barrett (Anklia) és Mudin István (Magyarország).

II. csoport: 1. J. C. Garels (Amerika) 13.18 m. 2. M. F. Horr (Amerika) 12.82 m. Indultak még: Sheridan (Amerika), Dorizas (Görögország) Jaervinen (Finnország), Wieslander (Svédország), Nicolson (Anglia).

III. csoport: 1. D. Horgan (Anglia) 13.33 m. 2. J. Barrett (Anglia) 12.88 m. 3. Mudin Imre (Mayarország) 12.84 m. Indult még: Niklander (Finnország), Zilliacus (Finnország) és Burroughs (Amerika).

IV. csoport: 1. Ralph W. Rose (Amerika) 14.07 m. Indultak még Tison (Franciaország), Georgandas (Görögország), A. Halse (Norvégia), Kóczán Mór (Magyarország).

Döntőbe kerültek: R. W. Rose (Amerika) 14.07 m., D. Horgan (Anglia) 13.33 m. és J. C. Garrels (Amerika) 13.18 m.

Döntőben:

1. R. W. Rose (Amerika) 14.20 m.
2. D. Horan (Anglia) 13.66 m.
3. J. C. Garrels (Amerika) 13.18 m.

Garrels nem tudott javitani előző dobásán és csak 12.88 m.-t dobott a döntőben.

(Ötödik nap.)

London, 1908. julius 18-án.

Egyik nap a másik után mulik el. A kép, ami versenyközben elénk tárul, napról-napra változik, csak az időjárás marad mindig egyforma: szomoruan nehéz, esős és ködös. Ha néha-néha ki is bujik a nap a piszkos felhők tömegéből, csak csalóka játékot üz s csakhamar egy erős zápor figyelmeztet rá, hogy Angliában, Londonban vagyunk. Az óriási Stadion pedig napról-napra ugyanazt a vigasztalan képet mutatja. A 100 ezer néző számára épitett hatalmas kolosszusban különösen a délelőtti órákban alig egy pár száz ember lézeng, azok közül is a tekintélyesebb rész kötelességét teljesitő ujságiró és dolog nélküli vagy sorját váró versenyző. Az érdeklődés délután is állandóan lanyha és a megnyitás óta nem igen lehetett 4—5 ezer embernél többet látni. Hiába, a koldus görög nép, az athéni olympiádot nemzeti ünnepnek tekintette és tekinti s 100 mfd.-eket is képes volt gyalogolni, élelmiszerét a hátán batyuba hordozva, hogy a régi idők visszatérő fényét, ha csak egy napon is, láthassa.

A rendkivüli rossz időjáráson kivül még más magyarázata is van a nép elmaradásának. Az óriási árak. Akármilyen gazdag is legyen az angol nép, arra mégsem képes, hogy naponkint 4—5 koronát fizessen a szegényebbje, mert a drágább helyek egyszerüen képtelen magas árakon vannak tartva. Most már keresnek is megoldást erre vonatkozólag s valószinüleg már holnapra a fele árak fognak szerepelni, ami lényeges javulást fog előidézni a látogatottság tekintetében, mert ha igy marad továbbra is, ez az angol népnek, kik az atlétikai sportok iránti szeretetüket annyira szeretik hangoztatni, egyik legnagyobb szégyene a londoni olympiádnak pedig legnagyobb fiaskója lesz.

Atlétikai sportok szempontjából a mai nap is a soványabbak közé tartozott. 10 ang. mfd. gyaloglás döntője, a 3200 m. akadályverseny előfutamai és a gerelydobás középen fogva, meritették ki a programmot, amelyek valami különösen nagy érdeklődésre nem igen tarthattak számot. A gyaloglást, mint előre látható volt, G. E. Larner nyerte meg, de nem várt kiváló eredmény és fölény mellett. Ideje világrekord és majdnem 2 perccel jobb, mint Sturgess 12 év óta fennállott és szinte megközelithetlen rekordja, amelyet ez alkalommal különben Webb is megjavitott 7.8 mp.-el. E verseny döntőjében csak az angolok szerepeltek, mert az indulásra egyedül jogosult kanadai *Kerr* nem állott ki, bokarándulás miatt. Ugyszintén nem állott ki *Harrison*, akit a tegnapi erős előfutam teljesen lenyuzott. A kisszámu közönség a két angol pompás eredményét tőle telhető lelkesedéssel fogadta.

Gyenge sportot hoztak a 3200 mfd.-es akadályverseny előfutamai. Az egyes előfutamok győztesei majdnem walk overben küzdelem nélkül győztek, s csak az utolsó előfutam volt olyan, amit versenynek lehetett nevezni, s ahol az utolsó gátnál dőlt el a verseny. *Lightbody* itt is vereséget szenvedett, mint mindenhol, ahol indult. Rossz formája különben onnan magyarázható, hogy mindjárt az első napon az 1500 m.-es előfutamban kiugrott a térde.

Mint előre látható volt *Lemming* megnyerte a máso-

dik gerelydobást is, uj olympiai rekorddal, melynél csak hazai 57 m. 30 cm.-es dobása jobb. Svédország igen jól jött ki ezzel a két gerelyszámmal. E számban az északi népek domináltak s a verseny elintézésében csak Svédországnak, Norvégiának és Finnországnak volt beleszólása. A mieink itt nem is indultak.

Részletes eredmények:

I. 10 ang. mfd. gyaloglás döntője.

Angol és világrekord 1 óra 17 p. 38.8 mp. W. J. Sturgess (Anglia) 1896 okt. 3. Első olympiai kiirás.

Világbajnok: *G. E. Larner* (Anglia) 1 óra 15 p. 57.4 mp. *világrekord.*

2. E. J. Webb (Anglia) 1 óra 17 p. 38.8 mp.
3. E. A. Spencer (Anglia) 1 óra 21 p. 20.2 mp.
4. E. T. Carter (Anglia) 1 óra 21 p. 20.2 mp.
5. E. E. Larner (Anglia) 1 óra 24 p. 26.2 mp.

Indult még W. J. Palmer (Anglia). Spencer kezdi a vezetést, de már az első mfd. elején G. E. Larner és Webb elhuznak a mezőnytől, melynek élén 10—15 yarddal hátrább Spencer, Palmer és E. E. Larner haladnak. A 4-ik mfdön G. E. Larner lekörözte névrokonát s nemsokára rá Carter-t és Palmer-t, maga Webb is mindjobban elmaradván tőle. Mind a hatan pompás stilusban haladnak, de G. E. Larner és Webb fölényes szemmel látható. A sorrendben változás többé nem áll be s a többszörös rekorder 300 yarddal győzi le Webb-et. Itt adjuk a két első részlet idejét és Sturgess rekordját, melyet 1896-ban állitott fel a Polytechnic H. által rendezet 15 mfd.-es meghivási versenyben:

Mfd.	Larner	Webb	Sturgess.
1	7 p. 1.6 mp.	7 p. 2 mp.	7 p. 27.4 mp.
2	14 p. 11 mp.	14 p. 13 mp.	15 p. 13.2 mp.
3	21 p. 20.4 mp.	21 p. 38 mp.	22 p. 58.2 mp.
4	28 p. 43.4 mp.	29 p. 5.4 mp.	30 p. 32.8 mp.
5	36 p. 16.4 mp.	36 p. 38.4 mp.	38 p. 15.4 mp.
6	43 p. 54 mp.	44 p. 21. mp.	46 p. 1.2 mp.
7	51 p. 37.4 mp.	52 p. 16.4 mp.	53 p. 41.2 mp.
8	59 p. 33 mp.	60 p. 23.4 mp.	61 p. 36.4 mp.
9	67 p. 37.8 mp.	68 p. 35.8 mp.	69 p. 31.4 mp.
10	75 p. 57.4 mp.	77 p. 31 mp.	77 p. 38.8 mp.

Sturgess még 4 mfd.-et tett meg akkor és feladta.

II. 3200 m. akadályverseny.

Minden előfutam győztese megy a döntőbe.

I. *előfutam.* 1. A. Russel (Anglia) 10 p. 56.2 mp. Indultak még: N. Cartesegno (olasz), Raguneau (francia), Carr (Anglia Downing (Anglia). Ez utóbbi mindjárt az első körben a vizesároknál diszkvalifikáltatott. Raguneau és Russel vezettek az első két körön, hol azután a francia feladta. Carr megránditotta lábát s szintén feldta. Az angol az utolsó körben lekörözi az olaszt és közel 600 m.-rel győz.

II. *előfutam.* 1. J. E. Eisele (Amerika) 11 p. 13.6 mp. Indultak még *Lovas* Antal (magyar), de Flearac (francia), Buckley és Englisch (Anglia). De Fleurac vezet az első körön, de már a második kör végén Englis és Eisele vannak az élen, mire a vizes árok előtt a francia feladja, Englisch meg elbukik, Most az amerikai vezet de Englisch üzőbe veszi, csakhamar ismét befogja és az utolsó kör feléig együtt mennek hol szintén feladja. Lovas kb. 1 mfd. után egy vizes ároknál elesett, lábát sulyosan megránto tta, ugy hogy a versenyt feladni volt kénytelen.

III. *előfutam.* 1. W. Galbraith (Canada) 11 p. 12.4 mp. 2. Barker (Anglia). Csak ketten indultak. A kanadai hamar elhuz és előnyét folyton nagyobbitja, mire az angol feladja.

IV. *előfutam.* 1. A. J. Robertson (Anglia) 11 p. 10 mp. 2. G. A. Dull (Amerika). Indult még: G. N. Bonhag (Amerika) és C. Yorke (Anglia). Az első körben Dull vezet, de csakhamar Robertson van az élen s elhuz a mezőnytől. Yorke-ot a vizes ároknál diszkvalifikálják, Bonhag pedig feladta. 200 m.-rel nyerve.

V. *előfutam.* 1. C. Guy Holdaway (Anglia) 11 p. 18.8 mp. 2. J. W. Kitchin (Anglia). Indult még: R. A. Spitzer (Amerika) és C. L. Hall (Amerika). Ez volt az első verseny, hol mind a négy végig futotta a távot. Az első két körön még mind együtt van, de itt Holdaway kezd elhuzni társaitól s egyedül honfitársa tudta követni, mig az amerikaiak teljesen lemaradtak. Könnyen 100 m.-el nyerve.

VI. *előfutam.* 1. H. Sewell (Anglia) 11 p. 30.2 mp. 2. J. D. Lightbody (Amerika). Indultak még: J. F. Fitzgerald (Canada) és W. Grantham (Anglia), ki feladta. Start után a kanadai erős iramot diktál, de csakhamar utolérik s elhagyják. A vizes árok utáni első gátnál, Grantham rosszul ugrik, ugy hogy Lightbody elé érkezik le, ki nem tudván már megállni, végig hasitja szegesével az angol alsó lábát, ugy hogy ezt kivitték. Fitzgerald mindjobban elmarad, de Sewell és Lightbody teljesen egymagasságban haladnak s kemény küzdelmet vivnak. A csengetyü szóig együtt vannak, mikor az amerikai megszökik és erős sprtöt vág ki. Az angol azonban keményen küzd s a vizesároknál (kb. 200 m.-nyire a cél előtt) ismét befogja. Az utolsó 4 gáton egyszerre jönnek keresztül, de a sikra már Sewell egy yard előnynyel érkezik s erős finis után 10 yarddal győz, miközben Lightbody teljesen kifutván magát, majdnem összeesik.

Döntőbe jutottak:

A. Russel (Anglia)	10 p. 56.2 mp.
J. L. Eisele (Amerika)	11 p. 13.6 mp.
W. Galbraith (Canada	11 p. 12.4 mp.
A. J. Robertson (Anglia)	11 p. 10. mp.
C. Guy Holdaway (Anglia)	11 p. 18.8 mp.
H. Sewell (Anglia)	11 p. 30.2 mp.

III. Gerelydobás középen fogva.

Világbajnok: *E. V. Lemming* (svéd) 54.82 m. *Olympiai rekord.*

2. A. Halse (Norvégia) 50.57 m.
3. O. Nilsson (svéd) 47.09 m.

Indultak még: A. Salovaara (finn) 45.89 m., A. Pesonen (finn) 45.04 m., J. Halme (finn), J. Johansen (norvég), C. Zouras (görög), J. Sauli (finn), K. Wieslander (svéd), H. A. Leeke (Anglia), L. F. Tremeer (Anglia), E. B. Jakobson (finn), J. Jakobson (finn), B. May (Anglia) és C. Bechler (német).

IV. Kötélhuzás nyolcas csapatoknak

Első forduló. Anglia II. csapata (Liverpool Police) — Foden, Philbin, Clarke, Butler, Kidd, Smith, Swindlehurst, Sowey és Greggan győz az amerikai csapat — Sheridan, Burroughs, Dearborn, Flanagan, Mc Grath, R. Rose, Talbot, Coe és Horr ellen.

Az angolok a legnagyobb könnyedséggel huzták el a látszólag rendkivül erős amerikai csapatot. Ennek első oka az volt, hogy az amerikaiak teljességgel nem ismerik a kötélhuzás technikáját s közönséges utcai cipőben huztak, mig az angol rendőrök a nehéz megvasalt sarku szolgálati cipőjükben dolgoztak, ami a nedves talajon óriási előnybe juttatta őket. Az amerikaiak óvást emeltek az angolok cipői ellen, de elutasitattak és pedig joggal.

Második forduló. 1. előfutam Anglia II. csapata 2:0 arányban könnyen győz Svédország ellen. Anglia I. csapata (City Police) 2:0 arányban győz Anglia. III. csapata ellen (K. Division Police) ellen. Hosszas küzdelem. Döntőbe jutottak Anglia I. és II. csapatai.

Hatodik nap.

London, 1908, julius 19-én.

Az első hét véget ért. Az első hét jelentős sikereket hozott Anglia egyetemes sportjának, amennyiben az eddig döntésre került 27 verseny közül 15-öt megnyert. Ezek között természetesen fontos és kevésbbé fontos sportok is vannak. A Stadionban döntésre jutott versenyeket az egyes országok következőképen osztották meg:

Anglia	15
Amerika	5
Svédország	3
Németország	2
Franciaország	1
Olaszország	1

Ezek között természetesen az athletikai számokon kivül, uszás, torna, kerékpár, műugrás, kötélhuzás stb. szerepelnek.

A hét utolsó napja szombat, az angol sportélet vasárnapja. Szombat délután teljes a munkaszünet és ehhez képest a Stadion is eddig nem látott arányokban telt meg. Hivatalos jelentés szerint 55 ezer fizető közönség nézte végig a versenyeket. Az érdekes programmon kivül ehhez a biztató idő is hozzájárult. Korán reggel kisütött a nap, s olyan meleg szeretettel szórta szerte szét fényes sugarait, mintha csak megbánta volna, hogy a világ minden tájékáról összesereglett versenyzőkkel egy héten át olyan kegyetlenül bánt el. Pedig nem bánta meg, csak egy kis tréfát üzött. Hagyta az embereket összegyülni, s mikor a 60 ezer ember mind együtt volt, minden átmenet nélkül, a felhőkön át mosolyogva, olyan kegyetlen záport eresztett a fedetlen helyeket elfoglalt nézők nyakába, hogy rövid pillanat mulva az ezernyi közönségből semmit sem lehetett látni, a védel-

met nyujtó esernyők végtelen láncolatban összefüggő tömegétől. Az angol, azonban, ha már egyszer eljött, kegyetlenül kitartott s bár vagy háromszor megismétlődött a fenti zápor, egy lélek sem hagyta el a Stadiont.

A Stadion kiváló salakpályáját dicséri az a körülmény, hogy az egy hétig tartó esőzés dacára oly pompás kondicióban maradt, hogy aránylag igen csekély munkával tudtak napról-napra ismét kondicióban tartani.

A mai napon az angol királyi család számos tagja is megjelent; többek között *Alexandra* angol királyné, Viktória hercegnő, az angol trónörökös két fiu gyermeke, Albert és Henry herceg. Az Angliában időző svéd trónörökös eddig minden délután megjelent a versenyen.

Az atletikai versenyeket a görög stilusu diszkoszdobás vezette be. Az idő mostohasága, sajnos, itt nem adott a versenyzőknek egyforma esélyeket. Az első csoport napfényben, a második permetező esőben, a harmadik záporban dobott, ugy, hogy a szél épen szemük közé vágta a kövér esőcseppeket. Szerencsétlenségére *Mudin* István is ebben a csoportban volt, az adott körülmények között 33.10 m(-es dobásával kiváló eredményt ért el. Az utolsó csoport, melyben a későbbi három első helyezett: Sheridan, Horr és Jaervinen dobott, szintén esőben kezdett versenyezni s az első dobásokat mind le is adták, egyetlen egy sem menvén 30—32 m.-en felül. Ekkor azonban olyan erővel kezdett esni az eső, hogy versenyzők, funkcionáriusok minden további nélkül fedél alá menekültek s a betolakodók, akik máskülönben mindig rendületlenül kitartottak, a visszajutás nehézsége miatt, sem tudtak az idő viszontagságának ellene szegülni s egyre-másra szintén eltakarodtak. Néhány perc mulva elállott az eső, a szél és kisütött a nap. A versenyt most már elsőrendü klimatikus viszonyok között folytatták s egyre-másra jöttek a 36 m.-en felüli dobások. A három első helyezett mind tul dobta az eddigi világrekordot.

A 3200 m.-es akadály-futás váratlanul pompás versenyt eredményezett. Mig papirforma szerint *Russel*-nek könnyen kellett volna győznie, addig az amerikai *Eisele* és a skót *Robertson* rendkivül erős ellenfeleknek bizonyultak s 200 m.-nél a cél előtt még teljesen bizonytalan volt a verseny sorsa, mikor a két angol rettenetes finisét az amerikai nem tudta átvenni. Ugyanez mondható az 5 ang. mfd.-es sikfutásról. A favorit az angol 4 mfd.-es bajnok *Voigt* volt. A cél előtt 400 m.-nyire azonban még négyen teljesen egyforma erőben látszottak lenni, mikor a kis manchesteri futó, tiszta negyedangolos tempóban egyszerüen faképnél hagyta konkurrenseit s ez aránylag rövid távon 70 yarddal verte ellenfeleit. A verseny folyamán állandóan veszélyesnek látszó svéd *Svanberg*, a célegyenesben a harmadik helyre szorult.

A mai napon volt alkalma lelkesedni az angol közönségnek, mert nem kevesebbszer, mint nyolcszor szaladt föl, győzelmet hirdetve, az árbocra az angol lobogó. S tudnak lelkesedni, de nemesebb formában, mint amerikai rokonaik, kiknek éktelen üvöltése annyiszor dühbe hozta az embert. Ma különben aránylag elég csendesek voltak, mert csak egy győzelmet tudtak szerezni Sheridan révén s ezt méltóképen megünnepelvén, elhallgattak. Ilyen mulatságos látvány volt s felfrissitőleg hatott az, hogy mikor a kötélhuzás döntőjében, a londoni rendőrség legyőzte a liverpooli rendőrlegénység nyolcas csapatát, a felhőszakadásszerü időben, kettős sorban körülsétálták az 533 m. hosszu salakpályát. Világért sem engedték volna el a győzelmükért kijáró ováció kiélvezését. A kijárásnál pedig az őrtálló londoni rendőr kollégák fogadták meleg gratulációkkal. Részletes eredmények:

I. 3200 m. akadályverseny döntő.

Első olympiai kiirás.

Világbajnok: **A. Russel** (Anglia) 10 perc 47.8 mp.
2. A. J. Robertson (Anglia).
3. J. L. Eisele (Amerika).

Indultak még: 4. C. Jug Holdaway (Anglia), 5. H. Sewell (Anglia) és 6. W. Galbraith (Canada). Holdoway vezeti erős iramban a társaságot, de az első kör után már Russel van az élen. A második vizesároknál Galbraith nyomul fel s az első mfd végéig meleg tempót csinál, amit azonban nem birt ki sokáig. A második mfd. elején Russel és Eisele törnek előre, sarkukban Robertsonnal. Itt hatalmas küzdelem keletkezett a vezető divizióban. Eleinte Russel, majd Eisele vezet, de mindig egymagasságban; 2—3 yarddal hátrább Robertson. Ez a helyzet egész a harangszóig, hol az amerikai hatalmas rössel előre tör, de az angolok üzőbe veszik, s 200 m. után Robertson van elöl. A vizesároknál azonban már ismét Russel van 1 yarddal elől s innen rettenetes küzdelem fejlődik ki az angolok között, melyből Russel kerül ki 2 yarddal győztesen, 25 yarddal hátrább az amerikai.

II. 5 ang. mfd. sikfutás döntő.

Első olympiai kiirás.

Angol és világrekord: 24 perc 32.4 mp. A. Shrubb, 1904 május 12.

Világbajnok: E. R. Voigt (Anglia) 25 perc 11.2 mp.
2. E. Owen (Anglia) 25 perc 24 mp.
3. J. F. Svanbery (Svédország) 25 perc 37.2 mp.

Indultak még: 4. C. Hefferon (Délafrika) 25 perc 44 mp. 5. A. J. Robertson (Anglia) 26 perc 13 mp. 6. F. Meadows (Canada). 7. J. F. Fitzgerald (Canada). 8. F. G. Bellars (Amerika). 9. S. L. Landquist (Svédország). J. Murphy (Anglia) feladta. Fitzgerfald ment rögtön élre, de nemsokára Murphy váltotta ottan fel. Az első mfd. után Owen, Voigt, Svanberg és Hefferon voltak együtt az élen. Majd Svanberg megy előre s hatalmas iramban vezeti a társaságot a harmadik mfd.-ig hol a délafrikai nyomul fel; Voigt mindig a második helyen. Robertson, ki előzőleg az akadályversenyben vett részt, lassankint lemaradt a vezetőktől kb. 100 m.-rel. A 4 mfd. után Svanberg megakar szabadulni a társaságtól s rendkivül erős iramot diktál, de a többiek, Voigt, Hefferon és Owen birják. 1000 m.-rel a cél előtt Voigt ott hagyja a társaságot s gyönyörü stilussal futván, lekörözi a hátulsó embereket és 70 yarddal győz. Svanberg 200 m.-nyire a cél előtt még második helyen van, de itt Owen hatalmas végspurttal tör előre s kb. 50 yarddal veri meg a svédet. 40 yarddal hátrább Hefferon; 3 mfd. 15 perc 5.6 mp. Hefferon; 4 mfd. 20 perc 19.2 mp. Svanberg.

III. Görög diszkoszvetés.

Világrekord: 35.15 m. W. Jaervinen (Finnország), Athen 1906. Első olympiai kiirás.

I. csoport: 1. Dorizas (Görögország) 32.33 m. 2. W. G. Burroughs (Amerika) 32.08 m. 3. Avattaneo (Olaszország) 28.53 m. Indultak még: P. Adams (Amerika), M. Sustera (Csehország), Leeke (Anglia) és Henderson (Anglia).

II. csoport: 1. A. K. Dearborn (Amerika) 35.64 m. 2.

Angol, francia és amerikai világhirü gyárosok u. m: Spalding, Davis, Slazenger, Jaques, Prosser, Mass & Co., Wright & Ditson stb.

Tennis-rakettjeinek

választékos raktára.

Labdaverők darabja: 5.—, 6.—, 9.—, 10.—, 11.—, 12.—, 15.—, 16.50, 20.—, 25.—, 30.—, 32.— és 40.— korona.

Tennislabdák tucatja: 8.50, 10.—, 14.—, 16.—, 18.—. és 24.— korona.

Lawn-tennisjáték teljes felszerelések: 4 személyre 65.—, 77.50, 87.—, 104.— és 143.— korona.

Tennisjáték-könyv, legujabb kiadásban.

Uj! „Diaboló játék" Uj!

1 készlet 8 és 12 korona.

Továbbá dus választék:

football-, golf-, játék- és tornaszerek, vivóeszközök, vadászati, halászati és turistafelszerelésekben, valamint mindennemü sportcikkekben.

Teljes felszereléseknél árkedvezmény! Kereskedőknek előnyárak!

— Árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Zubek Bertalan és Társa

sportcikkek áruháza

Budapest, IV. ker., Muzeum-körút 29. sz.

Georgandas (Görögország) 33.02 m. Indultak még: F. Fleetwood (Finnország) és Mudin Imre (Magyarország). Mudinnak egyik dobása jóval felül volt 33 m.-en, de akkor szabálytalan lábtartás miatt diszkvalifikálták.

III. csoport: 1. Mudin István (Magyarország) 33.10 m. 2. Niklander (Finnország) 32.40 m. Indult még: Garrels (Amerika), B. May (Amerika) és Flaman (Anglia).

IV. csoport: 1. M. J. Sheridan (Amerika) 37.40 m. 2. M. F. Horr (Amerika) 36.67 m. 3. W. Jaervinen (Finnország) 36.47 m. Indult még: Kóczán Mór (Magyarország), Barrett (Anglia), Luntzer György (Magyarország) és E. V. Lemming (Svédország).

Döntőbe jutottak: Sheridan (Amerika) 37.40 m., Horr (Amerika) 36.67 m. és W. Jaervinnen (Finnország) 36.47 m.

Döntőben:

Világbajnok: **M. J. Sheridan** (Amerika) 37.99 m. /Világrekord.

2. M. F. Horr (Amerika) 37.32 m.

3. W. Jaervinen (Finnország) 36.47 m.

Hirek Angliából. Szombaton tartották Londonban, a Stadionban a Racing Club de France és a South London Harriers szokásos évi 7 számból álló klubközi versenyüket, melyet az angolok nyertek 4:3 arányban. Legnagyobb meglepetést a fiatal 11 éves iskolás fiu *Taillot* győzelme keltette a ¼ angolban, hol 50.2 mp. alatt legyőzte az angol bajnokot E. H. Montagne-t. Részletes eredmények: I. 100 *yard sikfutás.* 1. de B. Reed (angol) 10.2 mp. 2. Faillot (francia). II. 1 *ang. mfd.* Knott (angol) 4 p. 30.2 mp. 2. Hog (angol). 3. Daubin (francia) 20 yarddal nyerve, 30-al harmadik. III. ¼ *ang. mfd.* 1. Taillot (francia) 50.2 mp. 2. Montagne (angol) 3 yarddal nyerve. IV. ¾ *ang. mfd. akadályverseny.* 1. G. Filiatre (francia) 3 p. 39.6 mp. 2. Chaver (francia). V. 120 *yardos gátfutás.* 1. G. André (francia) 16.4 mp. 2. Durbec (francia) 4 yarddal első. VI. 3 *ang. mfd. sikfutás.* 1. F. A. Knott (angol) 15 p. 27.2 mp. 2. Pullar (angol). 3. Lucas (francia) 90 yarddal nyerve, 200 yarddal harmadik. VIII. ½ *ang. mfd. sikfutás.* 1. Lintott (angol) 1 p. 59.8 mp. 2. Poulenard (francia) 30 yarddal nyerve. A verseny kb. 3500 ember nézte végig.

R. E. Walker az olympiai 100 m.-es világbajnok, Glasgowban egy 100 yardos hendikep előfutamát 9.8 mp. alatt nyerte meg s ezzel beállitotta A. Duffey által felállitott skót rekordot.

Az amerikai ir származásu atléták, kik az olympiai versenyeken részt vettek, szombaton Dublinban egy ir kontra ir—amerikai versenyen indultak. Eredmények: I. ½ *ang. mfd.* 1. M. W. Sheppard (Amerika) 2 p. 1.2 mp. 2. G. N. Morphy. Könnyen 4 yarddal nyerve. II. *Kalapács dobás.* 1. L. J. Talbot (Amerika) 51.27 m. Ir rekord. 2. C. Wals (ir) 47.25 m. III. 100 *yard.* 1. R. Cloughen (Amerika) 10.4 mp. 2. L. Robertson (Amerika). 3. W. Murray (ir) 20 cm.-rel nyer, mellel harmadik. IV. *Magasugrás.* 1. Porter (Amerika) 186 cm. 2. Con Leahy (ir) 177 cm. Porter még 190.5 cm.-t próbált sikertelenül. V. 220 *yard.* 1. P. J. Roche (ir) 23.4 mp. 2. R. Cloughen cm.-ekkel nyerve. VI. 1 *ang. mfd.* 1. G. N. Morphy (ir) 4 p. 42.4 mp. 2. P. J. Sullivan (Amerika) 12 yarddal nyerve. VII. *Súlydobás.* 1. D. Horgan (ir) 13.96 m. 2. Barrett (ir) 13.18 m. VIII. ¼ *ang. mfd.* 1. J. B. Taylor (Amerika) 51.8 mp. G. N. Marphy feladta. IX. 120 *y. gátfutás.* 1. C. J. Bacon (Amerika) 16.8 mp. 2. Ahearne (ir) 6 yarddal nyerve. X. *Távolugrás.* 1. D. Murray (ir) 713 cm. 2. Dan Kelly (Amerika) 682 cm. XI. 4 *ang. mfd.* 1. G. N. Bonhag (Amerika) 20 p. 12.4 mp. 2. Kerr (ir). Az amerikai atléták Dublinból, Svédországba, azután Német- majd Franciaországba mennek s szeptemberbe térnek vissza Amerikába.

AMERIKAI ATLÉTÁK PÁRISBAN. Az amerikai atléták egy nagy része Párisba ment s ott szombat és vasárnap versenyeztek. Első napi eredmények. V. 800 m. futás. 1. Carpenter (Amerika) 2 perc 1.8 mp. 2. Rax (Franciaország). 3. Demetrion (Görögország). 2 yarddal nyerve; 3 y. II. 200 m. sikfutás: 1. Hamilton (Amerika) 22 mp. 2. Cartmell (Amerika). 3. Sherman (Amerika). Mellel első; 1 yard. III. 1500 m. hendikep: 1. Trube (Amerika) 45 m. e. 4 perc 6.6 mp. 2. Keyser 25 m. e. Mellel nyerve. IV. Diszkoszvetés: 1. Giffin (Amerika) 41.12 m. 2. Burroughs (Amerika) 40.95 m. 3. Dorizas (Görögország) 39.89 m. V. 100 m. hendikep: 1. Scoutarides (Görögország) 10 m. e. 10.6 mp. 2. F. C. Smithson (Amerika gátfutó) 8 m. e. 3. Hamilton (Amerika) 1.5 m .e. Cm.-ekkel nyerve és harmadik. Rektor az előfutamát 10.8 mp. alatt nyerte előny nélkül. VI. Magasugrás helyből: 1. Tsiclitiras 147.5 cm. VII. 400 m. akadályverseny: 1. H. L. Hillman (Amerika) 57.6 mp. 2. Meslot (Franciaország). Tetszés szerint nyerve. VIII. 400 m. hendikep: 1. Pascaides (Görögország) 30 m .e. 48.6 mp. 2. Morel (Franciaország) 20 m. 3. Carpenter (skr.) Lorostinis. IX. 5000 m. sikfutás: 1. Eisele (Amerika) 15 p. 49.6 mp. 2. Dreher (Franciaország) 150 yarddal.

Második nap. I. 100 m. sikfutás: 1. Hamilton (Amerika) 11 mp. 2. Sherman (Amerika). 3. Smithson (Amerika) cm.-ekkel nyerve. II. Sulydobás: 1. C. Tisson (Franciaország) 12.79 m. 2. Dearborn (Amerika) 12.57 m. 3. Burroughs (Amerika) 12.20 m. III. 1500 m. sikfutás: 1. Trube (Amerika) 4 perc 12 mp. 2. Keyser (Franciaország) 3. Quilleboeuf (Franciaország) 3 y. és 8 y. IV. 200 m. hendikep: 1. Malfait (Franciaország) 6 m. 21.8 mp. 2. Morel (Franciaország). VI Távolugrás helyből: 1. Tsiclitiras (Görögország) 315.5 m. 2. Jardin (Franciaország) 304 cm. Harmadik holtversenyben Jrons és M. Pleasant (Amerika) 290 cm. VI. Rudugrás: 1. Cook (Amerika) 350 cm. 2. Bannikas (Görögország) 340 cm. VII. 400 m. sikfutás: 1. Carpenter (Amerika) 50 mp. 2. Malfait. 3. Pilgrim. 1 yard és 2 y. VIII. 110 m. gát: 1. Smithson $15^2/_5$ mp. 2. Cook. 3. Hillman 3 y. és 5 y. IX. Távolugrás: 1. Mount Pleasant (Amerika) 682 cm. 2. Cook 676 cm. X. Magasugrás: 1. Giddon (Amerika) 182 cm.

HIVATALOS RÉSZ.

A m. kir. vallás és közoktatásügyi minisztertől.

54308/908. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter rendelkezése és vezetése alatt álló középiskoláknál egy rendes, négy helyettes tornatanitó alkalmazása céljából pályázatot hirdetek.

A rendes tornatanitó évi 1600 korona alapfizetésben, az 1908: I. tc. alapján engedélyezett személyi pótlékban, továbbá öt, egyenkint 200 koronás évötödös pótlékban; a helyettes tornatanitó évi 1600 korona dijban részesül.

A pályázók kérvényükhöz csatolják születési okmányukat, tornatanitói képesitő oklevelüket, valamint eddig végzett iskolai egyéb tanulmányaikról eddigi működésükről szóló bizonyitványaikat annak megjelölésével, hogy katonai szolgálatot teljesitettek-e?

A kérvények folyó évi augusztus hó 15-ig bezárólag a pályázó lakóhelyére illetékes tankerületi kir. főigazgatóhoz, Fiume és kerületére vonatkozólag a fiumei kormányzóhoz nyujtandók be.

Budapest, 1908. julius hó 21-én.

Magyar Uszó Szövetség *Elnök:* Betöltetlen. *Társelnökök:* Brüll Alfréd és Dr. Virava János. *Alelnökök:* Dr. Füzesséry Zoltán, Dr. Kovách Aladár, M. Kanitz Henrik. *Ügyvezető alelnök:* Vida Henrik. *Főtitkár:* Moór Jenő (VIII. Rákóczi-ut 9. I.). *Titkár:* Kiss Géza. *Pénztáros:* Vadász Dezső. *Ellenőr:* Malaky Mihály. *Levélcim:* Moór Jenő főtitkár: VIII., Rákóczi-ut 9. szám, I. emelet.

Figyelmeztetem a MUSz. kötelékébe tartozó versenyzőket, hogy a Nyitrai Atlétikai és Torna-Club neve alatt hirdetett, de tényleg *Gisser* Gyula fürdőtulajdonos által holnap, aug. 9-én Nyitrán rendezendő uszóversenyen részt nem vehetnek, mert a versenyfeltételeket a szövetségnek előzetes jóváhagyás végett nem mutatták be.

Budapest, 1908 augusztus 4-én.

Moór Jenő s. k., főtitkár.

Ifjusági Labdarugók Szövetsége. Alakult 1903-ban. Beiratási dij 5 korona, az egylet tek tagdijat nem fizetnek. Szövetségi értesitő „Nemzeti Sport" Helyiség: Lido kávéház (VI. ker., Andrássy-ut 61) különterme. Ülések vagy összejövetelek minden hétfő és szombat este. Hivatalos órák e két napon ½8—½10-ig. Irásbeli megkeresések a *titkár*, pénzküldemények a *főpénztáros címére* küldendők. *Elnök:* betöltetlen; *alelnökök:* Schwarz Samu, Klenner János; *főtitkár:* Hollósy Gyula (IX., Remete-utca 38., földsz.). *titkár:* Böhm Kálmán (VII., Akácta-utca 56., III. 12.); *főpénztáros:* Kapossy Károly (VIII., Röck Szilárd-utca 17.); *pénztáros:* Ritter József; *főjegyző:* Koltai Ernő, *jegyzők:* Böhm Elemér, Nánássy Gábor, *háznagy:* Juhász Mihály; *ellenőr:* Gerő Ferenc; *számvizsgálók:* Fischer Károly, Lippert Dénes, Steiner Márton; *szöv. kapitány:* Horváth János; *szöv. képviselő:* Müllender Sándor (Dob-u. 108. I. 4.).

HIVATALOS. Az ILSz. tájékozás végett közli az 1908/1909 évi bajnokságban szereplő 13 egyesület hivatalos lakcimét, hova mindennemü megkeresések intézendők:

Budapesti Athlétikai Club Ifjusági Csapat: Havas Lajos, VII., Csengery-utca 24. I.

Budapesti Sport-Club: Brunberger Sándor, VIII., Szigetvári-utca 24/b. I. 2.

Diákok Athlétikai Clubja: E. Lammer György, VII., Hernád-utca 24. II. 20.

Ferencvárosi Torna-Club Ifjusági Csapat: Malaky Mihály, IV., Petőfi-tér 5.

Fővárosi Testedzők Köre: Stassek József, VI., Gömb-utca 25. I. 33.

Fővárosi Torna-Club Ifjusági csapat: Friedmann Mór, VII., Király-utca 24. II. 12.

Józsefvárosi Sport-Club: Kraml Ödön, VIII., Német-utca 32., földsz. 2.

Kőbányai Sport-Club: Iványis Mihály, X., Fertő-utca 7.

Lipótvárosi Torna-Egylet: Wurfer Lajos, V., Vécsey-utca 5. I. 1.

Magyar Ifjak Haladás Köre: Holló Ágoston, VII. Hársfa-utca 59/bb., földsz.

Magyar Testedzők Egyesülete:: Schwarcz Andor, VII., Dembinszky-utca 52. II. 45.

Megyeri Sport-Club: Dernovics István, Ujpest, Tavaszu. 7.

Rákos-Szt.-Mihályi Mü- és Sportkedvelők Köre: Neszt János, Rákos-Szt.-Mihály.

Lakváltozások a szövetségnek 48 óra alatt bejelentendők.

Az ILSz. 1907/1908. évi bajnokságának végleges állása.

	Játszott	Nyert	Eldöntetlen	Vesztett	Adott gól	Kapott gól	Pontok száma
Ferencvárosi SpC.[1]	20	18	1	1	38	10	37
Budapesti LI.[1]	20	17	1	2	29	19	35
Megyeri SpC.[2]	20	11	1	8	16	27	23
VI. ker. Lab. E.[3]	20	11	—	9	22	42	22
Erzsébetvárosi TC.[3]	20	10	1	9	16	8	21
Budai TK.[4]	20	9	2	9	22	20	20
Kőbányai SpC.[2]	20	9	—	11	23	24	18
Össetartás SpE.[4]	20	9	—	11	12	13	18
Barátok Köre[4]	20	5	—	15	12	13	10
R.-Szt.-Mihályi SpC.[2]	20	5	—	15	2	3	10
Terézvárosi SI.[4]	20	—	—	20	2	16	—

1)-el megjelölt négy csapat nyilvános egyesületté vált.

2)-el megjelölt három egylet ismét részt vesz a jövő évi ifjusági bajnokságban.

3)-al megjelölt egyesület a jövő évben bajnokságért nem játszik.

4)-el megjelölt három egylet feloszlott.

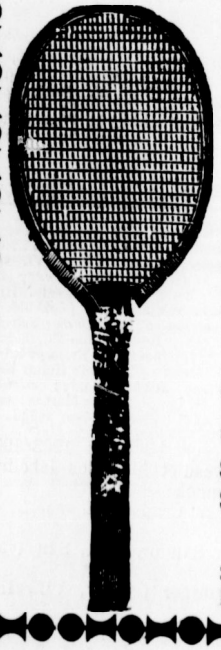
E táblázat ellen az érdekelt egyesületek 8 napon belül tehetik meg észrevételeiket.

Intéző-bizottság.

WEINBERGER IZIDOR

sport-üzlete

BUDAPEST, V., Városház-tér 2. sz. földszint fölépcső 1. sz.

Lawn-tennis, football és athletikai sporteikkek rendkivül előnyös beszerzési forrása.

Kizárólag

!! Magyar gyártmány !!

2 kg.	**diszkosz** . . . K	**8.—**
2 „	ugyanaz hitelesitett „	**10.—**
2 „	**füles labda** . . „	**9.—**
2 „	ugyanaz hitelesitett „	**11.—**
5-ös	**Diadal football** . . „	**7.30**
5-ös	**Rambler football** . „	**10.—**
7¼ kg.	**Vasgolyó** . . „	**3.—**
7¼ „	ugyanaz hitelesitett „	**3.50**
Gerely	„	**4.—**
ugyanaz hitelesitett .	„	**4.50**
Svéd gerely	„	**5.—**

Saját gyártmányu VIVÓSZEREK egyedüli nagybani szállitója.

:: KÉPES ÁRJEGYZÉK :: INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Magyar Labdarugók Szövetsége.

Elnök: Kárpáti Béla (IX., Ferenc-körut 41.) *Alelnök:* Steiner Hugo (V., Akadémia-utca 9.) (Ujlak Tégla- es Mészégető RT. Füzeséry Zoltán dr. (Andrássy-ut 48.) *Főtitkár:* Malecki Román (VI, Andrássy ut 48. II. 10.) Hivatalos órák minden szerdán est 7—8-ig az Edison-kávéház külön termében. *Titkár:* Cseke Gyula (II., Csalogány-u 7.) *Jegyző:* Bakó Gyula (lak. VI. Béke-utca 20.). *Pénztáros:* Glauber Jozse (IV., Deák Ferenc-u. 5. Iparbank.) *Ellenor:* Olgyay István dr. *Intéző-bizottság:* Oprée Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik. A birák bizottságának elnöke: Füzeséry Árpád dr. *Ülések:* VI., Teréz-körut 24a. sz. Edison földszinti külön termében tartatnak.

Kivonat az igazgató-tanács augusztus hó 4-én tartott ülése jegyzőkönyvéből.

Az intéző-bizottságnak az igazolási eljárás §§-aira vonatkozólag tett javaslatai tárgyaltattak és a következő határozatok hozattak:

1—9. §, 10. § a—c) pontok maradnak.

d) A bajnoki év végével igazolható, aki a bajnoki év végét jelenleg junius 15) megelözöleg legalább 6 hónappal az intézőbizottságnak bejelentette azon szándékát, hogy a bajnoki év végével más egyesület részére óhajtja magát igazoltatni. Bejelentendő ezen alkalommal azon egyesület is, amely részére magát a játékos igazoltatni óhajtja. Az intéző-bizottság ezen bejelentésről köteles ugy azon egyesület, amelyből a játékos magát átigazoltatni, valamint azt is, amely részére magát igazoltatni óhajtja, 8 nap alatt értesiteni. A játékos ezen bejelentéseket bármikor visszavonhatja, ellenben nem nevezhet meg ezen bejelentésben a már megnevezett helyett más egyesületet. Az igazolás ezen pont alapján csak a nyári szünetben történhetik. (Ezen d) pont életbe lép 1908 szeptember 1-én.)

e) Mindezen átlépéseknél kivételt képez az oly eset, a mikor az átlépő játékos olyan egyesület részére kivánja magát átigazoltatni, amely egyesület valamely cég, gyár, intézet, közhivatal vagy más hasonló fogalom alá eső intézmény kebelében, annak neve vagy jellege alatt müködik. Ily esetben a játékos az előbbi a—d pontokban foglalt vonatkozó feltételek betartása mellett még azt is tartozik igazolni elfogadható okmánynyal, hogy az illető cégnél, gyárnál, intézetnél, közhivatalnál vagy más hasonló fogalom alá eső intézménynél az ott szokásos formák szerint már legalább három éve állandóan alkalmazásban van. Kivételt képeznek az ILSz. játékosai.

(A fenti e) pont életbelép 1908 augusztus 10-én és átmeneti intézkedés gyanánt kimondatik, hogy 1908. évi december 31-ig bezárólag a fenti e) pont alatti rendelkezések nem vonatkoznak azon játékosokra, akik 1908 augusztus 10-ke előtt valamely az e) pontban körülirt jellegü egyesület részére már egy izben igazolva voltak az illető egyesülettel szemben. Az ilyen játékosra nézve— de csakis régi egyesületével szemben — 1908 december 31-ig bezárólag az a—d pontok rendelkezései irányadók.)

11—12. § marad.

A 12. § után uj:

13. § **Átlépésre való csábitáás.** A MLSz. valamely játékosnak, bárki részéről történő, más egyesületbe való átlépésre birását vagy csábitását a sporttiszteségbe ütköző, inkorrekt cselekedetnek minősiti és amennyiben valakiről ilyesmi beigazolást nyer, az esetben a csábitó:

1. ha önmaga is aktivjátékos, első izben egy évre, ismétlődés esetén örökre eltiltandó a játéktól;

2. ha szövetségi képesitett biró, akkor első esetben egy évre, ismétlődés esetén örökre eltiltandó — birói igazolványa hatályon kivül helyezése mellett — a biráskodástól;

3. ha magának a szövetségnek bármiféle közege vagy tisztviselője, tisztségétől azonnal elmozditandó és soha semmiféle szövetségi alkalmazásra ki nem nevezhető, illetve tisztségre meg nem választható;

4. ha tagja azon egyesületnek, melynek részére a játékost csábitotta, az esetben ezen egyesület részére a szövetség egy éven belül játékost egyáltalán nem igazol, kivéve ha az illető egyesület öt kebeléből ezen cselekménye miatt kizárja és a kizárást ezen ok megjelölésével a MLSz. hivatalos lapjában a MLSz. hivatalos közleményei között közzéteszi.

A fenti négy büntetés közül halmozva mindaz alkalmazandó, mely az illetőre vonatkoztatható.

A fenti büntetések kisebb mértékben vagy más alakban nem alkalmazhatók és semmiféle cimen és módon nem mérsékelhetők, sőt kegyelem utján sem engedhetők el.

Mindazon már megtörtént igazolások, melyek csábitás eredményei, azonnal megsemmisitttetnek s az előbbi igazolás lép azonnal érvénybe.

Ezen § 1908 augusztus 10-én lép életbe és az ez irányban szükséges intézkedésekkel, valamint vizsgálatokkal az intéző-bizottság bizatik meg.

Régi 13. § helyett 14. §.
Régi 14. § helyett 15. §.
Régi 15. § helyett 16. §.
Régi 16. § helyett 17. §.

A Kolozsvári Football-Club, Erzsébetvárosi Torna-Club és a Budapesti Labdarugó Ifjak a szövetség tagjai közé fölvétettek.

Cseke Gyula s. k., titkár.

VI. évfolyam. 1908. augusztus 8. 32. szám

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

Használt kocsik vásárlása.

Dugattyugyürük. Nagy kompresszióval biró motoroknál aránylag könnyen állapitható meg a dugatytyugyürük elhasználódása, annál nehezebb azonban aránylag kis kompressziójú motoroknál és utóbbi esetben már bizonyos gyakorlat kivántatik a kompreszió szabályosságának megállapitásához. Általában jól kent motornál a dugattyugyürük kopása csak igen lassan következik be. Mint a forgattyutengely csapágyainál, ugy itt is leszerelésre kerülhet a sor.

Feltehetjük, hogy ezen alkatrész jó állapotban van, ha tehát elégtelen kompresszió esetén mégis kétségeink támadnának, ugy mindenekelőtt a szelepek és gyujtógyertyák tömitéseit kell megvizsgálni. Ha ezen alkatrészek rendben találtatnak és ennek dacára elégtelen a kompreszió, ugy a dugattyugyürük el vannak kopva vagy helytelenül vannak beállitva. Az elhasználódás, mint már emlitettük, csak hosszabb használat után következik be.

A *szelepek.* Normális kompressziónál a szelepek feltétlenül jó állapotban vannak s ezért, amint azt a dugattyugyürü tárgyalásánál már emlitettük, gyengült kompreszió esetén a szelepek leszerelendők és megvizsgálandók épségükre nézve.

Számos motornál a szelepágyak a hengerekkel egybe vannak öntve, ha tehát a szelepágyak rossz állapotban vannak, ugy a megfelelő hengerek ujitása válik szükségessé. Köszörültessük be a szelepeket, azután járassuk a motort nehány percig és vizsgáljuk meg a kompressziót. Ha még ezután is kicsiny marad, dacára annak, hogy minden összekötőrész rendben van és a szelepek jól be vannak köszörülve, ugy a hiba a dugattyugyürüknél keresendő.

A szelepek vizsgálatánál mindenesetre a szeleprudak és a mechanikailag vezérelt szelepek pöckeire is figyelmet kell forditanunk.

A motor mellékalkatrészei. Ezen cim alatt az összes segédszerkezeteket, a gyujtást, szivattyu vagy mágnes kerekeit, a pergettyüket, a dugattyuvezérlést, a pöcöktengelyt, a leszakitórudazatot, az elosztógyujtást, a szivattyut és a karburátort értjük.

Az elosztófogaskerekek és a vezérlések fogaskerekei csekély mértékben kopnak. Természetesen ez nem ment fel ezek vizsgálatától, mert esetleg elkopott fogaskerekek gyujtási zavarokat vagy rossz szelepműködést okozhatnak. E célból e szerkezetek szekrényeit el kell távolitani, ami különben nem jár nehézséggel.

A pergettyük és leszakitórudak csapok körül forognak, lazaságuk tehát a kopás jele.

Az elektromos áramszolgáltató szerkezet is megvizsgálandó. Elektromos gyujtásnál a feszültség és áramerősség mérendő. 3½ ampèren alul kicserélendők az elemek. Mágneselektromos gyujtásnál a csapágyak állapota vizsgálandó meg, dynamónál a szenek állapota.

A karburátor egyike a legkevésbé érzékeny szerkezeteknek; ha a motor rendesen jár, vizsgálata teljesen felesleges.

A viz- és olajszivattyuk mindenesetre megvizsgálandók. A hütővizszivattyu-tengelyrészeinek, különösen ha az frikciós hajtásu, nem szabad játékkal birniok. Egy ilyen szivattyunál a bőrbevonat állapotát és a surlódás tökéletességét jól meg kell vizsgálni.

A gyujtáselosztónak abszolut pontosan kell dolgozni és csak oldalt eltolhatónak szabad lennie, hogy az elő- és utógyujtást lehetővé tegye. Bármily csekély lazaság elégtelen gyujtást eredményezhet. Ez a különbség oly motorokra nézve áll, amelyeknek indukciós tekercse nem bir lengő kalapácscsal, hanem a motor által vezérelt megszakitókkal müködik. A gyujtáselosztónak, a motor hosszirányában való minimális eltolódása a motor rendes menetét befolyásalhatja.

A kapcsolás.

A kapcsolásokat általában a fém- és bőrkupkapcsolásokra lehet osztani.

A fémkapcsolásk. Ezek ismét feloszthatók rugós, szegmens és lamellás kapcsolásokra.

A rugós kapcsolásoknál elhasználódás alig jön számba. Szoritó szegmens-kapcsolásnál a szegmensek (pofák) lassankint lekopnak ugy, hogy idővel ujakkal kell őket helyettesiteni. Az erős elhasználódás beállta észrevehető azon, hogy a kapcsolás még teljesen száraz állapotban is könnyen csuszik, s hogy menetközben erősebb lökéseknél nem fog. Gyakran azt is észlelhetjük, hogy a kapcsolás némelykor igen hirtelenül, némelykor pedig alig fog.

Benoidgáz világitás

kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fütés, világitás, vizszivattyuzás. Legkedveltebb világitási mód. Teljesen tüzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Gyár: **ARAD.** **Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.** Főraktár; **Budapest, VI., Andrássy-út 17.**

Ez onnan ered, hogy a lenditőkerék azon részei, amelyekbe a szegmensek ágyazva vannak, az öntvény egyenetlensége miatt ovalizálódnak. Ilyenkor vagy le kell esztergályozni a lenditőkereket vagy kicserélni. Az első intézkedés mindenesetre kényes, a második drága.

A bőrkonus-kapcsolás. A kapcsolás ezen fajtája szintén alá van vetve az elhasználódásnak, amelyre figyelmet kell forditanunk. A bőr elromolhatott, elséghetett vagy elhuzódhatott ugy, hogy türemlések támadhattak, amelyek a kapcsolást ttermészetesen megnehezitik. A legtöbb kocsinál a kapcsolás könnyen hozzáférhető lehet, igen könnyen meg is vizsgálható.

A kapcsolás és a sebességváltoztató főtengelye között rendesen van egy szerkezet, amely a kapcsolás leszerelését megengedi, anélkül, hogy a sebességváltoztató tokjához hozzá kellene nyulnunk. Némely gyártmánynál ez a szerkezet két kis lemezből áll, melyek csapokkal vannak összekötve. Minthogy ez a szerkezet a forgó mozgásban nem vesz részt, el sem használódhatik s igy megvizsgálása felesleges. Más gépeknél kardankapcsolást találunk, mely rendesen két, csapok által összetartott ágyazatból áll. Meg kell győződnünk, hogy ezen csapoknak ágyazataikban nincs-e tulságos játékuk, amit kézzel is megtehetünk. Nem szabad megfeledkeznünk a kapcsolási rugóról sem. Ha a rugó tulságosan meg van feszitve, ugy ez esetleg az eladónak egy fogása, amelylyel a bőr jobb adhäsióját akarja elérni, annak rossz állapotát leplezni kivánván.

A sebességváltoztató.

Minden automobilnál a legerősebb igénybevételnek azon alkatrészek vannak kitéve, amelyeknek feladata a motor által szolgáltatott erő átvitele: az egyes sebességek fogaskerekei, a differentiál, a kardantengely és a lánc. Ezen szerveknek igen gondos figyelmet kell szentelni. A carter ugyszólván az összes kocsitipusoknál könnyen hozzáférhető; alig találni gyártmányt, amelynél nem nyitható ki minden nehézség nélkül. Rendesen train baladeurrel, vagyis eltolható egyszerü, kettős vagy hármas fogaskerék-csoporttal, közvetlen kapcsolással vagy anélkül állunk szemben. Ezen esetben a főtengely és az előtéttengely rendesen ugyanazon vizszintes sikban van egymás mellé ágyazva. A fogaskerekekhez hozzáférhetünk tehát, ha a carter fedelét felemeljük. Sok szerkesztő ezt még megkönnyiti azáltal, hogy a felső részt szárnycsavarokkal erősiti meg. A hozzáférhető fogaskerekeket tüzetesen meg kell vizsgálni és megállapitani, hogy nem-e mutatnak tulságos kopást, hogy sikfelületük nincsen-e lecsiszolva vagy nincsenek-e talán törött fogai. A fog fejrészén mutatkozó csekélyebb oldalirányu kopás még nem tekinthető elhasználódásnak, ez már néhány száz kilométeres menet után beáll. A legtöbb kocsinál, amelynél a legnagyobb sebesség direkt kapcsoltatik, ezen bekapcsolás két köröm által eszközöltetik. Ezen körmök vagy fogak a kapcsolás pillanatában igen nagy igénybevételnek vannak alávetve s azért állapotuk gondosan megvizsgálandó. Ügyelni kell különösen arra, nincsenek-e ferdén lekopva, mert ez esetben könnyen előfordul, hogy a kapcsolás menetközben oldódik.

A sebességváltoztató tengelyeit leggyakrabban golyós csapágyakba ágyazzák. Ezen ágyazatok vizsgálata ismét csak igen körülményes leszereléssel eszközölhető. Minthogy a csapágyak azonban csak csavarásra vannak igénybevéve, lökések nélkül, a kopás alig észrevehető. Igen gyakran már kezünkkel is meggyőződhetünk a tengelyek lazaságáról, amelyre különösen kell figyelni, ha azok sima ágyakkal vannak ellátva. Ha a sebességváltoztatószekrény kenőcscsel van megtöltve, ugy a fogaskerekek erősen be vannak vonva zsiradékkal ugy, hogy állapotuk igy nem igen vizsgálható meg. Ez esetben ajánlatos őket benzinnel lemosni s ugy megvizsgálni.

A differentiál és az erőátvitel.

Tekintsük első sorban a lánchajtásu kocsikat. A legtöbb láncos kocsinál a differentiál a sebességváltoztató-szekrénynyel egy egészet képez és gyakran e szekrényben van elhelyezve. Planetakerekei rendesen két félgömbalaku szekrény által vannak körülvéve, melyeknek nyilásaik vannak, ugy, hogy leszerelés nélkül megvizsgálhatók. A sebességváltoztató-szekrény fogaskerekeinek ép állapotáról ez esetben igen könnyen győződhetünk meg. Csak az egyik kocsikereket kell felemelni és ide-oda forgatni, akkor könnyen észrevehetjük, hogy a fogaskerekeknél van-e lazulás. Ha a differentiál azonban hermetikusan el van zárva, ugy, hogy kivülről nem lehet megvizsgálni, a következő módszert használjuk:

A sebességváltoztató egymásba kapaszkodó fogaskerekei közé faéket verünk, hogy ezen módon a melléktengelyt rögzitsük. Ha a kocsinak a legnagyobb sebességnél közvetlen kapcsolása van ugy a hátramenet fogaskerekeit ékeljük a melléktengelyre. Most ismét felemeljük az egyik hátsó kereket. Ezen helyzetben a kerék fix és elméletileg nem forgatható. A gyakorlatban az átvitel játéka folytán természetesen mindig fog egy kis mozgást végezni, amely igen elhasznált kocsinál 45°-nyi ivig is terjedhet. A forgási szög nagysága döntő fontossággal bir, mivel az áttételi szerkezet állapotáról, a sebességváltoztatótól egészen a kerekekig utmutatásul szolgál. Ha a kocsi igen jó állapotban van, ugy a forgási ivnek csaknem zérusnak kell lenni. Mindenesetre utána kell néznünk, hol a hiba.

Láncos kocsinál ez nem okoz nehézséget, mivel itt az átviteli szerkezet könnyen hozzáférhető. Haladjunk lépésről-lépésre. Először nézzünk utána, mennyiben hibás a lánc, lánckerék és láncfogaskerék. E célból a fogaskereket valami ékkel vagy egyéb fadarabbal rögzitjük, hogy felismerhessük milyen mozgást tudunk még a keréknek adni. Egy oldalmozgás a lánckerék kopásának tulajdonitható, ritkábban a kerék fogainak vagy a láncfogaskerék fogai kopásának. Ha ez irányban meggyőződést szereztünk a szerkezet állapotáról, ugy forditsuk figyelmünket azon átviteli szervekre, melyek a differentiál- és a láncfogaskerekek között vannak. Ezen szervek a szerkesztő által alkalmazott rendszer szerint következő osztályokba osztatók:

(Folytatjuk.)

Hornyák Ferenc és társa
VI., Szondy-utca 55. sz.
motorok, kis typusu automobilok, mechanikai alkatrészek gyártása.
Garage és javitó-mühely.

Mesterséges kaucsuk.

Mindnyájan eléggé ismerjük az automobilizmus terjedését annyira gátló gummikérdést. A géptechnika óriása haladása folytán ma már nem a gépezet, hanem a gummiabroncsok fentartása okozza az automobilistának a legnagyobb kiadásokat, dacára annak, hogy a kaucsuk az utóbbi időben nemcsak minőségileg javult, hanem árban is olcsóbb lett. Vas-, fa- és tömörgummikerekek még a teherkocsiknál is körülbelül csődöt mondottak, ha tehát az abroncsfentartást olcsóbbá akarjuk tenni, arra kell gondolnunk, nem-e lehetne a kaucsuk-anyag árát leszállitani. A termelés fokozásával ez csak bizonyos kis mértékben lehetséges és igy a vegyészhez kell fordulni tanácsért. Nem lehetne a kaucsukot szintetikus uton olcsó alapanyagokból ugy előállitani, mint azt a modern vegyészeti ipar már néhány érdekes példában megmutatta. Az indigókéknek, a kámfornak és egyéb szerves vegyületeknek gyári előállitása ezt az óhajt nem sorolják a lehetetlenségek közé. A mesterséges kaucsuk kérdése egyéb problémákkal együtt a modern vegyészetnek állandó kutató anyagául szolgálnak; sajnos, azonban eddig ezen anyag komplikált vegyi összetétele folytán nagyobb siker nélkül. Amit ez irányban elértek, az mindössze annyi, hogy találtak hasonló anyagokat, melyek vulkanizálhatók és szivósság és rugalmasság tekintetében közelednek a kaucsuk értékes tulajdonságaihoz.

Az ujabban elszaporodó eljárások közül a „Revue Internationale du Caoutchouk et de la Gutta-Percha“ nehányat közöl, amelyek talán a mi olvasóinkat is érdekelhetik. Luserna di Rosa oly eljárást talált fel, amelynél az anyagot képező elemek százalékaránya ugyanaz, mint a természetes kaucsuknál, vagyis az empirikus képlet egyező. A feltaláló szerint 48 gramm tiszta enyvnek 352 gramm forró vizben való oldatát, 28 gramm tanninsavnak 372 gramm forró vizes oldatával keverjük. Kevés idő mulva barna képlékeny anyagból álló csapadék képződik, melyet, megszáritása után, ricinus-olajban teljes oldásra hozunk és ugyanoly mennyiségü kénéterrel összekeverünk. Ezen keverékben még $^1/_{10}$ sulyrész lőgyapot oldandó fel és az igy nyert anyag üstbe zárva, 3 gáz, u. m.: széndioxid (CO_2), acetylén (C_2, H_2) és széntrioxid (CO_3) hatásának vetjük alá. Miután ezen gázok körülbelül ¼ óráig hatottak, az oldószerek elpárologtatása által az egész anyagot a természetes nyers kaucsuk sürüségére hozzuk. A további feldolgozás a nyers kaucsukéval megegyező. A feltaláló szerint a készitmény semmiben sem különbözik a természetes kaucsuktól és mindenütt használható, hol jelenleg kaucsukot vagyunk kénytelenek alkalmazni.

A következő eljárás, Guillaume Browlowé, nem oly nagyratörő. Csak egy olyan kaucsuk-szurrogatum előállitását tüzi ki céljául, mely a kaucsukot részben pótolná és főképp ott volna alkalmazandó, hol a kaucsuknak egyes és nem összes tulajdonságai vétetnek igénybe, pl. a pneumatik-köpenyek betétjénél, stb. Ezen eljárás szerint keverendő:

455 gramm tiszta enyv, 455 gramm cukormelasze, 113 gramm glycerin, 114 gramm gudran.

A keverék forró viz-, vagy gőzfürdőben, tetszőleges edényben hevitendő, mely eljárás után használhatóvá válik. Kezelése forró, hig állapotban történik; igy kerül a pneumatik-köpeny vászonbetétjére és kihülés után sürü, elasztikus, a kaucsukhoz nagyon hasonló anyagot képez.

Különös előnyként emlitik, hogy ilyen köpenyek szegektől származó sérülései maguk záródnak.

Egyedül a gyakorlat lesz hivatva, hogy az itt emlitett eljárások használhatósága fölött döntsön. Emlitésre méltó mindenesetre az a fokozódott törekvés, mely oda irányul, hogy a drága kaucsukot valami olcsóbb anyaggal pótolja, és amely a modern chemia mai állapotát tekintve, kétségkivül sikerre is fog vezetni, ami az automobilizmus terjedése érdekében igen óhajtandó is.

Versenyek.

AZ OSZTRÁK AUTOMOBIL-CLUB teherkocsi versenye, amelynek julius hó elején kellett volna megtartatnia, október hó 23-ától október hó 31-ig fog megtartatni. A teherkocsi-verseny előreláthatólag Csehország és Morvaország északi részében fog lefolyni. A résztvevő kocsik a próbamenet után Bécsben fognak kiállittatni. A résztvevő járművek lehetnek:

1. Teher-triciklik.
2. 800 kg.-os szállitókocsik, 18 kilométer minimális sebességgel.
3. 1500 kg. teherbirásu, 15 kilométer sebességgel biró szállitókocsik gummikerekekkel.
4. Teherkocsik 2000 kg. teherbirással. Minimális sebesség gummiabroncs esetén 15, vasabroncs esetén 12 km.
5. Teherkocsik 3000 kg. teherbirással. Gummiabroncs 12, vasabroncs 9 kilométer sebesség.
6. Teherkocsik 4000 kg. teherbirással. Gummiabroncs 11, vasabroncs 8 kg. minimális sebesség.
7. Teherkocsik 7000 kg. teherbirással. Gummiabroncs 10, vasabroncs 7 kilométer minimális sebességgel.
8. Omnibuszok.
9. Motorvonatok 8 kilométeres minimális sebességgel.

AZ 1909. ÉVI HENRIK HERCEG-VERSENY valószinüleg Ausztriára és Bajorországra is ki fog terjedni, mint annak idején a Herkomer-verseny. A versenyut végpontja München lesz és e napokban tisztelgett is már a Bajor Automobil-Club elnöke a

Kempelen Béla családtörténeti (genealógiai) irodája :: és cimerfestészeti müintézete. :
Budapest, VI., Rózsa-utca 71. (Andrássy-ut mellett.)
Nemess gek, cimerek, e ő nevek (külföldieké is) kikutatása. Cs. és kir. **kamarási** stb. **ősfák** egybeállitása. Minden **nemesi ügy** (nemesség átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elintézése. **Cimereknek** (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vésetése, égetése, himezése papirra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre csontra, bronzra, márványra stb., **családfák, ősfák, családi kronikák** megszerkesztése és megfestése.

BENZINT bármely szerkezetü **automobilok** és **motorok** részére, **foltisztitási célra, hydrurt, gazolint, ligroint világitási célra,** nemkülönben **PETROLEUMOT, ÁSVÁNYKENŐOLAJOKAT, PARAFINT, MOTORKÉKOLAJAT** legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállit a
MAGYAR PETROLEUM-IPAR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körut 53. szám.

bajor regenshercegnél, hogy Henrik herceg hozzájárulásával ezen tervnek megnyerje. Ausztriában hegyiversenyt, Bajorországban, a forstenriedi királyi park remek országutján pedig sikversenyt fognak a versenyut közben tartani.

„Automobilia"
első magyar PNEUMATIC javító mühely. Elsőrangu nyersanyag, leggondosabb vulcanizálás.
BUDAPEST, VI., Szerecsen-utca 56. sz.
Sürgönycim: AUTOMOBILIA. Távbeszélő 105—08.

Hirek.

AZ AUTOMOBIL PORFEJLESZTÉSE, MINT MEZŐGAZDASÁGI VÉDELMI SZER. Az automobilok által felkavart por, melyért oly sokszor szidták, — nem a rossz országutakat, — hanem az automobilt, most, mint egy németországi tudósitás jelenti, mint kitünő mezőgazdasági védőeszköz szerepel. Azt a tapasztalatot tették ugyanis, hogy az országuti portól ellepett növényzetet a földibolhák nem támadják meg. Minthogy ezen veszedelmes rovar a cukorrépa, repce, kelkáposzta, zöldség stb. ültetvényekben érzékeny kárt okoz, az automobilt mint hasznothajtó járművet kell most a mezőgazdáknak tekinteni.

A „FURTUM USUS" ÉS AZ AMERIKAI TÖRVÉNYHOZÁS. Ismeretes, hogy a gazdája automobilját jogtalanul használó soffört legfeljebb az elhasznált benzin eltulajdonitásáért lehetett felelősségre vonni, mig az ugynevezett fortum usus, vagyis a kocsi jogtalan használata, ha a járműben egyébként kár nem történt, a kontinentális törvények értelmében nem volt büntethető. Most ugy hirlik, hogy az amerikai, newyorki törvényhozó-testület egy törvényt készit elő, melynek értelmében ez büntethető lesz. A törvénytervezet kidolgozására az a körülmény adta az initiativát, hogy a legtöbb automobilszerencsétlenség az ilyen jogtalan használat alkalmával fordult elő.

AZ AUTOMOBIL ÉS A VATIKÁN. Merry del Val bibornok, a pápa titkára, elegáns túraautomobilt szerzett be, amelylyel a Vatikánból Vicarelli város fürdőit látogatja meg.

A SZÉKESFŐVÁROSI
M. KIRÁLYI ÁLLAMRENDŐRSÉG FŐKAPITÁNYI HIVATALÁNAK
GEPEREJŰ JÁRÓMŰVEKRE VONATKOZÓ HIVATALOS KÖZLEMÉNYE

HATÁROZAT.

25429. szám, fk. I. 1908. Huszár Sándor detektiv azon bejelentését, hogy budai **Goldberger Stella** automobiltulajdonos a nevén álló 465. rendszámu automobilját vidékre eladta, s azzal a szőváros területén nem közlekedik, tudomásul veszem; kérdéses automobilrendszámot Budapest területén a forgalomból ezennel bevonom.

—

Budapest, 1908. évi julius hó 28-án.

ad 25208. szám, fk. I. 1908. **Jakab Samu,** ki folyó hó 25-én automobilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogositttatik a székesfőváros területén automombilvezetésre.

Budapest, 1908. évi julius hó 26-án.

—

ad 25207. szám, fk. I. 1908. **Kovald Péter Fia** cég feljogositttatik, 5481. motorszámu, 10—12 lóerejü, Humber-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalomba hozására.

Budapest, 1908. évi julius hó 26-án.

—

ad 25206. szám, fk. I. 1908. **Weisz Manfréd** ur feljogositttatik 1927. motorszámu, 20—30. Westinghouse-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalomba hozására.

Budapest, 1908. évi julius hó 26-án.

Lovag Tichtl Károly
genealogus, heraldikus
mindenféle nemesi ügyekben
felvilágositást ad.
Budapest, VIII., Baross-utca 32. sz.

Blázsei Miklós
automobil-kocsigyártó.
Javitások. Uj carrosseriák.
Budapest, VIII., Práter-u. 67.

Kitanult
mechanikus,
elektrotechnikus és szerelő, kitünő soffőr, kinek budapesti hajtási engedélye van, magyarul és németül ir és olvas, Magyarországon és Budapesten kitünően ismeri az utakat, külföldről haza kiván jönni. Szerény feltételek mellett fogad el állást, Érdeklődőknek kiadóhivatalunk ad felvilágositást.

MINDEN
KÁVÉHÁZBAN
KÉRJÜK A
NEMZETI SPORT-OT.

LAURIN & KLEMENT gyárt
motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.
MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweiss-utca 9. sz.

100% gummi megtakarítás!

HERKULES

szabadalmazott **asbest** légtömlő védő **szallag** használata mellett.

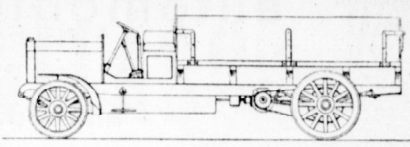
Nincs többé defekt szakadás repedés átmelegedés.

Prospektust küld:

Kell Jenő

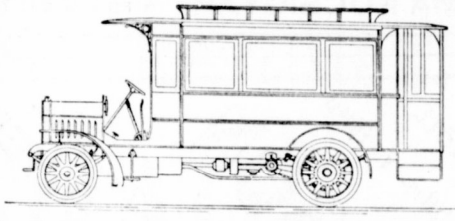
Budapest, VI., Gyár-utca 26.

100% gummi megtakarítás!

Teherkocsik

1000—5000 kg. teherbirással.

Omnibuszok

5, 7, 8, 9, 12, 14, 17 és 22 személy számára

Laurin & Klement

A. G.

Jungbunzlau.

Raktár: Budapest, Semmelweisz-u. 9.

Sürgönyök:

Ferencz József Ő cs. és kir. Felsége számára ma egy négyhengeres kocsit rendeltek nálunk.

Laurin & Klement.

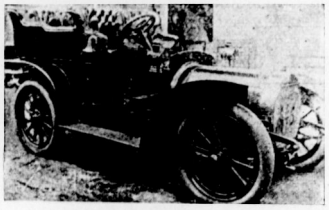
Bienert báró belügyminiszter Ő Nagyméltósága Jungbunzlauban egy F14/16 lóerős kocsit rendelt.

Laurin & Klement.

Az Orosz Vasuti Ministerium cégünknél egy 3000 kg. teherbirásu teherkocsit rendelt.

Laurin & Klement.

Használt elsőrendü gyártmányu **automobilok**

állandóan raktáron vannak

Kozma Mihály-nál

Budapest VIII., Tavaszmező-utca 8.

KOZMA KOCSIGYÁR Alapitási év: 1882.

LÁNG LAJOS

BUDAPEST

VIII., Stáhly-utca 7.

Kocsigummi-, automobil- és pneumatik-javitások.

Bárminő gummik megvétetnek.

Automobilok és motoros kerékpárok

használtak is. Továbbá **motoros cséplők, gőzgépek** és **malomberendezések** nagyon olcsón.

FISCHER ERNŐ

BUDAPEST, VII. kerület, Ovoda-utca 41. szám.

Mielőtt személy-, jelzálog- v. épitési

KÖLCSÖN

iránt intézkednék kérjen **díjtalanul prospektust.**

MELLER L. EGYED

BUDAPEST, IX. ker., Lónyai-utca 7. szám.

Telefon-Interurban 46—31.

Speciálista Automobil-fényezésekben.

HÉJJA BÉLA épület-, portá s mű-butor-asztalosmester

Budapest, Klauzál-utca 14. sz.

Elvállal minden e szakba vágó munkát jutányos árakon, teljes garancia mellett. **Szabadalmazott ágyvasalás.** Teljes lakberendezések. **Modern üzletberendezéseket jótállás mellett készit.**

Dunlop a „Grand Prix"-ben

Rendkivül meg vagyok elégedve a Dunlop-gummikkal és abroncsokkal az Austin-kocsimon

Warwick Wright.

Épen befejeztem versenyeimet és mondhatom, hogy a Dunlop-pneumatikkal és levehető abroncsokkal a legnagyobb mértékben meg vagyok elégedve.

D. Resta.

Dunlop-pneumatikjaim rendkivül beváltak kocsimon, igen meg vagyok elégedve.

D. M. Weigel.

A nap nagy legyőzöttjei a gummik, botrányosan silányak voltak, kivéve — — Dunlopot a Motobloc és Austin kocsikon.

Berliner Tageblatt cikke.

Magyarországi vezérképviselete.

Sürgönycim: DUNLOP.

VAS GÉZA és Fia

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

Távbeszélő: 65—43.

AUTOMOBIL JAVITÁSOK

szakszerüen lesznek eszközölve modern gépekkel felszerelt mühelyünkben, mely műszaki mérnök vezetése alatt áll.

MICHELIN- és Continental-

Pneumatik minden méretben friss áru raktáron.

Egyszerü és igen praktikus

villamos vulkanizáló készülék,

melylyel nagy megtakaritás érhető el.

BÁRDI GARAGE

Budapest, VI., Mozsár-utca 9.

Ha PNEUMATIKOT vásárol, csak

1908. évi mintájú

Continental Pneumatik-ot

vegyen, mely a REDUKÁLT ÁRAK dacára, lényegesen van megjavitva és erősbitve.

Oesterreichisch-Amerikanische Gummifabrik-Actien-Gesellschaft, Wien, XIII/3.

Főraktár: BÁRDI J. RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST, VI., Mozsár-utca 9. sz.

BERLIET

BERLIET

BERLIET

BÁRDI GARAGE

BUDAPEST, MOZSÁR UTCZA 9.

ARANY ÉREMMEL KITÜNTETVE

A IV. NEMZETKÖZI AUTOMOBIL KIÁLLITÁSON.

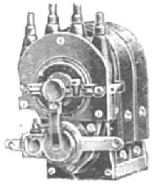
Automobilok

elönyeiről számos eredeti elismerő levél tanuskodik.

LÉGRÁDY TESTVÉREK, BUDAPEST.

VI. ÉVFOLYAM. 33. SZÁM

Nemzeti Sport és az Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

A Monarchia legnagyobb szaküzlete: **AUTOMOBIL-** FELSZERELESEK és :: KELLÉKEKBEN. ::

„Erbengyujtó" elektromagneses gyujtók. Antiderapant „Houben" ❁ „Englebert" Pneu. Árjegyzék ingyen!

Sürgönycim: ERBENZÜNDER. WIEN, I., Stubenring 14. Telefon: 20.539

Tennis-raket javító, tennis-pálya készitő és felszerelő.

Macher Rezső

lawn-tennis, sport- üzlete

BUDAPEST

IV., Koronahereeg-utca 3.

(Az udvarban.)

Bátorkodom még szives figyelmét felhivni a most sajtó alatt levő árjegyzékemre. A világhirü J. & S. Scheffield raketek egyedüli raktára Magyarország részére.

Az olympiai magyar stafeta
Lás-Torres, Zachár, Halmay, Munk.

Tusnádfürdői ❁ ❁ ❁ Sporttelep.

Igazgató-tulajdonos

FILIPP ENDRE

Központi iroda:

VII., Városligeti fasor 7.

Megnyilik 1908. junius 15-én.

Vasutállomás, posta, távirda, telefon.

Vivás, uszás, evezés, svédtorna, athletika, lawn-tennisz, cellóvészet, galamblövészet, vadászat, halászat.

Téli sportok:

ski, bobsleigh, toboggán, skeleton stb.

Étterem, kávéház, szállodák minden kényelem.

Légfürdők, napfürdők.

Országos és nemzetközi versenyek.

Hölgyszalon, játéktermek.

Paar János

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3.

MÜTEREM

TARJÁN-PAAR V., Városház-utca 3. sz. (Mezzanin).

34 TELEFON 75—70.

VERSENY-DIJAK

az összes sportágaknak megfelelően érmek, plaketek és jelvények hazai gyártása.

Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.

VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

Legrégibb magyarországi automobil javitó műhely. Preciziós munka, szolid árak. Modern garage. Automobil-anyag, pneumatik-, olaj-, benzin-raktár.

Jókarban lévő használt automobilok jutányos árban.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken 44 fillér).

Lawn-tennis. Football.

Angol és magyar sportjátékok összes kellékei. Teljes lawn-tennis felszerelések. Amerikai, angol és francia prima raketek. Wright und Ditson, Slazenger, Ayres, Sykes, Davis, Bussey, Prosser, Jaques, Mass & Cie, Williams stb. gyárosok raketjei. Raketjavitások elsőrangu szakmunkás által. Versenylabdák. Slazenger, Standard, selected, Ayres, Champion, Sinnet, Climax stb. Közép és bekeritő hálók stb. Oszlopok. Raketprések. A Magyar Országos lawn-tennis szövetség hivatalos játék- és versenyszabályai. Versenyjegyzőkönyvek.

Uj „Diaboló-játék“ minden kivitelben.

Hitelesitett athlétikai sportcikkek egyedüli főraktára.

Tornaszerek. Valódi olasz Perez-féle vivóeszközök. Izomerősitők. Hockey, Golf, Lovas, Polo, Croquet.

Sportöltözékek és felszerelések legnagyobb raktára. Képes sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

Kertész Tódor

sportüzlete

BUDAPEST, IV., Kristóf-tér.

Állandó sportkiállitás.

Sport-, diszmű- és játékárúk.

Utazási és háztartási cikkek.

Alapittatott 1861-ben.

KÖHÖGÉS ELLEN a legjobb

CONTRATUSSIN

BAYER

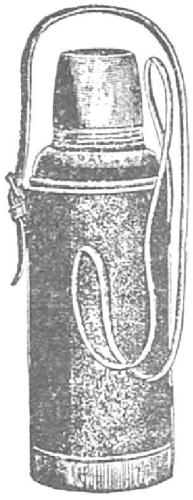
Pasztilla-alakban is kapható!

A legcélszerübb arc és kézkenőcs a

PARK-CLUB CRÉME.

Vörös kereszt gyógyszertár, Budapest, VI., Andrássy-út 84.

A sportot üző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tüz és jég nélkül. Kérjen árlapot a

Geittner és Rausch

cégtől

Budapest, VI., Andrássy-ut 8.

hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.

THERMOS.

Littke „CASINO“ pezsgő

Budapesti főraktár:

IV. kerület, Szép-utca 11 szám.

TELEFON: 10—85. TELEFON: 10—85.

Császárfürdő

Budapesten. Nyári és téli gyógyhely, a magyar **Irgalmasrend tulajdona.** Elsőrangu **kénes hévvizü gyógyfürdő;** modern berendezésü **gőzfürdő,** kényelmes **iszapfürdők, uszodák-, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosviz-fürdők. Ivó- és belégzési kúra.** 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

HALUSKA PÉTER

ércfényező és mázoló

Budapest, VI., Andrássy-út 77.

(Rózsa-utca sarok.)

Fürdőkádak és vasbutorok fényezése. Elvállal minden szakmába vágó munkákat, u. m.: épületek, kávéházak, szállodák és mindennemü butorok festését és erezését a legegyszerübb kiviteltől a legfinomabb kivitelig.

MLAKA JÁNOS

KÁRPITOS ÉS DISZITŐ

BUDAPEST, VI, Csengery-u. 30.

Modern izlésü butorokat, fantasztikus diszitéseket készit. Elvállal javitásokat fürdő- és nyaralótelepeken.

TOPOR ENDRE

ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOSMESTER.

□ BUDAPEST □

VI., EÖTVÖS-UTCA 30. SZ.

Készit mindennemü butort régi és uj stilusban, belső épitészeti munkát, üzletberendezést, portált terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánzását és javitását pontosan elkészíti.

SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jóhirnevü szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

VI. évfolyam. 1908. augusztus 15. 33. szám

NEMZETI SPORT
és a
MAGYAR VIZI SPORT
MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vivómester alapította. A Magyar Vizi Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 20 korona. FÉL „ 10 „ NEGYED „ 5 „ | **Megjelenik minden szombaton.** | Előfizetések postatakarékpénztári befizetési lappal eszközölhetők. — Postatakarékpénztári chequeszámla 20488. Clearing-forgalom.

Főszerkesztő: Dr. POLÓNYI DEZSŐ laptulajdonos. | Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., ESTERHÁZY-UTCA 6. SZ. | Felelős szerkesztő: FRIEDRICH NÁNDOR

Hirdetési képviseletünk Franciaország, Olaszország és Svájc területére:
Société Générale de Publicité „LA RÉCLAME UNIVERSELLE, PARIS." 12. Boulevard de Strasbourg 12.

Hangok az utolsó olympiádról.

A közhangulatról.

Ez az utolsó olympiád nekünk olyan fontos volt, mint a tanulónak az érettségi. Magyarország értelmisége még ma is vitatkozik londoni szereplésünk fölött, sőt a közhangulat igazában csak most kezd kibontakozni, és amikor a hullámok ilyen nehezen simulnak el, — nekünk, a testnevelés ingyen zászlóvivőinek komoly kötelességünk a reflexiókat kihámozni és okulni belőle. A vidéken sokfelé volt alkalmam tanulmányozni az ország nézetét, s a miket mondok, nem a magam véleménye. Cikkem iparkodik a közfelfogás hü fotografiája lenni, s ez az oka, hogy most már másodizben merek foglalkozni a londoni eseményekkel.

A közhangulatról beszélve, állithatom, hogy a vidék szive sokkal lázassabban dobogott London felé, mint a fővárosé. Tudjuk, hogy állunk Budapesttel: van egy kontingens sportüző emberünk, egy másik kontingens hozzátartozó érdeklődőnk és egy nagy csomó ifjusági sportrajongó. Ezek együtt a főváros lakosságának legfeljebb egytizedét teszik. Igaz, hogy ez az 50—60 ezer ember fejlett sportérzékkel bir és lépést tart az eseményekkel. De az a néhány százezer többi, annyit nem törődik a testneveléssel, mint Andrássy Géza a kis lottóval. Szenvtelenül siklanak el minden fölött, ami nem lóverseny, ha már sportról van szó, és ezeket a londoni események sem állitották meg rohanásukban.

A vidék, az más. A főváros sportköreitől kapja az a néhány szál vidéki sportember az irányitást. Az is olyan egyedül áll a fojtóan terjengő sporttudatlanság közepette, mintha nem is egy fajból lévő emberek között élne. Valóságos igaz, hogy ezek a sportemberek valami elkülönözött race-nak látszanak a többi között. A jó vidék a testnevelés alatt ma is a tornát meg a katonáskodást érti. Meleg közömbösséggel vonzódik mind a kettőhöz. Egyéb sportélet iránt akkora hályog van a szemén, hogy bicskával lehetne faragni.

És ime, ez a nehézkes, sporttudatlan tömeg megmozdult. A *kövi emberek*, mint Gárdonyi Géza mondja, a fővárosbujók nem is sejtik, mekkora elmozdulás történt a mostani olympiád nyomán a vidék sportérzelmeiben. Nem a tudás, hanem a vonzalom tekintetében. Ismétlem, és most még jobban megerősithetem, hogy ami a mult hetekben odakint lejátszódott, az a közérdeklődést a vidéken a magyar sport felé forditotta; mi több: állandóan lekötötte. Ezért egymagáért nem volt sok a 40,000 korona. Ezért egymagáért dicsőség illeti Apponyi Albert grófot.

Persze, hogy ez az érdeklődés nem lesz még örökös. De hát szitani kell a lángot, mig lassacskán lobogó tüzzé válik.

Eredmények.

Nem a rekordokat tagozom, rábizom azokat a barátaimra, könyveljék el memória-lexikonjukba. Én itt azokkal az általános hatásokkal akarok foglalkozni, amik a londoni ut nyomán kikeltek. A legnagyobb eredményről, a vidéki közhangulatban megesett üdvös fordulatról az előbb irtam, mert az szinte nemzeti fontosságu hatás; több, mint egy nyert csata.

A kisebb eredmények közül való, hogy divat lett ezekben a napokban a sport iránt érdeklődni.

Tessék jól megkülönböztetni azoktól az érzelmi motivumoktól, amikről följebb beszéltem. Divatba hoztak bennünket, s már az is eredmény. A békés állatorvos és a békétlen patikárius buzgó kibicelésével lefolyó kaszinói sarok-kaláberpartik osztásközi világ meghányás-vetése közt hely jutott Weisz Richárdnak. A vasuti mágnásasszony a Girardi-kalapok mellett szót ejtett Halmayról. A rendőrök — az Isten tudja honnan veszik az értesülésüket e tárgyban — két késelő csirkefogó zavaros esete között megtárgyalták a londoni és newyorki rendőrlegénység kötélhuzó párharcát. Hát ez csak divat. Fölbuzdulás, vagy mi. De rosszul ismeri az embereket az, aki a hiuság oldalán nem akarja megfogni embertársait. A kibicelő állatorvos — csakhogy el ne maradjon a világtól — elővette az ujságot és megtanulta Somodyt. A fia aznap bizonyára lapdázó szünnapot kapott. A mágnásasszony gavallérja tőlem érdeklődött a londoni események iránt. A rendőrlegények elhatározták, hogy napi zsoldjukból összetesznek dzsiudzsicu tanulásra. Apró téglákból épül a templom.

Másik eredmény, hogy a publikum kezd különbséget tenni torna és sport között. Tekintettel arra, amit már annyiszor elsirtam, hogy nem falóra termett a magyar, valóságos főnyeremény, ha a magyar ember észreveszi, hogy más testnevelő ágazat is van a világon: neki megfelelőbb. Mondhatom: tisztességesen ki is ábrándult a tornából a közvélemény, ha ugyan arra különösebb szükség volt. Eddig államtámogató intézménynek tekintették; olyasforma valaminek, mint például az adófizetés. Ezentul csak az fog

adózni a tornának, akit a hajlam visz oda. És nem lesz az jobb még a tornára is?

Az is egy eredmény, hogy a lapok közleményei nyomán belepillantást kaptak a sportlaikusok a nagy nemzetek sportéletébe. Bocsánatot kérek, hogy olyan keményen kimondom: igen szeretjük majmolni a külföldet. Talán nem is mondok véle nagy ujságot, de mégis jó, ha leirom, mert olyan könnyen elfelejtjük.

Hát kérem, a publikum bámulva látta, hogy mit teremtett az ánglius Londonban erre a pár hétre. Egy épitményt, amivel idehaza husz takarékszövetkezetet lehetne gründolni. Künn járt az angol király a versenyeken. A királyné maga osztogatta a dijakat. Külön ámulással emlegetik, hogy a versenyzők között volt szabó, suszter, rendőr. Mit gondolnak az én türelmes olvasóim: nem lesz hatása ennek az uj eszmevilágnak a sport terjedésére? A sok előkelő a királyi párt fogja szivébe zárni. Konstatálja, hogy a sport nem elitélendő gyermekes csinytevés. A hazai szabók, suszterek és rendőrök pedig az ifjabb generációban koresma és politika helyett talán kiszoknak majd a gyepre.

Valami a pechekről.

A pech, az egy nemzetközi fogalom. Szinte mondhatnám: forgalmi értékmérő, mint a pénz. Mindenkinek a zsebében van belőle egy rakás és elég sürün pazaroljuk, még se fogyunk ki belőle. Magyarország, a Slemilek országa, ebben a csereforgalmi értékmérőben olyan dusgazdag, hogy Kalifornia, teszem azt, holt szegény hozzá képest. De a pech-nagybirtokosok között is dölyfös oligarchák a sportembereink. A mi válogatott szerencsétlenség csak rázudulhat egy emberre, az a mi sportférfiainkra csőstül özönlik. Az ember szive elfacsarodik attól a kietlen érzéstől, ami elfogja, ha rágondol, miféle pech-Popokatepetli nehezedik a legtöbb versengésünkre. Szenzációs eredmények gyönyörü légvára oszlik szét a pechjeink sorozatos trefferjei miatt. De a publikum, tisztelt sportférfiaink, kezd kitanulni. Mikor hajdanta a törött evezőspadok és elszakadt cipők, meg a légzőszervek sulyos hurutos bántalmai miatt olvasták legjobb versenyzőink csufos letöretését, akkor még elsirtuk legkeserübb nemzeti könyeinket. Ma már tapasztaltabbak vagyunk. Azt meséli a nagy Galeottó, hogy Weisz Richárdnak is százféle pechje volt, mégis első lett. Egyetlen egy pechet fogad el komolynak a tömeg: a Halmay stafétaszereplését. Ezt mindenki balesetnek érzi és megilletődik felette. A többi sok-sok pechet a kisujj megvágásáról, az elrontott gyomorról, a szerencsétlen sorshuzásról, arról, hogy „sokat esett az eső, soha se volt jó idő", amit már nótából is tud vagy husz esztendő óta, és a többi és a többi, — mindenki csak neveti. Idült gyermekmesének tartják még a hidegvizgyógyintézetek fürdőslegényei is. Csak éppen, hogy klasszikusan nem fejezik ki magukat azzal, hogy: „hic Rhodus, hic salta"

Ez után az alcim után tehát, tisztelt sportbarátaim, — a saját komolyságunk érdekében — kérek egy negyedórai őszinte magunkbaszállást, s a jövendőre jobb erkölcsöket.

Még egyszer a vivó-zsüri.

Félek, nem értett meg mindenki eléggé a multkori cikkemből. Kimondom tehát áperté, hogy a mi londoni diadalunk nagy szerencsétlenség lesz, ha innen tul a tekintély és fegyelem helyét elfogja a klub-torzsalkodás. Máris hallatszanak hangok a sajtóban és az életben, amik holmi elfogult zsürikről beszélnek. Ez a hang, ez az Ézsau hangja. Ismerjük egy néhány száz év óta. Ha majd még szerencsésen a zsidókérdést is belevegyitjük, akkor egészen a hazai züllött viszonyok kellős közepébe jutunk sportbelileg is. És hogy fognak ennek odakint tapsolni a sárba tiport ellenfelek! És mi lesz a mi hasznunk belőle? Az, hogy nemcsak a magyar vivás természetét, hanem a magyar természetet vivás közben szintén sikerülni fog a külföld előtt kellőképpen kidomboritani.

Dobák Emil.

Ünneprontók.

Az egész ország lázas izgalommal leste a londoni olympiádról érkező hireket s már-már a szomoru lemondás hangja vett erőt a közvéleményen, mikor a vivók hallatlan diadalának hire megérkezett és örömteli lázba ejtette az országot. Soha még nemzet egy sportban ily diadalt nem aratott. Az előfordul néha, hogy egy országban, egy sportban valaki kiválik, messze honfitársai fölé emelkedik és a nemzetközi küzdelmekben dicsőséget szerez hazájának, de az, hogy egy nemzet oly mértékben, oly megsemmisitő fölénnyel győzzön, mint a magyar a londoni kardversenyen, arra még nem volt példa. A csapatverseny játékszerü megnyerése után az egyéniben 8 között 5 magyar; az elsőségért 2 magyar holtversenyben: hogy mit jelent ez, azt csak az ertheti meg igazán, aki a külföldi sportlapok sirámait elolvassa. Dicsőség az egyéneknek, akik a győzelmet megszerezték, de dicsőség elsősorban az egész magyar vivósportnak.

Kevesen tudják, hogy minő harcot vivtak vivósportunk vezetői azért, hogy a magyar szabályoknak Londonban érvényt szerezzenek, kevesen tudják, hogy még a londoni szabályok első kefelevonatában is második tusstól kezdve, az érintések az egész testre érvényesek voltak és még ily stadiumban is sikerült meggyőzni az Amateur Fencing Associationt és elfogadtatni vele a teljes magyar szellemü szabályzatot. Kik tudják és értik meg, hogy minő munkát és sikert jelent ez?

A magyar vivósport vezetőit egy ember képviselte Londonban. Egy a sok közül, mert hála Istennek, van itthon egyformán kitünő elég. Ime, nemcsak tagjává tették meg a zsürinek, hanem egyik elnökévé választották, a legfontosabb mérkőzéseket reábizták és még a csapatversenyeken is, ahol az országok véleményét kikérték, egymásután őt választották elnökké. „An ideal president" mondá Lord Desborough toasztjában, midőn a magyar zsüritagot felköszöntötte és a nemzetek tapsa helyeselte ezt a véleményt.

Mikor nemcsak versenyzőink, de egész vivósportunk ily fényesen megállotta helyét, akkor előtérbe lépnek az ünneprontók és ürmöt akarnak vegyiteni az öröm borába. Azt még csak elviseltük, hogy két nagy napilap szakértő tudósitója az induláskor bölcsen megállapitotta, hogy a magyar vivóknak nincs az olympiádon mit keresniök: de az már igazán megdöbbentő, hogy a diadal után azt olvassuk, hogy a vivás nem komoly sport, elmaradott nemzet vagyunk, a sok párbajozó krakéler közül akad egy-egy ügyesebb, de az ily győzelemnek csak jobb hiján lehet örülni. Hiszen az még nem baj, hogy akad egy-egy elsavanyodott bölcselő, aki extravagans zöldségeivel akar sikereket elérni, de az Istenért, hogy lehet ilyesmit az olvasók ezrei elé tálalni?

Aztán, hogy véletlenül egy oly vivó lett a versenyen az öt döntőbe jutott magyar közül az első, aki idehaza még bajnokságot nem nyert, tüstént előállanak a sanda gyanusitással, hogy ahán, ezt elnyomták idehaza, Londonig kellett utaznia, hogy érvényesüljön. A közönség járatlanabb része felül az ilyesminek, hiszen a nagy Galeotto a naivak között mindig sikert arat. Hogy magyarázzuk meg mindenkinek, hogy *Szántay* idehaza harmadrangu vivónak számitott, mikor a nagy bécsi diadalát aratta. *Mészáros* legalább

Marton Alajos és Fia
BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 10. sz.
Diszmü- és ezüstáruk nagy raktára.
Az amerikai „Gillette"-borotva főraktára.
10 napi próbára is kapható, ára 12 kétélü késsel bőrtokban 24 korona.

20 külföldi győzelemmel, köztük vagy 6 bajnoksággal dicsekedhetik, anélkül, hogy valaha magyar kardbajnokságot nyert volna. Őket is elnyomták talán?

Rendkivül feltünést keltett vivókörökben, hogy egy hetilapban sajátszerü jelzéssel („elmondja dr. *Fuchs* Jenő") egy támadás látott napvilágot, melynek éle *Nagy* Béla dr., a MAC. és a nagy versenyeink szokott zsürije ellen van irányitva, melyben az olympiai versenygyőztes a lap szerint állitólag arról panaszkodik, hogy eddig Magyarországon mindig elnyomták, ezért nem tudott érvényesülni.

Kizártnak kell tekintenünk, hogy ez a cikk ily alakban tényleg *Fuchs* Jenő dr.-tól származik. Az olympiai győztes még örömmámorában sem feledkezhetett meg arról, hogy a folyó évben kivétel nélkül minden versenyen megverték és pedig nemcsak oly versenyeken, ahol a szokott és megtámadott zsüri működött, hanem ott is, ahol egészen más zsüri volt. Igy például a MAFC. versenyén. Sőt teljesen másodrangu társaságban leszorult a Vivóiskolák Országos Szövetsége versenyén is, mely testületnek pedig ő volt egyik alapitója, szabályainak egyik készitője, zsürijének (a mesterek sorából) egyik összeválogatója, sőt mi több, titkára. Ezek figyelembe vétele mellett ő maga sikerét vagy olympiai tréningnek vagy szerencséjének, szerintünk az elsőnek, köszönhette.

De kizártnak vehető az is, hogy Fuchs dr. a jelen viszonyok között a MAC.-ot minden közbejött ok nélkül megtámadhassa. Az olympiai tréninget ugyanis a MAC. rendezte, a MOB.-nak csak a próbaversenyhez volt köze. A MAC. maga nevében küldötte szét a meghivókat, saját termét, saját mestereit bocsájtotta e vivók rendelkezésére. *Fuchs* dr. ur is, mint az olympiai próbaverseny egyik jogositottja, a MAC. e meghivása alapján két hónapig élvezte e klub vendégszeretetét. Elsőnek jött, utolsónak távozott, iskolázott a klub kitünő mesterével, *Santelli* Italóval, gyakorolt a klub tagjaival. Ily előzmények után, anélkül, hogy közben *Fuchs* dr. és a MAC. tagjai között a legcsekélyebb incidens fordult volna elő, senkinek sincs joga az olympiai bajnokról föltenni, hogy a MAC. vendégszeretetét és sokak szerint bolondságig ment önzetlenségét, azzal hálálja meg, hogy ily támadásokat tegyen közzé.

Azt a bajtársi együttérzést, melyben a magyar vivóklubok és a vivók egymáshoz állanak és amely minden siker igazi titka, megzavarni nem lehet.

Egyébként a magyar vivók hangulatát talán jobban visszatükrözteti *Somogyi* Pál főhadnagynak, vidéki vivósportunk e kitünőségének *Nagy* Béla dr.-hoz, a MASz. vivószakosztálya elnökéhez intézett *nyilt levele,* melynek közlésére „minthogy sokaknak vélekedése van abban lefektetve" felkért bennünket:

Kedves Barátom!

Büszkeségtől dagadó kebellel, kitörő lelkesültséggel olvastuk napról-napra azon hallhatatlan sikereket, melyekkel a magyar vivók az egész világot bámulatra ragadták.

Az egyes győzők talán már kigázolták magukat azon babérban, melyet az egész világ elismerése a lábuk elé hintett, s igy itt az ideje, hogy Feléd forduljon már a figyelem . . . mert lehetetlen, hogy az Feléd ne forduljon! — talán nem a világ minden sarkából és talán nem oly halommal, mint azt megérdemelnéd, — mert hiszen ki tudja azt rajtunk, magyar vivókon kivül, hogy mije vagy Te a magyar vivás szédületes fejlődésének?! Ki tudja azt, rajtunk magyar versenyzőkön kivül, hogy mennyit lenditett a vivás fejlődésén, a vivókedv ébrentartásán egy olyan pártatlan, egy olyan csalhatatlan itéletü, igazságos zsürielnök, mint amilyen minden alkalommal Te voltál, — ki tudja azt hazánk határain kivül, hogy a példás versenyek rendezésével, a vivás ügyének szentelt ékes tolladdal, mily önfeláldozó, eredménydus munkát végeztél.

Most tehát, mikor már beigazolódott, hogy a magyar vivócsapat az első kerek e világon, mikor magyar vivó viseli a büszke világbajnoki cimet, önkéntelenül Feléd kell fordulnia minden figyelemnek. Feléd, ki ebben az országban a vivásnak apostola voltál, kinek ezáltal ebben a meseszerü eredményben talán a legtöbb érdem van.

Meg vagyok győződve, hogy az elismerés lobogóját földig hajtják majd Előtted olyan helyekről, ahonnan az számodra értékkel, sulylyal bir, de azért engedd csekély jelentéktelen személyemnek is, hogy szivem szerint üdvözöljelek ezen diadalok közepette és hogy kifejezést adhassak abbeli meggyőződésemnek, hogy bár kardot ez alkalommal nem fogtál kezedbe, mégis a diadalmas magyar zászlót a Te megbecsülhetetlen tervszerü munkásságod segitette felhuzni a bástya fokára.

Isten tartson meg sokáig! és kivánom, hogy kiváló munkásságodnak még sokszor lássad ehhez hasonló tündöklő eredményét!

Pozsony, 1908 augusztus 4-én.

Somogyi Pál főhadnagy.

Az osztendei vivóverseny.

Az osztendei nemzetközi katonai vivóverseny egy héttel a londoni olympiád után nagy fénynyel és sikerrel folyt le. Jelen volt a belga király és a belga hadügyminiszter is. A verseny tőrben Franciaországnak, kardban Ausztriának, illetve a közös hadseregnek szerzett dicsőséget. A versenyen a magyar vivók közül csak *Mészáros* Ervin vett részt. Az olaszok ujabb balsikere nagy feltünést keltett.

Részletes eredmények:

1. *Prix des Deux-flandres* (kard négyes csapat). 1. *Franciaország* (De la Falaise, De Raust, Perrodon De Mas-Latrie) 11 győzelem. 2. *Belgium* (du Bosch, Six, Monton, Grade) 10 győzelem. 3. *Olaszország* (Pinelli, Pietro Santa, Ceccherini Pirzio Biroli) 9 győzelem. Az osztrák-magyar hadsereg csapatja negyedik lett. *Mészáros* minden assautját megnyerte, de társai Zaffauk, Zsifkovics és Verderber leszorultak.

2. *Prix d'Ostende* (kard egyéni). *II. sorozat.* I. 1. Perrodon. 2. Doormann. II. 1. Ceccherini. 2. Du Bosch. III. 1. Van Rossem. 2. Carlotti. IV. 1. Verderber. 2. Van Blijenburgh. V. 1. Pirzio Biroli 2. *Mészáros.*

III. sorozat. I. 1. Perrodon. 2. Mészáros. 3. Robba. II. 1. Verderber. 2. Pirzio Biroli. 3. Doormann. *Döntő:* 1. *Verderber* (osztrák). 2. Robba (olasz). 3. Perrodon (francia). 4. Pirzio-Biroli (olasz). 5. Doormann (holland). 6. Mészáros (magyar). 7. du Bosch (belga). 8. de Raust (francia). 9. Van Blijenburgh. 10. Ceccherini (olasz). *Mészáros* a tuss-számitással nem lévén megelégedve, 4 assaut után visszalépett.

3. *Grand Prix d'Ostende* (párbajtőr) végeredménye. 1. Sée (francia) 2. Villéles (francia). 3. Sander (dán). 4. de la Falaise. 5. Wittenberg (belga). 6. Perrodon (francia). 7. Scharf.

4. *Coupe International d'Epée* (négyes csapatok); 1. belga csapat, 2. francia csapat, 3. holland csapat, 4. olasz csapat, 5. svéd csapat.

5. *Grand Prix d'Ostende* (egyéni tőr). 1. Crockaert (belga) 2. Sander (dán). 3. Pirzio Biroli (olasz). 4. Manzillo (olasz). 5. Courtin (belga). 6. Margraff (francia). 7. Van Rossen (holland).

6. *Championnat des Armées* (hármas tőrcsapat). 1. Olaszország (Cavaciocchi, Manzillo, Diana). 2. Franciaország. 3. Belgium. 4. Svédország.

7. *Vivótermek versenye.* Versenyzett 8 terem. Első lett Confrérie Royal et Chevalière de Saint Michel de Gand.

Mészáros ezenkivül megnyerte *Verbruche* őrnagy nagy diját. A versenyre még visszatérünk.

A FRANCIA VIVÓK Londonban mértékletességi szállóba szállottak és egész idő alatt egy csepp szeszes italt nem ittak.

OLASZ MESTEREK PÁRISBAN. *Galante* a jövő szezonra Párisba szerződött a Cercle d'escrime d'epée-hez és a Salle

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.
Leiklismeretes tanitás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben megnagyobbitva
Kard-, vitőr- és ökölvivás, tornázás.

Jean Louis-hoz (Kirchhoffer terme). Kimila Enrico *Pessini* szerződött a Salle Laurent-hez.

A NÉMETALFÖLDI VIVÓSZÖVETSÉG átiratban tudatta a MASz.-al megalakulását. Elnöke: Labouchère. Alelnöke: Karnebeck. Titkára: Van Rossem. Pénztárosa: Van Loben Sels. Bizottsági tagok: Van Blyenburgh, Van Schreven és Vigeveno.

A HOLLANDI VIVÓSZÖVETSÉG f. h. 29—30-án Scheveningenben nemzetközi vivóversenyt rendez.

nburgi regatta.

A Pannonia evezős-club az idén Ausztrián tuli külföldön második győzelmét aratta. Egyik nagystilü győzelme a kiváló senior nyolcas angliai győzelme, a másikat az augusztus 9-én tartott hamburgi regattán aratták a veretlen juniorok. Nagy várakozással tekintettünk valamennyien e verseny elé, mert a csapat hajója késedelmesen érkezett meg. A junior-csapat ugyanis engedélyt nyert arra szövetségünktől, hogy a Henley-regattán használt hajót, mely a szövetség tulajdona, használhassa. A hajó azonban, melyen szállitották, csak csütörtökön indittatott el Hamburgba, mivel a Kirsten cégnek, amely a csónak szállitásával megbizva volt, előbb hajója nem indult. Ez az előre nem tudott körülmény azután érthető izgatottságban tartotta a csónakra váró csapatot Hamburgban. Ez az izgatottság itt is átterjedt a club tagjaira s a Pannonia állitólagos igazgatója napisajtóba nem illő nyilatkozata is ezen ideges feszültség szüleménye. Hála Isten, a nyolcas vasárnap mégis megérkezett s a versenyt megnyerték mindnyájunk örömére. Ha egy magyar csapat külföldön küzd, a kiubközi határok leomlanak s minden magyar igaz szivvel-lélekkel kivánja a sikert s örül annak. Mutatta ezt az is, hogy e hamburgi expediciót is közadakozás tette lehetővé, melyhez nemcsak egyesek, kik a Pannoniának nem aktiv tagjai, de tudomásunk szerint más evezős-egyletek is hozzájárultak. A juniorok hamburgi szerepléséhez a legszebb reményeket füzték. E kitünően képzett derék gárdában nem is csalatkoztak, mert az ottani training nehézségei dacára is egy tiszta hosszal nyerték nehéz versenyüket a kitünő német juniorokkal szemben. A másik magyar kiküldött, Mészáros, szintén veretlen junior skullerünk, fájdalom, nem evezhette végig versenyét, mert collisio miatt a versenyből kizáratott. Igen sajnálatos, hogy a Pannonia nagyszerü seniorjai, kik nevezve voltak a császárdij és senior nyolcasra — mely pedig biztos versenyük lett volna — nem indulhattak. Egyrészt Wampeticsnek, a csapat hetesének aug. 10-ére Marburgba kellett fegyvergyakorlatra bevonulni; másrészt a 3 heti angliai nehéz training, melyet 2400 méteres pályán vizfolyás ellen kellett végigdolgozni, a csapatot már teljesen kimeritette, emellett pedig ijesztő példaként lebegett a csapat előtt Gaza tavalyi esete. Gaza ugyanis a Henley-regattán tavaly gyönyörüen szerepelt és csak a Diamond skull győztese verte meg; ekkor sietve átutazott Hamburgba s a következő hét szombatján előző heti fényes szereplése dacára, csufos vereséget szenvedett az Alster Pokalban. Ezen nem is lehet csodálkozni azért, mert egy nehéz verseny után néhány napi pihenőre van szükség s ha a pihenő napok a tengeri utazásra fordittatnak és ha a pihenés helyett a klima- és étrendváltozás okozta nehézségeket kell leküzdeni, a különben is enervált szervezetnek, akkor lehetetlen, hogy azok a versenyzők oly teljesitményekre legyenek képesek, amelyet tőlük előző formájuk alapján elvárni lehet.

A hamburgi regatta rendezése valóban példás volt. A lelkes nézőközönség legalább 30—35 ezer főnyi tömegben lepte el a pálya hosszát s a győzteseket, különösen a remekül dolgozó s elejétől vezető Pannonia nyolcast fogadták nagy lelkesedéssel, kik a Hamburgban összetalálkozott négy veretlen junior-nyolcas közül váltak ki egy teljes hajóhosszal. — Mészáros, a „Neptun" kitünő junior-skullerje is a verseny favoritja volt, a soviniszta zsüri azonban őt a versenyzéstől megfosztotta. Nevezetesen, a Mészáros részéről rosszul sikerült start után lemarad, de csakhamar behozza. A versenyben azonban Kalbaum colidál és a versenyből kizáratott. A második start 1000 métertől eszközöltetik. Ekkor Mészáros kitünően startol, ½ hosszal vezet, de Schmiedt és Wenzel ekkor közre szoritják, Wenzel kollidál is vele s a pályabiró ekkor őt zárja ki Wenzel helyett. A versenybiró döntése ellen azonban csak a szövetséghez lehet felebbezni s mert ez igen hosszadalmas, Mészáros beadott óvásától elállott.

A kiküldött versenyzőink igen nagy zavarban voltak, mert a Henleyben feladott hajóik késéssel érkeztek meg. A hajón való London—Hamburg közötti közvetlen összeköttetés igen lassu és ezt sem a mi evezőseink nem tudták, sem a hollandok, de maguk a németek se. A versenyhajók szombaton este ½10-kor érkeztek meg s igy a regatta I-ső napján, szombaton, a non cox-négyesben a hollandok, s az Alster Pokalban pedig Gaza nem indulhattak, mert az ő csónakjukat is, melyet pedig közvetlen a Henley-regatta után a lehető leggyorsabban adtak át a szállitó cégnek, a miénkkel együtt csak a regatta I-ső napjának estéjén kaphatták meg. Szerencsés véletlen tehát, hogy a versenyfeltételekben a junior-skiff és nyolcas a regatta II-ik napjára iratott ki. Igy is, természetesen, uj hajójuk kipróbálására csak a versenynap délelőttje állott rendelkezésre. A kipróbálás után a hajó-villák állásán azután különféle javitásokat is kénytelenek voltak eszközölni, és sem Mészáros, sem a juniorok semmiképen se szokhattak össze hajóikkal, ami pedig az evezésnél igen fontos kellék. És hogy evezőseink, ezek közé értve balszerencséje dacára Mészárost is, oly derekasan megállották helyüket ily erős ellenfelek, Németország legjobbjai között: az evezős-sportunk nagy fejlettségéről és evezőseink kitünő klasszisáról tesz tanuságot. Csak igy tovább! Rendszeresiteni kell a külföldi versenyek felkeresését, és a magyar evezősök lesznek Anglia legfélelmesebb ellenfelei.

Junior egyes: 1. Berliner Rudergesellschaft 1884. Berlin. Ezt a versenyt kétszer tartották meg. Az első start után a magyarok részéről induló *Mészáros* (*Neptun*) összeütközött egy berlini evezőssel, mire őtet disqualifikálták és a versenyt ujra megevezték.

Négyes: 1. RC. Kosmos 1874. Hamburg 7:50; 2. Obervesser RV. (Bremen) 7:51; 3. RV. „Vorwärts" 1875. (Swerin) 7:54.

Junior nyolcas: 1. *Pannónia Evezős-Club* (Budapest) 7:01; 2. Hannoverischer RV. 1880. (Hannover) 7:05; 2. Oberveser RV. (Bremen) 7:05, holtversenyben.

Négyes kormányos nélkül: 1. Berliner RV. 1876. (Berlin). *Négyes*: 1. Berliner RC. Sport Borussia (Berlin) 7:49; 2. RC. „Kosmos" 7:50; 3. Potsdamer RC. (Potsdam) 8:13.

Skiff: (az Alster serlegért — védő Levitzky Károly (Nemzeti HE.); 1. Mainzer RV. (Mainz) 8:17; 2. Potsdamer RC. (Potsdam) 8:18; 3. RC. Allemania 1886. (Hamburg) 8:32.

Négyes: v. Zeilvereinigung (Amsterd.) 7:24; 2. Mainzer RV. (Mainz) 7:26; 3. Spindlersfelder RV. (Köpenick) 7:34.

Szenior nyolcas: 1. Hannoverischer RV. 1880. (Hannover) 7:01; 2. RC. Allemannia 1886. (Hamburg) 7:02; 3. Oberveser RV. (Bremen) 7:04.

Hirek.

AZ ESZTERGOMI HAJÓS-EGYLET élénk tevékenységet fejt ki a középiskolai tanulóknak sportbeli oktatásával. Ennek fáradságos, de áldásos munkáját Marosy Károly dr. vezeti nagy buzgalommal. A diákok most már készülnek versenyükre, melyet számukra augusztus hó 20-án tartanak Esztergomban. Ezen házi mérkőzésükre felkérték a Szövetséget versenybiróság delegálására.

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

FRANKFURT VÁROS NYOLCAS DIJÁÉRT kiirt verseny, melyben csak frankfurti egyletek vehettek részt, augusztus 2-án tartatott meg 4 frankfurti egylet résztvételével. A 2000 méteres versenyt „Germania" nyeri 7.02⅘ alatt 1¾ hosszal „Sachsenhausen" ellen (7.15), kit 2½ hosszal a „Ruder Verein" követ; négy hosszal hátrább a Ruder-Club zárja be a küzdők sorát. A győztes egyletnek a Regatta Verein házában a polgármester nyujtotta át a szép versenydijat. A Regatta Verein pedig az este tartott ülésén a győztes „Germania" hajlandónak nyilatkozott a Párisi nyolcas ellen Frankfurt városát képviselni.

Szilánkok.

Lapunk mai számában közöljük a MAFC. versenyének propozicióját, mely magában foglalja a magyar hátuszóbajnokság első izben való kiirását, amivel teljessé vált az egyáltalán kontemplált országos bajnokságok listája. A kiiráson látunk még három főiskolai bajnokságot, melyek közül a rövid- és középtávu már tavaly is eldöntésre került. mig a melluszás bajnoksága ujitás, még pedig elég merész ujitás, mert szerfölött kétes, hogy vajjon egyetemi melluszósportunk elég erős és elég fejlett-e a bajnoki kiirás jogosultságának igazolására. A MAFC. különben igazán óriási érdemeket szerez e téren, hisz ugyszólván ő inaugurálta kezdetben és most ő fejleszti tovább a magyar főiskolai uszósportot, melynek egyedüli letéteményese a Műegyetem, mert a BEAC., sajnos, nem sok életjelt ad magáról e téren és a vidék pedig megfelelő uszoda hiján meglehetősen meg van bénitva. Ugy értesülünk egyébként, hogy a MAFC. vezetősége megtette a megfelelő lépéseket a német-magyar egyetemek közti mérkőzés megvalósitására, ami ha sikerül, a meeting fontosságát és jelentőségét egyenesen szenzációssá tenné. A főiskolai bajnokságok sorából azonban még hiányzik a tavaly egyszer már megrendezett hátuszás, melynek sorsáról már most lenne jó gondolkodni, mert szeptember végével az uszás ismét a Rudasfürdőbe tevődik át, ahol nincsenek meg egy bajnokság sportszerü megrendezéséhez a megkivántató előfeltételek.

*
* *

Gazdagabbak lettünk egy tapasztalattal az olympiádon, melyet itt e helyütt leszegezünk: számolni kell két olyan nemzettel is, melyet eddig quantité négligeable gyanánt kezeltünk. Az amerikaiakról és svédekről szólunk. Az Egyesült-Államokról eddig abban a hiszemben voltunk, hogy az egy Daniels-en kivül egyetlen egy klasszisuszójuk sincs és hogy sprintereink jobbak amazokénál; az olympiádon bebizonyosodott, hogy Hebner és Rich (előbbi 1 p. 11 mp., utóbbi 1 p. 10.8 mp. 100 m.-en) tultesznek a mieinken, hiszen utóbbi be tudott kerülni a döntőbe, ami sem Munknak, sem Ónodynak nem adatott meg. A svédeknél főleg Julin érdemel emlitést, aki a rövidtávu világbajnokság döntőjében mindössze 3—4 méterrel maradt el Danielstől és Halmaytól, ami mindenesetre nagyon respectabilis eredmény és ugyanakkor elért ideje (1 p. 08 mp.) nemzetközi viszonylatokban is fényesnek mondható; biztosra vesszük, hogy fiatalságánál (mindössze 18 éves) fogva még nagyot fog javulni és hogy alaposan bele fog majd szólni nem egy világverseny helyezési sorrendjébe. Hanson eredménye sem megvetendő, hiszen a melluszás harmadik helyén végezve, negyedik helyre tudta utasitani Toldit, ki a mi három melluszónk közül az egyedüli volt, aki fel tudta magát a döntőig küzdeni. Az az egészen speciális testi kultura, melyet az északi népek üznek, ugylátszik, hogy az uszásban is nagyszabásu eredményekhez fogja őket juttatni.

*
* *

Beaurepaire egészen Kieran nyomdokain halad. Harmadizben jut neki osztályrészül a büszke dicsőség, hogy Anglia bajnoki cimét nyeri és másodizben szenved tőle érzékeny vereséget Taylor, akit most egyébként Angliában nemzeti hősként ünnepelnek. Taylor különben — mint értesülünk — ugy a fél-, mint az egy angol mértföldes bajnokságban annyira irányt tévesztett, hogy ellenfelei (Beaurepaire, Battersby) fényes klasszisánál fogva lemaradása többé nem meglepő; a félreuszás mellesleg, végzetes balszerencse gyanánt mindig üldözte Taylort (akárcsak Halmayt) és bizonyára emlékeznek még olvasóink, hogy tavaly Anglia folyambajnokságában mily szenzációs győzelmet aratott felette Radmilovic — ugyanezen ok folytán. Ilyenképen megállapithatjuk, hogy Beaurepairet tüneményes klasszisán kivül még nagy szerencse is segiti versenyeiben, hiszen biztos, hogy akár Halmay, akár Daniels, akár Taylor megverték volna a 220 yardos bajnokságban. Ezek közül egyetlenegy sem indult és Radmilovic, aki tavaly ugyanezen bajnokságban Halmay után 2 p. 34.4 mp.-et uszott, szintén eléje került volna, de az ő formája viszont akkorát hanyatlott, hogy 2 p. 44 mp.-nél (a tavalyinál tehát 10 mp.-el gyengébb) jobb időt nem tudott produkálni és kénytelen volt az auszträliai előtt meghajolni.

Olympiai tanulságok.

I.

Et nunc ad fortissimum venimus . . . Se a pesszimista sötét, vigasztalan, se az optimizmus rózsás, szivárványszinü felfogása ne befolyásolja itéletünket. A konzekvenciák ne legyenek az elvakult, fanatikus sovinizmuséi, sem pedig az ellenkező végletbe eső gyülölködőéi, aki kárörvendő vigyorgással állapitja meg uszósportunk csődjét, bukását. Legyünk őszinték, igazságosak, ne nyersek és kiméletlenek, viszont azonban ne hallgassunk el, ne rejtegessünk semmit.

Nehéz feladat!

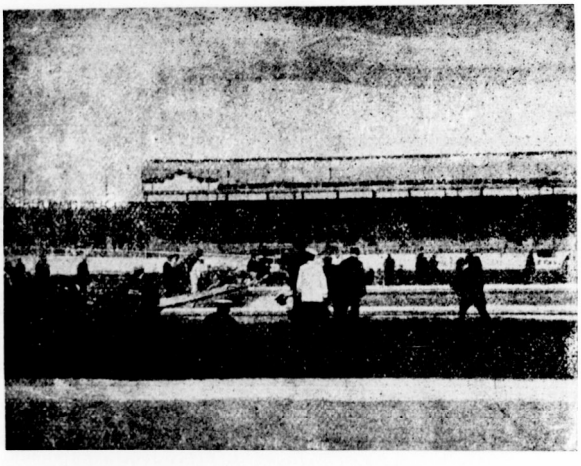
Bevezetésül konstatáljunk leplezetlenül egy igazságot: kicsit tán nagyon is zajosak voltunk a bekövetkezendő siker tulbiztos tudatában; tulságosan vertük a mellünket, lenézve amellett egy kicsit a többi sportágat és a külföld uszósportját. Röviden: az elbizakodottság démona elhomályositotta szemünket. Kemény volt a kijózanitás, de megérdemelt és teljes. Nos hát — ránk fér egy kis Canossa-járás — *tévedtünk*. Tulbecsültük a saját erőnket, lekicsinyeltük amazokét. Ezek után röviden rekapituláljuk a versenyek lefolyását, hozzáfüzve a versenyzők néhány személyi adatát és — a levonható következtetéseket. Valamennyi versenyre nézve versenyzőinknek mentségül szolgálhat a rettenetes klima, a hirtelen való életrendváltozás és a hideg viz; melluszóinknak azonfelül angol ellenfeleik szabálytalan stilusa, melylyel szemben bajos lett volna érvényesülni. Most pedig térjünk át az egyes versenyekre.

100 méter.

Az első előfutamot Halmay 1 p. 08.2 mp. alatt könnyen nyerte Tartakover ellen, a másodikban Sheff verte meg A. Tyldesleyt (Anglia) 1 p. 11.4 mp.-el, de utóbbi mint legjobb második 1 p. 12 mp.-es idejével bekerült a középfutamba. Munk itt lett harmadik. A harmadik előfutamban Beaurepaire mint sprinter mutatkozott be 1 p. 13.2 mp.-et uszva; Hajós ebből a futamból esett ki. A negyedikben H. S. A. Julin (svéd) 1 p. 12 mp. alatt győzött, ¾

Rőser tanintézet
BUDAPEST, VI., ARADI-UTCA 10.
I. Háromosztályu felsőkereskedelmi iskola.
II. Négyosztályu polgári iskola. III. Nevelő internátus.
IV. Egyéves kereskedelmi szaktanfolyam.

yarddal előzve meg Derbyshiret, akit az amerikai Foster és a belga Boin erősen akadályozott. Az ötödik előfutamban Daniels győzött 1 p. 05.8 mp.-el kénye-kedve szerint Ónody ellen; a hatodik futam győztese H. J. Hebner (Amerika) lett 1 p. 11 mp. alatt, mig Radmilovicot 1 p. 12 mp.-es eredménye őt Tyldesleyvel holtversenyben legjobb másodiknak kvalifikálta. C. W. Edwards (Anglia) könnyen győzött a hetedik futamban 1 p. 15.8 mp. alatt, a nyolcadik swimover volt G. S. Dockrellnek, a kilencedik futamban L. G. Rich lett canterben első, 1 p. 14.6 mp.-es idővel. — Az első középfutamot Halmay nyerte erőlködés nélkül 1 p. 09.4 mp. alatt, Julin Hebnert karcsapással előzte meg 1 p. 10.2 mp.-es eredménynyel, Beaurepaire negyedik; a második középfutamot Daniels nyerte ugyancsak könnyen 1 p. 10.2 mp.-es idővel, mig Rich (Amerika) 1 p. 10.8 mp. alatt második helyen végzett Dockrell előtt karcsapással; negyedik Radmilovic. A döntőben óriási küzdelem után Daniels diadalmaskodott ½ yarddal, fényes idővel (1 p. 05.6 mp.), aminek megfelelőleg Halmay ideje is remek (1 p. 06.2 mp.) volt. Julin kitünően tartotta magát, 1 p. 08 mp.-et uszva. Oklevelet nyert a negyedik helyen végező Rich, továbbá Hebner, Sheff, Beaurepaire, Dockrell, Derbyshire. — *C. M. Daniels* (New-York Athletic Club) (1 m. 83 cm. magas), jelenleg Anglia 100 yardos bajnoka és rekordere (55.4 mp.) 1904-ben megnyerte St-Louisban a 220 és 440 yardos világ-

A 100 m.-es uszás középfutama.

bajnokságot, mig 50 és 100 yardon második volt Halmay után; a következő évben Amerika 100, 220 és 880 yardos és Canada 100 és 440 yardos bajnokságaiban győzött. 1906-ban a 100 m.-es világbajnok ő lett a védő Halmay és Healy ellen; ugyanez esztendőben Anglia 100 yardos bajnokságát is elvette Halmaytól és 100, 220 és 440 yardos amerikai bajnok is ő volt. Tavaly a 100 yardos angol bajnokságot védte meg sikerrel, állandó magyar riválisa ellen, világrekord alatt. *Halmay* Zoltán (MTK.) (magasság 188 cm.) a legrégibb magyar versenyző és az idei a 4-ik olympiád volt, melyen Magyarországot képviselte. Az 1900. évi párisi olympiádon második lett Jarvis, illetőleg Lane mögött, a st-louisin kétszeres világbajnokságot nyert (50 és 100 yard), 1905-ben Anglia 100 yardos bajnokságában győzött világrekord (59 mp.) alatt, 1906-ban Athénban szintén ½ m.-el maradt el Daniels mögött, de a 4×200 m.-es stafétában diadalra vitte szineinket, tavaly ¼ ang. mfdön angol rekordon belül uszott (5 p. 31.6 mp.) $^{3}/_{5}$ mp.-el és megnyerte Anglia 220 yardos bajnokságát. Idén 220 yardon javitott világrekordot (2 p. 26.4 mp.). *H. S. A. Julin* (Svédország) (175 cm.) még csak 18 éves és három éve uszik. Svédország 100 yardos bajnokságában idén még kikapott R. T. Andersontól, de rohamosan javulva, az olympiai 100 m.-es próbaversenyen már revanchet vett rajta 1 p. 11 mp.-es idővel. A svéd reprezentativ csapatban hátvédet játszik. — A verseny eredményéből kézenfekvő, hogy Daniels és Halmay egészen különálló, kivételes klasszist képviselnek. Büszkeségünk telhet benne, hogy a két dioszkur egyike a mi uszósportunk szülötte. Másodklasszisu sprintereink jóságát illetőleg — legalább nemzetközi viszonylatokban — tévedésben voltunk, mert sem Munk, sem Ónody nem tudtak még csak a középfutamba sem bekerülni; (Hajóst nem számitjuk a sprinterek közé). Kedvezőbb sorsolás esetén tán tovább tartották volna magukat, de az első három helyezetten kivül nem kevesebb, mint *hét* más sprinter ért el pl. Ónody 1 p. 13.2 mp.-énél jobb eredményt; oly számbeli adat ez, mely minden további érvelést feleslegessé tesz. A lista a következő:

Daniels 1 p. 05.6 mp.
Halmay 1 p. 06.2 mp.
Julin 1 p. 08 mp.
Rich 1 p. 10.8 mp.
Hebner 1 p. 11 mp.
Dockrell 1 p. 11 mp.
Sheff 1 p. 11.4 mp.
Radmilovic 1 p. 12 mp.
Tyldesley 1 p. 12 mp.
Derbyshire 1 p. 12.6 mp.
Ónody 1 p. 13.2 mp.
Beaurepaire 1 p. 13.2 mp.

Másodosztályu sprintereink tehát kontinentális viszonylatokban jók, de a fentiekkel, kikhez még Cecil Healy is járul, való összehasonlitásban nem becsülendők tul; Halmay pedig teljesen egyenrangu és méltó ellenfele a „repülő yankee"-nek.

Belföldi hirek.

Versenynaptár.

1908 augusztus 15. WSC. Austria, Vöslau.
1908 augusztus 15—16. MUE. (Császárfürdő, 440 yardos bajnokság.)
1908 augusztus 16. Oderabajnokság, Boroszló.
1908 augusztus 23. Balaton. (Császárfürdő, 200 yardos mellbajnokság.)
1908 augusztus 30. FTC. (Császárfürdő, 880 yardos bajnokság.)
1908 augusztus 30. Rajnabajnokság, Köln.
1908 augusztus 30. I. WASC. Bécs. (Müugróbajnokság.)
1908 szeptember 3. Angol hölgybajnokság, London.
1908 szeptember 6. Fiumei AC. (Cantrida; 880 yardos és 100 yardos sósvizi bajnokság.)
1908 szeptember 6. MAFC. (Császárfürdő, magyar hátbajnokság.)
1908 szeptember 8. I. WSC. Abbazia (sósvizi 1000 m.-es banokság).

A MUE. KÉTNAPOS JUBILÁRIS VERSENYE pompás nevezési listát hoz s bár a külföld gyéren, alig számbavehetően nevezett, mégis a budapesti egyletek számszerint is imponáló nevezései ritka szép sportértéket biztositanak neki. Összesen 240 nevezés érkezett, legtöbb (21) a 100 m.-es handicapre. A verseny bővelkedik klasszikus számokban; alant következik részletes méltatásuk, valamint a többi másodrangu versenyek megbeszélése is. (1 nap aug. 15.) A 105 m.-es jubileumi megnyitóversenyt Donáth Leó (MAFC.) nyerheti, bár a táv arányalagos hosszusága miatt már nem nagyon konveniál neki; a jubileumi emlékverseny 100 m.-en Halmayé (MTK.), nem startolása esetén Hornung (MTK.) és Ónody (MUE.) közt pompás küzdelem várható. A 200 yardos melluszást Baronyi (MTK.) vagy Toldi (MTK.) nyeri; előbbi esetleg nem indul és igy utóbbi küzdelem nélkül győz. Ha kiussza magát, javithat rekordot (2 perc 45.4 mp.) A 440 yardos bajnokságban a védő Halmay nem indul és igy elkeseredett küzdelem várható Las-Torres (BEAC.), Hajós (MTK.) és Zachár (MTK.) Legtöbb esélye az első gyanánt emlitettnek van, de a másik

KODAK gépek elismert elsőrangu kamarák.
Napfény melletti előhivó készülékek 6·50 K.-tól feljebb.
Minden jobb szaküzletben kaphatók.
KODAK, Gesellschaft, m. b. H. Wien, I., Graben No. 29.

kettő nagyon közel lesz hozzá. Rekordjavitás (5 perc 31.6 mp.) nem valószinü. A hölgyhandicap győztesét persze nem lehet megjósolni, szintugy a 70 m.-es hátuszás handicapét sem. A 3×70 m.-es stafétában (bajnok kiz. tetszés sz.) hat kb. egyenlő esélyü csapat indul, legjobban a MUE. tetszik nekünk, bár a BAK. és MAFC. alaposan beleszól majd a helyezésbe. A vegyesuszás 3×35 m. (metl, hát, magyar) első két helyére Fülöp Károlyt (MAFC.) és Ónody Józsefet (MUE.) várjuk. A 880 yardos juniorversenyt Ádám nyeri, ha ugyan indul, egyébként Rickert (MUE.) a valószinü győztes. A 100 m.-es handicap természeténél fogva kizárja a tipelést, mig a plungingban alkalmasint Ónody K. (MUE.) arat diadalt, hacsak a nevezett Römer (MUE.) a rekorder, nem startol. A másodosztályu vizipólóban a MUE. II.-nek adunk esélyt a FTC. előtt (2 nap aug. 16.) A 70 m.-es kezdők versenyében 17 nevezés közül Szilágyi O. (MAFC.) látszik legnagyobb chance-okkal birónak, a 150 yardos hátuszás Fülöp K. (MAFC.) startolásával eldöntött dolog. Az 50 m.-es gyorsuszásban Halmay indulása esetén Munk (MTK.), Ónody (MUE.) és Donáth (MAFC.) közt a 2. helyért, nem indulása esetén a győzelemért lesz heves, alighanem karcsapással eldölő küzdelem. A Vida-dijat idén Ugró (MAFC.) valószinüleg elveszti a boroszlói Zimmermann — ha indul utóbbi — ellen. A 70 m.-es melluszás és gyermekversenyt ismét handicap, a 105 m.-es juniorversenyben Schlivicka (FTC.) vagy Kovács A. (MUE.) lehet első, a MUE. 100 yardos bajnoksága Lengyel Juci és Muntyán Ilus közt van.

A 210 m.-es verseny megint elönyverseny, mig a Porzsolt-emlékversenyben 880 yardra ismét Las-Torres, Zachár és Hajós találkozik; esélyeik ugyanigy viszonylanak, mint a 440 yardos bajnokságban. A 3×35 m.-es stafétát (vegyes) a MTK. nyeri, a MAFC. jó második helyen lesz, a juniormüugrásban Kankovszky (FTC.) vagy Apor E. (MUE.) teszi le juniorságát; az I. oszt vizipólóban a bajnok MUE.-nek nem akadt ellenfele. Röviden: gyönyörü, változatos versenyben lesz részünk.

A BAK. MÁSODIK VERSENYÉT augusztus 23-ára kérelmezte; tehát ugyanazon terminusra, mint a Balaton; tekintettel arra, hogy a prioritás utóbbi egylet javára szólt, a Szövetség e napot nem engedélyezte a BAK.-nak, mely igy kénytelen lesz elhalasztani meetingjét szeptemberre.

A BALATON HÁZIBAJNOKSÁGA a Dunán a rendkivül kedvezőtlen idő miatt nem tartatott meg mult vasárnap és augusztus 30-ára (vasárnap) halasztatott.

CSODABAGARAK. Szaporodnak, sokasodnak. A legfrissebb. „Zachár 5 perc 41.4 mp.-es ideje belga és osztrák rekord!" Már most hörögve kérdik a töprengők milliói: hogy állithat fel *magyar* versenyző *belga* területen *osztrák* rekordot!? És ha már állithat, miért épen osztrákot és miért nem ugandait, vagy montenegróit? A megfejtők közt kisorsolunk egy kosár — zöldséget.

KIIRÁS. A Müegyetemi Atlétikai és Football-Club által 1908 szeptember 6-án (vasárnap) este 7 órakor a férfi Császáruszodában rendezendő nemzetközi és főiskolai bajnoki uszóversenyének sorrendje: I. (Főiskolai számok.) 1. Magyarország 100 yardos főiskolai bajnoksága. (Védő: Olasz Andor BEAC.) 2. Magyarország 200 yardos főiskolai melluszóbajnoksága. (Első kiirás.) 3. Kezdők versenye 70 m. 4 Handicap 140 m. 5. Magyarország 440 yardos főiskolai bajnoksága. (Védő: Hornung Gyula BEAC.). II. (Nyilt számok.) 6. Magyarország 150 yardos hátuszóbajnoksága. (Első kiirás.) 7. Stafétaverseny 210 m. (2×35 m. mell, hát és magyar.) 8. Stafétaverseny 5×35 m. (tetsz. szerint, bajnokok kizárva.) 9. Handicapföverseny 70 m. 10. Középiskolai handicap 210 m. 11. Müugrás (négy előirt és két szabadon választott gyakorlat). 12. Melluszásföverseny 70 m. 13. Kezdöverseny 70 m. 14. Vegyesuszás 105 m. (mell, hát, magyar.) Dijazás a 6. számban elsőnek arany-érem bajnoki szalagon és bajnoki cim, 2. ezüst-, 3. bronz-érem, az 1., 2. és 5. számban elsőnek diszitett ezüst-plakett és bajnoki cim, 2. ezüst-, 3. bronz-plakett; a 11., 12. és 14. számokban 1. ezüst-, 2. ezüstözött bronz-, 3. bronz-plakett; a 9. számban 1. ezüst-plakett és tiszteletdij, 2. ezüstözött bronz, 3. bronz-plakett; a 3., 4., 10. és 13. számokban 1. ezüstözött bronz, 2., 3. bronz-érem. A 7. és 8. számokban a győztes csapatnak hat, ill. öt ezüst-plakett,2., 3. bronz-plakett. Tét a 6. számban a MUSz. tagjainak 5 kor., másoknak 10 kor., az 1., 2 és 5. számokban a FSp. Sz. tagjainak 5 kor., másoknak 10 kor., a 7. számban 20 kor., a 8. számban 15 kor., a 9. számban 5 kor., a 3., 4., 10. és 13. számokban 3 kor., a 11., 12. és 14. számokban 4 kor. A versenyre melyen a MUSz. verseny és a Főisk. Sp. Sz. rendszabályai mérvadók, a nevezések legkésőbb 1908 szeptember 1-éig a MAFC. uszóosztályához (VII., Rákóczi-ut 9.) küldendők.

A FERENCVÁROSI TORNA-CLUB által 1908 augusztus 30-án (vasárnap) este 8 órakor a férfi Császáruszodában rendezendő nemzetközi uszóverseny sorrendje: I. Megnyitóverseny 70 m. II Melluszás 210 m. (Serényi Gyula János tiszteletdija.) III. Hátuszás 105 m. IV. Magyarország bajnoksága 880 yard. V. Buváruszás 35 m. időre (Serényi Gyula János tiszteletdija.) VI. Oldaluszás 105 m. VII. Müugrás. (3 szabadon szálasztott ugrás.) VIII. Staféta 5×35 m. Nevezések a versenyre, melyen a MUSz. szabályai mérvadók, 1908. augusztus 24-éig a FTC. titkárságának cimére (IX., Ferenc-körut 46., Gebauer-kávéház) küldendők. Dijazás a IV. számban 1. arany-, 2. ezüst-, 3. bronz-érem, a többi számban 1., 2. ezüst-, 3. bronz-érem. Tét, a IV. számban a MUSz. tagjainak 5, egyébként 10 korona, a VIII. számban 12 korona, a többi számban 4 korona.

A FIUMEI ATLÉTIKAI CLUB által 1908 szeptember 6-án Cantridán rendezendő nemzetközi uszóverseny sorrendje: I. Quarnero-bajnokság 880 yard. II. Quarnero-bajnokság 100 yard. III. Battaglierini-emlékverseny 220 yard. IV. Föverseny 440 yard bajnok kizárva). V. Melluszás 200 yard. VI. Hátuszás 100 yard. VII. Főiskolai gyorsuszás 50 yard. VIII. Juniorverseny 100 yard. IX. Ifjusági verseny 50 yard. X. Leányverseny 50 yard XI. Staféta 4×50 yard. XII. Hölgyverseny 50 yard. XIII. Vizipóló. Dijazás az I—II. számban 1. arany-, 2., 3. ezüst-érem, a többi számban ezüst-érmek és a legtöbb számon ezenfelül tiszteletdij. A versenyen a MUSz. szabályai mérvadók, ezenfelül a VII. szám a FSp.Sz. rendszabályainak van alávetve. Tét, az I—II. számban 12 korona, a XI. számban 9 korona, a III—IV. számban 6 kor.; az V. számban 4 korona, a többi számban 3 korona. Nevezések 1908 augusztus 29-éig Springer S. János, Fiume cimére küldendők.

Külföldi hirek.

A BRÜNNI VERSENY. (*Saját kiküldött tudósitónktól*) mult vasárnap folyt le nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében, a hatóságok és sportkörök élénk érdeklődése mellett a Brünner Schwimm-Klub „Austria" mintaszerü rendezésében. A legtöbb számra kitüzött tiszteletdij azt bizonyitja, hogy a lakosság igazán szivén hordja az uszósport ügyét, ugy hogy indokolt kilátás van Brünnnek, mint uszó gócpontnak a kialakulására. A verseny nemzetközi jellegét a MUE. uszóinak startja adta meg, akik derekasan állták meg helyüket és a meglehetős nehéz pályán, és hideg vizben nagyon figyelemreméltó eredményeket értek el; Ádám Sándor és Ónody József idői az 500 m.-es főversenyben, illetőleg a 100 m.-es hátuszásban igen jóknak mondhatók. A magyar győzelmek számát szaporitották Hégner Jenő a 200 m.-es versenyben és a MUE. csapat (Apor, Friedmann, Schaffhauser) a juniorstafétában. Sportértékre nézve kimagasló Th. Scheidl 1 p. 26 mp.-es ideje a 100 m.-es melluszásban. A vizipólóban igen durva és erőszakos játék után sikerült csak az osztrák bajnokcsapatnak 3:2 arányban győzelmet aratni a MUE. felett, mely utóbbi a második félidőben Schaffhauser rosszulléte miatt hat emberrel játszott. Hátrányosan és elkedvetlenitőleg hatott a magyar csapatra a biráskodó Baader Ottó (I. WASC.) pártoskodó és a magyarok ellen elfogult magatartása. Részletes eredmény: *I. Kezdőverseny* 88 *m.* (Tiszteletdij). 1. R. *Mayer* (BSK. Austria) 1 p. 28 mp. 2. N. Nahodil (BSK. Austria) 1 p. 34 mp. 3. O. Durst (WSC. Austria) 5 induló. *II. Morva bajnokság* 100 *m.* (A helytartó tiszteletdija). Bajnok C. E. *Lange* (BSK. Austria) 1 p. 24 mp. 2. K. Korger (BSK. Austria) 1 p. 28 mp. 3. H. Schmidt (BSK. Austria). *III. Hátuszás* 100 *m.* (Polgármester tiszteletdija). 1. *Ónody* József (MUE.) 1 p. 31 mp. 2. R. Köllner (I. WASC.) 1 p. 36.4 mp. 3. S. Orlik (WSC. Austria) 4 induló. *IV. Hölgyverseny* 44 *m.* (Tiszteletdij). Mizzi *Zitta* (Brünn) 45.8 mp. 2. Karla Wolfenstein (Brünn) 54 mp. 3 induló. *V. Melluszás* 100 *m.* (Tisztelet dij). 1. Theodor *Scheidl* (I. WASC.) 1 p. 26 mp. Pompás eredmény. 2. Friedmann T. (MUE.) 1 p. 34 mp. 3. Agulár Gy. (MTK.) Fölényesen nyerve, karcsapással harmadik. 4 induló. *VI.* 200 *méteres verseny.* (Tiszteletdij). 1. *Hégner* Jenő (MUE.) 3 p. 06 mp. 2. Freund J. (MUE.) 3 p. 11 mp. 4 induló. Megeröltetés nélküli győzelem. *VII. Plunging.* 1. Robert *Köllner* (I. WASC.) 14 m. 38 cm. 2. Ónody J. (MUE.) 12 m. 16 cm. 3. W. Hammel (WSC. Austria) 11 m. 75 cm. 7 induló. *VIII. Főverseny* 500 *m.* (Brünn város dija). 1. *Ádám* Sándor (MUE.) 8 p. 30.4 mp. 2. R. Mani (WSC. Austria) 9 p. 06 mp. 4 induló. 35 méterrel kenterben nyerve. *IX. Juniorstaféta* 3×44 *m.* (vegyes). (Tiszteletdij). 1. *MUE.* (Apor, Friedmann, Schaffhauser)

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdijak
izléses és olcsó kivitelben
FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződtetett a Magyar Athletikai Szövetség a Magyar Athletikai Club és több előkelő egyesület szállitója

1 p. 43.4 mp. 2. WSC. Austria (Werber, Pohanka, Hammel) 1 p. 48.5 mp. Indult még BSC. Austria. *X. Műugrás.* (Tiszteletdij). 1. Th. *Scheidl* (I. WASC.) 20.5 pont. 2. R. Köllner (I. WASC.) 20 p. Ezek indultak. *XI. Vizipóló.* (Tiszteletdij). *WSC. Austria*—MUE. 3:2. (Félidő 1:1).

A PÖRTSCHACHI VERSENY. (*Saját tudósitónktól*). Hétfőn, augusztus 10-én, zajlott le a wörthi tavon az ottani fürdőigazgatóság rendezésében gyönyörü időben, óriási nézőközönség előtt fentemlitett verseny, melynek bőkezü, pazar dijazása megérdemelte volna, hogy valamely magyar klasszis-versenyző felkeresse azt; igy a bécsi versenyzők zsákmányoltak mindent. A rendezés dr. lovag *Ullmann* érdeme. Magyar részről csak *Kankovszky* Arthur, a FTC. kitünő buváruszója indult győztesen, hosszabb szünetelés után ismét képességeinek megfelelő versenyben, továbbá dr. *Biegelbauer* Árpád, fáradhatatlan és az uszást ugyszólván fanatizmussal kultiváló szeniorversenyzőnk, aki gyilkos tusa után szerencsésen végigvert néhány jámbor, semmi rosszat nem sejtő pörtschachi fürdővendégen. A nap főversenyeit 100, illetve 500 m.-en a WAC. két tagja G. *Hager* és L. *Mayer* nyerte meg, nagyon gyenge idő alatt. A főbb eredmények: I. *Wörthi-tó dija* 100 *m.* (Ezüst serleg). 1. Gustav *Hager* (WAC.) 1 p. 22.6 mp. 2. dr. Biegelbauer Árpád (ÓTE.) 1 p. 33.4 mp. 3 induló. II. *Wörthi-tó bajnoksága* 500 *m.* (aranyérem és ezüst serleg). 1. Leopold *Mayer* (WAC.) 9 p. 54.6 mp. 3 induló, kik közül egyik rosszabban uszott, mint a másik. III. *Pörtschachi dij* 100 *m.* (Tiszteletdij). (Csak fürdővendégeknek). 1. Dr. *Biegelbauer* Árpád (ÓTE.) 1 p. 26.4 mp. 3 induló. A magyar uszó fürdővendégi minősége ellen felmerült kételyek eloszlattattak. IV. *Melluszás* 100 *m.* (tiszteletdij) 1. Hermann *Buchfelder* (I. WASC.) 1 p. 43.6 mp. 2. M. von Newlinsky (WAC.) 4 induló. V. *Tányérkeresés.* (Tiszteletdij). 1. *Kankovszky* Artur (FTC.) 27 tányér. 2. F. Eberl (Pörtschach) 26 tányér. Hat induló. VI. *Hátuszás* 60 *m.* (Tiszteletdij). 1. G. *Hager* (WAC.) 57.2 mp. 2. R. Buchfelder (I. WASC.) 5 induló. VII. *Műugrás.* 1. G. *Horner* (WAC.) 28 p. 2. R. Wiener (WAC.) 26 p. 3. Kankovszky Artur (FTC.) 25 p. 5 induló. A magyar ugrás közben megsérült, különben jobb helyen lehetett volna. A verseny különben összesen XV. számból állt; a többi, itt nem emlitett helyi jellegü volt.

A PRÁGAI VERSENY. (*Saját tudósitónktól*). A Moldvában mult vasárnap, augusztus 9-én, délután dőlt el az AC. Praha meetingjén Csehország 100 és 2000 méteres bajnoksága, melyben a tavalyi győztes, *Hajós* Henrik (MTK.) idén is fölénnyel győzött 1 p. 14.4 m., ill. 30 p. 31.2 mp.-es idő mellett, mikor azonban már le van vonva a Hajós által adott 5 mp.-es, illetve 4 perces előny, melylyel — a prágaiak kivánságára — előbb engedte indulni cseh ellenfeleit, akik azonban ennek dacára kb. 6 m.-rel, a 2000 m.-res versenyben pedig 100 m.-el maradtak le. Eredmény: *Csehország száz méteres bajnoksága.* 1. *Hajós* Henrik (MTK.) 1 p. 19.4 mp. 2. Drozen Bohumil (AC. Praha). 3. Friedmann Artur (AC. Sparta). *Csehország* 2000 *méteres bajnoksága.* 1. *Hajós* Henrik (MTK.) 34 p. 31.2 mp. 2. Vodnik Jaroslav (AC. Sparta) 38 p. 26.2 mp. Csehország ötszáz méteres bajnokságát (zárt) *Spicka* Vladimir (AC. Praha) nyerte meg 8 p. 51.2 mp. alatt.

A NGLIA KIRÁLYSERLEGE, mely hétfőn, augusztus 3-án dőlt el a Stadion uszómedencéjében, idén holtversenyt eredményezett O. Schiele (Németország) -s S. Blatherwick (Anglia) közt, ugy hogy mindketten védik idén a dijat. A „King's Cup" két futamra (400 m.-es uszás és folytatólagos 50 m.-es életmentés és 150 m.-es melluszás, folytatólagos 30 m.-es életmentés) van örökös vándordijul kiirva; az életmentés objectumául egy élő ember teste szolgál, minden első hely 15, minden második 10, minden harmadik 8 és minden negyedik 6 pontot számit. A versenyzőknek teljes utcai ruhában (szárazon minimális 3 font sulylyal) kell indulni. A versenyen eldőlt még egy 440 yardos hátuszás, melyet F. A. Unwin nyert 6 perc 40.4 mp.-nyi óriási idő alatt. A műugrás holtversenynyel járt, a magasugrás világbajnoka H. Johannsen (svéd) és H. J. M. Aldous (angol) közt Részletes eredmény: 440 m.-es verseny (King's Cup 1. futam.) 1. S. Blatherwick (Attercliffe SC. Sheffield) 7 perc 38 mp. 2. O. Schiele (Magdeburger SC.) 8 perc 18 mp. 3. T. O. Fjastad (svéd) 9 perc 04 mp. Indult még R. E. Clilverd (Cygnus SC.). 9 perc 09.2 mp. Blatherwick ment élre és az első 100 m.-en 5 yarddal vezetett Schiele előtt, amit 200 m.-nél 9 y.ra növelt, mig Clilverd 35 y.-dal maradt le. 150 m.-es melluszás 150 m. (King's Cup 2.fut.) 1. O Schiele (Magdeburger SC.) 3 perc 09 mp. 2. S. Blatherwick (Sheffield, Attercliffe SC.) 3 perc 18 mp. 3. T. O. Fjastadt (svéd) 3 perc 20 mp. Indult még R. E. Clilverd (Cygnus SC.) 3 p. 26 mp. Schiele fölénye rögtön látható, 3 yarddal fordul Blatherwick előtt, az objectumot 6 yard előnyeyl éri el, ekkor azonban viszont az angol hozott rajta és csupán 3 parddal tudott győzni. Végeredmény: 1. S. Blatherwick (Attercliffe SC.) és O. Schiele Magdeburger SC.) 25 pont holtversenyben. 3. T. O. Fjastad (svéd) 16 pont. 400 m.-es hátuszás. 1. F. A. Unwin (Sheffield, Otter SC.) 6 perc 40.4 mp. 2. M. Ritter (Zephyr SC.) 7 perc 03.4 mp. 3. A. T. Watkinson (Hastings SC.) 8 perc 01.8 mp. Indult még E. Seaward (Hastings SC.) és A. Hudson (Perseverance SC.) Unwin folyton vezetett, az első fordulónál 5, a másodiknál 10 yarddal, mig Watkinson 40 yarddal harmadik, itt Ritter végleg visszaesik, mig Unwin remek iramban fényes időt állitva fel, 25 yarddal győz, 50 yarddal harmadik. Műugrás. 1. H. Johannson (svéd) és H. J. M. Aldous (Amateur Diving Association) holtversenyben. 3. H. Smyrk (Cygnus SC.). 4. G. F. Cane (Highgate), a védő. A bajnok Smyrknek 3. helylyel kellett beérnie.

NÉMET EREDMÉNYEK. A heringsdorfi versenyen hosszabb szünetelés után ismét feltünt Böhm ur (Bécs), aki ugy látszik ujabban eltökélte magában, hogy az amatőr-versenyeket boldogitja; ezuttal azonban a 960 m.-es tengeri serlegben nagyon lemardt W. Prophet (Magdeburger SC.) mögött, aki valami 200 m.-el megverte. A német időmérők különben nagyon jó kedvükben lehettek, mert C. Wohlfeld (Hellas—Magdeburg) a 80 m.-es heringsdorfi dijban (egyenes pálya) 46.8 mp.-et ért el. — Boroszlóban a SC., Borussia mult vasárnap nemzetközi versenyt rendezett külföldi versenyző részvétele nélkül; a 240 m.-es főversenyt (pálya 40 m.) 3 perc 47 mp. alatt W. Haller (Alter SV.)) nyerte; ugyanő győzött a 400 m.-es versenyben is 6 perc 32.4 mp.-el.

A ZÜRICHI TÓBAN 3000 m.-es verseny volt, melyben R. Amster (Schaffhausen) győzött 52 perc 46 mp. alatt.

PÁRIS 100 M.-ES BAJNOKSÁGÁT Meister (Libellule) nyerte 1 perc 18.2 mp.-es eredménynyel; második lett 2 m.-el utána André.

A HARMADIK CSÁSZÁRDIJAT adományozta mult héten II. Vilmos német császár, még pedig a Berliner Schwimmerbundnak egy tisztán melluszó-stafétára.

DANIELS NEM INDUL A 100 YARDOS BAJNOKSÁGBAN! Ez Anglia uszósportjának legujabb szenzációja. Daniels a napokban visszautazik Amerikába és beérve a világbajnokság dicsőségével, egyáltalán visszavonul a sporttól és — megházasodik. Az angol sportsajtó e hirnek teljes hitelt ad és az idei 100 yardos bajnoknak G. S. Dockrellt tipeli, aki idén már uszott 61.8 mp.-et Mi még kételkedünk a dologban, mert már tavaly is szárnyaltak hasonló hirek az amerikairól, melyek kacsáknak bizonyultak.

A VÖSLAUI VERSENY ma, szombaton dől el a WSC. Austria rendezésében, minden várható különösebb sportbeli esemény nélkül és — minthogy nemzetközi konkurrencia nincs — a bécsiek egymásközt fognak a dijakon osztozni.

SHEFF OTTÓ nem indul a MUE. meetingjén, sem a 440 yardos bajnokságban, sem a Porzsolt-emlékversenyben, hanem az boroszlói általa védett Oderabajnokságban.

BEAUREPAIRE HARMADSZOR IS ANGOL BAJNOK! Ausztrália csillaga augusztus 4-én szerdán Leicesterben 1 ang. mfdön megverte Anglia legjobbjait, a védő Taylor harmadik lett Battersby mögött. A versenyt 10.000 főnyi óriási közönség előtt tartották 220 yardos pályán. Battersby vezetett az első hossznál, de a 440 yardnál már Taylor volt élen 6 perc 09 mp. alatt, mig Battersby Beaurepaire-rel együtt 1 yarddal fordult később. 880 yardnál már az ausztráliai vette át a vezetést, mig Taylor félreuszásával minden esélyét tönkretette és átengedte az elsőséget Battersby honfitársának és Beaurepaire-nek; utóbbi azonban feltartóztathatlanul nyomult előre, az utolsó fordulót már 5 yard előnnyel vette, amit fenomenális végspurtjával 15 yardra növelt. Taylor jó harmadik. Helyezés. Bajnok: F. E. Beaurepaire (Melbourne) 25 perc 15.4 mp. 2. T. S. Battersby (Southport SC.) 25 perc 29 mp. 3. H. Taylor (Chadderton SC.) 25 perc 48 mp. Indult még F. W. Springfield (Brisbane) 27 perc 26 mp., G. H. Carlile (Nottingham SC.) 29 perc 47.8 mp. W. Foster (Bacup SC.) nem indult. Taylor tavalyi ideje sokkal jobb volt 25 perc 04 mp.

A VERBANDSFEST mult vasárnap és hétfőn folyt le a starnbergi tavon; részletes tudósitást lapunk korai zárlata miatt csak jövő számunkban hozhatunk. A 100 m.-es német bajnok O. Schiele (Magdeburger SC.) lett, mig az 500 m.-es Császár-dijat és az 1500 m.-es bajnokságot O. Sheff (WAC.) nyerte 7 p. 41.4 mp., ill. 25 perc 27.8 mp.-es idővel. A műugróbajnokságban Aug. Müller (Bremer SC.) győzött. A magyarok sehol sem indultak.

A NGLIA SÓSVIZI BAJNOKSÁGA 440 yardon hétfőn, augusztus 10-én dőlt el Weston-super-Mare-ban; nyolc nevező közül csak hat indult. A két előző év bajnoka H. Taylor sem startolt, mert l e v a n t ö r v e. A versenyt erősen áramló sósvizben egy vonalban uszták; kitünő start után az első 100 yardon Beaurepaire és Battersby fej-fej mellett haladtak, mig Springfield és Radmilovic 3—4 yarddal elmaradtak. Féltávolságnál Beaurepaire 2 yard előnyre tett szert Battersby előtt, Springfield valamivel megelőzve Radmilovic-ot 3. helyen feküdt. Az utolsó 50 yardon Battersby végspurtolt, de Beaurepaire spurttal felelve 1½ yarddal győzött, negyedik bajnokságát nyerve. Radmilovic óriási rush-sel törve fel, holtversenyt erőszakolt ki Springfield-del. — Eredmény. Bajnok: F. E. B e a u r e p a i r e (Melbourne) 4 perc 59.4 mp. 2. T. S. Battersby (Southport). 3. Holtversenyben P. Radmilovic (Weston) és F. W. Springfield (Brisbane).

KIIRÁSOK. Az WASC. által 1908 aug. 29-én (szombat) és 30-án (vasárnap) a bécsi Militärschwimschule-ban rendezendő nemzetközi uszóverseny sorrendje: (1. nap.) I. Császárdij. Tét: 25 kor. Pentatlon: 1. Melluszás 68 m. 2. Buváruszás (maximális eredmény 50 m.). 3. Tetszé szerinti uszás 68 m. 4. Hátuszás 68 m. 5. Müugrás (öt szabadon választott ugrás). A császárdij 5 sorrendben következő győzelem után a versenyző végleges tulajdona; addig a rendező-egylet őrizetében marad. A mindenkori győztes arany-érmet és első győzelmekor ezüst emlékpajzsot kap. 2. és 3. tekintet nélkül az indulók számára; első győzelmükkor a három helyezett a dij fényképét is nyeri. A győztes minden futamban végig kell hogy ussza a távot, meg kell hogy tegyen minden ugrást és el kell, hogy érje az alanti minimális eredményt. Minden uszásban a mindenkori osztrák rekord elérése 15 pontot jelent, müugrásban az 1 és 2-vel értékelt ugrások egyáltalán nem pontoztatnak és a 3, 4 és 5-tel értékelt ugrások 1, 2 és 3-mal értékeltetnek, buváruszásban minden méter 35 m.-en felül 50 m.-ig 1 pont; egyenlő eredmény esetén a jobb idő dönt. Ha két vagy több versenyző egyenlő pontszámot ér el, akkor az első, illetve 2. és 3. helyek nagyobb száma dönt. Osztrák rekordok: 68 m. melluszás 52 mp. 68 m. hátuszás 53.8 mp. 68 m.-es uszás 41.6 mp. 1. futam: Melluszás 68 m. II. Müugrás (6 szabadon választott ugrás) bajnokugrók kizárva. III. Császárdij 2. futam. Buváruszás. (2. nap.) IV. Juniorverseny 204 m. V. Császárdij 3. futam. 68 m.-es uszás. VI. Ausztria; müugrás bajnoksága. Tét 25 kor. (1. arany-, 2., 3. ezüst-érem) 6 kötelező, 6 kisorsolt és 4 szabadon választott ugrás. VII. Juniorhátuszás 68 m. VIII. Főverseny 500 m. IX. Császárdij 4. futam. Hátuszás 68 m. X. Oldaluszás 68 m. (Bajnokok kizárva.) XI. Osztályozó a) uszás 68 m. (akik még 55 mp.-nél nem uszták jobban a 68 m.-t). XII. Osztályozó b) uszás 68 m. (akik még 60 m.-nél nem uszták jobban a 68 m.-t). XIII. Fejes távugrás (2 ugrás). XIV. Császárdij 5. futam. Müugrás. XV. Juniormelluszás 68 m. XVI. Vizipóló. Dijak: ezüst-érmek, tét, ahol más említve nincs 3 kor. minden versenyző után. Nevezések legkésőbb F. Müller cimére (Wien III. Hafengasse 14.) küldendők 1908 augusztus 20-ig. — Az I. WASC. által 1908 szeptember 8-án (kedden) Abbaziában rendezendő nemzetközi uszóverseny sorrendje: I. Juniorverseny 100 m. II. Kombinált verseny 150 m. (mell, hát, magyar). III. Gyermekverseny 50 m. (15 éven alul)). IV. Ausztria sósvizi bajnoksága 1000 m.. (Tét 25 kor.) 1. arany-, 2., 3. ezüst-érem. V. Oldaluszás 50 m. (bajn. kiz.) VI. Hölgyverseny 50 m. VII. Buváruszás (maximális eredmény 50 m.). VIII. Főverseny 50 m. IX. Hátuszás 100 m. X. Akadályverseny 100 m. (3 akadály.) XI. Főversenyműugrás (3 kötelező, 3 szabadon választott ugrás). XII. Hölgyverseny 50 m. (12 éven alul.) XIII. Melluszás 400 m. XIV. Old boy verseny 50 m. (bajn. kiz.) XV. Staféta 4×50 m. (vegyes.) (Tét 12 kor.) XVI. Fürdővendégek versenye 50 m. Tét 3 kor. Dijazás: ezüst-érmek és a legtöbb számon tiszteletdij. Nevezések 1908 augusztus 24-éig F. Müller (Wien, III. Hafengasse 14.) küldendők.

A hétről. *Szeptember 1-én lesz a londoni világbajnoki football tornának nevezési zárlata.* Itt az ideje tehát annak, hogy MLSz. döntsön arra nézve, hogy reprezentativ csapatával képviselteti-e Magyarország football-sportját a londoni football-tornán. Az idő rövidsége mielőbbi sürgős intézkedést követel! *Wall*, az angol szövetség titkára a MLSz.-hez intézett szivélyes átiratában Magyarországot részvételre hivta fel. Mint jó forrásból értesülünk, a magyar kormány a londoni olympiádon elért sikereinkkel annyira meg van elégedve, hogy kilátásba helyezte megfelelő államsegélynek utalványozását magyar válogatott csapat kiküldetésére is. Hogy milyen nagy hordereje van egy magyar válogatott csapat kiküldésének footballsportunk további fejlődésére, azt tán nem is kell itt fejtegetnünk. Elsők nem leszünk, de attól nem kell tartanunk, hogy a kontinentális csapatok sorában nem fogjuk méltón megállani helyünket. Keresni kell az alkalmat, hogy — tdjesen indiferens helyen — összemérhessük a kontines legjobbjaival erőinket.

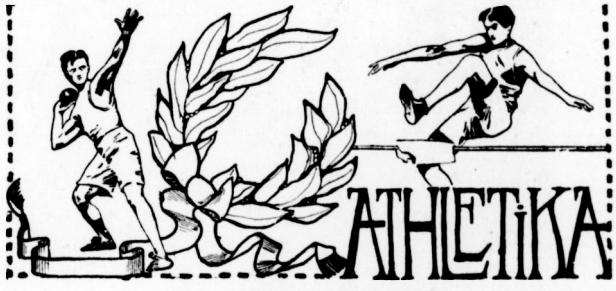
E helyen emlitjük meg, hogy *Skócia, Irország* és *Wales* nen állit csapatot, Nagy-Brittanniát tehát csak Anglia fogja képviselni. Csehországból jövő hirek pedig a csehek távolmaradását adják tudtunkra. Csehország ugyanis ismét konfliktusba keveredett Ausztriához való nemzetközi viszonyával. A Nemzetközi LSz. kimondotta, hogy minden országban csak *egy* szövetséget ismer el, ennek kapcsán a csehek kérelmét is, — amely a cseh szövetség önállóságának elismerését célozta — elvetette. A csehek tehát következményes bojkott alá jutottak. Erre feleletül Prágában központi cseh sportszövetség alakult, amely természetesen nemcsak a cseh football-egyesületeknek, hanem a cseh atlétáknak is megtiltja, hogy bárhol külföldön indulhassanak. A Slavia már lemondta összes nemzetközi mérkőzéseit és ezentul kizárólag propaganda-mérkőzéseket fog játszani a különböző cseh városokban. A magyar footballsport mindenesetre sokat fog veszteni a csehek elvesztésével!

Vidéki eredmények.

Monori SE.—Budai Testgyakorlók Köre 2:2 A Testgyakorlók kombinált csapata szivós játékával eldöntetlenül játszott a MSE.-el. Az első félidő 1:0-al végződött Monor javára. A második félidőt azonban 2:1-re a budaiak nyerik: végeredmény 2:2. Monornál Bán játéka emelkedett ki, mig a Testgyakorlóknál ezuttal Gerstl Köffer tünt ki legjobban.

PÖSTYÉNBEN Pöstyéni Athletikai és Football-Club 3:0 arányban győz a Pozsony-Ujvárosi Labdarugó-Egylet.

A MAFC. AUGUSZTUS 16-ÁN ZÓLYOMBAN mérközik a ZSC.-al.

A londoni Olympiád.

Hetedik nap.

London, 1908 julius 21.

A szép idő és az angol Olympiai Bizottság bölcsebb megfontolása, mely az ülő- és állóhely-árak 50 százalékos csökkenését eredményezte, látható eredményt hozott, amennyiben dacára, hogy hétfő van, közel 30 ezer ember nézte végig az érdekesnél érdekesebb versenyeket. A mult héten befejezték a hosszutáv-futásokat s most a sprint-távok, 800 m.-ig bezárólag vannak napirenden.

Érdekesen nyilvánul már meg itt az amerikai és angol sprint stilusdifferencia. Mig az angolok futásában a sprint-, de különösen a középtávokon is megvan az a bizonyos árnyalat a térdből való futásból, addig az amerikaiak tisztán csipőből futnak, a lehető leghosszabb lépésekkel, melynek óriási értéke főleg a finisekben mutatkozik, hol egyenlő kondició mellett mindig az amerikai van fölényben. A három kontinentális futó, *Bodor, Braun* és *Lunghi*, kik a 800 m.-es előfutamaikból győztesen kerültek, szintén hatalmas és tért ölelő lépéssel futnak. A kontinensbeli athleták szereplése a 800 m.-es előfutamokban óriási szenzációt keltett, mely mindjárt *Bodor* szereplésével kezdődött. A Polytechnic H. versenyén mutatott kiváló félangolos formája már feledésbe ment s senki sem álmodott arról, hogy Butterfield angol 1 mfd.-es exbajnok és Lightbody, a 800 m.-es olympiai rekorder küzdelmébe valaki még beleszólhat. Bodor azonban pompás itélőképességgel futott s a célegyenesben produkált pompás finisével játszva győzött, 1 p. 58.4 mp. oly idő alatt, amelyről néhány héttel ezelőtt még álmodni sem mertünk volna. Az olasz *Lunghi*, fölényes győzelme nem hatott a meglepetés erejével, az 1500 m.-ben mutatott pompás formája alapján, hol *Holding*-tól 4 p. 3.4 mp. alatt csak fél yarddal kapott ki. Mindkettőjük pompás győzelme viharos ovaciót váltott ki, különösen a közönség-

nek a kontinentális szekcióhoz tartozó részéből s *Lunghi*-t az arenában levő honfitársai, örömük fékezhetetlen kitörésében, jobbról-balra összeölelgették s mindkét orcáját összecsókolgatták, mely jelenet a közönségből hatalmas kacajt és derültséget csalt ki. *Sheppard*, az amerikai krek futása imponáló volt s látszik rajta, hogy tip-top formában van. Végre az angolok reménye, *Just* is bemutatkozott. Hatalmas, erősen husos termetü a cambridge-i futó. Első látszatra senki sem tételezné fel róla, hogy képes lenne a fél angolt 1 p. 55²/₅ mp. alatt megfutni, mint ahogy már az egyetemközi versenyen tényleg megtette. Nem gyors, de egyenletes a tempója, óriási, kissé ugró lépésekkel. Most nincs a legjobb formában, dacára, hogy nyomás nélkül futotta előfutamát 1 p. 57.8 mp. alatt. *Braun* győzelme is népszerü volt. Nagyon csunya stilusban fut. Lépései abnormis hosszuak s felső testével annyira előre hajlik, hogy az ember attól tart, hogy orra esik.

A 400 m.-es gátfutás gyenge sportot hozott. A legtöbb előfutam walk-over volt, sőt előfutam indulók hiányában el is maradt. Legtöbb esetben csak párhare volt, melyben, ha amerikai is indult, játszi fölénynyel győzött, ami első sorban onnan magyarázható, hogy mind, kivétel nélkül, igen jó negyed angolos futók s amellett a gátakat is biztosan veszik. C. J. *Bacon*, ki Amerikában a próbaversenyt 55 mp. alatt nyerte, előfutamában az ausztráliai Murraytól egy kicsit nyomva 57 mp.-el uj olympiai rekordot állitott fel.

Megkezdődtek a szemre nézve a legszebb versenyek is, a 100 m.-es előfutamok. Itt az amerikaiak teljes számban vonultak fel s a megengedett tizenkét futót mind inditották, kikből tizen a középfutamba is kerültek. Az amerikai krek, *Rector*, a virginiai egyetem idén feltünt futója, mindjárt első olympiai szereplésével 10.8 mp.-el beállitotta Jarvis (Amerika) 1900-ban felállitott olympiai és világrekordját. Itt az angolok nagyon rosszul állanak s legfeljebb a koloniák, *Walker* és *Kerr* révén fognak szerepelni.

Az amerikaiak ismét egy ujabb győzelemmel lettek gazdagabbak, amennyiben *Ewry*, mint előre látható volt, megnyerte a helyből való távolugrást 332 cm.-el, mig általános meglepetésre a görög *Psiclitiras* 322.5 cm.-el lett második Sheridan előtt, ki 322 cm.-t ugrott.

Részletes eredmények:

I. 400 m. gátfutás előfutamok.

Minden előfutam győztese kerül a középfutamba.

I. *előfutam*. 1. Koops (Hollandia) w. o.

II. *előfutam*. 1. H. L. Coe (Amerika) 58.8 mp. 2. E. Steiner (francia). Sokáig együtt tartanak mindketten s különösen a francia formája kelt meglepetést. Az utolsó gátat az amerikai valamivel előbb veszi s a sikon küzdelem után 3 yarddal győz.

III. *előfutam*. 1. C. I. Bacon (Amerika) 57 mp. 2. St. A. Murray (Ausztrália). Az ausztráliai várakozáson felül jó fut s sokáig nagyon küzdelmesnek látszik a helyzet. Csak az utolsó gátnál derül ki, hogy Bacon szinte játszott ellenfelével, mert itt mosolyogva fut el Murraytól s könnyen győz 4 yarddal. Ideje olympiai rekord. Az előzőt 57.6 mp.-el W. Tewkesbury (Am. Pennsylv. Egy.) állitotta fel Párisban 1900-ban.

IV. *előfutam*. 1. F. W. Harmer (Anglia) w. o.

V. *előfutam* 1. G. Burton (Anglia) w. o.

VI. *előfutam*. 1. H. L. Hillmann (Amerika) 59.2 mp. 2. Halbart (Belgium). Tetszés szerint nyerve.

VII. *előfutam*. 1. O. Groenings (Anglia) w. o.

VIII. *előfutam*. 1. F. W. Gould (Anglia) w. o.

IX. *előfutam*. 1. *Kovács* Nándor (magyar) w. o. Kovács olyan szépen haladt a gátakon, hogy szemre igen jó időt igért, ugy hogy a publikum nagy része „*Idő*"-t kért. Sajnos csak 63 mp. volt.

X. *előfutam*. L. F. Tremeer (Anglia) w. o.

A XI. előfutam indulók hiányában elmaradt.

A versenyzők dijkiosztás után.

XII. *előfutam*. 1. L. A. Burton (Anglia) 60.4 mp. 2. H. Meslot (francia). Küzdelem után 3 yarddal nyerve.

II. 800 m. sikfutás előfutamok.

Minden előfutam győztese megy a döntőbe.

I. *előfutam*. 1. *Bodor* Ödön (magyar) 1 p. 58.6 mp. 2. G. Butterfield (Anglia). *Indultak még*: C. G. Anderson (svéd), F. M. Ashford (Anglia), J. D. Lighbody (Amerika) és H. J. W. (Hollandia).

A verseny lassu iramban kezdődik. Körülbelül 300 m. után Butterfield megy az élre s meleg tempót diktál, minek következményeképen Bodor kezd lemaradozni. A következő 300 m. után a helyzet ugy alakul, hogy elől vezet Butterfield, utána közvetlen a svéd, majd a hollandi, szorosan utána Ashford, valamivel, 4—5 yarddal hátrább Bodor, majd leghátul Lightbody. Ez a helyzet megmarad 200 m.-rei a cél előtt, hol Butterfield végspurtba kezd. Bodor és az amerikai előretörnek, de csak Bodor bir felelni Butterfieldnek. A magyar felzárkozik, sokáig mell-mell mellett küzdenek, de a frisebb kondicióban lévő magyar végül is aránylag könnyen győz 4 yarddal.

II. *előfutam*. M. W. Sheppard (Amerika) 1 p. 58 mp. 2. J. F. Lintott (Anglia). *Indultak még*: J. Parkes (Canada), J. M. Lynch (Ausztrália). Hatszáz méterig egy csomóba megy mind a négy. Itt Lintott kiválik s hatalmas végspurtba fog, kb. 5—6 méterrel megszükve. Sheppard utána ered, s mig az angol végső kétségbeeséssel küzd, addig az amerikai mosolygva fut mellette s néhány méterrel a cél előtt kiszökik s 3—4 yarddal győz.

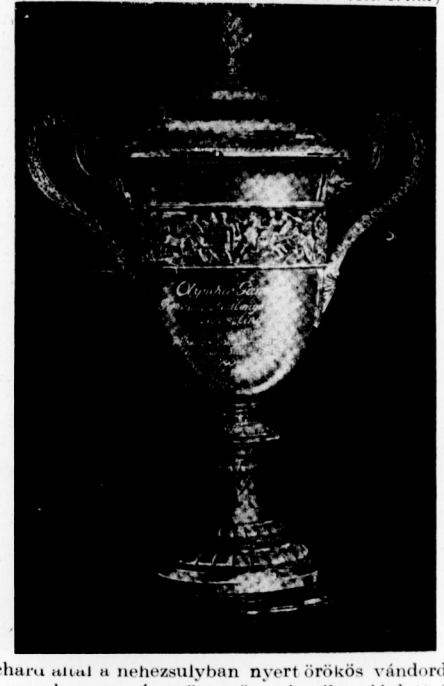
III. *előfutam.* 1. J. P. Halstead (Amerika) 2 p. 1.4 mp. 2. G. N. Morphy (Anglia). Indultak még *Nagy József* (magyar) és J. W. Lee (Anglia).

Gyönge idő, de igen érdekes verseny. 300 méterrel a cél előtt még *Nagy* van elől és kiados tempót diktál. Itt az amerikai előre tör s a célegyenesbe 5—6 m. előnnyel fordult be. *Nagy* itt kb. 15 méterrel volt lemaradva. Morphy szintén végsporttel felel s mindent kiadva magából, fokozatosan nyomul fel s a cél előtt néhány méterrel már egy magasságban van az amerikaival, ki végső erőfeszítéssel azonban kitart s bár látszólag legalább is holtverseny van, a célbiró az amerikait itéli győztesnek. Néhány cm.-rel nyerve. Nagy szintén jó finist produkál s 6—7 méterrel maradt a harmadik helyen.

IV. *előfutam.* 1. E. Lunghi (Olaszország) 1 p. 57.2 mp. 2. H. L. Coe (Amerika). *Indultak még:* S. Demetrion (görög), S. P. Jones (Amerika) és L. J. Monogue (Angiia).

A lövés után a görög ragadja magához a vezetést s kb. 500 m.-ig birja a saját tempóját, de itt kifuladva visszaesik. A következő 100 méteren Jones van elől, de ő is a görög sorsára jut. Ez alatt az olasz állandóan vezettette magát Coe által, az utolsó helyen tartozkodván. A cél előtt 150 m.-el Coe megszökik, de Lunghi üldözőbe veszi, csakhamar befogja s tetszés szerint 5—6 méterrel győz. Az amerikai teljesen kifutva magát a cél után összeesik.

V. *előfutam.* 1. C. B. Beard (Amerika) 1 p. 59.8 mp. 2. A. Astley (Anglia). *Indult még:* Anarg (német), E. M. Dahl (svéd), Buddo (Canada) és C. M. French (Amerika).

Weisz Richard által a nehezsulyban nyert örökös vándordij, melyet az angol arany- és ezüst-müvesek céhe ajánlott fel.

Ebben az előfutamban nagyon egyforma erejü társaság került össze s ennek megfelelőleg rendkivül erős küzdelem fejlödött ki. Lövés után a kanadai Buddo megy az élre s az első 400 méteren ő vezeti a társaságot, még pedig igen kiméletlen tempóban. Itt Dahl megy az élre, de az iram szemmel láthatólag csökken. A célegyenesbe érkezés előtt már libasorba megy a társaság Astley-val az élen, aki itt kétségbeesett finisbe kezd. Az amerikai nyomon követi, mögöttük a szintén kétségbeesetten küzdő svéd Dahl-al. 50 m.-el a cél előtt az amerikai egy vonalba jut az angollal s sokáig mell-mell mellett haladván az angol 5—6 méterrel a cél előtt visszaesik s a jobban küzdő amerikai egy rövid yarddal győz. Dahl nem birja a finist s a harmadik helyről néhány méternyire a céltól a kanadai üti el.

VI. *előfutam.* 1. T. H. Just (Anglia) 1 p. 57.8 mp. 2. Fitzgerald (Canada). Indult még F. G. Danielson (svéd), A. Breyneck (német) és C. H. Vosberben (Hollandia).

Az angol ½ ang. mfd.-es bajnok nagyon gyenge társaságba került. 600 méterig a kanadai vezet, de itt Just erősen belefekszik s nagy differenciával kb. 20—25 yarddal győz. A többiek még nagyobb hátránynyal kullognak be.

VII. *előfutam.* 1. H. Braun (német) 1 p. 58 mp. 2. F. C. Bromilow (Amerika). Indult még Holding (Anglia), Ramey (Amerika), B. Evers (Hollandia) és Svanström (Finnország).

Az első 200 m. nagyon gyenge iramban halad a társaság, mikor Ramey megy fel az élre s melegebb iramot diktál. 600 m. után még a hollandus kivételével, ki mindjobban lemaradt, mindnyájan egy csomóban vannak s Braun az utolsó előtti helyen fekszik. Itt Holding végspörtbe fog s előre tör, az amerikai Bromilow-al szorosan nyomában. A kettő elhuz, ugy hogy mikor a célegyenesbe fordulnak az időközben szintén előre nyomuló Braun előtt már 8—10 m.-rel előnnyel futnak. Bromilow és Holding óriási küzdelmet folytatnak, s az amerikai már győztesnek látszik, mikor a rettenetes erőfeszitéssel futó Braun 5 m.-rel a cél előtt befogja s 1 méterrel győz. A német teljesen kifutotta magát, ugy hogy a cél után összeroskadt s az orravére is megeredt.

VIII. *előfutam.* 1. J. F. Fairbairn-Crawford (Anglia) 1 p. 57.8 mp. 2. K. Hellström (svéd). *Indult még:* F. L. Sheehan (Amerika) és H. Sutton (Ausztrália).

Az ausztráliai viszi a társaságot igen kiadós tempóban. 500 m. után az amerikai próbál előretörni, de az angol kapaszkodik. 200 m.-rel a cél előtt kezdi az angol végspörtjét s hatalmas tért ölelő lépéssel megy előre. Az amerikai visszaesik, a svéd azonban nagy erőfeszitéseket eszközöl, de sikertelenül. Az angol jól finisel s 8—10 yarddal győz. Az amerikai nagyon lemaradt, mig az ausztráliai feladta.

Az előfutamok győztesei:

1. *Bodor* Ödön (magyar)	1 p. 58.6 mp.
2. M. W. Sheppard (Amerika)	1 p. 58 mp.
3. J. P. Halstead (Amerika)	2 p. 1.4 mp.
4. E. Lunghi (olasz)	1 p. 57.2 mp.
5. C. B. Beard (Amerika)	1 p. 59.8 mp.
6. T. H. Just (Anglia)	1 p. 57.8 mp.
7. H. Braun (német)	1 p. 58 mp.
8. J. F. Fairbairn-Crawford (Anglia)	1 p. 57.8 mp.

III. 100 m. sikfutás előfutamai.

Középfutamba kerülnek az előfutamok győztesei.

I. *előfutam* 1. E. F. Duffy (Délafrika) 11.6 mp. 2. G. Scoutarides (görög). Indult még V. Henny (Hollandia). A délafrikai rossz startot kapott s nagyon lemaradt, de abszolut gyenge ellenfeleit már 50 méter után befogja s 4 yarddal győz.

II. *előfutam.* 1. P. J. George (Anglia) 11.6 mp. 2. O. Guttormsen (norvég). Biztosan 2 yarddal nyerve.

III. *előfutam.* 1. N. J. Cartmell (Amerika) 11 mp. 2. G. Malfait (francia). Indult még E. Koops (Hollandia) és A. Hoffman (német). Az amerikai lekenterezi a társaságot. 4 yarddal első. Hoffmann rossz utolsó.

IV. *előfutam.* 1. R. E. Walker (Délafrika) 11 mp. 2. J. de Konings (Belgium). Indult még: D. Murray (Anglia), E. J. C. Greven (holland) és E. G. Kiralfi (Amerika). Négy-öt sikertelen start után elindul a társaság. Start után csakhamar Walker van az élen s végigvezetve 3—4 yarddal biztosan győz.

V. *előfutam.* 1. R. Cloughen (Amerika) 11 mp. 2. H. S. Harmer (Anglia). Indult még: D. Beland (Canada) és N. Dahl (norvég). Az amerikai és angol 60 méterig erős küzdelmet folytatnak, de Cloghen hatalmas finisét az angol nem tudja viszonozni s ezzel Anglia egyik legjobb sprintere kiesett. 2 méterrel nyerve.

VI. *előfutam.* 1. W. W. May (Amerika) 11.2 mp. 2. V. Jacquemin (Belgium). Indult még: Lesca (francia) és Pascalides (görög). Az amerikainak nem volt kit megvernie s játszva győzött 4—5 méterrel.

VII. *előfutam.* 1. R. C. Duncan (Anglia) 11.4 mp. 2. Sternberg (finn). Indult még Eike (német), Barozzi (olasz) és Sternberg (svéd). Erős küzdelem után fél yarddal nyerve.

VIII. *előfutam.* 1. L. B. Stevens (Amerika) 11.2 mp. 2. K. Lindberg (svéd). Indult még: W. Murray (Anglia), H. Rehder (német) és J. Neuman (svéd). Némi küzdelem után egy tiszta yarddal nyerve.

IX. *előfutam.* 1. J. W. Morton (Anglia) 11.2 mp. 2. A. J. Petersen (dán). Indult még: H. Hoogveld (Hollandia). Könnyen 5 yarddal nyerve.

X. *előfutam.* 1. R. Kerr (Canada) 11 mp. 2. M. Chapman (Anglia). Indult még: P. Fischer (német). 2 yarddal nyerve. A német 10 méterrel rossz harmadik.

XI. *előfutam.* 1. W. F. Hamilton (Amerika) 11.2 mp. 2. Simon Pál (magyar). Indult még: H. T. Philips (Délafrika). A starttól Hamilton talán egy hajszállal jobban került el, de csakhamar együtt voltak, 60 m.-nél az amerikai hosszu és kiadós lépései érvényesüini kezdenek s lassan elhuzván 2 méterrel győz. 2 méterrel harmadik.

XII. *előfutam.* 1. H. J. Huff (Amerika) 11.4 mp. 2. H. J. Pankhurst (Anglia). Indult még: F. Fryksdal (svéd). Nagyon erős küzdelem után egy rövid yarddal nyerve.

XIII. *előfutam.* 1. J. Robertson (Amerika) 11.4 mp. 2. F. Lukeman (Canada). Indult még: Meslot (franncia) és Schönecker (Ausztria). Küzdelem után 1 yarddal nyerve. Schönecker jó utolsó.

XIV. *előfutam.* 1. **D. R. Sherman** (Amerika) 11.2 mp. 2. L. Sebert (Canada). Indult még: H. Watson (Anglia), *Rácz* G. (magyar) és Bonnighausen (német). Élet halál harc az amerikai és a kanadai között, melyből néhány cm.-rel az amerikai került ki győztesen. Egy yarddal harmadik; kettővel negyedik. A német rossz utolsó.

XV. *előfutam.* 1. J. A. Rector (Amerika) 10.8 mp. 2. *Wiesner* Béla (magyar). Indult még: W. Kohlmey (német). Az amerikai gyönyörü rossel tör előre és kb. 5—6 méterrel győz. Wiesner biztosan 2 méterrel veri a németet.

XVI. *előfutam.* 1. J. P. Stark (Anglia) 11.8 mp. 2. G. Toretta (olasz). Az olasz nagyon gyenge futó s Stark játszva győz.

XVII. *előfutam.* 1. P. J. Roche (Anglia) 11.4 mp. 2. Railo (finn). Indult még: C. Bechler (német). Könnyen másfél yarddal nyerve.

Az előfutamok győztesei:

1.	E. J. Duffy (Amerika	11.6 mp.
2.	J. P. George (Anglia)	11.6 mp.
3.	N. J. Cartmell (Amerika)	11.0 mp.
4.	R. E. Walker (Délafrika)	11.0 mp.
5.	R. Cloughen (Amerika)	11.0 mp.
6.	W. W. May (Amerika)	11.2 mp.
7.	R. C. Duncan (Anglia)	11.4 mp.
8.	L. B. Stevens (Amerika)	11.2 mp.
9.	J. W. Morton (Anglia)	11.2 mp.
10.	R. Kerr (Canada)	11.0 mp.
11.	W. F. Hamilton (Amerika)	11.2 mp.
12.	H. J. Huff (Amerika)	11.4 mp.
13.	J. Robertson (Amerika)	11.4 mp.
14.	D. R. Sherman (Amerika)	11.2 mp.
15.	J. A. Rector (Amerika)	10.4 mp.
15.	J. P. Stark (Anglia)	11.8 mp.
17.	P. J. Roche (Anglia)	11.4 mp.

IV. Catch-as-catch-can birkózás.

Pehelysuly 54 kg.-ig.

I. *forduló.* W. J. *Press* (Anglia) legyőzi H. P. Witherall (Anglia) 5 p. 27 mp. F. *Tomkins* (Anglia)—W. J. Cox (Anglia) 6 p. 31 mp. F. *Davis* (Anglia)—F. W. Knight (Anglia) bírói döntéssel. G. J. *Saunders* (Anglia)—J. E. Cox (Anglia) 4 p. 22 mp. B. *Sansom* (Anglia)—G. H. Schwan (Anglia) 11 p. 31 mp. Bye: G. N. Mehnert (Amerika), H. O. Sprenger (Anglia) és A. Cote (Anglia).

II. *forduló.* Mehnert (Amerika)—Sprenger (Anglia) 4 p. 1 mp. *Cote* (Canada)—Davis (Anglia) bírói döntéssel. *Press* (Anglia)—Sansom (Anglia) 8 p. 48 mp. *Tomkins* (Anglia)—Saunders (Anglia) 4 p. 57 mp.

III. *forduló.* Mehnert (Amerika)—A. Cote (Canada) 6 p. 40 mp. *Press* (Anglia)—Tomkins (Anglia) 55 mp. Győztes az, aki a döntőben három közül kétszer győz ellenfelén.

Döntőben. Menhert legyőzi Press-t először 6 p. 40 mp., másodszor 3 p. 57 mp. alatt. A harmadik helyért Cote legyőzi Tomkins-t 3 p. 55 mp., majd 8 p. 50 mp. alatt. Végeredmény:

Világbajnok: G. N. Menhert (Amerika).
2. W. J. Press (Anglia).
3. A. Cote (Canada).

V. Görög-római birkózás.

Középsuly 66.6 kg.-tól 73 kg.-ig.

I. *forduló.* J. Belmer (holland) legyőzi W. Grundmann-t (német) 3 p. 54 mp. *Martenson* (svéd)—Jakonbeck (cseh) 8 p. 54 mp. *Anderson* (svéd)—Bacon (Anglia) 5 p. 4 mp. *Beck* (Anglia)—Challstrop (svéd) bírói döntéssel. A. A. Larson (dán)—Duym (holland) 18 p. 59 mp. Bye: Bradshaw (Anglia), E. H. Bacon (Anglia), Tyfa (cseh), Lorenz (holland), Lelie (holland), Frank (svéd), Andersen (dán), Srichsen (dán), Josefson (Izland), Demine (orosz) és *Orosz* Miklós (magyar).

II. *forduló.* Ericksen (dán) legyőzi E. H. Bacon-t (angol) 9 p. 40 mp. *Andersen* (dán)—Lorenz (holland) bírói döntéssel. *Frank* (svéd)—Demine (orosz) bírói döntéssel. J. *Josefsson* (Izland)—Orosz Miklós (magyar) 12 p. 10 mp. *Bellner* (holland)—Tyfa (cseh) 6 p. *Martenson* (svéd)—Bradshaw (Anglia) 7 p. 57 mp. M. *Anderson* (svéd)—F. Beck (Anglia) bírói döntéssel. A. A. *Larson* (dán)—Lelie (holland) bírói döntéssel.

III. *forduló* J. Josefsson (Izland)—Frank (svéd) 2 p. 30 mp. A. *Anderson* (dán)—Belmer (holland) 6 p. 20 mp. M. *Anderson* (svéd)—Eriksen (dán) 6 p. 22 mp. Martensen (svéd)—Larson (dán) bírói döntéssel.

Nyolcadik nap.

London, 1908 julius 21-én.

Az idő kezd állandóan jó lenni. Egész nap kellemesen sütött a nap s ennek hatása ismét mutatkozott a nézőtéren, hol a szám felülhaladta a 40 ezret. A programm elsőrendüen érdekes volt s már maga az a tény, hogy a mai napon dőlt el a 800 m.-es világbajnokság sorsa, elég volt ahhoz, hogy az érdeklődés általános legyen.

A délután meglehetős unalmasan kezdődött. A Stadion északi részén folytak a magasugrási csoportversenyek, amelyekben azonban csak a Stadion északi részét elfoglaló közönség gyönyörködhetett. A birkózás is folyt, de ez a Stadion óriási méreteihez képest, a legtöbb nézőre nézve csak elmosódott körvonalakat jelent. Az uszómedencében az 1500 m.-es előfutamok folytak, melynek néma egyhangusága, 15 hosszon keresztül nem alkalmas a közönség figyelmét lekötni s csak nagyritkán adódott ki valamelyes izgalmasabb finis. A közönség már türelmetlenül kezdett lármázni, mig végre a futóversenyek is megkezdődtek.

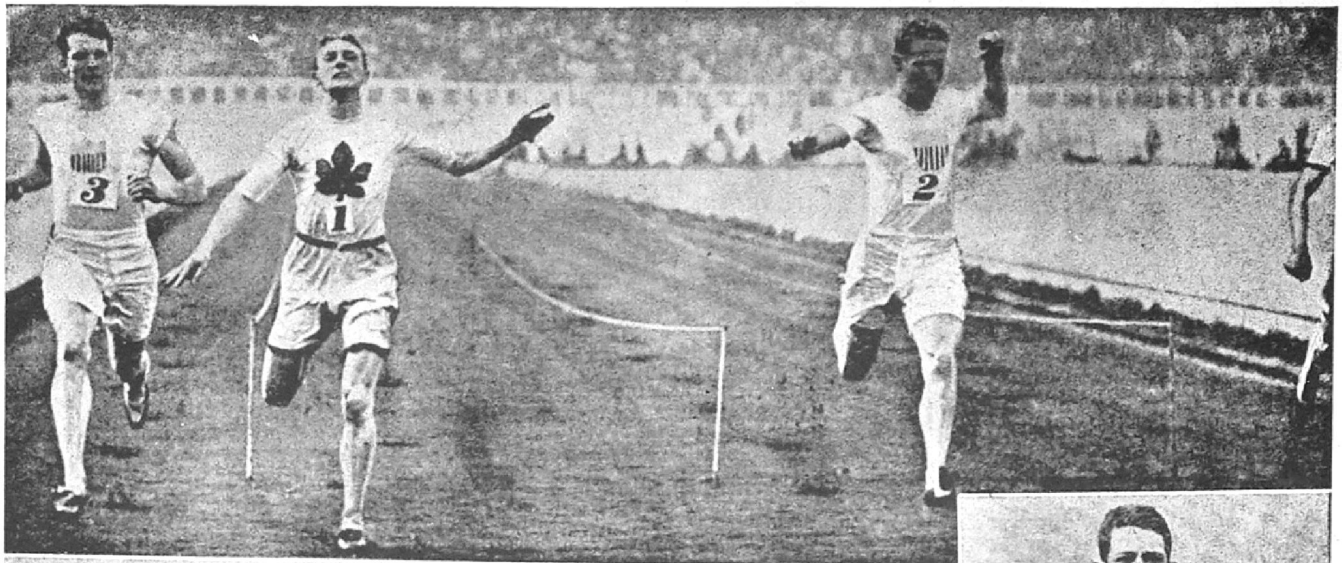
Az 1500 m.-es sikfutás döntője sokáig emlékezetes marad, s ha szépség és izgalmasság tekintetében egy versenyre vonatkozólag van rekord, akkor ez a verseny rekordot képez a sport történetében. A verseny lefolyását hiven adjuk vissza részletes tudósitásunkban s azért itt csak a benyomások hü ismertetésére szoritkozunk.

Érdekes tény, hogy a verseny őrületes iramát a tribünökről nem lehetett annyira észrevenni s a szem nézése szerint látszólag az első negyed angol aránylag gyenge iramban folyt le, pedig annak ideje épen 53 mp. volt, amely azonos *Kilpatrick* idejével, mikor a fél angolra világrekordot csinált 1895-ben New-Yorkban. A verseny igazi érdekfeszitő momentuma ott kezdődött azonban, mikor 200 m.-rel a cél előtt *Sheppard* előre tör s a célegyenesben mögötte nem angol és amerikai, hanem három kontinetális futó sorakozik, amely tény a kontinens atlétikai sportjának óriási fejlődését bizonyitja. A 800 m. után 4.5 m.-re, vagyis félangolra még egy szalag volt kifeszitve, azonban erről *Sheppardot* elfelejtették értesiteni, s igy az amerikai a 800 m. cél előtt 10—15 m.-re, mikor már 10—12 yard előnye volt, engedett iramából és a célszalag után már csak a lendülete vitte a másik célszalagig. Ideje igy félangolra ugy is 1 p. 54 mp. volt, amelylyel megjavitotta F. J. K. *Cross*, a hires oxfordi futó 1 p. 54.6 mp.-es rekordját és csak 0.6 mp.-el maradt el *Kilpatrick* világrekordjától. Kétségtelen, ha *Sheppard* tudja, hogy a félangol rekordra mehet, majdnem bizonyos, hogy a világrekordot megjavitja.

Az amerikaiak rivalgása természetesen betöltötte a Stadion minden zugát, de ebben most az egész közönség segitett nekik, méltányolván Sheppard kiváló eredményét. E napon az amerikaiaknak bő alkalmuk volt torkuk és a magukkal hozott hangszerek erejét kipróbálni, mert a 100, 400 m. sik és 400 m. gátfutás elő- és középfutamaiban az amerikai kiküldöttek egyre-másra arattak győzelmeket.

A 100 m.-es sikfutásban *Rector* megismételte 10.8 m.-es idejét, de ugyanezt az időt érte el sokkal nagyobb könnyedséggel a fiatal 19 éves délafrikai *Walker*. Kerr is könnyen nyerte középfutamát, mig *Cartmell* élet-halálharcot vivott, mig honfitársát, *Robertson*-t, néhány cm.-rel megverte. Az angolok a döntőből teljesen kiestek, még pedig meglehetős nagy differenciával maradván le.

Képek a londoni olympiadrol.

1. Kerr (Canada 1 sz.) megnyeri a 200 m. világbajnokságot. 2. Cloughen (Am. 2 sz.) 3. Cartmell (Am. 3. sz) 2. 100 m. finise. Balról jobbra: Kerr (3-ik); Cartmell (4-ik); Rector (2-ik), Walker (1-sö). 3. R. E. Walker 100 m. sikfutás világbajnoka. 4. Lent a sarokban: Bacon a 400 m.-es gátfutás világbajnoka. 5. A windsori kastély parkjában a versenyzők a marathoni futás startjához mennek. Balra az előtérben a wales-i hercegnő, elől gyermekei.

Képek a londoni olympiádról.

1. A Stadion látképe a Marathoni futás napján. 2. A marathoni vrseny résztvevői a mint a Stadionba érkeznek. Balról jobra: Hayes (Am.), a győztes: C. Hefferon (Délaf.) 2-ik. A. R. Wilson (Am.) 4-ik; W. Wood (Canada) 5-ik; L. Tawanina (Am.) 8-ik; Clarke (Anglia) 15-ik, az első angol beérkező. 3. Dorandó (Olasz) az első beérkező, az első összeesés után gyalogol. 4. Dorando, a mikor a Stadionba érkezik. 5. A célban. 6. Dorando a dij kiosztás után, kezében az angol királynő által ajándékozott arany serleggel. 7. Hayes az uton.

A 400 m.-es gát már valamivel jobb sportot hozott. A két amerikai, *Bacon* és *Hillman* fölénye itt óriási s egyremásra javitják az olympiai rekordot. Délelőtt voltak a 200 m.-es előfutamok, melyekben *Simon*, *Wiesner*, *Rácz* és *Radoczy* indultak. *Simon* és *Wiesner* nagyon erős előfutamba kerültek, Rácz igen gyöngébe, de mindhárman kiestek. Radoczy w. o.-ban győzött. Legerősebbek e távon R. *Kerr* és *Hamilton*. Az egyes előfutamok csak ritkábban hoztak érdekesebb sportot.

A magasugrás nem várt eredményre vezetett. *Somody* István dr., a magyar rekorder 188 cm.-rel második lett. Ez a verseny rendkivül izgalmas volt s a késő estébe is belenyulott. Több szerencsével *Somody* a 190.5 cm.-t is átugorhatta volna, mert két izben teljesen által volt rajta és egyik esetben vállával, másik esetben fejével ütötte le. Con Leahby a döntőben 188 cm.-nél kiesett, s délelőtti 188 cm. ugrásával jutott holtversenyben a második helyre. Ugyancsak igy jutott a második helyre a francia *André* is az Isten különös kegyelméből, mert a 185 és 188 cm.-nél is ugy ráült a lécre, de oldalról ugorván az táncolt-táncolt, de valahogy fenmaradt.

Részletes eredmények:

I. 100 m. sikfutás középfutamai.

Döntőbe kerülnek a középfutamok győztesei.

I. *előfutam*. 1. R. E. Walker (Délafrika) 10.8 mp. 2. W. W. May (Amerika). 3. P. J. Roche (Anglia). 4. L. B. Stevens (Amerika). Három sikertelen start után végre elindul a mezőny. Walker nehezen kap lábra és 50 m.-nél még egy tiszta méterrel van May és Roche mögött, kik mell-mell mellett jönnek. Itt lendületbe jön a délafrikai, s mint a nyil süvit előre. 2 yarddal nyerve, féllel harmadik, mellel negyedik.

II. *előfutam*. 1. R. Kerr (Canada) 11 mp. 2. D. R. Sherman (Amerika). 3. J. W. Morton (Anglia). A start az első kisérletre sikerül. Kerr rögtön elől van. 50 m. után Morton is felzárkozik, de a finisben lemarad. Aránylag könnyen 1 yarddal első, kettővel harmadik.

III. *előfutam*. 1. J. A. Rector (Amerika) 10.8 mp. 2. H. J. Huff (Amerika). 3. E. J. Duffy (Délafrika). 4. R. C. Duncan (Anglia). Lövés után mindjárt Rector van az élen s eleitől végig vezetve 3 yarddal győz. Egy yarddal harmadik, féllel negyedik.

IV. *előfutam*. 1. N. J. Cartmell (Amerika) 11.2 mp. 2. R. Robertson (Amerika). 3. J. P. Stark (Anglia). 4. J. P. George (Anglia). Óriási küzdelem a starttól a célig. Látszólag holtverseny. Célbirói itélet szerint mellel nyerve, ½ yarddal harmadik, ugyanannyival negyedik.

Döntőbe kerülnek:

1. R. E. Walker (Délafrika)	10.8 mp.
2. R. Kerr (Canada)	11.0 mp.
3. J. A. Rector (Amerika)	10.8 mp.
4. N. J. Cartmell (Amerika)	11.2 mp.

II. 200 m. sikfutás előfutamai.

Középfutamba kerülnek az előfutamok győztesei.

I. *előfutam*. 1. J. P. Georg (Anglia) 23.4 mp. 2. V. Henney (holland). 10 yarddal könnyen nyerve.

II. *előfutam*. 1. H. J. Hutt (Amerika) 22.8 mp. 2. E. J. Duffy (Délafrika). 3. K. Stenborg (svéd). 4. W. Wall (holland). 50 méterrel a cél előtt még Hutt és Duffy teljesen egymagasságba vannak, de itt a délafrikai lassan visszaesik. Másfél yarddal nyerve.

III. *előfutam*. 1. P. J. Roche (Anglia) 22.8 mp. 2. L. Roberston (Amerika). 3. E. Koops (holland). 4. F. Lukeman (Canada). Óriási küzdelem után 1 yarddal nyerve.

IV. *előfutam*. 1. N. J. Cartmell (Amerika) 23 mp. 2. *Wiesner* Frigyes (magyar). 3. T. Stenberg (svéd). Wiesner gyengén került el a starttól, mig az amerikai 100 m. után kb. 3—4 méterrel vezet. Innen kezdve Wiesner szépen nyomul fel, de 2 yarddal vereséget szenved.

V. *előfutam*. 1. G. W. Malfait (francia) 22.6 mp. 2. R. C. Duncan (Anglia). Az elein küzdelem volt, de 150 m.-nél az angol összeroppant. 4 yarddal nyerve.

VI. *előfutam*. 1. S. Laaftman (svéd) 23.8 mp. 2. *Rácz* György (magyar). 3. C. Greven (holland). Rácz nem tudott finiselni s bár eleinte jó tartotta magát, 2 yarddal kikapott.

VII. *előfutam*. 1. *Radoczy* Károly (magyar) w. o.

VIII. *előfutam*. 1. R. Cloughen (Amerika) 23.4 mp. 2. U. Barrozzi (olasz). Az olasznak hosszu volt a táv második fele, mert ott teljesen kész volt. Könnyen 8 yarddal nyerve.

IX. *előfutam*. 1. S. Hursfield (Anglia) 23.6 mp. 2. M. Pascalides (görög). A görög sokáig jól tartotta magát, mig végre is a cél előtt 20—30 m.-nyire visszaesett. Másfél yarddal első.

X. *előfutam*. 1. W. F. Hamilton (Amerika) 22.4 mp. 2. L. Sebert (Canada). 3. H. J. Pankhurst (Anglia). 4. *Simon* Pál (magyar). 5. F. Halbart (Belgium). Egyike a legerősebb előfutamoknak. Az amerikai start után néhány m.-rel megfogja a belső pályát s végig vezet. A kanadai erősen küzd, de sohasem tudja elérni. Simon 180 m.-ig jól tartotta magát s Pankhursttel egy magasságban volt. Itt azonban stopolt. 2 yarddal első, 2-vel harmadik s kb. 4—5-el negyedik.

XI. *előfutam*. 1. R. Kerr (Canada) 22.2 mp. 2. W. W. May (Amerika). 3. J. P. Stark (Anglia). 4. K. Lindberg (svéd). 5. E. Brambilla (olasz). Ebbe az előfutamba nagyon erős társaság került együvé. Kerr azonban a várakozásnak megfelelőleg futott s jóllehet May egész uton szoritotta, aránylag biztosan nyerte 2 yarddal, 3-al harmadik, 2-vel negyedik.

XII. *előfutam*. 1. D. R. Sherman (Amerika) 22.8 mp. 2. J. W. Morton (Anglia). 3. E. Schönecker (Ausztria). 4. J. den Held (holland). Az amerikai elég könnyen elbánt Mortonnal. Végig vezetve 3 yarddal első, 6 yarddal harmadik.

XIII. *előfutam*. 1. de B. Reed (Anglia) 23.2 mp. 2. A. Hoffman (német). Könnyen 2 és fél yarddal első.

XIV. *előfutam*. 1. O. Guttormsen (norvég) w. o.

XV. *előfutam*. 1. G. A. Hawkins (Anglia) 22.8 mp. 2. H. Meslot (francia). 3. J. Hooyveld (holland). 3 yarddal könnyen nyerve.

Az előfutamok győztesei:

1. J. P. George (Anglia)	23.4 mp.
2. H. J. Hutt (Amerika	22.8 mp.
3. P. J. Roche (Anglia)	22.8 mp.
4. N. J. Cartmell (Amerika)	23.0 mp.
5. G. W. Malfait (francia)	22.6 mp.
6. S. Laaftman (svéd)	23.8 mp.
7. *Radoczy* Károly (magyar)	w. o.
8. R. Cloughen (Amerika)	23.6 mp.
9. S. Hursfield (Anglia)	23.6 mp.
10. W. F. Hamilton (Amerika)	22.4 mp.
11. R. Kerr (Canada)	22.2 mp.
12. D. R. Sherman (Amerika)	22.8 mp.
13. de B. Reed (Anglia)	23.2 mp.
14. O. Guttormsen (norvég)	w. o.
15. G. A. Hawkins (Anglia)	22.8 mp.

III. 400 m. sikfutás előfutamai.

Az előfutamok győztesei kerülnek a középfutamba.

I. *előfutam*. 1. E. H. Montague (Anglia) 50.2 mp. 2. P. H. Pilgrim (Amerika). Az amerikai 80 m.-rel a cél előtt már készen volt, s az angol könnyen győz.

II. *előfutam*. Indulók hiányában elmaradt.

III. *előfutam*. 1. E. H. Ryle (Anglia) w. o.

IV. *előfutam*. 1. J. B. Taylor (Amerika) 50.8 mp. 2. R. Penna (olasz). 3. S. Laaftman (svéd). Könnyen 12 yarddal nyerve.

V. *előfutam*. 1. G. Nicol (Anglia) 50.8 mp. 2. Guttormsen (norvég). Tetszés szerint nyerve.

VI. *előfutam*. 1. G. W. Malfait (Franciaország) 50 mp. 2. D. Buddo (Canada). Eleinte erős küzdelem folyik, de a célegyenesbe Malfait előre tör s 8—9 yarddal győz.

VII. *előfutam*. 1. W. C. Robbins (Amerika) 50.4 mp. 2. *Nagy* József (magyar). 3. N. G. Chavasse (Anglia). 4. V. Henny (holland). Chavasse erős iramot diktál s még a célegyenesben is erős küzdelem folyik. A cél előtt 20 m.-rel az angol összeroppan, mire az erősen finiselő Nagy befogja s 6 yarddal lesz második. Nagy ideje 51.2 mp.

VIII. *előfutam*. 1. W. C. Prout (Amerika) 50.4 mp. 2. C. M. Chavasse (Anglia). Óriási küzdelem eleitől végig, melyből az amerikai kerül ki győztesen 2 yarddal.

IX. *előfutam*. 1. H. P. Ramey (Amerika) 51 mp. 2. A. Astley (Anglia). Küzdelem után 2 yarddal nyerve.

X. *előfutam*. 1. L. Sebert (Canada) 50.2 mp. 2. M. Cartasegna (olasz). 3. V. Jacquemin (Belgium). Az olasz meglepő jól futott s csak küzdelem után maradt le 3 y.-al.

XI. *előfutam*. 1. J. C. Atlee (Amerika) 50.8 mp. 2. A. Patterson (Anglia). 3. G. Tarella (olasz). Igen erős küzdelem után 1 yarddal nyerve.

XII. *előfutam*. 1. C. C. Davis (Anglia) 50.4 mp. 2. K. Stenborg (svéd). 3. Jen. Held (Hollandia). A célegyenes elején erős küzdelem van az angol és svéd között, melyből az angol kerül ki győztesen 4 y.-al.

XIII. *előfutam.* 1. N. A. Merriam (Amerika) 52.2 mp. 2. R. C. Robb (Anglia). Erős küzdelem után 2 y.-al nyerve.

XIV. *előfutam.* 1. J. C. Carpenter (Amerika) 49.6 mp. 2. W. Wall (Hollandia). 3. K. A. Ringstrand (svéd). 4. dr. Trieloff (német). Az amerikai játszva győz 15 y.-al.

XV. *előfutam.* 1. W. Halswell (Anglia) 49.4 mp. 2. F. M. de Selding (Amerika). 3. B. Evers (Hollandia). A célegyenes elején még az amerikai vezet, de itt Halswell előre tör s 100 yardos tempóban haladván 10 y.-al győz.

XIV. *előfutam.* 1. G. W. Young (Anglia) 52.4 mp. 2. J. Hooyveld (Hollandia). 20 y.-al nyerve.

Az előfutamok győztesei:

1. E. H. Montague (Anglia)	50.2 mp.
2. E. H. Ryle (Anglia)	w. o.
3. J. B. Tavlor (Amerika)	50.8 mp.
4. G. Nicol (Anglia)	50.8 mp.
5. G. W. Malfait (Anglia)	50.0 mp.
6. W. C. Robbins (Amerika)	50.4 mp.
7. W. C. Prout (Amerika)	50.4 mp.
8. H. P. Ramey (Amerika)	51.0 mp.
9. L. Sebert (Canada)	50.2 mp.
10. J. C. Atlee (Amerika)	50.8 mp.
11. C. C. Davis (Anglia)	50.4 mp.
12. N. A. Merriam (Amerika)	52.2 mp.
13. J. C. Carpenter (Amerika)	49.6 mp.
14. W. Halswell (Anglia)	49.4 mp.
15. G. W. Young (Anglia)	52.4 mp.

IV. 400 m. gátfutás középfutamai.

Döntőbe kerülnek az egyes középfutamok győztesei.

I. *előfutam.* 1. H. L. Hillman (Amerika) 56.4 mp. *Olympiai rekord!* 2. H. L. Coe (Amerika). 3. E. Koops (Hollandia). 40 yarddal könnyen nyerve. Coe 100 m.-rel a cél előtt már több mint 15 y.-al volt lemaradva s feladta a küzdelmet.

II. *előfutam.* 1. C. J. Bacon (Amerika) 58.8 mp. *Kovács Nándor* (magyar) és O. Groenings (Anglia) 300 m. után, miután már 20—30 m.-el voltak lemaradva, feladták a reménytelen küzdelmet.

III. *előfutam.* 1. L. A. Burton (Anglia) 59.8 mp. 2. E. W. Gould (Anglia). 3. E. W. Harmer (Anglia). Eleitől végig nagyon erős küzdelem. 2 y.-al nyerve.

IV. *előfutam.* 1. L. F. Tremeer (Anglia) 60.6 mp. G. Burton (Anglia) feladta 300 m. után.

Döntőbe jutnak:

1. H. L. Hillman (Amerika)	56.4 mp.
2. C. J. Bacon (Amerika)	58.8 mp.
3. L. A. Burton (Anglia)	59.8 mp.
4. L. F. Tremeer (Anglia)	60.6 mp.

V. 800 m. sikfutás döntő.

Olympiai rekord: 1 p. 56 mp., Lightbody, St.-Louis 1904.

1. M. W. Sheppard (Amerika) 1 p. 52.8 mp.
2. E. Lunghi (olasz).
3. H. Braun (német).
4. *Bodor* Ödön (magyar).
5. T. H. Just (Anglia).
6. Halstead (Amerika).
7. C. B. Beard (Amerika).
8. J. F. Fairbairn-Crawford (Anglia).

Lövés után rögtön Crawford megy az élre s őrületes tempót diktál. Rögtön utána Just, Sheppard és Lunghi, mig Braun, Bodor és Beard, e sorrendben hátrább. A negyed ang. mfd. ideje 53 mp. volt. 500 m. után Crawford visszaesik s rövid ideig Sheppard vezet. Kb. 250 m.-nyire a céltól Just végspörtbe fog, előre tör s 5—6 m. előnyre tesz szert. Itt *Bodor* az utolsó helyen fekszik. Sheppard hatalmas sprintet vág ki, a célegyenesbe már 5 yard előnnyel fordul be. Az olasz végspörtje is hatásos. Gyönyörüen tör előre s csakhamar elhagyja Just-ot s 10 yarddal végez a második helyen Sheppard mögött. A harmadik helyért őrült küzdelem folyik a két másik kontinentális futó Bodor és Braun között. Bodor a háttérből előre tör, egymás után hagyja el Beard-t és Halsteadet, majd Just-t, de Braun-t már nem tudja behozni s egy rövid m.-rel a negyedik helyre szorul.

VI Magasugrás nekifutással.

Olympiai rekord 190 cm. Baxter (Amerika). Páris, 1900. *Világbajnok*: H. F. Porter (Amerika) 190.5 cm.

2. dr. *Somody* István (magyar) 188 cm.
2. C. Leahy (Anglia) 188 cm.
2. G. André (francia) 188 cm.
5. T. Moffit (Amerika) 185.5 cm.
6. H. A. Gidney (Amerika) 185.5 cm.
7. J. N. Patterson (svéd) 183 cm.

Döntőbe került az összes csoportokban elért 8 legjobb eredmény. Hedenlund (svéd) nem indult a döntőben.

I. *csoport.* 1. O. Monson (norvég) 180 cm., E. E. Leader (Anglia) 180 cm. és Gidney (Amerika) 180 cm. 4. *Haluzsinszky* József (magyar) 172 cm. 5. L. Wilksman (finn). 6. C. Bellerby (Anglia).

II. *csoport.* 1. G. André (francia) 188 cm., C. Leahy (Anglia) 188 cm. 3. Patterson (svéd) 183 cm. 4. dr. *Somody* István 180.5 cm. és A. Hedenlund (svéd) 180.5 cm.

Indult még P. J. Leahy (Anglia) 177 cm., H. M. Olsen (norvég) 172 cm. és J. Garfield (Canada) 172 cm.

III. *csoport.* 1. H. P. Porter (Amerika) 190.5 cm. 2. T. Moffit (Amerika) 185.5 cm. Indult még: F. Hellstedt (svéd) 167 cm., L. Dupont (Belgium) 167 cm. és van Leenwen (holland) 165 cm.

IV. *csoport* 1. G. H. Wilson (Anglia) 177 cm. 2. G. Barber (Canada) 177 cm.

Az első csoport miután délelőtt abszolut rossz pályán ugrott, délután megismételte versenyét, az elért eredmények figyelembe vétele mellett.

I. *csoport* (megismételve). I. H. A. Gidney (Amerika) 185.5 cm. 2. E. E. Leader (Anglia) 177 cm. 3. *Haluzsinszky* József (magyar 172 cm. 4. C. B. Belereby (Anglia) 158 cm.

Hirek.

A SZEGEDI ATHLETIKAI KLUB augusztus 2-án kedvezőtlen esős időben tartotta ez évi 2-ik házi versenyét, melyen az egyesület 29 tagja 79 nevezéssel szerepelt. Az elért eredményeket nagyon befolyásolta az eső, ugy hogy a versenyzők teljes képességöket a csuszós, felázott pályán nem tudták kifejteni.

A részletes eredmény a következő: *I. Száz méter sikfutás.* Négy előfutam és két középfutam után a döntőben: I. Ádám Imre (3.5 m. előny), II. Hrubán Ferenc (3 m. előny), III. Dörnhaffer I. (6 m. előny). Idő: 12.2 mp. *II. Sulydobás.* I. Kéry József (40 cm. előny) 12.20 m. II. Kálmán Sándor (3 m. 20 cm. előny) 12.18 m. III. Rácz László (előny nélkül) 11.97 m. *III. Távolugrás (helyből).* I. Hrubán Ferenc (5 cm. előny) 266½ cm. II. Holtversenyben Pető (5 cm. előny) és Kelemen Ferenc (15 cm. előny) 265 cm. *IV. Diszkoszvetés.* I. Kéry József (4 m. előny) 37.21 m. II. Rácz László (előny nélkül) 36.90 m. III. Kálmán Sándor. A zuhogó esőben Rácz nem tudta teljes képességét kifejteni, a döntő 3 dobásban a nedves diszkosz kicsuszott kezéből. *V. Magasugrás.* I. Rácz László (előny nélkül) 160 cm. II. Czibula V. (10 cm. előny) 147½ cm. III. Pető Zoltán (10 m. előny) 142½ cm. *VI. 220 yardos sikfutás.* I. Kelemen Ferenc (15 m. előny). II. Deutsch Frigyes (előny nélkül) mellszélességgel. III. Hrubán Ferenc (6 m. e.). *VII. Gerelyvetés.* I. Kéry József (előny nélkül) 45.02 m. II. Kelemen Ferenc (8 m. előny) 39.09 m. III. Pető Zoltán (előny nélkül) 36.90 m. Rácz a három elődöntő dobásban nem birt eredményt elérni; verseny után 42.95 m. dobott első dobásra. *VIII. 1 angol mértföldes (1609 m.) sikfutás.* I. Deutsch Frigyes (előny nélkül). II. Kelemen Ferenc (80 m. előny). III. Goldfahn D. (80 m. előny). Idő 5 p. 42.1 mp. Könnyen 20 méterrel első, 30 méterrel harmadik. *IX. 1 angol mértföldes gyaloglás.* I. Kiss István (előny nélkül). II. Szremátz László (50 m. előny). III. Kelemen Ferenc (80 m. előny). Idő: 9 p. 7 mp.

LOPOS GYULA
asztalos-mester és tornaszerkészitő
Budapest, III., Zsigmond-utca 114. (Gimnázium épületében.)

Legmodernebb Svéd és különféle TORNASZEREK készitője
Árjegyzéket kivánatra bérmentve küldök.

A m. kir. vallás és közokt. minister tól 109541/1904. szám alatt a VI. egyetemes tanitógyülés alkalmával rendezett tanszer-kiállitáson kiállitott torna-felszerelésemért elismeréssel kitüntetve.

1907. évi pécsi országos kiállitáson kiállitást arany éremmel kitüntetve.

ATHLETIKAI VERSENY TATÁN. Tata-Tóváros a sport-élet megalapitása és tovafejlesztéséért a legteljesebb dicséret illeti a tatatóvárosi Iparosok és Iparos-Ifjak Körét. A derék egyesület első sorban is a labdarugósport meghonositásával szerzett érdemeket, a nyári időtartam alatt pedig az athletikai sportok fejlesztésére forditotta munkásságát és a folyó hó 9-én athletikai versenyt rendezett. Sikerült a Tatatóvárosi Iparosok és Iparos Ifjak körének a sportot Tatatóváros széles körökben elterjedté és kedveltté tenni, aminek bizonyságát képezi a folyó hó 9-iki versenyre egybegyült szép számu közönség, továbbá azon körülmény, hogy a versenyre palotai *Világhy Gyula orsz. képviselő*, a *tóvárosi kaszinó* és *Mihályi Gyula* ur tüztek ki értékes tiszteletdijakat. A jól sikerült, érdekes verseny eredménye a következő:

I. 100 *yardos sikfutás*. 1. Henzl, 2. Kürschner, 3. Possl. II. *Sulydobás*. 1. Lukács, 2. Nagy, 3. Telkes M. III. 120 *yardos gátfutás*. (Mihályi Gyula tiszteletdija). 1. Báró Bothner, 2. Szeghő, 3. Kürschner. IV. *Magasugrás*. 1. Kürschner, 2. Henzl, 3. Bátky. V. 400 *m. sikfutás*. 1. Henzl, 2. Schneller, 3. Nagy. VI. *Diszkoszvetés*. (A tóvárosi kaszinó tiszteletdija). 1. Lukács, 2. Tóth, 3. Pál. VII. 800 *m. sikfutás*. (palotai Világhy Gyula orsz. képviselő tiszteletdija). 1. Possl, 2. Alissik, 3. Nagy. VIII. *Gerelyvetés*. 1. Lukács, 2. Szlatori, 3. Tóth. IX. 100 *yardos sikfutás* (a tatai kegyesrendi gymnasium tanulói részére.) 1. Németh, 2. Világhy, 3. Hüttner. IX. *Távolugrás*: 1. báró Bothner, 2. Raditz, 3. Nagy. X. *Vigaszverseny* 100 *m. sikfutás*: 1. Friedmann, 2. Fischer, 3. Kohn.

A jó rendezés *Mura Mészáros József* elnök és főképen a fáradhatatlan *Mikló Béla* érdeme. A versenyt dijkiosztás, majd reggelig tartó táncmulatság követte.

A NEMZETI SPORT-CLUB ATHL. HÁZIVERSENYÉT augusztus hó 20-án délután ½4 órakor rendezi meg tattersalli saját pályáján, a következő számokból és feltételek mellett: I. 100 m. sikfutás. II. Sulydobás. III. Távolugrás helyből. IV. 200 m. sikfutás. V. Magasugrás. VI. Diszkoszvetés. VII. 400 m. sikfutás. VIII. Távolugrás. IX. Magasugrás helyből X. 1500 m. sikfutás.

A versenyszámok mind handicapversenyek. A nevezési zárlatot a rendezőség augusztus hó 16-án este 9 óráig hosszabbitotta meg. Nevezések Sugár István titkár (VIII., Baross-u. 4., I. 7.) vagy Skrabák Győző pénztáros, VIII., Teleki-tér 7., III. 27.) cimére intézendők. I-sö dij ezüst-, II-ik dij bronz-érem. A versenyre eddig 34 résztvevötől 112 nevezés érkezett. Az érdeklődőket a rendező-egyesület szivesen látja.

A Nemzeti Sport-Club tagjai szorgalmasan készülnek egyesületük első athletikai versenyére és a Tattersalliban már hetek óta hangos a tréningélet. A kitaró munkának meg is van az eredménye, mert az egyesület junior atléta gárdájából egyesek már is figyelemre méltó eredményeket érnek el. A magasugrásban Feldmann Gyula, a sulydobásban Spalt Ferenc, diszkoszvetésben Tanyay Zoltán, a rövidtávolságu futásokban Reich Ede és Feldmann Gyula, 1500 méteren pedig Stobbe Ernö és Sugár István igérkeznek a legjobbaknak, de igen szorgalmasak még a tréningben Bádonyi, Lassy, Rékey, Gerö, Berán, a két Skrabák, Finn, Müllender, Ranschburg, Moskovits, Tóth, Zoltán, Balog, Zdenek, Radó stb. is.

Valóban teljes dicséret illeti a fiatal egyesület agilis vezetőségét azon munkásságáért, melylyel a tagok sorában az igen elterjedt labdarugó sport mellett az athletikának alapját is képes volt megteremteni.

AII-IK BÉCSI CSÁSZÁRJUBILEUMI VERSENY ELMARADT. A nagy előkészületeknek, osztrák módi reklamnak — amely a II. császárjubileumi ath. versenyt hirdette — összegezett pozitiv eredménye egy nagy nulla. A bécsiek — mint legutóbbi szövetségi gyülésükön elhatározták — nem küldtek hivatalosan képviselőt a londoni világversenyekre, hanem fentartották maguknak a szerencsét, hogy a Londonban dicsőséggel szerepelt különböző nemzetek képviselőit Bécsben láthatják vendégül a második császárjubileum keretében eldöntésre kerülő különböző „nesze semmi fogd meg jól" nagy vándordijak hatalmas küzdelmeiben. Az év második kis olympiasza lett volna a bécsi jub. verseny!? Az első császárjubileum verseny már meg volt! (Mi is megirtuk!) Nagy házi verseny volt, ahol indult minden számottevő osztrák athléta. A második marad majd decemberre vagy januárra, amikor majd repülő starttal és egyébbel majd ismét megvédhetik Schönecker és többiek vándordijaikat (némelyek tán végleg)! Az athlétika iránti érdeklődést igy — reklámokkal — lehet legjobban ébren tartani. Tanuljunk!

AZ OLYMPIÁSZON SZEREPELT MAGYAR ATHLÉTÁK különböző időben és csoportban már teljes számban hazaérkeztek. A győzteseket amennyiben sikerült a sportközönségnek megtudni érkezésük idejét, kisebb-nagyobb gyülekezet várta a pályaudvaron. Igy *Weisz Richárdnak*, aki *Brüll Alfréd* és *Payr Hugó* kiséretében elsőnek érkezett meg Londonból, ugyanesak kijutott a lelkes ünnepeltetésből. *Fuchs Jenőt*, másik világbajnokunkat, már kevesebb közönség várta, mivel nem tudta biztonsággal érkezésének idejét. Hivatalos fogadtatás épen fenti okok miatt elmaradt, az őket megillető szokásos bankett pedig igen soká késik.

Sokkal nagyobb ünneplésben részesitette az olympiádon oly nagy sportbecsü eredményt elért fiát *Somody István* dr.-t, Kolozsvár városa. A pályaudvaron a sportifjuságon kivül — mely teljes és impozáns számban volt jelen — képviselve volt a város intelligenciája a polgármesterrel élükön, aki elsőnek üdvözölte a magyar fajnak dicsőséget szerzett athlétát. Utána még több lelkes felköszöntő hangzott el, másnap pedig fényes banketten ünnepelte kiváló bajnokát a sportszerü Kolozsvár.

J. FLANAGAN UJ VILÁGREKORDJA. Dublinban augusztus 3-án a rendőrök versenyén 53.01 m.-es dobásával uj világrekordot állitott fel. A megelözö rekordot Mc.Grath (Amerika) tartotta 52.92 m.-rel.

UJ VILÁGREKORD 100 YARDON. Szenzációs eredményt ért el R. E. Walker, a délafrikai fiatal sprinter, ki tudvalevöleg a 100 m.-es olympiai világbajnokságot is 10.8 mp. alatt nyerte meg. Abergavenny-ban, egy 100 yardos meghivási hendikepben vett részt, amelyben mint maximális előny csak 7 yard volt engedélyezhető. E verseny eredménye:

1. R. E. Walker (Délafrika) 0 m. előny 9⅖ mp.
2. Pereg Jones (Newport) 6.5 y. előny.
3. J. Salmon (Wolwerhampton) 5¾ y. e.

Birói itélet szerint könnyen nyerve. A pályát rögtön felmérték s 5 cm.-el hosszabbnak találták mint 100 y. Bár az időmérök hivatalosak voltak, kétséges, hogy az eredményt elfogadják-e rekordnak, mert a pályának 30 cm. esése van.

KLUBKÖZI ATHLETIKAI VERSENY. A III. ker. Torna- és Vivó-Egylet" és az „Óbudai Torna-Egylet" f. hó 23-án vasárnap d. u. 3½ órakor az ÓTE. pályáján (III., Kálvin-u. 4.) klubközi atlétikai versenyt rendeznek. A verseny iránt, melynek számai: 60 m., 400 m., 800 m., 1500 m. sikfutás, sulydobás, gerelyvetés, távolugrás, helyből távolugrás és magasugrás, csapatverseny az egész kerületben nagy az érdeklödés.

Angol, francia és amerikai világhirü gyárosok u. m: Spalding, Davis, Slazenger, Jaques, Prosser, Mass & Co., Wright & Ditson stb.

Tennis-rakettjeinek

választékos raktára.

Labdaverők darabja: 5.—, 6.—, 9.—, 10.—, 11.—, 12.—, 15.—, 16.50, 20.—, 25.—, 30.—, 32.— és 40.— korona.

Tennislabdák tucatja: 8.50, 10.—, 14.—, 16.—, 18.—. és 24.— korona.

Lawn-tennisjáték teljes felszerelések: 4 személyre 65.—, 77.50, 87.—, 104.— és 143.— korona.

Tennisjáték-könyv, legujabb kiadásban.

Uj! „Diaboló játék" Uj!

1 készlet 8 és 12 korona.

Továbbá dus választék:

football-, golf-, játék- és tornaszerek, vivóeszközök, vadászati, halászati és turistafelszerelésekben, valamint mindennemü sportcikkekben.

Teljes felszereléseknél árkedvezmény! Kereskedőknek előnyárak!

— Árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Zubek Bertalan és Társa

sportcikkek áruháza

Budapest, IV. ker., Muzeum-körút 29. sz.

HIVATALOS RÉSZ.

A Magyar Olympiai Bizottság.

A Magyar Athletikai Szövetség, a Magyar Labdarugók Szövetsége, a Magyar Országos Lawn-tennis Szövetség, a Magyar Evezős Egyletek Orsz. Szövetsége, a Tiszai Regatta Szövetség, a Magyar Uszó Szövetség, a Budapesti Polo Club, a Magyar Athletikai Club, a Fővárosi Vivó Club, a Ferencvárosi Torna Club, a Műegyetemi Athletikai és Football Club, a Nemzeti VivóClub, a Vén Fiuk Vivó Clubja, a Magyar Si Club, a „Danubius" ujvidéki evezős egylet, az „Előre" zürichi magyar csónakázó egylet, az Esztergomi Hajós Egylet, a Győri Csónakázó Egylet, a „Maros" Aradi Evezős Egylet, a „Neptun" Budapesti Evezős Egylet, a budapesti „Pannonia" Evezős Club, a Pozsonyi Hajós Egylet, a Szegedi Csónakázó Egylet, a Szentendrei Evezős-Club, a „Tisza" Szolnoki Evezős Egylet és a „Balaton" Uszók Egyesülete hivatalos közleményei.

Magyar Labdarugók Szövetsége.

Elnök: Kárpáti Béla (IX., Ferenc-körut 41.) *Alelnökök:* Steiner Hugó (V., Akadémia-utca 9.) (Ujlaki Tégla- es Mészégető RT. Füzeséry Zoltán dr. (Andrássy-ut 48.) *Főtitkár:* Malecki Román (VI. Andrássy-ut 48. II. 10.) Hivatalos órák minden szerdán este 7—8-ig az Edison-kávéház külön termében. *Titkár:* Cseke Gyula (II., Csalogány-u. 7.) *Jegyző:* Bakó Gyula (lak. VI. Béke-utca 20.). *Pénztáros:* Glauber József (IV., Deák Ferenc-u. 5. Iparbank.) *Ellenőr:* Olgyay István dr. *Intéző-bizottság:* Oprée Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik. A bírák bizottságának elnöke: Füzesséry Árpád dr. *Ülések:* VI., Teréz-körut 24a. sz. Edison földszinti külön ermében tartatnak.

Kivonat az intéző-bizottság f. évi augusztus hó 12-én tartott ülése jegyzőkönyvéből

A BAK.-nak az amerikai uti pályája béreire vonatkozó következő bejelentés tudomásul vétetett:

I. oszt. csapatoknak vasár- és ünnepnapokon délután 60 korona.

II. osztályu csapatoknak vasár- és ünnepnapokon délután 30 korona.

III. osztályu csapatoknak vasár- és ünnepnapokon délután 20 korona.

Ifjusági szöv. csapatoknak vasár- és ünnepnapokon délután 10 korona.

Hétköznapokon ezen dijak fele fizetendő.

Tudomásul vétettek a következő mérkőzések:

Julius 12.: Bácska Szabadkai AC.—Fer. TC. 1:9 (baráts.)

Julius 12.: Bpesti Posta s T. T. Sp. E.—Aradi Posta s T. T. Sp. E. 3:9 (barátságos).

Julius 6.: Kolozsvári Football-C.—Kolozsvári Vasutas-C. 3:3 (barátságos).

Julius 19.: Kolozsvári Football-C.—Kol.AC. 2:3 (barátság.)

Julius 26.: Kolozsvári Football-C.—Kol. AC. 0:2 (baráts.)

A MA. és FC.-nak kérelmére — megengedtetett, hogy aug hó 16-án a „Zolyomi Diák Ifjuság" csapatával mérkőzhessék.

A bizottság javasolja az igazgató-tanácsnak, hogy a Magyar Torna-Clubot — mivel a szbályszerü követelményeknek eleget tett — a tagok közé vegye fel.

A Fővárosi Ramblerek elnevezés alatt alakult nyári alkalmi csapat eddigi szereplése, valamint az általános rendszabályok IV. szakaszának a nyári csapatokra vonatkozó részében foglalt rendelkezésekre: minden további megkötött és le nem játszott mérkőzéseiktől a legsulyosabb következmények terhe mellett eltiltatnak.

Cseke Gyula titkár.

Ifjusági Labdarugók Szövetsége.

Alakult 1903-ban. Beiratási dij 5 korona, az egyletek tagdijat nem fizetnek. Szövetségi értesitő „Nemzeti Sport". Helyiség: Lidó kávéház (VI. ker., Andrássy-ut 61.) különterme. Ülések vagy összejövetelek minden hétfő és szombat este. Hivatalos órák e két napon ½8—½10-ig. Irásbeli megkeresések a *titkár*, pénzküldemények a *főpénztáros cimére* küldendők. *Tiszteletbeli elnök*: betöltetlen; *elnök*: Zoltán Béla; *alelnökök*: Goldstein János, Schneider Béla: *főtitkár*: Müllender Sándor; *titkár*: Friedmann Mor (VII., Király-utca 24. I. 12.); *főpénztáros*: Gerő Ferenc (VII., Király-utca 48. I. 11.); *pénztáros*: Ritter József; *főjegyző*: Holló Ágoston: *jegyzők*: Menyhart Antal, Neumann Béla; *háznagy*: Juhász Mihály; *ellenőr*: Kohari Dezső; *számvizsgálók*: Gorup Ferenc, Kiss Árpad, Váradi Lajos; *szöv. kapitány*: Horváth János; *szöv. képviselő*: Müllender Sándor (VII., Dob-utca 108. I. 4.); *intéző-bizottsági elnök*: Schneider Béla; *a bírói szakiskola elnöke*: Vámos Soma.

Az Ifjusági Labdarugók Szövetsége 1908/1909. évi bajnoki mérkőzései augusztus 15-vel kezdődnek meg. Midőn e mozgalmasnak igérkező év első napjába lépünk, nem mulaszthatjuk el a csapatokat és játékosokat egyaránt a rend és fegyelem betartására szólitani.

A játékosokat az II.Sz. ezideig — dacára szigoruságának — nem büntette méltóképen, mert tekintetbe vette hatalkorusságukat, szabály nem tudásukat és tapasztalatlanságukat. A szövetség ez év kezdetével ismét szigorubb lett. Ennek magyarázata egyszerüen az, hogy a football-sportnak mai fejlettségében fegyelmezetlen csapatokra, durva és izléstelen játékosokra szüksége nincsen.

Amely csapat tehát számottevő szerepet akar betölteni, annak ugyancsak fair modorban kell játszania.

Szombat és vasárnap összesen 12 bajnoki mérkőzés tartatik. Az összes mérkőzések kimenetele nyilt jellegü — a legtöbb uj csapat lévén — s igy értheto érdeklődéssel várjuk az eredményeket.

HIVATALOS. Magyar Sport-Egyesület névvel egy uj ifjusági csapat jelentkezett felvételre. Augusztus havi ülés naptár: 10-én (péntek) összejövetel, 17. és 24-én intéző-bizottsági ülés, 22-én és 29-én birói szakiskola. A f. hó 17-iki ülésre megidéztetnek: Böhm Kálmán (MTC.), Kovács, Lehman és Bucsek (MSC.), Ging és Horváth (KSC.) és a KSC. I-sö csapatának kapitánya.

Intéző-bizottság.

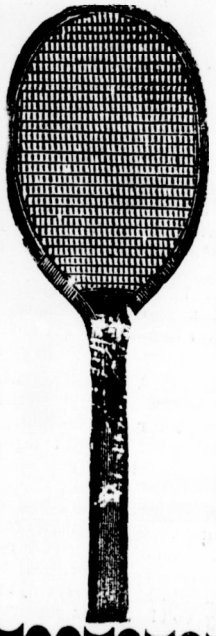
Schmidt Imre, a Ferencvárosi Sport-Club tagja, a mult hét folyamán elhalálozott. A gyászoló egyesület benne egy igen tehetséges és buzgó tagját vesztette el.

A Tatatóvárosi Iparosok és Iparos Ifjak Köre f. hó 9-én rendezte meg első atlétikai viadalát. A verseny védnöke: Világhy Gyula dr. országgyül. képviselő volt. A rendezőségben a magyarokon kivül helyet foglaltak a Tatatóvárosban tartózkodó angolok is. A verseny eredményeiről egyébként még értesülést nem nyertünk.

WEINBERGER IZIDOR

sport-üzlete

BUDAPEST, V., Városház-tér 2. sz. földszint fölépesö 1. sz.

Lawn-tennis, football és athletikai sporteikkek rendkivül előnyös beszerzési forrása.

Kizárólag

!! Magyar gyártmány !!

2 kg.	**diszkosz** . . . K	8.—
2 „	ugyanaz hitelesitett „	10.—
2 „	**füles labda** . . „	9.—
2 „	ugyanaz hitelesitett „	11.—
5-ös	**Diadal football** . . „	7.30
5-ös	**Rambler football** . „	10.—
7¼ kg.	**Vasgolyó** . . „	3.—
7¼ „	ugyanaz hitelesitett „	3.50
	Gerely . . . . . „	4.—
	ugyanaz hitelesitett . „	4.50
	Svéd gerely . . . . „	5.—

Saját gyártmányu VIVÓSZEREK egyedüli nagybani szállitója.

:: KÉPES ÁRJEGYZÉK :: INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

A „NEMZETI SPORT" 1907-iki évfolyama

kapható a kiadóhivatalban.

(BUDAPEST, VIII., Esterházy-utca 6.)

Füzve 11, bekötve pedig 12 koronáért.

VI. évfolyam. 1908. augusztus 15. 33. szám

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

Használt automobilok vásárlasa.

(Harmadik közlemény.)

1. Közvetlen átvitel. A differenciál tengelyeivel közvetlenül van a láncfogaskerekekkel összekötve és ezen tengelyre van erősitve. Itt elhasználódástól nem kell félni, mivel a tengely egy darabból áll.

2. A differenciál tengelyei a láncfogaskerekekkel ugynevezett Oldham-kapcsolással, könyökkel vannak összekötve.

Ezen könyök következőképp van szerkesztve:

A tengelyek egyike lemezben végződik, amely teljes szélességében erős vastagodással van ellátva. A másik tengely végén hasonló lemez van, csakhogy ennél a kimelkedés helyett egy megfelelő mélyités van, ugy hogy a kettő egymásba illik. E részek folytonos igénybevételnek vannak alávetve s mivel nehezen hozzáférhetők, a soförök által vajmi ritkán olajoztatnak. Elhasználódásuk igen rohamos s ezért ezek gondosan megvizsgálandók. Előfordul, hogy a vastagitás és mélyités között 4—5 miliméternyi köz van; oly esetben a tengely azonnal kicserélendő.

Ha ezen vizsgálat eldöntötte, hogy mennyire részes a szerkezet állapota a kerék játékában, ugy már csak a differenciál vizsgálata marad hátra s abban keresendő a kerék elfordulásának oka. A differenciál vizsgálata elengedhetetlen, mert némely tipusnál igen gyorsan használódik el. Ennek egyik oka az, hogy sok sofför csak egy csuszástgátlót szerez fel a hátsó kerékpárra, minek következtében a kerekek adhäsiója egyenlőtlen lesz és a differenciál folytonos munkára kényszerittetik.

Kardanos kocsinál a differenciált csak az előbb emlitett módon lehet megvizsgálni. Kivéve az ujabb kocsiknál (Laurint & Klement) a differenciál mindig nehezen hozzáférhető, ha csak nem sajnálunk egy hosszadalmas leszerelést. A legtöbb kardanos kocsinál a differenciál a hátsó tengelyre van szerelve és a sebességváltoztatóval kardanos tengelylyel összekötve. A kardanos tengely jó szerelése csak csekély játékot enged s erről rendszerint kezünk segitségével szerezhetünk meggyőződést. Ha a sebességváltoztató kerekeit az előbb leirt módon egy faékkel rögzitjük, ugy a kerekeknek ezután is fellépő játéka majdnem bizonyossággal a hibás differenciálra vezethető vissza.

Beszéltünk már a láncról, láncos kerekekről és fogaskerekekről, amidőn az áttételi mechanismus játékára való befolyását tárgyaltuk. Foglalkozzunk most közelebbről ezen alkatrészekkel. A jó anyagból való lánc igen lassan használódik el, mindazonáltal az elhasználódás, különösen rosszul kezelt láncoknál, bizonyos idő multva észrevehetővé válik. A lánc rossz állapota mindenesetre könnyen megállapitható. Ha a lánc rossz, ugy ujjal kell pótolni, ezen pótlás költségei természetesen tekintetbe veendők a jármü általános értékelésénél. A láncfogaskerék fogai és maga a láncfogaskerék alig észrevehető mértékben kopnak. Utánvizsgálandó végül, hogy a fixirizó ékek, amelyekkel a lánckerekek meg vannak erősitve, szilárdan vannak-e a küllőkön megerősitve avagy, hogy az anyák nem-e lazultak meg. Ha ezen feltételek nincsenek meg, ugy könnyen küllőtörésre gondolhatunk.

V. A kormányzás.

A kormánykerék forgó mozgását rendesen egy végtelen csavar és egy fogas-szektor egyenesirányuvá változtatja s azután egy gömbcsuklóval biró huzó- és kapcsolórud viszi át a kocsira.

Minden használt kocsi kormányzó-szerkezetét gondosan meg kell vizsgálni és pedig ez esetben nem annyira a javitási költségek megállapitása miatt, amelyek különben nem igen nagyok, hanem biztonsági szempontokból. Ezen körülmény fontosságát aligha kell bővebben fejtegetni, hisz mindenki tudja, hogy egy oly automobil utasai, melynek kormányszerkezete hibás, teljesen a véletlen kegyelmére vannak bizva életbiztonságuk tekintetében.

A kormánykeréknek a végnélküli csavar kopása folytán lehet bizonyos holt járása. Ezt az állapotot a legtöbb használt kocsinál megtaláljuk s az egyáltalán nem képez veszélyt, ha bizonyos fokon, pld. 1—2 centiméteren alul marad.

Ügyelni kell arra, hogy a gömbcsuklók rugói nem-e engedtek. Ezt felismerhetjük, ha a rudazatot mozgató függélyes kar eltolható (ilyenkor a rugó összenyomorodik) anélkül, hogy a kocsikerekek a legkisebb mozgást is végeznek. A kerekeken minden gömbkönyök és kapcsoló könyöke kell, hogy szilárdan ékelve és sasszegelve legyen; játéknak nem szabad mutatkozni, mivel ez mindig erős kopás jele.

A kerekek.

A kerekek csapokra vannak szerelve, amelyek vagy sima vagy golyós csapágyakkal birnak.

Benoidgáz világitás

kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fütés, világitás, vizszivattyuzás. Legkedveltebb világitási mód. Teljesen tüzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Gyár: ARAD. **Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.** Főraktár; Budapest, VI., Andrássy-út 17.

A jól szerkesztett és jó anyagból készült golyós csapágy csak igen kevéssé használódik el. Az esetleges kopást kimutathatjuk a felemelt kerék játékán. Ha van játék, ugy a kereket le kell szerelni, hogy megállapithassuk, vajjon a hiba a golyós csapágyban rejlik-e avagy a csap egyenetlenségén, mely a forgókerék által előidézett kopás eredménye.

Sima csapágyak kopása, különösen elégtelen kenés esetén, csakhamar beáll. A kenőanyag hiánya folytán első sorban a bronz-betétgyürük szenvednek, amelyek az acél csapon futnak, de sokszor maga a csap is berágódhatik. Vizsgálatnál emeljük fel a kereket és nézzük, nincs-e oldali játéka. Ha van, ugy huzzuk meg az ágycsavarokat, hogy a kerék ismét szabályozva legyen blokirozás nélkül. Azután fogjuk meg a kerékabroncsot perifériájának két ellentétes pontján és kiséreljük meg ide-oda mozgatni. A keréknek ezen mozgással szemben tökéletes ellenállást kell kifejteni és nem szabad semmiféle játékot mutatnia. Ha függélyes irányban mutat játékot, bármily állásu is a kerék, ugy a csap van lekopva. Ha a keréknek minden irányban van játéka, ugy a bronzgyürük koptak ki.

A fékek.

Az automobilokon alkalmazott fékek lehetnek: 1. Szalagfékek. 2. Belső szegmensfékek és 3. Pofafékek.

A szalagfékek dobja vagy puszta fémdob vagy ugynevezett garniturával, vagyis nagyobb surlódási együtthatóval biró anyaggal (pld. teveszőr, bőr, fiber) bevont fémdob. Megvizsgálandó, hogy a garnitura nincs-e nagyon lekopva, ami gyakori eset. Azon esetben is célszerü a vizsgálat, ha fékdobnak nincs garniturája, vagyis puszta fémfelületü. A fékdob aránylag igen kevéssé kopik, még fémből készült fékpofák esetén sem, mivel ezek rendesen a dobnál sokkal lágyabb anyagból készülnek.

A belső szegmensfékek csoportjában majdnem kizárólag fémfékeket találunk. Rendszerint két fékszegmens szorittatik a fékdob belső részéhez. A fékdob rendesen acélból készül, a szegmensek öntött vasból. A szegmensek kopása igen lassu; vastagságuk megvizsgálandó, mert ha nem elég vastagok, könnyen törnek.

A pofásfékek két öntöttvasból készült fékpofából állanak, melyek kétoldalt szorittatnak az acél fékkoronghoz. Mint a szegmensfékek, csak igen kevéssé kopnak s azért csak arra kell ügyelni, hogy bizonyos minimális vastagság esetén kicseréltessenek.

A kocsirugók.

Ezekre általában kevés figyelmet szokás forditani használt kocsi vásárlása alkalmával, bár folytonos igénybevételnek vannak alávetve, amely végül a rugalmasságot befolyásolja és állandó alakváltozást is eredményezhet.

A rugó gyengülése az alvázak és a tengelynek gyakori ütközéséből vehető észre menetközben. Ami a rugóknak gyakran a tartókra is kiterjedő deformációját illeti, ugy ennek megállapitása ugy történik, hogy aszerint, amint az előlső vagy hátsó rugókat akarjuk vizsgálni, a kocsi elé vagy mögé állunk és az alváz helyzetét figyeljük. Ha a fólamellák egyike elhajlott, akkor az alváz nem lesz teljesen rézsutos, hanem az egyik oldal felé hajlik. Ha puszta szemmel ez nem volna eléggé megbizható módon megállapitható, ugy a négy kereknél megmérhetjük az alváznak a földtől való távolságát. Sok soför nem ügyel arra, hogy a rugók tengelyei épp ugy, mint a rugóakaszték tengelyei, koronként szintén olajozandók s azért igen gyors e részek kopása.

Erre is ügyelnünk kell tehát. Az elhasználódást könnyen észrevehetjük azon, hogy a tengelyek nincsenek pontosan megerősitési helyükön. Észrevehető, hogy a tengely vékonyabb lett s ugy látszik, mintha az ágynak nem közepén, hanem felső szélén mennének keresztül.

Ha a használt kocsit ilyenformán megvizsgáltuk, célszerü lesz a különböző sérüléseket és hiányokat összeirni és egy szakértőtől a javitási költségeket illetőleg árösszeállitást csináltatni. Ezen összeget azután hozzá kell csapni az eladási árhoz, hogy a kocsi helyes árát megállapithassuk.

Versenyek.

COPPA-FLORIO—TARGA-BOLOGNA. Bolognai levelezőnk a szeptember hóban tartandó bolognai meetingről a következőket irja: Városunkban most M. Ugo Gregorini *Bingham*, a Bolognai Automobil-Club agilis elnökének vezetésével lázasan folynak az előkészületek a szeptember hó elején tartandó nagy automobilversenyekre, amelyek elé nagy reményekkel néz az olasz automobilipar. A verseny utja talán a legjobb, amely automobil-versenyzőnek valaha rendelkezésére állt. Kezdve Borgó-Panigale falvától, mely 5 kilométernyire van Bolognától, az ut egyenes irányban halad San-Giovanni in Persiceto felé, ott fordul Nonantole felé, onnan ujabb fordulattal Castelfranco felé, majd vissza Borgo-Panigaleba. Az utat sem vasut, sem egyéb ut nem szeli keresztül, falun nem halad át, tehát versenyzésre kiválóan alkalmas. Az emlitett helységeken kivül kanyarodik, de a négy kanyarulaton kivül a többi utrész mind nyilegyenes. Legszebb a Via-Emilia, husz kilométeres utszakasza, amely oly kitünő állapotban volt, hogy alig kellett valami kijavitásról gondoskodni. Az ut különben teljesen készen áll és most csak a porkötő-anyaggal való permetezés maradt még hátra. Nevezetesebb munkálatokat okozott a Lavino-patak régi áthidalásának kicserélése egy uj hiddal, amelyet a bolognai kerület 40,000 lira költséggel épittetett, továbbá a vasutvonal épitése a castelfranco-i uton. Nagy izgalmat okozott itten az Ardennen-versenynyel való időösszeütközés is, amely az itt végzett óriási munkát illuzórissá tette volna, de hála a Bolognai Automobil-Club erélyes elnökének, ez a veszedelem elmult, mivel a Belga-Club belátta, hogy a naptárkonferencia határozatai szerint a Bolognai Clubnak van rendezési előjoga. A terminus és utépités gondjai elmulván, most csak a rendezés és dijazás okoz gondot. Nem tulságos gondot, mert az ország legkiválóbb automobilistái, élükön a királyi ház tagjaival, igyekeznek munkánkat megkönnyiteni és dijakban sincs hiány. A legszebb dij határozottan a Bolognai Automobil-Club „Targa-Bologná"-ja egy *Romognoli* Giuseppe tanár, bolognai szobrászművész által mintázott remek ezüst mütárgy, mely méreteiben is nagyszerü. Sulya 3½ kg., hossza 50, szélessége 23 centiméter.

Hornyák Ferenc és társa
VI., Szondy-utca 55. sz.
motorok, kis typusu automobilok, mechanikai alkatrészek gyártása. Garage és javitó-mühely.

A nevezések is eléggé jól sikerültek, bár a második nevezési nap még nem mult el. A *Coppa-Florio* valószinü résztvevői: Motobloc (Garcet de V.)—Motobloc (Pierron)—Motobloc (Comtade)—Itala (Cagno)—Itala (Fournier)—Itala (X . . .)—Mors (Jenatzy)—Mors (Laudon)—Mors (X . . .)—Fiat (Lancia)—Fiat (Nazzaro)—Fiat (Wagner)—Bayard-Clement (Rigal)—Bayard-Clement (Hautvast)—Bayard-Clement (Gabriel)—Lorraine-Dietrich (Duray)—Lorraine Dietrich (Minoia)—Lorraine—Dietrich (Trucco).

A *Targa Bologna* résztvevői: Bianchi (Tomaselli)—Bianchi (Brambilla)—Bianchi (Mayr)—Junior (Famagni)—Junior (Radice)—Junior (X . . .)—Franco (Cariolato)—Franco (Buzio)—Züst (Maggioni)—Züst (X . . .)—Spa (Ceirano)—Spa (Venezia)—Spa (Dott. S.)—Fiat (Valentini)—Berliet (Porporats)—Itala (X . . .)—Diatto—Clement (X . . .), Protos (X . . .).

BROOKLANDI VERSENYEK. Az angol autodrom augusztusi meetingje, nagyszámu közönség előtt folyt le, a mult hét elején. A jól sikerült handicapek folytán majd minden versenyben erős küzdelmek voltak, amelyek kielégithették a legelkényeztetettebb néző idegeit is.

A versenyek eredményei a következők:

I. nap.

I. All Comers Handicap. 5¾ mértföld. 1. Ch. Jarrott (6·2 l. e. Sizaire & Naudin) 4 p. 24 mp. előnynyel. 2. C. Hobson (27·9 l. e. Nagant—Hobson) 2 p. 6 mp. előnynyel. 3. I. E. Hutton (Hutton) 42. mp. előnynyel.

II. Montagne-Cup. 30 mértföld. 1. S. F. *Edge* (90 l. e. Napier) 101½ mértföld átlagos sebességgel. 2. H. G. Burford (75 l. e. Mercedes). 3. F. R. Fry (59·6 l. e. Mercedes).

III. The Merit Trophy. 5¾ mértföldes handicap. 1. G. F. *Scantlebury* (8·9 l. e. Sizaire & Naudin) 3 p. 21 mp. előnynyel. 2. Nalders (Berliet) 42 mp. előnynyel. 3. Hobson (27·9 Nagant—Hobson) 1 p. 6 mp. előnynyel.

IV. Journalists Handicap. Napi vagy hetilapok rendes munkatársai részére. 5 mértföld. 1. I. *Flatean* „Dail Mail" (19·6 l. e. Belsize) 18 mp. előnynyel. 2. W. Withal „Motor World" (8 l. e. Rover) 1 p. 31 mp. előnynyel. 3. C. I. Bertelli „La Nazione" (7·5 l. e. Otav) 1 p. 31 mp. előnynyel.

II. nap.

A második nap versenyei kiváló eredményeket szültek, de egy rendkivül sajnálatos baleset a közönség ünnepi kedvét teljesen lerontotta. A szerencsétlenség az O'Gormann Trophy-ért küzdendő 100 mértföldes verseny vége felé történt. Mr. Burford 76 lóerős Mercedes kocsija, melyen vezetője, Lane és mechanikusa, William Burke ült. Lane megakarván előzni az előtte haladó Hutton-kocsit, körülbelül 115 mértföldes tempóban hajtott, midőn a fordulóban, nem messze az autodromot átszelő folyó hidjától, a kocsi egyszerre inogni kezdett, hogy mi okból, azt talán csak a későbbi vizsgálat fogja kideriteni. A kocsi vezetője láthatólag elvesztette az uralmat kocsija felett s az először összetört egy távirdaoszlopot, azután a folyó hidjának korlátjához vágódott. A hirtelen megállás következtében Lane és Burke körülbelül 30 méternyire hajittattak a folyó tulsó partjára, a kocsi pedig természetesen rommá töredezett. A hirtelen odasietö orvosok Burkenak azonnali halálát állapithatták csak meg, de Lane sérüléseit nem találták életveszélyeseknek. Érdekes, hogy a szerencsétlenség pillanatában éppen egy kiránduló-csónak haladt el a hid alatt, de dacára a mindenfelé repülő motoralkatrészeknek, a bennülők semmiféle sérülést nem szenvedtek. Néhány perccel előbb Mr. Edge Napier-kocsija járt szerencsétlenül pneumatikrepedés következtében, de dacára annak, hogy a kocsi bukfencet hányt és a kocsivezető mechanikusával együtt vagy 15 méternyire repültek a pálya belsejében levő pázsitra, egyiknek sem történt komolyabb baja. A halálos végü szerencsétlenség folytán a versenyt azonnal félbeszakitották s elmaradt a két Napier és a Mors Grand-Prix-kocsik nagy érdeklődéssel várt küzdelme is.

A második nap versenyeinek eredménye a következő:

August Trophy. 5 mértföld. 1. *Hobson* (27·9 l. e. Nagant—Hobson) 1 p. 16 mp. előnynyel. 2. Hoboken (71·7 l. e. Mercedes) 20 mp. előnynyel. 3. Morcing (Daimler) 51 m. előnynyel. 270 méterrel nyerve.

O'Gormann Trophy. 100 mértföld. 1. *Newton* (60 l. e. Napier) 1 óra 4 p. 2 mp. 2. Hutton (Hutton). M. E. W. Lewis (67·5 l. e. Deasy). Győző átlagos sebessége 98½ mérföld = 158 kilométer.

Hölgy-Match. 5 mértföld. 1. Miss Muriel *Tompson* (Austin). 2. Miss Christabel Ellis (Arrol Johnston). 180 méterrel nyerve.

A NÉMET ÉS OSZTRÁK GÉPKOCSI-TESTÜLETEK KATONAI GYAKORLÓUTJA, mely a mult hét elején vette kezdetét Bécsben, nagy sikerrel végződött. A gyakorlóut nem volt versenynyel egybekötve, hanem tisztán megbizhatósági verseny volt háborus állapotok feltételezésével. Menetsebesség tekintetében a 18 lóerőn aluli kocsik számára nappal 27, éjjel 22 kilométer volt előirva, a 18 lóerőn felüli kocsik részére nappal 30, éjjel 25 kilométer. A dijak odaitélésénél tekintetbe vétettek a büntetőpontok

„Automobilia"
első magyar PNEUMATIC javitó mühely. Elsőrangu nyersanyag, leggondosabb vulcanizálás.
BUDAPEST, VI., Szerecsen-utca 56. sz.
Sürgönycim: AUTOMOBILIA. Távbeszélő 105—08.

BENZINT bármely szerkezetü automobilok és motorok részére, folttisztitási célra, hydrurt, gazolint, ligroint világitási célra, nemkülönben PETROLEUMOT, ÁSVÁNYKENŐOLAJOKAT, PARAFINT, MOTORKÉKOLAJAT legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállit a
MAGYAR PETROLEUM-IPAR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körut 53. szám.

száma. Ezen büntetőpontok a következő alapon számittattak:

1. Minden 3 percnyi menetért, amely alatt nem a tulajdonos vezette a kocsit . . 1 pont
2. Minden megkezdett percért, amelylyel az átlagos sebességnek megfelelő menetidő tulhaladtatott . . . . . 2 „
3. A készenlét minden percnyi halasztásáért 2 „
4. Minden sérülés, tüzelőszerhiány vagy hütőanyaghiány folytán előálló késedelemért percenként . . . . . 1 „

Minden ilyen tartózkodás ideje a menetidőből leszámittatik, annak behozása tehát nem jár előnynyel.

5. Egy feladatnak csak feltételesen használható teljesitéseért . . . . . 2 pont
6. Egy feladatnak hiányos teljesitéseért . . 10 „
7. Egy megbizatás nem teljesitéseért . . . 50 „
8. A kocsinak csak feltételes hadi alkalmazhatóságáért a megérkezés alkalmával . 25 „

A hétfői start alkalmával összesen 34 kocsi indult, két külön csoportban, amelyeknek feladata volt bizonyos közlekedési nehézségeket feltételezve, egy katonai parancsot Brünnbe szállitani.

A második nap feladata egy vezérkari tisztnek Boroszlóba szállitása volt, természetesen mindenféle harci akadály, sőt a vezérkari tiszt sebesülésének feltételezésével. Ugyanaznap éjjel Liegnitzben nagy alarm volt, mely a túraut résztvevőit már éjjel 1 órakor felzavarta álmából. Innen Berlinbe mentek a kocsik, ahová 12 és 1 óra között érkeztek meg. A verseny befejezését a csütörtöki diszlakoma képezte, amelyen a német császár képviseletében Eitel Frigyes herceg is megjelent.

A német résztvevők első diját, Ferencz József császár és király arany serlegét, *Humpelmayer* Ágost müncheni udvari mükereskedő nyerte meg, 35 lóerős Argus-kocsijával, Frigyes főherceg diját Sierke Vilmos 17·5 lóerős Ádler-kocsijával, a német császár diját, egy smaragdokkal és rubinokkal diszitett aranyserleget bálványyosi *Salzger* Pál nyerte 16·4 lóerős De Dion kocsijával, Henrik herceg diját pedig Boos-Waldeck Hugó gróf 17 lóerős Daimler kocsijával.

A NEW-YORK—PÁRISI VERSENY résztvevői közül most már a peches „Züst"-kocsi is közeledik végcélja felé. Jelenleg Jekaterinburgban van és igy két héten belül Párisba érkezhetik. A Thomas-kocsi már Amerikába hajózott, a Protos-kocsi pedig Berlinbe tért vissza, s ott várja be a Matin szerkesztőségének döntését a dijakat illetőleg.

AZ AMERIKAI GRAND-PRIX, mely november hó 26-án fog a savannahi körpályán lefolyni az *Automobile-Club of America* rendezésében, dacára az Automobile Association ellenségeskedésének, pompásan fog sikerülni, mert a nagy európai cégek mind résztvesznek a rendezésben. Franciaország Panhard-Levassor, Renault, Lorraine-Dietrich, Bayard-Clement és Motobloc által képviselteti magát; Olaszországból a Fiat-cég részvételét várják; Németországból pedig Benz és Mercedest. Ha ehhez hozzászámitjuk az amerikai résztvevőket, melyek bizonyára nem szalasztják el az Association dacára sem a kedvező alkalmat az európai konkurrenciával való mérkőzésre, pompás versenyre van kilátás Savannahban.

A PÁRIS—TENGERPARTI MOTORCSÓNAKVERSENY, mely e héten fog harmadizben megtartatni, igen érdekesnek igérkezik, mivel már több, mint 25 motorcsónak nevezése adatott le, köztük a monakói verseny ismert résztvevőié, mint La Lorraine, Delahaye-Nautilis, Calypso, Isabella, Gorom, Sizaire & Nandin, Ricochet-Nautilus stb.

A BODENI TÓ MOTORCSÓNAK REGATTÁJA a mult héten folyt le nagy érdeklődés mellett, következő eredményekkel:

I. osztály. Nyilt hajók. 1. *Liselotte-Daimler.* 1. óra 30 p. 38 mp. számitott idő alatt. 2. Elise. 3. Sophie-Elisabeth. Luna (Treichler), mely mint leggyorsabb hajó 1:33:35 számitott idő alatt tette meg a versenytávot, Bodmann báró tiszteletdiját nyerte.

II. osztály. Kajütös-hajók. 1. *Pfrurnser* 1 óra 31 p. 33 mp. 2. Lilli 1 ó. 32 p. 22 mp. 3. Cour Dame 1 ó. 32. p. 31 mp.

III. osztály. Nyilt hajók. 1. *Argus* 52 p. 51 mp. 2. Ulysse 1 óra 6 p. 38 mp. 3. Solo 1 óra 14 p. 30 mp.

IV. osztály. Kajüthajók. 1. *Panhard-Levassor* 1 óra 53 p. 48 mp.

V. osztály. Versenyhajók. A. 1. *Mercedes-Hoffmann* 1 óra 12 p. 42 mp.

VI. osztály. Versenyhajók. B. 1. *Zariza* 1 óra 12 p. 42 mp. 2. Lena 1 óra 5 p. 25 mp.

Kereskedelem.

A „BANDE HERCÉ"-TÖMLŐVÉDŐ, mely a budapesti automobil-kiállitáson is látható volt, az „*Automobilia*" első magyar pneumatikjavitóműhely (Budapest, VI., Mozsár-utca 7.) által hozatik forgalomba. A „Bande Hercé" vezérképviseletét mindazonáltal *Fischel* Gusztáv (Budapest, VII., Wesselényi-utca 47.) megtartotta. E helyen regisztráljuk azt a tényt is, hogy a Grand Prix-en résztvett kocsik nagyrésze „Bandé Hercé"-vel volt felszerelve.

AZ AUTOMOBILOZÁS KÖLTSÉGEI. Angliában szokásos az automobilozással összeköttetésben lévő kiadásokról könyvet vezetni és e feljegyzések adatai mindenkor értékes felvilágositásokat adnak az automobilozás költségeit illetőleg. Az angol eredményeket természetesen nem lehet a mi rosszabb utviszonyainkra nézve mérvadóknak tekinteni, mindazonáltal egy ilyen összeállitást azon reményben közlünk, hogy ennek láttára talán hazai automobilistáink egyikemásika rendelkezésünkre bocsátja hasonló feljegyzéseit.

Az automobil, amelyről szólunk 16/22 lóerős gép, amelyet tulajdonosa maga hajt, fel lehet tehát téte-

Kempelen Béla családtörténeti (genealógiai) irodája :: és címerlevélszerzési müintézete. ::
Budapest, VI., Rózsa-utca 71. (Andrássy-ut mellett.)
Nemesség, címerek, e honevek (külföldieké is) kikutatása. Cs. és kir. **kamarási** stb. **ősfák** egybeállitása. Minden **nemesi ügy** (nemesség átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elintézése. **Címereknek** (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vésetése, égetése, himezése papirra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre, csontra, bronzra, márványra stb., **családfák, ősfák, családi krónikák** megszerkesztése és megfestése.

LAURIN & KLEMENT gyárt motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.
MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweiss-utca 9. sz.

lezni, hogy gondosan kezeli a kocsit. A kocsi-üzemanyag galononként (4·5 liter) 11·3 mértföldet teljesitett és következő kiadásokat okozott:

	1906 április—október	1907 április—október	1908 április—október	Összesen	Összesen kilométer. és fillérekben
Befutott ut mértföldekben (1609 méter)	5571	4459	2807	12837	
Költség mértföldenként					
1. Benzin	0·98 d.	1·4 d.	1·10 d.	1·16 d.	7·22 f.
2. Abroncs	2·35 „	3·28 „	2·11 „	2·62 „	16·26 „
3. Kenőanyag	0·14 „	0·19 „	0·14 „	0·16 „	1·00 „
4. Javitás	0·55 „	3·89 „	0·51 „	1·71 „	10·62 „
5. Különfélék	0·64 „	1·56 „	2·14 „	1·29 „	8·02 „
Összesen	4·66 d.	10·32 d.	6·00 d.	6·94 d.	
Összesen fillérekben kilométerenként	29·00 f.	63·10 f.	37·24 f.	43·12 f.	43·12 f.

Hirek.

A GALICIAI AUTOMOBIL-CLUB TÁTRAKIRÁNDULÁSA. Lapunk megjelenésekor veszi kezdetét a MAuC. galiciai testvéregyesületének tátrai túramenete s ez alkalomból meleg barátsággal üdvözöljük a szomszédország automobilistáit hazánk területén. A kirándulás kései kiirása és a MAuC. tagjainak másnemü elfoglaltsága, sajnos, lehetetlenné tették magyar részről a kirándulásban való nagyobbszabásu részvételt, mindazonáltal gondoskodott a Magyar Automobil-Club arról, hogy vendégeink hazánk területén illő fogadtatásban részesüljenek. Reméljük, hogy a galiciai testvéregylet kirándulása a legnagyobb sikernek fog örvendeni s hogy vendégeink hazánk területén jól érzendik magukat.

A FRANCIA GRAND-PRIX MÉRLEGE igen kedvezően záródott a rendező Automobil-Club de France részére, dacára annak, hogy a kiskocsik Grand-Prix-jére ráfizetett. Nevezési dijakból majdnem 250,000 frank jött be, belépő-dijakból 110,000 frank, Dieppe város 50,000 frank szubvenciót adott, egyéb bevételek 40,000 frankot tettek ki. A bevételek összege 449,500 frank, a kiadásoké 310,000 frank, ugy hogy a tiszta jövedelem 139,500 frankot tesz ki.

A PORFEJLŐDÉS ÉS A KERÉKABRONCSOK. Az angol *Royal Automobil-Club* az automobilok porfejlesztő hatásának tanulmányozására kisérleteket rendez a brooklandi autodromban, amely célra azután mesterségesen porral hintik be a pályát. Kitünt, hogy minél szélesebb az abroncs és minél nehezebb a kocsi, annál több port ver fel. A jövő évben a Royal Automobil-Club papirszeletekkel behintett pályán fog kisérleteket eszközölni, az automobilok által létrehozott légáramlás megállapitására.

Nézetünk szerint e kisérletek eredményei nem okvetlenül utalnak arra, hogy keskenyebb abroncsot vegyünk, mert a brooklandi pályán talán kevesebb port ver fel a keskeny abroncsu kocsi, de viszont összehasonlithatatlanul jobban rontja az utat a felületegységre eső nagyobb nyomás folytán.

MOTORCSÓNAK A MAGYAR HADGYAKORLATOKNÁL. Ez évben először fog a hadgyakorlatoknál motorcsónak is közreműködni s ez a „B" Patrouille-csónak, egy Angliában Yarrow-nál épitett jármü, mely 36·5 tonnatartalom mellett, álló vizben 18 tengeri mértföld sebességet bir kifejteni. A motorhadicsónak különben érdekes uton jött hazánkba: először a Rajnán szállt vizbe, azután a Majnán és a Majna-Regnitz-csatornán keresztül a Dunában hajózott egészen Budapestig, ahol ez év tavaszán minden defektus nélkül érkezett meg.

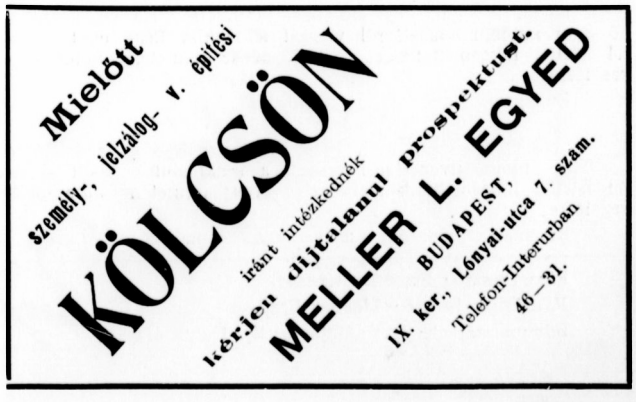
L'AUTO ÉS MICHELIN. A L'Auto a Grand-Prix-vel kapcsolatban, meglehetős éles kritikát gyakorolt a gummiabroncsok felett, ami a „Michelin"-pneumatikgyárat állitólag arra inditotta, hogy a nevezett lap ellen 200,000 frank erejéig kártérítési pert inditson.

AZ AFGANISTANI EMIR ugylátszik rajongó hive az automobilismusnak. Az automobilt akkor tanulta megismerni, mikor indiai utazása alkalmával Edward király és az indiai kormány két szép kocsival ajándékozták meg az angolbarát fejedelmet. Az automobilozás gyönyöreit most már élvezhette volna, — ha lehetne Afganistanban automobilozni. De hát egy keleti fejedelem számára nincs lehetetlenség, ujabban Angliából uthengereket és kötörőgépeket hozatott s ezek segitségével hamarosan használható utakat igyekszik csináltatni Afganistanban, sőt egy ujabb autot is rendelt a meglévő kettőhöz.

AMERIKAI ÉLELMESSÉG. Egy élelmes amerikai cég kitünő eszmét valósitott meg egy mozgó automobiljavitó-műhely létesitése által. A mozgó-műhely egy könnyü szállitó-kocsiból áll, amely fel van szerelve a cégnek különböző nagyságu abroncs és köpönyegeivel, továbbá a szükséges szerszámokkal és igy jár ide-oda a Buffalo városból kiinduló legforgalmasabb országutakon. Hir szerint ez a kisérlet annyira bevált, hogy a cég ezt a kisérletet már mint állandó külső munkaágat meghonositotta.

AUTOMOBIL-BÉRKOCSIK BÉCSBEN. Talán ugyanannyiszor, mint Budapestről kelt szárnyra az automobil-bérkocsik behozatalának hire. Most is halljuk e hirt s ezuttal 100 bérkocsiról van sxó, de ugyanugy kételkedünk benne, mint a budapesti automobilbérkocsik forgalombahozatalának hirein.

AZ AUTOMOBILIZMUS JAPÁNBAN nem hódit oly mértékben, mint azt ezen ország óriási gazdasági fejlődése megkövetelné. Az orosz-japán háboru bevégeztével egész csomó társaság alakult, amely az automobilok behozatalát propagálta, de egy kivételével mind tönkrement. Ez az egy is lassankint $^1/_5$-ére szállitotta le részvénytőkéjét és hir szerint összesen 15 darab automobilt adott el. Nagyobb sikerrel kecsegtet a vizi motorjárművek forgalombahozatala, mivel ezeket, mint halászhajókat lehet felhasználni, amely kereseti forrás tudvalevőleg Japánban, a szigetországban, igen sok ember és vállalatot foglalkoztat.

A SZÉKESFŐVAROSI

M. KIRÁLYI ÁLLAMRENDŐRSÉG FŐKAPITÁNYI HIVATALÁNAK

GEPEREJÜ JÁRÓMŰVEKRE VONATKOZÓ HIVATALOS KÖZLEMÉNYE

HATÁROZAT.

25839. szám, fk. I. 1908. **Szénásy Gyula** budapesti lakos automobiltulajdonosnak azon bejelentését, hogy a nevén álló 307-es számu automobilját Vida Lajos budapesti lakosnak eladta, tudomásul veszem; fenti automobilrendszámnak utóbbi nevére leendő átirását ezennel elrendelem.

Figyelmeztetem ezen gépkocsi uj tulajdonosát, hogy ezen automobil volt tulajdonosa a folyó évi április 7. és 27-én megtartott évi szemlevizsgán a szakbizottságnak be nem mutatta, s igy a 17902. fk. I. 901. sz. rendelet 4. pontjának eleget nem tett; ezzel most már a székesfőváros területén csak akkor közlekedhetik, ha a megvizsgálása végett a főkapitányságnak ezt bejelenti, mely alkalommal a vonatkozó egy évre szóló használati engedélyt a járműre a helyszinén fog kiadatni.

Budapest, 1908. évi augusztus hó 4-én.

—

ad 26282 szám, fk. I. 1908. **Steiger Gyula** cs. és kir. huszárfőhadnagy ur feljogosittatik 4687. motorszámu, 30—40 lóerejü, Peugeott-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalombahozására.

Budapest, 1908. évi augusztus hó 4-én.

—

ad 25645. szám, fk. I. 1908. **Nopcsa Elek báró** ur feljogosittatik 1435. motorszámu, 40 lóerejü, Opel-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalombahozására; továbbá ugyancsak ő jogosult az automobilvezetésre.

Budapest, 1908. évi julius hó 30-án.

—

ad 25646. szám, fk. I. 1908. **Forsche Román** ur feljogosittatik 5117. motorszámu, 16 lóerejü, Humber-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalombahozására.

Budapest, 1908. évi julius hó 30-án.

—

ad 25647. szám, fk. I. 1908. **Özv. Schmaltz Károlyné** urnő feljogosittatik 1764. motorszámu, 23 lóerejü, Berliet-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalombahozására.

Budapest, 1908. évi julius hó 30-án.

—

ad 25648. szám, fk. I. 1908. **Bárdi József** ur feljogosittatik 83. motorszámu, 12—16 lóerejü Györi-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalombahozására.

Budapest, 1908. évi julius hó 30-án.

—

ad 25649. szám, fk. I. 1908. **Bock Hermann,** ki folyó hó 29-én automobilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosittatik a székesfőváros területén automobilvezetésre.

Budapest, 1908. évi julius hó 30-án.

—

ad 25653. szám, fk. 1908. **Fekete István,** ki folyó hó 29-én automobilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosittatik a székesfőváros területén automobilvezetésre.

Budapest, 1908. évi julius hó 30-án.

—

ad 26219. sz., fk. 1908. **Mátéházi Matkovits Béla** ur, ki folyó hó 3-án automobilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosittatik a székesfőváros területén automobilvezetésre.

Budapest, 1908. évi augusztus hó 4-én.

—

ad 26220. szám, fk. I. 1908. **Mauthner Zoltán** ur, ki folyó hó 3-án automobilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosittatik a székesfőváros területén automobilvezetésre.

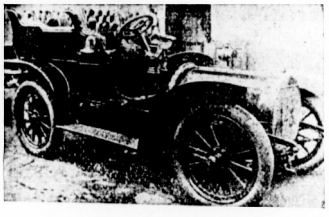
Budapest, 1908. évi augusztus hó 4-én.

Főszerkesztő: **Friedrich Nándor.**
Felelős szerkesztő: **Lindner Ernő.**
Főmunkatársak: **Biró Alajos és ifj. Holub József.**

Blázsei Miklós
automobil-kocsigyártó.
Javitások. Uj carrosseriák.
Budapest, VIII., Práter-u. 67.

Lovag Tichtl Károly
genealogus, heraldikus
mindenféle nemesi ügyekben
felvilágositást ad.
Budapest, VIII., Baross-utca 32. sz.

Használt elsőrendü gyártmányu **automobilok**

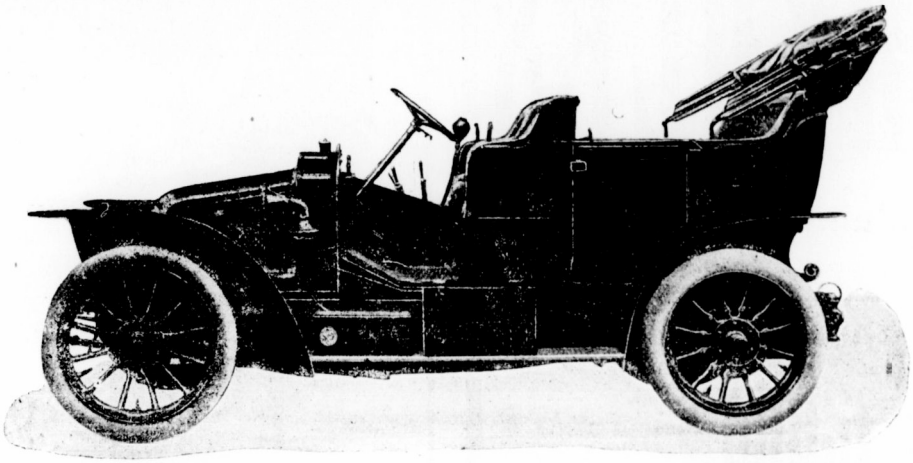
állandóan raktáron vannak

Kozma Mihály-nál
Budapest VIII., Tavaszmező-utca 8.
KOZMA KOCSIGYÁR Alapitási év: 1882.

A
NEMZETI SPORT
ELŐFIZETÉSI ÁRA:
EGÉSZ ÉVRE . . . 20 KORONA
FÉL ÉVRE . . . . 10 KORONA
NEGYED ÉVRE . 5 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 40 FILLÉR, VIDÉKEN 44 FILLÉR.
KAPHATÓ MINDEN DOHÁNYTŐZSDÉBEN. .·. AZ ELŐFIZETÉSEK E LAP KIADÓHIVATALÁBA (VIII., ESZTERHÁZY-UTCA 6.) KÜLDENDŐK.

RENAULT Frères

autogyár. BILLANCOURT (Seine)

Városi kocsik, túrakocsik, üzleti kocsik.

HAJÓ- és REPÜLŐGÉP-motorok, IPARMOTOROK és ELEKTROGYUJTÓK.

Dunlop a „Grand Prix"-ben

Rendkivül meg vagyok elégedve a Dunlop-gummikkal és abroncsokkal az Austin-kocsimon

Warwick Wright.

Épen befejeztem versenyeimet és mondhatom, hogy a Dunlop-pneumatikkal és levehető abroncsokkal a legnagyobb mértékben meg vagyok elégedve.

D. Resta.

Dunlop-pneumatikjaim rendkivül beváltak kocsimon, igen meg vagyok elégedve.

D. M. Weigel.

A nap nagy legyőzöttjei a gummik, botrányosan silányak voltak, kivéve — — Dunlopot a Motobloc és Austin kocsikon.

Berliner Tageblatt cikke.

Magyarországi vezérképviselete.

Sürgönycim: DUNLOP.

VAS GÉZA és Fia

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

Távbeszélő: 65—43.

100% gummi megtakarítás!

HERKULES

szabadalmazott **asbest**
légtömlő védő **szallag**
használata mellett.

Nincs többé defekt szakadás repedés átmelegedés.

Prospektust küld:

Kell Jenő

Budapest, VI., Gyár-utca 26.

100% gummi megtakarítás!

Különleges **automobil**-ruházat vizhatlan angol **szövetekből** és mosható dániai **„LAVALA"**-bőrből.

WESZELY ISTVÁN

angol sport-, gummi- és acél-árú cikkek raktára

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 9. szám, Telefon 79—04. sz.

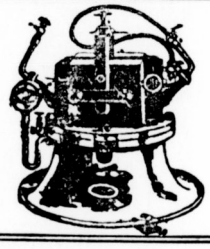
LÁNG LAJOS

BUDAPEST

VIII., Stáhly-utca 7.

Kocsigummi-, automobil- és pneumatik-javitások.

Bárminő gummik megvétetnek.

Automobilok és motoros kerékpárok

használtak is. Továbbá **motoros cséplők, gőzgépek** és **malomberendezések** nagyon olcsón.

FISCHER ERNŐ

BUDAPEST, VII. kerület, Ovoda-utca 41. szám.

Speciálista Automobil-fényezesekben.

HÉJJA BÉLA épület-, porta s mű-butor-asztalosmester

Budapest, Klauzál-utca 14. sz.

Elvállal minden e szakba vágó munkát jutányos árakon, teljes garancia mellett. **Szabadalmazott ágyvasalás.** Teljes lakberendezések. **Modern üzletberendezéseket jótállás mellett készit.**

AUTOMOBIL JAVITÁSOK

szakszerüen lesznek eszközölve modern gépekkel felszerelt **mühelyünkben**, mely műszaki mérnök vezetése alatt áll.

MICHELIN- és Continental-

Pneumatik minden méretben friss áru raktáron.

Egyszerü és igen praktikus

villamos vulkanizáló készülék,

melylyel nagy megtakaritás érhető el.

BÁRDI GARAGE

Budapest, VI., Mozsár-utca 9.

Ha PNEUMATIKOT vásárol, csak

1908. évi mintájú

Continental Pneumatik-ot

vegyen, mely a REDUKÁLT ÁRAK dacára, lényegesen van megjavitva és erősbitve.

Oesterreichisch-Amerikanische Gummifabrik-Actien-Gesellschaft, Wien, XIII/3.

Főraktár: BÁRDI J. RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST, VI., Mozsár-utca 9. sz.

BERLIET

BERLIET

BERLIET

BÁRDI GARAGE

BUDAPEST, MOZSÁR UTCZA 9

ARANY ÉREMMEL KITÜNTETVE

A IV. NEMZETKÖZI AUTOMOBIL KIÁLLITÁSON.

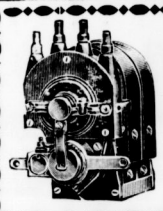
Automobilok

előnyeiről számos eredeti elismerő levél tanuskodik.

LÉGRÁDY TESTVÉREK, BUDAPEST.

VI. ÉVFOLYAM. 34. SZÁM

Nemzeti Sport és az Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

Sürgönycim: ERBENZÜNDER. WIEN, I., Stubenring 14. Telefon: 20.539.

A Monarchia legnagyobb szaküzlete: **AUTOMOBIL-FELSZERELESEK és :: KELLÉKEKBEN. ::**

„Erbengyujtó" elektromagneses gyujtók. Antiderapant „Houben" ❁ „Englebert" Pneu. Árjegyzék ingyen!

Tennis-raket javitó, tennis-pálya készitő és felszerelő.

Macher Rezső

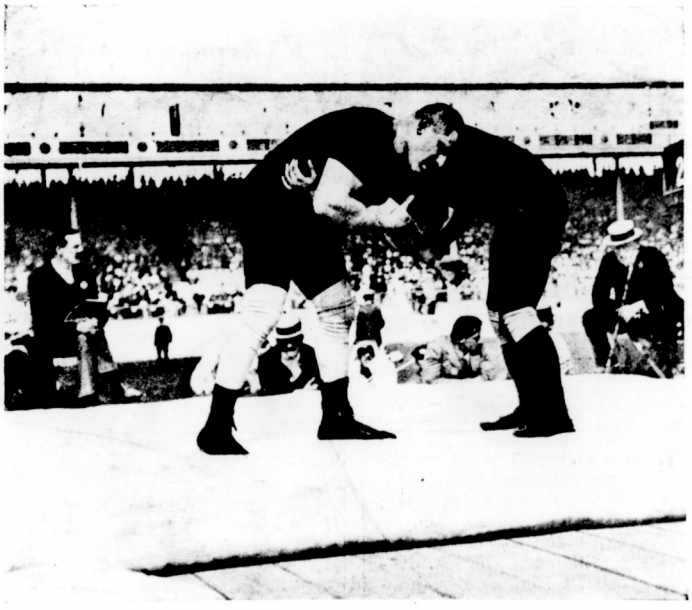
lawn-tennis, sport-üzlete

BUDAPEST

IV., Koronaherceg-utca 3.

(Az udvarban.)

Bátorkodom még szives fig elmét felhivni a most sajtó alatt levő árjegyzékemre. A világhirü J. & S. Scheffield raketek egyedüli raktára Magyarország részére.

Weisz Richárd (Magyarország) a görög-római nehéz sulyesoportban legyőzi az orosz Petroff-ot.

Tusnádfürdői ❁ ❁ ❁ Sporttelep.

Igazgató-tulajdonos

FILIPP ENDRE

Központi iroda:

VII., Városligeti fasor 7.

Megnyilik 1908. junius 15-én.

Vasutállomás, posta, távirda, telefon.

Vivás, uszás, evezés, svédtorna, athletika, lawn-tennisz, céllövészet, galamblövészet, vadászat, halászat.

Téli sportok:

ski, bobsleigh, toboggán, skeleton stb.

Étterem, kávéház, szállodák minden kényelem.

Légfürdők, napfürdők.

Országos és nemzetközi versenyek.

Hölgyszalon, játéktermek.

Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.

VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

Legrégibb magyarországi automobil javitó műhely. Preciziós munka, szolid árak. Modern garage. Automobil-anyag, pneumatik-, olaj-, benzin-raktár.

Jókarban lévő használt automobilok jutányos árban.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken 44 fillér).

Lawn-tennis. Football.

Angol és magyar sportjátékok összes kellékei. Teljes lawn-tennis felszerelések. Amerikai, angol és francia prima raketek. Wright und Ditson, Slazenger, Ayres, Sykes, Davis, Bussey, Prosser, Jaques, Mass & Cie, Williams stb. gyárosok raketjei. Raketjavitások elsőrangu szakmunkás által. Versenylabdák. Slazenger, Standard, selected, Ayres, Champion, Sinnet, Climax stb. Közép és bekeritő hálók stb. Oszlopok. Raketprések. A Magyar Országos lawn-tennis szövetség hivatalos játék- és versenyszabályai. Versenyjegyzőkönyvek.

Uj „Diaboló-játék“ minden kivitelben.

Hitelesitett athlétikai sportcikkek egyedüli főraktára.

Tornaszerek. Valódi olasz Perez-féle vivószőrök. Izomerősitők. Hockey, Golf, Lovas, Polo, Croquet.

Sportöltözékek és felszerelések legnagyobb raktára. Képes sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

Kertész Tódor

sportüzlete

BUDAPEST, IV., Kristóf-tér.

Állandó sportkiállitás.

Sport-, diszmű- és játékárúk.

Utazási és háztartási cikkek.

Alapittatott 1861-ben.

SIMON PÁL
PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jóhirnevü szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől ¼ órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

Littke „CASINO“ pezsgő

Budapesti főraktár:

IV. kerület, Szép-utca 3 szám.

TELEFON: 10—85. TELEFON: 10—85.

A sportot üző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tüz és jég nélkül. Kérjen árlapot a

Geittner és Rausch

cégtől

Budapest, VI., Andrássy-ut 8.

hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.

THERMOS.

Császárfürdő

Budapesten. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangu **kénes hévvizü gyógyfürdő**; modern berendezésü **gőzfürdő**, kényelmes **iszapfürdők, uszodák-, török-, kő- és márványfürdők; hölég-, szénsavas- és villamosviz-fürdők. Ivó- és belégzési kúra.** 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

HALUSKA PÉTER

érofényező és mázoló

Budapest, VI., Andrássy-út 77.

(Rózsa-utca sarok.)

Fürdőkádak és vasbutorok fényezése. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, u. m.: épületek, kávéházak, szállodák és mindennemü butorok festését és erezését a legegyszerübb kiviteltől a legfinomabb kivitelig.

MLAKA JÁNOS

KÁRPITOS ÉS DISZITŐ

BUDAPEST, VI., Csengery-u. 30.

Modern izlésü butorokat, fantasztikus diszitéseket készit. Elvállal javitásokat fürdő- és nyaralótelepeken.

TOPOR ENDRE

ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOSMESTER.

BUDAPEST

VI., EÖTVÖS-UTCA 30. SZ.

Készit mindennemü butort régi és uj stilusban, belső épitészeti munkát, üzletberendezést, portált terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánzását és javitását pontosan elkészíti.

VI. évfolyam. 1908. augusztus 22. 34. szám

NEMZETI SPORT
és a
MAGYAR VIZI SPORT
MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vívómester alapította. A Magyar Vizi Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 20 korona. FÉL „ 10 „ NEGYED „ 5 „

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetések postatakarékpénztári befizetési lappal eszközölhetők. — Postatakarékpénztári chequeszámla 20438. Clearing-forgalom.

Főszerkesztő: Dr. POLÓNYI DEZSŐ laptulajdonos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., ESTERHÁZY-UTCA 6. SZ.

Felelős szerkesztő: FRIEDRICH NÁNDOR

Hirdetési képviseletünk Franciaország, Olaszország és Svájc területére: Société Générale de Publicité „LA RÉCLAME UNIVERSELLE, PARIS.“ 12. Boulevard de Strasbourg 12.

Olympiádunk vezérei.

Sajátszerü jelenség, hogy mily nehezen tudja megtalálni a hazai közvélemény a helyes nézőpontot a londoni olympiád és sportembereinknek azon való szereplése megitélésében. Lelkesedés és lehangoltság, egetverő dicséret és a rosszakaratig menő lesujtó birálat váltogatják egymást. Helyes és objektiv birálatot, elfogulatlan véleményt alig hall az ember. Egyes sportágak hivei kissé tulzott véleménynyel voltak önmagukról és a közvéleményt is vérmes reményekbe lovalták. Ezeknek a várakozáson alul maradt sikere szinte országos lehangoltságot szült. Viszont egyes sportágak kevés reklámmal, bölcs tartózkodással mentek a küzdelembe, ezek diadala nem tudta eléggé a sziveket felmelegiteni. Ehhez járul még, hogy apró-cseprő emberek saját kisebb képesség vagy helytelen életmód okozta balsikerüket minden áron Angliára, vagy ami még komikusabb, az olympiád vezetőségére akarják kenni. Igazán szükséges volna, hogy azok a komoly és megállapodott sportemberek, akik a kétségtelenül változott és a hazaiaktól természetszerüleg eltérő viszonyok között is formájuk tetőpontjára tudtak jutni, tollat ragadnának és megcáfolnák azt a tömérdek valótlanságot, melyet a rosszindulat szárnyra bocsájtott. Olympiádunk vezéreitől oly rengeteg munka, oly fényes sikerek után igazán nem kivánhatjuk, hogy apró lappáliák ellen védekezzenek.

Aki meg akarja érteni, hogy mily szerepet játszottunk az olympiádon, az ne a hazai, hanem a külföldi lapokat olvassa el. Akár az elfogulatlanok teljes dicséretét, akár ellenségeink fogcsikorgató dühét nézi, észreveszi, hogy Londonban a magyar fiuk nagy dolgot műveltek. „Önálló szuverén nemzetként jártak fel és alá, győzelmeik feletti dölyfjükben reá se néztek az osztrákokra“ irja az egyik bécsi lap.

Ebben bizony igazuk volt. Magyarország önállóságát, erejét az olympiádon való szereplésünk százszor jobban bele vitte az idegen népek milliói köztudatába, mint akármely politikai akció. Talán kicsinyesnek tünnek fel ezek a dolgok, de megesett velünk, hogy a magyar kisérők egy részének alig tudtunk szállást kapni, mert a szállodatulajdonos azt hitte, hogy a magyarok — szerecsenek. Mikor aztán a felvonuláskor 70 magyar egyforma, jól szabott, vadonat uj ruhájában, a büszke nemzeti zászló alatt felvonult a Stadionban, az egetverő tapsvihar jelezte, hogy észrevettek bennünket, vagyunk valakik és semmi közünk Ausztria szánalmas, öt tagból álló csapatához, mely messze tőlünk, a betürend szerint elsőnek bandukolt be a körbe. Mire aztán hatszor került a magyar zászló a nagy árbócra, felharsant a Rákóczi meg a Himnus, a lapok hasábokat irtak rólunk, megtanulta Anglia és megtanulta az egész világ, hogy ki a magyar, mi az: Magyarország. A magyar államjog rejtelmeit még nagyon soká nem fogják megérteni külföldön, de hogy a magyar a legjobb vivónép a világon, hogy a magyar uszók, birkozók és atléták hatalmas ellenfelek, azt ma már minden művelt ember tudja.

Ide haza kritizálják a MOB. vezetőségének működését és senki sem fogja megtudni annak a hatalmas munkának részleteit, amelyet ki kellett fejteni, hogy Magyarország államisága kidomborodjék. Az angol lobogókönyvben minden parányi államocskának a lobogója benne van, csak a magyar nincsen és *Muzsa* Gyula sohasem fog eldicsekedni azzal, hogy éjnek idején, automobilon kellett felkeresni a zászlógyárost, hogy a közös kereskedelmi lobogót magyarrá alakittassa, sem azzal, hogy mennyit fáradt, mig megértették, hogy nem a Gotterhalte a mi himnuszunk.

Muzsa Gyula szereplése maga egy győzelemmel ér fel. Irigyléssel néztek miatta az idegen népek reánk. Sok nemzetet vezetett a testi kultusz ünnepéhez méltó férfias alak, de a magyar vezető daliás alakjával, elegáns megjelenésével messze kiválott közülük, akár diszmagyarjában jelent meg a királyné mellett a diszpáholyokban, akár egyszerü frakkjával az estélyeken. De ez csak külsőség. A németek vezetője titkos tanácsos, tábornok, csak németül alig tiz embertől értve tudta elmondani beszédét, *Muzsa* Gyula beszélt mindenki nyelvén, egyforma folyékonysággal. Itt az egynyelvüség hazájában semmi se imponál jobban, mint a nyelvtudás. És *Muzsa* Gyula 12 európai nyelven beszél tökéletesen, ugy hogy az angol nem tudja, hogy nem angollal, a francia, hogy nem franciával beszél. Más vezető megelégszik azzal, ha az ünnepségeken résztvesz, *Muzsa* velünk volt kora reggeltől késő estig. Nemcsak ideálisan reprezentálta hazánkat, ahol az kellett, de résztvett nehéz munkákban is. Tanácsesal, tolmácsolással, vezetéssel szolgált mindenkinek, nem volt panasz, amelyen telhetőleg ne segitett volna. *Muzsa* Gyulát nem szokás a sportmecenások között emlegetni, neki nincsenek Horatiusai. Kevesen tudják, hogy mit áldoz ő sportcélokra. Három olympiádot vezetett, egyet pláne Amerikába, anélkül, hogy valaha az államtól vagy bizottságtól egy krajcárt, egy szobát, egy étkezést elfogadott volna, pedig az egyetlen volt a nemzetek vezetői között, aki

a maga pénzét költötte hazája érdekében. Áldozatkészségéről sokat beszélhetnének a versenyzők is.

Hogy a magyarok sikeréből mily rész illeti meg *Lauber* Dezsőt, azt odakint Londonban és az egész külföldön jobban megértették, mint idehaza. „Ha minden nemzet ugy dolgozott volna odahaza, mint az önök bizottsága, sokkal könnyebb lett volna megrendeznünk az olympiádot" — mondá a rendezőség elnöke. És mikor az Amateur Athletic Association nagy bankettjén a Lord Chief Justice felköszöntötte *de Courcy Laffant*, az BOB. világhirü titkárát, az olympiád lelkét, vezérét: az feleletében az egész olympiád megrendezésének nagy sikerében részt adott *Lauber* Dezsőnek a következő szép szavakkal: „Ha tényleg sikerült nekünk az olympiai játékokat minden részletükben sportszerüen s kifogástalanul előkésziteni s lebonyolitani, azt főképen annak köszönhetjük, hogy egyes nemzetek vezetői részéről oly hathatós támogatásban részesültünk, amely nagy mértékben megkönnyitette nagy munkánk lebonyolitását. Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy itt az összes nemzetek képviselői előtt mondjak hálás köszönetet elsősorban Lauber Dezső kedves barátomnak, a magyar bizottság titkárának, aki legbuzgóbb külföldi munkatársam volt olympiádunk előkészitésében. Már hazulról eleve állandóan ellátott szakavatott, nagyértékü tanácsaival, melyek nagy része a szabályzatokban és rendezésben értékesitésre talált. Mióta itt van is, állandó értékes támaszom az ő szaktudása és rokonszenves egyénisége."

Courcy Laffannak e szavai annál nagyobb hatást keltettek, mert kitünő titkárunkon kivül senkit személyesen fel nem emlitett a külföldiek közül s a többi nemzetek bizottságainak csak együttesen tolmácsolta az angolok köszönetét.

Az ily előkelő és igazán illetékes helyről jött elismerés méltó feltünést keltett az összes nemzetek jelen volt vezetőinek s képviselőinek soraiban, s nagy mértékben öregbitette sportéletünk fejlettségének hirét, s a magyar szinek dicsőségét.

Az a meleg gratuláció, amelylyel e kitüntetésért Lauber Dezsőt az összes nemzetek képviselői elhalmozták, nemzetünk jó hirnevének egy ujabb hatalmas térfoglalását jelentette a külföld előtt.

Olyan siker ez, melyet a mi elismerésünk már alig fokozhat.

Hogy pedig mit köszönhet az ő fáradhatatlan szorgalmának és hihetetlen ügyességének a magyar csapat, azt kevesen tudják és méltányolják. Ugy leszünk ezzel is, mint Athénben voltunk, hogy hónapok után a külföldi lapokból tudtuk meg, hogy az egyik bajnokságot voltaképen nem is a versenyző, hanem Lauber Dezső nyerte meg.

Mint minden olympiádnál, ugy ezuttal is, a legnagyobb elismerés illeti *Brüll* Alfrédet. Pazar bőkezüséggel több versenyzőt a maga költségén vitt ki és látott el, nagy szakértelmével és nyelvtudásával kivivta az egész világ elismerését. Szavai sulyát jellemzi, hogy a birkozó-ülésen tartott beszédét a legtöbb lap csaknem szószerint közölte, ép ugy nagy tetszést aratott az uszóbanketten mondott fényes beszéde is. Amit pedig a birkozókért, kiknek vezetésére vállalkozott, tett, a legnagyobb dicséretre méltó. Kitünő bajnokunk, *Weisz* Richárd, sokkal kiválóbb sportegyéniség, hogysem rossz néven vehette azt a kijelentésünket, hogy babérjait és dicsőségét szinte meg kellene osztani *Brüll* Alfréddal.

Gerentsér Lászlóért, ki az atlétákat vezette, eredményei beszélnek. Somody, Bodor, Simon, Wiesner, Nagy József és a többiek óriási javulása megmutatta, hogy *Gerentsér* László dr. feladata magaslatán állott, szerencsésebb gondolatot, mint az ő küldetése, alig képzelhetünk el. Hatalmas sporttudásával lelkiismeretesség és buzgalom párosult. Amellett, hogy a fényesen beválott atlétikai tréninget vezette, időt és módot talált arra is, hogy a vivókat iskolázza, amit igazán alig lehet eléggé meghálálni neki.

Ki kell adnunk az elismerésből a méltó részt *Vida* Henriknek, uszóink vezetőjének is, aki fáradhatatlan buzgalommal és nagy szakértelemmel felelt meg nehéz feladatának és ha az uszók nem is arattak olyan diadalt, mint aminőt a felcsigázott közvélemény tőlük várt, az semmi esetre se őt, a szerencsétlen véletlent terheli.

Tornászatunkhoz nagy várakozást nem füztünk, de annak becsülettel megfelelt. Remélhető, hogy a tapasztalatok, melyeket tornászaink és azok lelkes vezetője, *Kmetykó* János gyüjtöttek, idehaza is értékes gyümölcsöket fog teremni.

Még *Lázár* Józsefről emlékezünk meg, aki az éjet nappallá téve, felelt meg óriási feladatának, hogy a magyar sportközönséget pontos és szakavatott tudósitásokkal lássa el. De ezen szorosan vett kötelességen felül igazán nagy szolgálatot tett nyelvismeretével és sporttudósitásával az atlétáknak is, segitve és támogatva őket szereplésük és tréningjükben.

Nem zárhatjuk le az Olympiád személyi részének méltatását anélkül, hogy *Andrássy* Géza grófról és *Gerenday* György dr.-ról a MOB. elnökéről és ügyvivő alelnökéről hálásan meg ne emlékeznénk. Hogy a közoktatási kormányunk ezuttal oly jóindulattal, oly bőkezüséggel támogatta a magyar olympiai kiküldötteket, hogy igy egyáltalán lehető volt hazánk méltó képviselete, *Muzsa* Gyulával együtt hármuk érdeme. A MOB. mintaszerü, páratlan és közmegelégedést keltő vezetése pedig legfőként *Gerenday* György dr. érdeme. Csak egy levél ez ahhoz az érdemkoszorukhoz, melyeket sportéletünk nagynevü vezére már halomba gyüjtött össze.

*

Dicséret csupán és semmi gáncs, amivel adóznunk kell az érdemnek. Sokaknak érthetetlen ez. Aki azonban becsületes szivvel, elfogulatlan gondolkozással látja azt a rengeteg munkát, melyet sportéletünk vezérei, önzetlen lelkesedéssel a köz érdekében kifejtenek, amelynek sportüzőink csak tövistelen gyümöleseit élvezik: meg fogja érteni, hogy a magyar sportközönség háláját kifejezni kevesek a szavak, oda érzelmek, tettek kellenének.

A NEMZETI VIVÓ-KLUB rövid két éves fennállása alatt vivósportunk legjelentékenyebb tényezői sorába emelkedett. E két év alatt fényesen rendezett versenyeivel, szép társadalmi ünnepeivel oly sikereket aratott, hogy joggal vehette fel programmjába keretei nagy arányu kibővitését. Kitünő elnöke *Hajdu* Marcell dr. méltó társelnököt kapott *Domony* Mór személyében, akinek a vivósportban történt állás vállallása nemcsak a klubra, hanem az egész magyar vivósportra rendkivüli nyereséget jelent. Ugyanezt mondhatjuk *Kornfeld* Pálról, aki *Werkner* Lajossal együtt a klub igazgatói szerepére vállalkozott. Ezek az urak a klub lelkes alelnökeivel dr. *Héderváry* Lehellel és *Rózsa* Vilmossal együtt egész csendben egy nagyszabásu akcióba fogtak, melynek eredménye a klubtagok számának majdnem kétszeresre való emelkedése lett. Olyanokat is sikerült tagokul megnyerni a klubnak, akik ez ideig csak távolról kisérték figyelemmel a vivósport fejlődését, de most hajlandók erkölcsi és anyagi erőikkel is áldozni az érdekében.

E fejlődésnek megfelelően a klubhelység is szüknek bizonyult, igy a klub vezetősége azt ujabb hat szoba hozzávételével bővitette ki. A vivóterem mintegy 6 méterrel lesz hosszabb, az öltöző az eddigi kétszerese lesz, nagy modern berendezésü fürdőszoba és száritókamra egészíti ki a sportberendezést. Közvetlen a vivóteremhez csatlakoznak a klub kaszinó helyiségei, melyek közül a pompás szalont és billiárdszobát emeljük ki.

A klub sportsikereinek teljes biztositékát továbbra is az

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.

Lelkiismeretes tanitás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben megnagyobbitva
Kard-, vitőr- és ökölvivás, tornázás.

képezi, hogy a tanitás *Fodor* Károly kipróbált kitünő kezeiben marad.

A MAC. VIVÓPROGRAMMJA. A MAC. ez idei vivószezonját már szept. elsején megkezdi és pedig a mult évek tapasztalatain okulva az időjárásra való tekintet nélkül a klub városi helyiségében, a Nemzeti Lovardában. A klub mesterei ez évben is *Santelli* Italo és *Schlotzer* Gáspár lesznek. A vivóórák ezuttal is hétfőn, szerdán, pénteken este 5—9 óra között fognak megtartatni és pedig 5—7-ig a kezdők, 7—9 óráig a versenyvivók részére.

A klub minden hónapban felváltva egy nyilt és egy hendikep háziversenyt rendez ugy kardra, mint tőrre, ezenkivül minden hóban egy nagy vendégestélyt ad.

Az idén esedékessé válik a minden két évben megvivott *Keresztessy-emlékverseny*, melyen a néhai nagy mester által a MAC. részére alapitott és a legjobb magyar kardvivónak szánt serleg kerül eldöntésre. A verseny határnapja előreláthatólag január hó vége lesz. A verseny, mint mindig, ugy ezuttal is egyesiteni fogja hazánk minden kiváló vivóját, igy méltó ünnepe lesz a legnagyobb magyar mester emlékének.

E versenynyel kapcsolatosan egy érdekes verseny terve kerül megvitatás céljából a MAC. választmánya elé. Meg akarják rendezni a „London AC. — Rest of England" mintájára a kard csapatversenyt a *MAC. és a többi Magyarország között*. E verseny ugy folyna le, hogy a MAC. ötös csapata ellen hazánknak a MAC.-on kivül álló vivóiból tetszés szerint összeválogatott másik ötös csapata állana ki. A győztes csapat minden tagja tiszteletdijat kapna. A zsürit nem a MAC., hanem az ellenfél csapata válogatná össze. Ez a verseny bizonyára a legnagyobb érdeklődést fogja kelteni, mert a tavaly rendezett klubközi csapatversenyen a MAC. tulságos fölénye folytán a többi egyesület kevésbé volt képes érvényesülni.

Egy másik inditvány a klubbajnokság ujból való kiirását hozza szőnyegre. Tudvalevőleg *Mészáros* Ervin 5 év előtt nyerte e bajnokságot első kiirásában. A klub hatalmas vivógárdája azonban megérdemli, hogy a verseny legalább öt évenkint mindig ujból kiirásba kerüljön.

Természetes, hogy a klub vivói minden versenyen teljes erővel részt fognak venni, ez okból a tréning is állandó lesz. A tavaszi programm, melyben a párbajtőr és egy szabadtéri kardverseny is szerepet játszanak, csak később kerül megállapitásra.

AZ OLYMPIAI VIVÓVERSENY részletes birálatát és méltatását csak e vivószezon kezdetén, szeptember elejével, kezdjük meg. A rendkivüli érdekességü cikksorozat megirására *Nagy* Béla drt kértük fel.

A LES ARMES ÉS VIVÓINK. Igen kedvező benyomást tett a közvéleményre az, hogy az olympiádra induló vivóink igen szerény hangon tárgyalták saját esélyeiket. Még a verseny megkezdése után irott s lapunkban megjelent cikkek is nyomatékosan utaltak arra, hogy mily hatalmas nemzetekkel és kitünő ellenfelekkel fogunk találkozni, akikkel szemben biztosra venni a győzelmet, vakmerőség volna. Hogy azonban vivósportunk vezetői jól ismerték esélyeinket és a győzelem nem véletlen műve volt, igazolja, hogy *Nagy Béla* dr. a *Les Armes* hasábjain bátran utalt arra, hogy a kardverseny győzelméhez teljes joggal füzünk reményt. Most, hogy a verseny lezajlott a *Les Armes* saját szerkesztője tolláből a következő cikket közli:

„Egyszerü ténymegállapitás".

Kivágjuk a mi kitünő magyar munkatársunknak legutóbbi cikkéből a következő prófétai jellegü sorokat:

„. . . . . Mi reményeinket a kardversenyhez füzzük. Ez a remény azonban oly erős az egész országban, hogy vivóink legkisebb balsikere, akár az egyéniben, akár a csapatban általános családást okozna. Ime a vivók neve, akik a szineinket védelmezni fogják: Szántay a magyar kardbajnok, Mészáros többszörös tőrbajnoka Magyarországnak, számos nagy nemzetközi verseny győztese. Tóth, ki a kedvezőtlen körülmények között is harmadik lett Athénben, Zulavszky egyike hazánk legkiválóbb művészeinek, továbbá Fuchs, Werkner, Gerde és Földes, méltó képviselői az ifju gárdának, mely kiválóságát már számos magyar verseny megérdemelt diadalával bizonyitotta."

„Most már vessük a cikkhez, hogy a magyar kardesapat tényleg első lett. Az egyéni versenyben pedig *Fuchs* első, *Zulavszky* második, *Szántay*, *Tóth* és *Werkner* negyedik, ötödik és hatodik lettek, és hogy a nyolcas döntőbe 5 magyar került.

Ezek után olvasóink elismerhetik azt a kiváló gondot, amelylyel mi a világ első szaktekintélyei sorából munkatársainkat kiválogatjuk, akik igy tudják leadni véleményüket országuk vivósportjáról. *L. A.*"

SANTELLI ITALO. Az olympiai vivósikerek méltatásánál sem a sajtó, sem a közvélemény nem emlékezett meg kellő módon az olympiai tréning kitünő mesteréről: *Santelli* Italóról. Mikor az olympiai vivóbizottság őt választotta meg a tréning mesterévé, mint a következmények megmutatták, igen szerencsés határozatot hozott. Az egész világon nagyon kevés a mester, aki vele a versenyvivók kiképzésében, a gyakorlati versenyzés tanitásában versenyezhetne. Az olympiai tréningbe egész tudását és lelkesedését belefektette, naponta fáradhatatlanul végig vivott az egész erős versenygárdával. Egyforma buzgalommal tanitotta nemcsak a saját tanitványait, hanem a többi mesterekéit is. Hogy mily sikerrel, annak legszebb bizonyitéka, hogy nem egy vivó oly formába jutott, aminőbe soha azelőtt nem volt és aminőről az olympiai tréning nélkül nem is álmodhatott volna.

Mint értesülünk, mindjárt a vivószezon elején, alkalmat fognak keresni a vivók, hogy hálájukat a mester iránt egy ünnepély keretében leróják.

VIVÁS ZOMBORBAN. A zomborban rendezett nyári vivókurzus a szombati nappal bevégződött, igen szép sikerrel. Örvendetes dolog, hogy a vivás ügye a vidéki városokban is kezd tért hóditani, csak az a kár, hogy a vivók pár heti sikeres és szorgalmas munka után kénytelenek legtöbbször a vivást — megfelelő mester és a viszonyok folytán — abbanhagyni.

Dicséret illeti a zombori vivókat, akik Santelli Italo mester tanitása és művészetén annyira fel lelkesültek, hogy elhatározták, hogy a „Zombori Sport-Egylet" kebelében a vivást állandóvá teszik és a téli hónapokra is mestert szerződtetnek, hogy addig is, mig a jövő nyáron Santelli maestro — igérete szerint — ismét körükbe jön, — tudásban gyarapodjanak.

Santelli maestro tiszteletére szombaton este fényesen sikerült bucsubankettet rendeztek tanitványai, melyen többek között egy szép virágcsokor átnyujtása mellett Novák Elemér dr. bucsuzott szép beszédben a tanitványok nevében, a távozó mestertől és lelkes szavaira határozatba ment, hogy a „Zombori Sport-Egylet" október elején a vivás propogálására szép vivóakadémiát fog rendezni, melyre Santelli mester le fog rándulni.

Ez alkalommal mindjárt sok aláirás is biztosittatott a téli vivószezon alkalmával tartandó vivókurzuson való részvételre.

ANGLIA SKULL BAJNOKSÁGA. Anglia bajnoka büszke cimét George Towns birja, tőle akarja Ernst Barry, Blackstaffe kitünő trénere megszerezni, kihiván őt metschre 200 font betét mellett a cimért versenyre. E verseny napjául október 12-ikét tüzték ki. Towns, ki közvetlenül az olympiai versenyek előtt ért Angliába, ausztráliai születésü és ott is él állandóan, mint egy virágzó hajóépitő cég tulajdonosa. Ő jelenleg 40 éves, jó erőben levő, Barrynél valamivel alacsonyabb skuller, ki Sullivan asszisztálása mellett tréniroz. A versenyre ugy Sims, mint Clasper épitenek hajókat számára, teljesen egy méretre, (24 láb 7 m. 20 cm.) hosszura. A jövő héttől kezdve Spencer Gollan is fogja trénirozhatni, ki jelenleg Golf-játékra van angazsálva, azután Sullivannal együtt doublóban kisérik a Putney-Mortlake közötti 4¼ angolmértföldes bajnoki távon. Az angolok szivesebben vennék az angol föld, az anyaország, szülöttének, E. Barrynet győzelmét. Barryt, aki most 26 éves, Jack Wingate trenirozza, de maga Blackstaffe is ügyel rája. Azonkivül Barrynek a nyugat-londoni hajósok (prof.) testülete is megigérte, hogy szeptembertől egy nyolcassal coacholják, a race nyolcast a London rewing-club bocsátja rendelkezésükre. Barry, Sims hajóban evez, melynek hossza 8 m. 10 cm., tehát 3 lábbal hosszabb Townsénál. Barry a már deponált 250 fonton kivül még 50 fontot tartozik szeptember 9-ig deponálni. E 300 fontból 50 a rendezés költségeire szolgál, a másik 50 pedig Towns utiköltsége, melyet, ha

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

nyer, ha veszt, felvehet. A 200 font s a „Sportsmann" c. lap serlege a győztesé leend.

AZ „ELŐRE" BUDAPESTI EVEZŐS-EGYLET, melynek megalakulásáról már hirt adtunk, uszóháza teljesen elkészült s a pesti parton a Margit-szigetnek szemközt a Viktoria malom előtt van kikötve. A csinos uszóház 50 működő tag befogadására képes. A tagok javarésze most kezd evezni tanulni. Az egyesület hivatalosan a Duna budapesti evezős-egylethez fordult kérésével, hogy tagjai kiképzésére delegáljon valakit, illetőleg kérjen fel. A „Duna" kérésüknek eleget téve, két művezetőjét kérte fel erre, kiknek vezetése alatt a magyar verseny evezős gárda is, hiszszük, kitünő uj erőkkel fog gyarapodni.

ANGLIA SZÁMOS REGATTÁI KÖZÜL a Marlow-regatta, az, melyet mint I. osztályu versenyteret nagy számban keresnek fel az evezősök s rendesen az egyetemi csapatok is. A regatta elnöke R. C. Lehman a parlament tagja, Lord Desborough és Mr. Smith, a parlament tagja, kik mind ismerősök Angliában járt olympiai kiküldötteink előtt. Az inditó tisztét F. S. Kelly, F. C. Ricardó (Leander) és F. R. Campbell (Marlow) töltötték be. A verseny kiválóan sikerült s mind a kilenc versenydijért számos csapat állt a starthoz. A regattát augusztus 8-án egész napon át rendezték s több előversenyt tartottak. A *junior skiffet* (9 résztvevő) C. G. Rought a Thames RC. tagja nyerte meg; második L. G. Field (Vesta RC.). A *szenior skiffet* G. E. Fairbairn (Ictus Col., Cambridge) nyerte, második G. L. Gossler (London RC.) öt résztvevő, az előversenyben Cowelt, kit Angliában Killer és Levitzky is vert, az előversenyben Gossler könnyen győzte le. A *junior kormányos négyest* a Wiking-club nyerte J. C. Cotes, C. Rigden, S. Johnston, L. S. Loyd (stroke) és a Loyd (korm.)-ból álló csapat nyerte öt csapat közül. A *pair oart* Jesus coll. Cambridge nyeri E. C. Heuty (bow) és G. E. Fairbairn (Ictus Coll., Cambridge) nyerte, második G. L. szenior kormányos négyest Aurol B. C. nyeri, (Cumming, Edge, Waterworth, I. Lean str., Musson cox), a dij vélője Henley boat-club volt, hat résztvevő csapat. A Marlow nyolcast 3 résztvevő csapat közül Twickenham RC. nyeri. A nagy nyolcast Maidenhead RC. nyeri Henley ellen. A nagy négyes serleget (non. cox) Jesus college Cambridge nyeri (E. C. Heuty, A. Donaldson, H. E. Swanston, G. E. Fairbairn str.) nyeri. A dijakat Lady Clayton osztotta ki. A regatta után a vizen velencei ünnepélyt rendeztek és nagy tüzijátékot.

A LEGELŐKELŐBB REGATTÁK EGYIKE A DATCHET-REGATTA, melyet augusztus 10-én rendeztek Lord Montagne és Lord Wolwerton elnöklete alatt. A regatta nézői közt voltak Albert és Henry hercegek, kik puntökben is nézték a verseny egyes számait és e közben maguk is puntöltek. A regattán megjelentek még a királyi ház tagjai közül Mary, walesi hercegnő és Georgs John hercegek, kik a regatta utáni művészi hangversenyen is részt vettek s a tüzijátékot is megszemlélték. A versenyszámok között hölgyversenyek is voltak és pedig doubl skull kormányossal, a kormányos és egy evezős hölgy volt minden csónakban (4 csapat, 2 előverseny). Továbbá férfi double scull nőkormányosokkal és non cox doubló vegyes párokkal, továbbá vegyes punting-verseny és női egyes punt-verseny, melyet a győztes ½ hoszal nyert meg érdekes küzdelem után.

ÉRDEKES FOGADÁS dőlt el mult vasárnap (aug. 9.) két ismert turaevezősünk Horváth Kálmán (Neptun EE.) és Scheldt Géza (Nemzeti HE.) között. A fogadás tárgya az volt, hogy ki tud rövidebb idő alatt felevezni Vácra skiffen, azon kikötéssel, hogy az ut folyamán megállani nem szabad. Horváth Kálmán még azt az előnyt is adta ellenfelének, hogy az a Nemzeti legjobb skiffjében, mig ő nehezebb hajóban, még pedig főszerkesztőnk „Gyémánt"-jában fog indulni. Igy is történt. Indulás vasárnap reggel 6 óra 50 perckor volt s pedig Lakner Károly inditó a sorshuzás alapján Scheldt Gézát inditotta elsőnek, mig egy félórával később Horváth indult el. Vácott a célnál, mint célbirók Szendey Béla, Fleischmann Ottó és a Váci EE. két tagja fungáltak. Az érdekes mérkőzést Horváth nyerte meg, amennyiben a távot 4 óra 2 perc, mig Scheldt 4 óra 7 perc alatt tette meg. Tekintve Horváth szélesebb és kb. 8 kg.-al nehezebb skiffjét a teljesitmény kiválónak mondható.

NÉMET EVEZŐS BAJNOKSÁGOK. Hamburgban a következő eredménynyel folytak le: I. *Négyes kormányossal.* 1. Mainzer Ruder-Verein. II. *Dubló.* 1. Wiking (Berlin). III. *Négyes kormányos nélkül.* 1. Ludwigshafener RV. IV. *Pair oar.* Ludwigshafener RV. V. *Skiff.* 1. Lucas (Mainz). 2. Thiemann (Potsdam) v. Gaza (Berlin) feladta. VI. *Nyolcas.* 1. Mainzer RV. 2. Frankfurter RG. „Germania".

Szilánkok.

Nagyon különös és furcsa, uszósportunk hirnevére fölötte káros és azt esetleg diszkreditáló baklövés esett meg a MUE. mult heti versenyén. A térmérők feladatukat ugyanis oly könnyelmüen fogták fel, hogy a 440 yardos bajnokság távolsága — mint utólag kiderült — helytelenül volt kitüzve és a versenyzők körülbelül való becslés szerint 5—6 m.-el kevesebbet usztak a kelleténél. Fölöttébb lerontja egy bajnoki verseny klasszikus komolyságát az ilyesmi és főleg a külföld előtt időmérésünk és rekordjaink megbizhatóságát, hitelét erősen kockára teszi. Régi tapasztalás egyébként, hogy a versenyek térmérői rendesen olyan emberek, kiknek az uszósporthoz nagyon kevés közük van és gyakran csak decorum céljából szerepel nevük a programmon. Ilyen és ehhez hasonló *tévedésnek,* hogy ne mondjuk abderitaságnak, erélyesen elejét kell venni; ha másként nem, ellenőrizze a szövetség a pályafelmérést, hisz elvégre is az ő bajnokságáról volt szó.

* * *

Örömmel üdvözöljük idén a Fiumei Atletikai Clubot ismét a versenyrendező egyletek sorában; a magyar tengerpart sportéletének leghivatottabb képviselője tavaly az uszás terén mitsem hallatott magáról és igy annál szivesebben vesszük kiirását, melyen magyar sósvizi bajnokságok is szerepelnek. Az ilyenek kiirása nagyon helyén van, rendezznek hozzájuk hasonlókat Angliában is, Ausztriában is, csak arról kell gondoskodni, hogy állandó jellegük megóvassék. Képtelenség egy bajnokságot esetleges megszakitásokkal megrendezni; vagy ejtessék el egészen, ha nyomós indokok szólnak emellett, vagy irassék ki évről-évre. A fiumei versenynek még egy más szempontból is nagy jelentősége van, amely szempont méltánylást és támogatást érdemel. Ugyanis az olympiád miatt ugy az MTK. siófoki, mint lapunk szerkesztőségének tervbe vett vidéki uszóversenye elmaradt, ugy hogy a FAC. meetingje a vidék uszósportjának ad majd remélhetőleg erőteljes lökést és csinál propagandát szép sportunknak odalent, ahol az Adria kéklő hullámai oly önként kinálkoznak. Vidéki sportunkra pedig ugyancsak ráfér, hogy propagálják. Isten tudja, mennyire!

* * *

Világbajnok-e, vagy nem!? Ezt a kérdést vetették fel a közelmultban mérvadó köreink az olympiai győztesekre vonatkozólag. Aktuálitást a kérdésnek az adott, hogy a bécsi császárjubileumi versenyen Bieberstein egy olyan versenyszámban indult, melyből bajnokok ki voltak zárva. (Meisterschwimmer ausgeschlossen.) Ebből önként következik, hogy Bieberstein nem tekintette és érezte magát *világbajnoknak.* Óvás adatván be ellene, a zsüri azt elutasitotta, tehát azonositotta magát a német álláspontjával, azon indokolással,

Világra szóló magyar találmány!

(Szabadalmi igénye 6437. védjegye 17.523. szám alatt bejelentve. A természettudomány legujabb vivmánya folytán, a haj, szakál, bajuszszálak magvát képező anyagnak felfedezése alapján készitve. A **„Hajvedő Sámsonid" a hajhullást megszünteti.** A „Hajtermő és növesztő Sámsonid" néhány heti használat után az utasitás betartása mellett a ritka és rövid hajzatot pedig dus sürüvé teszi és igen **hosszura megnöveszti** Ugyan az bajusz- és szakálra nézve is. Jó eredményéről a feltaláló kezeskedik. Ára a rendes uton bevált hajmagvakat tartalmazó „Hajtermő és növesztő Sámsonid"-nak, kenőcs vagy folyadék (hajszesz) alakjában 20 korona. A „Hajvédő Sámsonid" ára 10 kor. Kapható postai utón kizárólag a feltalálónál és egyedüli készitőnél: **Dr. Hollósy Istvánnál. Budapest, VII., Hársfa-utca 36. szám.**

a haj termését előidézi,

hogy a kiiráson az olympiai versenyek nem szerepelnek kifejezetten mint világbajnokságok. Ez tényleg igy is van. De a köztudat és felfogás e versenyeket mindig kapcsolatba hozta a világbajnokság fogalmával, mely ugyszólván összenőtt velük és melyet a konkurrencia sportbeli sulya, nemzetközisége és ereje indokolttá is tesz. Aki az olympiádon győz, az tényleg a jók legjobbja, a bajnokok bajnoka. Papiron, a holt betühöz való ragaszkodás szerint azonban Bieberstein nek van igaza. Legyen néki az ő hite szerint.

Olympiai tanulságok.

II.

400 m.-es verseny.

Ez volt megnyitó száma az olympiád uszósportbeli eseményeinek és mindjárt az angol szinek győzelmét hozta az első előfutamban, ahol a tüneményesen feljavult T. S. Battersby diadalmaskodott 5 p. 48.8 mp. alatt Las-Torres ellen, aki azonban 5 p. 52.2 mp.-es eredményével mint legjobb második bekerült a középfutamba. A második futamot W. Foster (angol) 5 p. 54.8 mp.-el nyerte, a harmadik swim-over volt T. B. Tartakover (Ausztrália) számára. Másnap a hátralevő futamok győztesei közül a legjobb időt H. Taylor (Anglia) érte el 5 p. 42.2 mp.-el, mig a többi sem különös küzdelmet, sem kiválóbb időt nem eredményezett: T. E. Beaurepaire (Ausztrália) 5 p. 49.2 mp., O. Sheff (Ausztria) 5 p. 52.2 mp., Zachár J. (magyar) 6 p. 09.8 mp., Hajós H. (magyar) 6 p. 19.8 mp., P. Radmilovic (angol) 6 p. 10 mp. A középfutamban Taylor második helyre uszott, erejét a döntőre tartogatva és igy 5 p. 40.6 mp.-es idővel Shefftől karcsapással kikapott, Battersby 3., Las-Torres 4. és Hajós 5. helyen végezett. Beaurepaire a második középfutamban 5 p. 44 mp. alatt győzött Foster ellen, harmadik Radmilovic. Zachár feladta és Tartakover nem indult. A döntőfutamban Taylor óriási formát mutatott és 5 p. 36.8 mp. alatt könnyen nyerte a világbajnokságot Beaurepaire (5 p. 44.2 mp.) és O. Sheff (5 p. 46 mp.) ellenében. Elismerő okmányt kapott T. S. Battersby, Las-Torres B. és W. Foster. — *Henry Taylor* (Chadderton SC.) 23 éves és 173 cm. magas. Első értékesebb szereplése 1905-ben volt, mikor Anglia 440, 500 yardos és 1609 m.-es bajnokságában harmadik helyen végezett Kieran, illetőleg Billington mögött. 1906-ban Athénben 400 m.-en lemaradt Sheff mögött, de az egy ang. mfdet megnyerte; Angliába visszatérve győzött a 440, 500 yardos és 1609 m.-es angol bajnokságokban; tavaly minden középtávu bajnokságot megnyert, csak a távbajnokságban kapott ki Radmilovictól. Az idei világbajnokságokban nagy formát mutatott, most mintha visszament volna; jelenleg pihen is különben. *F. E. Beaurepaire* (Albert Park Swimming-Club, Melbourne) 17 éves mult, 176 cm. magas. Francia eredetü, de állandóan Ausztráliában tartózkodik. 14½ éves korában már megnyerte Viktoria 220 yardos sósvizi és 440 yardos bajnokságát, utóbbit 6 p. 15 mp.-el; 1907-ben 300 yardtól felfelé minden bajnokságot megnyert, szintugy idén is, 220 és 100 yardon második lett Healy mögött; 440 yardos ideje 5 p. 28 mp. volt. Angliában nem kevesebb, mint négy országos bajnokságot nyert (220, 440, 880 yard, 1609 m.). *O. Sheff* (Wiener Athletiksport-Club) 18 éves; 1905-ben tünt fel, mikor nyáron 440 yardon a Communalbadban 6 p. 13 mp. alatt Kiss Gézát megverte; ugyanez év telén Ausztria 500 m.-es bajnoka lett ugyancsak Kiss ellen 7 p. 35 mp.-es eredménynyel. Párisban Billington és Forsyth mögött 500 m.-en harmadik volt. 1906-ban megnyerte az athéni 400 m.-es világbajnokságot és 1609, 1000, 500 és 200 m.-en Ausztria bajnokságát; 880 yardon magyar bajnok is lett; 100 m.-en azonban Bruckner megverte. Tavaly sokat vesztett kiváló formájából és Zachártól több izben kikapott; mindamellett 1609, 1000 és 500 m.-re megnyerte az osztrák bajnokságot. Idén ismét fényes formában van. *Középtávon megint bebizonyult, hogy nem tudunk még az angoloknak egyenrangu riválisai lenni és az ausztráliai Beaurepaire s az osztrák Sheff is jobbak a mienknél, akiknek azonban mentségére szolgálhat, hogy 400 m.-es tréningjük alig lehetett.*

1500 m.-es verseny.

Az előfutamok nem igen hoztak érdekes találkozást, csak Sheff és Taylor küzdelme keltett figyelmet. Battersby itt már kimutatta a foga fehérét, Springfield-et könnyen legyőzve. Magyar nem is indult. Az első futamban P. Radmilovic (angol) lett első 25 p. 02.4 mp.-el, a másodikban F. E. Beaurepaire (Ausztrália) győzött 23 p. 45.8 mp. alatt, a 3-ik swim-over volt L. Moistnak (angol); a 4-ik T. S. Batterby (angol) nyerte 23 p. 42.8 mp.-el, az ötödiket J. A. Jarvis (angol) 25 p. 51.6 mp. alatt, H. Taylor a hatodikat 23 p. 24.4 mp. alatt, Sheff itt 25 p. 15.8 mp.-ével legjobb második volt. Az 1. középfutamban Beaurepaire találkozott Taylor-rel, akinek 800 m.-ig munkát adott, de ott az angol elment és 22 p. 54 mp. alatt könnyen győzött. A 2. előfutamban csak Sheff és Batersby startolt, mert Jarvis és Radmilovic nem vett részt; utóbbi a stafétára tartogatta magát. Battersby elég erősen uszott, 23 p. 23 mp.-el a kényelmesebben dolgozó Sheff-et 2. helyre utasitva. A döntőben nagyobbrészt Battersby vezetett, de Taylor végspurtjával nem tudott megbirkózni. Taylor néhány yarddal győzött, (22 p. 48.2 mp. olympiai rekord) viszont Battersby rövid néhány mp.-nyi vesztegelés után tovább uszott és megjavitotta D. Billington 24 p. 42.6 mp.-es rekordját 24 p. 33 mp.-re. Sheff feladta, Beaurepaire harmadik lett. — Taylor és Beaurepaire adatait az előzőkben már adtuk. *T. S. Battersby* (Southport Swimming-Club) óriási szorgalmával és kitartó tréningjével küzdötte fel magát elsőrangu uszóvá; 1906-ban harmadik volt az 500 yardos angol bajnokságban, tavaly ½ ang. mfdön 3., 1 ang. mfdön 4. lett. Idén rengeteget javult és az olympiádon mindenkit elragadott fényes feljavulásával. 1609 m.-en az idei angol bajnokságban Taylort 3. helyre szoritotta, Beaurepaire után. — *Hosszu távon még sokkal messzebb állunk a külföld mögött, mint középtávon és még nagyot kell fejlődnünk, haladnunk, mig amazokat elérjük.*

A Magyar Uszó Egyesület nemzetközi uszóversenye.

Tizenötéves fennállását ünnepelte a MUE. a mult héten rendezett 2 napos uszóversenyével. A verseny meglehetős szép sportot igért, mert hiszen eltekintve a szerencsésen összeállitott programmtól, az olympiádról visszatért uszóink hosszu szünet után itt mérköztek ismét egymással. A közönség méltányolta a MUE. vezetőségének a verseny sikere érdekében kifejtett nagy tevékenységét és mindkét napon óriási számban töltötte meg a Császárfürdőt.

A főérdeklődés természetesen leginkább Halmay szereplése felé fordult, ki a 100 m. és 50 m.-es versenyeket fölénnyel nyerte s mindkettőben országos rekordot teremtett. Las-Torres és Zachár párharca a ¼ ang. mfdes bajnokságban kevés élvezetet nyujtott. Mindkettő, főleg azonban Zachár messze visszament formájában. Tempóik a tultrénirozottság és fáradtság jeleit viselték magukon. A versenyt különben Las-Torres nyerte nagy fölénnyel, de elért ideje messze elmaradt a mult évi eredménytől, különösen, ha hozzávesszük, hogy kb. 5—6 m.-rel rövidebb távot usztak a kelletténél. Olyan hiba a pályát felmérő és kijelölő egyénektől, mely egy kis rosszakarattal összes rekordjaink hitelességét kétségessé teheti.

A 200 yardos melluszás Toldi könnyü zsákmánya lett, ki 2 pere 45.4 mp.-es idejével beállitotta az országos rekordot, stilusa ellen azonban többféle kifogás merülvén fel, az valószinüleg nem lesz hitelesithető. Szabálytalan uszás cimén óvás is adatott be ellene, melyet azonban a zsüri hosszas vita után elutasitott.

A 2-ik napnak főszáma a ½ ang. mfdes Porzsolt Gyula-emlékverseny volt, melyet méltó ellenfél hiján Hajós Henrik nyert

A „Sámsonid“ kapható még: **Török József** Király-uteai és Andrássy-uti gyógytárában, a Deák Ferencz-tér 4. szám alatti gyógytárban és **Szőllősy István** gyógytárában, I., Krisztina-körut 119. Megrendelhető az összes helybeli és vidéki gyógytárakban. **Hogy ezen valóban csodaszer a haj tenyészét előidézi még a legöregebb egyének teljesen kopasz fején is, álljon itt a következő elismerő-levél:** Tek. dr. Hollósy István urnak Budapest. — Ezelőtt harminc évvel, igen sürü hajamat egy ásványviz-fürdő kurájának hosszabb használata folytán teljesen elvesztettem pár hét alatt. Mult év végén jutottam hozzá az Ön által feltalált hajtermőhöz. A „Hajtermő és növesztő Sámsonid“ használata folytán ma már 43 cm. hosszu gesztenyebarna és vastag hajfonatom van, s remélem, hogy 78 éves korom dacára visszanyerem egy méternél hosszabb, dus hajamat. Budapest, 1908. julius 10. Tisztelettel **Özv. Klein Henrikné.** — A fenti levélben foglalt **tények valóságát** és az aláirás hitelességét mi alólirottak kik a 78 éves s nálunk lakó urasszonyt évtizedek óta ösmerjük, igazoljuk. Budapest, 1908. julius 12. **Özv. Reiznerné, Flesch Berta, Flesch Lipót** MÁV. tisztviselő. (VII. kerület, Izabella-utca 23. szám alatt.

meg óriási fölénynyel. Az ujdonság ingerével hatott a 100 m.-es hölgyverseny a MUE. bajnokságáért, melynek győztese — Wohlmuth Margit k. a. — az első magyar hölgyuszóbajnok.

Mindkét napot vizipoló mérkőzés fejezte be s örömmel láttuk, hogy a MUE.-n kivül immár a FTC. és a BAK. is behódoltak e szép játéknak.

A rendezés a körülményekhez képest kifogástalan volt, bár a helyszüke és hozzáértő rendezők hiánya azt rendkivül megnehezitették. Kizárólag Schubert Alfréd, a MUE. agilis titkárának az érdeme, hogy a verseny minden különösebb fennakadás és incidens nélkül folyt le, ki fáradhatatlan buzgalommal töltötte be, az inditó, kihirdető és versenytitkár nehéz tisztjét. Egyedüli tény, mely zavarólag hatott, az volt, hogy sokan a közönség köréből betelepedtek a zsüri részére fenntartott helyre, folytonos kiutasitásoknak téve ki magukat. Az időmérés ismét a megszokott rossz volt, soha 2 óra egymással nem egyezett. A handicapok meglehetősen rosszul sikerültek s az előny nélkül indulók valamenniben, még az előfutamokban is, messze hátul végeztek. A verseny nemzetközi jellegét a boroszlói Zimmermann (Schw. Cl. Silesia) szereplése adta meg, ki már tavaly is vendége volt a MUE.-nek.

A részletes eredmény a következő:

Első nap.

I. **Ünnepi megnyitó-verseny** (105 méter).
1. Donáth Leó (MAFC.) 1 perc $16^{2}/_{5}$ mp.
2. Hevesi Miklós (FTC.).
3. Friedmann Tibor (MUE.).

Indultak még: Támedly Mihály (BEAC.), Rickert József (MUE.), Bodó Jenő (BAK.), Donáth végig vezetve, jó 2 yarddal nyeri a versenyt.

II. **Jubileumi emlékverseny** (100 méter).
1. Halmay Zoltán (MTK.) 1 perc $6^{2}/_{5}$ mp. (orsz. rekord).
2. Ónody József (MUE.).

Kb. 50 m.-ig együtt volt a 2 uszó, miután Halmay nagyon könnyen uszott, onnan kezdve elhuz ellenfelétől s kb. 3 m.-el győz, rekord idő alatt.

III. **Melluszás** (200 yard).
1. Toldi Ödön (MTK.) 2 perc $45^{2}/_{5}$ mp. (orsz. rekord).
2. Agulár György (MTK.).
3. Kovács Andor (MUE.).

Indult még: Friedmann Tibor (MUE.). Toldi rekordra uszva kb. 15 m.-el nyeri a versenyt, s beállitja Fabinyi orsz. rekordját. Bár a szabálytalan fordulás és uszás miatt ellene beadott óvást hosszu vita után a zsüri elutasitotta, eredménye — fenti okoknál fogva — alig lesz hitelesithető.

IV. **402¼ méteres verseny Magyarország bajnokságáért.**
Bajnok: Las-Torres Béla (BEAC.). Idő: 5 perc 36.3 mp.
2. Zachár Imre (MTK.).

3 hosszan át együtt haladnak, a 4-ik hoszban azonban már Las-Torres fordul elsőnek pár cm.-rel, majd előnyét folyton nagyobbitva elhuz Zachártól, ki 6 hosszon át még tartotta az iramot, onnan kezdve azonban rohamosan visszaesett s kb. 15 m.-el végez Las-Torres mögött.

Részidők: 1 hossz = 0 perc 25 mp.; 2 h. = 0 perc 51 mp.; 3 h. = 1 perc 18.6 mp.; 4 h. = 1 perc 48 mp.; 5 h. = 2 perc 19 mp.; 6 h. = 2 perc 50 mp.; 8 h. = 3 perc 51 mp.; 10 h. = 4 perc 53 mp.

Mint a verseny után kiderült, a táv kb. 5—6 m.-el volt rövidebb a ¼ ang. mfd.-nél, mely körülményt — bár az eredményen mit sem változtat — már csak azért is megemlitjük, hogy jövőben több gondot forditsanak a pálya lemérésére, nehogy egyes rekordjaink esetleg kétségessé váljanak.

V. **Hölgyek handicapje** (70 méter).
1. Steiner Erna (MUE.) 1 perc $35^{2}/_{5}$ mp 8 mp. h.
2. Steiner Ilonka (MUE.) 6 mp. hátrány.
3. Lengyel Juczi (MUE.) 30 mp. hátrány.

Indultak még: Wohlmuth Olga (MUE.) 14 mp. hátrány, Sugár Stella (FTC.) 16 mp. hátrány, Klein Olga (BAK.) 17 mp. h. Müller Olga (ME.) 0 mp. h., László Ila (magán) 15 mp. h., Wohlmuth Margit (MUE.) 24 mp. h.

VI. **Hátonuszás handicap** (70 méter).

I. előfutam.

1. Bán Endre (MUE.) 1 perc $3^{1}/_{5}$ mp.
2. Tar Imre (ÖTE.).
3. Freund Jacques (MUE.).

II. előfutam.

1. Ugró József (MAFC.) 1 perc $4^{2}/_{5}$ mp.
2. Sugár Aladár (FTC.).
3. Kovács Andor (MUE.).

Döntőfutam.

1. Bán Endre (MUE.) 1 mp. hátrány, 1 perc 4 mp.
2. Ugró József (MAFC.) 6 mp. hátrány.
3. Tar Imre (OTE.) 4 mp. hátrány.

Indultak még: Greiner Sándor (SKK.) 0 mp. h.; Rónai Győző (FTC.) 3 mp. h.; Török Zoltán (BUE.) 6 mp. h.; karcsapással nyerve erős küzdelem után.

VII. **Staféta-verseny** (3-szor 70 méter). Bajnokok kizárva.
1. Müegyetemi Athletikai és Football-Club (Beleznay, Tetényi, Donáth). 2 perc 20 mp.
2. MUE. (Ádám, Apor, Hégner).

Nagyon szép verseny. Donáth 1½ méter előnyt hoz be s küzdelem után karcsapással veri Aport. A győztes csapat átlag ideje egyénenként 46.6 mp.

Indultak még: a BAK. (Pogány, Färber, Bodó). MTK. (Munk, Leipniker, Telkes). FTC. (Domonkos, Ott, Hevesi).

VIII. **Handicap** (105 méter).

Döntőfutam (három előfutam után).

1. Schwendtner P. (Balaton) 11 mp. hátrány 1 p. 31.6 mp.
2. Eisner Ferenc (MAFC.) 11 mp. hátrány.
3. Elek Imre (MUE.) 8 mp. hátrány.
4. Mérey Gyula (FTC.) 11 mp. hátrány.

Indultak még: Alexi Ferenc (MUE.) 7 mp. h.; Munkó Rezső (MUE.) 8 mp. h.; Olasz Andor (FTC.) 19 mp. h.; Csortos Károly (SKK.) 1 mp h.; Wagner Károly (MUE.) 3 mp. h.; Weingruber S. (MUE.) 7 mp. h.; Kerekes Gyula (FTC.) 10 mp. h.; Hornung Gyula (MTK.) 21 mp. h.; Róth Ödön (MTK.) 2 mp. h.; Róth Árpád (BAK.) 6 mp. h.; Sugár Aladár (FTC.) 12 mp. h.; Munk József (MTK.) 21 mp. h. Küzdelem után ½ m.-el nyerve.

IX. **Vegyes-uszás** (3-szor 35 méter) mell, hát, magyar tempo.
1. Ónody József (MUE.) 1 perc 29.8 mp.
2. Zimmermann Gy. (Boroszló).
3. Domonkos Pál (FTC.).

Ónody végig vezetve nyeri a versenyt.

Indultak még Friedmbann Tibor (MUE.); Hégner Jenő (MUE.) Slivicka Ignác (FTC.).

X. **Juniorok versenye** (804½ méter).
1. Roller Sándor (FTC.) 14 perc $2^{3}/_{5}$ mp.
2. Tolnay Ferenc (MAFC.).
3. Rasinczky János (FTC.).

Indultak még: Zierlich Elemér (FTC.); Schlivicka Ignácz (FTC.); Vaszaries Gusztáv (magán); Rickert József (MUE.).

1½ uszodahosszal könnyen nyerve.

XI. **Plunging** (3 ugrás).
1. Ónody Károly (MUE.) 18 méter 66 cm.
2. Zimmermann Gy. (Boroszló) 18 méter 18 cm.
3. Schaffhauser Béla (MUE.) 15 méter 10 cm.

Indultak még: Bodó Jenő (BAK.); Domonkos Pál (FTC.).

XII. **Vizipóló-mérkőzés.**

Ferencvárosi Torna-Club győz Budapesti Atlétikai Club ellen 13:1. Félidő 7:0. Biró: Halmay Zoltán.

A győztes csapatban játszottak: Ádám, Domonkos, Olasz, Hevesi, Fühl, Roller és Ott.

Második nap.

I. **Kezdők versenye.** 70 m. Két előfutam után a döntőben.
1. Rézöntő Béla (BEAC.) $50^{4}/_{5}$ mp.
2. Szilágyi Ottó (MAFC.).
3. Tavasz István (Szeged).

Indultak még: Schubert Andor (MTK.), Salgó Imre (SKK.), Schubert József (MUE.), Jelffy Gyula (MUE.), Schwartz Sándor (magán), Fógel Antal (MUE.), Csuri Árpád (magán), Róth Ödön (MTK.), Reichmann Gyula (MTK.), Sigmund Egon (Balaton), Weisz Ernő (MUE.), Kelemen Ferenc (MAFC.), Zádor László (FTC.).

II. **Hátonuszás,** 150 yard.
1. Pois István (OTE.) 2 perc $1^{4}/_{5}$ mp.
2. Ónody József (MUE.).

Több induló nem volt. Könnyen 5 m.-el nyerve.

Marton Alajos és Fia
BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 10. sz.
Diszmű- és ezüstáruk nagy raktára.
Verseny-dijtárgyak gazdag választékban.
Sportegyletek tisztelt tagjainak engedményes árak

III. **Műugrás Vida Henrik vándordijáért.**
1. Zimmermann György (Boroszló) 33 ponttal.
2. Széchy Endre (Balaton UE.) 24⅔ ponttal.
3. Ugró József (MAFC.) 24⅓ ponttal.

IV. **Gyorsuszás, 50 méter.**
1. Halmay Zoltán (MTK.) 27⅗ mp.
2. Donáth Leó (MAFC.).
3. Ónody József (MUE.).

Indultak még: Munk József (MTK.), Hornung Gyula (MTK.), Rimanóczy Jenő (MTK.).

A nap legszebb versenye. Ónody kb. ½m.-el előbb indul, de hamar behozzák s Halmay és Donáth kiválva a többiek közül, egyszerre fordulnak, innen azonban Halmay elhuz, s testtel nyeri a versenyt. Ónody ½ m.-el 3-ik.

V. **Melluszás handicap,** 70 m. 2 előfutam után a döntőben.
1. Borsos Ferenc (MUE.) 5 mp. hátrány, 1 perc 10 mp.
2. Biró Károly (MTK.) 3 mp. hátrány.
3. Lenkei Károly (BUE.) 7 mp. hátrány.

Indultak még: Dénes O. (MTK.) 0 mp. h.; Koób G. (BEAC.) 2 mp. h.; Wenk János (FTC.) 4 mp. h.; Agulár Gy. (MTK.) 8 mp. hátrány; Zimmermann Gy. (Boroszló) 9 mp h.; Nagy J. (Balaton) 3 mp. h.; Kovács A. (MUE.) 6 mp. h.; Slivicka J. (FTC.) 7 mp h.; Parragh F. (OTE.) a 2-ik előfutam győztese, szabálytalan uszás és oldalt fordulás miatt diszkvalifikáltatott.

VI. **Hölgyek versenye. 100 méter, a MUE. bajnokságáért.**
1. Wohlmuth Margit (MUE.) 2 perc 01 mp.
2. Steiner Erna (MUE.).
3. Steiner Ilonka (MUE.).

Indultak még: Vaszarits Tusi k. a. (MUE.), Zwillinger Hilda k. a. (MUE.), Sugár Stella k. a. (FTC.). 1 m.-el nyerve.

VII. **Gyermekverseny. 70 méter handicap.** 2 előfutam után a döntőben.
1. Burgmayer J. (FTC. 6 mp. hátrány 58⅖ mp.
2. Eperjessy Béla (FTC.) 5 mp. hátrány.
3. ifj. Jellfy Gyula (MUE.) 3 mp. hátrány.

Indultak még: Maradi V. (Balaton) 0 mp. h.; Weiler J. (BAK.) 5 mp. h.; Kunst F. (MTK.) 7 mp. h.; Novák P. (Balaton) 1 mp. h.; Németh J. (FTC.) 3 mp. h.; Weisz E. (MUE.) 4 mp. h.; Róth H. (MTK.) 8 mp. h.;

VIII. **Juniorok versenye.** 105 méter.
1. Novák Jenő (BUE.) 1 perc 26⅖ mp.
2. Apor Emil (MUE.).
3. Leipniker Bernát (MTK.).

Indultak még: Weingruber S. (MUE.), Hégner E. (MUE.), Wagner K. (MUE.), Kelemen F. (MAFC.), Kovács A. (MUE.), Slivicke J. (FTC.), Leipniker B. (MTK.).

IX. **Porzsolt Gyula emlékverseny.** 804½ m.
1. Hajós Henrik (MTK.) 12 perc 5⅗ mp.
2. Ádám Sándor (MUE.).
3. Rickert József (MUE.).

Hajós jó idő alatt 2 uszodahosszal nyeri a versenyt. Részidők: 3 hossz = 1 perc 23 mp.; 6 h. = 2 perc 57 mp.; 10 h. = 5 perc 05 mp.; 12 h. = 6 perc 10 mp.

X. **Handicap 210 m.**
1. Nagy Géza (Balaton) 15 mp. h.; 3.17.4 mp.
2. Domonkos Pál (FTC.) 30 mp. h.
3. Apor Lóránt (MUE.) 32 mp. h.

Indultak még: Wagner K. (MUE.) 0 mp. h.; Schubert A. (MUE.) 7 mp. h.; Pogány A. (BAK.) 28 mp. h.; Hégner J. (MUE.) 35 mp. h.

XI. **Junior műugrás.**
1. Kovács György (FTC.) egyedüli induló.

XII. **Staféta verseny 3×35 m.** (Mell-, hát- és magyaruszással.)
1. Magyar Testgyakorlók Köre (Toldi Ödön, Hendl Kornél, Halmay Zoltán) 1 perc 9 mp.
2. MAFC. (Ugró, Fülöp, Donáth.)

Toldi 1 m. előnyt szerez, melyet Hendl megtart, Halmay pedig az utolsó hosszban testhosszra növel. Remek idő.

XIII. **Vizipoló döntőmérkőzés** a MUE. II. és a FTC. csapatai között. Győzött a MUE. 6:5 arányban heves küzdelem után.

A győztes csapatban játszottak: Szirtes, Bán, Apor, Hégner, E., Borovi, Friedmann, Elek.

Belföldi hirek.

A BALATON MAI VERSENYÉNEK főszáma a magyar melluszóbajnokság, melyben, ha a szövetség megengedi Baronyinak a startolást, ő és Toldi indul teljesen egyenlő esélyekkel; a rekord megdölése ugyszólván biztos. A Virava-dijat az MTK. ismét fölénnyel nyeri, mig a stafétában 3×35 m.-re (bajnok kiz.) a MAFC. megy szép chanceokkal. A műugrás Ugró (MAFC.) és Széchy E. (Balaton) közt van. Érdekeseknek igérkeznek az uszás terén ujitás számba menő első osztályu handicapek is.

BARONYI ANDRÁS kilépett a MTK.-ból és a MAC.-ba lépve a pénteken összeülő tanácsüléstől a három hónapi tilalom alól való felmentését fogja kérni.

AZ ADRIA BAJNOKSÁGAI, melyeket tavaly 100 m.-en Olasz A. és 1000 m.-en Tóbiás Z., a FTC. tagjai nyertek, idén augusztus 30-án lesznek Triesztben.

MAGYARORSZÁG I. ANG. MFD.-ES ÉS TÁVBAJNOKSÁGÁT, mint értesülünk, maga a szövetség fogja rendezni, előbbit esetleg 6-án a MAFC. versenye keretében, utóbbit szeptember 3-án.

Külföldi hirek.

A NÉMET USZÓSZÖVETSÉG ünnepélyének, mely az utolsó nagyobbszabásu szabadtéri verseny volt idén, és melynek eredményeit mult számunkban nagyjából közöltük, következők a főbb részletei: 100 *m.-es német bajnokság.* 1. Schiele O. (Magdeburger SC.) 1 p. 14.4 mp. 2. M. Weckesser (Salamander-Mannheim) 1 p. 17.4 mp. 3. W. Schneefuss (Schwaben-Stuttgart) 1 p. 18.6 mp. Gubener helyezetlen. Könnyen nyerve. *Német műugróbajnokság.* 1. A. Müller (Bremer SC.) 59.2 pont. 2. A. Zürner (Stern-Hamburg) 58.7 pont. 3. P. Gunther (Friesen-Berlin) 53.2 pont. Óriási meglepetés. *Császárdij* 500 *m.* 1. O. Sheff (WAC.) 7 p. 41.4 mp. 2. E. Rausch (Poseidon-Berlin) 8 p. 11.8 mp. 35 m.-el első. *II-od oszt. hátuszás* 100 *m.* 1. L. Dam (Charlottenburg) 1 p. 27.4 mp. 2. O. Gross (Poseidon-Karlsruhe) 1 p. 28 mp. Aurisch nem indult. *Staféta* 4×100 *m.* (vegyes). 1. Poseidon-Berlin (Hoffmann, Schultze, Rausch, Arendt) 5 p. 45.6 mp. 2. Poseidon-Karlsruhe. Átlag 1 p. 26 mp., amiből következik, hogy a MTK. megnyerte volna a versenyt. Német bajnokság 1500 m. 1. O. Sheff (WAC.) 25 p. 27.8 mp. 2. E. Rausch (Poseidon-Berlin) 26 p. 36.4 mp. Fölényesen nyerve. Részidők közbe: Sheff: 1 p. 35 mp., 3 p. 17 mp., 5 p. 02.8 mp., 6 p. 47.6 mp., 8 p. 35.6 mp., 10 p. 20.2 mp., 12 p. 09.4 mp., 13 p. 52.4 mp., 15 p. 42.6 mp., 17 p. 20.4 mp., 18 p. 55.4 mp., 20 p. 33.6 mp., 22 p. 13.6 mp., 23 p. 55.2 mp., 25 p. 27.8 mp. Rausch: 1 p. 36.4 mp., 3 p. 19.8 mp., 5 p. 04.4 mp., 6 p. 48.8 mp., 8 p. 35.8 mp., 10 p. 22.4 mp., 12 p. 10.6 mp., 13 p. 53.2 mp., 15 p. 46.4 mp., 17 p. 33.4 mp., 19 p. 24.6 mp., 21 p. 15.4 mp., 23 p. 07.2 mp., 24 p. 56.8 mp., 26 p. 36.4 mp. *Német egyéni összetett bajnokság.* 1. A. Müller (Bremer SC.) 37 p. 2. W. Schneefuss (Schwaben-Stuttgart) 36.7 p. Riemann, a védő, nem indult. *Főverseny hátuszás* 200 *m.* 1. O. Schiele (Magdeburger SC.) 3 p. 07.8 mp. 2. O. Gross (Poseidon-Karlsruhe) 3 p. 09.8 mp. Remek idő a győztesé és másodiké. *Gyorsuszás* 100 *m.* (bajn. kiz.). 1. M. Weckesser (Salamander) 1 p. 16.8 mp. *Főverseny műugrás.* 1. W. Schneefuss (Schwaben) 32.7 p. Zürner egész formán kivül ugrott és harmadik lett.

AWÖRTHI-TÓ mellett 25-én ismét nemzetközi uszóverseny lesz; részletekkel a veldeni község szolgál, hová a nevezések is intézendők.

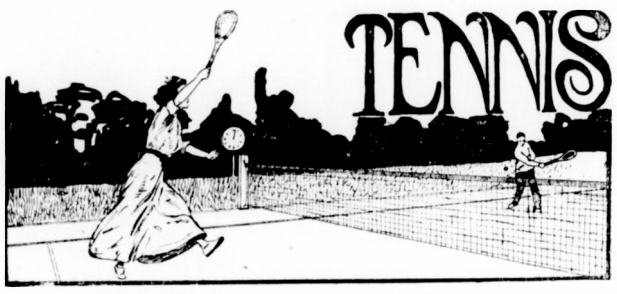
A VÖSLAUI VERSENYEKEN Sheff nem indult és igy csupa közepes eredmény éretett el. Magyar részről Borovi (MUE.) indult, de nem győzött. Eredmények: I. Amster-emlékverseny 60 m. 1. Heim (WAC.) 54.8 mp. 2. Bauer (Austria) 56.8 mp. 3. Eichberg (Austria) 59 mp. 5 induló. Junior pentatlon (egyleteknek) 1. futam 90 m. magyar: 1. Honisch (WAC.) 1 perc 08.4 mp. Elég jó eredmény. 2. Werber (Austria). 3. Hager (WAC.). 2 futam 90 m. mell: 1. Buchfelder (I. WASC.) 1 perc 23.2 mp. 2. Fleischer (Austria). 3. Heim (WAC.). 3. futam 90 m. hát.: 1. G. Freund (WAC.) 1 perc 25.2 mp. 2. Weygand (I. WASC.). 3. Borovi (MUE.). 4. futam 90 m. oldal: 1. Mani (Austria) 1 perc 17.4 mp. 2. Wenz (I. WASC.). 3. Blau dr. (WAC.). 5. futam 50 m. buvár: 1. Zimmer (Austria). 2. Wertheimer (Austria). 3. Szvoboda (WAC.). Végeredmény: 1. WAC. 11 pont. 2. I. WASC. 14 pont. Gyorsuszás 120 m. 1. L. Mayer (WAC.) 1 perc 42.6 mp. Főverseny 440 y. 1. L. Mayer

KODAK
gépek elismert elsőrangu kamarák.
Napfény melletti előhivó készülékek 6·50 K.-tól feljebb.
Minden jobb szaküzletben kaphatók.
KODAK, Gesellschaft, m. b. H. Wien, I., Graben No. 29.

(WAC.) 6 perc 31.4 mp. 2. Orlik (Austria) 6 perc 51 mp. Staféta 4×30 m. (tetsz. sz.). 1. I. WASC. 1 perc 20.2 mp. WAC. 1. helyről diszkvalifikálva. Müugrás: 1. Scheidl (I. WASC.). 2. Köllner (I. WASC.). Oldaluszás 180 m.: 1. S. Orlik (Austria) 2 perc 46.8 mp. Wenzl, Reinich és Weinberger kiálltak.

AZ ANGOL RENDŐRÖK az uszás terén is erősen sportolnak; igy mult héten dőlt el a 440 yardos rendőrbajnokság, melyet G. *Innocent*, egy ismert nevü uszó, nyert 6 p. 39.8 mp. alatt.

ERDEKES FOGADÁST ajánl egy francia származásu angol professzionista uszó Gautier hajlandó 100 angol fontot kitenni 50 ellen, hogy 20 ang. mfdet végig uszik összekötött kezekkel; ugyszintén hasonló feltételek mellett uszik egy 3 emberből álló stafétával.

Az ipolysági verseny eredménye.

Hétfőn fejeződtek be az ipolysági versenyek, melyeknek részletes eredményeit alább adjuk, azzal, hogy a még be nem fejezett versenyek eredményét jövő számunkban közöljük. A verseny méltatására visszatérünk.

I. *Férfi egyes-verseny a Honti Sport-Club bajnokságáért.* Első forduló: Ivánka László—Russ Erich w. o.; Kehrling Béla—ifj. Selevér József 6:3, 6:1. Tóth Ede—br. Weisz Jenő 6:4, 6:2. br. Haupstummer Leó—Salgó Mihály 6:2, 4:6, 6:3. Segner Pál—Kellner Alfréd 6:2, 6:1. Sacelláry György—br. Haptstummer 4:6, 6:1, 6:4. Bárczy Oszkár—ifj. Ivánka László 6:4, 6:3. *Második forduló.* Kehrling—Ivánka Géza 6:3, 6:3. Tóth—br. Hautstummer Leó 6:2, 6:2. Segner—Sacelláry 6:3, 6:1. Bárczy—Toepler Róbert w. o. *Harmadik forduló.* Tóth—Kehrling 6:1, 6:4. Segner—Bárczy 6:2, 6:0. *Döntőben*: Segner—Tóth 6:4, 6:4. A verseny győztese a bajnokságért a védő *Schmid* Ödönnel játszik. Eredmény: Segner győz Schmid ellen 6:2, 6:2, 6:2.

Bajnok: *Segner* Pál.
2. Tóth Ede.
3. Bárczy Oszkár és Kehrling Béla.

II. *Hölgy egyes-verseny a Honti Sport-Club bajnokságáért.* I. *forduló.* br. Hauptstummer Gertrud—br. Weisz Emil 6:0, 6:3. II. *forduló.* br. Hauptstummer G.—Miss Davis 6:4, 6:3. br. Weisz Gabriella—Jekelfalussy Marietta 6:2, 6:1. *Döntőben*: br. Hauptstummer G.—br. Weisz G. 6:1, 6:3.

III. *Férfi egyes endikep. I. osztály. I. forduló.* br. Hauptstummer Ágost (4/6)—Schmid Ödön (0.30 5/6) 6:2, 5:7, 7:5. Bárczy Oszkár (0.2/6)—br. Weisz Jenő (15 2/6) 3:6, 8:6, 6:0. Tóth Ede (0.40)—ifj. Ivánka László (0.2/6) 6:3, 5:7, 6:2. Csupor István (15 3/6)—Toepffer Róbert w. o. br. Hauptstummer Á.—Ivánka Géza (15) 6:2, 6:5. Kellner Alfréd (2/6)—br. Hauptstummer Leó (1/6) 4:6, 6:3, 6:2. Németi Ernő (15 3/6)—Kehrling Károly (0.3/6) 6:1, 7:5. Segner Pál (0.30 5/6) 6:3, 6:3. Ifj. Selevér József (4/6)—Sacelláry György (0.4/6) 6:4, 1:6, 6:3.

II. *forduló.* Bárczy—Tóth 6:3, 6:4. br. Hauptstummer Á.—Csupor w. o. Kellner—Németi 3:6, 6:4, 6:4. Segner—Selevér 6:2, 2:6, 7:5.

III. *forduló.* Segner—Kellner 6:2, 6:0.

IV. *Férfi egyes hendikep II. osztály.* I. *forduló.* Magurányi Jenő (3/6)—Sáryp Béla (4/6) 6:7, 7:5. Oláh Lajos (4/6—Csupor Lajos (15 2/6) 6:1, 6:1. Kazy Péter—Salkovszky Jenő (2/6) 3:6, 6:4, 6:2. II. *forduló.* Lölbach Károly (0.15)—Hámos Aladár (3/6) 1:6 6:1, 6:3. Eisert Pál (0)—Salkovszky Imre (0.2/6) 3:6, 8:6, 6:4. Czobor Imre (0.1/6)—Istvánffy Elemér (4/6) 6:2, 6:2. Magurányi—Oláh 6:2, 6:0. Czakó Pál (15)—Kazy 8:6, 1:6, 6:3. Boroczy Lajos (3/6)—Rácz Pál (0.2/6) 8:6, 4:6, 6:2. Pertich Kálmán (0.15 1/6)—Konkoly Th. Endre (3/6) 6:3, 7:5. Czobor Miklós (4/6)—Russ Erich (2/6) w. o. III. *forduló.* Eisert—Lölbach 6:0, 6:2. Magurányi—Czobor Imre 6:2, 8:6. Boroczy—Czakó 6:1, 6:2. Pertich—Czobor Miklós 6:2, 6:1. IV. *forduló.* Eisert—Magurányi 6:1, 7:5. Boroczy—Pertich w. o. *Döntőben*: Eisert—Boroczy 6:2, 6:1. 1. Eisert Pál, 2. Boroczy Lajos, 3. Pertich Kálmán és Magurányi Jenő.

V. *Hölgy egyes hendikep.* I. *forduló.* br. Hauptstummer Gertrud (0.40)—Draskoczy Virgin (4/6) 6:4, 6:1. Himmler Elza (4/6)—Jekelfalussy Marietta (1/6) 6:4, 3:6, 10:8. Miss Davis (0.15 3/6)—br. Weisz Gabriella (0.15 2/6) 7:5, 6:0. Draskoczy Edit (2/6)—Vajda Lili (3/6) w. o. br. Weisz Enid (0.15)—Dabis Antalné (0) 6:1, 6:2. Meszéna Mariska (1/6)—Laky Alice (15 2/6) 2:6, 6:3, 6:3. II. *forduló.* Csermák Rózsi (3/6)—br. Hauptstummer G. w. o. Miss Davis—Himmler 6:3, 8:6. br. Weisz E.— Draskoczy 6:0, 6:2. Meszéna—Magurányi Gitta (0.1/6) 6:4, 6:4. III. *forduló.* Miss Davis—Csermák 6:1, 6:2. br. Weisz E.—Meszéna 6:1, 6:2. *Döntőben*:

VI. *Férfi páros hendikep.* br. Weisz és Ivánka G. (15)—Pertich és Lölbach (15) 1:6, 5:5 v. l. ifj. Ivánka László és br. Hauptstummer L. (0.1/6)—Istvánffy és Magurányi (15 4/6) 6:2, 5:7, 6:4. Schmid és Bárczy (0.15 1/6)—Németi és Csupor (15 1/6) 6:1, 12:10. Selevér és br. Hauptstummer Á. (3/6)—Salkovszky és Russ (15 1/6) w. o. Segner és Tóth (0.40)—Salgó és Kellner (3/6) 6:3, 6:0. II. *forduló.* br. Weisz és Ivánka—Szaczelláry és Kehrling (0.4/6) 6:4, 8:6. Schmid és Bárczy—Ivánka és br. Hauptstummer L. 6:2, 6:4. Czobor és Salkovszky I. (15 3/6)—Boroczy és Kazy (15 4/6) 13:11, 6:0.

AZ UNGVÁRI LAWN-TENNISZ-EGYLET Sztáray Gábor gr. főispán ur öméltósága védnöksége alatt folyó évi augusztus hó 15—20. napjain lawn-tennisz-versenyt rendez Ungvárt, a Széchenyi-kerti pályákon. A nem helybeli versenyzők elszállásáról a rendezőség gondoskodik. A máshonnan jövő tenniszezők játékidejét külön közöljük. A versenynyel kapcsolatosan augusztus 18-án délután a versenyzők részére kirándulás lesz a neviczkei várromokhoz. 20-án este pedig versenybefejező-ünnepély fog tartatni.

A svédrendszerü torna szabadgyakorlatairól.

Dr. Cselőtei Lajos értekezése.

(Tizenegyedik közlemény.)

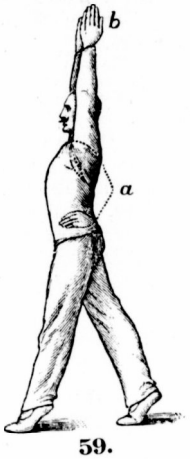
Az 59-ik gyakorlat.

I. rész.

Vigyázz! (álló alaphelyzet).

Ballépő lábujjhegyállás előre — kezeket csipőtartásba — **Rajta!**

A testsulyt a jobblábra helyezem, azalatt a jobblábat ujjhegyre emelem, a ballábbal sarktól sarkig számitott két lábfejhossznyira előre lábujjhegyre lépek, végül a testsulyt a két láb között megosztom. A lábujjhegyállás a gyakorlaton végig megtartandó. Egyidejüleg a kezeket csipőtartásba hajlitom.

59.

(Kiinduló helyzet).

Páros kézfeszités függélyes magastartásba **Egy!**

A kézfejeket a csipőről emelve, összezárt, s a válltartáshoz hajlitott ujjakkal, az alsókar segélyével, természetes nyugodtsággal, vállszélességü párhuzamos mozgással, válltartásba hajlitom. A felsőkar eddig helyben marad. A válltartásban azonban nem tartok szünetet a mozgásban, hanem az alsó és első karokat, a kézfejeket, a két oldalon párhuzamos mozgássalnyugodtan a törzszsel egyenes vonalu függélyes magastartásba feszitem

Vissza — **Kettő!**

A kezeket a leirt uton csipőtartásba hajlitom.

Befejezésül: **Pihenj!** vezényszóra az álló alaphelyzeten át bármelyik pihenő helyzetbe térek.

II. rész.

Vigyázz! (álló alaphelyzet).

Jobblépő lábujjhegyállás előre — Kezeket csipőtartásba — **Rajta!**

(Kiinduló helyzet).

Páros kézfeszités függélyes magastartásba — **Egy!**

Vissza — **Kettő!**

Pihenj!

A 60-ik gyakorlat.

I. rész.

Vigyázz! (álló alaphelyzet).

$\frac{Bal}{jobb}$ *lépő lábujjhegyállás előre — Kezeket csipőtartásba* — **Rajta!**

Lásd az 59-ik gyakorlatot.

(Kiinduló helyzet).

$\frac{Jobb}{bal}$ *térdhajlás* — **Egy!**

A hátsó láb térdben derékszög alatt behajlik, miközben a testsuly nagyobb részét erre a lábra hozom, a törzset pedig függélyesen tartom. A másikat, tudnillik az elülső lábat csak annyira hajlitom, amennyire feltétlenül szükséges, hogy a törzset teljesen függélyesen tartsam.

60.

Térdfeszülés — **Kettő!**

A hátsó lábat egyenesbe feszitem, közben az első láb is egyenesbe feszül, s a testsuly a két láb között egyenlően megoszlik.

Befejezésül: **Pihenj** vezényszóra a kiinduló helyzeten, azután az álló alaphelyzeten át bármelyik pihenő helyzetbe térek.

II. rész.

Vigyázz! (álló alaphelyzet).

Bal lépő állás előre — Kezeket csipőtartásba — $\frac{Jobb}{Bal}$ *térdhajlás* — **Rajta!**

(Kiinduló helyzet).

Kezeket tarkó tartásba — **Egy!**

Kezeket csipőtartásba — **Kettő!**

Pihenj

A 61-ik gyakorlat.

I. rész.

Vigyázz! (álló alaphelyzet).

Terpeszlábujjhegyállás — Kezeket válltartásba — **Rajta!**

(Kiinduló helyzet).

Térdhajlás — **Egy!**

A törzs felső részét a deréktól kezdve az egyensuly és a függélyes tartás megőrizhetése végett kissé hátraszoritom, a térdet fokozatosan meghajlitva atörzset nyugodtan lebocsájtom annyira, hogy a térdhajlási szög derékszöget képezzen. A sarkot lehetőleg felhuzom, a vállrészeket, kezeket, fejet viszonylag ugy tartom, mint a kiinduló helyzetben tartottam. A térdek a lábujjhegyre képzelt merőlegesen kijebb ne tóluljanak.

61.

Vissza — **Kettő!**

A térdeket a kiinduló helyzetbe feszitem.

Pihenj vezényszóra az álló alaphelyzeten át bármelyik pihenő helyzetbe térek.

II. rész.

Vigyázz! (álló alaphelyzet).

Terpeszlábujjhegyállás — Koezeket válltartásba — Térdhajlás — **Rajta!**

(Kiinduló helyzet).

Páros kézfeszités függélyes magastartásba — kézfejfordiással páros kézlendités vizszintes oldaltartásba — páros kézhajlitás válltartásba — **Egy!**

A kezeket függélyes magastartásba feszitem (61. a.).

Kettő!

A kézfejeket befelé-előre végzett félfordulással tenyérre kifelé forditom.

Három!

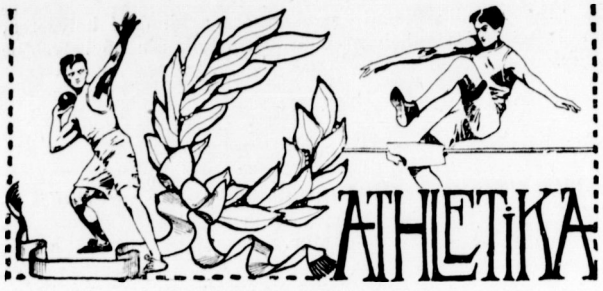
A kezeket vizszintes oldaltartásba lenditem. (61. b.).

Négy!

A kezeket válltartásba hajlitom.

Befejezésül: **Pihenj!** vezényszóra az álló alaphelyzeten át bármelyik vihenő helyzetbe térek.

(Folyt. köv.)

A londoni Olympiád.

(Kilencedik nap; szerda.)

Az angol királyi család érdeklődése nem csökken az olympiai játékok folyamán s majdnem minden nap van a királyi páholynak látogatója. Ma a Duke of Connaught, Patricia hercegnő és a svéd trónörökös keresték fel a versenyt, s a királyi páholyban — ami nagy kitüntetés — a Lord Jersey, Lord és Lady Desborough is jelen voltak. Az idő napról-napra szebb lesz s ennek megfelelőleg mintegy 40 ezer néző foglalta el a Stadion ülő- és állóhelyeit. Az olympiád a befejezéshez közeledvén, a rövid távu versenyek érdekesebbnél-érdekesebb döntői vannak napirenden. Ezek közül is messze kiemelkedett a 100 m. sikfutás döntője. A sprintnek négy olyan óriása volt megmérközendő, mint Kerr, Walker, Rektor és Cartmell. Mikor a négy futó a starthoz legugolt, egyszerre megszünt a 40 ezer főnyi közönség nyüzsgése. Halálos csend állott be. Nagyot dörrent a pisztoly s a négy futó mint az agár suhant el a vonalról. Rector 50 m.-nél egy széles mellel elől volt s ekkor már a közönség is svungba jött. Az amerikai tribünről éles, sikoltó hangon biztatták honfitársai Rectort. A kanadaiak Kerrt nyomták előre. Egyszerre mint a nyil sivit előre Walker s a tribünön ezer és ezer hang orditja „Walker", „Walker". A fiatal délafrikai az elektromos hullámok rezgésének gyorsaságával szedi lábait. Előnye centiméterről-centiméterre növekszik s végül a célba egy tiszta, hosszu yarddal dőlt be. Negyvenezer torok üvölt dicshimnuszt a délafrikai győzelmének örömére. Az amerikai tribünön halálos némaság uralkodik. De csak egy pillanatra. Amikor aztán *Walker*-t honfitársai vállukra kapják s örömrivalgás kiséretében viszik az öltöző felé, felhangzik az amerikaiak harci kiáltása is, amelylyel eddig csak az amerikai honfitárs győzelmét ünnepelték: „Good boy! Hurráh! Rah! Rah!"

A győztes Walkert győzelme után Theo. *Cook* felvitte a királyi páholyba s ott bemutatta Lord Desboroughnak, ez viszont pedig a Connaughti hercegnek, ki melegen gratulált ahhoz, hogy a nap legszebb versenyét megnyerte. A kis Walker örömtől ragyogó arcán visszatükröződött a győzelem mámora, az ünnepeltetés és elismerés öröme.

A verseny után meginterjuoltam az öreg mogorva amerikai trénert, az immár világhirüvé vált Mike *Murphy*-t. Mi baj volt Mr. Murphy? Tudnivaló volt, hogy előtte való nap az öreg irlandi a fejét tette fel egy lyukas penny ellen Rector *könnyü* győzelmére. Mr. Murphy nem a legbarátságosabb hangon csak ennyit válaszolt: „Nagyon fiatal még. Tul ideges. Menjen a pokolba." Mire tényleg tovább állottam, de azt nem álltam meg, hogy vissza ne kiáltsam, hogy hiszen Walker is csak 19 éves. Tudnivaló, hogy Rector huszonegy tavaszt látott már. *Duffy*, a délafrikaiak menagere, örömtelt hangon kiáltotta felém: „Nem megmondtam, uram!" Pedig nem mondta, mert épen előző napon, mikor biztatták, nagyon kétségesnek tartotta a verseny kimenetelét.

A 200 m.-es középfutamok délelőtt igen élvezetes sportot nyujtottak. Kerr ismét a legjobb időt érte el s a döntőből kiverte a legerősebb amerikait, *Hamilton*-t. Minden egyes versenyben rendkivül erős végküzdelmek voltak. Mig a 100 m.-es döntőbe egyetlen angol sem tudott bekerülni, addig a 200-as döntőbe a kanadai és a két amerikain kivül az angol Hawkins is bejutott.

A 400 m.-es alacsony gátfutásban *Bacon* 55 mp.-el uj olympiai, s ha volna e távra világrekord, ugy világrekordot is állitott volna fel. Bacon és Hillman kivételes tehetségü gátfutók és mindketten igen szimpatikus versenyzők. A verseny elejétől végig csak kettejük között feküdt s még az utolsó gátnál is bizonytalan volt a kimenetele. A sikon azonban Bacon bizonyult jobbnak.

A 400 m.-es sikfutás középfutamaiból három amerikai és egy angol, *Halswell* került ki győztesen, ez utóbbi 48.4 mp.-el s meglepő könnyedséggel uj olympiai rekordot állitott fel. *Carpenter*-nek nem volt elég erős ellenfele s igy nem volt kényszeritve erős versenyre. Különben ő jelenleg a legjobb amerikai negyed angolos futó. A néger nem birta el a tiz első nedves és hideg napot s letört.

Óriási meglepetést eredményezett a **távolugrás.** A verseny favoritja a hires Dan Kelly volt, ki már ismételten ugrott 730 cm.-t. A versenyt azonban Irons nyerte meg, ki odahaza másodklasszist képvisel s soha többet mint 688 cm.-t nem ugrott. Itt első ugrása 719 cm., második 744 cm., a harmadik valamivel kisebb lévén, nem mérték. A döntőben az első ugrása 740 körül lehetett, mig a másodikra ugrotta a 748 cm.-es eredményét. Legutolsó ugrása legalább 775 cm. lehetett, de ekkor visszaesett és igy az ugrás elromlott.

I. Görög-római nehézsulyu birkózás.

(93 *kg.-on felül*).

Első forduló. A. Petroff (orosz) legyőzi F. H. Humphreys-t (Anglia) birói döntéssel. Az orosz jó adag erővel és meglehetős durván dolgozott. *Weisz* Richárd (magyar)—C. M. Jensen (dán). Ez is erős küzdelem volt. Weisz erőben és sulyban felette állott a dánnak, ki 93 kg.-on alul lévén, a könnyü-nehéz sulyban is indult. Weisz állandóan támadott s egy pár kemény fél Nelson-nal erősen megdolgozta a dánt. Végre 13 p. 8 mp. eltelte után vállaira fektette a dánt. Jensen óvást jelentett be azon cimen, hogy a szönyegen kivül volt, mikor esett. A zsüri azonban óvását elutasitotta. *Pay'r* Hugó (magyar)—E. Barrett (Anglia) 4 p. 37 mp. Pay'r nagyon erős volt az angol rendőrrel szemben, ki technikai tudásban is messze elmaradt. S. M. *Jensen* (Dánia) bye.

Második forduló. Weisz Richárd (magyar) legyőzi S. M. Jensen-t (Dánia) birói döntéssel. A dán bajnok sulyban felette állott a magyarnak. Weisz erősen dolgozott s általában mindig fölényben volt. Eleinte álló helyzetben mindketten durván dolgoztak, amiért a vezető biró mindkettőt megintette. Két perc mulva a dán kénytelen volt a szönyegen keresni védelmet, a magyar jó támadása ellen. A 4-ik percben a dánt ismét megintették szabálytalan rugdalódzás miatt. Weisz mind erősebben dolgozott s fél Nelson-nal kétszer hozta veszélyes helyzetbe a dánt, hogy már biztosnak látszott az esése. Mindazonáltal a dán kiszabadult, de azt nem kerülhette el, hogy a 20 p. eltelte után a birói döntés ne a magyar javára szóljon. A. *Petroff* (orosz) Pay'r Hugó (magyar) 15 p. 12 mp. Eleinte, különösen az első két percben *Pay'r* óriási fölényben volt. Az oroszt rögtön a pokrócra kényszeritette s egy pár veszélyes helyzetet teremtett, amelyből Petroff szerencsésen kimenekült. A 10-ik percben mindkettőn a fáradság jelei mutatkoztak. Az orosz azonban jobban birta és karlerántással győz.

A harmadik dijért való küzdelemtől Pay'r visszalépett S. M. Jensen-nel szemben. Weisz és Petroff között a döntő pénteken lesz.

II. Catch-as-catch-can birkózás.

(*Középsuly* 73 *kg.-ig*).

Első forduló. A Coleman (Anglia) legyőzi A. E. Wallis-t (Anglia) 2 p. 44 mp. E. H. *Bacon* (Anglia)—G. A. Bradshaw (Anglia) 1 p. 55 mp. G. *Relwyskow* (Anglia)—H. Challstorp (svéd) 3 p. 10 mp. S. V. *Bacon* (Anglia)—H. R. Chenery (Anglia) 4 p. 48 mp. *Bye*: J. H .Craige (Amerika), C. G.

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdijak
izléses és olcsó kivitelben
FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződtetett
a Magyar Athletikai Szövetség
a Magyar Athletikai Club
és több előkelő egyesület szállitója

Anderson (svéd), Nargraves (Amerika) és F. Beck (Anglia).

Második forduló. F. Beck (Anglia)—Nargraves (Amerika) 2 p. 49 mp. *Anderson* (svéd)—Craige (Amerika) birói döntéssel. S. V. *Bacon* (Anglia)—Coleman (Anglia) 5 p. 17 mp. *Relwyskow* (Anglia)—E. H. Bacon (Anglia) 6 p. 30 mp.

Harmadik forduló. S. V. Bacon (Anglia)—F. Beck (Anglia) 3 p. 20 mp. de *Relwyskow* (Anglia)—Anderson (svéd) birói döntéssel.

III. 200 m. sikfutás középfutamai.

A középfutamok győztesei kerülnek a döntőbe.

I. *középfutam.* 1. R. Kerr (Canada) 22.4 mp. 2. W. F. Hamilton (Amerika). *Radoczy* Károly (magyar) és O. Guttormsen (norvég) feladták.

Pompás start után az egész távon mell-mell mellett megy a kanadai és az amerikai. A cél előtt 20 m.-rel mindkettőnek a végsőig el van torzulva az arca az erőlködéstől, de egyik se tud nyerni a másiktól egy cm.-t sem. Az utolsó 10 m.-en tudja csak Kerr mellét néhány cm.-rel előbbre vinni s ennek megfelelőleg a birói itélet is ugy szól, hogy 25 cm.-rel nyerve.

II. *középfutam.* 1. N. J. Cartmell (Amerika) 22.6 mp. 2. D. R. Sherman (Amerika). 3. H. J. Huff (America). Ezt a versenyt az amerikaiak egymás között intézték el. 50 m.-nyire a cél előtt még mind a hárman együtt voltak, de a végső finisben Cartmell hosszabb lépései érvényesültek és elhuzva honfitársaitól másfél yarddal győzött, mellel harmadik.

III. *középfutam.* 1. R. Cloughen (Amerika) 22.6 mp. 2. L. J. de Reed (Anglia). 3. J. P. George (Anglia). 4. S. Hursfield (Anglia). Reed formája tetőpontján futott s 150 méterig hatalmas küzdelem folyt közte és az amerikai között. A finisben azonban nem tudott a vöröshaju amerikaival együtt tartani s ez utóbbi teljesen kifutván magát 1 yarddal győzött. 2 yarddal harmadik.

IV. *középfutam.* 1. G. A. Hawkins (Anglia) 22.6 mp. 2. P. J. Roche (Anglia). 3. G. W. Malfait (francia). Mind a három teljesen egyforma erő. Egyszerre fordultak be az egyenesbe s az egyenesen végig mell-mell mellett küzdöttek. 10 yardnyira a céltól még teljesen egy magasságban volt mind a három, mikor Hawkins végső erőfeszitéssel előre harcolja magát s elsőrendü mellbedobással 30 cm.-rel nyer. Roche mikor áthaladt a célon egyensulyát vesztve, hatalmasat bukott.

Döntőbe kerültek:

1. R. Kerr (Canada)	22.4 mp.
2. N. J. Cartmell (Amerika)	22.6 mp.
3. R. Cloughen (Amerika)	22.6 mp.
4. G. A. Hawkins (Anglia)	22.6 mp.

IV. 100 m. sikfutás döntője.

Olympiai rekord: F. W. Jarvis (Amerika) Páris 1900; R. E. Walker (Délafrika) és J. A. Rector (Amerika) a Stadiumban 1908 jul. 21-én: 10.8 mp.

Világbajnok: **R. E. Walker** (Délafrika) 10.8 mp.
2. J. A. Rector (Amerika).
3. R. Kerr (Canada).
4. N. J. Cartmell (Amerika).

Walker kapta a belső pályát. Mellette jobbról Rector, Cartmel, a külső pályán Kerr. A start — halálos csendben — első kisérletre sikerült. Walker startolt legjobban, Kerr leggyengébben. Mint a villám ugy száguldtak egy csomóban végig a pályán rendkivüli sebességgel. 50 m.-nél Rector volt elől, pár cm.-rel Walker, majd Cartmell és Kerr hátrább. Ekkor jött Walker szinte elektromos végsportje. Felzárkozott Rectorhoz, az amerikai egy pár m.-en keresztül még lépést tud vele tartani, de azután vissza marad s a délafrikai, mint a kilőtt nyil sivit át a célon, egy hosszu yarddal nyervén e klasszikus versenyt. Kerr pár cm.-rel harmadik, ugyanannyival vagy még kevesebbel Cartmell negyedik.

Eddigi győztesek:

1896. T. E. Burke (Amerika), Athénben	12 mp.
1900. F. W. Jarvis (Amerika), Párisban	11 mp.*
1904. A. Hahn (Amerika), St.-Louisban	11 mp.
1908. R. E. Walker (Dél-Afrika), Londonban	10.8 mp.

*) Előfutamát 10·8 alatt nyerte.

V. 400. m. sikfutás középfutamai.

A középfutamok győztesei kerülnek a döntőbe.

I. *középfutam.* 1. J. C. Carpenter (Amerika) 49.4 mp. 2. C. C. Davies (Anglia). 3. N. A. Merriam (Amerika). 4. G. W. Joung (Anglia).

Carpenter hatalmas lépései mindjárt a start után nagy térrel vitték őt előre, mögötte Merriam, majd Davies. 300 yardnál Davies valamit behozott Carpenter előnyéből s a másik amerikait ép a célegyenesbe való fordulás előtt fogta el. Jóllehet az egyenesbe Carpenter irama nagyon lassabbodott, az angol csak 3 yardnyira tudja magát felküzdeni hozzá a célig. A győztes ideje a negyed angolra 49.8 mp. volt.

II. *középfutam.* 1. W. Halswell (Anglia) 48.4 mp. 2. E. H. Montague (Anglia). 3. G. Nicol (Anglia). 4. W. C. Prout (Amerika).

Anglia reménye, Halswell szokása ellenére mindjárt az elején hatalmas iramban törtet előre s a táv felén már 6 m. előnye van a második helyen fekvő Montaguetól. 100 m.-es tempóban finiselvén ezt a távot 12 m.-re növeli. Elért 48.4 mp.-es ideje uj olympiai rekord. Az előzőt H. Hillman (Amerika) 49.2 m.-el tartotta, amelyet 1904-ben St.-Louisban állitott fel. Halswell ideje a negyed angolra 48.8 mp. volt.

III. *középfutam.* 1. J. B. Taylor (Amerika) 49.8 mp. 2. H. P. Ramey (Amerika). 3. E. Ryle (Anglia). 4. G. W. Malfait (francia).

A francia futó olyan irammal kezdett, hogy a négert hosszu lépései csak 300 yard után vitték az élre. Ezen a tájon kezdett Ryle is felnyomulni — az elein nagyon lemaradt — de az amerikai párt nem tudta befogni. 5 yarddal nyerve. A negyed angol ideje 50.2 mp.

IV. *középfutam.* 1. C. Robbins (Amerika) 49 mp. 2. L. Sebert (Canada). 3. J. C. Atlee (Amerika).

Az amerikaiak erős tempóval kezdenek s a kanadait hamar a háttérben hagyják. A táv fele után a kanadai kezd felnyomulni, Atlee-t elhagyja, de Robbinst, jóllehet ez a végén már teljesen összeroppant, már nem tudta behozni s 3 yarddal lett második. A negyed angol ideje 49.8 mp.

Döntőbe kerülnek.

		¼ ang.
1. J. C. Carpenter (Amerika	49.4 mp.	49.8 mp.
2. W. Hallswell (Anglia)	48.4 mp.	48.8 mp.
3. J. B. Taylor (Amerika)	49.8 mp.	50.2 mp.
4. W. C. Robins (Amerika)	49 m.	49.8 mp.

VI. 400 m. alacsony gátfutás döntője.

Olympiai rekord: 56.4 mp., H. L. Hillman (Amerika), melyet a Stadiumban 1908 julius 21-én a középfutamban ért el. Az előzők W. B. Tewesbury (Amerika) tartotta 57.6 mp.; Páris, 1900.

Világbajnok: **C. J. Bacon** (Amerika) 55 mp.
2. H. J Hillman (Amerika).
3. L. F. Tremeer (Anglia).
0. L. A. Burton (Amerika).

A két amerikai rettenetes iramot diktál, ugy hogy a két angol már 150 yard után nem volt versenyben. Miután kimért pályán futottak, hol a gátak ennek megfelelően voltak előbbre helyezve, nem lehetett biztosan megitélni, hogy melyik van elől. Az egyenesbe egyszerre fordultak be s az utolsó gátat is egyszerre vették. Bacon azonban erősebb volt a sikon és a gyönyörü versenyt, hatalmas finis után 2 yarddal nyerte. Bacon pályát tévesztett, de miután a birók meggyőződtek arról, hogy igy egygyel több gátat ugrott és nagyobb távot futott be, nem diszkvalifikáltak.

Eddigi győztesek:

1900. W. B. Tewksbury (Amerika), Párisban	57.6 mp.
1904. H. J. Hillman (Amerika), St.-Louisban	53 mp.*
1908. C. J. Bacon (Amerika), Londonban	55 mp.

* Gátat döntött és amellett a gátak is alacsonyabbak voltak. Nem számit tehát rekordnak.

VII. Távolugrás.

Olympiai rekord: 734 cm., M. Prinzstein (Amerika). St.-Louis 1904-ben.

Világbajnok: **F. C. Irons** (Amerika) 748 cm.
2. *Dan Kelly* (Amerika 709 cm.
3. *C. Bricker* (Canada) 708.5 cm.
4. E. T. Cooke (Amerika) 697 cm.
5. J. J. Brennan (Amerika) 686.5 cm.
6. A. Weinstein (német) 677.5 cm.

Döntőbe került az össze csoportokból a három legnagyobb ugrás.

Rőser tanintézet I. Háromosztályu felsőkereskedelmi iskola.
II. Négyosztályu polgári iskola. III. Nevelő internátus.
BUDAPEST, VI., ARADI-UTCA 10. IV. Egyéves kereskedelmi szaktanfolyam.

I. *csoport.* 1. E. T. Cooke (Amerika) 697 cm. 2. S. H. Bellah (Amerika) 664 cm. 3. *Holics* Ödön (magyar) 654 cm. 4. W. H. Bleaden (Anglia) 644 cm.

II. *Csoport* 1. D. J. Kelly (Amerika) 709 cm. 2. J. J. Brennán (Amerika) 686.5 cm. 3. A. Weinstein (német) 677.5 cm. 4. T. J. Ahearne (Anglia) 671 cm. 5. A. C. B. Bellereby (Anglia) 644.5 cm. 6. G. Barber (Canada) 640.5 cm. 7. C. Silferstrand (svéd) 634 cm.

III. *csoport.* 1. F. C. Irons (Amerika) 744 cm. 2. F. Mount-Pleasant (Amerika) 682 cm. 3. C. H. Williams (Anglia) 665.5 cm.

IV. *csoport.* 1. H. K. Wiesslänger (svéd) 671 cm. 2. F. Lukeman (Canada) 659 cm. 3. C. Watt (Anglia) 642 cm.

V. *csoport.* 1. C. Brecker (Canada) 708.5 cm.

VIII. Könnyü-nehéz-sulyu görög-római birkózás.

(93 kg.-ig).

I. *forduló.* J. Saarela (finn)—C. H. Nielson (Dánia) 3 p. 50 mp., F. *Larson* (svéd)—J. H. Christensen (Dánia) birói döntéssel. W. *West* (Anglia)—M. Sustera (cseh) 7 p. 29 mp., D. *Wybrands* (Hollandia)—*Luntzer* György (magyar) 5 p. 33 mp. *Du Bois* (Belgium)—H. J. Foskett (Anglia) 1 p. 30 mp. *Bye*: E. Nixon (Anglia), A. Banbrook (Anglia), C. H. Brown (Anglia), C. M. Jensen (Dánia), Van Westerop (Hollandia), A. Meessen (Belgium), J. Kivimaki és W. Weckman (finn), E. Zamotine (orosz), *Pay'r* Hugó (magyar) és Van Oosten (holland).

II. *forduló*: Banbrook—Meessen 7 p. 11 mp., *Pay'r* Hugó—Zamotin (orosz) 9 p. 8 mp., *Westerop*—Kivimaki birói döntéssel. *Jensen*—Oosten 8 p. 41 mp., *Saarela*—Nixon 2 p. 31 mp., *Larson*—Wylrands birói döntéssel. *Weckman*—West 1 p. 53 mp. *Bois*—Brown 1 p. 35 mp.,

III. *forduló*: Saarela—Bois 12 p. 24 mp., *Jensen*—Banbrook 2 p. 28 mp., *Pay'r* Hugó—Westerop birói döntéssel. Pay'r óriási fölénynyel dolgozott s biztosan győzött. *Weckman*—Larson 4 p. 10 mp.

IV. *forduló.* Saarela—Jensen 11 p. 36 mp., Weckman—Pay'r Hugó 5 p. 36 mp. A finn fölényesen dolgozott s már a harmadik pereben Pay'r a vállain volt, de feje a matracon kivül kerülvén, a biró nem itélt esést.

Döntőben:

Első menetben *Saarela* győzött *Weckman* ellen 4 p. 22 mp. alatt; a másodikban Weckman győz 5 p. 7 mp. alatt, mig a harmadik menetben szintén Weckman győz 16 p. 10 mp. alatt. A harmadik helyért C. M. *Jensen* az első menetben 2 p. 4 mp., a második menetben 1 p. 40 mp. alatt győzött *Pay'r Hugó ellen.* Végeredmény:

Világbajnok: **W. Weckman** (Finnország).
2. J. Saarela (Finnország).
3. C. M. Jensen (Dánia).

(Tizedik nap; csütörtök.)

A pompásnak igérkező programm 200 m. és 400 m. sikfutások döntője, ismét 30—35 ezer embert gyüjtöttek össze a Stadionban. A versenyen egy nem várt botrány adódott elő. A 400 m. sikfutásban ugyanis az előző napi versenyek alapján három amerikai: *Carpenter*, Robbins, a néger Taylor és mint Anglia szineinek viselője, a skót katonatiszt, Halswell, voltak jogositva indulni. Az athéni tapasztalatok alapján, ahol ugyanis a döntőben Halswell-t az amerikaiak közrevették s nem engedték előre, a versenybiróság széleskörü intézkedéseket tett, amire, mint később bebizonyosodott, igen nagy szükség volt, s a pálya mentén 12 pályabirót állitott fel, azzal, hogy szabálytalanság esetén rögtön sipoljanak. A verseny előtt a referee tudomására hozta a versenyzőknek, hogy a legkisebb szabálytalanság esetén a versenyt megsemmisitik, a vétkest kizárják s egy félóra mulva ujra futatják.

A verseny lefolyását részletes tudósitásunkban bőven ismertetjük. Egész a célegyenesig minden korrektül folyt le. Itt azonban Halswell — erős finiselő lévén — szokása szerint előre akart törni, amit *Carpenter* azzal akadályozott meg, hogy a belső pályáról keresztbe futott Halswell előtt s azt egészen a kerékpárpályáig szoritotta, vagyis a kb. 10 m. széles pálya belső baloldaláról egészen a külső jobboldalra jutott. Ami azután jött, az drámai gyorsasággal játszódott le. A pályabiró sipolt, a célbiró elszakitotta a szalagot, karjait feje felett kinyujtva a futópályán előrerohant s a versenyzők még a célszalag helyére sem értek, már ott volt a nagy fekete táblán óriási fehér betükkel: „No race", vagyis nincs verseny. Carpenter kivételével, aki teljesen kifutotta magát, a másik három lassitott s másodiknak Robbins, Halswell, majd a negyediknek *Taylor* jött be. A versenybiróságnak igen könnyü dolga volt. A pályabiró vallomásán kivül, maguk is tisztán láthatták a lefolyt dolgokat, de ezeken kivül a tiszta és jól kivehető lábnyomok az egész történetet elbeszélték. A biróság visszavonult, néhány tanut is kihallgatott s egy óra mulva már kihirdették az itéletet, hogy a versenyt megsemmisitették, Carpentert kizárják s a versenyt szombaton *kötelek* között, kimért pályán megismétlik. *Halpin*, az amerikai atléták menagerje óvást jelentett be e határozat ellen s azzal okolta ezt meg, hogy Carpenternek joga volt keresztbe futni, mert állandóan *Halswell* előtt volt s amint a görbületből az egyenesbe tért be, nehogy a sebessége szenvedjen, nem fordulhatott be élesen s nem maradhatott a belső pályán. Ebből ugyan egy szó sem igaz, mert mikor Carpenter nyomni kezdte a skótot, akkor már nem elő tte, hanem mellette volt. Azonkivül a forduló olyan nagy sugaru, hogy az egyesbe való fordulat alig érezhető, annyira, hogy a 200 m.-es versenyben, hol az iram lényegesen erősebb, még ott is a belső pályán futó mindig szorosan a belső szél mellett maradt. Különben az amerikaiak taktikája nyilvánvaló volt: Carpenter a start után előre tör, ugyszintén Robbins is és ez utóbbi Carpenter mögött szintén elfoglalja a belső pályát. Ez könnyen keresztül volt vihető, mert Halswell rossz startoló és nehezen jön lendületbe. Robbins bevárja Halswellt a fordulóba s lehetőleg nagy külső ivbe futtatja, ha előre akar törni, ami igen sokat kivesz belőle. Ellenkező esetben, ha nem próbál előre törni, Robbins erős tempója következtében annyira lemarad, hogy az egyenesbe már nem fogja behozni tudni Carpentert. Az amerikaiak csak ott hibáztak, hogy *Robbins* a fordulóban nem tudta fogni Halswellt s az nagyon hamar lekenterezte az amerikait s Carpenter még az egyenesbe való fordulás előtt maga mellett látta a skótot. Az angol zsüri itélete feltétlenül helyes és korrekt volt.

Nagy csapás érte az amerikaiakat azzal, hogy immár a második sprintversenyt, a 200 m.-t is elveszitették. Az amerikaiak ezeket a versenyeket vették legbiztosabbra s itt szenvedett vereségük sprinter gárdájukra mért hatalmas ütést, pedig erre voltak legbüszkébbek. A közönség viharos tüntetést rendezett a kanadai mellett az értékes és amellett az első kanadai győzelem örömére, különös tekintettel, hogy a gyülölt amerikaiak előtt vitte el a pálmát. A 110 m.-es gátfutás még nem igen hozott érdekes küzdelmeket. Itt az amerikaiak óriási fölénybe vannak s a másodrendü amerikaiak biztosan és könnyen verik a legjobb angol gátfutókat.

Ray Ewry, mint várható volt, helyből való magasugrást is megnyerte, ámbár meglepetés volt, hogy a görög Tsichitiras a csoportban épen annyit ugrott, mint az amerikai négyszeres olympiai győztes és világrekorder.

I. 110 m. (120.2 yard) gátfutás előfutamai.

Olympiai rekord: 15.4 mp. A. Kraenzlein (Amerika) Páris 1900. Az előfutamok győztesei kerülnek a középfutamba.

I. *előfutam.* 1. A. H. Healey (Anglia) 15.8 mp. 2. H. St. Murray (Ausztrália). 3. D. A. Stupart (Délafrika). Healey eleitől végig vezetve 4 yarddal győz. Erős küzdelem a második helyért.

II. *előfutam.* 1. J. C. Garrels (Amerika) 16.2 mp. 2. A. Halligan (Anglia). Az amerikai játszva 7 yarddal győz.

III. *előfutam.* 1. O. Groenings (Anglia) 16.4 mp. 2. G. Scoutarides (görög) 5 yarddal nyerve.

IV. *előfutam.* L. A. Kiely (Anglia) w. o.

V. *előfutam.* 1. W. M. Rand (Amerika) 15.8 mp. 2. K. Powell (Anglia). 3. E. Savage (Canada). A két első a 8-ik gát előtt még együtt volt. A 9-ik gát előtt az angol 1 yarddal előbb van, de megesapván lábát a gátban rögtön visszaesik. 3 yarddal nyerve.

VI. *előfutam.* 1. D. W. Walters (Anglia) 17.8 mp. Lemming a harmadik gátnál elesik s az angol egyedül finisel.

VII. *előfutam.* W. A. Knyvett (Anglia) w. o.

VIII. *előfutam.* F. Halbart (Belgium) w. o.

IX. *előfutam.* T. J. Ahearne (Anglia) w. o.

X. *előfutam.* 1. F. C. Smithson (Amerika) 15.8 mp. 2. *Kovács* Nándor (magyar). Smithson rögtön elől van s könnyen 8 m.-rel nyer.

XI. *előfutam.* 1. R. E. Hussey (Anglia) 16.8 mp. 2. W. Blijstad (norvég). A norvég a harmadik gátnál elesett s igy az angol könnyen finisel.

XII. *előfutam.* 1. C. E. Kinahan (Anglia) 16.8 mp. 2. O. Guttormsen (norvég). A norvég teljesen lemaradt. Tetszés szerint nyerve.

XIII. *előfutam.* 1. L. B. Howe (Amerika) 15.8 mp. 2. E. E. Leader (Anglia). Erős küzdelem eleitől végig. Az amerikai az utolsó gátat hamarább veszi valamivel és 1 yarddal győz.

XIV. *előfutam.* A. B. Shaw (Amerika) w. o.

Előfutamok győztesei:

1.	A. H. Healy (Anglia)	15.8 mp.
2.	J. C. Garrels (Amerika)	16.2 mp.
3.	O. Groenings (Anglia)	16.4 mp.
4.	L. A. Kiely (Anglia)	w. o.
5.	W. M. Rand (Amerika)	15.8 mp.
6.	D. W. Walters (Anglia)	17.8 mp.
7.	W. A. Knyvett (Anglia)	w. o.
8.	F. Halbart (Belgium)	w. o.
9.	T. J. Ahearne (Anglia)	w. o.
10.	F. C. Smithson (Amerika)	15.8 mp.
11.	E. R. J. Hussey (Anglia)	16.8 mp.
12.	C. E. Kinehan (Anglia)	16.8 mp.
13.	L. B. Howe (Amerika)	15.8 mp.
14.	A. B. Shaw (Amerika)	w. o.

II. 200 m. sikfutás dönt.

Olympiai rekord: 21.6 mp. A. Hahn (Amerika), St.-Louis 1904.

Világbajnok: **R. Kerr** (Canada) 22.4 mp.
2. R. Cloughen (Amerika).
3. N. J. Cartmell (Amerika).
4. G. A. Hawkins (Anglia).

A start az első kisérletre sikerült s Kerr jött el legjobban a vonalról. Mikor a célegyenesbe befordultak, *Kerr* egy tiszta yarddal vezetett. Itt azután rettenetes küzdelem fejlődött. Az amerikaiak cm.-ről cm.-re nyomultak előre, de a kanadai mindent kiad magából, jóllehet a fáradság jelei kezdenek mutatkozni rajta. Kerr mindinkább közeledik a célszallaghoz s bár R. *Cloughon végső*, kétségbeesett erölködéssel tör előre, nem tudja megakadályozni, hogy a kanadai kb. 20—25 cm.-rel ne nyerjen. Cartmell 30 cm.-rel hátrább.

Eddigi győztesek:

1900.	W. B. Tewkesbury (Amerika);	Páris	22.2 mp.
1904.	A. Hahn (Amerika);	St.-Louis	21.6 mp.
1908.	R. Kerr (Canada);	London	22.4 mp.

III. 400 m. sikfutás döntő.

Olympiai rekord: 48.4 mp. W. Halswell (Anglia) London julius 22. 1908.

A verseny megsemmisittetett.

Carpenter (Amerika) huzta az 1-es, Halswell (Anglia) a 2.-ös, Robbins (Amerika) a 3.-as és Taylor (Amerika) a 4-es számot. Hivatalosan a verseny lefolyását a következőképen adják elő: „A start után Carpenter és Robbins hatalmas irammal törnek előre, ugy hogy Halswell a harmadik helyre került, mögötte Taylorral. A fordulóban ugyanez volt a sorrend, azzal, hogy Halswell mindjobban felzárkózott. Mielőtt az egyenesbe befordultak volna, Halswell már elhagyta Robbins-t s közvetlen Carpenter mellé huzódott, sőt egy fél másodpercnyi időtartamig vezetett és néhány cm.-rel, mikor az eredetileg belső pályán futó Carpenter kifelé kezdett tartani s Halswell egészen a kerékpár pályáig nyomta s közbe könyökével oldalba verte. Robbins ez alatt elfoglalta a belső pályát, mögötte pedig Taylor jött. A pályabiró, mikor Carpenter e durva fault-ját látta, élesen fütyült, a célbiró elszakitotta a célszalagot s előre szaladván „No race“ kiáltással jelezte, hogy a verseny megsemmisittetett. Carpenter kivételével a többi futó erre lasitott, ez előbbi azonban teljesen kifutotta magát. A versenybiróság, a pályabiró előadásának igazságáról, még a lábnyomok megvizsgálásával is meggyőződést szerzett.“

IV. Távolugrás helyből.

Olympiai rekord: 163 cm. R. C. Ewry (Amerika) 1900, Páris.

Világbajnok: **R. C. Ewry** (Amerika) 157.5 cm.
2. C. Tsiclitiras (Görögország) 155 cm.
2. J. A. Biller (Amerika) 155 cm.
4. F. Leroy Holmes (Amerika) 152 cm.

I. *csoport.* 1. G. Tsiclitiras (görög) 155 cm. 2. P. Adams (Amerika) 147 cm. 3. L. Dupont (Belgium) 142 cm. 4. Flaxman (Anglia) 0.

II. *csoport.* 1. R. C. Ewry (Amerika) 155 cm. 2. J. A. Biller (Amerika) 150 cm. 3. G. André (francia) 147 cm. 4. W. Blystad (Norvégia) 142 cm. 4. B. Handerson (Anglia) 142 cm. 5. L. Uetwiller (német) 137 cm. 6. M. J. Sheridan (Amerika) 137 cm. 7. G. Stafford (Anglia) 132 cm.

III. *csoport.* 1. F. Leroy Holmes (Amerika) 152 cm. 2. F. C. Irons (Amerika) 142 cm. 2. dr. A. Malwitz (német) 142 cm. Indultak még: Hutcheon (Ausztrália), G. Barber (Canada), H. Fryksdal (svéd) kik 137 cm.-nél kiestek.

IV. *csoport.* 1. A. Motte (francia) 142 cm. Indultak még: L. Robertson (Amerika) 137 cm.; Langkjoer (Dánia), Benglsson (svéd) és H. Jardin (francia) 132 cm.

V. Görög-római birkózás. Könnyű sulycsoport.

(66.6 kg.-ig).

I. *forduló.* G. H. Malström (svéd)—G. Mackenzie (Anglia) 3 p. 35 mp. A. Linden (finn)—L. Hansen (Belgium) 2 p. 33 mp. A. E. Hawkins (Anglia)—C. Carlsen (Dánia) 1 p. 10 mp. K. C. Karlsen (Dánia)—F. Steens (Belgium) 9 p. W. Wood (Anglia)—K. Halik (cseh) birói döntéssel. Radvány Ernő (magyar)—W. Ruff (Anglia) 18 p. 35 mp. *Maróthy* Ferenc (magyar)—A. E. Rose (Anglia) 14 p. 59 mp. A. C. Moller (Dánia)—A. J. Whittingstall (Anglia) 3 p. 59 mp. *Téger* József (magyar)—J. Van Moppes (Hollandia) birói döntéssel. *Bye*: Blount és Faulkner (Anglia), Porro (olasz), Bruseker (Hollandia); Lund és Persson (svéd); N. Orloff (Orosz).

II. *forduló.* Persson—Blount 7 p. 6 mp. Orloff—Lund 10 p. 46 mp. Linden—Karlsen 4 p. 15 mp. Malmström—Bruseker 3 p. 20 mp. *Radvány* Ernő (magyar)—Hawkins 17 mp. *Maróthy*—Wood birói döntéssel Moller—Faulkner 11 p. 18 mp. Porro—Téger birói döntéssel. Az olasz és a magyar teljesen egyforma erők voltak s egyformán támadtak s voltak veszélyesek egymásra. Birói döntés ép ugy kedvezhetett volna Tégernek is.

III. *forduló.* Orloff—Radvány 7 p. Lindon—Moller 13 p. 32 mp. Porro—Malmström birói döntéssel. G. H. Persson ellen Maróthy, ki a Wood-al való birkózás közben megsérült visszalépett.

Kerületi atletikai viadal Kassán.

Felsőmagyarország bajnoksága.

A MASz. felsőmagyarországi kerületének bizottsága a mult évi tapasztalatok alapján ugy határozott, hogy az atletikai bajnokságok megrendezését nem osztja szét a kebelébe tartozó egyesületek között, hanem azok együttes rendezését egy egyesületre bizza. E határozat folytán ez évben a *Kassai Atletikai Clubra* hárult az a feladat, hogy Felsőmagyarország atlétáinak erőik összemérésére egy klasszikus versenyben alkalmat nyujtson. A KAC. a nagy feladatot szives örömmel vállalta és augusztus hó 15-én rendezett versenyével teljes megelégedésre oldotta meg feladatát. A verseny példás rendben, minden fennakadás nélkül folyt le szépszámu közönség előtt. A rendezés fáradságos munkájából gróf *Zichy* Károly elnöklete alatt bőven kivették részüket Bartay Oszkár kerületi előadó, dr. Pap-Szász József, Klebersberg Géza, Kaiser Sándor, Szepesi Miksa és Urbán Pál.

A verseny eredményei jó fényt vetnek Felsőmagyarország atlétikájára. Egyes számokban respektábilis eredményeket értek el, általában pedig sok jogos reménynyel biztat a javarészben fiatal atléta-gárda. Részletes eredmények a következők:

I. *100 yardos sikfutás.* Védő Kiss István DAAC. 10.6 mp. Három előfutam után a döntőben:

Bajnok *Stepankó* István 10.8 mp., második Szökő Alajos DAAC., harmadik Szobota Ferenc KAC., negyedik Fényes Jenő DTE. Stepankó végig vezetve, könnyen győz egy yarddal. Szökő és Szobota rosszul kerültek el a starttól. Tizennégy induló.

II. *220 yardos sikfutás.* Első kiirás. két előfutam után a döntőben:

Bajnok *Szobota* Ferenc KAC. 25 mp., második Fényes Jenő DTE., harmadik Nováky Ferenc KAC. Szobota biztosan győz nyolc yarddal, mig Stepankó a második helyért való küzdelmet feladta. Kilenc induló.

III. *¼angol mértföldes sikfutás*: Védő Sz. Futó Sándor DTE. 56 mp.

Bajnok *Bruger* Géza ETVE. 55.8 mp., második Kórány Imre KAC., harmadik Hirschfeld Márk ETVE. Bruger nyomban élre megy és az erősen felnyomuló Kórány ellen alig egy yarddal nyeri a versenyt. A kitünő erőnek igérkező és teljesen kezdő Kórány megnyerhette volna a versenyt, ha a fordulónál egy versenyző, aki éppen akkor kiállt, szögesével meg nem rugja. Kilenc induló.

IV. *Fél angol mértföldes sikfutás.* Védő Sz. Futó Sándor DTE. 2 p. 19.6 mp.

Bajnok *Bruger* Géza ETVE. 2 p. 10.8 mp., második Fülöp Miklós DTE., harmadik Tóth Ferenc KAC. Bruger egyenletes szép tempóban futja a távot, de komoly ellenfél hiányában egy-két másodperc a lábában maradt. Tizenegy induló.

V. *Magasugrás.* Védő Vadon Géza DTE. 170 cm.

Bajnok *Szabó* Béla DAAC. 174 cm., második Vadon Géza DTE. 170 cm., harmadik Gamauf István DTE. 160 cm. Indultak még Zöld József DTE. 160 cm., Meixner Jenő ETVE. 151 cm. Szabó minden magasságot biztosan ugrott és szemmelláthatólag többet is ugrott volna, ha folytatja.

VI. *Rudugrás.* Első kiirás. Bajnok *Horváth* Aladár DTE. 295 cm., második Zöld József DTE. 282 cm., harmadik Hlavács Dénes KAC. és Kriebel Aladár ETVE. Hat induló.

VII. *Távolugrás.* Védő Szabó Béla DAAC. 6.25 m.

Bajnok *Zalai* Géza DTE. 634 cm., második Szobota Ferenc KAC. 599½ cm., harmadik Nováky Gábor KAC. 567 cm. Indultak még: Hlavács Dénes KAC. 565 cm., Gamauf István ETVE. 556 cm., Bodnár Sándor KAC. 539 cm. A beteg Majunke távollétében Zalai könnyű győzelmet aratott Szobota felett, aki még erősen érezte a 220 yard fáradalmait.

VIII. *Diszkoszvetés.* Védő Müller Viktor KASE. 37.14 m.

Bajnok *Gobonya* Albin ETVE. 38.69 m., második Kobulszky Károly 36.14 m., harmadik Zalai Géza DTE. 33.36 m. Indultak még: Horváth Aladár DTE. 31 m., Kórány Imre KAC. 30.95 m., Kotunovics János Sóvári TE. 30.51 m., Matulka Ödön NyTVE 26.45 m.

IX. *Sulydobás.* Védő Mudin Imre DTE. 12.42. m.

Bajnok *Székelyhidy* Béla DAAC. 12.24 m., második Izsák Dezső DTE. 10.94, harmadik Zalai Géza DTE. 10.77 m. Indultak még: Kobulszky ETVE. 10.39 m., Csabinyák ETVE 10.03 m. — A győztes dobásai 11.78, 11.64, 11.92, 11.24, 11.58, 12.18.

X. *Gerelyvetés* (svéd). Első kiirás. Bajnok *Kobulszky* Károly ETVE. 49.84 m., második Zalai Géza DTE. 43.70 m., harmadik Bornemissza Béla DTE. 41.82 m. Indultak még: Wunsch Kálmán ETVE. 41.23 m., Nováky Ferenc KAC. 36.41 m., Csasztek Jenő KAC. 36.29 m., Matulka Ödön NyTVE. 34.28 m., Csabinyák József ETVE. 33.02 m., Sikora Emil KAC. 32.90 m., Nováky Gábor KAC. 30.25 m., Héricz Géza KAC. 31.86 m. A győztes dobásai: 49.19, 48.59, 46.39, 49.23, 49.84.

Végeredményben az *Eperjesi Torna és Vivó-Egylet* nyert 4 bajnokságot, 1 második és 2 harmadik helyet; a *Debreceni Torna-Egylet* 2 bajnokságot, 6 második helyet és 3 harmadik helyet; a *Kassai Atlétikai Club* 2 bajnokságot, 2 második és 5 harmadik helyet; a *Debreceni Aakadémiai Atlétikai Club* pedig 2 bajnokságot és egy második helyet. A Nyiregyházai TVE. és a Sóvári TE. nem értek el helyezést. A jövő évi kerületi verseny az eddigi megállapodások szerint Eperjesen lesz.

Versenynaptár.

Augusztus 30. DTE. Debrecen.
Szeptember 6. BAK. Budapest.
Szeptember 6. SzAC. Szeged.
Szeptember 8. AAC. Arad.
Szeptember 12—13. BTC. Budapest.
Szeptember 20. ETVE. Eperjes.
Szeptember 27. BEAC. Budapest.
Október 4. MAC. Budapest.
Október 18. KAC. Kassa.
Október 25. MAC. Budapest.

Hirek.

Olympiai széljegyzetek.

(Amerikai tudósitónktól.)

New-York, 1908. julius 30.

(A „Globe" megjegyzése. — Az amerikai athleták fogadtatása. — A nemzetek pontjai. — Angol—amerikai barátság.)

Amerikában nagy feltünést okozott a magyar staféfa-csapat veresége a 800 méteres uszásban. A verseny előtt az amerikai sport-sajtó böven foglalkozott a nemzetek esélyeivel és lefutottnak tekintette a magyarok javára e versenyt. Hogy nem a magyarok nyerték meg a versenyt — irja a „Globe" cimü nagy amerikai napilapban Wahle Ottó, egykor nálunk is versenyző német uszó — annak szerintem csak egy oka van, hogy a magyarok telekürtölik a világot fényes rekordjaikkal, holott azok épenséggel nem megbizhatók, időmérésük megbizhatatlan és az állitólagos 35 méteres Kaiser-pool (Császárfürdő) csak 34½ méter. Az amerikaiak — folytatja tovább — az egyes nemzetek esélyeit az általuk elért idő alapján birálták el és ezért okozott feltünést a magyarok veresége . . . A Globe ehhez azt a megjegyzést füzi, hogy ezek az adatoknak hitelességéhez szó sem fér, már csak azért is, mert a magyar staféfának legalább 20 mp.-el jobb időt kellett volna elérnie az angolok idejével szemben. Sajnos ez ellen nem lehetett semmit csinálnom, mert mikor felmentem a „Globe" szerkesztőségébe a „sport editor" kijelentette, hogy nem von vissza semmit, mert a tények nekik adnak igazat . . .

*

Az amerikai diadalmas athleták számára, még az amerikai méreteket is felülmuló fogadtatást és ünnepségeket rendeznek. Maga a köztársaság elnöke fogja őket fogadni a hajó-állomásnál és tolmácsolja a nemzete hálaját a győzökkel szemben.

*

Hivatalos számitást véve alapul, az első helyet Anglia foglalja a Yankeek előtt, kik után a svédek és a franciák jönnek. Magyarország, mint akár Athenben, most is az 5-ik helyet okkupálta.

*

Ha az amerikai lapokat végignézzük, feltünik az éles ellenségeskedés Angliával szemben. Carpenter diszkvalifikálását „highway robbery"-nek (utszéli támadásnak) titulálták. Az amerikai lapokban különben Amerika szerepel az első helyen, mint a legtöbb győzelmet aratott nemzet.

Decsényi Frigyes.

A NÉMET ATLÉTIKAI BAJNOKSÁGOKAT mult vasárnap rendezték Berlinben mintegy 2 ezer főnyi nézőközönség előtt. Eredmények: I. 100 *m. sikfutás.* 1. Hoffmann (Komet, Berlin) 11.2 mp. 400 *m. sikfutás.* 1. dr. Trieloff (Duisburger Preussen) 53.8 mp. III. 1500 *m. sikfutás.* 1. Nettelbeck (Charl. SC.) 4 p. 22.8 mp. IV. *Távolugrás.* 1. Hoffmann (Komet) 642 cm. V. *Magasugrás.* 1. Buchmann (Komet) 171.5 cm. VI. *Diszkoszvetés.* 1. Welz (Komet) 36.82 m.

A bajnokságokon kivül még a következő versenyeket rendezték: I. 1500 *m. sikfutás (nagy dij).* 1. Lightbody (Amerika) 4 p. 29.2 mp. II. Svéd gerelydobás. 1. Ebeling (Braunschweig) 39.60 m. III. *Rudugrás.* 1. dr. Weinstein (Halle) 306.5 cm. IV. 200 *m. sikfutás.* 1. Ewald (Charl. SC.) 23 mp.

A MAC. ŐSZI VIADALÁT október 4-én rendezi meg. A standard-számok közül a következők kerülnek ez alkalommal kiirásra: 100 y. Király-dij. ¼ angol. Andrássy-dij. 120 y.-os gát. Szokolyi-dij. 220 y.-os hendikep. József főherceg-dij. Sulydobás. Ilamdij. Diszkoszdobás. Jenő főherceg dija. Magasugrás. Frigyes főherceg dija. Rudugrás. Pertisch-dij. Ezeken kivül 2—3 más szám bővíti ki a programmot, melyek között valószinüleg gerelyvetés, hosszabb futás és 200 m.-es meghivási verseny fog szerepelni.

A FTC. F. HÓ 23-án soroksár-uti pályáján házi versenyt rendez a következő számokkal: 100, 200, 400, 800 és 1609 m.-es futások, táv- és magasugrás, suly- és diszkoszdobás, 400 m.-es staféta-futás labdatávrugás és 300 m.-es gyaloglás.

MANGLITZ FERENC a FTC. kiváló gyaloglója a nyár folyamán erősen trénirozott, hogy szeptember 8-án Aradi AC. rendezésében eldöntésre kerülő 30 klm.-es Magyarország gyalogló bajnokságát megvédje.

TITKÁRI ÉRTEKEZLET. Tekintettel arra, hogy az őszi athletikai szezonhoz elértünk, a szokásos titkári értekezlet összehivása volna már nagyon is időszerű, hogy azon a különböző egyletek titkárai a versenyek terminusaiban és egyebekben megállapodnának, annál is inkább, mert az összeegyeztetésnél most a MASz. és MOTESz egyletek összes versenyeit figyelembe kell venni.

KIIRÁS. A Debreceni Torna-Egyesület augusztus 30-án országos atlétikai versenyt rendez. Versenyszámok:

I. *Bocskai serleg vándordij.* 1. 100 yardos sikfutás. 2. ¼ ang. mfd. sikfutás. Tiszteletdij. 3. 1 ang. mfd. sikfutás. Tiszteletdij. 4. Magasugrás. 5. Távolugrás. Tiszteletdij. 6. Sulylökés. 7. Diszkoszvetés. Tiszteletdij.

II. *Kultuszminiszter vándordija.* 8. 4×100 m. staféta-futás.

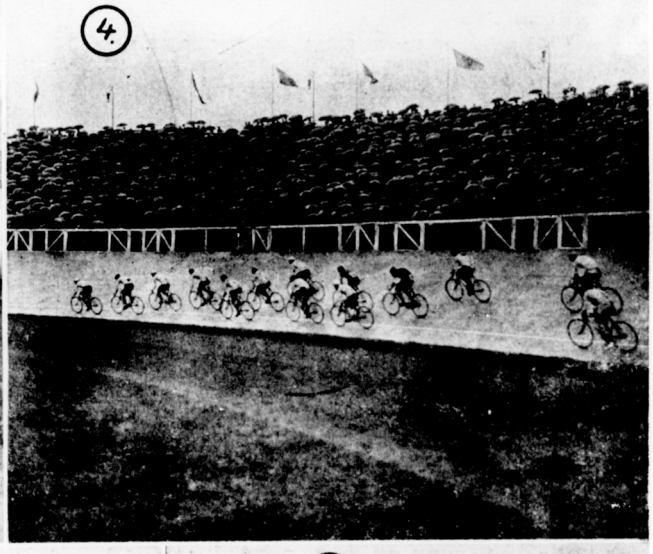
III. *József kir. herceg vándordija.* 9. Magasugrás ötös csapatoknak.

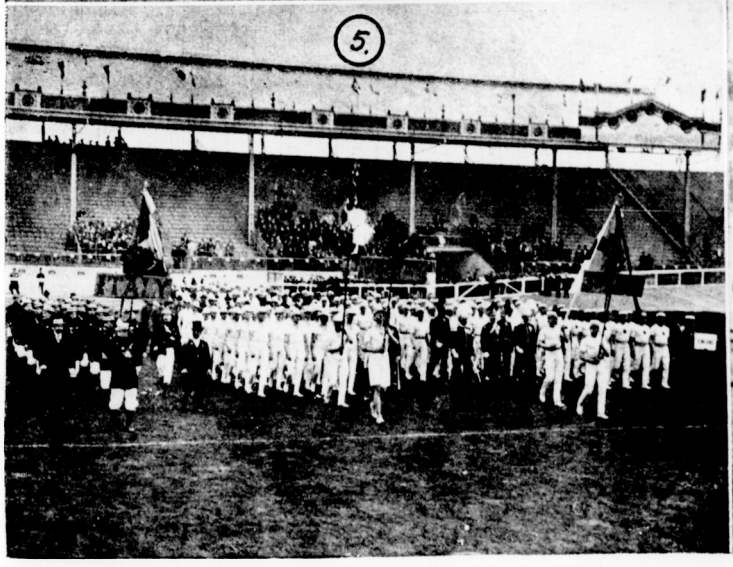
IV. *Debreceni pénzintézetek vándordija.* 10. Sulylökés ötös csapatoknak.

1. Halswell (Anglia) 48·4 mp. alatt nyeri a 400 m. középfutamát. **2.** A női ijászati verseny a Stadiumban. **3.** A 200 m. sikfutásban győztes kanadai Kerr-t honfitársai vállaikon viszik ki. **4.** A Stadium esős napon. **5.** Tisztelgés a királyi páholy előtt a megnyitás napján. Balról jobbra: Olaszok, norvégek, svédek és finek. **6.** A 100 m. sikfutásban győztes Walker-t honfitársai vállaikon viszik ki.

1. Az amerikai tribün, mikor egy amerikai győzött. 2. Alexandra angol királyné Dorando futását nézi. 3. A dán leányok szabadgyakorlatai. 4. Az első futóverseny startja a Stadiumban (1500 m.). 5. Irons (Amerika) a távolugrás győztese, amivel 7·48 cm.-t ugrik. 6. Smithson (Amerika), a 110 m. gátfutás győztese, ki 15 mp.-el uj világrekordot állitott fel. 7. Hayes (Amerike) a marathon futás győztese.

Nevezési határidő augusztus 24. este 9 óra.
Részletes feltételek a következő számban.

BALATON-KENESÉN, augusztus 20-án nagy sport-ünnepély tartatik. A versenyek reggel 8 órától déli 12 óráig és délután ½3 órától este 8 óráig tartanak. Délelőtt lesz a hatos football-mérközés, acéllövő-verseny és a távoluszás 3 kilométerre. Délután lesz a magasugrás, távolugrás, uszás, melyen a kenesei uszóbajnokság is döntőre kerül, a lóverseny és a futóverseny. Utánna társasvacsora, tombola és tánc következnek. Nevezési határidő aug. 16-ika, nevezési dij (a lóversenyt kivéve) 1 korona, mely összeg Valter József, Kenese (Veszprém megye) cimre küldendő.

A SZEGEDI ATLÉTIKAI KLUB által 1908 szeptember 6-án d. u. 3 órakor Szegeden, a Szegedi Atlétikai Klub ujszegedi sporttelepén rendezendő Délmagyarország bajnoki viadalával kapcsolatos országos atlétikai versenyének feltételei: 1. 100 yardos sikfutás. 2. Diszkoszvetés (Délmagyarország bajnokságáért). 3. Magasugrás. 4. ¼ angol mértföldes sikfutás (junior). 5. Sulydobás (junior). 6. 1 angol mértföldes gyaloglás (Délmagyarország bajnokságáért). 7. Távolugrás. 8. 1 angol mértföldes sikfutás (junior). 9. Diszkoszvetés. 10. Távolugrás helyből (junior). 11. Gerelyvetés. Az országos nyilt számokban részt vehet minden hazai sport-egyesület amatőr-gentleman tagja. A kerületi bajnoki számokban részt vehet minden, a délmagyarországi kerületbe tartozó szövetségi sport-egyesület tagja, kiket a MASz. kerületi bajnoki szabályainak 14. §-a arra jogosit. Nevezési zárlat 1908 szeptember 1. Nevezések Szende Izsó titkár cimére küldendők. (Szeged, Attila-utca 8.) Az 1., 3., 7., 9. és 11. versenyszámok tiszteletdijat és nagy ezüst-érmet, a második közép ezüst- és a harmadik bronz-érmet nyer. A 4., 5., 8. és 10. versenyszámok győztese a közép ezüst-érmet, a második kis ezüst- és a harmadik bronzérmet nyer.

AZ EPERJESI TORNA- ÉS VIVÓ-EGYESÜLET 1908 szeptember 16-án Eperjesen, a katonai gyakorlótér melletti saját pályáján országos athletikai versenyt rendez. Versenyszámok: 1. 100 m. sikfutás. 2. Sulylökés hatos csapatok részére. 3. Magasugrás. 4. Diszkoszvetés hatos csapatok részére. 5. Staféta-futás egy-egy futóval 100—200—400—800 m. 6. Füleslabda-dobás és hajitás mint összetett verseny. 7. Gerelyvetés (svéd). 8. Távolugrás. 9. 800 méteres sikfutás. Tétek nincsenek. Nevezési határidő: 1908 szpetember 6. Nevezések az ETVE. elnökségére cimzendők. Későn érkező nevezés figyelembe nem jön. A csapatversenyekre 2—2 tartalék is bejelenthető. A sorrend 4., 7., 8. és 9. pontja a Budapesti III. ker. TVE. és az ETVE. tagjai részére klubközi versenyek a MOTESz. vándordijáért és az 1907. évi megállapodások szerint folynak le. A csapatversenyek egyszersmind országos nyilt egyéni verenyek is, amelyeken a MOTESz. szabályai szerint lehet részt venni. Dijazások: 1. Egyéni versenyeket nagy és kis ezüst- és bronz-érmekkel dijazunk. A II-ik dijat öt, a III-ik dijat hét, a IV-ik dijat kilenc induló esetén adjuk ki. 2. A csapatversenyben győztes csapat egyesülete részére tiszteletdijat nyer, a csapatok tagjai kis ezüst-, illetve kis bronz-érmeket nyernek. Ha valamely csapat tagja az illető versenyszámban egyénileg is győztes, akkor csak egy dijat nyerhet, még pedig a nagyobbat. A résztvevők fogadásáról és ingyenes elszállásáról — ha az erre való igény a verseny előtt 8 nappal előre bejelentetik — a rendező-egyesület gondoskodik.

A BUDAPESTI TORNA-CLUB Budapesten, 1908. évi szeptember hó 12-én és 13-án d. u. 3 órakor a VII. ker., Thököly-uti millenáris versenypályán rendezendő országos athletikai versenyének feltételei. Versenynemek: I. 100 méteres sikfutás. II. 400 méteres sikfutás. III. 800 méteres sikfutás. IV. 1500 méteres sikfutás. V. 3000 méteres sikfutás. VI. 110 méteres gátfutás VII. 4×100 m. stafétafutás. VIII. 3000 méteres gyaloglás. IX. Magasugrás. X. Távolugrás. XI. Rudugrás. XII. Sulydobás. XIII. Diszkoszvetés. XIV. Gerelyvetés (magyar). XV. Gerelyvetés (svéd, szabad fogással). — Ifjusági versenyek. Olyanok részére, kik nyilt versenyekben még nem indultak. a) 60 méteres sikfutás; b) diszkoszvetés; c) gerelyvetés (svéd, szabad fogással); d) magasugrás; e) távolugrás; f) 4×100 m.-es stafétafutás.

A hétről. Megy-e hát magyar válogatott a londoni olympiai football tornára? Ez a kérdés. Ha a kérdésre adandó válasz igenlő, akkor ez az intézkedések egész sorozatát vonja maga után, amelyek még eddig maguk is kérdések és feltevések, amelyek azonnali megoldására késztetik a szövetséget abban a pillanatban, mihelyt a kiküldetés határozatba megy. A kiküldetéssel kapcsolatos intézkedések már most is aktuálisak, mert az egyleteket őszi nemzetközi és egyéb mérkőzéseik lekötésében függőben tartja. Határozni és intézkedni!

Angliában az amatőrök és professzionisták között felmerült ellentétek elsimitásába bizonyos közeledések történtek az English Football Association részéről. A tárgyalások megindultak, az eredmény azonban nagyon kétséges, mert idők folyamán a helyzet erősen megváltozott. Az amatőrök számban és sulyban annyira megerősödtek, hogy most már a professzionisták ajánlatától — mely az ujbóli egyesülésben a két szövetségnek önálló működését vallja magáénak — idegenkednek. Lehet azonban, hogy valami más megoldási tervezet eredményre fog vezetni, megszünteti a két szövetség között duló viszályt, amelynek bénító hatása érezhető a többi nemzetek footballt üzők megszaporodott táborában is.

A KERÜLETI BAJNOKSÁGOKRÓL. Két hét mulva az egész országban meg kellene kezdődni a kerületi bajnoki küzdelmeknek. De ma még csak ott vagyunk, hogy senki sem tudja még, hogy az egyes mérkőzések mikor fognak megtartatni, mivel az Intéző-bizottság a sorsolásokat mind a mai napig sem tarthatta meg, annak ellenére, hogy az alapszabályokban erre meghatározott zárónap van. A vidéki egyesületek már régóta várják a kerületi bajnokságok sorsolási eredményét s nem kis izgatottsággal találgatják ennek késési okait.

Kérésemre *Cseke* Gyula titkár ur szives volt nekem megirni, hogy a kerületi bajnokságok sorsolását eddig azért nem lehetett megtartani, mivel sok vidéki egyesület késve küldte be nevezését, sok egyesület pedig *vonakodik a nevezését leadni*. Ez oly anomália, mely fölött nem szabad napirendre térnünk, mert minden esztendőben megismétlődhetik. Ezt mihamarább orvosolni kell, mert tarthatatlan helyzet az, hogy egy pár hanyag és könnyelmü vezetés alatt álló egyesület miatt annyi sok erős vidéki egyesület, a késői sor-

FOOT-BALL
kizárólag magyar készitmény.

Saját mintáink, erős marhabőrből, tartós kézi varrással, s valamennyi legfinomabb angol vörös gummihólyaggal ellátva, 5-ös nagyságban.

„Villám" 9 kor., „Turul" 10 kor., „Verseny" 11·50 kor., „Győztes" 13 kor., „Hunnia" 16 kor., „Kincsem" 4 nagys., iskola-football-labda 7·50 kor., „Kincsem" 2. nagys., gyermek-football-labda 5 korona.

„Football-cipő" marhabőrből, kitünő szabás és erős kézi varrással párja 15 korona.

Nagy választék: Football játékhoz tartozó összes felszerelésekben. Továbbá nagy raktár: Lawn-Tennis-, Golf-, Cricket- és Croquet-játékokban, tornaszerek-, vívóeszközök-, vadászati-, halászati-, turista-felszerelésekben stb. stb.

Teljes felszerelésnél árkedvezmény!
Kereskedőknek előnyárak!
Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Zubek Bertalan és Társa
sportcikkek áruháza
Budapest, IV., Muzeum-körút 29. sz.

solások miatt őszi és tavaszi munkaprogrammját ne tudja összeállítani.

Magában az Intéző-bizottságban is sok fölös és kellemetlen munkát képez a nevezett vidéki egyesületekkel levelezés utján tárgyalásokba bocsájtkozni a bajnoki küzdelembe való benevezés iránt. Ezt megakadályozandó, a következőket figyelembe ajánlom.

A kerületi bajnokságokért való küzdelmekbe a jelenlegi nevezési mód akként változtassék meg, hogy minden vidéki egyesület, amely tagja a MLSz.-nek, *köteles a megfelelő kerületi bajnokságért küzdeni.* A küzdelmek alól, az illető egyesület indokolt kérésére a MLSz. *egy évre felmentést adhasson.* A nevezési dij határidőre beküldessék. Ha ezt valamely egyesület elmulasztaná, ugy a MLSz. utasitására a *szövetségi játékbiró* az egyes mérkőzés bevételi elszámolásakor, a hátralékos klub nevezési tartozását a MLSz. javára hozza levonásba.

Kolozsvárt, 1908 augusztus hó 18-án.

Sikme.

Vidéki mérkőzések.

PTE. Fővárosi Ramblerek 4:2 Nem várt, — mondhatni meglepő — eredménynyel zárult a folyó hó 15-én tartott mérkőzés, melynek bevétele jobbára a pozsonyi Petőfi-szoboralap javára fog fordittatni. A fővárosiak az első félidőben igen szép összjátékkal a pozsonyiakat ritkán engedték támadólag fellépni és a játék 7-ik percében már gólt is érnek el; a pozsonyiak a 35. percben egy huzamosabb támadásból kiegyenlitenek, de a fővárosiak a 40. percben egy jobbról beadott labdát Schlosser fejesével magukhoz ragadják a vezetést. Ennek a gólnak offside ize volt. A második félidőben, mintha a Ramblerek letörtek volna, a pozsonyiak pedig erélyesebben látnak a munkához és a 4. percben ismét kiegyenlitenek. Most már változatosabb a játék, Pozsony fölénybe kerül és a 34. és 43. percben négyre emelik a gólszámot. A pozsonyiak harmadik gólja határozott offside állásból lett beadva, a 4-ik szintén egy lesben álló csatár által a jobb összekötőnek adva — értékesitve lett. De ha a biró ezen két utóbbi gólt nem is adja meg, az eredmény a pozsonyiakra nézve annál is inkább elismerésre méltó, mert 4 tartalék-játékossal játszották végig a mérkőzést. A mérkőzést dr. Nirnsee Bernát vezette.

Monori SE.—Vivó AC. 7:3 (Albertirsa.) Érdekes mérkőzést látott Albertirsa sportszerető közönsége a MSE. és VAC. küzdelmében. Monor elhatározó fölényben volt a fiatal pesti csapat fölött, amely pedig — különösen a második félidőben — igen fejlődésképes játékot produkált. VAC. kezdése után Monor hamarosan fölénybe kerül, a 14-ik percben *Bán* megszerzi a vezetést, amit az első félidőben *Veres* a 23. és 32. percben 3-ra szaporit. Félidő 3:0.

A második félidőben Monor kapusa sérülés miatt kiáll, az erők kiegyenlitődnek: VAC. 3., 6. és 13. percben *Klingenberg* és *Fenyves* révén kiegyenlit. (3:3!) De a vidéki csapat az iramot ismét fokozza és ujra fölénybe kerül, a 17. percben Bán ismét a vezetést szerzi meg. A félidő végéig Monor, Bán, Veres révén még 3 gólt lő. Végeredmény 7:3. Monor: Szemere— Gamó, Lipner— Sebes, Moravitz, Heller—Szigeti. Fábry Bán, Móna, Veres. — Monornál az egész csapat igen jól játszott, de a csatársorban különösen *Bán* és *Veres* bizonyultak leghasznosabbaknak. Az ellenfélnél *Fenyves, Klingenberg,* és *Déry* voltak jók. Biró: *Bán* Kálmán (MTK.).

MAFC.—ZÓLYOM 5:2. Szép játékkal könnyü győzelmet aratott a technikusok csapata vasárnap a zólyomiak ellen.

A FŐVÁROSI RAMBLEREK GYŐRBEN. A MTK., FTC., BTC. és BAK. játékosaiból alakult „Ramblerek" a kettős ünnepen Pozsonyban és Pöstyénben mérköztek, első nap a Pozsonyi TE., második nap pedig a Pöstyéni AFC. ellen játszottak. A mérkőzést a Ramblerek nyerték meg erős küzdelem után 5:4 arányban. Félidő 1:0 Ramblerek javára. A pöstyéni mérkőzést végignézte *Wekerle* Sándor miniszterelnök is, *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter és *Szterényi* József államtitkárral egyetemben. Az első mérkőzést *Nirnsee* B. (PTE.), a másodikat pedig *Taffel* (FTC.) vezette.

III. KTVE. KOMÁROMBAN ÉS GYŐRBEN. Az első napon játszott a pesti csapat és 2:1 arányban győztesen került ki a mérkőzésből (félidő 1:1), a második napon azonban 4:2 arányban a győri Egyetértéstől vereséget szenvedett.

FOOTBALL KASSÁN. Mig augusztus hó 15-én Felsőmagyarország atlétikájának fejlettségéről tett bizonyságot a kerületi bajnoki viadal, addig a következő napon a felvidék labdarugó-erőviszonyait ismerhette meg a kassai közönség. A bajnoki verseny után a KAC. két gyermekcsapata mutatta be tudását, vasárnap pedig a KAC. a) és b) csapatai mérköztek. A b) csapatnak a Sóvári Torna-Egylet csapata felett 7:0 arányban elért győzelme jó fényt vet a kassai labdarugásra és még inkább megerősiti ezt a véleményt az a) csapatnak elhatározó győzelme a Debreceni Torna-Egylet csapata felett.

A két csapat a következőképpen állott fel. DTE.: Molnár— Fényes, Balogh—Tolnay II., Tolnay I., Feldmann—Kiss, Papp, Markovits, Fülöp, Móricz. — KAC. a): Nováky—Stefán, Stiller—Tóth, Nagy, Béni—Klein, Héricz, Bodnár II., Bodnár I., Stepankó.

A kassaiak fölénye rögtön szemmellátható. Az első félidőben gyors egymásutánban szereztek öt gólt. A debreceniek csak a félidő vége felé kezdenek belejönni a játékba. A második félidőben a játék már változatosabban folyik, de a debreceniek nem akadályozhatják meg, hogy a kassaiak nyolcra ne növeljék a gólok számát. Végeredmény 8:0 a KAC. a) javára.

A SKÓT FOOTBALL őszi szezon 15-én már megkezdődött.

ooooooo Ifjusági Labdarugás. ooooooo

Mérkőzések.

Aug. 15. szombat.

Budapesti Atlétikai-Club i. cs.—Magyar Ifjak Haladás Köre 2:0. BEAC. pálya. Biró Gerő Ferenc ILSz. jó biró volt.

Lipótvárosi Torna-Egylet—Fővárosi Torna-Club i. cs. 6:2. (Félidő 1:2). BAK. pálya. Biró Zoltán Béla NSC.

Magyar Testedzők Egylete—Budapesti Sport-Club 3:0. Kőbányai pálya. Horváth János erélyes biró volt.

Aug. 16. vasárnap.

Fővárosi Torna-Club i. cs.—Kőbányai Sport-Club 2:1. (Félidő 0:1). BAK. pályán folyt le a fenti mérkőzés szép számu közönség előtt. Első félidőben szép változatos játék után KSC. kornert ér el, melyből megszerzi a vezető gólt. Második félidőben Föv. TC. uralja a helyzetet s Pach lerohanásával megszerzi a kiegyenlitő gólt. A második félidő utolsó előtti percében Fuchs gyönyörü lerohanással megszerzi a döntő gólt. A győztes csapatban kiváltak Tihanyi, Budai, Bakos, mig KSC.-ből Birnbaum a kapuvédő, ki nem egy biztos gólnak látszó labdát védett nagy bravurral, továbbá Hajdu, ki a támadás lelke. Gerő Ferenc a mérkőzést jól vezette.

Fővárosi Testedzők Köre—Magyar Ifjak Haladás Köre 6:0. (Félidő 3:0). UTE. pálya d. e. Az eredmény meglepetést keltett, mert mindenki a MIHK. győzelmét várta. A vereségét menti az a körülmény, hogy végig 9 emberrel játszott s köztük 4 tartalék. A Föv. TK. végig szépen és lelkesen játszott, játékosaik igen fegyelmezettek és összjátékkal viszik keresztül támadásaikat. Kirchmaier 3, Stassek, Gorup és Hauser 1—1 gólt lőttek. Haladásból jók voltak Ábrahám, Kovács, mig FT. Körből Kirchmaier, Gorup, Friedmann M. jó biró volt.

Budapesti Atlétikai Club i. cs.—Józsefvárosi Sport-Club 10:0. BAK. pálya d. e. A BAK. könnyen győzött. Biró Gerő Ferenc.

Rákos-Szent-Mihályi Sport és Mükedvelők Köre—Magyar Testedzők Egylete 2:2. Kőbányai pálya változatos játék. Szentmihályiaknál Nagyhegyi tünt ki, mig MTE.-ből Szalai és Grün. Horváth János jó biró volt.

Szövetségi dij.

FT. Kör II.—MIHK II. 0:0. Biró Gerő Ferenc.

MTE. II.—R.-Szt.-mihályi SMK. II. 1:1. Biró Horváth János.

Vasárnap, aug. 23-án, a következő bajnoki mérkőzések vannak kisorsolva:

Józsefvárosi SK.—Magyar Testedzők Egylete.

Föv. T. Kör—Rákos Szt.-mihályi SMK.

LTE.—BAK. i. cs.

BSC.—MSC.

MIHK.—Föv. TC. i. cs.

HIVATALOS RÉSZ.

A Magyar Olympiai Bizottság.

A Magyar Athletikai Szövetség, a Magyar Labdarugók Szövetsége, a Magyar Országos Lawn-tennis Szövetség, a Magyar Evezős Egyletek Orsz. Szövetsége, a Tiszai Regatta Szövetség, a Magyar Uszó Szövetség, a Budapesti Polo Club, a Magyar Athletikai Club, a Fővárosi Vivó Club, a Ferencvárosi Torna Club, a Műegyetemi Athletikai és Football Club, a Nemzeti VivóClub, a Vén Fiuk Vivó Clubja, a Magyar Si Club, a „Danubius" ujvidéki evezős egylet, az „Előre" zürichi magyar csónakázó egylet, az Esztergomi Hajós Egylet, a Győri Csónakázó Egylet, a „Maros" Aradi Evezős Egylet, a „Neptun" Budapesti Evezős Egylet, a budapesti „Pannonia" Evezős Club, a Pozsonyi Hajós Egylet, a Szegedi Csónakázó Egylet a Szentendrei Evezős-Club, a „Tisza" Szolnoki Evezős Egylet és a „Balaton" Uszók Egyesülete hivatalos közleményei

HIVATALOS RÉSZ.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium.

71278 1908 szám.

A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter Bittner József budapesti VI. ker. áll. főreáliskolai r. tanatanitót a budapesti X. ker. kőbányai áll. főgymnasiumhoz áthelyezte.

Budapest, 1908. évi augusztus hó 4.

A miniszter meghagyásából, elnöki titkár helyett:

Schindler, min. titkár.

Magyar Labdarugók Szövetsége. *Elnök:* Kárpáti Béla (IX., Ferenc-körut 41.) *Alelnökök:* Steiner Hugó (V., Akadémia-utca 9.) (Ujlaki Tégla- és Mészégető RT.) Füzséry Zoltán dr. (Andrássy-ut 48.) *Főtitkár:* Malecki Román (VI, Andrássy-ut 48. II. 10.) Hivatalos órák minden szerdán este 7—8-ig az Edison-kávéház külön termében. *Titkár:* Cseke Gyula (II., Csalogány-u. 7.) *Jegyző:* Bakó Gyula (lak. VI. Béke-utca 20.). *Pénztáros:* Glauber József (IV., Deák Ferenc-u. 5. Iparbank.) *Ellenőr:* Olgyay István dr. *Intéző-bizottság:* Oprée Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik. A birák bizottságának elnöke: Füzsséry Árpád dr. *Ülések:* VI., Teréz-körut 24a. sz. Edison földszinti külön termében tartatnak.

Kivonat az intéző-bizottság aug. 10-én tartott üléséről.

Jelen vannak: Schneider Béla elnök. Friedmann M. előadó, Holló Ágoston jegyző, Horváth János, Zsigmondi János és Müllender Sándor intézők. A bizottság tudomásul veszi a Kőbányai Sport-Club bejelentését, mely szerint Gálfi Jánost a tagok sorából kizárta. A szövetség szabályai szerint a fenti játékos 1909 aug. 15-ig sem ki nem adható, sem igazolható egylet részére. A szövetségi szabályok értelmében fent nevezett a határozatot a hivatalos lap közzétételétől számitott 8 napon belül megfelebbezheti. Wurfer Gyula LTE. egy bajnoki mérközéstől eltiltatott. Miután a Diákok Athletikai Clubja többszöri felhivás dacára nem jelent meg, s csapatot sem tud kiállitani, elhatároztatott, hogy helyette a Magyar Sport-Egylet játszik bajnoki mérközéseket. Az igazgatótanács ülése augusztus 22-ére szombat esti 8 órára lett kitüzve. A szövetségi dijat a bizottság kiirta. Tudomásul vétetett a Lipótvárosi Torna-Egylet bejelentése, hogy tavasszal a Föv. Torna-Club i. cs. javára a pályaválasztási jogáról lemond. A tavaszi bajnoki mérközések kisorsolása karácsony előtti hétföre lett kitüzve.

Kivonat a birói bizottság f. hó 11-én tartott üléséről.

Jelen vannak: Vámos Soma elnök, Müllender Sándor és Horváth János bizottsági tagok. A bizottság Friedmann M. és Nánási Gábort az Ifjusági Labdarugók Szövetsége részére képesitette. Rohonyi N.-t a szövetségi dij és gyakorlati vizsgára, Váradit ujabb vizsga-letételhez utasitotta.

Kivonat az intéző-bizottság aug. hó 17-én tartott üléséről.

A bizottság Böhm Kálmán szövetségi birót 1909 január 1-ig ILSz. csapat mérközésének vezetésétől eltiltotta. Beadvány folytán elhatároztatott, hogy a Hajdu—Laczkovits-ügy ujra tárgyaltatni fog, s Zoltán, Hajdu és Laczkovits ez uton beidéztetik az intéző-bizottság f. hó 24-én tartandó ülésére. Monus Miklós az MTE. részére igazolható nem volt, miután a Fővárosi Torna-Club a Magyar Torna-Club részére adta ki. Szücs József BSC. 1909 január 1-ig mérközésektől eltiltatott. Az MSE.—Rákosszentmihályi SMK. f. hó 15-ére kisorsolt mérközése, melyen Rákos-Szent-Mihály nem jelent meg, megállapittatott, hogy egyik egylet sem hibás, igy uj mérközés lett elrendelve, mely szeptember 27-én játszandó le. MSE.—FTC. i. cs. f. hó 16-iki mérközésén, miután FTC. i. cs. meg nem jelent s játékosait mostanáig sem igazolta, a 2 pont a MSE. javára iratott. Miután BSC. II.—MTE. II. nem állt ki a szövetségi dijért, a 2. pontot egyik sem kapta meg.

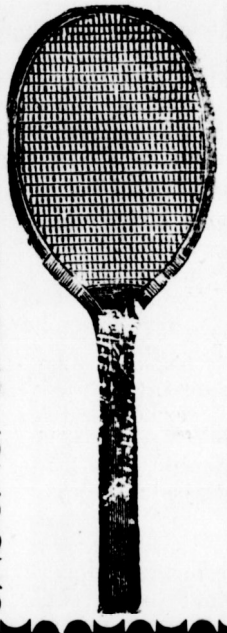
Igazoltattak a következő bajnoki mérközések: BAK. i. cs.—MIHK. 2:0. BAK. i. cs.—ISC. 10:0. Föv. TC. i. cs.—KSC. 2:1. KT. Kör.—MIHK. 6:0. Rákos-Szt.-Mihályi SMK.—MTE. 2:2 MTE.—BSC. 3:0. — Szövetségi mérközések: MTE.—R.Sztmihály SMK. 1:1. MIHK—Föv. TK. 0:0. Föv. TC. i. cs. a szövetségi dijat lemondta az LTE. és KSC. javára, igy a két-két pontot a bizottság fentiek részére igazolta.

Friedmann M. titkár.

WEINBERGER IZIDOR

sport-üzlete

BUDAPEST, V., Városház-tér 2. sz. földszint félépeső 1. sz.

Lawn-tennis, football és athletikai sporteikkek rendkivül előnyös beszerzési forrása.

Kizárólag

!! Magyar gyártmány !!

2 kg.	**diszkosz** . . . K	**8.—**
2 „	ugyanaz hitelesitett „	**10.—**
2 „	**füles labda** . . „	**9.—**
2 „	ugyanaz hitelesitett „	**11.—**
5-ös	**Diadal football** . . „	**7.30**
5-ös	**Rambler football** . „	**10.—**
7¼ kg.	**Vasgolyó** . . „	**3.—**
7¼ „	ugyanaz hitelesitett „	**3.50**
	Gerely . . . . . „	**4.—**
	ugyanaz hitelesitett . „	**4.50**
	Svéd gerely . . . . „	**5.—**

Saját gyártmányu VIVÓSZEREK egyedüli nagybani szállitója.

:: KÉPES ÁRJEGYZÉK :: INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

A

NEMZETI SPORT

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

EGÉSZ ÉVRE . . . 20 KORONA
FÉL ÉVRE . . . . 10 KORONA
NEGYED ÉVRE . 5 KORONA

EGYES SZÁM ÁRA 40 FILLÉR, VIDÉKEN 44 FILLÉR.

KAPHATÓ MINDEN DOHÁNYTŐZSDÉBEN. .·. AZ ELŐFIZETÉSEK E LAP KIADÓHIVATALÁBA (VIII., ESZTERHÁZY-UTCA 6.) KÜLDENDŐK.

VI. évfolyam. 1908. augusztus 22. 34. szám

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

A Henrik herceg verseny és Magyarország.

Gróf Zichy Béla Rezső, a Magyar Automobil-Club agilis alelnöke külföldi tartózkodása alatt is nagy buzgalommal munkálkodik hazánk automobilismusa érdekében. Egy szerkesztőnkhöz intézett levélben, melyet érdekes tartalma miatt alább szószerint közlünk, azt a szenzációszámba menő hirt adja tudtunkra, hogy befolyásának sikerült a Henrik herceg verseny intézőinek érdeklődését a versenynek Magyarországon való keresztülvitele iránt felkelteni.

Hazánkban bizonyára vannak az automobilismusnak őszinte, lelkes barátai, de legyünk őszinték, egy sem mert volna még álmában sem Európa legnagyobb túraversenyének Magyarország felé való irányitására gondolni. De amit a többség lehetetlennek gondol, ime, Zichy Béla Rezső gróf előtt nem tünik fel lehetetlenségnek. Ez épen az alkotó férfi jellemző sajátsága. Nem kivánhatjuk, hogy ez a tulajdonság mindenkiben meglegyen, de legalább tegyük félre a kishitüséget, amely legszebb akcióink megbénitója s szolgáljon erre buzditásul im ez a példa.

Az érdekes levél szövege a következő:

Tisztelt Szerkesztő ur!

Becses lapjának e hó 32-ik számában olvasom, hogy az 1909-ik évi Henrik herceg verseny Ausztriára és Bajorországra ki fog terjedni. Azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy kijelenthetem, miszerint nevezett verseny Magyarországon át is fog vezetni. Dieppen, a Grand Prix alkalmával összejöttem a német császári automobil-club vezetőivel, főleg Sierstorpff gróffal és az osztrák automobil-club igazgatójával, Fassbender urral. Sierstorpff grófot rábirtam és rábeszéltem, hogy vezessék a Henrik herceg versenyt Magyarországon át és egyszersmind az utirányt is megadtam. Berlin és Breslauból jövet, Oderbergen át Zsolna, Tátra-Lomnic, Kassa, Miskolc, Budapest, onnét Bécs, Salzburg, München (végcél) volna a legalkalmasabb.

Sierstorpff gróf ezen tervemet elfogadta és jelenleg a távolságokat dolgoztatja ki és csakis Henrik herceg jóváhagyásától függ a megvalósulás. Igen remélem, hogy ezen előmunkálatok, melyek szeptember havában Bécsben, a Semmeringi versenyekkor, az osztrák automobil-club részéről is, fel fognak vétetni és a mi clubbunkkal közösen tárgyaltatni, sikeres eredménynyel fognak végződni. Ugyhiszem, hogy ilyen nagyszabásu verseny, melyet egész Európa szeme kisér figyelemmel és melyen maga Henrik herceg is résztvesz, igen előnyösen fog Magyarország automobilismusára kihatni. Eltekintve az anyagi áldozatoktól, melyek a Magyar Automobil-Clubra természetszerüleg fognak háramlani, ezen alkalommal, a külföld előtt nemcsak, hogy Magyarország automobilozható utjai fognak érvényesülni, de elérjük azt is, hogy az állam és a megyei hatóságok utjaikat, ahol szükséges, jókarba fogják hozatni. Ezen munkálatok felülvizsgálására egy királyi uti-biztos kiküldetését, vagyis kinevezését fogom a belügyminisztériumnak javasolni. Meg vagyok győződve, hogy ezen Henrik herceg verseny lefolyta után északi szomszédaink, akik eddig sohasem rándultak át hozzánk az utjainktól való félelmükben a jövőben tömegesen fogják a Tátrát és vidékét felkeresni. Ezen verseny részleteinek és előintézkedéseinek kidolgozására, magyarországi területre vonatkozólag, egy a Magyar Auto-Club kebeléből megválasztott bizottság lesz megbizva. A Magy. Automobil-Club az állam és a fővárostól szintén el fogja várni, hogy hasznos közreműködésükkel, Magyarország jó hirneve a külfölddel szemben minél előnyösebben tünjön fel.

Zichy Béla Rezső.

Gróf Zichy Béla Rezső leveléhez alig van hozzáfüzni valónk. Talán felesleges kijelentenünk, hogy az eszmét magát rendkivül szerencsésnek és kivitelét áldásosnak tartjuk. Nagy, ránk nézve szokatlan munka háramlik a Magyar Automobil-Clubra, ha ezen terv sikerül, de az ilyen óriási méretü nemzetközi túrából hazánkra háramló előnyök oly kézzelfoghatók, hogy bizonyára sem az Automobil-Club, sem a hatóságok nem fogják a fáradságot sajnálni.

De meddő munkát végzünk, midőn a szükségességet és lehetőséget hangoztatjuk, a verseny olyképen való rendezése még nem befejezett tény s ezért elsősorban azon kell igyekezni, hogy az illetékes körök kedvező döntést tudjanak kieszközölni. Gróf Zichy Béla Rezső elvégezte az alapozás munkálatait, a továbbépités már a club kötelessége.

Angol levél.

Gróf *Zichy* Béla Rezső, a Magyar Automobil Club alelnöke, szokott szeretetreméltóságával egy hosszabb angol levélben tett eleget szerkesztőnk azon kérésének, hogy angolországi tapasztalatairól a magyar automobilista közönséget is értesitse. A levél, mely első sorban a brooklandi versenypályáról szól, de közben az angol automobil-viszonyokat is élénken megvilágitja, meleg közvetlensége és frissessége által tünik ki. Örömmel tapasztalhatjuk különben a levélből, hogy Zichy gróf az angol társadalomnak épp oly közkedvelt tagja, mint akár a magyar társadalomnak s egyszersmind azt is, hogy ezen előnyös helyzetet mindig igyekszik hazánk automobilizmusa javára felhasználni.

Az érdekes levél tartalma a következő:

A Brooklandi automobil-versenypálya.

Julius 4-ikén Dieppen — a Grand-Prix napjának estéjén, a Royal-Hotel terraszán, Sierstorpff grófnak, a császári német automobil-club alelnökének meghivására, gyültünk össze ebédre. A meghivottak voltak: Báró Van Zuylen, a francia automobil-club elnöke, Holden ezredes, Frank Acland kapitány és Orde Julian igazgató, az angol királyi automobil-club kiküldöttei, továbbá Morris Dove Hennen az amerikai automobile-club elnöke, gróf Münster jövendőbeli automobilista, Rodakovski, a Brooklands automobil-verseny-club igazgatója és én. Kedélyes ebéd végén, melyben a német gyártmányu automobilokat éltettük, szóba kerültek az aug. 1. és 3-ikán tartandó brooklandi versenyek és Orde Julian autom.-club igazgató meghivására a jelenlévők megigérték, hogy Brooklandban találkozunk. Aug. 1-én, déli 12 órakor mentem fel Londonban Piccadilly 117. szám alatt a Royal Automobil Club bérelt házába, ahol már Orde ur, Sierstorpff és Münster grófok várakoztak rám. Az első emelet tágas termében az asztalon számos automobil-ujság között megpillantottam a *Nemzeti Sport és Az Automobil*, hivatalos lapunkat, cimképül Lautenschläger fényképével. Orde ur előmutatta nekünk az angol automobil-club palotájának terveit, mely két év alatt fog elkészülni és 200,000 fontba (4·8 millió koronába) kerül. Az automobil-club tagjai épittetik ezen nagyszerü palotát, mely egyszersmind szállodául is szolgál a tagok részére, 180 szobával. Most 3800 tagja van a klubnak, ezek részvényesek lesznek. Ha minden tag után csak 50 font aláirására számitanak, már megvan a szükségelt összeg és a szobák, fürdők, étterem, kártyajáték, szivar stb. szokásos club-jövedelmekből bőséges százalékra számithatnak a tagok befektetett tőkéjük után. Orde ur bejelentette, hogy Van Zuylen báró és Morris ur nem jöhetnek el, de Teck Ferenc herceg, a Royal Automobil-Club elnöke, is velünk jön Brooklandsra.

Kevés várakozás után, mely idő alatt a jövő évi Henrik herceg-versenyről tárgyaltunk, Magyarország térképén az utirányt kijelölve, — megérkezett Teck Ferenc herceg, kit Pesten léte óta már ösmertem és indulásra készen voltunk. Két automobil várakozott a kapu előtt Piccadilly forgalmas utcáján, melyről a taxameter automobil-bérkocsik és omnibuszok mielőbb el fogják üzni a lassu és kényelmetlen hansome cabbeket; az egyikben Orde ur, Sierstorpff és Münster grófokkal helyezkedett el, a másikban Teck herceg és én foglaltunk helyet. — Automobilunk egy 1908-as modellü 40 l. e. Daimler landolett-gép volt, melyet Manville ur, az angol automobil-klub tagja bocsátott szivességből a külföldi automobil-klubbok képviselőinek rendelkezésére. Megkezdődött a London városából való kibontakozás; nem tanácsolnám külföldinek, de még londoni lakosnak sem, hogy saját szakálára próbálná meg ezen labyrinthusból a szándékolt utra kitalálni, — igen megneheziti az eligazodást azon körülmény, hogy London környékére csak igen kevés tramvay vezet és eszerint nincs követhető irányvonal sem. Brookland Londontól 20 mértföldnyire van, de ebből legalább 12 maga Londonra és külvárosaira esik. Egy igen üdvös intézménynyel ismerkedtünk meg az uton, az Automobil-Associationnal, melynek bárki is tagja lehet egy font évi dij lefizetése mellett. Jelvénye, melyet az automobil-tulajdonosok gépjük elejére, rendesen a hütőkészülék csavarjára tesznek, két egymásba fonódó nagy A-ból áll. Ez az ismertetőjel nagy hasznára válik az angol autoturistának, mert a társaságnak a nevezetesebb utvonalakon elhelyezett sárga karszalagos kerékpárosai a klubtagok automobiljait jó eleve figyelmeztetik egy rendőrségi csapda közellétére. Angliában tudvalevőleg óránkénti 20 mértföld a megengedett legnagyobb menetsebesség és ennek betartását a rendőrség ugy ellenőrzi, hogy titokban méreti közegei által az automobilok menetsebességét. A sárga karszalagosok ezeket a titokban méregető rendőröket leplezik le, illetve intik lassubb hajtásra az Associatio tagjait.

Érdekes, hogy a rendőrségi közegek kezdetben óvást emeltek az iránt, amit ők kijátszásnak minősitettek és az Associatio ténykedését bíróság elé vitték, de mivel tisztára ki lett mutatva, hogy az Associatio tulajdonképen a rendőrségi kihágások megakadályozásán fáradozik, de egyszersmind tagjaiknak javára működik, panaszukat elvetették és most majdnem karöltve végzik kötelességüket a rendőrkémek és az Associatio alkalmazottai. Több ilyen sárga karszalagos kerékpárossal találkoztunk utunkban, kik szalutálva intettek, hogy szabad az ut.

Ötnegyed órai menet után, mely idő alatt Teck herceg élénken érdeklődött magyarországi automobilizmusunkról, utjainkról, klubunkról stb. megérkeztünk Brooklandsba. Rodakowski igazgató által kiállitott passzus-sal, a magas keritès kapuja mellett álló felvigyázók, beeresztettek a pályára. (Teck herceg itt ismeretlen volt, mert először látogatta meg ezen helyet.) Felvilágositásul megemlitem, hogy a Royal Automobil-Club és a Brooklandi Automobil-Verseny-Club két különálló egyesület, de utóbbi a Royel Automobil-Club fenhatósága alatt áll és ennek jóváhagyásával és szabályai alapján tartja versenyeit. Mit szóljak az első benyomásról, mely az elémbe tárt pálya lá-

Benoidgáz világitás

kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fütés, világitás, vizszivattyuzás. Legkedveltebb világitási mód. Teljesen tüzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

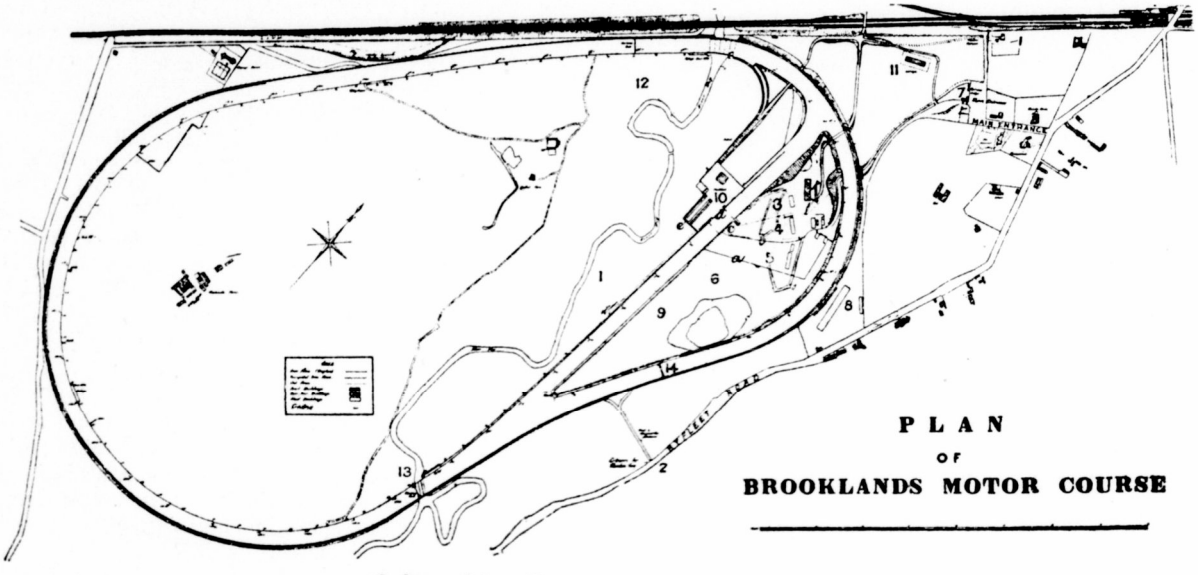
Gyár: **ARAD.** **Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.** Főraktár; **Budapest, VI., Andrássy-út 17.**

tásakor elfogott? Nagyszabásu alkotása és helyzete révén, mondhatom, igen meglepett. Hogy valami hasonlatosságot mondhassak, képzelje el az olvasó a budapesti lóversenypályát, hosszában és szélességében még egyszer megnyulva és a fordulóknál, tegye hozzá a budai vár pesti oldalára néző pázsitos hegyoldalát cementirozva, és akkor megközelitő képet alkothat magának a brooklandi pályáról.

Elhiszem, hogy ezen leirás mosolyokat fog előidézni, de aki kételkedik, győződjék meg róla és nem fogja megbánni az utazást. Ezen hatalmas pálya 180,000 fontba, több mint 4 millió koronába került és nevezetes, hogy ezt egyetlen egy ember épittette saját zsebéből, egy Leroy-King nevü passzionátus automobilista, ki saját területét alakittatta igy át, a természetes fekvés némileg segitségére lévén és kinek közelben Brookland nevezetü kastélya van, melyről a pályát is elnevezte.

A pálya belső részén, mondjuk, a 60 filléres pesti turfnak megfelelő helyen vannak a fedett paddock-ok henésnek, egészen kimelegitett és én a budai sikló után vágyakoztam. A hüvös külön kabinban, a hideg lunch, e mászás után igen jól esett. Alkalmam volt King urral, kinek szerény külsejéről itélve, senki sem feltételezné a Brookland alkotóját, társalogni és érdekelt tudnom, mi inditotta őt arra, hogy ily óriási pénzáldozatot hozott egy automobil-versenypálya céljaira.

A következőkben irom le körülbelül válaszát: „Amint láthatja, ezen földterület nem értékes, művelésre nem alkalmas; mikor az automobil-utiversenyek, mint a Páris—Bécs, Páris—Madrid, Gordon Bennett stb. ellen, közveszélyességük miatt, a hatóságok, ujságok oly nagyon kikeltek és beszüntetésüket követelték, elhatároztam, hogy versenycélokra egy pályát fogok készittetni, azt remélve, hogy a nagy internacionális versenyeket itten fogják lefutni. Nem csupán nagylelküségből áldoztam reá ezen tekintélyes összeget, de üzleti okok is vezettek, azt hivén, hogy a nevezések, pálya használata utáni bér, belépti-dijakból stb. a befektetett tőke kamatait megkapom. Holden ezredessel, ki

A brooklandi versenypálya terve.

1. Tagkocsik helye. 2. Kocsi bejárat. 3. Tagok helyei. 4. Fentartott hely. 5, 6. Rendes helyek. 7. Pénztár. 8. 9. Látogatók kocsijainak helye. 10. Versenykocsi garázs. 11. Elzárható garázs. 12. 13. 14. Starthelyek. a) Bejárat a nagy tribünhöz. b) Bejárat a fentartott helyhez. c) Bejáratok a versenykocsi garázshoz.

Méretek: Pálya hossza (15·2 méternyire a széléről nézve) 4450 méter. Pálya hossza célegyenessel 5356 méter. Verseny forduló sugara 305 méter. Nagyforduló sugara 472·5 méter. Forduló szöge $\frac{1 \cdot 1}{25-30}$ pályaszélesség 30·5 méter (100 láb). Starthelyek száma 5.

a versenyautomobilok részére, tovább az igazgatósági épület magas toronynyal, alul mázsálóval és a szükséges helyiségekkel. A kitünő kilátással biró nagy tribünök a pesti versenytérnek megfelelően, egy domb — jobban mondva, hegyoldalon vannak, mely hegyet a versenypálya megkerüli; ezen hegyoldalban vannak lépcsőfokos elhelyezésben, szabad ég alatt, a padok, a hegy tetején pedig fedett ülések. A közönség ellátására vendéglői épületek vannak közvetlenül a háttérben. Emlitésre méltó ezen hegyet és a tulsó oldalt összekötő vashid, mely a pálya fölött vezet át, kizárólag a klubtagok használatára, hogy innét az alattuk elrohanó gépeket szemlélhessék.

Társainkat, kik valószinüleg gyorsabban haladtak, mint mi, érkezésünkkor már az igazgatósági épületnél találtuk, kivülük Holden ezredes, Acland kapitány, Rodakowski igazgató és Leroy-King ur és felesége fogadtak. Félkettőre lévén, a felső vendéglőben várakozó lunchre hivattunk; a melegen sütő nap és a hegyoldalon lévő lépcső-feljáró, dacára a többszöri pi-

egyszersmind kiváló müszaki mérnök is, és több technikussal, a pályatervezeteket elkészittettem és létrejött ezen versenytér. Vérmes reményeim azonban nem valósultak meg, mert az úti-versenyek nem szüntek meg, itt van a Grand Prix, a Targa Florio, a Circuit d'Auvergne és mások és egyelőre nincs kilátás, hogy ezek megszünjenek. Azon hiszemben voltam, hogy a nagy külföldi gyárosok, automobiljaikat kipróbálás végett ide fogják küldeni, ahol akadálytalanul napokig is száguldozhattak volna. Ismerőseim és a szakemberek nem jósolnak nagy jövőt ezen pályának és eszerint pénzemnek jórésze belevész, sőt a közönség érdeklődésének hiánya miatt, évenként még reá is fizetek. A versenyek rendezéséhez nem értvén, klubbá alakult át ezen magánvállalkozásom, és az év különböző szezónjaiban tartják meg a meetingeket. Csakis az angol gyártmányu gépek használják próbaútul a pályát. Ebből azonban nem lehet megélni" — végezte King ur, meglehetősen leverten, előadását.

Nagyon megsajnáltam ezen bőkezü automobi-

lista Maecenást, különösen később, mikor értesültem, hogy vagyonilag nem áll igen szilárdul, a nagyszerü pálya épitésének következtében. Az óriási pénzáldozat illusztrálásául, amelyet ezen pályáért hoztak, felhozom azon részletet, hogy egyedül cementirozása 60,000 fontba, egy millió 500,000 koronába került.

A lunch után, három órakor, kezdődtek a versenyek és mi, valamint az időközben megérkezett klubtagok, a nagyközönség, a 10 shillinges és a 2½ shillinges helyről, (egy ujság becslése szerint tizezer ember, akik azonban ezen óriási területen nagyon eloszlanak) érdeklődve néztük az egy helyből induló gépeknek startját. A fedett tribün egyik sarkában szerényen meghuzódva láttam magányosan ülni Brooklands urát.

Hét verseny volt ezen napon a programmra kiirva, melyek lefolyásáról a lapok közléseiből közönségünk már értesülve van és ezért csakis a főversenyről teszek említést.

A Second Montagu Cup-hoz (30 mértföld, vagyis 10 kör), melyen a 90 l. e. Napier-gép, melyet Nazzoro Fiatja junius 8-án megvert, a Nazzoro által akkor elért rekordot javitotta és 101½ mértföldes (163 km.) átlagos sebességet ért el, álló startot beszámitva. 6 gép állott a starthoz, négy Mercedes, (két 70 l. e. és két 60 l. e.), egy Darracq és az emlitett Napier.

Feltünő, hogy ezen nagy gépek sebessége, mely felülmulja a 150 km-t óránként, nem teszi a nézőre azon benyomást, mintha gyorsan haladnának. Ezt a pálya nagyságának tulajdonitom, melyen ezen mozgó pontok, minden más szembeötlő tárgy nélkül, a 100 láb széles cementszalagon elvesznek. A legteljesebb fogalmat az óriási sebességről az előbb emlitett hidról, melyről emlitést tettem, lehet alkotni magának. A gépek a 30% emelkedésü pályán majdnem a feltöltés élén rohannak felénk, hogy a hid alatt eltünjenek. Mire a három méter széles hidnak a másik oldalára sietünk, már akkor vágy száz méternyire tőlünk, csak a gép hátsó kerekeit látjuk. — A hatodik kör után két Mercedes és a Darracq kezdtek elmaradozni és ekkor igen érdekes együttes verseny kezdődött, az Edge (vezető Newton) Napier-ja és Burford (vezető Lone) Mercedese, valamint Fry (vezető Resta) Mercedese között. Dacára, hogy a Napier 20 l. e.-vel erősebb volt, mint a két Mercedes, ezek folyton nyomában voltak és egy igen izgató finish után a Napier 2.15 másodperccel jött be a Mercedes előtt, a harmadik 1 perc 40 mp.-el később. — A hatodik verseny a Journalist Handicap volt, a Westminster Gazette, Daily Mail, Motoring Illusztrated, The Queen, The Sphere, Motor World és a La Nazione 8 és 20 l. e. kis gépei állottak fel, a pályát egyszer körülfutandó. A Daily Mail Belzize gépe került ki győztesnek.

Ezen délutáni verseny minden szerencsétlenség nélkül végződött; a futamok gyors egymásutánban következtek, semmi hiába való várakozások nem voltak, alig értek be az előző futam gépei, máris a starthoz indultak a következők. Bookmakerek is vannak jelen, akik hangosan adják tudtul a számok oddsjait. A gépvezető és mellette ülő mechánikus, dresszben vannak az owner (tulajdonos) szineiben és nagy, köralaku pléhtáblára festett számuk, mindkét oldalon, mely az ülés mögött van a gépre hosszában erősitve, messziről látható. Igen érdekes az önmüködő elektrikus timing apparátus, (időmérő-készülék), egy külön bódéban felállitva, melyet egy ember kezel. Egyik verseny alatt Holden ezredes bevitt ezen bódéba. Egy óraszerkezetből egy papirszalag fut ki, melyet az áram egy kis tű által, valahányszor egy gép kereke a pályán keresztül fektetett drótot érintik, megjelez és egy ötöd másodpercnyi pontossággal regisztrál.

A versenyek után, elbucsuzva ösmerőseinktől, Teck herceggel automobilunkra ültünk. Őt Windsor királyi kastélynál, hová nővére látogatására ment, letettem és én viszatértem Londonba.

Kellemesen lehet az angol utakon utazni; sem a herceg, sem a gépvezető Brooklandstól Windsorig nem ismerte az utat, de a falvakban, utkeresztezéseknél, mindenütt utjelzők vannak felállitva a helységek megnevezésével, mely felé az ut vezet; a hirtelen fordulók jóval előbb, egy rudon vörös háromszöggel vannak jelezve és igy kérdezősködések nélkül jutottunk el Windsorba.

II. nap.

Augusztus 3-án egy órakor délben, Derkeley Hotelem előtt a Piccadilly-ben várakozott a 40-es Daimler-gép, mely Sierstorpff gróf és az én rendelkezésemre állott. Sierstorpff gróf táviratilag értesitett reggel, hogy ő nem mehet Brooklandba és azért én magam indultam ki. Ugyanazon uton haladtunk, melyen a multkor és félháromkor Brooklandba értem. Az igazgatósági épületben Holden ezredes, Rodakowski igazgató, Lerey King urat és feleségét és O'Gorman urat, a mai verseny főszámának, az O'Gorman Trophy 100 mf. verseny dijadományozóját találtam. Az urak felkértek, hogy vállalnám el az napra a stevart (versenybiró) szerepét. Szabályaik értelmében három stewartnak kell jelen lenni és ha egyik hiányzik, bárki által pótolható. Köszönettel fogadtam el ezen megtisztelő ajánlatot és a torony tetején, az igazgatóságnak fentartott erkélyen, melyről kitünően lehet a pálya minden részére látni, foglaltam helyet Holden ezredes és O'Gorman urral. Valamint a ló- ugy az automobilversenyeknél is előfordul, hogy óvást jelentenek be a nyerő ellen és ezért a versenyeket látcsővel kell figyelemmel kisérni. Az első versenyen az August Trophyért (5 mértföldes, egyszer a pálya körül) hét gép állott a starthoz. Az első futamban első egy Nagant-Hobson, második egy Fiat, harmadik egy Austin, negyedik egy angol Daimler volt. A második futamban ugyanazon dijért 10 gép vonult fel, ebben az első négy Mercedes volt. A két futam négy helyezettje a döntőben került össze; ez a negyedik verseny volt. Ezt megelőzte egy hölgyek privát match-e, melyen miss Thompson, Austin-gépen és miss Ellis egy Arrol-Johnston-gépen vett részt. A két hölgy formális versenygépeiket (30 lóerőnél erősebb nincs engedélyezve hölgyeknek) biztos kézzel vezették és miss Thompson került ki győztesnek, a közönség tapsai között.

Az August Trophy döntőjében első Nagant-Hobson, második Mercedes, harmadik Daimler, negyedik Mercedes volt. Ezután következett a 100 mértföldes verseny az O'Gormon Trophy-ért. Ez az első ily hosszu verseny a brooklandi pályán; privát match-ek ugyan voltak már 200 mértföldesek is, sőt Edge 24 óráig is hajtott egyszer fogadásból, de verseny még nem volt. Nagy közönség gyült össze ezen verseny miatt. (15 ezer

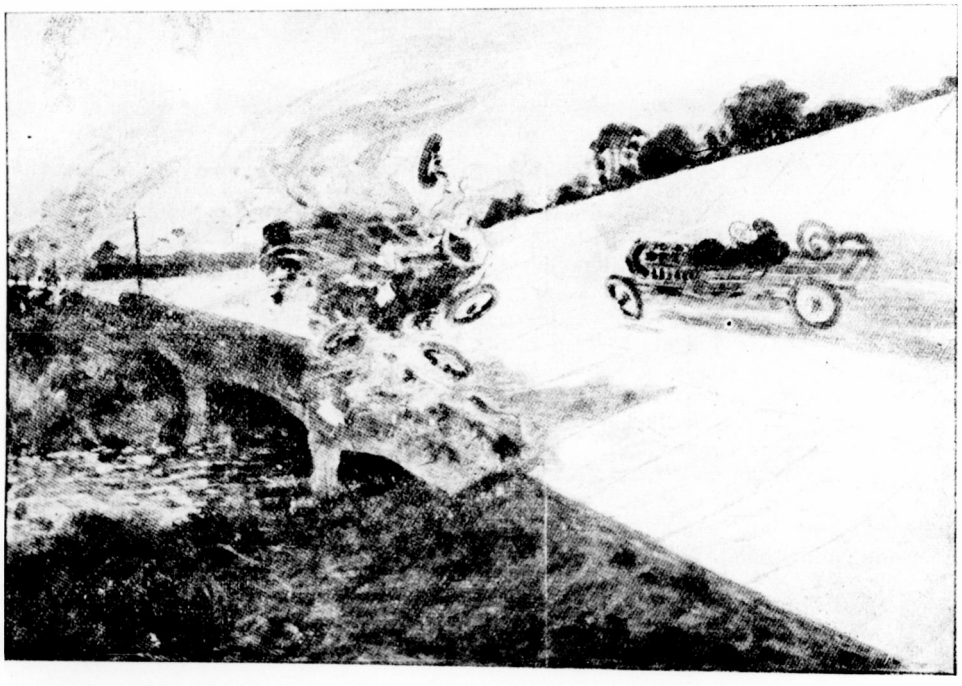
Hornyák Ferenc és társa
VI., Szondy-utca 55. sz.
motorok, kis typusu automobilok, mechanikai alkatrészek gyártása. Garage és javitó-mühely.

ember volt jelen állitólag). Augusztus 3-ika ugyanis Bank-Holyday, melyen Angliában minden bank, gyár és bolt be van zárva és a 6 millió londoni lakos, mind a vidékre vagy a tengerparthoz rándul. A csengetyü-jelre a naptól átmelegitett cementpályára 6 gép vonult ki:

A starttól elsőnek a Mercedes ugrott el, utána a második Napier-gép. 36-szor kellett ezen versenygépeknek a pályát befutni és a meleg cementen előrelátható lag a pneumatik-kérdés volt a döntő; a pálya egyik oldalán, ezzel a körülménynyel számitva, pneumatik-állomás volt felállitva. Szembeötlő volt kezdettől, hogy Lane Mercedesét, teljes tehetségéig ereszti ki, mert mindenkit ámulatba ejtett azon rettenetes gyorsaság, melylyel haladt. A 16-ik fordulónál már 1 perc 19.4 secundummal vezetett. Hihetetlen, hogy mily nagy különbséget tesz, ha egy gép csak pár másodperccel gyorsabb. A Mercedes ugy elhagyott egy szintén vagy 150 km. tempóban menő gépet, mintha az állott volna. A 17-ik fordulóhoz közeledve, a Mercedes lassitott, egy pneumatikja nem birta a meleget és az iramot és az állomásnál megállt cserélni. Erre Reynolds Napier-ja vette át a vezetést, de a 19-ik fordulónál szintén megrepedt a pneumatikja. Newton, Napier-jával, kimélve gépét és pneumatikjait, ezáltal előre jut. A Hutton- és Daisy-gép elmaradoznak és a Darracq, mivel a starttól sem tudott elindulni, visszavonult. A Mercedes és Reynolds Napier, pneumatikcserélés után, ismét felveszik a versenyt és erősen nyomában vannak a Newton Napiernak. A 21-ik fordulónál a Mercedes ismét vezet a Napier előtt és ezen helyét megtartja, javitva a 25-ik fordulóig, amikor ismét pneumatik-defectus miatt megáll. Pár perccel ezután a Reynolds által hajtott gép egyszerre leszalad a baloldali pályáról és teljesen felfordulva, égnek meredt kerekekkel áll meg a puha, homokos földben. Elfojtott lélegzettel várja mindenki, hogy Reynolds és gépészével mi történt, de ezek oly szerencsésen hajittattak ki a gépből, hogy mindkettő feltádaszkodik és kisebb zuzódásoknál más bajuk nem történt szerencsés bukásuk valósággal csoda számba mehet.

Mivel Lane Mercedesének pneumatik-bajai voltak. Newton Napierja maradt egyedül a versenyben, azonkivül a Mercedesnek gyujtásával is volt némi baja, de ezen hamar segitve, visszanyerte eredeti formáját és a vesztett idő behozására óriási gyorsaságot látszott ismét kifejteni. A 29-ik forduló után 100 mértföldes tempóban haladva, Huttont előzte meg éppen és a forduló tetejéről akart a lapos pályára elmetszeni, mikor egyszerre csak ugy láttuk, mintha a gép eleje megállt volna és a hátulsó kerekeken csuszna lefelé a pályafal korlátjáig, amit rögtön elértek és a gép ezen hanyattvágódva, éppen egy folyó partjára, mely a pálya alatt van elvezetve, zuhant le és egy porfellegben eltüntek szemünk előtt. Kétségtelen volt, hogy itt emberhalál történt. Az egész eset egy másodperc műve volt.

Amint a porfelleg eloszlott, látcsöveinkkel lángokat láttunk felcsapódni, fekete füstgomoly közepette. Lane és gépésze nem keltek fel, mint az előző Napier-felfordulásnál Reynolds és társa. A chassis és a benzintartány a folyó innenső oldalán maradt, mig a motor a másik oldalra repült, oly erős lévén a hid korlát-

Lane 70 loavs Mercedesének balesete a brocklandi versenypályán. (Egy szemtanu rajza).

jához való ütközés. Lane a folyó oldalára zuhant s ennek köszönheti életét, de gépésze fejére esett és rögtön meghalt. Intézkedések történtek és hordágyon behozták Lanet, aki jobb szemén és fején sérült meg, Burke gépész holttestét egy automobil-mentőkocsi szállitotta az igazgatóság épületébe. Nevezetes, hogy ezen szerencsétlenség alig 50 lépésnyi távolságra történt a Napier-gép balesetének szinhelyétől. A közönség egy része odasietett, hogy közelről láthassa a pár perc előtt még nagyszerü gép roncsait melynek égő pneumatikjainak füstjét, mint tömjént fujta a szél a tribünök felé.

A mai napon történt baleseteknek okát nem lehetett tisztázni, az elsőnél valószinüleg egy pneumatikrepedés volt az ok; a Mercedesnek azonban mind a négy kereke rendben volt. Lane azt hiszi, hogy egy lánc szakadt el és csavarodott fel a kerékre és gátolta volna nyomban a haladást; mások a pálya azon helyének hibát tulajdonitanak, egyenetlenséget, mely kizökkenti a kormánykereket a vezető kezéből. Ezek azonban csak

feltevések és a valódi ok sohasem tudódik ki. Newton Napierjával ezalatt bevégezte a 36. fordulóját és a célon átszaladt, de majdnem észrevétlenül, mert mindenki figyelme a szerencsétlenségre volt irányitva. 98½ mértföldes átlagsebességet ért el egy óra alatt, anélkül, hogy pneumatikot cserélt volna, ami a Palmer Cord-pneumatiknak nagy dicsőségére válik.

Utolsó versenyképen egy igen érdekes, 30 miles match volt a programmon kiirva, a két hires automobilista, Jarrott és Edge között. Az egyik egy Grand Prix Dietrichet, a másik egy Grand Prix Napier-gépet hajtott volna. Mi, a stewartok, tanácskozásra ültünk össze, vajjon ezen verseny, tekintettel a halállal végződő szerencsétlenségre és a közönség lehangoltságára, megtartható-e vagy sem. Holdan ezredes és O'Gorman amellett voltak, hogy nem, az én véleményem az volt, hogy igen, és a lóversenyeknél előforduló esetekre hivatkoztam, ahol egy jockey halála miatt a versenyeket nem szüntetik be. Ők igazat adtak ebben nekem, de azért mégis leszavaztak és a fekete táblára kiiratott, hogy a match nem tartatik meg, amire a közönség szétoszlott.

Ezen igen szép és nagyszabásu versenypályán, dacára fekvésének, mely lehetővé teszi a gépek futását a verseny egész tartama alatt követni, a versenyek nem birnak olyan érdekkel, mint az uti-versenyek, a volt Gordon-Bennett és Grand-Prix. A Brooklandspálya önkéntelenül egy cirkuszi mutatvány benyomását keltette fel bennem (és sokaktól ugyanezt a véleményt hallottam), ennek folytán a dolog komolysága is veszit, pedig 160 km. gyorsaság nem gyermekjáték, amint az előzőkből ki is tünik és mégis az érdeklődés és izgalom az uti-versenyek iránt, melyből nem látni semmit, csak egy ponton, a nagy tribün előtt elrohanó gépeket, sokkal nagyobb.

Az angol ujságok ezen második halálos kimenetelü verseny után, mely a brooklandi pályának tavaly, 1907. junius 17-ikén való megnyitása óta történt, azon véleményüknek adnak kifejezést, hogy tiltassék meg gépész vitele a versenygépeken, mert feleslegesnek tartják két ember életét kockáztatni, azonkivül azt a szerencsétlent, aki tehetetlenül ül a vezető mellett, meg akarják kimélni a félelemtől, melyet az, szerintük, feltétlenül szenved. Nem hinném, hogy addig, mig önkéntes vállalkozók akadnak (mert hiszen senki sincsen kényszeritve a vezetőhöz ülni) ezen szerepre, a lapok eszméje megvalósulna. A legközelebbi brooklandi automobilverseny szeptember 12-én lesz és mivel a Jarott-Edge-match akkor fog lejátszódni, ismét elmegyek és ezen uton értesitem t. automobil-tagtársaimat, ha valakinek utja akkorára Londonba vezet, értesitsen engem előzetesen Eastbourne-ba, (Blackthorn Granville Road) és igen szivesen csatlakozom hozzá vezetőül.

Eastbourne, 1908 aug. 12.

Zichy Béla Rezső.

A Galiciai Automobil Club tátrai kirándulása.

A Magyar Automobil-Club nyári munkaszünetébe némi életet hozott a Galiciai Automobil-Club három héttel ezelőtt vett azon értesitése, hogy a Tátrába kirándulást rendez. Az elnökség és igazgatóság összes tagjai távol lévén a fővárostól, a titkárságra háramlott a nehéz feladat, a galiciai testvér-egyesület fogadásáról és utjának előkészitéséről gondoskodni. Azonnal értesitések mentek Szepesvármegye törvényhatóságához, a főispánhoz, alispánhoz, államépitészeti hivatalhoz s ezek megtettek a maguk hatáskörében mindent, ami a lengyel automobilisták utazását előmozdithatta volna. A lengyelek különben nem akarván a M. Au. C.-nak fáradságot okozni, a fürdőigazgatóságokat jó eleve értesitették jövetelükről s a maguk részéről is mindent megtettek az ut kedvező előkészitése iránt. A Magyar Automobil-Club tagjai közül, egyrészt a kirándulás kései kiirása miatt, másrészt másoldalu elfoglaltságuk miatt csak Bárdi József vehetett részt és a meghivott bécsi és varsói automobil-klubbok közül is csak utóbbi képviseltette magát. Az utvonalon fekvő fürdőhelyeken már egy héttel ezelőtt hirdették falragaszok a lengyel vendégek megérkezését, kik programm szerint 14-én indultak Lembergből Przemysl és Rimanov felé. 15-én, Nagyboldogasszony napjának déli 12 óra 50 percére volt kitüzve a vendégek érkezése Tátrafüredre.

A fürdőben nagy érdeklődéssel várta a vendégek érkezését a nagyszámu előkelő fürdőközönség, akik között a Magyar Automobil-Club több tagja és a klubnak ez alkalomból felrándult titkárja is jelen volt. Az automobilközlekedés számára különben zárt utat a lengyel vendégek megérkezése örömére most forditva, a kocsik számára zárták el, ugy, hogy közlekedési eszközök révén akadályt nem szenvedhetett a tura, ha csak a felkai villanyos-vasut épitése és a részben már lerakott sinek nem számittatnak közlekedési eszközök által előidézett akadálynak. A fürdő agilis vezetője, *Burrián* Károly igazgató, ugyszólván folyton a telefonnál tartózkodott, hogy megtehesse utolsó intézkedéseit a fogadásra nézve. Hol a cigánybanda elhelyezéséről kellett gondoskodni, hol a lakásokat összekeresni, mig végre minden rendben volt, csak automobilisták nem jöttek. A közönség, mely titokban remélte, hogy egy kis verseny szemtanuja lesz, lázas türelmetlenséggel várta az érkezést, minden kocsidübörgésnél felhangzott a „jönnek, jönnek", de hiába. Végre, vagy három órakor jelenti Podolin telefonja, hogy a lengyelek onnan elindultak és 4 órakor érkeznek Tátrafüredre. Körülbelül ¾4 órakor egyszerre feltünik a kanyarulatnál egy nagy, poros auto, merészen nekivág az éles fordulatban levő hirtelen emelkedésnek. Viharos éljenzés, a zenekar tussa, virágdobálás, kalap- és kendőlobogtatás, szóval a sokáig visszafojtott lelkesedés minden tünete által kisérve, berobog — Hatvany József klubtagunk automobilja. Tehát ismét nem a lengyelek, de a csalódás érzetét ez egyszer a kocsiban ülő bájos hölgyek nem engedték felszinre jutni. Ez a kedves incidens némileg meg-

Kempelen Béla családtörténeti (genealogiai) irodája :: és cimerfestészeti müintézete. ::
Budapest, VI., Rózsa-utca 71. (Andrássy-ut mellett.)
Nemesi cimek, cimerek, e ónevek (külföldieké is) kikutatása. Cs. és kir. **kamarási** stb. **ősfák** egybeállitása. Minden **nemesi ügy** (nemesség átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elintézése. **Cimereknek** (müvészi és heraldikailag szabályos) festése, vésése, égetése, himezése papirra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre csontra, bronzra, márványra stb., **családfák, ősfák,** családi **kronikák** megszerkesztése és megfestése.

BENZINT bármely szerkezetü **automobilok** és **motorok** részére, **foltisztitási célra, hydrurt, gazolint, ligroint világitási célra,** nemkülönben **PETROLEUMOT, ÁSVÁNYKENŐOLAJOKAT, PARAFINT, MOTORKÉKOLAJAT** legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállit a
MAGYAR PETROLEUM-IPAR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körut 53. szám.

nyugtatta a közönséget, amidőn hatalmas túlköléssel robog be Bárdi József magyar lobogóval diszitett Berlietje, mely a pacemaker szerepét vállalta magára, követve vagy öt darab lengyel autótól. Sárosak, piszkosak valamennyien és sejtetni engedik, hogy a jó idő nem igen kedvezett a kirándulásnak. Az ovációk elmultával, amelyben a közönség a megérkezőket részesitette, mindnyájan a többiek után érdeklődnek. Mindenki szerencsétlenségre gondol, különösen midőn egy csendőr egy autoszerencsétlenség hirét hozza. A bizonytalanság nem soká tartott. Miután az Automobil-Club jelenlevő titkárja üdvözölte a vezető kocsi tulajdonosát s a lengyel urakat, Rosner főtitkár mondott köszönetet a nem várt meleg fogadtatásért, egyuttal sajnálatát fejezve ki, hogy ugy a klub elnöke, *Potoczky* gróf, mind annak alelnöke, *Strasinszky* gróf és az egész kirándulás tervezője és létrehozója, *Brandeis* lovag, de csakis a rossz ut által okozott panneok miatt késnek. Röviddel ezután érkezett meg gróf *Andrássy* Sándor, a Magyar Automobil-Club elnöke is (a tátralomnici ut elzárása miatt nem jöhetett előbb) Tátrafüredre, aki az előző hetekben folyton uton lévén, csak néhány órával előzőleg értesült a lengyelek jöveteléről s bár társadalmi kötelezettségei Tátra-Lomnicra szólitották, sietett a lengyel testvéregyesület fogadtatásán részt venni.

Utána érkezett meg azután gróf *Strasinszky* és *Brandeis* lovag, akiket már Andrássy gróf üdvözölt a Magyar Automobil-Club nevében. A vendégeket természetesen eddigi utjokra vonatkozó kérdésekkel ostromolta mindenki és a válaszok bizony elég szomoruan hangzottak. Első nap Przemyslig kifogástalan szép utja volt a társaságnak, ám akkor megeredt az eső s a teljesen agyonázott, tönkrement rymanovi uton egymást érték a kalamitások és defektusok, ugy, hogy a társaságból csak 11-en érkeztek meg oda, a többi vagy lemaradt, vagy visszafordult Rymanovba. Igen rosszul szállásolták el őket s egy kellemetlen hideg éjszaka után késéssel indultak el másnap délelőtt. Podolinig nagynehezen elvergődtek, de már Szepes-Bélánál két kocsi lemaradt, s Barlangligetnél ismét kettő rekedt meg, köztük az elnök, gróf Potoczky kocsija is, ki vasuton volt kénytelen utját folytatni. A többi kocsi közül egyet a végcél előtt közvetlenül érte baleset, belezuhant a lomnici meredek uton az árokba, szerencsére a tulajdonosnak, lovag Bartmanskynak nem történt baja, csak a szegény Bayard-Clement ment tönkre.

Az est folyamán bevergődött még két auto, másnapra is vártak kettőt, direkt Krakkóból, ugy, hogy a Tengerszemhez kilenc kocsi indulhatott, elég kevés az elindult 21-hez képest. Négy kocsi oly rettenetes állapotban érkezett Füredre, igy Brandeis kocsija, törött tengelylyel, egy másik elromlott mágnessel és lenditőkerékkel stb. ugy, hogy ezek Pestre kerülnek, javitás végett. Tátrafüreden több váratlan meglepetés érte még őket, a szállodák mind tul voltak zsufolva, ugy, hogy csak nagy bajjal lehetett az elszállásolás kérdését megoldani; a rendelt 1000 kiló benzin nem érkezett meg, ünnepnap volt, Füreden benzin egyáltalán nincs, a tartalék tartányok üresek voltak, szóval a legtökéletesebb mozdulatlanságra volt a társaság kárhoztatva. Szerencsére a Magyar Automobil-Club szolgálatkész titkára nagy fáradsággal tudott az est folyamán Tátra-Lomnicon 100 kiló benzint felkutatni, amelyet azután a társaság rendelkezésére bocsátott.

Este bankettre ültek össze a lengyelek, sajnos, elodázhatlan elfoglaltságuk miatt sem Andrássy gróf, sem az Automobil-Club titkára nem vehettek részt azon és a megyei hatóságok is kénytelenek voltak attól távol maradni.

Másnap reggel Andrássy gróf dejeunert adott a lengyelek tiszteletére, amely után több magyar automobilista kiséretében elindult a peches társaság Zakopaneba.

Elég harcias állapotban utaztak el, revolvereket készenlétben tartva, miután Zakopanen ellenséges indulattal várták őket a parasztok, kik fel vannak bőszülve minden auto ellen, mióta a társas-omnibuszok megfosztották őket a jövedelmező fuvarok jórészétől.

A lakosság ezen veszedelmes magatartása mindenki előtt ismeretes és senki sem csodálkozott azon, midőn este az a hir terjedt el, hogy az egyik Szepes-Béláról visszatérő autót megtámadták és a soffőrt majdnem agyonverték; később szerencsére kitünt, hogy minden baj nélkül jutottak Krakkóba. Krasinszky gróf Itálája és Bárdi Berlietje voltak a veszedelemben forgó kocsik.

Valóban sajnálatos, hogy ezen oly eredményesnek igérkező kirándulás az időjárás viszontagságai és a rossz lakásviszonyok, no meg a sok előre nem látott panne miatt nem sikerült oly tökéletesen, amint azt a lengyelek s mi is kivántuk volna. Ennek dacára nagy jelentőséget tulajdonitunk az excursiónak, mivel egyrészt hozzájárult egy a magas Tátrának ismertté tételére a szomszéd ország előkelősége között, másrészt megerősitette a Magyar Automobil-Club és a Galiciai Automobil-Club között fennálló jó viszonyt és last but not least talán némikép hozzájárult az automobilizmus nálunk még oly szükséges propagandájához is.

Tátrafüredi.

Hirek.

Versenynaptár.

Augusztus 9. Evreuxi meeting.

Augusztus 9—16. Páris tengerparti motorcsónakverseny. Coupe Menier.

Augusztus 12. Liedekerke serleg—de Crawhez serleg.

Augusztus 23. Mont-Pilati hegyi-verseny.

Auguszt. 29—30. Mont-Ventouxi hegyi-verseny.

Szeptember 1—15. A L'Auto kiskocsi serlege.

Szeptember 6. Bolognai meeting. (Coppa-Florio—Targa-Bologna).

Szeptember 12. Brooklandi meeting.

Szept. 15—30. Piacenzai teherkocsi verseny.

Szeptember 17—20. Hollandi túraverseny.

Szeptember 20. Semmering-verseny.

Szeptember 27. Chateau-Thierry-verseny.

Október 3. Brooklandi verseny.

Október 11. Gailloni hegyi-verseny.

AZ AUTOCAR FELOLVASÓ CYCLUSAI. Az „Autocar“ Anglia egyik legelőkelőbb automobil szaklapja életrevaló eszmét fog ez év őszén megvalósitani. Tekintettel arra, hogy a motortulajdonosok igen gyak-

LAURIN & KLEMENT gyárt
motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.
MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweiss-utca 9. sz.

ran nincsenek tisztában járművüknek működési módjával s nincs is alkalmuk azt intelligenciájuknak megfelelő módon megtanulni, az „Autocar" szerkesztősége Anglia nagyobb városaiban népszerü felolvasásokat fog tartani, amelyekben a motorkocsik szerkezetét és működési módját fogják hivatott szakemberek magyarázni.

A NATIONAL ASSOCIATION OF AUTOMOBILE MANUFACTURERS, az *American Automobile Assotiationnal* szövetkezett automobilgyáros-szövetség körlevelet intézett az Elismert Automobilclubok Nemzetközi Szövetsége valamennyi tagjához, amelyben az amerikai viszonyok megértésére elmagyarázza helyzetét az American Automobil-Clubbal szemben. Az átirat elismeri az American Automobil-Club érdemeit, de ugymond: „New-York nem egyetlen városa az Egyesült-Államoknak. Alakultak idővel más klubok is az Egyesült-Államok minden nagyobb városában és ezek összesége alkotta azután az American Automobile Association-t, mely a kereskedőkkel együttesen intézte az Egyesült-Államok majdnem összes versenyeinek ügyeit. Ez a szövetség jelenleg 200 egyletből és 18,000 tagból áll és befolyása kiterjed az Egyesült-Államok minden részére". Bár az Automobile Club of America megtartotta összeköttetését az európai klubokkal, nem hivatott jelenleg az amerikai automobilisták képviseletére.

Az American Automobile Association rendezte a versenyzés ügyét is és csak elismert vezetőknek engedi meg a versenyein való indulást (igy a Vanderbilt-serlegben is). A Vanderbilt-serleg feltételeit hosszas megvitatás után állapitották meg és most már lehetetlen azokat megváltoztatni. Az átirat végül azt a véleményét fejezi ki, hogy az osztendei szabályzat elismerése elől nem zárkóznak el az AAA. és az amerikai gyárosok és ezt azon időponttól várják, midőn a nemzetközi konferenciákban az Automobile Club of Americát az Association fogja helyettesiteni. Remélik továbbá, hogy a helyzetnek ezen feltárása után az europai gyárosok nem fognak távol maradni az Association versenyeitől.

FRANCIA, OLASZ ÉS SPANYOL TRYPTIQUEK. A Magyar Automobil-Club tagjait bizonyára nagy mértékben fogja érdekelni az a hir, hogy a klub titkárságánál francia tryptiquek kaphatók s hogy az olasz és spanyol klubokkal, illetve kormányokkal való tárgyalás már oly előrehaladott stádiumban van, hogy ezen országokra szóló tryptiquek kiadása már a következő hetekre várható.

Itt emlitjük meg, hogy a francia közmunka-minisztérium október hó 5-ére nemzetközi konferenciát hivott egybe, amelynek hivatása lesz a külföldi túristák automobiljainak határkezelésének egyszerüsitésére javaslatokat tenni. Belátták ugyanis Franciaországban, hogy az eddigi időrabló vámkezelés és hajtási engedélyadás visszariasztja a túristákat.

KIRÁLYUNK, MINT AUTOMOBILISTA. Ősz királyunk volt eddigelé az egyetlen európai fejedelem, ki a modern közlekedési eszközt, az automobilt még nem használta. Az Osztrák Automobil-Club jubileumi ajándéka a hadsereg számára és első sorban az angol király példája, ugy látszik felkeltették felséges urunk érdeklődését e jármü iránt, mert az angol uralkodó mult heti ischli látogatása alkalmával a király automobil-kirándulást tett az angol fejedelemmel együtt. Ő felsége vendégével együtt, Lipót bajor herceg hatalmas 50 lóerős *Züst*-kocsiját használta kirándulása alkalmával. Kiséretét képezték *József* főherceg 40 lóerős *Mercedese* és *Jenő* főherceg *Richard-Brasier* kocsija. Királyunknak ezen automobil-kirándulása mindenesetre nagy jelentőséggel bir hazánk automobilozására is, mert a legelső magyar ember példája rendesen megteszi hatását.

AUTOMOBIL-FOGOLYKOCSI. A moszkvai fogházfelügyelőségnek ugy látszik igen sok dolga van. Arra enged következtetni az a tény, hogy két rabszállitó-automobilt szerzett be, amelyekből lehetetlen a menekülés. A kocsik ugy vannak berendezve, hogy a kocsi egyetlen bejáratát csak ugy lehet kinyitni, ha a kocsivezető, illetve az őr ülését megforgatjuk. Ez a berendezés nem egészen uj, régibb kupéknál és rövid alvázu voiturette-knél hasonló szerkezetet alkalmaztak, de ma már kiveszőfélben van, mert a bennülők tényleg foglyok, amig a kocsivezető ki nem ereszti őket.

AUTOMOBIL, MINT HAJÓVONTATÓ. A francia csatornákon épp ugy, mint némely hazai csatornán, az uszályhajók vontatása állati erővel történik, amelynek lassusága azonban nagy hátránya a vontatási módnak. A francia Compagnie General de Navigation most azon van, hogy a Szajnát a Saonnal összekötő 240 kilométer hosszu Bourgogne csatornánál az állati vontatást az automobilvontatással helyettesitse. Eddig a nagy uszályhajókat a 180 zsilippel biró csatornán végig két lóval vontatták, mig két tartalékló a hajón volt elhelyezve. Az ut ilyen körülmények között négy napig tartott. Az emlitett társaság most lovak helyett egy speciális épitésü 10 lóerejü motorkocsit alkalmaz, amelynek segitségével az ut két nap alatt kényelmesen elvégezhető. A motor megterhelten 8—9 kilométert tesz meg óránként és rendkivül kevés benzint fogyaszt. Hátránya csak az inditás nehézségében rejlik, de ezt a hátrányt is erősebb motor alkalmazásával akarják kiküszöbölni.

AZ ANGOL-FRANCIA AUTOTÚRISTAFORGALOMRÓL némi fogalmat ad a nemrég közzétett francia statisztika, amely szerint a lefolyt évben 3131 angol autoturista szállt ki Franciaország partjain, természetesen automobiljával együtt. Ezek között 48 a Dover-Calaisi, 1459 a Folkestone-Boulognei, 472 a Newhaven-Dieppei és 852 a Southampton-Havrei utat választotta.

„Automobilia"
első magyar PNEUMATIC javitó mühely. Elsőrangu nyersanyag, leggondosabb vulcanizálás.
BUDAPEST, VI., Szerecsen-utca 56. sz.
Sürgönycim: AUTOMOBILIA. Távbeszélő 105—08.
Mühelyünket szept. 1-én Vörösmarty-u. 20. helyezzük át.

Kereskedelem.

A NEW-YORK—PÁRISI VERSENYUT célszerüségéről eloszlanak a vélemények, azonban, mint hatalmas próbát, mindenki elismeri a rettenetes utat. Érdekes ez okból Koepen főhadnagy nyilatkozata az általa használt Dunlop-pneumatikokról. Koepen csak 18 abroncsot használt el összesen s ezek közül volt egy, amely 16.000 kilométeren át baj nélkül kitartott.

AZ ELSŐ MOSZKVAI AUTOMOBILJÁRAT julius hó 26-án lépett életbe ünnepélyes módon. Az utvonal a Petrovszky-parktól Pokrowskán át Glebovába vezet. A közlekedést három könnyü Laurin és Klement-omnibusz tartja fenn. Az ünnepélyes megnyitáson, illetve felszentelésen Dsunkovszky kormányzó is megjelent és megelégedésének adott kifejezést a cég ottani képviselője előtt. A Laurin és Klement-cég ezen ujabb sikere mindenesetre hozzá fog járulni a cég hirnevének emeléséhez.

UJ FIÓK-ÜZLET. A *Bárdi József* automobil r.-t., vevőinek kényelmére, egy ujabb vállalattal gyarapodott, ugyanis augusztus hó 15-én a Liszt Ferenc-tér 15. szám alatt fényesen berendezett és minden kényelemmel ellátott fióküzletet nyit. Amint értesülünk, itt épugy, mint a főüzletben, automobilok, automobil-kellékek és alkatrészek, acetylén-lámpák lesznek a cégnél megszokott előzékenységgel árusitva. A főcél azonban, mely a céget ezen fióküzlet megalapitásánál vezérelte, főleg voiturette-k állandó kiállitása és egy, a modern kor minden igényeinek megfelelően felszerelt pneumatik-javitómühely létesitése volt. A pneumatikok javitására szolgáló speciális gépek, melyeket a cég Angolországban szerzett be, már maguk is érdemesek a megtekintésre.

A magyar automobilizmus nevében örömmel látjuk egy szakszerü vezetés alatt álló pneumatik-javitómühelynek létesülését, mivel az eddig sokszor Bécsben eszközölt tömlő- és köpenyjavitások nem mindig feleltek meg a kivánalmaknak. Bárdi József urnak a pneumatikok javitása terén 10 éven át szerzett tapasztalatai garanciát nyujtanak a szakszerü vezetésért, és hogy az itt javitott tömlők és köpenyek a legnagyobb igényeknek is meg fognak felelni.

A cég jelenleg uj árjegyzékének összeállitásán dolgozik, melyben a köpeny- és tömlőjavitások legolcsóbb dijtételei lesznek felvéve.

A megnyitás után a berendezés részleteire még vissza fogunk térni, melyről egyelőre annyit mondhatunk, hogy minden tekintetben figyelemre és megtekintésre méltó.

EGY ANGOL VÉLEMÉNY. Az angol hirlapirók kontinentális kirándulásának egy résztvevője a következőképp nyilatkozik a „Chelsea Mail"-ben, Csehországban nyert benyomásáról. „Automobiltúránk e napon Jungbunzlau nagy és ismert városában ért véget. Szivesen felhasználtuk az alkalmat, hogy a *Laurin és Klement*-cég itteni nagy gyárát megszemléljük. Tapasztalataink a gyár kocsijainak teljesitőképességét és versenyeredményeit illetőleg megkönnyitették nekünk a figyelem és pontosság megbecsülését, amelylyel minden mühelyben, minden részlet kidolgozásánál találkoztunk. A szerkezet tökéletessége, az anyag kitünősége és a munka kiválósága 10 év leforgása alatt ezen szakma legnagyobb gyárává avatták a jungbunzlaui ipartelepet. Csaknem ezer ember van a cégnél alkalmazásban, akik büszkén utalhatnak arra, hogy a nemzetközi versengésben megállották helyüket.

Versenyek.

A MONT-VENTOUXI HEGYIVERSENY. Az *Automobile-Club Vauclusien* által évenként (1902. óta) rendezett Mont-Ventouxi hegyiverseny ez évben korábban, augusztus hó 29-én és 30-án fog megtartatni a Bédion—Mont-Ventouxi hegyi uton. A verseny távja 21.600 kilométer és 296 méter magasságból 1895 méterig emelkedik. Az emelkedés változik és pedig az első négy kilométeren 6%, azután tiz kilométeren 9%, hat kilométeren 10% és az utolsó egy kilométeres utszakaszon 10—13%.

A résztvevők következő osztályokba soroltatnak: I. osztály. Motorkerékpárok 50 kg.-on alul. II. osztály. Motorkerékpárok 50 kg.-on felül. III. osztály. Egyhengeres 120 mm. hengerfuratu, kéthengeres 90 mm. hengerfuratu és négyhengeres 70 mm. hengerfuratu kocsik, 500 kg. minimális sulylyal. IV. osztály. Egyhengeresek 121 mm.-en felüli hengerfurattal, kéthengeresek 91—120 mm. hengerfurattal és négyhengeresek 71—80 mm. hengerfurattal. V—XI. osztály. Négyhengeresek 81—140 mm. hengerfurattal. XII. osztály. Hathengeresek tetszőleges furattal és sulylyal. XIII. osztály. Négyhengeresek több mint 140 mm. hengerfurattal és tetszőleges sulylyal.

A versenykocsik rekordját 1906. óta Cagno (Itala) tartja 19 p. 13 mp.-el. A túrakocsik rekordját tavaly érte el Jenne (Rossel) 24 p. 58 mp.-el.

RIGAL BALESETE. A leggyorsabb francia Grand-Prix-kocsi versenyzőjét, Rigalt, sajnálatos baleset érte. Melun mellett folytatott trainingmenete alkalmával Bayard-Clement kocsijának egyik elülső pneumatikja szétrepedt, aminek következtében a kocsi nekiment egy lejtőnek. Rigal és machanikusa kirepültek s előbbi oly szerencsétlenül esett, hogy karját törte. A mechanikusnak nem történt baja és csodálatosképpen kocsijának sem, mely eltekintve a pneumatikoktól, teljesen ép maradt.

A KIVÁLÓ AUTOMOBILVERSENYZŐKET már kezdik ugy szerződtetni, mint a hires jockeykat. Lautenschläger, a Grand-Prix győztese ajánlatot kapott Mr. Robert Graves-től, hogy annak Mercedesét a Vanderbilt-versenyben vezesse. Minthogy ezen versenyt az európai automobil-klubok bojkott alá helyezték. Lautenschläger aligha felelhet meg ezen meghivásnak, hacsak nem akar egészen Amerikába költözni.

AZ ANGOL FOUR INCH RACE, mely elnevezését a négy hüvelyknyire előirt furattól (101·6 mm.) nyerte, fényes versenynek igérkezik. A versenyre már több, mint 40 nevezés érkezett és ezek között az angol és külföldi versenyzők szine-java szerepel. A versenyut teljes hossza 38 mértföld és a legkitünőbb utakból áll, amelyekről különben a Man-sziget, ahol e verseny megtartatik, még a kitünő utakkal biró Anglia is hires. A körpálya 9-szer futandó be, tehát a verseny távja 342 mértföld, vagyis 550·28 kilométer. A versenyt megelőző nap kerül eldöntésre a *„Daily-Graphie"* serlege, a Silverburn—Fordalei 3 mértföldes (4827 m.-es) utvonalon. E verseny túrakocsik számára van kiirva, melyeknek hengerszáma szorozva a hengerátmérővel (hüvelyekben) 100-on alul marad. A versenyt tavaly Mr. E. Hutton, ismert angol automobilista nyerte egy 48·5 l. e. Berliet-kocsival. — A Four Inch Race szeptember hó 24-én, a „Daily Graphie Cup" szeptember hó 23 -án fog megtartatni.

A SZÉKESFŐVÁROSI

M. KIRÁLYI ÁLLAMRENDŐRSÉG FŐKAPITÁNYI HIVATALÁNAK

GEPEREJŰ JÁRÓMŰVEKRE VONATKOZÓ HIVATALOS KÖZLEMÉNYE

HATÁROZAT.

ad 27122. sz., fk. I. 1908. **Hunyady Károly gróf** ur feljogosittatik 9263. motorszámu, 45—50 lóerejü, Daimler-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalombahozására. Automobil folyószám 508.

Budapest, 1908. évi augusztus hó 11-én.

—

ad 26935. szám, fk. I. 1908. **Hartmann Gyula,** ki folyó hó 8-án automobilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosittatik a székesfőváros területén automobilvezetésre.

Budapest, 1908. évi augusztus hó 9-én.

—

ad 26355. szám, fk. I. 1908. **Sötér Ernő** ur feljogosittatik 3908. motorszámu, 2 lóerejü, Puch-gyártmányu motoroskerékpárjának a székesfőváros területén való forgalombahozására, továbbá ugyancsak ő jogosult motorkerékpárvezetésre. Automobil folyószám 506.

Budapest, 1908. évi augusztus hó 9-én.

—

ad 26934. szám, fk. I. 1908. **Légrády Ottó dr.** ur feljogosittatik 682. motorszámu, 14 lóerejü, Laurin és Clement-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalombahozására; továbbá ugyancsak ő jogosult automobilvezetésre is az 576. vezetői számmal. Automobil folyószám 505.

Budapest, 1908. évi augusztus hó 9-én.

Főszerkesztő: **Friedrich Nándor.**
Felelős szerkesztő: **Lindner Ernő.**
Főmunkatársak: **Biró Alajos és ifj. Holub József.**

Lovag Tichtl Károly
genealogus, heraldikus
mindenféle nemesi ügyekben
felvilágositást ad.
Budapest, VIII., Baross-utca 32. sz.

Blázsei Miklós
automobil-kocsigyártó.
Javitások. Uj carrosseriák.
Budapest, VIII., Práter-u. 67.

Dunlop a „Grand Prix"-ben

Rendkivül meg vagyok elégedve a Dunlop-gummikkal és abroncsokkal az Austin-kocsimon

Warwick Wright.

Dunlop-pneumatikjaim rendkivül beváltak kocsimon, igen meg vagyok elégedve.

D. M. Weigel.

Épen befejeztem versenyeimet és mondhatom, hogy a Dunlop-pneumatikkal és levehető abroncsokkal a legnagyobb mértékben meg vagyok elégedve.

D. Resta.

A nap nagy legyőzöttjei a gummik, botrányosan silányak voltak, kivéve — — Dunlopot a Motobloc és Austin kocsikon.

Berliner Tageblatt cikke.

Magyarországi vezérképviselete.

Sürgönycim: DUNLOP.

VAS GÉZA és Fia

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

Távbeszélő: 65—43.

100% gummi megtakarítás!

HERKULES

szabadalmazott **asbest** légtömlő védő **szallag** használata mellett.

Nincs többé defekt szakadás repedés átmelegedés.

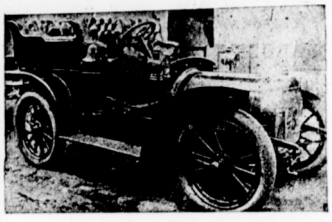
Prospektust küld:

Kell Jenő

Budapest, VI., Gyár-utca 26.

100% gummi megtakarítás!

Használt elsőrendü gyártmányu **automobilok**

állandóan raktáron vannak

Kozma Mihály-nál

Budapest VIII., Tavaszmező-utca 8.

KOZMA KOCSIGYÁR Alapitási év: 1882.

Mielőtt személy-, jelzálog- v. épitési

KÖLCSÖN

iránt intézkednék kérjen díjtalanul prospektust.

MELLER L. EGYED

BUDAPEST, IX. ker., Lónyai-utca 7. szám. Telefon-Interurban 46—31.

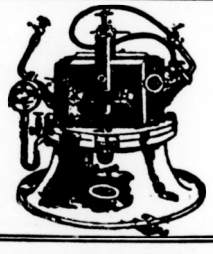
LÁNG LAJOS

BUDAPEST

VIII., Stáhly-utca 7.

Kocsigummi-, automobil- és pneumatik-javitások.

Bárminő gummik megvétetnek.

Automobilok és motoros kerékpárok

használtak is. Továbbá **motoros cséplők, gőzgépek** és **malomberendezések** nagyon olcsón.

FISCHER ERNŐ

BUDAPEST, VII. kerület, Ovoda-utca 41. szám.

Speciálista Automobil-fényezésekben.

HÉJJA BÉLA

épület-, portá s mű-butor-asztalosmester

Budapest, Klauzál-utca 14. sz.

Elvállal minden e szakba vágó munkát jutányos árakon, teljes garancia mellett. **Szabadalmazott ágyvasalás.** Teljes lakberendezések. **Modern üzletberendezéseket jótállás mellett készit.**

AUTOMOBIL JAVITÁSOK

szakszerüen lesznek eszközölve modern gépekkel felszerelt mühelyünkben, mely műszaki mérnök vezetése alatt áll.

MICHELIN- és Continental-

Pneumatik minden méretben friss áru raktáron.

Egyszerü és igen praktikus

villamos vulkanizáló készülék,

melylyel nagy megtakaritás érhető el.

BÁRDI GARAGE

Budapest, VI., Mozsár-utca 9.

Ha PNEUMATIKOT vásárol, csak

1908. évi mintájú

Continental Pneumatik-ot

vegyen, mely a REDUKÁLT ÁRAK dacára, lényegesen van megjavitva és erősbitve.

Oesterreichisch-Amerikanische Gummifabrik-Actien-Gesellschaft, Wien, XIII/3.

Főraktár: BÁRDI J. RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST, VI., Mozsár-utca 9. sz.

BÁRDI JÓZSEF AUTOMOBIL R. T.

FIÓKÜZLET

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 15. sz.

az Andrássy-ut mellett, minden kényelemmel és elegánsan berendezve

f. évi augusztus hó 15-én megnyilt.

MODERN
PNEUMATIK JAVITÓ MÜHELY

AUTOMOBILOK
és AUTOMOBIL ALKATRÉSZEK

raktáron vannak és ugyanazon árak mellett szolgáltatnak ki a

FIÓKÜZLETBEN

mint a főüzletben, amiért t. vevőinket kérjük, teljesitsék bizalommal bevásárlásaikat ezen csakis vevőink kényelmére létesitett

FIÓKÜZLETBEN

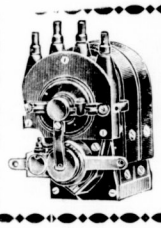
VI. ker., Liszt Ferencz-tér 15. szám alatt.

Nagy raktár és minta kiállitás AUTOMOBIL és AUTOMOBIL-ALKATRÉSZEKBEN, GUMMIKÖPENYEK és TÖMLŐKBEN. Köpeny- és tömlő-javitások ujonnan berendezett SAJÁT pneumatik javitó mühelyünkben.

LÉGRÁDY TESTVÉREK, BUDAPEST.

VI. ÉVOLYAM. 35. SZÁM

Nemzeti Sport és az Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

A Monarchia legnagyobb szaküzlete: **AUTOMOBIL-** FELSZERELESEK és :: KELLÉKEKBEN. ::

„Erbengyujtó" elektromagneses gyujtók.
Antiderapant „Houben" ❁ „Englebert" Pneu.
Árjegyzék ingyen!

Sürgönycim: ERBENZÜNDER. WIEN, I., Stuhenring 14. Telefon: 20 539.

Tennis-raket javitó, tennis-pálya készitő és felszerelő.

Macher Rezső

lawn-tennis, sport-üzlete

BUDAPEST

IV., Koronahereeg-utca 3.

(Az udvarban.)

Bátorkodom még szives figyelmét felhivni a most sajtó alatt levő árjegyzékemre. A világhirü J. & S. Scheffield raketek egyedüli raktára Magyarország részére.

Az olympiai 3200 m.-es akadályverseny vizesárka.

Tusnádfürdői Sporttelep.

Igazgató-tulajdonos

FILIPP ENDRE

Központi iroda:

VII., Városligeti fasor 7.

Megnyilik 1908. junius 15-én.

Vasutállomás, posta, távirda, telefon.

Vivás, uszás, evezés, svédtorna, athletika, lawn-tennisz, céllövészet, galamblövészet, vadászat, halászat.

Téli sportok:

ski, bobsleigh, toboggán, skeleton stb.

Étterem, kávéház, szállodák minden kényelem.

Légfürdők, napfürdők.

Országos és nemzetközi versenyek.

Hölgyszalon, játéktermek.

Paar János

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3.

MŰTEREM

TARJÁN-PAAR V., Városház-utca 3. sz. (Mezzanin).

34 TELEFON 75—70.

VERSENY-DIJAK

az összes sportágaknak megfelelően érmek, plaketek és jelvények hazai gyártása.

Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.

VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

Legrégibb magyarországi automobil javitó műhely. Preciziós munka, szolid árak. Modern garage. Automobil-anyag, pneumatik-, olaj-, benzin-raktár.

Jókarban lévő használt automobilok jutányos árban.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken 44 fillér).

Lawn-tennis. Football.

Angol és magyar sportjátékok összes kellékei. Teljes lawn-tennis felszerelések. Amerikai, angol és francia prima raketek. Wright und Ditson, Slazenger, Ayres, Sykes, Davis, Bussey, Prosser, Jaques, Mass & Cie, Williams stb. gyárosok raketjei. Raketjavitások elsőrangu szakmunkás által. Versenylabdák. Slazenger, Standard, selected, Ayres, Champion, Sinnet, Climax stb. Közép és bekerítő hálók stb. Oszlopok. Raketprések. A Magyar Országos lawn-tennis szövetség hivatalos játék- és versenyszabályai. Versenyjegyzőkönyvek.

Uj „Diaboló-játék" minden kivitelben.

Hitelesitett athlétikai sportcikkek egyedüli főraktára.

Tornaszerek. Valódi olasz Perez-féle **vivóeszközök.** Izomerősitők. Hockey, Golf, Lovas, Polo, Croquet.

Sportöltözékek és felszerelések legnagyobb raktára. Képes sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

Kertész Tódor

sportüzlete

BUDAPEST, IV., Kristóf-tér.

Állandó sportkiállitás.

Sport-, diszmű- és játékárúk.

Utazási és háztartási cikkek.

Alapittatott 1861-ben.

KOHOGÉS ELLEN a legjobb

CONTRATUSSIN

BAYER

Pasztilla-alakban is kapható!

A legcélszerübb arc és kézkenőcs a

PARK-CLUB CRÉME.

Vörös kereszt gyógyszertár, Budapest, VI., Andrássy-út 84.

SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jóhirnevü szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől ¼ órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

Császárfürdő

Budapesten. Nyári és téli gyógyhely, a magyar **Irgalmasrend tulajdona.** Elsőrangu **kénes hévvizü gyógyfürdő;** modern berendezésü **gőzfürdő,** kényelmes **iszapfürdők, uszodák-, török-, kő- és márványfürdők; hölég-, szénsavas- és villamosviz-fürdők. Ivó- és belégzési kúra.** 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

A sportot üző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tüz és jég nélkül. Kérjen árlapot a

Geittner és Rausch

cégtől

Budapest, VI., Andrássy-ut 8.

hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.

THERMOS.

Littke „CASINO" pezsgő

Budapesti főraktár:

IV. kerület, Szép-utca 3 szám.

TELEFON: 10—85. TELEFON: 10—85.

HALUSKA PÉTER

érofényező és mázoló

Budapest, VI., Andrássy-út 77.

(Rózsa-utca sarok.)

Fürdőkádak és vasbutorok fényezése. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, u. m.: épületek, kávéházak, szállodák és mindennemü butorok festését és erezését a legegyszerübb kiviteltől a legfinomabb kivitelig.

MLAKA JÁNOS

KÁRPITOS ÉS DISZITŐ

BUDAPEST, VI., Csengery-u. 30.

Modern izlésü butorokat, fantasztikus diszitéseket készit. Elvállal javitásokat fürdő- és nyaralótelepeken.

TOPOR ENDRE

ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOSMESTER.

BUDAPEST

VI., EÖTVÖS-UTCA 30. SZ.

Készit mindennemü butort régi és uj stilusban, belső épitészeti munkát, üzletberendezést, portált terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánzását és javitását pontosan elkészíti.

VI. évfolyam. 1908. augusztus 29. 35. szám

NEMZETI SPORT

és a

MAGYAR VIZI SPORT

MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vivómester alapitotta. A Magyar Vizi Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 20 korona. FÉL „ 10 „ NEGYED „ 5 „

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetések postatakarékpénztári befizetési lappal eszközölhetők. — Postatakarékpénztári chequeszámla 20438. Clearing-forgalom.

Főszerkesztő: Dr. POLÓNYI DEZSŐ laptulajdonos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., ESTERHÁZY-UTCA 6. SZ.

Felelős szerkesztő. FRIEDRICH NÁNDOR

Hirdetési képviseletünk Franciaország, Olaszország és Svájc területére: Société Générale de Publicité „LA RÉCLAME UNIVERSELLE, PARIS.“ 12. Boulevard de Strasbourg 12.

Gróf Vay Lajos

Testben elgyötörve, lélekben reményvesztve, mint egy uj Simeon érte meg Gróf *Vay* Lajos azt a várva-várt „egy“ napot, a magyar fegyverek diadalát. Még együtt ujongott az ujongókkal, midőn Londonból a magyar vivók fényes győzelmének hire megérkezett: aztán alig két hétre rá örök álomra hajtotta fáradt fejét. Joggal követelhetett részt az örömből és diadalból, mert hiszen ő is joggal mondhatta el a magyar vivás fejlődéséről: „quorum ego pars magna fui.“

Vele a régi mestergárda egy nagyszabásu alakja szállott a sirba, annak a mestergárdának, amely nemcsak a sportot, hanem az igazi lovagias szellemet is tanitotta, annak, amely tanitványainak nemcsak trénere, hanem igaz barátja is volt.

A magyar sportközönség meghatva áll meg sirja előtt, a mi gyászunk kétszeres, mert egyik kedves munkatársunkat veszitettük el benne.

*

Vajai és luskodi gróf *Vay* Lajos, a budapesti kir. magyar tudományegyetem vivómestere, néhai Vay József gróf, a hires lovas fia. Vagyon nélkül maradva, kereskedelmi akadémiát végzett; többféle hivatala is volt, azonban sohogysem tudta megszokni a bürokratikus életet. Már ifju korában a sportdicsőségről álmodozott. Vivni Debrecenben Chappon Lajosnál kezdett s már 1872-ben kész vivó volt. Chappon mellett később tiszteletből segédkezett, majd ennek Debrecenből való távozása után maga kezdett oktatni. Első tanitványa Debrecenben Halmágyi Oszkár, az odavaló pénzügyigazgató fia volt. Később a fővárosba jött. Itt szorgalmasan látogatta Keresztessy termét. A nagy mester kiváló előszeretettel foglalkozott vele s látván tanitó tehetségét, őt a maga rendszerében teljesen kiképezte, ugyszólván utódjává tette. Keresztessy halála után átvette a Keresztessy-termet és gárdát, melynek leghiresebb matadora kisbaari Kiss Ferenc volt. A Ferenciek bazárában nyitott termet. Ebben alakult meg először Kaiser Szilárd elnöksége alatt a BEAC., amelyért akkor nagy áldozatokat hozott. Később a BEAC. föloszlott, hogy 1 év mulva ujra alakuljon. A budapesti kir. magy. tudományegyetem vivómesteri állását 22 évig töltötte be.

Gróf Vay Lajos a régi iskola hive. A mesterek mesterének, Keresztessynek tanitványa s az ő egyenes utódjának tekinthető, amit legjobban bizonyit az, hogy a nagy mester egész életében egyedül csak neki adott oklevelet. Hanem azért az utolsó évtized nagy mozgalmai sem vonultak el nyomtalanul fölötte; elsajátitotta az olasz rendszert is, ugy hogy régi diplomáját Pini és Santelli nyugodtan irhatták alá. Az olasz és francia iskolából kiválogatta azt, amit legjobbnak tartott s igy egyesitve a hármat, csaknem harminc éven át — ősz fejjel, de ifju frisseséggel és művészettel oktatta nagyszámu tanitványát. Ezrekre megy azoknak száma a társadalom minden rétegéből, akik neki köszönhetik vivótudományukat. Ezek gazdag sorából kiemeljük a következőket:

Baranyi Ödön, Csekonics Gyula, Csekonics Iván grófok, Haggenmacher Árpád, Haggenmacher Róbert, Hadik Béla gróf, Hentaller Lajos, Hajós József, Kisbaári Kiss Ferenc, Kossuth Ferenc, Krasznay Ferenc, Károlyi László gróf, Károlyi Mihály, Lackner Ferenc, Liptay Arthur, Márton Lajos, Nádasdy Tamás gróf, Navratil Dezső, Perczel György, Pejachevics Endre gróf, Pálffy Vilmos, Péchy Henrik, Szilágyi Dezső, Somsich Miklós, Stettner László gróf, Szapáry László gróf, Szirmay István, Széchenyi László gróf, Schossberger Viktor báró, Szemenyei Kornél, Szluha Aladár, Teleki Pál gróf, Toldy László, Ugron Gábor, Vay Gyula gróf, Vigyázó Ferenc gróf, Wekerle Sándor, Wenckheim J. gróf, Herceg Eszterházy Mihály.

1903-ban ünnepelte meg vivómestersége 25 éves jubileumát. Sulyos betegsége a kardot aztán nemsokára kiragadta kezéből, azzal együtt tanitványai is elhagyták. Nehéz viszonyok közé került. Egy régi barátja és mestertársa támogatta éveken át. Egy kis álláshoz is jutott a városnál. Még néhány évig a tollforgatással próbálkozott. Beállott lapunk munkatársai közé. „Csevegések a vivásról“ cimü mély tudásról és nem hétköznapi szellemességről tanuskodó cikkeit olvasóink nagy élvezettel olvasták. Régi ábrándja, hogy a vivásról irott könyvét befejezhesse, nem teljesült. A toll is kiesett kezéből. Baleset érte. Két napi kinos szenvedés után magához szólitotta a Mindenható.

Élete és működése a magyar sport történetének méltó lapja lesz.

Mire várunk!

Csodálatos! Akkora diadal után, amekorát atlétáink az olympiádon arattak: néma csendben van a magyar társadalom!

Hogy? Hát a magyar, már nem magyar? Hát kivetközött volna ősi szokásaiból? Avagy talán az az átok veri, hogy soha össze nem tart! Vagy mi?!

Nem, és ezerszeresen nem! A magyar magyar maradt és lesz magyar időtlen időkig.

Hát akkor miért nem ünnepeljük már hőseinket, akik dicsőséget szereztek e honnak?

Azért, — mondják — mert még nyaralunk!

Nevetséges kifogás! Ez az ügy van olyan fontos nemzeti életünkben, hogy egy percig sem szabad volna késnünk azt leszögezni — örökké.

Vállvetve kellene faji és vallási különbség nélkül, izzó lelkesedéssel, nagyarányu tüntetést rendeznünk mindama tényezőknek, akiknek valamelyes részük volt a diadalban!

Elsősorban járuljunk elökelő monstre deputációval *Apponyihoz*, aki *anyagilag* és *szellemileg* lehetővé tette azt, hogy oly impozáns módon indulhatott a magyar gárda Londonba, ahol nemcsak hősiesen *verekedett*, s nemcsak hogy nem *hagyta magát*, hanem *fényesen győzött* a nemzetek harcában: tanuságot téve arról, hogy áll Buda még és él magyar ott — erőben.

Tehát őszintén és melegen köszönjük meg *Apponyinak* a nagy anyagi támogatást, mely nélkül hiába lettünk volna oly erősek bármely sportágazatban, nem mehettünk volna el Londonba, legalább oly hatalmas gárdával nem.

S ha ezt megtettük, menjük el az Olympiád vezetőihez, elsősorban *Andrássy* Géza grófhoz, aki magas származását és müveltségét teljesen igénybe vette a siker eléréséhez. Utána siessünk *Muzsa* Gyula és *Gerenday* Györgyhöz, akik mint az angol admiralitás első lordjai teszik, kezükben tartották az intézés szállait és azokat az egyöntetü és fényes győzelemhez fonták.

Egyuttal demonstráljunk a legünnepélyesebben az *alvezéreknek: Lauber* Dezsőnek, *Nagy* Bélának, *Brüll* Alfrédnek, *Lázár* Józsefnek, *Gerentsér* Lászlónak, *Vida* Henriknek, *Kmetykó* Jánosnak, akik mind derekasan megállták a helyüket és vitézeinket diadalhoz juttatták.

Csapjunk ősi szokásként nagy áldomást, amelyen dicsőitsük győzteseinket, lehetőleg a vidék sportképviselőinek belevonásával, hogy ne lankadjanak a jövőben sem, s hogy példát lássanak az utánuk következők, hogy a magyar mennyire megbecsüli a nemzetnek dicsőséget hozó fiait.

S zenditsünk rá végezetül az „Isten áldd meg a magyart!“ . . .

Soha el nem muló és fényesebb példát nem nyujthatunk ifju vezéreinknek a *rendületlenül* . . . höz.

Gáspár Károly.

Diadal után.*)

A londoni fényes eredmények után ugy érezhetik magukat vivóink, mint a nagy elődök utódai, kiknek megőrzésre érdemes kincs jutott örökül, melyet, ha lehet megnagyobbitva, de minden esetre csorbittatlanul illik másokra örökiteni.

A népek életében, csakugy, mint a sport terén, minden megállás visszaesés, s csak folytonos fejlődés mellett van reményünk arra, hogy túl nem szárnyalnak.

Minden siker irigyeket, vagy mondjuk uj verseny- és vetélytársakat szül, s sokkal kevésbbé fáj egy még el nem ért siker, mint bukás a magasból.

„C'est a pleurer“ mondá Londonban a német vivócsapat szája, és „nemzeti szerencsétlenségnek“ tartják az olaszok vivóik vereségét.

Vakoknak kellene bennünket nevezni, ha vivóink absolut fölényének tudnók be sikereiket minden más nemzet minden vivója felett, s keserves kiábrándulás követné azon pökhendiséget, mely vivóink mostani ellenfeleit lekicsinyelné, s fejlődőképességüket, vagy egyenrangu voltukat venné tagadásba.— Sőt inkább számolnunk kell avval, hogy a nálunk kevésbbé hevülékeny, higgadtabban itélő és kitartóbb nemzetek, minden erejökkel, s nem lankadó buzgalommal azon lesznek, hogy a legközelebbi mérkőzéseken már ismét ők vigyék el előlünk a babért.

A versenysiker szerencse adománya, melyet biztosra venni sohasem lehet, de melyen annyira, amennyire emberi előrelátás képes, minden erőnkből szünetlenül munkálkodnunk kell.

Kell tehát teremtenünk egy még az eddiginél is erősebb, gazdagabb szervezetet.

Rendeznünk kell az eddigieknél melegebb versenyt, melyekre erőmértékül a külföld legjobb vivóit állandóan, s ha kell, nagy áldozat árán is el kell hozatnunk: vivóinkat és pedig a mindenkor legjobbakat sürün kell külföldi versenyeken szerepeltetnünk, s ezekre el kell küldenünk szakembereinket a sportirodalom terén, hogy mi sem maradjon titokban előttünk, ami külföldön előkészitést nyer, s vivóinkra veszélyessé válhatik: ki kell irtanunk minden egyenetlenséget vivóink között; a fővárosban s főleg a vidéken, minél több uj vivó-klubot kell teremtenünk, gondoskodván, ha kell, import utján, minél több s minél kitünőbb mesterről.

Küzdenünk kell a vivás kötelezővé tételéért a középiskolákban: ápolnunk a fegyver- és sportbarátságot az egyes klubok között, megtartván azokban a sportvezetést az amatőröknek, s a szövetség irányitó hatalmát ezek versenyrendezése tekintetében; rendeznünk kell, a külföld nevesebb mestereinek lehetőleg nagyszámu részvételét biztositva, nemzetközi vivómester-versenyeket, hogy azok is fejlődhessenek, kiktől tanulunk, s hogy fejlődésük érdekük legyen.

Ez azon egyszerü, de igen költséges programm, melyet szem elől tévesztenünk nem szabad, s mely csak ugy tartható be, ha sportunk minél több uj hivőt, barátot és pártfogót képes szerezni.

Természetes, hogy erre csak az esetben van kilátás, ha, mint az az egy sajkában evezők között szokásos, közöttünk teljes béke és egyetértés honol: ha nem tépjük le egymás homlokáról a babért, ha nem veszekszünk sem magunk között, sem a nyilvánosság előtt; ha a jövő érdekében a multakat feledni képesek vagyunk: ha képesek vagyunk egy megkövető szóval közös munkára nyujtani tenyereinket, mit annál inkább tehetünk, mert objektiv ok arra, hogy egymást meg ne értsük, soha fenn nem forgott: ha célunk ugyan versenyeket nyerni, de ha balsiker el nem kedvetlenit s nem képes arra a balhitre ragadni, hogy ennek képességünkön vagy balszerencsén kivül más, (mások közbenjötte) lehetett oka: ha örömünkben és lehangoltságunkban egyaránt mértéket tudunk tartani, s urai maradunk önmagunknak: ha tudunk névtelen hősök lenni, ágyutöltelék a versenyen, egy csöpp azon tengerben, mely a győzelmes vitorlát fájdalom nélkül emeli magasra: ha klubemberek csak versenyen kivül vagyunk, s a versenyen csak résztvevői a versenynek, nem egyuttal birái is, s ha a saját ügyünkben nem magunkat tartjuk a legelfogulatlanabb s legmegbizhatóbb tanunak: ha nem csak reank kedvező itélkezést akceptálunk vitás esetekben: s ha mint Szent Tamás készebbek vagyunk elhinni, hogy az ökör repül, semhogy egy felebarátunk nem igazat mondjon.

Sapienti sat. Au bon entendeur salut.

Budapest, 1908. augusztus 21.

Rádala H.

*) Örömmel közöljük sport-életünk kitünőségének e nemes ideálizmustól áthatott sorait.

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.

Lelkiismeretes tanitás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben megnagyobbitva
Kard-, vitőr- és ökölvivás, tornázás.

VIVÓVILÁGBAJNOKSÁGOK. Lapunk mult számának vivórovatában részletesen ismertetve volt az a kérdés, hogy az olympiai versenyek győztesei tényleg világbajnokoknak tekintendők-e? Bármilyen fontosságuak legyenek is sportszempontból az olympiai versenyek, e kérdésre mégis nemmel kell válaszolni, aminthogy a hivatalos programmok, szabályok és eredmények sehol e szót „világbajnokság" nem használják.

Ez a kérdés már Londonban a vivóverseny alatt is szóba került és már ott propaganda indult meg avégből, hogy ezentul az Olympiádoktól függetlenül vivó világbajnokságok rendeztessenek. A mozgalom élén Pontevini báró, az olasz zsüritag áll, de valamennyi jelenvolt nemzet képviselője kifejezte hajlandóságát arra, hogy ha ily bajnokságot rendeznek, azt elismeri, támogatja és azon részt vesz. A versenyt egy nemzetközi kongreszus előzné meg, melyen a szabályok tárgyaltatnának le. Mindenesetre teljes érdeklődéssel várhatjuk ez ügy fejlődését.

PÁRBAJPISZTOLYLÖVÉS. A párbajlövés sportja Devilliers pompás találmánya révén az egész világon gyorsan elterjedt. Nagy érdekességet az kölcsönöz a dologna, hogy a lövés élő célra, szembenálló ellenfélre történik, ami a dolog komolyságát és izgató voltát nagyban emeli. Emellett a baleset teljesen ki van zárva. A londoni Olympiád alkalmával pótlólag iktattak be a programmba egy ily versenyt, melyben magyar részről Szántay Jenő vett részt, aki e fegyverrel való előzetes gyakorlás nélkül is 7-ik lett.

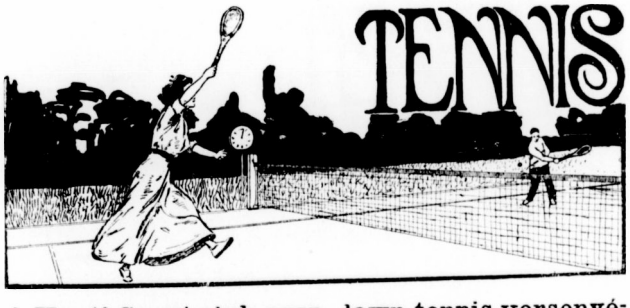
Most e sport gyakorlására egy klub van alakulóban, mely e célra, a nap bizonyos szakaira a Fodor-féle vivótermet akarja bérbevenni. A dolog iránt élénk az érdeklődés.

UJ VIVÓKLUB. Arlow lovag tanitványaiból egy uj vivóklub alakul, mely „Kinizsi Vivó-Klub" nevet fogja viselni. A klubot egy jeles fiatal gárda alapitja, igy szép fejlődésre van kilátása.

A MAC. ELSŐ VIVÓÓRÁJA szeptember 2-án este 7 órakor lesz a Nemzeti Lovardában. Azontul minden hétfőn, szerdán és pénteken rendesen folyik a vivás.

A kezdők tanfolyama szeptember 15-én nyilik meg. Kivánatos azonban, hogy a jelentkezések ideje korán megtörténjenek.

A VIVÓSZEZON KEZDETE. Arlow Gusztáv lovag, Fodor Károly, Lovas Gyula és Santelli Italo mesterek vivótermükben a tanitást szeptember hó elsején megkezdik.

A Honti Sport-club orsz. lawn-tennis versenyének kritikai méltatása.

A honti sportklubnak Ipolyságon folyó évi augusztus hó 15-től 17-ig megtartott országos lawn-tenisz versenye a tennisz-sporttal foglalkozók nagy érdeklődése mellett folyt le. Az érdeklődést érthetővé teszi a rendező-egylet által immár hatodszor kiirt versenyek jó hirneve, s mindenkor a sportszerüség követelményeinek megfelelő lebonyolitása.

Szerény keretben kezdődtek e versenyek, s ime néhány év alatt a gyenge hajtásból erőteljes fa lett. Már a mult évben megtartott versenyek ismertetése alkalmával kifejezést adtunk azon véleményünknek, hogy a honti sportklub hivatást teljesit a versenyeknek augusztus havában történő megrendezése által, mert ez időtájban hazánkban sajnos ez az egyetlen sportszerüen megrendezett verseny, amelyen a játékosok az év folyamán szerzett előhaladásukról beszámolhatnak és erőiket összemérhetik.

A honti sportklub lelkes rendezősége élén Czobor Miklós dr. egyleti titkárral és ifj Ivánka Lászlóval méltán büszkék lehetnek arra a sikerre, melyet elértek. Ugy a nevezések nagy száma, — 120 nevezés — mint a megjelent játékosok játékereje és azon körülmény, hogy a versenyen 3 országos bajnok is megjelent, elsőrangu sporteseménynyé avatták a versenyt.

A Tóth—Segner és Schmid—Segner mérkőzés klaszszikus magaslaton állottak. Mindhárom játékos nagy készültséggel indult a versenyben és szép erőteljes játékot produkált.

A Segner—Tóth mérkőzést az erős, szépen helyezett labdákon kivül, inkább az óvatosság jellemezte. A játék tulnyomó részben a base-line-ról folyt. Segner részéről inkább óvatosságból, Tóth részéről pedig véleményünk szerint taktikai hibából. Utóbbi ugyanis igen élesen ütött és jól helyezett labdák mellett sem futott a hálóhoz, s nem aknázta ki az előző jó ütés előnyét megfelelő támadással, s igy a feltünő biztossággal játszó Segner előtt meg kellett hajolnia.

A Schmid—Segner mérkőzés energikusabb volt. Egyik játékos sem mulasztotta el az első kinálkozó alkalmat arra, hogy támadólag lépjen fel s hogy ezután a labdát biztos helyezéssel megölje. Ez Segner-nek részben amerikai service-énél és biztosabb játékánál fogva, többször sikerült, s igy a küzdelemből neki kellett győztesként kikerülnie.

A győzelem annál könnyebbé vált Segner részére, mert Schmid azt a taktikai hibát követte el, hogy a bajnoki előmérkőzéseken nem vett részt. Ezért a handicap négyest leszámitva, 3 napig játékhoz ugyszólván nem jutott s igy nagy hátrányban volt a folytonosan játékban levő Segnerrel szemben. Schmid játékára hátrányos volt továbbá azon körülmény is, hogy a folytonos esőzés folytán átázott pályákon a labdák nem ugrottak fel arra a magasságra, a melyre Schmid kissé huzott back-ütéseivel, biztonsága azt kivánatossá tették volna.

Egyébként az volt a benyomásunk, hogy Segner a tavaszi nemzetközi versenyek óta igen lelkiismeretes, gondos tréninget végzett. Drive-ját most már igen helyesen nem oly tulerősen, de annál biztosabban üti és több sulyt fektet azok helyezésére. Leütései (Smash) még a baseline tájékáról is biztosan helyezettek és voley-játéka kifogástalan. Játék tudása olyan, hogy ez idő szerint minden magyar játékos fölé kell őt helyeznünk. Reméljük, hogy gondos őszi tréning után a jövő évi mitingeken sikerrel fog küzdeni a legjobb osztrák játékosok ellen is. Erre praedestinálja őt játéktudásán kivül az a rendkivüli szivósság is, melyet minden egyes labda megnyeréséért a match végéig kifejteni képes.

A helybeli játékosokon a mult évi verseny óta, némi haladást észrevettünk, ugyanugy a labdatechnika, mint a játéktaktika terén, de ez aránylag igen csekély mérvü. Ajánljuk, hogy a klub — hacsak egy hónapra is — trénert szerződtessen, hogy a tehetségesebb játékosok a helyes ütések módszerét megtanulhassák, s akkor a haladás sokkal gyorsabb lesz. Ezen megjegyzésünk általános, s nem vonatkozik például ifj. Ivánka Lászlóra, kit azonban nem tekinthetünk helybeli játékosnak, mert tudását és gyakorlatát nagyobbára külföldön szerezte meg. Ő igen tehetséges játékos, csakhogy 2 év óta játékán legalább észrevehető javulás nem látszik. Ennek okát abban véljük megtalálni, hogy játékrutinja sokkal nagyobb, mint labdatechnikája, s igy pozició előnyét nem képes kellőképen, kihasználni. Hibájául rójják fel, hogy olyankor is befut a hálóhoz, még pedig tulságosan közel, mikor egy előző jól helyezett ütés hiányában azt tenni, legalább jó játékossal szemben nem szabadna. Kellő gyakorlat mellett az elsők közé küzdhetné fel magát.

Báró Haupt-Stummer Gertrud — a női bajnokság győztesének játéka már eléggé ismeretes a tennisz-sportot üzők előtt. Általában, mint a hölgyjátékosok nagyobb része, a base-line-ról játszik, ütései kivétel nélkül huzottak és elég jól helyezettek. Mintha a tavaszi versenyek óta biztonság tekintetében némi haladást vettünk volna észre. Igen

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

elfogultan játszik, versenyrutinja azért sok kívánni valót hagy hátra. Minden játék elején formáján alul játszik, s csak a játék folyamán, az elfogultság szünésével fejti ki teljes tudását. Játéka egyébként energikus, ép ugy fivéreié báró Haupt-Stummer Leó és Ágosté, kik igen jó stilusban játszanak. Forehand ütéseik jók, azokat eléggé is helyezik. Backh-ütéseik és volley-k bizonytalanok és gyengék. Ha haladni akarnak, — amit lelkes játékuk után fel kell tételeznünk — ez utóbbiak gyakorlására, különös sulyt kell fektetniök.

Mint a tennisz-sport lelkes harcosai különös örömmel vettük a győri, esztergomi és szabadkai játékosoknak a versenyen való megjelenését és részvételét, mert ebből reményt táplálunk a jövőre nézve az iránt, hogy a tennisznek sportszerü üzése a vidéki sportegyesületekben és mindenféle erősebb mértékben meg fog indulni.

A versenyeken való minél gyakoribb résztvétel, a jobb játékosok küzdelmeinek tanulmányozása és megfigyelése mindenesetre igen hathatós módszer a játéknivó fejlesztésére.

Schmid Ödön.

A HONTI SPORT-EGYLET lawn-tennisz versenyének folytatólagos eredményei a következők:

III. Férfi egyes hendikep I. osztály. IV. *forduló.* Bárczy Oszkár (0.2)—br. Haupt-Stummer A. (4/6) 6:2, 6:2. *Döntőben.* Segner Pál (0.30.5)—Bárczy 3:6, 6:4, 6:2. 1. Segner Pál, 2. Bárczy Oszkár, 3. Kellner Alfréd és br. Haupt-Stummer Ágost.

IV. Hölgy egyes hendikep. Döntő. Miss Davis (0.15.3)—br. Weisz Enid (0.15) 3:6, 6:1, 9:7. 1. Miss Davis, 2. br. Weisz Enid.

VI. *Férfi páros hendikep.* 2. *forduló.* Selevér és br. Haupt-Stummer Á. (3/6)—Segner és Tóth (0.40) 6:2, 6:4. 3. *forduló.* Schmidt és Bárczy (0.15.4)—Weisz és Ivánka (15) 6:2, 7:5. Czobor és Salkovszky (15.3)—Selevér és br. Haupt-Stummer Á. 6:2, 6:4. *Döntőben.* Schmid és Bárczy—Czobor és Salkovszky 6:2, 6:4.

VII. Vegyes páros hendikep. 1. *forduló.* Miss Davis és br. Haupt-Stummer L. (0.15.4)—Laky Alis és Selevér J. (15.2) 6:3, 6:8. br. Weisz Enid és Ivánka Géza (0.5)—Himmler E. és Bárczy O. (0) 6:4, 10:8. Meszéna Mariska és br. Haupt-Stummer Á. (0.1)—Csermák R. és Boroczy L. (15.1) 7:5, 6:2. Draskoczy E. és Czobor Imre (15)—Magurányi L. és Sacelláry (0.15.2) 7:5, 6:3. 2. *forduló.* br. Haupt-Stummer G. és Ivánka L. (0.40)—Jekelfalussy M. és Segner Pál (0.30.4) 6:3, 6:1. Davis és br. Haupt-Stummer L.—br. Weisz és Ivánka G. 6:3, 3:6, 6:4. Meszéna és br. Haupt-Stummer Á.—Draskóczy és Czobor 7:5, 6:3. Dabis Antalné és Csupor (3/6)—br. Weisz Gabriella és br. Weisz J. (0.4) 5:7, 6:3, 6:3. 3. *forduló.* br. Haupt-Stummer G. és Ivánka L.—Miss Davis és br. Haupt-Stummer L. 5:7, 6:4, 6:2. Meszéna és br. Hapt-Stummer Á.—Dabisné és Csupor 6:2, 6:3. *Döntőben.* br. Haupt-Stummer Gertrud és Ivánka László (0.40)—Meszéna Mariska és br. Haupt-Stummer Ágost (0.1) 6:3 w. o.

Az ungvári tennis verseny.

Folyó hó 15—20-ig tartotta az „Ungvári Lawn-Tennis Egylet" évi szokásos versenyét saját két pályáján.

Bár e verseny nem a MLTSz. tényleges helybenhagyásával történt, de mindamellett annak tekinthető, mert az UTE. már ezelőtt egy hónappal jegyzőkönyvileg elhatározta a MLTSz.-beli belépését, s hogy ez nem történt meg, annak okát a belépési formák nemismerésében keressük. Különben is e tekintetben fölvilágositattván, belépési határozatát már benyujtotta.

Ezen verseny keretében döltek el Ungvár férfi és női bajnokságai, amelyek inkább Északmagyarországi jellegüek voltak, amit a számos idegen nevezés is bizonyit (Kassa, Tokaj, Selmecbánya, Munkács, Sátoraljaujhely, Sárospatak stb.).

A verseny rendezésének oroszlánrésze *Dr. Tahy Endrét,* az UTE. agilis elnökét illeti, akinek páratlan munkáját legjobban az bizonyitja, hogy a 6 számból álló verseny 25 versenyző és 51 nevezéssel 2 pályán, 2 nap alatt lebonyolittatott. A tennissport e vidéken nagy közkedveltségnek örvend és egykor a MLTSz. errefelé még nagyon hathatós támaszait fogja lelni. Szinte hihetetlenül hangzik, hogy a döntő mérkőzéseknél legalább 300 főnyi elegáns és fizető és kb. 200 főnyi nemfizető néző volt jelen, akik a kisebb szünetekben a 66-ik gy. ezred zenekarának akkordjaiban is gyönyörködhettek.

Ungvár bajnokságát s a f. e. hendikepet *Kelemen Aurél,* a MAC. tagja nyerte el. Ezen fiatal versenyző javulásáról a legközelebbi országos verseny fog majd tanuságot tenni. Játékát a sokoldaluság (drive, volley, smash), szivósság, energia és a feltünően erős és biztos service jelképezik. A vidékiek közül két ungvári katonatiszt, *Minkus* fh. és *Lahner* hd. a legerősebbek. Előbbi tökéletes drivejeivel, utóbbi labdafogásával kelt méltó feltünést. Mindkettő megfelelő partner vagy tréner mellett Magyarországon számottevő ellenféllé lehetne. A service általában mindenkinél érthetetlenül erőtelen, aminek a derékmunka nem ismerése az oka. Általában a base-line játék és kevés erőtelen volley jellemzi a vidéki játékosokat. A hölgyek még többnyire egész kezdők s főkép a kényelmességet tartják szem előtt.

A dijakat, egy kedves mulatsággal egybekötve, *Lőrinczy Jenő* alispán osztotta ki szép beszéd kiséretében.

Részletes eredmény:

I. *Férfi egyes verseny Ungvármegye bajnokságáért. I. forduló.* Fazekas János (Budapest)—Matyi Béla (Sátoraljaujhely) 6:1, 6:1. Lahner Kálmán—Farkas Ernő 6:2, 6:4. Minkus Vilmos—dr. Tahy Endre 6:3, 3:6, 6:2. Rik Ödön (Budapest)—Mauks Elemér (Budapest) 4:6, 9:7, 6:3. *II. forduló.* Kelemen Aurél (Budapest)—Meczner Tibor (Kassa) 6:2, 6:2. Lahner—Fazekas 6:1, 2:6, 6:3. Minkus—Rik 7:5, 6:0. Kéméndy Rezső (Budapest)—Rochlitz Béla 6:2, 6:3. *III. forduló.* Kelemen—Láhner 6:4, 6:2. Minkus—Kéméndy 6:1, 4:6, 6:4. *Döntőben:* Kelemen—Minkus 6:3, 7:5.

1. Kelemen Aurél (Budapest). 2. Minkus Vilmos (Ung.). 3. Láhner Hugó (Ung.) és Kéméndy Rezső (Ung).

II. *Női egyes Ungvármegye bajnokságáért. I. forduló.* Fekésházy Margit—Papp Annus 6:3, 8:6. *II. forduló* Fekésházy—Cornides Edith 6:2, 6:4. Medreczky Márta—Romanecz Margit 6:0, 7:5. *Döntőben:* Fekésházy Margit (I.)—Medreczky Márta (II.) 6:4, 6:3.

III. *Férfi egyes hendikep-verseny. I. forduló.* dr. Csürös Szilárd (15.4)—Meczner Tibor, Sátoralj. (15) 9:7, 6:4. Szieber György (15.2)—Emődy Imre, Budapest (15.4) w. o. Kelemen Aurél (0.15.4)—Rik *Ödön,* Budapest (0.15) 6:4, 4:6, 6:4. Jeney Lajos, Selmeczbánya (15.4)—Kéméndy Rezső, Budapest (15.3) 6:4, w. o. Minkus Vilmos (0.15.1)—Matyi Béla, Sátoraljaujhely (15.3) 6:4 w. o. Láhner Kálmán (0.15.1)—Rochlitz Béla (15.1) 4:6, 6:1, 6:2. *II. forduló.* Farkas Ernő (0)—Csürös 6:1, 6:0. Kelemen—Szieber 4:6, 9:7, 6:3. Minkus—Jeney 8:6, 6:4. Rochlitz—Fazekas János, Budapest (0.15.2) 6:0, 6:1. *III. forduló.* Kelemen—Farkas 1:6, 6:1, 6:3. Rochlitz—Minkus 6:1 w. o. *Döntőben:* Kelemen Aurél (0.15.4)—Rochlitz Béla (15.1) 6:3, 6:4.

IV. *Férfi páros hendikep-verseny. I. forduló.* Rik és Kelemen (0.30.2)—Rochlitz és Szieber (0.3) 6.3, 7:5. Minkus és Lahner (0.30)—Jeney és Meczner (0) 6:4, 5:7, 6:2. *II. forduló.* Rik és Kelemen—dr. Tahy és Farkas (0.15) 3:6, 6:3, 7:5. Minkus és Láhner—Fazekas és Kéméndy (0.30) 6:2, 7:5. *Döntőben:* Minkus és Láhner (0.30)—Rik és Kelemen (0.30.2) 8:6, 2:6, 6:2.

V. *Vegyes páros hendikep-verseny. I. forduló.* Szántó M. k. a. és Farkas (0)—Románecz és Fazekas (3/6) 6:1, 6:1. Tomcsányi és Rik (15)—Papp A. és Kelemen (0.15.4) 6:1, 6:4. Cornides és Mauks (15.2)—Medreczky M. és Minkus (0.15.3) 7:5, 6:1. *II. forduló.* Tomcsányi és Rik—Szántó és Farkas 6:0, 6:1. Cornides és Mauks—Fekésházy és Láhner (0.30) 6:1, 6:0. *Döntőben:* Cornides és Mauks—Tomcsányi és Rik 7:5, 7:5.

KODAK gépek elismert elsőrangu kamarák.
Napfény melletti előhivó készülékek 6·50 K.-tól feljebb.
Minden jobb szaküzletben kaphatók.
KODAK, Gesellschaft, m. b. H. Wien, I., Graben No. 29.

A hamburgi nemzetközi lawn-tennis verseny.

Madarász Margit másodizben megnyeri Németország női bajnokságát.

Cséry Katica megnyeri Németország vegyes páros bajnokságát L. Transeterrel.

Hamburgban dőlnek el évenkint Németország legfontosabb lawn-tennis versenyei, a bajnoki versenyek. Minden évben a legkiválóbb német játékosok és játékosnők találkoznak a kontinens és Anglia legjobbjaival, hogy a büszke bajnoki cimért megmérkőzenek. E rendkivüli erős konkurrencia ellen már tavaly elsőizben sikerült *Madarász* Margitnak megnyerni Németország női egyes bajnokságát, a melyet az idén még erősebb társaság ellen meg tudott védeni. *Madarász* Margit ez ujabb nagy értékü győzelméhez, még hozzájárult *Cséry* Katica győzelme a vegyespáros társaságban, mely a magyar játékosnők diadalát teljessé tette.

Madarász Margit és Cséry Katicának Németországban elért diadala most már minden kétségen felülivé teszi azt, hogy két játékosnőnk az angol első klasszist elérték, mert hisz Miss Salusbury, kit Madarász a bajnoki döntőben legyőzött, a legelső angol klasszishoz tartozik.

A hamburgi verseny óriási méreteit jellemzi az a körülmény, hogy annak lebonyilátásához épen hét nap volt szükséges. A verseny első három napja gyönyörü időben folyt le, de hátrányára volt, hogy ép e napokkal esett össze a hamburgi nagy regatta, amely nemcsak a nézőközönség, de a játékosok egy jó részét elvonta, kik mint aktiv evezősök a regattán is indultak. A negyedik napon esunya, esős idő köszöntött be, amely azonban szerencsére csak egy napig tartott. Az utolsó napokon gyönyörü idő uralkodott s most már a közönség is teljes számmal kereste fel az érdekes versenyeket. A versenyek igazán érdekes küzdelmei tulajdonképen csak a negyedik napon kezdődtek. E napon játszott először Madarász Margit egy fiatal hamburgi játékosnővel, Frl. Rick-el, ki meglepő jól tartotta magát, sőt az első szett-et 6:4 arányban megis nyerte. A további két szettben, bár küzdelem után, de azért biztosan győzött Madarász 6:4, 6:3 arányban. A harmadik fordulóban Frl. *Kleinschmidt*-el jött össze, kit fölényes játékkal 6:2, 6:1-re vert, s ezzel már az elődöntőben volt, hol Frl. *Holzapfel*-t nem kevésbbé könnyen 6:0, 6:2 arányban megvervén, a döntőbe került .A másik oldalon *Cséry* Katica mindjárt az első fordulóban igen erős ellenfélre talált Frl. E Knapp-ban. Az első szettet a német óriási fölénynyel 6:0 arányban nyerte. A második szettben a magyar játékosnő azonban pompásan dolgozott, erős támadásainak s jó smeseinek 6:1 arányu győzelem volt az eredménye. A harmadik szettben teljesen egyforma erőknek bizonyultak, de Cséry Katica szivósabb és energikusabb játéka a végén érvényesülésre talált és a szettet 10:8-ra nyervén, a match-et a maga javára könyvelte el. A második fordulóban szintén erős küzdelem után 6:4, 6:4 arányban győzött Frl. Noak ellen. Ugyancsak 6:4, 6:4 arányban győzött Frl. L. *Müller* felett *Cséry* Ida, mig Sárika a dán Fr. Petersen ellen 6:0, 6:4 arányban vesztett. A harmadik fordulóban *Cséry* Ida, Cséry Katicával szemben visszalépett s igy Cséry az elődöntőbe jutott, hol Miss *Salusbury*-vel került össze. A játék első szettjében elkeseredett küzdelmet vivtak, mig az angol nő 7:5 arányban megnyerte. A magyar játékosnő kis szerencsével ezt a szettet megnyerhette volna. A második szett aránylag könnyen ment Miss *Salusbury* birtokába. A döntőbe tehát *Madarász* Margit, az angol Miss Salusbury-vel került össze. Az első szettben *Madarász* Margit igen gyenge, bizonyos izgatottságra való játékot produkált és ez könnyen 6:2 arányban ment ellenfele birtokába. A második szettben azonban lendületbe jött, erősen drive-olt és jól plaszirozott labdái, főleg volley játéka révén döntő fölénybe jutott, s bár erős küzdelem után, 6:4 arányban győzött. Az erős tempó és az előző szett plaszirozott labdái erősen kimeritették az angolt, s a harmadik szettben összeroppant, minek következtében *Madarász* Margit 6:0 arányban szettet, matchet és bajnokságot nyert.

A verseny külső lefolyása és mindkét fél gyors, főleg támadó játéka a nézőközönséget magával ragadta, s viharos tapsokat váltott ki belőle. A verseny után a győztes magyar játékosnőt a közönség meleg ovációban részesitette.

A vegyes párosban *Madarász* Margitnak, a legjobb német játékossal *Froitzheimmal* kellett volna együtt játszani. Ketten együtt hatalmas játékerőt képviseltek, s minden valószinüség szerint a játékot meg is nyerték volna. Froitzheimnak azonban, egészen váratlanul meghalt a nagyapja, amely gyászeset következtében a verseny szinhelyét, Hamburgot el kellett hagyni. A vegyespáros bajnokság női fele ennek dacára Magyarországra került és pedig *Cséry* Katica révén, ki *Transeterrel* együtt a vegyespáros bajnokságot megnyerte. A verseny sorsa már a semifinalban eldőlt, hol Cséry—Transeter az angol párral, Salusbury—Ritchievel kerülvén össze, azt 7:9, 6:3, 6:3 arányban megverte. A döntőben a *Heimann—Schomburg* párt könnyen verték 6:2, 6:3, 6:3 arányban.

A férfi egyes bajnokságot Ritchie könnyen nyerte meg, a döntőben Logie-t 6:1, 6:1, 6:3 arányban győzvén le. Legerősebb küzdelme a harmadik fordulóban volt *Felding* ellen, hol mindkét szettben, három-három game-t volt kénytelen ellenfelének leadni. Ritchie mostani győzelmével folytatólagosan harmadszor nyerte a bajnokságot, s ezzel a nagyértékü *Senat Preis*-ot véglegesen megnyerte.

Részletes eredmények:

I. Férfi egyes verseny Németország bajnokságáért. 1. *forduló.* J. E. Becker—Dr. H. W. Hoeck 3:6, 6:2, 6:3; O. Felding—Paul Grüder 6:3, 6:1; W. Haas—Dr. W. Bonne 6:4, 6:2; H. Schomburgk—A. Bruns 6:4, 7:5; R. Galvao—J. Frank Rahtjen 4:6, 6:1, 6:4; a többiek pihennek. 2. *forduló.* V. Ingerslev—K. R. Samson 6:2, 6:0; Louis Trasenster—Otto* 6:4, 6:3; B. Lange—C. O. Gehrckens 3:6, 6:1, 6:2; M. J. G. Ritchie—Becker 6:1, 6:1; Felding—Haas 6:2, 4:6, 6:1; Schomburgk—Galvao 10:8, 3:6, 9:7; F. W. Rahe—Ch. P. Haselden 6:2, 6:2; Gerhard F. Adler—F. W. Starke 8:10, 6:2, 6:0; T. Siegert—E. Brenner 7:5, 6:4; A. Küstner—Ludwig Grüder 6:3, 6:1; George Logie—O. Frederiksen 6:3, 6:3. 3. *forduló.* Trasenster—Ingerslev 6:3, 1:6, 6:3; Huhn—Itter* 6:1, 6:2; Lange—Krause 5:7, 6:1, 6:0; Ritchie—Felding 6:3, 6:3; Schomburgk—Rahe 2:6, 6:1, 7:5; Adler—Siegert 6:1, 6:2; Logie—Küstner 6:2, 6:2. 4. *forduló.* Trasenster—Huhn 6:1, 6:3; Ritchie—Lange 6:0, 6:0; Schomburgk—Adler 6:0, 6:3. 5. *forduló.* Ritchie—Trasenster 3:6, 6:1, 6:2, Logie—Schomburgk 6:4, 4:6, 6:4. *Döntő.* M. J. G. *Ritchie*—G. *Logie* 6:1, 6:1, 6:3.

II. *Női egyes verseny Németország bajnokságáért.* 1. *forduló.* Cséry Katica—Frl. E. Knapp 0:6, 6:1, 10:8; Frl. G. Noack—Frl. M. S. Wolf 6:0, 6:1. 2. *forduló.* Frl. Lizzie Cordes—Frl. E. Noack 6:2, 6:1; Frl. Salusbury—Frl. G. Wagner 6:2, 6:2; Cséry Ida—Frau L. Müller 6:4, 6:4; *Cséry* Katica—Frl. Noack 6:4, 6:4; Madarász Margit—Frl. Rieck 4:6, 6:4, 6:3; Frl. E. Petersen—*Cséry* Sárika 6:0, 6:4; Frl. M. Holzapfel—Frl. A. Heimann 6:2, 6:3. 3. *forduló.* Frl. Salusbury—Frl. Cordes 6:2, 6:0; *Cséry* Katica—*Cséry* J. w. o.; *Madarász M.*—Frl. Kleinschmidt 6:2, 6:1; Frl. Holzapfel—Frl. Petersen 6:3, 6:1. 4. *forduló.* Frl. Salusbury—Cséry K. 7:5, 6:3; *Madarász* M.—Frl. Holzapfel 6:0, 6:2. *Döntő. Madarász* Margit—Miss Salusbury 2:6, 6:4, 6:0.

III. *Férfi páros-verseny Németország bajnokságáért.* 2. *forduló.* Schomburgk-Otto*—Siegert-Haas 6:0, 6:0; Becker-Lange—Eduard*-Weber 6:4, 4:6, 8:6; Ritchie-Adler—Frederiksen-Felding 6:2, 5:7, 6:4; Logie-Galvao—Bruns-Haselden 6:1, 6:8, 6:4. 3. *forduló. Schomburgk-Otto* Lange—Becker 6:3, 6:2; Ritchie-Adler—Logie-R. Galvao 6:3, 5:7, 6:1. *Döntő*: H. *Schomburgk* Otto—M. J. G. *Ritchie*-G. F. *Adler* 6:0, 2:6, 6:1, 6:0.

IV. *Vegyes páros Németország bajnokságáért.* 1. *forduló.* Frl. M. Holzapfel-Dr. W. Bonne—Frl. F. Walsen-A. Bruns 6:0, 6:2; Frl. A. Heimann-H. Schomburgk— Cséry O. Felding 6:1, 6:1; Frl. E. Petersen-V. Ingerslev—Frl. G. Wagner-F. Huhn 6:3, 6:4; Frl. Salusbury-M. J. G. Ritchie— *Madarász* M. O.

Marton Alajos és Fia
BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 10. sz.
Diszmű- és ezüstáruk nagy raktára.
Az amerikai „Gillette"-borotva főraktára.
10 napi próbára is kapható, ára 12 kétélü késsel bőrtokban 24 korona.

Froitzheim skr.; Frl. Kleinschmidt-F. W. Rahe—Frl. A. Benck-O. Frederiksen 6:3, 6:4; Frl. M. Rieck-R. Galvao—Frl. L. Cordes-H. Kopf 4:6, 9:7, 9:7; Cséry K.-L. Trasenster—Frl. E. Knapp-G. Logie 6:3, 6:4. 2. *forduló.* Frl. Heimann-Schomburgk—Frl. Holzapfel-Dr. Bonne 6:2, 6:2; Frl. Noack-Haselden—Frl. Petersen-Ingerslev 1:6, 6:2, 6:2; Frl. Salusbury-Ritchie—Frl. Kleinschmidt-Rahe 6:0, 6:2; *Cséry* K.-Trasenster—M. Rieck-Galvao 6:3, 6:3. 3. *forduló.* Frl. Heimann-Schomburgk—Frl. Noack-Haselden 6:1, 5:7, 6:4; *Cséry* K.-Trasenster—Frl. Salusbury-Ritchie 7:9, 6:4, 6:3. *Döntő. Cséry* Katica-L. *Trasenster*—Frl. A. *Heimann*-H. *Schomburgk* 6:2, 6:3, 6:3.

V. *Férfi egyes Hamburg bajnokságáért.* 1. *forduló.* Otto*—G. F. Adler 6:4, 6:3; Krause—F. G. Lowe o. Sp.; M. J. G. Ritchie—L. Trasenster 7:5, 6:2; H. Schomburgk—F. W. Starke 6:2, 7:5; F. W. Rahe—T. Siegert 6:4, 6:2; P. Itter—L. Grüder 3:6, 7:5, 6:3; Dr. Ahlers—Gehrckens 6:3, 6:4; Bruns—Rahtjen 7:5, 9:7; Paul Grüder—Dr. W. Bonne 2:6, 6:4, 6:0. Ch. P. Haselden—K. R. Samson 6:2, 6:0; O. Felding—W. Haas 6:3, 6:3; F. Huhn—R. Galvao 6:3, 5:7, 7:5. 2. *forduló.* Otto*—Küstner 6:1, 6:3; Ritchie—Krause 6:1, 6:0; Schomburgk—Rahe 2:6, 6:4, 6:4; Itter—Dr. Ahlers 7:5, 6:4; Bruns—Grüder 6:4, 6:4; Haselden—Felding 6:4, 6:2; Huhn—Ingersley 7:5, 6:4; Logie—Frederiksen 6:2, 6:2. 3. *forduló.* Ritchie—Otto* 6:2, 2:6, 6:2; Schomburgk—Itter 6:0, 6:3; Haselden—Bruns 6:2, 6:2; Logie—Huhn 6:2, 6:4. D. *forduló.* Ritchie—Schomburgk 6:4, 6:0; Logie—Haselden 6:4, 7:5. *Döntő:* M. J. G. *Ritchie*—G. *Logie* 6:3, 6:1, 6:1.

DAVIS CUP. Tudvalevőleg az amerikai *Davis* által alapitott serleget tavaly N. *Brooks* és *Wilding* révén az ausztráliaiak nyerték meg s a szabályok értelmében a serleg most a győztesek hazájában kerül kiirásra. A versenyen részt vesznek Amerika, Anglia és a védő Ausztrália. Az angol lawn-tennisz-szövetség tudvalevőleg, abban állapodott meg Amerikával, hogy egymás között Amerikában, Newport-ban fogják lejátszani a Davis serlegért való előmérkőzést s azután csak a győztes megy Ausztráliába. Mindét szövetség már ki is válogatta reprezentátivjait Angliát *Ritchie*, az olympiai győztes és *Parker* fogják képviselni. Az amerikai szövetség a maximális számot veszi igénybe s négy játékost küld ki, s pedig az egyes mérkőzésekre W. A. *Larned*-et s Beals C. *Wright*-ot. Larned az idei bajnok, mig Wright 1905-ben birta az amerikai bajnoki cimet. Mindketten már két izben vettek részt Angliában a *Davis Cup*-ért játszott mérkőzésekben s nagy nemzetközi rutinnal rendelkeznek. A páros mérkőzésben Amerkát az idei bajnok pár H. A. *Beckett* és F. B. *Alexander* fogják képviselni Hogy, hogyan fogja megállani helyét az angol pár, igazán kétséges. Szeptemberben, mikor a mérkőzés Newportban megkezdődik, még nagy hőség lesz s igy az angolokat nagyon meg fogja viselni a sok munka, tekintve, hogy csak ketten vannak.

Versenynaptár

1908. aug. 30. FTC. Császárfürdő (880 yardos bajnoks.).
1908. aug. 30. I. WASC. Bécs (Műugróbajnoks.).
1908. aug. 30. Adriabajnokságok, Trieszt.
1908. szept. 6. MAFC. Császárfürdő (hátuszóbajnoks.).
1908. szept. 6. FAC. Fiume (Magyar sósvizi bajnoks.).
1908. szept. 8. I. WASC. Abbázia (Oszt. sósvizi bajnoks.).
1908. szept. 17. Angol hátuszóbajnoks. Nottingham.
1908. szept. 24. Angol 100 yardos bajnoks. London.

Szilánkok.

Magyarország távuszóbajnoksága kedden, szeptember másodikán fog eldöntésre kerülni a Szövetség rendezésében. Nem mulaszthatjuk el megállapitani, hogy ismételt felszólalásunk dacára, — tavalyhoz hasonlóan — ugy a terminus megint a legnagyobb mértékben alkalmatlan, mint pedig az előkészités a lehető leghiányosabb, hiszen a verseny előtt két héttel még a legnagyobb bizonytalanságban voltak versenyzőink e bajnokságot illetőleg és addig halogatták a dolgot, mig a Duna hőfoka (11—12°) az előrehaladott idény következtében az uszók ellenállóképességét ugyancsak kemény próbának teszi ki. Augusztusban lett volna két alkalmas terminus is, (aug. 9. és aug. 20.) amikor a bajnokságot meg lehetett volna tartani. Az időjárás ugyan a most lefolyt hónapban elég kedvezőtlen volt, de hát az ilyen vis major előtt meg kell hajolni. Az előzetes előkészités fogyatékossága pedig mindenképen hibáztatandó, pedig épen a távuszást nagyon fel kellene karolni megint. Megrendezik azonfelül idén még a bajnoksággal egybekötött handikapet is, mely tavaly olyan jól bevált és mely a gyengébb klasszis bevonásával oly üdvösen szaporitotta a távuszók számát.

*

A siófoki versenyről emlitettük mult számunkban, hogy idén nem fog kiiratni. Tudvalevő, hogy annak keretében első izben tavaly egy vándordij is szerepelt, még pedig 100 m. mell-, 100 m. hát- és 100 m. magyaruszás-futamból álló egyesületközi pontversenyen; tavalyi győztes a kiiró MTK. volt. Minthogy időleges vándordijaknak természetszerüleg mindaddig kell kiiratniok, mig végleg megnyerve nincsenek, nyilt kérdés, hogy a dolgon miként fognak segiteni. Esetleg lehetséges a vándordijat a MTK. szokásos téli versenyére kiirni, amikor a három uszásnem amugy is szerepel főversenyek alakjában a programmon és a táv is lehet teljesen azonos. Vándordijunk, főleg pedig pontversenyre kitüzött vándordijunk oly kevés van, hogy kár lenne akár csak egynek is elhanyagolni a kiirását. Ajánljuk a dij sorsát a MTK. vezetőségének figyelmébe.

*

Az áldatlan, minden fegyelem és rend nélkül való osztrák sportviszonyokra éles és könyörtelen fényt vet a 2 hét előtti vöslaui uszóverseny egy körülménye. A 90 m.-es juniorverseny első helyezettje, Henisch *nem* volt már junior; előbbi idén az I. WASC. IV. 5-iki versenyén stafétaversenyben győzött. Bámulatos, hogy efelett csak ugy szó nélkül napirendre térnek az osztrákok. Látnivaló, hogy a kézkezet mos elvének politikája mennyire lábrakapott odaát és ennek folytán a leghallatlanabb opportunizmus, a körülményekkel való megalkuvás mételyezi meg a szomszédok uszósportját. Az O. és SA. megszünik és a VÖSC. (Verband oesterrechischer Schwimmvereine) veszi át a sport irányitását; minthogy azonban a név változik csupán, az emberek ugyanazok maradnak, sajnos, kevés kilátás van a helyzet gyökeres megjavulására, hiszen hiányzik belőlük az érzék, a jobbra-balra nem nézegető, hanem tántorithatatlanul csak a sportszerüség és korrektség végső célját szemmeltartó igazságosság iránt. Sajnos, nálunk Magyarországon is kezd elharapódzni az az éles, kellemetlen hang, mely Ausztriában oy magasra szitja a klubközi ellenségeskedés lángjait. Épen mult héten a tanácsülés — megváltoztatva ex abrupto a melluszószabályokat — roppant kinos és szenvedélyes jelenetek szinhelye volt és a kisebbségben maradt párt a pillanatnyi többség határozata ellen, mely különben tényleg alapszabálysértést involvál, mint halljuk, rendkivüli közgyüléshez fog felebbezni. Fájdalom, minden gyümölcsöző produktiv munka és tevékenykedés megölője, a genius discordiae megsuhogtatja immár sötét szárnyait ifju és nagyrahivatott Szövetségünk felett is. Állást a dologban addig, mig a közgyülés nem dönt, nem óhajtunk foglalni.

Olympiai tanulságok.

III.

4×200 méteres stafétaverseny.

Itt érte uszósportunkat a legérzékenyebb, legfájdalmasabb, mert legváratlanabb csapás; a döntőben Angliától.

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdijak
izléses és olcsó kivitelben
FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.
Budapest székesfőváros szerződtetett a Magyar Athletikai Szövetség a Magyar Athletikai Club □ □ és több előkelő egyesület szállitója

mely pedig nem is állhatott ki, teljes csapatával (Battersby nem volt nevezve), vereséget szenvedtünk. A stafétaversenyben való szereplés mindig valamely sport átlagos jóságát, klasszisát dokumentálja és ilyenképen vigasztalan konzekvenciákat kellene levonni arra az esetre nézve, ha a vereség teljesen reális lett volna. Ezt azonban a legelvakultabb, legvakbuzgóbb rosszakarat sem állithatja, hiszen a staféta három tagja — mint vártuk — Halmayt 10—12 yard előnyhöz juttatta; arra pedig ki mert volna gondolni, hogy a 220 yardos angol bajnok- és világrekorder saját legjobb távján majdnem teljes 20 másodperccel fog versenyformáján alul uszni. A dolog oka felderitve egyáltalán nincs és magyarázat gyanánt csak pillanatnyi, sulyos és végzetes letörés fogadható el, aminő verseny közben, előzetesen tréning közben mutatott pompás kondició dacára csak a legritkább esetben mutatkozik. Ismételjük, ezt a legvérmesebb angol sem remélte volna, ránk magyarokra pedig ugy hatott, mint a derült égből alácikázó villám.

A verseny előfutamait Anglia igen erős verseny után nyerte csak az Egyesült-Államok ellen és ideje teljes két mp.-el jobb volt, mint a döntőben Magyarország ellen. Foster 2 p. 43.4 mp. alatt előnyt szerzett, melyet Radmilovic 2 p. 47 mp.-el még növelt; Daniels azonban 2 p. 35 mp.-et uszva, szenzációsan megverte Derbyshire-t, sőt még 3 yard előnyt is hozott Richnek, amit azonban Taylor könnyen behozott és 10 p. 53.4 mp. alatt győzött Amerika (11 p. 01.4 mp) ellen. Ausztrália 11 p. 35 mp.-el diadalmaskodott Dánia ellen a 2 előfutamban, mig a harmadikban Magyarország egyedül indult. A döntőben a magyarok favoritokként álltak starthoz és minden remekül ment: Munk 3—4 yard előnyt szerzett, ezt Zachár megkettőzte és Las-Torres csak éppen Daniels ellen vesztett valamit, ugy, hogy Halmay tekintélyes előnynyel ugrott el. Ekkor aztán történt a sajnálatos incidens, mely megfosztott bennünket utolsó reményünktől; Taylor 2 p. 37 mp.-et uszva, 10 p. 55.4 mp. alatt győzelemre vitte 3 yarddal Nagy-Brittania szineit, mig Amerika alig ugyanannyival harmadik. Ausztrália elismerési okmányt kapott. — *J. H. Derbyshire* (Manchester Osborne SC.) a legrégibb angol bajnokok egyike, a 100 yardos bajnokságot 1898-tól 1904-ig szakadatlanul nyerte, 1903-ban Halmay 3-ik lett utána, a 220 yardost négy izben, a 880 és 440 yardost egyszer-egyszer szerezte meg. *P. Radmilovic* (Weston-super-Mare SC.) Wales 100 yardos bajnoka és rekordere (1 p. 02.6 mp.); tavaly megnyerte a távbajnokságot és majdnem minden más bajnokságban helyezve volt; a világ legjobb pólójátékosa. *W. Foster* (Bacup SC.) igen fiatal versenyuszó, csak tavaly tünt fel és 440 yardon 2-ik, 1609 m.-en 3-ik volt a tavalyi bajnokságokban. *H. Taylor* adatai már ismeretesek olvasóink előtt. *A stafétaverseny ránk háramló egyetlen szomoru tanulsága: soha semmit biztosra venni. Papiron lehetetlen volt elvesziteni és ime: a balvégzet kiszámithatatlan utjain éppen legjobbunk miatt maradtunk alul.*

200 méteres melluszás.

Az előfutamok legjobb idejét F. Holman (Anglia) érte el, ezzel már perspectivát nyujtva a várható végeredményt illetőleg; hogy a mieinknek szokatlan szabálytalanságot (fejvizbedugást és oldalt való elferdülést) megengedték, az minden esélyüket, ugyszintén hasonlókép tiszta stilushoz szokott és trenirozott melluszókét teljesen tönkretette. Az egyes eredmények: Holman (angol) 3 p. 10.6 mp., Pearson (svéd) 3 p. 17.6 mp., (Baronyi itt esett ki karcsapással), E. Seidel (német) 3 p. 17.2 mp., Robinson (angol) 3 p. 23 mp., Toldi (magyar) 3 p. 14.2 mp., utána végzett P. Hanson (svéd) 3 p. 15 mp.-el, mind legjobb második, Fabinyi (magyar) 3 p. 25.4 mp. és Courbet (belga) 3 p. 16.4 mp. Utóbbi nagy meglepetésére megverte a bajnok Courtmant, aki 3 p. 18.4 mp.-et uszott. A középfutamokat Holman (3 p. 10 mp.) Toldi 3 p. 16.4 mp. ellen és az első középfutamban Pearson és Seidel, a másodikban végeztek 3., illetve 4. helyen. A döntőbe már alig szóltunk bele, Holman és Robinson intézték el egymás közt; utóbbi végig vezetett és a végspurtban 3 p. 09.2 mp. alatt két yarddal kapott ki (ideje 3 p. 12.8 mp.) Toldi az utolsó métereken karcsapással leszorult. Hanson (3 p. 14.6 mp.) mögött elismerési okmányt kapva, épp ugy, mint Seidel, Pearson és Courbet. — *F. Holman* (Exeter SC.) 172 cm. magas és 25 éves. Tiz év óta uszik, de a melluszást csak négy éve kultiválja, addig elég jó képességü sprinter volt; tavaly Courtman mögött 3-ik lett a melluszó-bajnokságban, idén nagyot javult és az angol próbaversenyeken 3 p. 10.4 mp.-el a bajnoknál jobb időt ért el. Az olympiád után 2. p. 45 mp.-el angol rekordot állitott fel, stilusa azonban egész szabálytalan. *W. W. Robinson* (Liverpool Police SC.) 38 éves és 183 cm. magas. 1900. és 1901-ben Liverpool bajnokságát nyerte és avval visszavonult a starttól; 1903-ban az első izben rendezett mellbajnokságra ismét tréningbe állt és meg is nyerte, a Király-serleg mellfutamában is első lett. Következő évben a bajnokságban győzve, 2 p. 47 mp.-el uszva első lett, e rekordja a legujabb időkig fennállt. 1905-ben megnyerte a bajnokságot és a királyserleget és avval ismét beszüntette tréningjét, hogy azt az olympiai versenyekre ismét felvegye. Az ő stilusa is erősen kifogás alá esik. *P. Hanson* (svéd) 24 éves és 13 éve uszik. 1904. óta szakadatlan védi hazája mellbajnokságát; kitünő vizipóló-játékos és az olympiai csapat kapitánya is volt. — *Melluszóink, tulzás nélkül állithatjuk, vannak oly jók, mint külföldi ellenfeleink — reális és igazságos jury előtt; ezuttal vereségük csak annak tulajdonitható, hogy azok ugy treniroztak, hogy ennek a szabálymegkönnyitésnek tudatában voltak. Arról azonban, hogy a speciális uszásmodorban, mint hittük, akárcsak kontinentális szupremáciát is gyakoroljunk, szó sincs.*

A Balaton UE. versenye.

Idén másodizben találkozott hát mult vasárnap a két nagy riválisa Magyarország 200 yardos melluszóbajnokságában és eldőlhetett az annyi hévvel, izgalommal, mondhatnók elkeseredettséggel vitatott elsőbbség kérdése, még pedig imponáló, kétségbevonhatatlan fölénnyel Baronyi javára, kinek tüneményes, Istenadta tehetségét egyszerre jutalmazta meg a sors a két legnagyobb dicsőséggel, melyről sportember csak ábrándozhat: *bajnok* és *világrekorder* lett egy csapásra. Világrekordja a magyar rekordnál 3.6 mp.-el, a világrekordnál 3.2 mp.-el jobb, ami az aránylag rövid távon hatalmas különbséget jelent. Oly eredmény ez, melynek feltétlen, minden megszoritás nélküli bámulattal kell zászlót hajtva, adózni. Toldi kénytelen volt meghajolni ellenfele előtt; remekül uszott ő is, de — Baronyi még jobb volt. Bámulatos különben, hogy Baronyi, aki tavaly 100 m.-en fölül alig uszott még, idén hihetetlen gyorsaságát megtartva, sőt fokozva, olyan szivóságra, kitartásra, tempóbirásra tett szert, mely tulszárnyalta, kifullasztotta Toldit, a félelmetes stayert. Az óriási közönség, mely lélekzetvesztve, lelkendezve volt szemtanuja a versenynek, bizonyára sokáig fogja megőrizni a klasszikus, a világrekordot halomra döntő párharc emlékét. Alig hitte volna valaki, akár Baronyi legszangvinikusabb párthive is, hogy egy méternél, testhosznál nagyobb arányu lett győzelme, mely ilyenképen egyenesen szenzációszámba megy.

Budapest székesfőváros díját 440 yardon, Zachár végleg megnyerte, hanyatlott és visszament formájának jellemzésére, elég ha annyit konstatálunk, hogy tavaly e dijat 5 perc 38.4 mp., tehát teljes 10 mp.-el jobb idő alatt nyerte. Las-Torres, e táv országos bajnoka nem indult, mert tanulmányai folytatására Drezdába utazott; a benevezett Bruckner Lajos pedig a tréning teljes hiánya miatt nem állt starthoz. A Virava-dijat a MTK. nyerte meg másodszor is nagy fölénnyel, ellenfele nem akadt és — legalább Magyarországon — bajosan is akadhatott. A 105 m.-es versenyt Halmay könnyedén nyerte 1 perc 09.8 mp. alatt; világbajnokunk most uj crawl-tempót használ, melyet főleg az első hosszban érvényesitett gyönyörü speeddel. Szépen tartotta magát mellette Munk is, akinek letöréséről keringő hirek most elért 1 perc 11 mp.-es idejével szemben tulzottaknak bizonyultak. A másik három futamban jó másod-

Röser tanintézet I. Háromosztályu felsőkereskedelmi iskola.
II. Négyosztályu polgári iskola. III. Nevelő internátus.
BUDAPEST, VI., ARADI-UTCA 10. IV. Egyéves kereskedelmi szaktanfolyam.

klasszisu eredmények érettek el; Hornung és Toldinak nem volt miért erőlködni, külön dicséretet érdemel azonban a 105 m.-es hátuszásfutam győztese, Pois István (ÓTE.), akinek igen szép stilusa a hátuszóbajnokságra is veszélyes ellenfelet sejtet, mostani ideje (1 perc 28.4 mp.) is jó. — A 3×35 m.-es sprintstafétát ismét megnyerte a MAFC. csapata, melynek két tagja, Beleznay László és főleg Tetényi Géza, bár egészen ifju tehetség, mégis elsőrangu helyet foglal el a bajnokságot még nem nyert magyar sprinterek között, ami az egylet szakavatott vezetőségének legértékesebb jutalma; Donáth Leó visszanyerte régi gyorsflyer formáját, melyet tavaly egy időre tultrénirozottsága folytán elvesztett. A csapat átlageredménye 19.8 mp., tehát kitünő volt. Nagyon szépen szerepelt Schwendtner Pál (Balaton) is, aki a 70 m.-es handicapben 46.8 mp.-es időt érve el, szintén erős fejlődésről tett tanuságot olyannyira, hogy Olasz A., tehát a régi sprintergárda egy jónevü tagja alig hozott rajta. Ki kell még emelnünk a Széchy Dezső (Balaton) által a juniorhátuszásban 70 m.-re elért 59.8 mp.-es időt, valamint azt, hogy a rendező-egylet reményteljes fiatal tagjai nem kevesebb, mint *tiz* első helyet értek el.

A handicaper, Pogány Pál, szokott jó munkáját az dicséri leginkább, hogy például a 105 m.-es handicap első és második helyén négyes holtverseny volt. A rendező-apparatus névszerint Kéler Tibor-, Kugler Sándor- és Láng Lászlóból állt, kifogástalanul, precizen és simán müködött. Részletes eredmény:

I. Ifjusági stafétaverseny 3×70 *m.* (vegyes). 1. *Balaton UE.* (Lenkei Károly, Török Zoltán, Schwendtner Pál) 2 p. 55.8 mp. swim-over.

II. 14 *éven aluliak hendikepje.* 1. *Novák* István (Balaton) 0 mp. h. 27 mp. 2. Kunszt Ferenc (FTC.) 3 mp. h. 27.6 mp. 3. Eperjessy Béla (FTC.) 4 mp. h. Indult még Wohlmut Ernő (MUE.) 2 mp. h., Weisz Ernő (MUE.) 2 mp. h., Jelfi Gyula (MUE.) 3 mp. h., Csendes Imre (FTC.) 3 mp. h.

III. Első osztályu hendikep 210 *m.* (akik a távot 3 p. 05 mp.-en belül megusszák). 1. *Domonkos* Pál (FTC.) 4 mp. h. 3 p. 01.2 mp. 2. Eisner Ferenc (MAFC.) 0 mp. h. 3 p. 01.8 mp. Indult még Schwendtner Pál (Balaton) 3 mp. h., Nagy Géza (Balaton) mp. h., Hégner Jenő (MUE.) 13 mp. h. Heves küzdelem után a végspurtban ½ yarddal nyerve.

IV. Magyarország 200 *yardos melluszóbajnoksága.* (Védő Fabinyi MAFC. 2 p. 45.4 mp.; orsz. rekord 2 p. 45.4 mp. Fabinyi MAFC. és Toldi MTK.; világrekord Fred Holman Exeter, Anglia 2 p. 45 mp. 7 forduló). Bajnok: *Baronyi* András (MAC.) 2 p. 41.8 mp. (*országos és világrekord!*) 2. Toldi Ödön (MTK.) 2 p. 46.2 mp. 3. Agulár György (MTK.). Indult még Sliviczka Ignác (FTC.) és Lenkei Károly (Balaton). Gyönyörü verseny. Baronyi hatalmas fejesével rögtön magához ragadja a vezetést és 24.4 mp. alatt óriási tempót diktálva ¾ yarddal fordul Toldi előtt, ami a két hossznál (55.6 mp.) 1½ yardra nőtt; ekkor Toldi erősiti az iramot és a 105 m.-nél felnyomul Baronyi mellé, együtt fordulva vele 1 p. 27.6 mp. alatt; a negyedik hosszban azonban már láthatólag lankad, bár az iram erejét mutató 2 p. 01.8 mp.-es idő mellett csak fejhosszal marad el; Baronyi azonban sima és könnyed tempójával feltartóztathatatlanul nyomul előre, Toldi kétségbeesetten erőlködik, hogy mesésen uszó ellenfelét behozza, de kisérlete sikertelenségét látva, az utolsóelőtti hossz vége felé feladja a kilátástalan küzdelmet és a 2 p. 34.2 mp.-et (ez is remek!) elérő Baronyi mögött 5 m.-el fordul, amely különbség a célban is megmarad köztük. Az idő és a küzdelem természete folytán evidens, hogy a harmadik kb. 20 m.-el maradt el.

V. *Virava-dij hátuszás* 105 *m.* 1. *Pois* István (ÓTE.) 1 p. 28.4 mp. 2. Hendl Kornél (MTK.) 1 p. 28.8 mp. Indult még Török Zoltán (Balaton). Küzdelem után ¾ yarddal első.

VI. Juniorverseny 70 *m.* 1. előfutam 1. Ghillányi Árpád (magánuszó). 2. Erdődy Imre (BBTE.) 51.2 mp. 3. Burgmaier Ferenc (FTC.). Indult még Rasinszky János (FTC.), Apor Emil (MUE.), Hégner Ervin (MUE.). 2. előfutam. 1. Elek Imre (MUE.) 0.8 mp. 2. Szilágyi Ottó (MAFC.) 52.6 mp. 3. Besán Vilmos (NSpC.). Indult még Csócsán Viktor (Balaton), Kelemen Ferenc (MAFC.), Kovács Andor (MUE.), Siegmund Egon (Balaton), Petru Henrik (ÓTE.). Döntőfutam. 1. *Elek* Imre (MUE.) 51 mp. 2. Erdődi Imre (BBTE.) 51.4 mp. 3. Ghillányi Árpád (magánuszó). Jó junior-idő ugy a győztesé, mind a második helyezetté.

VII. Hölgy nyeretlen versenye 35 *m.* 1. Bory Ilona k. a. (MUE.) 39.8 mp. Indult még Hendak Róza (MUE.).

VIII. Hendikep 105 *m.* 1 előfutam. 1. Széchy Endre (Balaton) 0 mp. h. 1 p. 29.2 mp. 2. Széchy Dezső (Balaton) 4 mp. h. 1 p. 32.4 mp. 3. Roller Sándor (FTC.) 10 mp. h. Indult még Kerekes Gyula (FTC.) 8 mp. h., Mérey Gyula (FTC.) 11 mp. h., Nagy Géza (Balaton) 13 mp. h., Freund Jacques (MUE.) 16 mp. h. 2. előfutam. 1. Siegmund Egon (Balaton) 1 mp. h. 1 p. 30.8 mp. 2 Novák Jenő (Balaton) 9 mp. h. 1 p. 33 mp. 3. Tar Imre (ÓTE.) 8 mp. h. Indult még Kelemen Ferenc (MAFC.) 6 mp. h., Fühl József (FTC.) 10 mp. h., Nagy József (FTC.) 11 mp. h. Döntőfutam. 1. *Széchy* Endre (Balaton) 0 mp. h. és *Széchy* Dezső (Balaton) 4 mp. h. 1 p. 29.8 mp. holtversenyben, 3. Tar Imre (ÓTE.) 8 mp. h. és Novák Jenő 9 mp. h. (Balaton) holtversenyben.

IX. 440 *yardos Budapest dija.* (Védők 1906-ra Bruckner Balaton, 1907-re Zachár MTK.). 1. *Zachár* Imre (MTK.) 5 p. 48 mp. 2. Ádám Sándor (MUE.) 5 p. 56 mp. Ezek indultak. Zachár megy élre és lassanként nagyobbitva előnyét, 105 m.-nél (1 p. 20.2 mp.) már 5 m. előnye van, mely 140 m.-nél (1 p. 51.8 mp.) arányosan 6 m.-re nőtt, öt hossznál (2 p. 23.2 mp.) 7 m., hat hossznál (2 p. 52.8 mp.) 8 m., 7 hossznál (3 p. 24.2 mp.) 9 m. volt; az ezt követő két hossznál Ádám energikus rush-sel jön fel (9 hossz 4 p. 26.6 mp.) és 10 hossznál (4 p. 52.2 mp.) 2½ m.-nyire közelitette meg Zachárt, ugy hogy néhány vérmes reményü klub-patrióta már győzelmében bizott; ekkor azonban nagyon visszaesett a 11. hosszt 5 p. 28. 2 mp. alatt uszó Zachár már ismét 6 m.-el fordul előtte és a hátralévő részben kényelmesen dolgozva, 8—9 m.-el győz. Ádám teljesitménye különben osztatlan elismerést aratott.

X. I. oszt. hendikep 70 *m.* (akik e távot 50 mp.-en belül usszák). 1. *Schwendtner* Pál (Balaton) 0 mp. h. 46.8 mp. 2. Tetényi Géza (MAFC.) 0 mp. h. 49 mp. Indult még Olasz Andor (FTC.) 4 mp. h., előbbindulás miatt a 3. helyről diszkvalifikálva. Schwendtner karcsapással fordul előbb és a második hossz közepén kb. 1 m.-el vezet, itt Tetényi feladja, majd meggondolva magát tovább uszik és bár jól jön fel, 2½ m.-el lesz második.

XI. Virava-dij oldaluszás 105 *m.* Indult Hornung Gyula (MTK.), Apor Loránt (MUE.) és Honti Gábor (Balaton); Hornung győzött 1 p. 21 mp. alatt, de a versenyt keresztezése miatt megsemmisitették és kedden, 25-én, ujból megtartották a következő eredménynyel: 1. *Hornung* Gyula (MTK.) 1 p. 21.3 mp. 2. Apor Loránt (MUE.) 1 p. 25 mp.

XII. Juniormelluszás 70 *m.* 1. *Nagy* Jenő (Balaton) 1 p. 07.8 mp. 2. Parragh Ferenc (ÓTE.) Tolnay Ferenc (MAFC.) szabálytalan uszás miatt az első helyről diszkvalifikálva. Indult még Török Zoltán (Balaton) és Széchy Endre (Balaton).

XIII. Hölgyverseny 70 *m.* 1. *Lengyel* Juci (MUE.) 1 p. 14.4 mp. Indult még Vaszarics Tusi (magán).

XIV. Virava-dij magyaruszás 105 *m.* 1. *Halmay* Zoltán (MTK.) 1 p. 09.8 mp. 2. Munk József (MTK.) 1 p. 11.5 mp. Ezek indultak. Halmay testhosszal győzött, amely előnyét az 1. hosszban szerezte, mig a hátralevő 70 m.-en már nem erőlködött.

XV. Virava-dij melluszás 105 *m.* 1. *Toldi* Ödön (MTK.) 1 p. 27.8 mp. 2. Lenkei Károly (Balaton) 1 p. 35 mp. Indult még Agulár György (MTK.). Kenterben nyerve.

XVI. Juniorhátuszás 70 *m.* 1. *Széchy* Dezső (Balaton) 59.8 mp. Indult még Borovi Ferenc (MUE.) és Rónay Győző (FTC.).

XVII. Stafétaverseny 3×35 *m.* (bajn. kiz., tetsz. sz.) 1. *MAFC.* (Beleznay László, Tetényi Géza, Donáth Leó) 59.4 mp. 2. Balaton (Schwendtner, Budai, Honti) 61.4 mp. Indult még FTC. (Domonkos, Ott, Ádám A.). Beleznay és Schwendtner kb. egyszerre váltanak, de Tetényi kellő routine hiján sokat veszit a váltásnál, ezért és erős félreuszása miatt Donáth testhossz hátránnyal indul, félpályán azonban már egy vonalban van ellenfelével, akit még 2 m.-el megver; ideje 18.6 mp. volt.

Belföldi hirek.

AFTC. HOLNAPI VERSENYÉNEK sorrendje sajátságosképpen egészen más, mint a Szövetség által hivatalosan lapunknak leadott propozicióban foglaltatott, melyet a klub a mult héten teljesen megváltoztatott. A számok a következők:

I. *Gyermekverseny. a)* melluszás 35 m. 12 éven aluliaknak, *b)* magyaruszás 70 m. 15 éven aluliaknak. II. *Juniorverseny. a)* hátonuszás 70 m., *b)* magyaruszás 350 m. III. *Kezdők versenye.* 70 m. IV. *Ifjusági* staféta 3×35 m. mell-, hát- és magyaruszással. V. *Előverseny. a)* magyaruszás 70 m. *b)* hátonuszás 105 m. VI. *Oldaluszás* 105 m. VII. *Buváruszás* 1 percen belül. VIII. *Melluszás* 105 méter. IX. *Stafétauszás* 35+70+210 m. (MASz. és MUSz. bajnokai nem indulhatnak). X. *Főverseny* 105 m. XI. *Főverseny* 500 m. XII. *Magyarország* ½ *angol mértföldes* (804½ m.) *bajnoksága.* Az egyes számok összeválogatása nem a legszerencsésebb és sem különös küzdelem, sem népes mezőnyök nem igen várhatók. A 880 yardos bajnok Hajós lesz, mig az 500 m.-es főversenyt alkalmasint Zachár nyeri, a 105 m.-es főverseny, valamint a stafétaverseny a MUE.-é lesz, előbbi Ónody révén, az ifjusági stafétában a Balaton győzhet, mig a melluszásban Baronyi, ha indul vagy Toldi lesz első.

DUNA-HARASZTIN közös háziversenyt tartott esütörtökön a BEAC. és MAFC. kedélyes kirándulás kiséretében, klubközi

stafétamérkőzések is voltak. Eredményt lapunk korábbi zárlata miatt jövő számunkban hozunk.

MAGYAROK TRIESZTBEN. Holnap, aug. 30-án dől el az Adria 100 és 1000 m.-es bajnoksága. A benevezett Halmay indulásával mindkettő eldőlt, egyébként Olasz A. alkalmasint idén ismét megnyeri előbbit.

KIIRÁSOK. A Magyar Uszó-Szövetség 1908. szeptember 2-án (szerdán) rendezi Magyarország távuszóbajnokságát a Dunában 8—9 km.-es távon, titkos hendikeppel egybekötve. Győztesnek bajnoki cim és aranyérem, 2 ezüst, 3 bronzérem. A titkos hendikep győztese tiszteletdijat nyer, a bajnokság helyezettje kizárva. Nevezések T.—K. melléklésével szept. elsejéig *Schuberth* A. cimére (VI., Teréz-körut 24/a. Edison) küldendők. Bővebb részletekkel is ő szolgál. — A MUSz. szept. 6-án rendezi a MAFC. versenye keretében az 1 ang. mfdes bajnokságot, dijazás és tét, mint előbb. Nevezések aug. 31-éig *Móor* Jenő a MUSz. főtitkára cimére (VIII., Rákóczi-ut 9.) küldendők. — A MUSz. vizipólóbajnokságának nevezési zárlata szept. 4. Moór főtitkárnál, győztes csapatnak 7 ezüstérem és egyletének a MASz. vándordijának egy évi védelme (1907. évi védő a MUE.). Tét 20 korona. Minden egylet csak egy csapatot nevezhet. Három csapat indulásakor a 2. csapatnak 7 bronzérem. Játék szept. 8. és 13-án, szükséghez képest további intézkedés.

Külföldi hirek.

A WÖRTHI-TÓ BAJNOKSÁGÁT 400 m.-en mult szombaton 6 perc 50 mp. alatt O. v. Fraenkel (WAC.) nyerte Veldenben. 2. Dr. Biegelbauer (ÓTE.) lett.

A HOLNAPI BÉCSI VERSENY, mely az I. WASC. rendezésében dől el, két legfontosabb száma, a Császárdij és a müugróbajnokság a német Aug. Müller (Bremer SC.) és W. Riemann (Hellas Magdeburg) indulásával eldöntött dolog, a 100 m.-es főversenyt Sheff O. ha startol, canterben nyeri. Más emlitésre méltó verseny nincs.

PROFESSZIONISTA VILÁGBAJNOKSÁGOK dőltek el mult vasárnap Franciaországban, Puteaux-ban 100 és 500 méteres távon; mindkettőt David *Billington* (Anglia) nyerte, ideje a 100 méteresben 1 p. 15.2 mp., utóbbiban 8 p. 07.4 mp. volt, második helyen Bonnet, illetve Estrade francia hivatásosak végeztek. Müugróbajnok *Delbord* (francia) lett.

FRED HOLMAN mult hétfőn Exeterben egy 100 yardos melluszást 1 p. 14.2 mp. alatt nyert meg.

SAJÁTSÁGOS VILÁGREKORDOT állitott fel Peyrusson, egy francia hivatásos uszó *müugrásban*, ugyanis Joinville-ben *harmincegy és fél* méter magasról csinált egy fejest, ami mindenesetre kockázatos és bravuros dolog. Kijelentette azonban, hogy merészségét nem igen ismételné meg.

FRANCIAORSZÁG MELLUSZÓBAJNOKSÁGÁT 200 méteren *Bignell* (Libellule) nyerte meg 3 p. 14 mp. alatt.

HAORE—TROUVILLE közt távverseny lesz holnap, augusztus 23-án, melyre nevezett Jarvis (Anglia), Springfield (Ausztrália), Ooms és Maass (Hollandia).

UJ SKÓT-REKORDOT állitott fel W. H. *Heyes* 100 yardon 1 p. 01.6 mp.-el.

YORKSHIRE BAJNOKSÁGÁT 440 yardon S. *Blatherwick* nyerte meg 5 p. 45 mp. alatt F. A. Unvin elen, a 100 yardos melluszóbajnokság győztese I. R. *Taylor*, az ismert hátuszó lett 1 p. 19.4 mp.-es idő mellett, második T. S. Best.

AZ ODERABAJNOKSÁGOT idén ismét Sheff O. (WAC.) nyerte ezuttal a rendkivül hideg vizben 7500 m.-es távon. A viz alacsony hőfoka miatt 7 induló közül három feladta. Győztes ideje 1 óra 07 p. 32.8 mp., második W. Kunz (Borussia, Boroszló) 1 ó. 12 p. 03.6 mp. 3. W. Geisler (Borussia, Boroszló) 1 ó. 14 p. 51.4 mp. A benevezett Mayer és Rausch nem indultak.

Diadal minden vonalon. Ez a mondás méltán alkalmazható a BRÁZAY-féle sósborszeszre, mely immár ötven esztendős multra tekint vissza. E hosszu idő alatt ez a világhirü **„háziszer"** meghóditotta a közönség minden rétegét; apáról fiura és unokára szállt a tudat, hogy fájdalmak enyhitésére, aszerezet erősitésére, a test edzésére a BRÁZAY-féle sósborszesz a legalkalmasabb, leghatásosabb. Ötven esztendő alatt elterjedt az egész müvelt világon a BRÁZAY-féle sósborszesz és most, hogy félszázados jubileumát ünnepeli, az emberek százezrei hálás elismeréstől eltelve ünnepelnek együtt e remek hatásu háziszer készitőjével, BRÁZAY KÁLMÁN-nal.

Apróságok Henleyből.

Ha egy idegen julius utolsó hetében Henleybe vetődött, bizonyosan azt gondolta, itt fejedelmek fogadására készülnek. Diadalkapuk felállitva, az utcákon zászlóerdő, nincs ház, mely fellobogózva, vagy épen diszitve nem volna. Este az egész város, a Thames kivilágitva, vásári zaj, az utcák és a Thames tele néppel; a szállók horribilis árak mellett tömve, előttük automobiltábor. A publikumot Londonból zsufolt különvonatok hozzák, maga a pályaudvar belseje is zászlóerdő.

Henleyben számtalan csónakkölcsönző boathouse van, ezek most Oxford, Kingston, Molesey punt-állományát is kocsikon szállittatják Henleybe. Egy punt hajóbére a versenynapokon 15—20 shillingbe kerül, más hétköznapon motort lehet ezért a pénzért bérelni.

A puntingelés különleges angol csónakázás, a tolórud kezelése szintén bizonyos stilust követel; punting-versenyek vannak bajnoksággal; a hölgyek bámulatos ügyességgel kezelik. Családok elemózsiával megrakva, teafőzővel felszerelve, az egész napot, különösen vasárnap, ilyen puntingben töltik.

A versenyek alatt a pálya szélén, a cölöpökön kivül, a puntingek ezrei állanak egymásba kapaszkodva; a versenyek közti 25—30 percnyi időközben a pályába is beeresztik őket, de a csengetésre távozniok kell; a versenyszám előtt öt perccel jön a pályatisztitó motor s a bennszorult puntinget, nagy derültség között, kérlelhetetlenül maga mellé csákányozza és viszi ki a pályáról.

Henleyben levő 3—4 nagy fotografus is természetesen az evezésből él, de ügyesen is dolgoznak, három órával a verseny után a városban széltében a teljesen kidolgozott versenyképek láthatók.

Érdekes, hogy a belgák, maguknak teljes nyugalmat biztositandó, a vonattal 10 percnyire levő Shiplakeben, a kanadaiak pedig Henleyben, a hegyoldalban, külön villában laktak.

A hirlaptudósitók működése szinte kellemetlenül pontos; egy csapást nem lehet a sok motoros, byciklis, lovas kisérő nélkül megtenni. Egy kora délelőtt Killerrel „olympiai házi versenyt" rendeztünk s másnap az egyik londoni lapban olvassuk a „nagy" mérkőzés lefolyását.

Vasárnap sem tréning, sem versenyek sehol nincsenek; megütköztek rajta, hogy mi, nem tudva ezt, az első vasárnap eveztünk.

Hogy a győztesnek ovációt rendezni csak az angol tud, láttuk Moleseyban; az a páratlanul lelkes és forró ünneplés, a hajóban, a dijkiosztásnál, sőt az utcán is, örökké feledhetetlen lesz a magyar csapat mindegyike előtt.

Julius 24-én kezdetét vette a fényes ünnepségek szakadatlan sorozata; meglátszott mindegyiken, hogy a legféltettebb, legfőbb sportág, az evezés tiszteletére rendezik.

Az ünnepségek megnyitója a mayor és mayoress esti fogadása volt Henley városa részéről. Az angol ceremóniához a fényes keretet a válogatott hölgyközönség adta meg. Kitörő taps. szokatlanul élénk érdeklődés kisérte a „Hungarian Crow" bemutatását.

Ettől fogva mindenütt a legmelegebb szimpáthia kisért bennünket, mondhatnám dédelgetésben volt részünk; előljárt ebben W. Anker Simmons polgármester és neje, kinek Thames-parti villájában, programmon kivül, több izben szerencsés vendégek lehettünk.

25-én Mrs Noble, többszörös milliomos pompás villájában volt „Garden Party", előkelő hölgyközönséggel, gazdag buffet-vel.

26-án hivatalos istentisztelet a róm. kath. templom-

ban, melybe azonban, buffetről nem lévén szó, nagyon gyéren szállingóztak a hivek.

27-én három meghivó is állott rendelkezésre:

Mrs Stapletonnál „Garden Party", Mr. M. J. Sutonnál lunch, a Phyllis Court Clubban lunch; ez utóbbi Henleyben a budapesti Park Club szerepét tölti be; a fényes fogadással és ellátással meg is voltunk elégedve. A versenyzők részére külön tréning-menü állt rendelkezésre.

Este a mayor villájában koncert.

26-án, vasárnap, egész napi hajókirándulásra mentünk, Lord Desborough meghivására, Taplow courti kastélyába. A három órás vizi uton 50—60 magán motorhajóval s a punting-kirándulók ezreivel találkoztunk, nem számitva a kiránduló gőzösöket, melyek hol zongorával, hol zenekarral, hol meg a szerény gramofonnal is szórakoztatják a publikumot.

A fényes lunch után a Lord és Lady kalauzolása mellett megtekintettük a pazarul fényesen berendezett kastélyt: a Lord büszkén magyarázta az üvegszekrény alatt elhelyezett evezésben nyert érmeit és disztárgyait, valamint a falra erősitett klasszikus versenyeket nyert lapátjait.

28-án sir Fr. Crisp vendégei voltunk, saját Boathouse-ában.

Este koncert a regatta-téren.

29-én dinner W. F. D. Smith-nél. Ugyanakkor fényes és meglepően nagyszabásu tüzijáték a regatta-téren, a 7-ik huszárezred zenéje mellett.

30-án lunch W. F. D. Smith greenlandi villájában; este koncert a „Manor Garden"-ben, utána pedig a második nagyszabásu tüzijáték.

31-én volt a Henley város által adott nagy bankett a Lawns Clubban. Lord Desborough köszönti előbb a győztes nyolcast, melyre a csapat kapitánya köteles felelni. Azután a különböző nemzetbeli evezősöket; mindegyik a maga nemzeti himnuszával felel; kitörő taps és a zenekar kifogástalan kisérete mellett énekeltük mi is a magyar himnuszt; ugyancsak kidomboritottuk a külön magyar államiságot!

Olyan nemzetközi ölelkezést még nem látott a világ; az angol hidegvéren ugyancsak nagy csorba esett! A szesznek nagy ellenségei, mert ugyancsak pusztitották a jóféle „Mumm Gordon Rought."

Mondanom sem kell, hogy a bankett utáni bálon a „Tawn Hall"-ban ezek után forró hangulat volt, még az öregje is járta a jóféle angol bosztont.

Augusztus 1-én Windsorba voltunk hivatalosak, este pedig George A. Kessler (Moet & Chaudon cég tulajdonosa) látott volna szivesen bennünket is, nekünk azonban fájó szivvel de kellemes emlékekkel és gazdag tapasztalatokkal bucsut kellett vennünk Angliától. A vonatnál a Leander-ek, a legközelebbi viszontlátás reményének adva kifejezést, bucsuztattak; hiszem, ez a viszontlátás rájuk nézve nem lesz olyan örömteli!

V. K.

Az esztergomi ifjusági regatta.

A tanuló ifjuság sportja hazánkban most van az átalakulás stádiumában s végre most ugy látszik, a szabadtéri sportok kellő és megérdemlett méltatásban fognak részesülni. A dédelgetett és rengeteg pénzáldozattal fentartott tornászat kénytelen helyet adni az atlétikának, mely rövid multja dacára is messze tulszárnyalta őket. A tornászok félszázados mult után is csak a tanulmányozásnál tartanak. Külföldi szereplésükkel soha magyar dicsőséget nem szereztek, a mostani olympiádon is az atlétika művelői tünték ki csak és ezek között is kiváló nevet, jó bizonyitványt állitottak ki rólunk az evezősök. De magában Németországban, mely a tornászat őshazája volt, ma már minden középiskola ifjusága a szabadtéri sportoknak hódol, tudós professzoraik vezetése mellett. Az evezés pedig a középiskolai testnevelés egyik elsőrangu eszköze lett. 1907 őszig Németország 169 középiskolájának volt ifjusági evezős egylete. Egymagában Berlinben 14 és Berlinnel egybeolvadt elővárosaiban (Charlottenburg, Friedenau, Schöneberg, Steglitz, Zehlendorf) összesen 11 középiskolának. Nálunk a győri főreáliskolán kivül csak ujabban létesült Vácon és Komáromban, mindenütt az evezős egyletek lelkes propagálására.

Egyik legifjabb evezős egyletünk, az „Esztergomi hajósegylet" a legeredményesebben vette szintén kezébe az ifjuségi evezés tanitását. Városuk középiskoláinak tanárai őszinte helyeslése támogatta törekvésüket és igy vállalkozhattak már arra is, hogy megrendezzék az első ifjusági regattát. E regattára meghivták a szövetségünket, a regatta technikai rendezésére pedig a Pannonia evezős clubot kérték fel. A szövetség a regattán képviselve nem volt, mert a verseny előtti napon Vác és Verőce között vonatkisiklás miatt Esztergom megközelitése azon a vonalon nehézségekbe ütközött. A rendezésre felkért Pannoniának azonban hét tagja a versenyen megjelent és kitünően lebonyolitotta versenyüket, ezen érdemben osztozik velük Dr. Marosy Károly, az esztergomiak buzgó, lelkes titkára.

A regatta résztvevői közül Komárom négyes csapata délben evezve érkezett meg s minden fáradságuk dacára közülük egy evezős a skiffversenyben résztvett.

A versenyt eredetileg csak ifjusági regattának tervezték 750 méteres távra, később azonban három senior-számot is beillesztettek a versenyek közé, miután a szomszédos egyletekben készség nyilvánult azirányt, hogy e számokban részt fognak venni. A senior-számok versenyét 1500 méteres pályán evezték. E senior-számok azonban nem sikerültek, mert az egyletek nem tartották kötelességüknek, hogy ha beneveztek már, e versenyen induljanak is. A skiffversenyben álltak csak hárman starthoz, kik közül egyik, Vaskó István, komáromi evezős, aznap délben evezett Komáromból le azon nagyon is forró napon Esztergomba s igy fáradt volt. A másik skuller pedig Matusch Gyula esztergomi evezős egy hatalmas kelésen evezett s a versenyt mindketten fel is adták, mely igy Tóth Sándor váci evezős győzelmével végződött. A másik két senior-szám, a pair-oar s a non cox doublo az esztergomiak row-overje volt, mivel a benevezett váciak nem álltak starthoz. Ők pihenten akartak a fáradt Komáromiak ellen kiállani a senior négyesben. A komáromiak pedig, mert a váciak a pair-oarban nem vettek részt, nem mentek a négyesben starthoz. De hogy a négyes is row-over ne legyen, összeültettek egy ad hoc négyest hamar az esztergomiak és bár e számra nem jelentkeztek, mert négyes csapatuk se volt, dicséretes azon sportszerü felfogásuk, hogy a starthoz állottak. A versenyben azonban Vác kitünő és több versenyben már győzedelmes csapata ugy elhuz tőlük, hogy 1000 méter beevezése után ők a versenyt feladják s usztatva mennek a cél felé, hogy az evezős felvonulásban vegyenek részt. A felvonulás igazán sikerült, élénk, tarka képet nyujtott, egész flottilla mozgásában gyönyörködhetett a hosszan elnyult regatta türelmesebb közönsége. A felvonuláshoz csak Vácról magáról megjelent 5 csónak, amik közt a négyesig minden nembeli képviselve volt. A győri főreál 2 négyessel jött, a kezdő Győri Torna-Egylet evezős osztálya szintén leevezett egy négyessel, Komárom egy négyessel és egy pár-evezős kettőssel. Meg volt a várt 1 nyolcas is, amit a Pannonia küldött. Esztergom pedig e napon 10 csónakkal szállhatott vizre.

Az ifjusági versenyszámok igen jól sikerültek. A 750 méteres távot a versenyzők jól birták, sőt egyesek nem is egy, de két-három számban is indultak. Az evezős stilusuk persze még nem kiforrott, csapásaik tulságos rövidek a mozgó ülés használata mellett is, de jól fegyelmezett evezősök, kik sportunkon lelkesedéssel csüngenek és a versenyben derekasan helyt állottak. A három ifjusági egylet mindegyike nyert egy-egy versenyt.

A fővárosi evezős-egyletek is bevezették a növendéktagok intézményét középiskolai tanulók részére, de e növendéktagokkal azután érthetetlen, hogy miért nem foglalkoznak ugy, mint a vidéki egyletek, miért nem készitik elő versenyre őket. Az ifjuság számára fentartott versenyeken eddig csakis vidékiek vettek részt. Igazán itt volna az ideje, hogy szövetségünk ez irányban is tenne valamit. Lapunk (a Magyar Evezős Sport és Vizi Sport) annak idején számtalan közleményében foglalkozott ezzel, s mert a szövetség nem tartotta szükségesnek e hálás tárgygyal, a középiskolai testnevelés kérdésével a maga körében foglalkozni, lapunk vitte az ügyet a kultuszminiszterium elé. A jövőben reméljük, hogy szövetségünk is lelkes propagálója lesz az evezésnek az ifjusági sportok között. A vidéken ugy látszik elvégzik az evezős-egyletek maguk is. Fényes dokumentálása volt ennek az esztergomi ifjusági regatta, melyért elismerést és

köszönetet érdemelnek az azon résztvevő városok evezős-egyletei is, kik ezen ifjusági sportot városukban megteremtették. Elismerés illeti az esztergomi hajós-egyletet, ki ezen első ifjusági regattát megrendezte s a Pannonia evezős-club, melynek egy tagja az esztergomi diákokat néhány nap tanitgatta és a verseny rendezésében a rendező egyletnek mindenben segédkezett. Mint starter Farkas Elek és Krempels József működtek közre, kitünően töltve be tisztüket. Pályabiróként Kirchner Gyula (Komárom) és Dr. Horváth Elemér (Pannonia) fungáltak; a célbiróí tisztet Dr. Göndör Sándor, a váci sport-egylet elnöke töltötte be. A rendezés technikai része ellen mi kifogásunk sem lehet, csupán az, hogy az egyes versenyszámok hosszu időközben követték egymást. Ezt azonban szükségszerüvé tette az, hogy a senior-evezősök is ugyanazon hajókat használták a versenyben, melyben az ifjuság evezett, másfelől pedig a starthoz feleevezett ifjusági csapatokat Dr. Záborszky J. versenyorvos tanácsára a startnál is teljesen kipihenhették, annál is inkább, mert egyesek több versenyben is résztvettek. Igy a verseny ugyan elhuzódott, de sikerült elérni azt, hogy a diák-evezők minden legkisebb incidens nélkül evezték végig ugyancsak buzgón versenyezve a regattát. Esztergom kisérlete fényesen sikerült, most már a szövetség maga vegye kezébe a továbbiakat.

A versenypályán a starttól a célig közbeiktatott beszélő-állomásokkal berendezett olyan telefon-berendezést létesitett az esztergomi háziezred utászosztálya, aminő a budapesti regattán is szokott mindig funkcionálni, s igy az időmérés mind hiteles pontosságu. A pálya pontosan volt kimérve s 750 métertől minden 250 m. jelezve, a cél meszsziről láthatóan élénk szinü zászlóval kitüzve.

A versenyt tüzijáték követte, majd a Korona-vendéglőben dijkiosztás, társas vacsora és rögtönzött táncmulatság reggelig. Versenydijak az Esztergomi hajós-egylet ezüst- és bornzérmei voltak.

A versenyek részletes eredménye a következő:

I. *Szenior skiff* (nem ifjusági evezős tagoknak). 1500 m. 1. Tóth Sándor (Vác) 5 p. 06.6 mp. 2. Matusch Gyula (Esztergom) feladta. 3. Vaskó István (Komárom) feladta.

II. *Ifjusági négyes* (750 méter). 1. Esztergom csapata. (Fazekas, Schwartz, Klincsek, Szalma és Dezső korm.) 3 p. 0.2 mp. 2. Vác csapata (Csuka, Gulszky, Lexa, Roller, Kracker B. korm). 3-ik két hoszszal hátrább Győr csapata. A nap legszebb versenye. 3 hosszal nyerve.

III. *Szenior non cox-doublo* (1500 m.). Nem ifjusági egyleti tagoknak. 1. Esztergomi Hajós-Egylet row-ower (Breszney, Farkas). 5 p. 56 mp. A Váci EE. jelentkezett csapata nem indult.

IV. *Ifjusági skiff* (750 méter). 1. Vác (Roller Ármin) row-ower. Esztergom (Szalma S. nem indult).

V. *Szenior pair-oar* (750 méter). 1. Esztergomi HE. (Mattyasovszky, Matuscha, Schenek korm.). Vác nem indult.

VI. *Ifjusági pair-oar* (750 méter). Indult négy csapat. 1. Győri főreáliskola (Németh, Katzander, Éltes korm.) 2 p. 42.6 mp. alatt. Három és fél hoszszal nyerve; a győriek igen gyors és rövid strokeokkal eveznek. 2. Vác négy hoszszal hátrább Esztergom I. sz. csapata, s végül Esztergom II. sz. csapata.

VII. *Szenior négyes* (1500 méter). Nem ifjusági evezősöknek. 1. Vác (Horváth K., Tóth S., Bárdos, Hufnagel, Nagy J. korm.). Esztergom feladta 1000 m. után. Komárom négyese nem indult.

Hirek.

A SZEGEDI CSÓNAKÁZÓ-EGYLET Szent-István napján tartotta meg a házi skiff-versenyét. A győztes a „Gerle-Littke" dijat nyeri. Egy hatalmas ezüst-serleget öt üveg Littke-pezsgő melléklettel. A klub valamennyi hajójában eveztek, kisorsolták őket a versenyre jelentkezett tagok között. A versenyt 2000 méteres távon rendezték s első lett ifj. Csonka Ferenc számtalan hosszal, II-ik Csonka Ernő és III-ik Landesberg dr. A verseny után társasvacsora, majd tánc következett.

UJ EVEZŐS-EGYLET A FŐVÁROSBAN. A Magyar Athletikai Club evezős osztályát ujra megalakitja. A mozgalom élén Muzsa Gyula orsz. gyülési képviselő, Lauber Dezső a MAC. érdemes titkárja s Zulavszky Béla százados állanak. A csónakda, ha 50 tag jelentkezik, jövő év tavaszán megkezdi működését.

A VÁCI EVEZŐS-EGYLET épitteti meg az első magyar race-hajót, győztes négyese számára, mely jövőre is együtt marad. A hajót Herczog László épiti, akinek ez lesz az első ilynemü gyártmánya. Kitünő palánkos hajói után bizonyára e gyártmányai is jól be fognak válni.

ANGLIA PROFESSIONISTA SKULL-BAJNOKSÁGÁ-ért evezendő matchet elhalasztották egy héttel. Igy tehát október 12-én fogják megevezni George Towns, a bajnoki cim viselője (Uj Dél-Walles) és Erns Barry (Anglia). Ily bajnoksági verseny legutoljára 1900 szept. 10-én volt, mikor is Towns legyőzte J. Wrayt honfitársát, e cim akkori viselőjét. Towns a következő évben azután kihivta matchre Jack Gaudaurt is, a világbajnoki cim viselőjét s a canadai evezős felett a torontói öbölben (Canada) is Towns lett a győztes, s ezzel egyuttal a világbajnoki cim viselője, melyet tavaly adott át öcscsének. A versenyre máris nagy fogadásokat kötnek s nagy érdeklődéssel figyelik tréningjüket.

AZ ANGOL EVEZŐS ÉLETRE a még most is hetenkinti átlag öt-hat amatőr regattán kivül, professzionisták számára is rendeznek egyre-másra versenyeket. Egyik ilyen versenyt aug. 15-én rendezték London város (Themse divisiobeli) rendőrei részére a szokásos évenkénti regattát, melyet immár 18. éven át rendszeresen megtartanak. E verseny 4 számból állt és pedig junior négyes, senior négyes, pair oar és skiff-handicap.

Egy másik érdekes professzionista verseny volt aug. 20-án Oxford és Cambridge evezős egyletek szolgái között. E versenyt minden második évben evezik meg race-nyolcas hajókban. Az idei versenyt Cambridgeben tartották meg az egyetemi pályán. A heves verseny végén a cambridgei szolgák biztos nyeröknek látszanak, amikor a csapat négyese leesik az akkor eltört ülőséről s a végspurtban az oxfordi evezős-szolgák csapatja 14 yard előnynyel megy át a célon győztesként.

OLASZORSZÁGBAN, VARESEBEN aug. 15-én tartották meg évi regattájukat, melyen számos olasz evezős vett részt Róma, Milano, Como, Pavia, Lecco és Piacensaból is. A gyönyörü Ghira-tó, melynek egész környéke nyaraló- és üdülő-telep, egy nagyszerü viziünnepély szinhelye volt az nap, melyet az olaszok az idén Angliában látott mintára rendeztek. Az összes versenyeket 2000 méteres távon evezték, legjobb időt a junior nyolcas ért el, melynek ideje 8.07 volt.

AT AZ ANGOL CSATORNÁN. F. Beddington, a Yokshiresi ezred kapitánya, ki kiváló evezős, a La Manche csatornán skiffben akar átkelni a frania partra. Jelenleg Folkstownban tréniroz és szeptember első hetében szándékozik ezen érdekes tengeri utat megtenni. Beddington hajója egy race-skiff, melynek sulya 21 kiló, hossza 6 m. 40-5 cm., szélessége pedig 55 cm.

A III. NÉMET BAJNOKSÁGI REGATTA eredményeit, a győzteseket röviden lapunk mult számában közöltük. Ebből látható ismét, hogy a délnémet evezősök mennyire fölötte állanak az északnémet evezősöknek. A hat bajnoki versenyből ötöt nyertek a délnémet egyletek, egyet Berlin. A bajnoki versenyekre igen lehangoló volt az, hogy a benevezett csapatok nem álltak mind starthoz. A két négyes szám row-over volt. A kormányos négyesben a Mainzer Ruder-Verein, a non-cox négyesben pedig a Ludwigshafener Ruder-Verein csapata. A non-cox pair oarban három egylet startolt, első lett nagy fölénnyel Ludwigshafener RV. (H. Wilken, Fickeisen), második a Berliner RC., harmadik Mannheimer RG. A nyolcas versenyben négyen startoltak. A két rivalis délnémet egylet a Mainzer RV. és frankfurti „Germania" küzdöttek ismét az elsőségért, 1100 méterig egy vonalban küzdöttek s végül is ½ hosszal ugy ahogy egy héttel előbb a hamburgi regattán a Mainzi csapat győz 7.05⅖ alatt A harmadik helyen 1½ hosszal hátrább a hamburgi „Kosmos", negyedik Königsberg. A skiff-versenyben már 8 jelölt állt két elöversenyben a starthoz. Az egyik elöversenyt R. Lucas (Mainz), a másikat B. von Gaza nyerte meg. A döntőben Nitz Thiemann vizébe evez, kollidál s erre Nitzet a pályabiró kizárja. A pályabiró intésére Gaza is megáll, azt hivén, hogy uj versenyt rendelnek el. Majd pedig látva, hogy a verseny nem semmisittetett meg, tovább evez, de ekkor már a másik fél pályán nem tud előre törni. Lucas győz 8.46 alatt ¾ hosszal, Gaza pedig a versenyt feladta. A kettős pár evezőst Gaza klubtársával C. Ernsttel 1½ hajóhosszal nyerte 8.00⅖ alatt a hamburgi „Allemannia" ellen. A másik két csapat nem indult.

A GYŐRI FŐREÁLISKOLA EVEZŐSEI augusztus 19-én érkeztek meg Győrből, leevezve három pair oar és két négyesben Esztergomba. Másnap a regatta 2 számában vettek részt, mint az lapunk más helyén olvasható. Másnap délelőtt Ebedfokig tettek kirándulásokat, délután pedig esztergomi seniorokkal combinálva nyolcasban eveztek Kovácspatakra. A nyolcas hajót a versenyre a Pannonok szállitották fel, hogy az evezős felvonulásban résztvehessenek. A hajót azután egy pár napra az esztergoniak gondjaira bizták és abban 23-án, vasárnap leeveztek clubházukba Budapestre.

A JUNIORSÁG KÉRDÉSE a legutóbb Hamburgban tartott szövetségi közgyülésen ugy állapittatott meg, hogy a távverseny győztesei a pályaversenyekre nem vesztik el juniorságukat. Az osztrák és francia szövetség ellásponta ezzel teljesen egyező, az angoloknál ilyen különbségeket nem tesznek. A magyar szövetség e kérdésben még állást nem foglalt.

A PÁRIS ÉS FRANKFURT EVEZŐSEI közötti match az idén Frankfurtban tartatik meg szept. 13-án. E versenyben Frankfurt városát mint már közöltük a „Germania" evezős klub fogja képviselni egy igen jó nyolcas csapattal. Páris evezősei még nem döntötték el, hogy mely csapatjukat küldik Frankfurtba. Három csapat áll tréningben és pedig a Societe Nutique de la Marne és a Soc. Basse-Seine egyletek kombinált csapata, továbbá a Rowing-Club de Paris és a Cercle Nautique egy-egy nyolcasa. E csapatok szept. 5-iki matchéből választják ki a representativ csapatot.

A MAINZER RUDER-CLUBHOZ azon alkalomból, hogy az aug. 16-iki német bajnoksági versenyeken a négyes nyolcas és skiff-bajnokságokat megnyerték, oly számos üdvözlő levél és sürgöny érkezett, hogy az présbe rakva 8 cm. vastagságu tömeget képez. Ez is egy bizonysága annak, hogy mint ünneplik Németországban a győzteseket, nálunk csak miliméterekről se lehet beszélni.

A NÉMET EVEZŐS-SZÖVETSÉG most ünnepelte fennállásának 25-ik esztendejét, a Hamburgban tartott III. bajnoksági regatta napján. A jubiláris közgyülésen 80 evezős-egylet képviseltette magát személyesen és a német evezős-sport leghatalmasabb protektora a német császár külön futárral küldött üdvözlő iratot a szövetséghez. A német szövetségnek jelenleg 247 evezős-egylet tagja van és a kebelébe tartozó egyesületek összesen 15.392 működő és 19.833 pártoló és alapító, összesen tehát 35.225 tagot számlálnak.

A HELLAS BERLINI EVEZŐS-EGYLET működésének 25. évét fejezi be az idén. Ez alkalomból a jubiláris ünnepélyek egész sorozatát tervezi és pedig szept. 27-én jubiláris háziverseny a grünaui sportemlékmü megkoszoruzása, este dijkiosztás és közvacsora. 2. Október 3-án bankett. 3. Október 4-én, vasárnap a csónakházban reggeli és hivatalos leevezés. 4. Október 24-én szombat este közvacsora hölgyekkel és bál.

A hétről. A magyar válogatott csapat kiküldetése a megvalósulás felé közeleg. A MOB. titkára *Lauber* Dezső abban az órában, amelyben e sorok iródnak, beadta *Apponyi* Albert gróf, vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a Magyar Olympiai Bizottság football-szakosztályának felterjesztését, illetőleg kérvényét, amelyben a magyar válogatott csapat kiküldéséhez szükséges államsegély kiutalványozását kéri. Az egyetemes kiküldetés alkalmával a MOB.. a football-szakosztály igényeit különválasztotta az egyetemes kiküldetéstől, mert a többi sportok hátránya nélkül a megszavazott államsegélyből nem tellett volna a football-csapat nagy költségeire. A football válogatott csapat kiküldetését tehát a MOB. teljesen függetlenül kezelte az egyetemes kiküldetéstől, a kérvény benyujtását akkor időelőttinek tartotta, elhatározta, hogy a kérvény benyujtását illetőleg az olympiai versenyek első szakaszának lezajlását megvárja. Amint most bebizonyosodott, igen helyesen gondolkozott akkor az olympiai bizottság, amikor a footballisták kérvényének, mint különálló kérelmet, benyujtását az olympiád első felének lezajlása utánra halasztotta, mert most már az eddig lezajlott versenyek fényes eredményeire hivatkozhatunk, most már a magyar fajnak a londoni olympiádon való kiváló szereplésének betetőzéséről van szó, amely a kultuszminiszter eddig vallott felfogásának csak természetes folyománya és következménye. Az államsegély kiutalása iránt az illetékes helyen a legnagyobb jóindulat uralkodik és bizton remélhető, hogy az meg is fog adatni. *Lauber titkár különben már elküldte Magyarország nevezését a londoni világbajnoki football-tornára.* A 11 játékos 2 tartalék és tréner költségét (à 400) számitva, 14 napra a kiküldetés circa 5600 koronába kerülne; hogy a miniszterium mennyi államsegélyt fog megszavazni erre a célra, az természetesen bizonytalan, de mindenesetre szükséges, hogy a MLSz. is hozzájáruljon az anyagi akadályok leküzdéséhez, mert mindent az államtól várnunk nem lehet!

Azon esetben, ha a magyar válogatott csapat kimegy Londonba, a hangulatból itélve, a football-bajnokság azért akadálytalanul meg fog rendeztetni. Részünkről is a bajnokság zavartalan lebonyolitása mellett vagyunk. Az erők kiegyenlitődnek, a küzdelmek változatosabbak lesznek, a gyengébbek önbizalma növekszik, ami már magában véve nagy erőt képez, bármilyen csapatban. A küzdelmek változatossága és hevessége a közönség érdeklődését gyarapitja, amire szintén szüksége van a magyar football-sportnak.

Az őszi szezónra az egyes klubok már mind, kivétel nélkül, megkezdték készülődéseiket: a tréninget. Jövő számunkban már az ezek alapján bizonyos formákról is módunkban lesz irni. A hét folyamán éppen ezen komoly csapattréningek miatt a fővárosi csapatok vidéki turázása is megszakadt, a Fővárosi Ramblerek szereplését pedig egyenesen a szövetség tiltotta el.

Vidéki mérkőzések.

Kőbányai TE.—Vivó. AC. 4:3 (Indóházutcai pálya). A vivók csapata nagyon szép fejlődéséről tesz tanuságot a fenti eredmény. Eleinte a Kőbánya nagy fölényben volt, később azonban a VAC. is belemelegszik a játékba és a második félidőben már 3:0-ra vezető KTE.-t erősen támadja, amely meglepetéséből akkor ocsul föl, amikor az eredményt a vivók kiegyenlitik (3:3). A KTE. erre összeszedi magát a döntő gólt az utolsó percekben végre belövi.

BERLINBEN már megkezdődött a footballszezon, amely egyelőre csak barátságos mérkőzések játszásában nyer kifejezést. Mult vasárnapi barátságos mérkőzések eredményei: Union—Germania 4:3 (3:1); Victoria—Corso 4:3 és Hertha—Victoria—Cotthus 7:2.

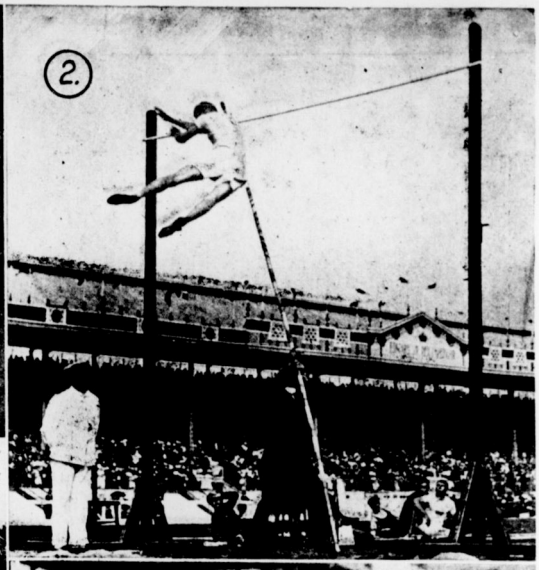
FOOTBALLMÉRKŐZÉS EGERBEN. Szent-István napján tartotta meg az „Egri Ifjusági Torna-Club" reváns jellegü labdarugó mékőzését a „Hatvani Torna-Club" legénységével Egerben. Eredmény 2:2. Félidő 0:0. A mérkőzés a befejezéstől számitott utolsó 6 percig 2:0 állott Eger javára, de e 6 perc alatt az iszonyu tempót diktáló hatvaniaknak mégis sikerül kiegyenliteni. Eger egy harmadik gólt is lött, mit azonban a biró — Reitz János egri főállatorvos — tévedésből offsidenek minősitett s igy nem adott meg. Hatvan szebben, több kombinációval és fejlettebb összjátékkal — Eger óriási lelkesedéssel játszott — körülbelül 300 főnyi lelkes és disztingvált nézőközönség előtt. Tavalyi eredmény Hatvanban: 2:0 Eger javára. A mérkőzést kedélyes lakoma követte Franci vendéglőjében.

ooooooo Ifjusági Labdarugás. ooooo

Fővárosi Torna-Club ifjusági csapata—Budapesti Atlétikai Club ifjusági csapata 6:2 (félidő 3:0). Szent-István napján d. u. Typographia házi versenye után folyt le a fenti mérkőzés az Amerikai-uti versenypályán, szép számu közönség előtt. A mérkőzésen mindvégig a fővárosiak voltak fölényben, kik közül különösen a belső csatárok voltak kitünők. A BAK.-ból csak a két szélső csatár lerohanásai veszélyezték a fővárosiak kapuját. Kezdés után már a második percben Budai szabadrugása megszerzi a fővárosiak első gólját, melyet Hamburger csakhamar kettőre szaporit. Félidő végén Patch lerohanásával megszerzi a fővárosiak 3-ik gólját. Ezután Gerendai vezet szép lerohanást, melyet azonban Tihanyi remekül ment. Második félidő elején BAK. erős támadásba fog s Gerendai révén elérik első góljukat. Szántó lerohanását handssel védik s a tizenegyest Pach góllá értékesit. A BAK. tizenegyesét azonban Varga magasan a kapu fölé vágja. Továbbra is Föv. TC. van fölényben s még 2 gólt rugnak. Mig Varga kiszökésével megszerzi a BAK. utolsó gólját. Biró Gerő Ferenc ILSz. volt.

Megyeri Sport-Club I.—Fővárosi Testedzők Köre 5:1. (félidő 1:0). Csütörtök d. e. az UTE. pályán folyt le a fenti mérkőzés, mely a Megyeriek megérdemelt győzelmével végződött. Az első félidőben változatos játék volt, Megyer 11-est vét, de Gorup a jól helyezkedő kapusnak kezébe rugja a labdát. Goldstein szép lerohanásai azonban önzőjátéka miatt eredménytelenül végződnek. Félidő végén Kalmár megszerzi a Megyeriek első gólját. Második félidőben Megyer mindjobban lendületbe jön, s Kalmár kettőre majd háromra szaporitja a gólok számát. Mig Komarek és Goldstein szép játék után rugják a 4-ik s 5-ik gólt. A mérkőzés végén Saupe egy 30 méter élesen csavart lövés-

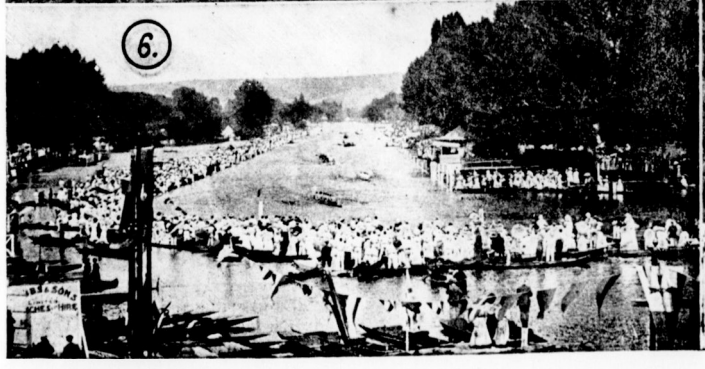

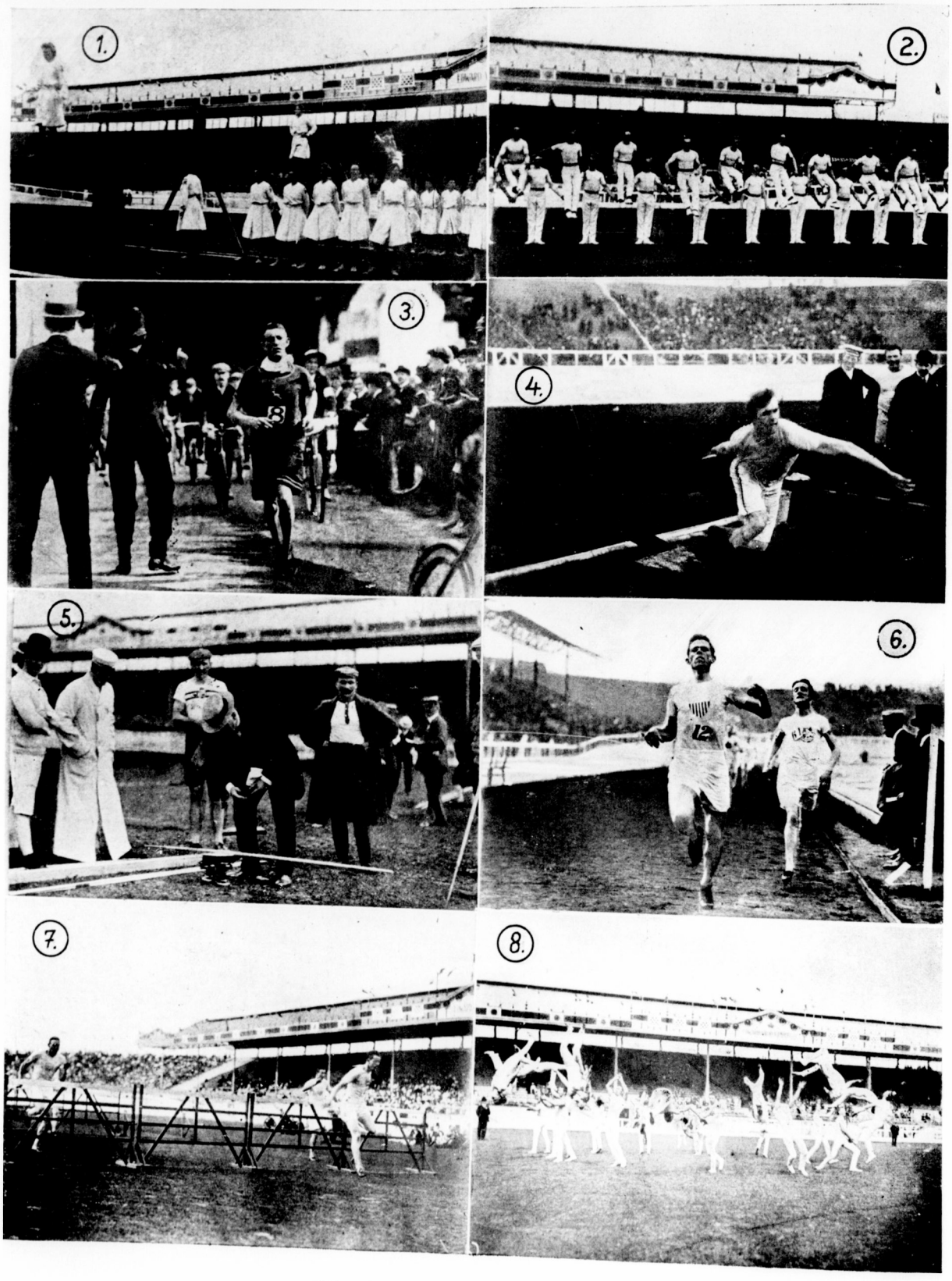

Képek a londoni olympiádról.

1. Az örökös vándordijak. 2. Cooke (Am.) 371 cm.-t ugrik s Gilberttel holtversenyben elsők lesznek. 3. A Stadion egy része, eső után. 4. E. G. Larner (Anglia), a 3000 m. és 10 ang. (mfd. gyalogló) verseny győztese, verseny közben. 5. A dán tornász leányok. 6. A henley-i regatta. Canada megveri a norvég nyolcast. 7. Az angol királyné átadja Dorando Pietri-nek az aranyserleget.

Képek a londoni olympiádról.

1. A dán tornász leányok a lebegő fán. 2. Svéd tornászok szabadgyakorlatai. 3. C. Hefferon (Délafrika) a Marathon futás második helyezettje a Stadion bejáratához érkezik. 4. Sheridan (Am.), a klasszikus diszkosz győztese, világrekordot dob (37.99). 5. A svéd gerely lemérése a verseny megkezdése előtt. 6. Sheppard (Am.), megveri az 1500 m.-es versenyben Willson-t, az angol 1 mfd.-es bajnokot. 7. 110 m.-es gátfutás: — melyet Shmitson (Am.) 15 mp. világrekord alatt nyert meg — utolsó gátjánál. Balról jobbra Garrels, Rand, Shmithson és Shaw. Mind amerikai. 8. A norvég tornászok szabadgyakorlatai.

sel rugja a FT. Kör egyetlen gólját. Megyerieknél kitüntek Kovács, Goldstein, Kalmár. Mig a FT. Körben a kitünő kapusuk és Saupe. Biró Friedmann M. A mérkőzés mindvégig fair volt, s érdemes megemliteni, hogy mindössze 5 szabadrugás volt.

Magyar Testedzők Egyesülete—Magyar Sport-Egylet 10:0. (félidő 7:0). Csütörtök d. e. a Beac pályán mérkőzött a két fenti egylet, melyen az MTE. könnyen győzött. Guriga, 4, Csapek 3, Nagy 1, Rosenfeld 2 gólt löttek. Az MSE.-ből kapusuk Bermann tünt ki, kinek köszönheti csapata, hogy többet nem kapott. Biró Horváth János.

Magyar Ifjak Haladás Köre—Lipótvárosi Torna-Egylet 1:0. (félidő 1:0). Csütörtök d. u. a BEAC. pályán folyt le a fenti mérkőzés szép számu, de nagyon zajos közönség előtt. A játék mindvégig változatos volt. Az első félidő közepén Váradi centeréből Kovács remek védhetetlen gólt lő. Második félidőben változatos játék folyt le. A győztes csapatban kiváltak Watzberger, Jour, Erdős, mig LTE.-ből Wurfer, Windpassinger és kapusuk tünt ki, aki nem egy biztosnak látszó gólt védett ki nagy bravurral. Biró Hollósi Gyula volt.

Rákosszentmihályi S. és M. K. Köre—Budapesti Sport-Klub 3:1. (félidő 0:0). Kőbányai TE. pályáján folyt le a mérkőzés. Biró Horváth János

Kőbányai Sport-Club—Ferencvárosi Torna-Club i. cs. 4:3. (1:1). Soroksári-uti pályán folyt le a fenti mérkőzés szép számu közönség előtt. A mérkőzés mindvégig fair és érdekes volt. Biró Zsigmondi János.

Fővárosi Torna-Club i. cs.—Magyar Ifjak Haladás Köre 3:2. (félidő 2:0). BEAC. pályán vasárnap d. u. folyt le a fenti márkőzés szép számu közönség előtt. Első félidőben a fővárosiak vannak állandó fölényben s 7 perc alatt 2 gólt lönek Hamburger és Pach S. révén. Második félidőben már változatas játék folyik s Kovács csakhamar rugja a Haladás első gólját. Játék közepén Haladás kornert ér el, melyből Eitl rugja a kiegyenlitő gólt. Heves iramban folyik a mérkőzés tovább a döntő gólért, s hands következtében megitélt 11-ből Pach rugja a döntő gólt. Fővárosból Kerekes, Tihanyi, a MIHK.-ből Erdős, Ábrahám s Eitl tüntek ki. Biró Zsigmondi János.

Fővárosi Testedzők Köre—Rákos-Szt-Mihályi M. és Sp. K. Köre 2:2. (félidő 0:0). Vasárnap d. e. az UTE. pályán mérkőzött a két fenti egylet kevés számu, de annál zajosabb nézőközönség előtt. A játék elején Szt.-Mihály van fölényben, de F. T. Kör védelme résen áll, élén kitünő kapusukkal Wurnbauerral, ki remek védésével tünt ki. Továbbra változatos játék folyik. Második félidő elején kornerből rugja Szt.-Mihály első gólját. Következő percben Kirchmajer lerohanását faultal akadályozzák meg, a megitélt 11-est Kirchmaier góllá értékesiti. A következő gólt Rokusz támadása hozza meg. A játék végén az ellenfél lábáról lepattant labdával Anton rugja a kiegyenlitő gólt. Szentmihályiakból kitünt Nest I., Hetesi, Roden, az FT. Körből Wurnbauer, Anton. Biró Friedmann M.

Magyar Testedzők Egylete—Józsefvárosi Sport-Club 5:0. (félidő 3:0). Törekvés pálya. A józsefvárosiak csapatában több Törekvés játékos játszott álnéven. Biró Horváth János.

Lipótvárosi Torna-Egylet—Budapesti Atlétikai Club i. cs. 1:0. (félidő 0:0). Vivó-pályán mérkőzött a két fenti csapat. Érdekes, hogy a második félidő utolsóelőtti percében rugták a győzelmet jelentő gólt. Lipótvárosból kitünt Stofa, BAK.-ból Szalai. Biró: Gerő.

Szövetségi dijmérkőzések.

Rákosszentmihályi SMK. II.—BSC. II. 1:0.
Magyar Testedzők Egylete II.—MSE. II. 9:0.
FTC. is. cs. II.—KSC. II. 2:1.
MTE. II.—ISC. II. 8:0.
Megyeri SC. II.—FT. Kör II. 5:2.
Rákosszentmihály II.—FT. Kör II. 1:1.
LTE. II.—MIHK. II. 4:0.

Vasárnapra a következő mérkőzések vannak kisorsolva:

Főv. TC. i. cs.—Rákosszentmihályi Sp. és MK. Köre. UTE. pálya 3 óra. Biró Gerő.
Megyeri SpC.—KSC. BAK. pálya 3 óra. Biró Friedmann.
LTE.—BSC.
MTE.—FTC.
Józsefv. SpC.—FT. Kör.

LOPOS GYULA
asztalos-mester és tornaszerkészitő
Budapest, III., Zsigmond-utca 114. (Gimnázium épületében.)

Legmodernebb Svéd és különféle TORNASZEREK készitője
Árjegyzéket kivánatra bérmentve küldök.

A m. kir. vallás és közokt. minisztertől 109541 1904. szám alatt a VI. egyetemes tanitógyülés alkalmával rendezett tanszer-kiállitáson kiállitott torna-felszerelésemert elismeréssel kitüntetve.

1907. évi pécsi országos kiállitáson kiállitasi arany éremmel kitüntetve.

Atletikai jegyzetek.

Az olympiai versenyeknek atlétikai része junius 13-án kezdődött és szakadatlanul tartott 25-ig, vagyis a dijkiosztás napjáig. Ezen idő alatt alkalmam volt minden atlétikai kérdésben bő tapasztalatot szerezni, megfigyelni az amerikai és angol atléták tréningjét, életmódját, a trénerek működését; ámbár különösen az amerikai atléták teljesen elzárkóztak a nyilvánosság elől és igy nagyon nehéz volt belepillantani munkájukba, amelynek kitünő voltát mindennél jobban dokumentálták azok a kiváló eredmények, a melyeket az amerikai atléták elértek. Nagy segitségemre volt tanulmányaim közt H. Perry tréner, a hires W. Perrynek, a Stadion felügyelőjének öcsese, aki tizenkét év előtt Budapesten volt a MAC. trénere. Budapesti tartózkodása alatt annyira megtanult magyarul, hogy most is egész jól eldiskuráltam vele. Az olympiai versenyre a délafrikai Heferont trenirozta a maratoni számra és nagyon bizott győzelmében. Heferont meg is nyerte volna a maratoni versenyt, de elkövette azt a hibát, hogy utközben megállt és frissitőt vett magához.

Az amerikai atléták tréningjében mindjárt szembetünő az az óriási fegyelem, amelylyel a tréner kezében tartja minden versenyzőjét. Az egyesült államok hires trénere, Mike Murphy, valódi zsarnok módjára vezette atlétáinak tréningjét. A Sporting Life *King of Trainers* cim alatt Murphynak egy amerikai atlétával folytatott párbeszédét közölte, amely mindennél jobban bizonyitja, hogy mennyire zsarnoki módon fegyelmezte a reája bizott versenyzőket. J. E. Sullivan, az amerikai olympiai-bizottság elnöke, korlátlan hatalmat biztositott Murphynak, akinek ennélfogva rendelkezései megfelebbezhetlenek voltak. Maga Sullivan beszélte el a Sporting Life tudósitójának a következő esetet. Egyik futó ahelyett, hogy a kiszabott tréningjét elvégezte volna, egy kör megfutása után stoppolt, s lassan a kijárat felé indult. Murphy, aki figyelemmel kisérte a fiatal amerikai tréningjét, megszólitotta, hogy miért nem követte az ő utasitásait s végezte el a kiszabott munkát. Az atléta azt válaszolta, hogy ő ugy érzi, miszerint ez a kör neki épen elég volt, s azt hiszi, hogy neki megfelelt ez a munka, s nem mutatkozott hajlandónak arra, hogy a tréninget tovább folytassa. Murphy erre kijelentette, hogy ha azonnal nem futja meg a hátralevő három kört, a reggeli vonattal induljon Liverpool felé, s onnét a legelső hajóval térjen vissza Amerikába.

Ilyen és csakis ilyen fegyelem mellett lehet elérni egy trénernek eredményeket. De ehhez nem csak tréner kell, hanem olyan atléták, akik alá tudják magukat rendelni egy magasabb érdeknek. Valljuk meg őszintén, hogy ha a mi atlétáinkat Murphy-féle metodussal kezeltem volna, alig maradt volna a verseny végéig Londonban négy atléta. Meg kell azonban jegyeznem, hogy sok belső és külső oka volt annak, hogy atlétáink, különösen a versenyek első félidejében nem voltak képesek hazai formájukat elérni.

Belső oknak tekintem a versenyzők lelkiállapotát. Tudniillik elveszitették kedvöket, látván azt a rettenetes konkurrenciát, amelyet az amerikai és angol atléták támasztottak. Az önbizalom hiánya pedig sokat leront a képességekből, s többek közt előidézi azt, hogy a versenyző nem remélvén elsőrangu szereplést, a sok önmegtartóztatással járó tréningjét nem veszi teljes szigoruan. Nem hagyhatom emlités nélkül, hogy az önbizalom fényes példáját mutatták az egész olympiai versenyek alatt Bodor és Somody, akik szivós kitartással ugyszólván napról-napra javultak és példátlan eredményt értek el. A verseny második felében Simon és Nagy József is hatalmasan fejlődtek és mindketten jóval meghaladták hazai formájukat.

A külső okok, amelyek atlétáink zavartalan tréningjét megakadályozták, a megváltozott ellátási viszonyok és a pályák rendkivül nagy távolsága. Az előbbin a tapasztalatok alapján könnyen lehet majd a legközelebbi alkalommal segiteni. Mi sem könnyebb, mint egy magyar szakácsot kivinni a versenyzőkkel, hogy ezek a megszokott étrendjüket folytathassák. E tekintetben nem értek egyet Dobák Emil barátommal, aki a Nemzeti Sport mult számában egyéni gyengeségnek tünteti fel atlétáinknak a rossz angol koszt feletti panaszait. Afelett nem lehet vitatkozni, hogy tréningben rendszeresen kell étkezni. Azt pedig csak nem lehet racionális eljárásnak tekinteni, ha egy versenyző két héttel versenye előtt az ő megszokott kosztja helyett egy neki teljesen izetlen kosztot kap. Megnyugtathatom azonban Dobák barátomat azzal, hogy a magyar fiuk egész jól megbirkóztak az angol koszttal, sőt egyik-másik még meg is hizott tőle. Mindennek dacára nagyon helyes lenne, ha az ezutáni olympiai versenyek alkalmával ugy járna el a magyar vezetőség, amint az amerikai tette. Az amerikaiak ugyanis a saját szakácsukkal főzettek.

Az elhelyezésre nézve is nagyon helyesen jártak el az amerikaiak. Londonhoz közeli tengeri fürdőn tartózkodtak és ott tréniroztak. A versenyzők csak a versenyre jöttek be Londonba. Ennek előnye az volt, hogy menten a londoni füsttől, jó levegőn éltek és nem kellett utaznia a tréningpályára, mint nekünk. A Stadionban ugyanis csak két napot trénirozhattunk, s azután nem volt pályánk. A „Polytechnic Harriers“ egylet ajánlotta fel gyönyörü pályáját, ahová földalatti és földfeletti utazással értünk el, amely a folytonos esőzések mellett sok kellemetlenséggel járt. Minden esetre az lett volna az ideális állapot, ha ott lakhattunk volna közel a Politechnik pályához, versenyzőink nagyszerüen érezték volna magukat ott, a pompás kertek közt.

A Politechnik pályán kitünően ment atlétáink tréningje. A fiuk rendkivül nagy kedvvel fogtak ezen a gyönyörü pázsiton az utolsó hét erős munkájához. Meg is látszott az eredménye. Somodynak, Bodornak és futóstafétáinknak fényes szereplése ezt mindennél jobban bizonyitja.

Érdekesnek tartom közölni, hogy a Sporting Life miként irja le a futóstaféta döntőjét. „Hamilton (Amerika) noha külső poziciója volt, 50 yardon már a belső pályát tartotta. A legjobb formájában futván, yardot-yard után nyert és Cartmell teljes 4 yard vezetéssel indult Wiesner előtt és héttel Eiche (német) előtt. A két kontinentális az amerikait teljes erejökkel hajszolja, de Cartmell előnyét megtartotta, sőt jobban tágitotta és mikor a néger Taylor indult, 8 yard előnye volt. Az ő rendkivüli lépése nagyon megnagyobbitotta az előnyt, különösen az utolsó kétszázban, amikor Nagy és Trieloff fáradni kezdtek. Ehhez képest Sheppard, aki különben nem nézett ki olyan fitten, mint az előző napokon, körülbelül 15 yard előnynyel indult Bodor előtt, akit Braun 5 yarddal követett. Senki se várta, hogy a félangolos rekordert elfogják. Ő tovább vitorlázott az ő hosszu térfoglaló lépésével, amely őt olyan gyorsan viszi előre és

Dorandó (olasz) a Marathoni futás első beérkezője, mikor a cél előtt összeesik.

25 yarddal nyert. Braun és Bodor heves versenyt küzdöttek a második helyért. Az ut ¾ részén egész az egyenesig Braun csak egy yarddal volt Bodor mögött és egy végső erőfeszitéssel csak az utolsó yardon fogta Bodort és mindössze néhány hüvelykkel győzött, ugy hogy a bíráknak nehézséget okozott a két futó helyezése. Idő: 22, $22^1/_5$, $49^4/_5$, $1.55^2/_5$.

„A magyaroktól azt várták, hogy legyőzik a németeket és legfőképen ama derék kisérletük folytán nem sikerült ez, hogy elfogják az egyesült államok csapatát. Minden körülmények között érdemes atlétáknak mutatták magukat. *Bodor*, a távfutó, néhány nagyszerü formát mutatott és pénteken a 800 méteren 1.56 körül futott. Bodor Budapesten postahivatalnok és a sport lelkes hive, 25½ éves, Kaposvárott született, Magyarországon. *Simon* bankhivatalnok, Budapesten született és itt él, 25½ éves. *Wiesner* müvésznövendék, 21 éves, Moorott született. *Nagy* birósági segéd, 24 éves, sárkereszturi születésü.“

„Az egész csapat előző eredményeit nagyon tulhaladta az itteni formája; és tényleg minden magyar rekordot megjavitottak és rendkivül büszkék arra, hogy egyenlőknek bizonyultak a britt atléták átlagával, ami tényleg a jövőre nézve ambicionálni fogja őket még lelkesebb munkára. Nevezetes, hogy a magyarok nem tudták elérni pénteki for-

májukat, mig a németek nagyot javultak. Senki se sajnálja a teutonoktól a magyarok feletti győzelmet, de nagyon sokan szerették volna, ha a magyarok a pálya-atlétikában még néhány pontot szereztek volna, tekintve, hogy ők derék fiuk és jó atléták."

Ugyancsak a Sporting Life a következőképen irt általánosságban a magyarokról: „A magyarok közül azoknak, akik a pályán és bazinban versenyeztek, nem sikerült aranyérmet nyerni, de ez semmit se von le érdemeikből, mert olyan brilláns formát mutattak, hogy nekünk nagyon rokonszenvezni kell oly emberekkel, mint amilyen Bodor, Somody és Halmay."

Gerentsér.

Folyt. köv.

Versenynaptár.

Augusztus 30. DTE. Debrecen.
Szeptember 6. BAK. Budapest.
Szeptember 6. SzAC. Szeged.
Szeptember 6. TAC. (Temesvár).
Szeptember 8. III. TVE.
Szeptember 8. AAC. Arad.
Szeptember 12—13. BTC. Budapest.
Szeptember 20. ETVE. Eperjes.
Szeptember 27. BEAC. Budapest.
Október 4. MAC. Budapest.
Október 18. KAC. Kassa.
Október 25. MAC. Budapest.

Londoni Olympiád.

(Tizenegyedik nap; péntek.)

A befejezéshez közeledő olympiai versenyek legnagyobb napja a mai. A marathont futják le ma. Annak az óriási reklámnak, amit az angol lapok hetek óta csaptak a versenynek, megvan a hatása. Az angol lapok ugyanis annyira kikészitették a publikumot, hogy a Marathon-futást tekintse a versenyek versenyének, hogy a nép köztudatában a győző már előre mint nemzeti hős szerepel. Minden angol ember szive mélyén reméli és hisz benne, hogy az örökké emlékezetes londoni olympiád legfontosabb versenyét angol ifju fogja megnyerni.

Gyönyörü idő köszöntött be a nagy napon. Mintha csak a cote d'azur alatt lennénk, oly melegen, szinte hihetetlen melegen süt ránk a londoni égen oly ritka vendég: a nap. Az eddig örökké barnás-szürke, füstös égbolt a legszebb kékszinü köpenyeget vette magára. Az ég mosolygós, vidám és napsugaras, de a föld atmosferája nehéz és nyomasztó. A 14 napon át tartó esőzés következtében a föld teli szivta magát nedvvel s most a nap forró sugarainak hatása alatt megindul a párolgás. Valami fojtó szaga van a levegőnek, s valami kesernyés ize.

Már kora délután megindul a népvándorlás a Stadion felé. Az érdeklődés hihetetlen magasra van felcsigázva. A földalatti vasut, melynek végállomása a francia-angol kiállitás főbejáratánál van, az omni- és motorböszök, a motortakszik, cebek és Landsom-ok csak ugy öntik magukból a népek ezreit, amelyek a Stadion bejáratánál összefolynak a gyalogszerrel jöttek végtelen tömegével. A turnikék szakadatlanul brekegnek, a Stadion belsejébe igyekvők nyomása alatt. Tolongás azért nincs. A későbben jövő nem igyekszik másnak eleibe vágni, hanem a végtelen sok kanyarulatu kigyóvonal legvégére áll. A Stadionban csodás látvány tárul az ember elé. Az amfiteatrumszerü, lépcsőzetesen emelkedő nézőhelyek, amelyek olyan sokáig néztek csupaszon a Stadion zöld gyepére, most egy óriási egymásba folyó, hatalmas felületü tompa foltot képeznek, melynek sötétségét csak egy-egy apró pettynek feltünő világos, női nyári toalet tarkitja. Rettenetes embertömeg. S megtörténik az, hogy félháromkor az olcsóbb, majd fokozatosan a drágább helyekre való özönlést szüntetik be. Pedig a bejárónál még legalább 30,000 ember esd bebocsátásért. Négy órakor pedig már a légdrágább helyek is mind eladvák s még egy giniért (26 kor.) sem lehet helyet kapni.

Mindenki ünneplőben és ünnepi hangulatban van. A szócsöves ember, ki különben privát foglalkozásra nézve a „City toast master-e" (városi tósztmester) iros frakkban hirdeti az eredményeket a napfényben ragyogó szócsövén. Lent az arénában folynak a versenyek s bár a végtelen tömeg nézi-nézi őket, látszik, hogy a lelkük s gondolatjuk azoknál vannak, kik a forró országuton, a rekkenő hőségben futnak végtelen utjukon, hazájuk becsületéért, a győzelemért vagy talán — a halálért. Talán a bekövetkezendő angol győzelemben akarnak vigaszt találni, annak ellenében, ami szemük előtt, ott alant lefolyik. Az amerikaiak egyre-másra aratják a győzelmeket angol cousin-jaik felett. A 110 m.-es gátfutás középfutamában *Garrels*, majd *Smithson* mutatja hátát az angol gátfutóknak s milyen messziről. Egyszer felcsillan a remény; *Healy* vezet az amerikai *Rand* előtt. A hetedik gátnál még elől van, de oh! „bad luck" belecsapja a lábát a nyolcadikban s az amerikai szakitja el a hazai gyártmányu angol célszalagot. Az amerikaiak óriási fölényét hirdeti az a körülmény, hogy a gátfutás döntőjébe négy amerikai került. A Stadion északi tribünjén egyszerre csak erős zugás, mintha örömrivalgás hallatszana. A vörös frakkos kikiáltó hirdet valamit. Végig megy az egész soron s tisztán lehet hallani: „Egy angol mfd.-nél T. Jack (Anglia) vezet". Nemsokára megjelenik két ember, óriási fehér vászontáblákkal, melyekre rá van irva, nagy, messziről látható betükkel, hogy Jack vezet. Ezt lassu lépésekkel körülhordozzák, hogy mindenki láthassa. Ezalatt tovább folyik a küzdelem. A keleti részen a rudugrók folytatnak élet-halál harcot, melletük nem messzire *Weisz* Richárd küzdi élete legnehezebb mérkőzését az orosz *Petroff*-al a döntőben. Az első, 10 percel meghosszabbitott menetet birói döntéssel már megnyerte, még egy menet s ha győz, már a második bajnokság is megvan. A publikum ma rendkivül hálás. A rudugrásnál még az amerikaiakat is megtapsolja, bár mindenki a kanadai *Archifaldnak* vagy *Söderström*-nek drukkol, miután az angolok ide még képviselőt sem tudtak kiküldeni. Ebben a sportágban Anglia teljesen letört. A kis *Szathmáry* Kálmán, a magyar rekorder, is most ugrik, de szemmel láthatólag nincs jól diszponálva. A 336 cm.-t még a második kisérletre átugorja, de a 350.5 cm.-el már nem tud megbirkózni. Meglepetést keltett a görög *Banikas*, ki 350.5 cm.-t ugrott. Az idő mulik, a vörös frakkos ismételten hirdeti, hogy 5, 8, 10 ang. mfd.-nél az angol futók vezetnek. Megannyi hatalmas *hurrah!* jár ki érte. Ezalatt Weisz is elvégzi dolgát az oroszszal. Egyik sem esett, de a birói döntés ismét *Weisz* javára szólott. Ha minden jó megy, ma még kétszer szalad fel az árbocra a magyar zászló. Sajnos azonban, csak egyszer szaladt még fel, mert az uszóstaféta — eluszott. Most következik az 1600 m.-es staféta-futás. Először a németek futnak a hollandusok ellen. Szegény sárga szegélyes, hófehér ruhás hollandusok! Ha olyan jól futottak volna, mint amilyen szép a dreszszük, akkor a vaskalapos németek nem verték volna el őket olyan kegyetlenül. Már a sprintnél ki voltak végezve. A mi staféténk már délelőtt elverte a svédeket, akikre igazán ráfért ez a kis memento, mert eddigi sikereik következtében, már igen nagyra tartják magukat. Magyarán mondva, már nagyon hencegtek. A hollandiak sorsára jutott az angol és kanadai staféta az amerikaival szemben. 20—22 yard nagy differencia, különösen akkor, hogy ha tekintetbe vesszük, hogy az angol Yust annyira ki volt futva, hogy ezt a hátralévő távot már csak mászta. Az a 20 yard körülbelül kifejezi azt a távot, amelylyel az angol rövid és középtáv-futási sport az amerikaitól el van maradva. *Hallswel*, nem indult az angol staféténban, mert holnap kell ujra futnia a megsemmisitett negyed angolt.

(Folytatjuk.)

Részletes eredmények:

Elárusitóinkhoz.

Sok panasz érkezvén kiadóhivatalunkba amiatt, hogy a „Nemzeti Sport" a dohánytőzsdék tulnyomó részében már szombaton sem kapható, kérjük sziveskedjenek velünk mielőbb közölni, hogy mennyivel több példányra van szükségük.

A kiadóhivatal.

I. 110 m. gátfutás középfutamai.

Olympiai rekord: 15.4 mp. A. Kranzlein (Amerika); Páris 1900.

I. Középfutam: 1. A. B. Shaw (Amerika); 15.6 mp. 2. E. R. J. Hussey (Anglia). 3. D. W. Walters (Anglia). 4. O. Groenings (Anglia). Az angolok nem voltak igazi ellenfelei az amerikai gátfutónak. Shaw az első gátat már hamarabb veszi s előnyét folytonosan nagyobbitva, könnyen 6 yarddal győz. Négy yarddal harmadik.

II. középfutam: 1. F. C. Smithson (Amerika) 15.4 mp. Olympiai rekord! 2. W. A. Knyvett (Anglia). 3. L. B. Howe Amerika. Smithson szinte repült a gátakon s ellenfeleit rögtön maga mögött hagyta. 6—8 yarddal könnyen nyerve.

III. középfutam: 1. W. M. Rand (Amerika) 15.8 mp. 2. A. H. Healy (Anglia) 3. L. A. Kiely (Anglia). 4. T. J. Ahearne (Anglia). A hetedik gátnál még Healy van elöl, de itt megbotlik a gátban s visszaesik. Az amerikai itt elörenyomul s mellel győz.

IV. középfutam: 1. J. C. Garrels (Amerika) 16.2 mp. 2. C. E. Kinehan (Anglia). Garrels egyszerüen megszökött az angoltól s könnyen 10 y.-al győzött.

Döntőbe kerülnek:

1. A. B. Shaw (Amerika)	15.6 mp.
2. F. C. Smithson (Amerika)	15.4 mp.
3. W. M. Rand (Amerika)	15.8 mp.
4. J. C. Garrels (Amerika)	16.2 mp.

II. 1600 m. stafétafutás előfutamai.

Négyes csapatok részére. A két első egyenkint 200 m.-t, a harmadik 400 m.-t, a negyedik 800 m.-t fut.

1. előfutam: 1. Magyarország csapata (Simon Pál, Wiesner Frigyes, Nagy József, Bodor Ödön). Idő: 3 perc 33.4 mp. 2. Svédország csapata (S. Laaftman, K. Lindberg, K. Stenborg, E. Bjorn).

A svédek kapják a belső pályát, amely nem volt kimérve. A magyarok részéről Simon, a svédek részéről Laaftman indul elsőnek. Simon pompásan startol. 10 m.-nyire a start után már megszerzi a belső pályát s hatalmas finist produkálván, a teret közte és a svédek között mind nagyobbitja s végül 10 yarddal váltja fel Wiesnert. Idő: 22.4 mp. Wiesner nehezen indul s még 60 yard után sincsen teljes lendületben, ugy hogy a legjobb svéd sprinter, Lindberg e távon 5 yardot, majd 100 yard után még egy yardot hoz be. A táv második felében azonban Wiesnert egyenrangu ellenfél, sőt jó finise révén 1 yardot ledolgozik s 5 y. előnynyel váltja fel Nagyot. Idő: 45.2 mp. (Wiesner tiszta ideje 22.8 mp.). Nagy erős iramban indul, de a svéd Stenborg jobbnak bizonyul. 100 m. után a svéd van elöl és előnyét 4 yardra növeli, melylyel vált. Idő: 1 perc 36.4 mp. (Nagy ideje 52 mp.). Bjorn erős tempóban indul, de Bodor csakhamar felzárkózik. Bjorn fokozza az iramot, de Bodor birja s kb. 450 m.-ig vezetetvén magát, előre tör s az élre áll. A svéd hatalmas erölködést visz véghez, hogy a pompásan futó magyart követhesse, a mi a célegyenesig sikerül is neki. Itt vissza esik s Bodor könynyen finiselve, jó adag erövel kézben, 3—4 yarddal nyer. Bodor ideje: 1 perc 56.2 mp.

II. előfutam: 1. Németország (Hoffmann, Eicke Trieloff dr,, Braun). Idő: 3 perc 45.2 mp. 2. Hollandia (E. Koops, J. Hoogweld, V. Henney, B. Evers).

A két német sprinter játszva elbánt a gyenge hollandusokkal. Hoffmann 10 yarddal váltja fel Eicke-t, ez megtoldja még 10-el s Trieloff a német 400-as futó, 10 yarddal jobb lévén, mint hollandi kollégája, Braun 30 y. előnynyel indult Evers előtt, amit folyton nagyobbitva, könnyen győz.

III. előfutam: 1. Amerika (Hamilton, Cartmell, Taylor, Sheppard). Idő: 3 perc 27.2 mp. 2. Anglia (Hawkins, Pankhurst, Montague, Just). 3. Kanada (Lukeman, Budd, Sebert, Parkes).

Lövés után Hamilton van az élen s végigvezetve 2 yard előnnyel küldi utjára Cartmelt, a kanadai előtt, 1 yarddal hátrább az angol. Cartmell pompásan fut s kb. 7 yarddal váltja fel a négert, mig a kanadai és az angol majdnem egyszerre indulnak. A néger óriási lépésekkel törtet előre s 7 yard előnyét 12 yardra nagyobbitja. Sebert és Montague erösen küzdenek a második helyért s az angolnak a finisben sikerül a kanadait 2 yarddal leniselni. Az utolsó amerikai staféta Sheppard egy pillanatra sem teszi kétségessé a győzelmet s bár Just mindent kiad magából, 20—22 yarddal biztosan győz. A kanadai 800-as Parkes, miután hasztalanul küzdött, összeroppant s 40 y. hátránynyal érkezett be.

Döntőbe jutnak:

1. Magyarország	3 p. 33.4 mp.
2. Németország	3 p. 43.2 mp.
3. Amerika	3 p. 27.2 mp.

III. Rudugrás.

Olympiai rekord: 350.5 cm., C. Dvorák (Amerika), St.-Louis 1904.

Világbajnokok:

E. T. Cooke (Amerika)	371 cm.
A. E. Gilbert (Amerika)	371 cm.
3. E. A. Archibald (Canada)	358 cm.
3. C. S. Jacobs (Amerika)	358 cm.
3. B. Söderström (Svédország)	358 cm.
6. G. Banikas (Görögország)	350.5 cm.
6. S. H. Bellah (Amerika)	350.5 cm.
8. Szathmáry Kálmán (Magyarország)	336 cm.

I. csoport: 1. A. E. Gilbert (Amerika) 365 cm. 2. B. Söderström (svéd) 358 cm. 2. E. Archibald (Canada) 358 cm. 4. C. S. Jacobs (Amerika) 350 cm. 5. E. Courtouriotis (görög) 327 cm. 6. B. Evers (Hollandia) 282 cm.

II. csoport: 1. E. T. Cooke (Amerika) 371 cm. 2. G. Banekas (görög) 343 cm. 2. S. H. Bellah (Amerika) 343 cm. 4. Szathmáry Kálmán (magyar) 336 cm. 5. R. Pascarel (francia) 320 cm. 6. C. Silvestrand (svéd) 320 cm. 7. T. M. Jackson (Amerika) 305 cm. 8. Veenhauysen (Hollandia) 287 cm.

IV. Görög-római nehézsulyu birkózás döntője.

(93 kg.-on felül).

Világbajnok: **Weisz Richárd** (Magyarország).
2. A. Petroff (Oroszország).
3. S. M. Jensen (Dánia).

Az összes mérkőzések már szerdán tartattak meg, csak a döntő maradt péntekre, Weisz és Petroff között. A döntő nem volt magas szinvonalu s inkább állásból taszigálták egymást. Az első 7 perc a fogásokért való küzdelem telt el. A biró mintdkettőt megintette a kézzel való szükségtelen ütlegelésért. A 15-ik percben sikerült Weisznak ellenfelét levinni a földre a pokrócon kivül, eredmény nélkül. Az első 20 perc elmulván, tekintve, hogy egyik sem mutatott határozott fölényt, a biró további 10 percnyi birkózást rendelt el. Eredmény azonban most sem éretett el s igy birói döntés szükségeltetett, amely Weisznak kedvezett.

A második 20 perces menet elején az orosz próbált támadni, de sikertelenül és a pokrócra került. Weisz felül került és egy sikertelen fél Nelson-nal próbálkozott. Az orosz durvaság miatt óvást emelt. Ismét lábra állva, a hátra levő időben mit sem produkáltak s mindkettő csak arra fektetette a fősulyt, hogy valahogy a pokrócra ne kerüljön le. A 20 perc elteltével a biró ismét kénytelen volt a menetet 10 perccel meghosszabbitani, amely azonban eredményre nem vezetett. A birói döntés ismét Weisznak kedvezett, s ezzel a világbajnokságot megnyerte.

V. Görög-római középsulyu birkózás elődöntője.

(66.6 kg.-tól 71 kg.-ig.)

F. M. Martenson (svéd) legyőzi A. Andersent (Dánia) 24 perc 20 mp. alatt. Az első 7 perc fogásért való küzdelemben telt el, mikor a dán egy csipő lenditéssel vállaira fektette a svédet. Az esés azonban a pokrócon kivül következvén be, a biró nem itélte meg. A svéd ezentul némi fölénybe jutott. A 20 perc eltelvén, a biró a menetet 10 p.-el meghosszabbitotta. A svéd most már állandó fölénybe jutott s először fél Nelsonnal a pokrócon kivül, majd egy percre rá átforgatással a vállaira fektette a dánt.

M. Anderson (svéd) legyözi J. Josefsson-t (Izland). A svéd támadása erösebb volt s Josefsson már a 3-ik percben a matracon volt. Egy pár sikertelen fogás után az izlandi jutott rövid időre felül. A menet második felében a svéd azonban döntő fölénybe jutott s a birónak a 20 perc elteltével könnyü dolga volt a svédet mint győztest megállapitani.

VI. Marathon futás.

(Táv 42 km. 184 m.)

A befutás sorrendje:
1. Dorando Pietri (Olaszország 2 ó. 54 p. 46.4 mp.
2. J. J. Hayes (Amerika) 2 ó. 55 p. 18.4 mp.
3. C. Hefferon (Délafrika) 2 ó. 56 p. 6 mp.
4. J. Forshaw (Amerika) 2 ó. 57 p. 10.4 mp.
5. A. R. Welton (Amerika) 2 ó. 59 p. 44.4 mp.
6. W. Wood (Canada 3 ó. 1 p. 44 mp.
7. F. Simpson (Canada) 3 ó. 4 p. 28.2 mp.
8. H. Lawson (Canada) 3 ó. 6 p. 47.2 mp.
9. J. F. Svanberg (Svédország) 3 ó. 7 p. 50.8 mp.
10. L. Tewanina (Amerika) 3 ó. 9 p. 15 mp.
11. Nieminen (Finnország) 3 ó. 9 p. 50.8 mp.
12. J. Caffery (Canada) 3 ó. 12 p. 46 mp.
13. W. T. Clarke (Anglia) 3 ó. 16 p. 8.6 mp.
14. E. Barnes (Anglia) 3 ó. 17 p. 30.8 mp.
15. S. H. Hatsch (Amerika) 3 ó. 17 p. 52.4 mp.
16. T. Lord (Anglia) 3 ó. 19 p. 8.8 mp.
17. W.Goldsboro (Canada) 3 ó. 20 p. 7 mp.
18. J. G. Beale (Anglia) 3 ó. 20 p. 14 mp.
19. Nejedly (Csehország) 3 ó. 26 p. 26.2 mp.

A Szt. István-dıj napján.

1. A Szt. István dij győztese: Armada, lov. Cockeram. 2. A bukik tábora a Szt. István-dij lefutása alatt. 3. A totalizatör, a dij lefutása előtt. 4. Dean a turfon 5. A Szt. István-dij finise. 6. Armada, 5 éves s. k. 7. Jönnek már . . . (Az öt forintos hely).

Olympiádunk vezérei.

Gróf Andrássy Géza v. b. t. t.
a MOB. elnöke.

Muzsa Gyula orsz. képviselő,
a MOB. társelnöke.

Gerenday György dr.
a MOB. ügyv. alelnöke.

Lauber Dezső
a MOB. titkára.

20. G. Lind (Oroszország) 3 ó. 26 p. 38.8 mp.
21. W. W. Walker (Hollandia) 3 ó. 28 p. 49 mp.
22. G. Tornos (Svédország) 3 ó. 30 p. 20.8 mp.
23. G. Goulding (Canada) 3 ó. 33 p. 26.4 mp.
24. J. F. Jorgensen (Dánia) 3 ó. 47 p. 44 mp.
25. A. Burn (Canada) 3 ó. 50 p. 17 mp.
26. E. Rath (Ausztria) 3 ó. 50 p. 30.4. mp.
27. R. C. Hansen (Dánia) 3 ó. 53 p. 15 mp.
28. G. Lister (Canada) 4 ó. 22 p. 45 mp.

Feladták: Lynch (Ausztrália) 5 mfd után; Blake (Ausztrália) 5 mfd.; Braams (holland) 4.5 mfd.; Blasi (olasz) 8 mfd.; Reiser (német) s Barett (Anglia) 12 mfd.; Price (Anglia) 17.5 mfd.; Aitken (Ausztrália) 21.5 mfd.; Thompson (Anglia) 15 mfd. és J. Fait (Canada) 15 mfd. után.

A beérkezés után Dorandó Pietri-t szabálytalan segélyben való részesedés miatt diszkvalifikáltak s igy a helyezési sorrend a következő:

Győztes: **J. J. Hayes** (Amerika) 2 óra 55 p. 18.4 mp.
2. C. Hefferon (Délafrika) 2 óra 56 p. 6 mp.
3. J. Forshaw (Amerika) 2 óra 57 p. 10.4 mp.

Eddigi győztesek:

1906. S. Loneas (görög); Athén 39-km. 987 m. 2 ó. 55 p. 20 mp.
1900. M. Theo (francia); Páris 40 km. 225 m. 2 ó. 59 p. 45 mp.
1904. T. J. Hicks (kubai); St.-Louis 39 km. 987 m. 3 ó. 28 p. 53 mp.
1908. J. J. Hayes (Am.); London 42 km. 184 m. 2 ó. 55 p. 18.4 mp

Az őszi idény megnyitása.

Abba az általános atlétikai pangásba, — amely most nyilván a „nagyok“ bámulata következtében bizonyos elfogódás eredménye — felfrissitőleg hat a kisebb egyletek atlétikai tevékenysége. Oly lassan jelentek meg az egyes klubok versenyeinek kiirásai, a nyár pedig épen teljes nyugalomban — a londoni olympiád felé fordult szemlélődésben — telt el, hogy valósággal aggodalommal néztünk az őszi atlétikai idény elé. Bizonyos foku visszaesést jósolt az az egyhanguság, csendesség, amely a budapesti és vidéki pályákon uralkodott a nyár folyama alatt. De most, mikor előttünk áll nagyjában az őszi programm és látjuk a kisebbek megmozdulását, teljesen megnyugodhatunk arra nézve, hogy ez az ősz sem lesz, a versenyzőket illetőleg, qualitás és quantitás tekintetében az előzőeknél szegényebb. Szeged házi versenye és különösen a kassai kerületi verseny a vidéknek fokozott munkásságát jelentik, mult héten Budapesten lefolyt házi versenyek tömege pedig a fővárosi egyletek munkásságáról győznek meg. Ezeken a versenyeken nagyon sok fiatal fejlődésképes erő mutatkozott be, akik komoly tréninggel jelentősebb eredmények elérésére is hivatottak lennének! Junior és hendikep versenyek rendezése volna most szükséges! A FTC. és UTE. tavalyi versenyét most megrendezhetné ismét, tán még nagyobb sikerrel, mint tavaly. Az őszi versenyek terminusainak nagy része már ismeretes, bár még igen sok egylet nincs kiirva. A pestiek közül a BBTE., MTK., Postás, III. KTVE., (FTC., UTE., Typ., MAFC.) azok, amelyek minden valószinüség szerint fognak versenyt rendezni, a vidékiek közül pedig Pozsony, Székesfehérvár, Szabadka, Nyiregyháza, Debrecen (DAAC.) és mások adósak versenyek rendezésével. A mult heti házi versenyek előhirnökei voltak a rohamosan közelgő idénynek, amit augusztus 30-án a Debreceni Tornaegylet országos versenye nyit meg. Itt minden valószinüség szerint már az ugynevezett „nagy ágyuk“ jelenlegi formájáról is tudomást szerezhetünk!

A mult héten lefolyt házi versenyek:

A SPORTKEDVELŐK KÖRE háziversenye a csütörtökön lefolytak közül tán a legsikerültebb volt. A rendezés kipróbált kezekbe volt letéve, az eredmények közül *Tolnai* 100 yardos futása emelkedik ki.

A részletes eredmény a következő:

100 *yardos sikfutás-hendikep*. 1. Tolnai (skrecs) 10.8 mp. 2. Bokor (3 m. előny). 3. Honig (3 m. előny). Tolnai 60 méternél behozza az előnyöket, elhuz és könnyen 2½ méterrel győz.

Magasugrás-hendikep. 1. Tolnai (3 cm. előny) 155 cm. 2. Kelényi (8 cm. előny) 152 cm. 3. Pofferi (8 cm. előny) 151 cm. 4. Barna (0 cm. előny) 151 cm.

402½ *méteres sikfutás-hendikep*. 1. Bokor (15 m. előny) 56.2 mp.2. Kelényi. 3. Bricht.

Távolugrás. 1. Salgó 5.30 méter. 2. Barna 5.05 m. 3. Honig 5.01 m.

½ *angol mértföldes sikfutás-hendikep*. 1. Sonnenfeld (100 m. előny) 2 p. 11.2 mp. 2. Mezey. 3. Sebestyén.

Sulydobás. 1. Baróti 8.45 m. 2. Szegő 7.85 m. 3. Barna 7.74 m.

1500 *méteres gyaloglás*. I. Csortos 7 p. 44.2 mp. 2. Krausz, 3. Pofferi.

Stafétafutás (négyszer 100 méterre). 1. A) csapat (Barna, Bokor, Honig, Salgó) 49.2 mp. 2. Ifjusági csapat.

A TYPOGRAPHIA SPORT-CLUB házi versenye az idén már a második volt, amely szintén a siker jegyében folyt le. Az agilis munkásegylet számos tehetséges athlétával rendelkezik.

A verseny részletes eredményei a következők:

100 *yardos sikfutás*. 2 előfutam után a döntőben. 1. Fischer Marci 11.3 mp. 2. Hauber Ernő. 3. Thienschmied Ede. 7 induló.

Sulydobás. 1. Rosenberg Aladár 8.39 m. 2. Krausz Ármin 8.18 m. 3. Lederer Oszkár 7.73 m. 10 induló.

Magasugrás. 1. Hauber Ernő 145 cm. 2. Mandl Rezső 140 cm. 3. Neumann Ernő 135 cm. 7 induló.

¼ *angol mértföldes sikfutás*. 1. Hauber Ernő 61 mp. 2 Thienschmied Ede. 3. Fischer Marci. 8 induló.

Távolugrás nekifutással. 1. Mandl Rezső 5.14 m. 2. Fischer Marci 4.99 m. 3. Rosenberg Aladár 4.85 m. 10 induló.

1 *angol mértföldes sikfutás*. 1. Thienschmied Ede 5 p. 42 mp. 2. Kállay Jenő. 3. Mand Rezső. 7 induló.

Távolugrás helyből. Rosenberg Aladár 2.50½ cm. 2. Thienschmidt Ede 2.46 m. 3. Fischer Marcii 2.41 m. 11 induló.

220 *yardos sikfutás* (ifjusági verseny). 1. Weisz Aladár 28.4 mp. 2. Neumann Ernő. 3. Neuner Ferenc.

1 *angol mértföldes gyaloglás*. 1. Fekete Lipót 8 p. 36.4 mp. 2. Padian Péter. 3. Ráday Iván. 10 induló.

A klub tiszteletdijáért tartott pontversenyt megnyerte Thienschmied Ede 14 ponttal, második lett Hauber Ernő 13 ponttal, harmadik Fischer Marci 13 ponttal.

A III. KERÜLETI TVE. házi versenye a vasárnapi klubközi verseny próbája volt. Eredmények:

60 *méteres junior futás*. 1. Oderszky Ferenc 7 mp. 2. Fried.

Sulydobás hendikep. 1. Walter Árpád (50 cm. előny) 10.04 m. 2. Gellért E. (350 cm. előny) 10.01 m.

Távolugrás. 1. Oderszky Ferenc 5.63 m. 2. Schmiedeg J. 5.54 m.

Gerelyvetés-hendikep. 1. Oderszky Ferenc (950 cm. előny) 41.70 m. 2. Paulin János (scratch) 41.60 m.

800 *méteres hendikep*. 1. Burger Miksa (10 m. előny) 2 p. 22 mp. 2. Link B. (60 m. előny).

Füleslabdadobás. 1. Guttmann József 20.25 m. 2. Oderszky Ferenc 20.23 m.

Magasugrás. 1. Paulin János 157.5 cm.

Kalapácsvetés-hendikep. 1. Paulin János (5 méter előny) 26.52. 2. Ruda Gy. (5 m. előny) 26.50 m.

400 *méteres futás-hendikep*. 1. Pfeiffer István (100 m. előny) 56.8 mp. 2. Burger M. (scratch).

Hármasugrás. 1. Oderszky Ferenc 11.22 m. 2. Hönich A. 10.90 m.

Diszkoszvetés. 1. Walter Árpád 30.99 m. 2. Paulin János 30.69 m.

Távolugrás (helyből). 1. Stoits György 276 cm. 2. Klein Sándor 265 cm.

1500 *méteres sikfutás-hendikep*. 1. Müller Milán (40 m. előny) 4 p. 51 mp. 2. Hönich Antal (scratch).

A NEMZETI SPORT-CLUB Szent-István napján a tattersalban lévő pályáján tartotta meg első háziversenyét szép számu hölgyközönség előtt a következő eredményekkel:

I. 100 *méteres sikfutás*. 1. Rékey László (3 m. előny). 2. Reich Ede (0 m. előny). 3. Stobbe Ernő (0 m. előny). Idő 12.4 mp. Erős küzdelem.

II. *Diszkoszvetés*. 1. Palócz Mátyás 30.15 m. (8.5 m. előny). 2. Tanyay Zoltán 29.70 m. (0 m. előny). 3. Zádory Zoltán 28.30 m. (3.5 m. előny).

III. *Helyből távolugrás*. 1. Lassingleitner József 277 cm (30 cm. előny). 2. Reich Ede 273 cm. (10 cm. előny). 3. Zádory Zoltán 272 cm. (0 cm. előny).

IV. 200 *méteres sikfutás*. 1. Feldmann Gyula (0 m. előny). 2. Stobbe Ernő (0 m. előny). 3. Rékey László (6 m. előny). Idő 25.6 mp. Feldmann jó beosztással 2 méterrel nyer.

V. *Helyből magasugrás*. 1. Tanyay Zoltán (0 cm. előny) és Reich Ede 129 cm. (5 cm. előny). 3. Zádory Zoltán 124 cm.

VI. *Távolugrás*. 1. Feldmann Gyula 547 cm. (5 cm. előny). 2. Rékey László 540 cm. (8 cm. előny). 3. Sugár István 535 cm. (0 cm. előny).

VII. 400 *méteres sikfutás*. 1. Tanyay Zoltán (előny nélkül). 2. Bezás Vilmos (15 m. előny). 3. Weszelovszky Andor (25 m. előny). Idő 60 mp. Jó hendikep.

VIII. *Magasugrás.* 1. Sugár István 155 cm. (0 cm. előny). 2. Feldmann Gyula 150 cm. (0 cm. előny). 3. Grochmann Mór 145 cm. (20 cm. előny). Sugár I. jó stilussal rendelkezik.

IX. *Sulydobás.* 1. Palócz Mátyás 1070 cm. (250 cm. előny). 2. Radó Mór dr. 1040 cm. (220 cm. előny). 3. Zádory Zoltán 1030 cm. (0 cm. előny) és Tanyay Zoltán 1030 cm. (90 cm. előny).

X. 1500 *méteres sikfutás.* 1. Palócz Mátyás (120 m. előny). 2. Sugár László (180 m. előny). 3. Moskovits Sándor (70 m. előny). A nap legszebb versenye. Palócz erős finis után 2 méterrel győz a szépen futó Sugár L. ellen.

CSEPELEN a Weisz Manfréd lőszergyári kaszinójának sport-osztálya esütörtökön szintén házi versenyt rendezett, mely igen jól sikerült. A verseny kitünő rendezéséért az elismerés Stern Richárd igazgatót, a Ferenc József-rend lovagját illeti meg, aki mellett Rosta Géza főmérnök, Farkas József dr. és Rosenberg Manó dr. jeleskedtek. Szép tiszteletdijakat adtak: Stern Richárd, Erichsen A. M., Deutsch Vilmos, Kodar Jenő és Freyler Béla igazgatók. *A versenyt társasvacsora követte, amelyen a Csepeli Atlétikai Klub megalakitását határozták el.* Az eredmények a következők:

100 *méteres futás.* 1. Székely Gyula 11.4 mp. 2. Megyes Zsigmond.

Magasugrás. 1. Gross Károly 150 cm. 2. Rosta Géza.

Távolugrás. 1. Gross Károly 5.30 m. 2. Hoffmann Sándor.

Sulydobás. 1. Hoffmann Sándor 9.20 m. 2. Megyes Zsigmond.

Diszkoszvetés. 1. Hoffmann Sándor 29.60 m. 2. Megyes Zsigmond.

2000 *méteres mezei házi verseny.* 1. Rosta Géza 6 p. 20 mp. 2. Kálmán Emil. 3. Székely Gyula.

100 *méteres uszás.* 1. Riedl Károly 1 p. 18 mp. 2. Goldstein Gyula.

1500 *méteres uszás.* 1. Erichsen A. M. 2. Riedl Károly. 3. Kempel András.

EDINGHBURGH-ban volt mult szombaton az amerikaiak utolsó szereplése és pedig az Irish (ir) American AC.-nak, az olympiádon közreműködött atlétái és Skócia között. A skótok nem tudták legjobb embereiket kiállitani. Sem Hallswell, akinek régi lábbaja ismét kiujult, sem Fairbairn-Crawford, sem Stark, a kiváló skót sprinter nem indult s igy az ir-amerikaiak könnyü szerrel 7:4 arányban győztek. Eredmények:

I. ½ *ang. mfd. sikfutás.* 1. M. W. Sheppard (Amerika) 2 p. 1.4 mp. 2. Burton (skót). Tetszés szerint nyerve. II. 100 *yard sikfutás.* 1. Robertson (Amerika) 10.4 mp. 2. R. Cloughen (Amerika). 3. R. C. Duncan (skót). Mellszélességgel nyerve. III. *Kalapácsdobás.* 1. L. Talbott (Amerika) 51.99 m. *Skót rekord!* IV. 1 *ang. mfd. sikfutás.* 1. Jamienson (skót) 4 p. 36.8 mp. 2. Mc Gough (skót). A két amerikai Coe és Sullivan lemaradt. V. 220 *yard sikfutás.* 1. R. Cloughen (Amerika) 23.8 mp. 2. L. Robertson (Amerika). 3. Duncan (skót) 1 yarddal nyerve. VI. *Magasugrás.* 1. H. F. Porter (Amerika) 180 cm. Nem ugrott tovább. VII. *Távolugrás.* 1. D. J. Kelly (Amerika) 654 cm. 2. C. H. Wilson (skót) 625 cm. VIII. 120 *yard gátfutás.* 1. C. J. Bacon (Amerika) 16.8 mp. 2. Haligan (skót). IX. *Sulydobás.* 1. T. R. Nicolson (skót) 12.93 m. 2. L. Talbott (Amerika) 12.51 m. X. 4 *ang. mfd. sikfutás.* 1. A. Duncan (skót) 20 p. 52.6 mp. 2. S. Stevenson (skót) Bonhag (Amerika) feladta. XI. ¼ *ang. mfd. sikfutás.* 1. *Young* (skót) 52.6 mp. 2. J. B. Taylor (Amerika, a néger) 52.6 mp.

A TYPOGRAPHIA SC., mint értesülünk, az ősz folyamán 10 km.-es országuti junior gyalogló és atlétikai futóversenyt rendez.

A DEBRECENI TORNA-EGYESÜLET által 1908 augusztus 30-án délután 3 órakor nagyerdei sporttelepén rendezendő országos atlétikai verseny feltételei. Versenyszámok: I. Bocskai serleg vándordij. (Védő a Magyar Atlétikai Club egy győzelemmel.) 1. 100 yardos sikfutás. 2. ¼ ang. mf. sikfutás. Tiszteletdij. 3. 1 ang. mf. sikfutás. Tiszteletdij. 4. Magasugrás. 5. Távolugrás. Tiszteletdij. 6. Sulylökés. 7. Diszkoszvetés. Tiszteletdij. II. Kultuszminiszter vándordija. (Védő a Magyar Atlétikai Club egy győzelemmel.) 8. 4×100 m. stafétafutás. III. József kir. herceg vándordija. (Védő a Debreceni Torna-Egyesület egy győzelemmel.) 9. Magasugrás ötös csapatoknak. IV. Debreceni pénzintézetek vándordija. (Védő a Debreceni Torna-Egyesület egy győzelemmel.) 10. Sulylökés ötös csapatoknak. Általános feltételek. Dijazás: az 1—7. számokban a győztesnek diszitett ezüst-, a másodiknak nagy ezüst-, a harmadiknak ezüst-, a negyediknek bronz-érem. A 8—10. számokban a győztes csapat tagjainak nagy ezüst-, a második csapat tagjainak ezüst-érem. Az 1—7. sz. versenyek egyéni nyilt versenyek és egyuttal összetett versenyt is képeznek a Bocskai serleg vándordijért, melynek feltételei külön közöltetnek az egyutáni, vagy három sorrend nélküli győzelem szükséges. Nevezési dij az 1—7. sz. versenyekben egyénenként és számonként 3 kor.; a 8—10 sz. versenyekben csapatonként és számonként 10 kor. Nevezési határnap augusztus 24. A nevezések és tétek Zöld József egyleti titkár cimére (Debrecen, Hajó-utca 10.) küldendők. Tét nélkül, vagy elkésve érkezett nevezés feltétlenül érvénytelen. A versenyek a MASz. szabályai szerint rendeztetnek, részt vehet azokon minden hazai sport-egylet amateur-gentleman tagja. Debrecen, 1908 julius hó. Jánossy Zoltán s. k., ügyv. elnök. Zöld József s. k., titkár.

KIIRÁS. A Budapesti III. kerületi Torna- és Vivó-Egylet 1908 szeptember 8-án, délután ½3 órakor, a III. kerülti határ-utcai pályán tartandó országos athletikai versenyének föltételei: I. 60 méteres sikfutás junioroknak. II. Sulydobás (Handicap). III. Gerelyvetés. (Svéd gerelylyel). Elsőnek tiszteletdij. IV. Távolugrás. V. 800 méteres sikfutás. (Handicap.) VI. Füleslabdadobás. VII. Kalapácshajitás. VIII. Füleslabdahajitás. Elsőnek tiszteletdij. IX. 400 méteres sikfutás. Bajnokok kizárva. X. Hármasugrás junioroknak. Elsőnek tiszteletdij. XI. Diszkoszvetés. XII. 1500 méteres sikfutás. Elsőnek tiszteletdij. Nevezési zárlat szeptember 3-án van. Nevezések a tétttel együtt Ruda Győző egyl. titkárhoz (III., Vihar-utca 21. sz.) küldendők. A versenyen a MOTESz. szabályai mérvadók, azzal a különbséggel, hogy a sulydobás és kalapácshajitás 213 cm., a diszkoszvetés 250 cm. átmérőjü körből, a gerelyvetés pedig tetszés szerinti nekifutással vonaltól történik.

Szerkesztői üzenetek.

F. G. 1. Mannó Miltiades most állandóan Münchenben tartózkodik s a festőakadémián képezi tovább művészi készséget. 2. Bruckner Lajos a bécsujhelyi katonai akadémia növendéke lett. Változott viszonyaik lehetetlenné tették mindkettőjüknek a komoly tréninget s e két kiváló erő végleg elveszett a magyar sportra nézve. 3. A nyugati kerület nevezéseiről még mi sem tudunk semmit, kisérje figyelemmel lapunkban a MLSz. hivatalos rovatát, ott meg fog jelenni. U. i. Már meg is jelent.

HIVATALOS RÉSZ.

A m.kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium.
278 1908 szám.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Balázsy András Pált, az ujpesti állami főgymnasiumhoz rendes tornatanitóvá kinevezte.

Budapest, 1908 augusztus hó 11.

A miniszter meghagyásából
eln. titkár helyett
Schindler,
miniszteri titkár.

Ifjusági Labdarugók Szövetsége. Alakult 1903-ban. Beiratási dij 5 korona, az egyletek tagdijat nem fizetnek. Szövetségi értesitő „Nemzeti Sport“. Helyiség: Lidó kávéház (VI. ker., Andrássy-ut 61.) különterme. Ülések vagy összejövetelek minden hétfő és szombat este. Hivatalos órák e két napon ½8—½10-ig. Irásbeli megkeresések a *titkár*, pénzküldemények a *főpénztáros cimére* küldendők. *Tiszteletbeli elnök*: betöltetlen; *elnök*: Zoltán Béla; *alelnökök*: Goldstein János, Schneider Béla: *főtitkár*: Müllender Sándor; *titkár*: Friedmann Mór (VII, Király-utca 24. I. 12.); *főpénztáros*: Gerő Ferenc (VII., Király-utca 48. I. 11.); *pénztáros*: Ritter József; *főjegyző*: Holló Ágoston; *jegyzők*: Meinhart Antal, Neumann Béla; *háznagy*: Juhász Mihály; *ellenőr*: Kohári Dezső; *számvizsgálók*: Gorup Ferenc, Kiss Árpád. Várady Lajos; *szöv. kapitány*: Horváth János; *szöv. képviselő*: Müllender Sándor (VII., Dob-utca 108. I. 4.); *intéző-bizottsági elnök*: Schneider Béla; *a birói szakiskola elnöke*: Vámos Soma.

A birói szakiskola f. hó 19-én vizsgáztatott, Koch Lajos gyakorlati vizsgára, Ritter József és Medgyesi József ujabb vizsgálatételhez utasittatott.

Az ujonnan megválasztott igazgató-tanács f. hó 22-én tartotta első ülését. A jegyzőkönyv felolvasása után Böhm Kálmán szöv. biró kérvénye tárgyaltatott. Az igazgatótanács jóváhagyta az intéző-bizottság határozatát. Ezuán következett az uj intéző-bizottság megválasztása, melynek tagjai lettek: Harsányi Dezső, Hollósi Gyula, Zsigmondi János, Gerő Ferenc és Dernovits István. A folyó ügyek tárgyalása után az elnök berekesztette az ülést.

Kivonat az intéző-bizottság f. hó 24-iki üléséről:

Hollósi Gyula bejelenti Gerő Ferenc összeférhetetlenségi esetét, miután fenti nem lehet a szabályok szerint tisztikari és intéző-bizottsági tag. Miután Gálfi János terjedelmes beadványában megfellebbezte az intéző-bizottság határozatát, s időközben a KSC. is visszavonta kizárását, ha fentnevezett KSC.-vel ügyét rendbe hozza és az ILSZ. pénztárába a kiadatás cimén 2 kor.-át lefizet, a KTE. részére azonnal kiadható. Az aug. 31-iki intéző-bizottság elé beidéztetnek ezuton: Fekete Vilmos, Kraml és a ISC. I. csapatának kapitánya, továbbá Konya II. ISC., Horváth János szöv. biró, Altmann, Schwarc MTE., Pálfi, Wurfer, Wind-

passinger, Boldizsár LTE., Pálfi, Boldizsár játékjoga felfüggesztetik. A MIHK. beadványának tárgyalására kiküldetett: Hollósi Gyula, Müllender Sándor és Horváth János. A Hajdu—Lackovits ügyet, miután fentiek az MLSz részére kiadattak, mint tárgytalant az int. biz. napirendről levette s az irattárba helyezi el. Fábri László az Egyetértés SC. részére kiadható 60 f. lefizetése után. A rákosszentmihályi pálya hitelesitése miatt egy bizottság küldetett ki. Az igazgató-tanács szeptember 5-ére egybehivatik. Igazoltattak a következő bajnoki mérkőzések: Föv. TC. i. cs.—MIHK. 3:2, LTE.—Föv. TC. 6:2, LTE.—BAK. 1:0, MTE.—MSE. 10:0, Rákosszentmih.—BSC. 3:1, FT. Kör—Rákosszentmihályi S. és MK. 2:2, Megyeri Sport-Club—FT. Kör 5:1.

Igazolt szöv. mérkőzések:

Föv. TC. i. cs. lemondott a MIHK. II. javára. Rákosszentmihály SMK. II. 1:0, MTE. II.—MSE II. 8:0, FTC i. cs.—KSC. II 2:1, MTE II.—ISC. II. 8:0, MSC. II.—FT. Kör II. 5:2, FT. Kör II.—Rákosszentmihály 1:1, LTE. II.—MIHK. II. 4:0 nem igazoltatott, miután LTE. igazolatlan játékost szerepeltetett. A mérkőzés megsemisittetett és MIHK. II. javára iratott a 2 pont 0:0 eredménynyel, s LTE. II. pontjaiból büntetésből még egy pont levonatik.

Magyar Labdarugók Szövetsége. ***Elnök:*** **Kárpáti Béla (IX., Ferenc-körut 41.)** ***Alelnökök:*** **Steiner Hugó (V., Akadémia-utca 9.) (Ujlaki Tégla- és Mészégető RT.) Füzessery Zoltán dr. (Andrássy-ut 48.)** ***Főtitkár:*** **Malecki Román (VI, Andrássy-ut 48. II. 10.) Hivatalos órák minden szerdán este 7—8-ig az Edison-kávéház külön termében.** ***Titkár:*** **Cseke Gyula (II., Csalogány-u. 7.)** ***Jegyző:*** **Bakó Gyula (lak. VI. Béke-utca 20.).** ***Pénztáros:*** **Glauber József (IV., Deák Ferenc-u. 5. Iparbank.)** ***Ellenőr:*** **Olgyay István dr.** ***Intéző-bizottság:*** **Oprée Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik. A birák bizottságának elnöke: Füzessery Árpád dr.** ***Ülések:*** **VI., Teréz-körut 24a. sz. Edison földszinti külön termében tartatnak.**

Kivonat az intéző-bizottság augusztus hó 19-én tartott ülése jegyzőkönyvéből.

A Fővárosi Ramblereknek győri és pozsonyi nyári szereplése alkalmából felmerült ügyében a bizottság a következő határozatot hozta:

Ernst József MTK. játékosa megdorgáltatott, s a csapatban résztvett következő játékosok: Bihari, Szendrő, Ellinger, Kürschner, Biró, Weisz Gyula, Vida II., Kertész, Korda, Döme, Grosz Ferenc, Weinber és Schlosser megintettek.

Grünwald Miksa a BAK. játékosa a BAK.—UTE. tavaszi bajnoki mérkőzésen a birót sulyosan megfenyegette és a biráskodásáért rosszhiszeműséggel vádolta meg a mérkőzés közben, ezért — valamint — mert két izben Győrött és Pozsonyban a játékjogának felfüggesztése tartalma alatt játszott: 1908. évi december hó 31-ig a játékjoga felfüggesztetett.

Az osztályozó mérkőzésekben felmerült költségek megtérítésére a BAK.-nak 9 korona 40 fillér, a Typographia Sp. C.-nak 9 korona 60 fillér kiutaltatott.

Cseke Gyula titkár.

Vidéki kerületi bajnoki mérkőzések sorsolásának eredménye. **Öszifordulo:**

Északkerületi:

Szeptember 20. ETVE.—Kassai Munkás TE.
Október 11. Kassai Munkás TE.—Kassai AC.
Október 18. Kassai AC.—ETVE.

Nyugatkerületi:

Szeptember 20. Pannónia PEFE.—Pozsony Ujvárosi LE.
Szeptember 27. Győri Egyetértés—Pozsonyi TE.
Október 11. Pozsonyi TE.—Pannonia PEFE.
Október 25. Győri Egyetértés—Pozsonyi Ujvárosi LE.
November 8. Pannonia PEFE.—Győri Egyetértés.
November 15. Pozsonyi TE.—Pozsony Ujvárosi LE.

Keletkerületi:

Szeptember 13. Kol. AC.—Marosvásárhelyi Sp. E.
Szeptember 20. Kol. FC.—Marosvásárhelyi Sp. E.
Szeptember 27. Kol. Ker. Ak. Sp. C.—Kol. Vasutas Sp. C.
Október 4. Kol. Vasutas Sp. C.—Kol. Football-Club.
Október 11. Kol. FC.—Kol. AC.
Október 18. Marosvásárhelyi Sp. E.—Kol. Ker. Ak. Sp. C.
Október 25. Kol. Vasutas Sp. C.—Kol. AC.
November 8. Kol. Keresk. Ak. Sp. C.—Kol. FC.
November 15. Marosvásárhelyi Sp. E.—Kol. Vasutas Sp. C.
November 22. Kol. Atl. C.—Kol. Keresk. Ak. Sp. C.

Délkerületi:

Szeptember 13. Kaposvári AC.—Aradi AC.
Szeptember 20. Aradi postás—Szegedi AC.
Szeptember 27. Kaposvári AC.—Bácska Szab. AC.
Október 4. Aradi AC.—Aradi postás.
Október 11. Szegedi AC.—Bácska Szab. AC.
Október 18. Aradi postás—Kaposvári AC.
Október 25. Aradi AC.—Szegedi AC.
November 1. Bácska Szab. AC.—Aradi postás.
November 8. Szegedi AC.—Kaposvári AC.
November 15. Bácska Szab. AC.—Aradi AC.

A pályaválasztás joga a baloldalon álló egyesületeket illeti meg.

Cseke Gyula titkár.

Igazolások 1345-töl 1507-ig.

Az Aradi Postás Sp. E.: Kornis Árpád; — Fekete 11.: Balázs József, Holländer Sámuel, Fodor Ármin, Ritter Imre, Balázsovics János, Gál Ernő, Fodor Manó, Hoch Menyhért, Klein Henrik, Klein Ferenc, Koch Géza, Muschel János, Martinovics Ede, Reichmann Zsigmond, Róth Sándor, Seidner Mór, Veresházi Antal, Klein József és Klein Mór, a „Fekete 11" részére igazolhatók nem voltak, miután a nevezetteket a Fővárosi TC. nem adta ki; — Tisztviselő SE.: Jancsó Károly; — Ferencvárosi SC.: Angyal József, Ricsula Gy. Lajos, Endl Antal, Neubrun Hugó, Kolajnik József, Kohári Dezső, Pikril (Puskás) Emil, Hogl Géza, Kapasi Károly, Kiss Árpád, Kartay János, Török Ferenc, Dominák Lajos, Leiner Izidor, Steiner József ETC. részére igazolhatók nem voltak, miután a nevezetteket az egyesületeik nem adták ki; — ETC.: Altmann László, Osztl Lajos; — Ferencvárosi SC.: Ábrahám J. Kálmán, Rein Izsó, Lindmayer János, Watzberger József, Kurovszky József, Birkner József, Staffel János, Geiger Gyula, Tóth Gyula, Bernáth Gyula, Izsák Árpád, Barizs János, Fekete Vilmos, Németh István, Vass Péter, Morillák Ferenc, Hunyadi Mátyás, Bottlök Antal, Landauer Miklós, Polány Márton, Fodor Antal, Fodor László, Szivák Dezső, Virág Antal, Loydd László, Osznovits Sándor, Sama Károly, — Laczkovits Gyula és Hajdu Lajos Ferencvárosi SC. részére igazolhatók nem voltak, mivel nevezettek ILSz-i kiadási záradékát nem Böhm Kálmán irta alá; — Kurcveil Oszkár ETC. részére igazolható nem volt, miután a nevezettet a Föv. TC. nem adta ki; — III. ker. Torna- és VE.: Gallina Antal; — Budapesti Labdarugó Ifjak: Steiner József, Volcsik Lajos, Müller János, Kittler Antal, Terezsák Károly, Stoffer Sándor, Stoller Ede, Schulcz Károly, Koszits György, Czáha Károly Lajos, Hudy Albert, Hovatin János, Stevula István, Steiner Márton, Kis József, Ágics Márton, Rauscher Károly; Battik Jánosnak a BLI. részére való igazolási kérelmének irásban történt visszavonása tudomásul vétetett; — Budapesti Labdarugó J.: Danklházi István, Csorba Antal, Hazafi Árpád, Maulich József, Piller István, Balogh Vilmos, Rözner Vilmos, Grega Nándor, Gollik István, Reiner Jenő, Bolgár Ferenc, — Müller Gyula a BL. Ifj. részére igazolható nem volt, mivel nevezettet a Föv. TC. nem adta ki; — a Föv. TC.: Nagel Mihály, Klucsnik Imre, Malek Ferenc; — Beimel Miksa és Rozmann József a Győri Egyetértés részére igazolhatók nem voltak, mivel nevezetteket a Föv. TC. illetve az UTE. nem adták ki; — Győri Egyetértés: ifj. Payer Imre; — KAOE.: Horváth Károly (BTC.-ből), Vágó Jenő az UTE.-ből); — Vivó- és AC.: Balassa Jenő, Zsoldos Andor, Zádor Béla, Siposs Jenő, Schiller Leó, Velkovics Nándor, Dückstein Zoltán, Schwarcz Dezső, Ladányi Ödön, Biedermann Ármin, Schwarcz Arnold, Würdiger Mózes, Wollner Zsigmond, Sajó Ödön, Bleier Jenő; — Déri Andor és Goldmann Benő a V. és AC. részére igazolhatók nem voltak, mivel nevezetteket a MAFC. illetve a MUE. nem adták ki; — Vivó- és AC.: Weisz Dezső, Bozsenyik József, Berger Adolf, Nadel Armin, Drahos Jenő, Török Ignác, Kohuth Lipót, Bloch Gyula, Storch Miksa, Hirsch Zsigmond, Fohn Zsigmond, Friedmann Bernát, Grosz Gyula, Büchler Sándor, Ángyán Károly, Bloch Lajos, Sándor Ignác, Schindler Nándor, Molnár Károly, Steiner Sándor, Steinitz Ármin, Ober Henrik, Straszner Ferenc, Seligman József, Katz Ábrahám, Berger Imre, Bükös János, Poszovetz Jenő, Kasparek Lőrinc, Tamás István; — Egyetértés Sp. C.: Hautzinger Károly, Steigerwald János, Juhász Lajos, Neumann Ernő, Nagy János, Milviusz Béla, Karch Rezső, Menovits Dezső, Peterlongó Jószef Gyémánt Mihály, Zmeskál Ágoston, Nagy Gyula, Sztik Károly, Füstös István, Szednicsek Ferenc, Deiszler János, — Bozsenyik József az Egyetértés Sp. C. részére igazolható nem volt, mivel előzőleg már az ETC. részére igazoltatott; — Egyetértés Sp. C.: Kovács Elemér (a MAFC.-ből), Fuchs Ferenc, Vizmathy Vilmos, — Németh János és Franzenzovics Lajos az Egyetértés Sp. C. részére igazolhatók nem voltak, mivel nevezettek az Ifj. LSz. illetve a MUE.-ből nem adattak ki; — Nemzeti Sp. C.: Radó Mór, Zdenek Rezső, Sterba István, Schenk Sándor (KAOE.-ből), Ulbrich Győző, Moskovics Soma; — Jancsó Károly a Budai TK. részére igazolható nem volt, mivel előzőleg a Tisztv. LE. részére igazoltatott; — Sportkedvelők K.: Csecsotka Károly, Löbl Dani Gyula,

Tolnai Sándor, Kirschbaum Dávid, Szücs Dezső, Zádor László, Barna József, Tóth Sándor; — BAK.: Székely Sándor (MTK.-ból), Mieselbacher Lipót (a MTK.-ból); — MAC.: Fecht Pál (FTC.-ből); — Magyar TC.: Schmideg Jenő (Föv. TC.ből), Koppel Sándor (Föv. TC.ből), Varga Tihamér, Strasser Jenő, Nagy Lajos, Böhm Kálmán, Józsa Miklós, Monus Miklós (a Föv. TC.ből), Fehér Vilmos, Deutsch Dezső, Weszler Oszkár, Gerstl Sándor, Klein Rezső, Bandler Pál, Koltai Jenő, Koltai Ernő, Weszler Pál, Horváth Sándor, Lippert Dénes; — MAC.: Homonnay Ernő; — Ferencvárosi Sp. C.: Darázs József, Menyhárt Antal, Izsák Károly, Fehér Béla, Stumpf Mátyás; — Vivó- és AC.: Klingenberg József (Föv. TC.-ből), Fischer Ármin, Nussbaum Arnold, Blau Sándor, Kurzer Alfréd, — Ábrai Jenő a V. és AC. részére igazolható nem volt, mivel nevezettet a Föv. TC. nem adta ki; — MTK.: Müller József (BAK.-ból), Róth Vilmos; — ETC.: Hauer Rudolf (Föv. TC.-ből), Goldstein Károly, Lucchesi Róbert, Kaufmann Antal, Spiller Arthur; — a Vivó- és AC.: Ábrai Vilmos, Rott Gyula, Hámos Jenő, Lukács József; — ETC.: Poremba Ferenc; — a Bp. III. ker. Torna- és VE. Kemenszky József, Goldstein Károly, Wieszt Ferenc.

A fenti igazolásokra vonatkozólag az egyesületek a megjelenéstől számított 8 napon belül tehetik meg észrevételeiket, illetve óvásaikat.

Cseke Gyula, titkár.

FOOT-BALL

kizárólag magyar készitmény.

Saját mintáink, erős marhabőrből, tartós kézi varrással, a valamennyi legfinomabb angol **vörös gummihólyaggal** ellátva, 5-ös nagyságban.

„Villám" 9 kor., „Turul" 10 kor., „Verseny" 11·50 kor., „Győztes" 13 kor., „Hunnia" 16 kor., „Kincsem" 4 nagys., iskola-football-labda 7·50 kor., „Kincsem" 2. nagys., gyermek-football-labda 5 korona.

„Football-cipő" marhabőrből, kitünő szabás és erős kézi varrással **párja 15 korona.**

Nagy választék: Football játékhoz tartozó összes felszerelésekben. Továbbá nagy raktár: Lawn-Tennis-, Golf-, Cricket- és Croquet-játékokban, tornaszerek-, vívóeszközök-, vadászati-, halászati-, turista-felszerelésekben stb. stb.

Teljes felszerelésnél árkedvezmény!
Kereskedőknek előnyárak!
Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Zubek Bertalan és Társa

sportcikkek áruháza

Budapest, IV., Muzeum-körút 29. sz.

Lapunk zárlata

kedden délben *van, miért is kérjük a közleményeket eddig beküldeni. Közlésre alkalmas sportképeket szivesen veszünk.*

A szerkesztőség.

MINDEN VERSENYBEN GYŐZTES
A VALÓDI

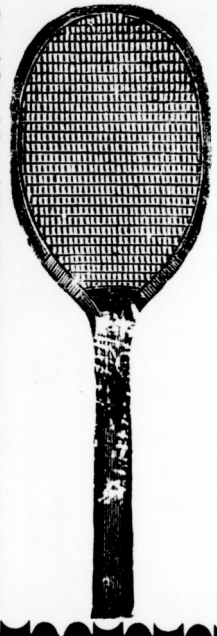

GYERTYA MINDIG GYUJT
MONOPOL: S. ERBEN & ARNOLD FRIEDMANN. WIEN I

WEINBERGER IZIDOR

sport-üzlete

BUDAPEST, V., Városház-tér 2. sz. földszint fölépesö 1. sz.

Lawn-tennis, football és athletikai sporteikkek rendkivül előnyös beszerzési forrása.

Kizárólag

!! Magyar gyártmány !!

2 kg. **diszkosz** . . .	K	**8.—**
2 „ ugyanaz hitelesitett	„	**10.—**
2 „ **füles labda** . .	„	**9.—**
2 „ ugyanaz hitelesitett	„	**11.—**
5-ös **Diadal football** . .	„	**7.30**
5-ös **Rambler football** .	„	**10.—**
7¼ kg. **Vasgolyó** . . .	„	**3.—**
7¼ „ ugyanaz hitelesitett	„	**3.50**
Gerely	„	**4.—**
ugyanaz hitelesitett .	„	**4.50**
Svéd gerely	„	**5.—**

Saját gyártmányu VIVŐSZEREK egyedüli nagybani szállitója.

: KÉPES ÁRJEGYZÉK :
NGYEN ÉS BÉRMENTV E:

=SPORT LÁBBELI=
KÜLÖNLEGESSÉGEK.

-TENIS, AUTO, SPORT-CZIPŐK
CHASALLA-SANDALOK,
=LÁBSZÁR VÉDŐK,=
LOVAGLÓ-CSIZMÁK,=
=VADÁSZ-CZIPŐK.=

GERŐ ADOLF

KOSSUTH-LAJOS UTCA 4.

FŐHERCZEG UDV. SZÁLLITÓ.=
KIVÁNATRA ÁRJEGYZÉK BÉRMENTVE.

A CHASALLA JEGYÜ
=CZIPŐNEMÜEK EGYEDÜLI ELÁRUSITÓJA.

VI. évfolyam. 1908. augusztus 29. 35. szám

AZ AUTOMOBIL

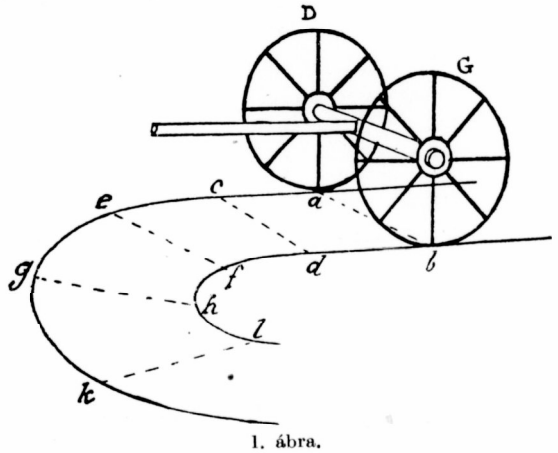
a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

A differenciál.

Az automobilnak vannak egyes részei, amelyeknek működési módjáról az átlag-automobilistának rendszerint halvány sejtelme sincsen. Aki már az automobil vezetésében jártasságot szerzett s némiképpen érti a gázmotor működését, az már beavatott automobilistának képzeli magát, s ha valamit nem is tud, bölcsen hallgat, nehogy kollégái, akik előtt műkifejezésekkel természetesen rettenetesen dobálódzik, megtudják, hogy hát tudása igen gyenge alapon áll. Az automobilnak ilyen titokzatos része a differenciál. A nyiltan kérdezősködőknek s azoknak, akik féltik szaktekintélyüket s azért nem kérdezősködnek, szolgáljanak a következő sorok felvilágositással, az érdekes szerkezetre vonatkozólag.

Lássuk mindenekelőtt a differenciál céljét. Tudjuk, hogy a fordulóknál lép működésbe, de miért nincs más kocsinak is differenciálja?

A külömbség az, hogy közönséges kocsi kerekei huzott és nem hajtott kerekek. Ha a közönséges kocsi egyenes utirányból fordulóba jön, akkor a belső G

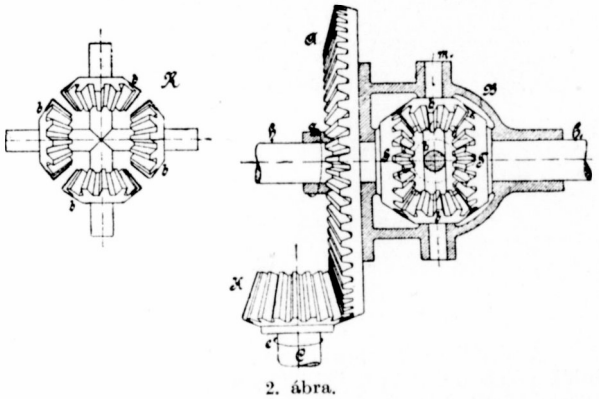

1. ábra.

keréknek ugyanazon idő alatt kell „b“-ből „l“-be jutni, mint a B külső keréknek a-ból k-ba, vagyis a külső kerék ugyanazon idő alatt nagyobb utat ir le, más szóval sebesebben mozog. A huzott kerékpárnál, tehát a közönséges kocsinál ennek nincs is semmi akadálya, mert mindegyik kerék teljesen függetlenül mozog a másiktól.

Másként áll az ügy a hajtott keréknél. Ha ezekkel akarnánk fordulót venni akkor — mivel mindkét kerék egyenlő gyorsan mozog, — a kisebb utra kényszeritett belső kerék csuszni fog. Ezt a csuszást természetesen a legjobb pneumatik sem tartja ki s ezért egy oly szerkezetre volt szükség, amely egyenes pályán a két kereket egyenletesen hajtja, fordulónál azonban lehetővé teszi azt, hogy a külső kerék gyorsabban mozoghasson a belsőnél.

Ilyen szerkezetet differenciálnak nevezünk. A differenciál alkalmazásánál a hátsó tengelyt két részre osztjuk (2. ábra) és mindegyik tengelyfél kupkerékben végződik. A két kupkerék között és velük kapcsolódva egy kereszten négy (esetleg két) tengelyük körül szabadon forgó kupkerék van elhelyezve, (2. ábra), amelyeknek ágyazata szilárdan össze van kapcsolva a D hajtott nagy kúpkerékkel. Kardanos kocsit tételeztünk fel, melynél a „K“ kardanos tengelyen lévő kúpkerék hajtja a hátsó tengelyt. A működés módja a következő:

2. ábra.

K kúpkerék mozgásba hozza a D nagy kúpkereket, amelylyel együtt forognak a b, b, b, b kis kúpkerekek a hátsó tengely körül. E kis kúpkerekek egyenes irányu menet esetén, mint egyszerü fogak szerepelnek, amelyekkel a két féltengely teljesen egyenlő

Benoidgáz világitás

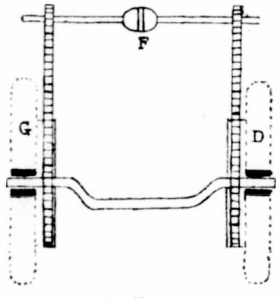
kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fütés, világitás, vizszivattyuzás. Legkedveltebb világitási mód. Teljesen tüzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Gyár: ARAD.

Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.

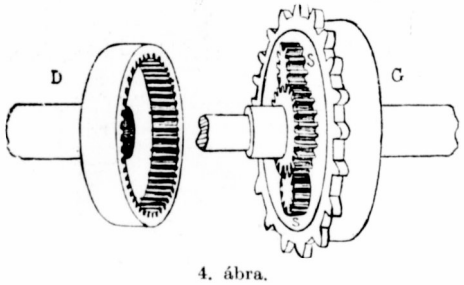
Főraktár; Budapest, VI., Andrássy-út 17.

fordulatszámmal mozgásba hozatik. Ha azonban az egyik hátsó kerék valamely fordulónál a belső körbe kerül, ugy nagyobb ellenállásra találva, lassabban fog forogni a másikkal szemben. Ha lassubbodik, úgy azonnal nyomást gyakorol a kis kúpkerekekre, amelyek a kocsitengely körüli forgásuk gyorsaságát most csak ugy tudják fentartani, ha saját tengelyük körül is forogva legördülnek a belső keréktengely kúpkerekén. A kis kúpkerekek ezen saját tengelykörüli mozgásuk által azonban viszont a külső tengely kúpkerekének fogaira nyomást gyakorolnak, amely e tengelyt gyorsabb forgásra kényszeriti. Amely arányban tehát az egyik kerék mozgása lassubbodik, oly arányban kell a másiknak gyorsulni vagyis a fordulás már most abroncs és kerék épségének veszélyeztetése nélkül keresztülvihető.

3. ábra.

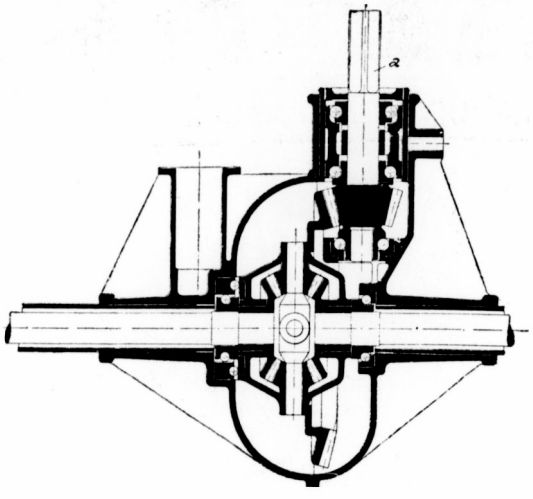
Teljesen hasonlóan működik a differenciál a lánchajtásu kocsiknál (3. ábra), csakhogy itt az egész differenciál melléktengelyre van elhelyezve, amelyről ismét láncokkal hajtjuk a hátsó tengelyt. A differenciálnak általunk leirt szerkezete a legszokásosabb, lehet azonban homlokkerekek segitségével is differenciált szerkeszteni (4. ábra), amely szerkezet főképp motorkerékpároknál nyer alkalmazást.

4. ábra.

A differenciál működése, mint emlitettük, fordulók vételénél vétetik igénybe, de mivel sem automobillal, sem másféle járművel teljesen egyenes irányu mozgást nem tudunk létesiteni, hanem az ugynevezett egyenesirányu haladás is csupa nagysugaru görbék összeségéből áll, a differenciál ugyszólván folytonosan működik. E folytonos igénybevétel természetesen megköveteli egyrészt, hogy a legkitünőbb anyagból legyen készitve, másrészt, hogy kellő gondozásban részesitsük. Minthogy teljesen zárt szekrényben van elhelyezve, körülbelül szekrénye magasságának feléig olaj és kenőcs keverékével szokás megtölteni. A kenőszer pótlása aszerint, amint higabb vagy sürübb, gyakrabban vagy kevésbé gyakran eszközlendő. Általában 500—1000 kilométer megtétele után már célszerü a pótlás.

A differenciálnál üzemzavar csak valamely fog törése által állhat elő, ez azonban elég ritka eset.

5. ábra.
Egy modern cardankocsi hátsó tengelye differenciállal.

A differenciál először az angol *Starley* alkalmazta 1878-ban tricykliken. Automobilra először Bollé père alkalmazta 1879-ben, „La Mancelle“ néven ismeretes hires gőzkocsiján.

Automobilnaptár.

Augusztus 23. Mont-Pilati hegyi-verseny.
Auguszt. 29—30. Mont-Ventouxi hegyi-verseny.
Szeptember 1—15. A L'Auto kiskocsi serlege.
Szeptember 3. A Mitteldeutscher Automobil-Club türingiai túrautja.
Szeptember 6. Bolognai meeting. (Coppa-Florio—Targa-Bologna).
Szeptember 12. Brooklandi meeting.
Szept. 15—30. Piacenzai teherkocsi verseny.
Szeptember 17—20. Hollandi túraverseny.
Szeptember 20. Semmeringi-verseny.
Szeptember 27. Chateau-Thierry hegyi-verseny.
Október 3. Brooklandi verseny.
Október 3—11. Lipcsei *motorjármü-kiállitás* és vásár.
Október 11. Gailloni hegyi-verseny.
Október 11—18. Nemzetközi utügyi kongresszus és kiállitás Párisban.
Október 20—31. Az Oesterreichischer Automobil-Club teherkocsi versenye.
Október 23—24. „Graphic“ Trophy és a Royal Automobil-Club gyorsasági versenye a Man-szigeten.
November 26. Az Automobile-Club of America Grand-Prixje, Savannah.
November 28—december 13. Párisi Salon luxuskocsi kiállitása.
December 22—29. A Párisi Salon haszonjármü kiállitása.

LAURIN & KLEMENT gyárt
motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.
MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELO
Budapest, IV., Semmelweiss-utca 9. sz.

Versenyek.

AUTOMOBIL PRÓBAMENET „BERLIN KÖRÜL". A Német Kerékpáros Szövetség a mult héten rendezett Berlin körüli kerékpárversenyét egy motor- és kiskocsiversenynyel kötötte össze, amelynek célja a motoros járművek gazdaságosságának megállapitása volt. Ez okból a pontozásnál az elhasznált tüzelőanyagnak a szállitott teherhez való aránya döntő szerepet játszott, mig a sebesség maximuma 25 kilométerrel volt elérhető. A verseny másik célja a tüzelőanyagok összehasonlitása volt. Érdekes és következményeiben fontos, hogy a leggazdaságosabb üzemet a benzolos járművek érték el. Az ut hossza 250 kilométer volt és Potsdamból Oranienburgon, Köpeniken és Zossenen át Klein-Machnovba vezetett.

Minthogy a kiskocsik vevői tulnyomórészt olyanok, akiknél a kocsik fentartási költsége igen fontos szerepet játszik s akiket esetleg éppen a fentartási kölségek nagysága riaszt vissza egy motoros jármü vásárlásától, az ilyen próbamenetek megbecsülhetetlen szolgálatot tesznek az automobilizmusnak. Mindenki által hozzáférhető eredményeik ugyanis mutatják, hogy a kellő gyártmány (esetleg tüzelőanyag) választásával a fentartási költségek minimumra redukálhatók a rendes igényeknek megfelelő kocsiknál. A kocsiknál természetesen nem szabad 40—50 kilométernél nagyobb sebességet követelni, de tekintve használati céljukat, ez teljesen felesleges is.

Az érdekes verseny eredményei a következők:

I. csoport. 5—8 l. e. kocsik.

1. Dr. Allmers R., 5,9 l. e. Hansa	pontszám	66,28
2. Römpler Fritz, 5,9 l. e. Hansa	„	52,05
3. Wagner Felix, 5,9 l. e. Oryx	„	50,37
4. Marten Eduard, 7,0 l. e. Adler	„	49,12
5. Thost Guido, 6,7 l. e. Dion Bouton	„	48,27
6. Golliasch Károly, 5,9 l. e. Oryx.	„	46,39

II. csoport. Maximálisan 5 l. e. kocsik.

1. Reichstein C., 3,4 l. e. Brennabor	pontszám	67,32
2. Müller C., 4,3 l. e. Adler	„	66,00
3. Finke W., 4,3 l. e. Adler	„	59,70
4. Voigt Miksa 3—4 l. e. Brennabor	„	56,39
5. Huber J., 3,9 l. e. Turicum	„	55,76
6. Langkutsch Kurt, 4,6 l. e. Adler	„	54,80

III. csoport. Maximálisan 8 l. e. benzol-kocsik.

1. Hackmann A., 5,9 l. e. Hansa	pontszám	71,01
2. Wegner P., 5,95 l. e. Oryx	„	68,89
3. Lehmann H., 5,91 l. e. Dürkopp	„	63,38
4. Bahnemann H., 5,91 l. e. Piccolo	„	61,85
5. Borgwardt M., 7,68 l. e. Dürkopp	„	50,12
6. Stratemann C., 6 l. e. Dürkopp	„	36,55

IV. csoport. Triciklik.

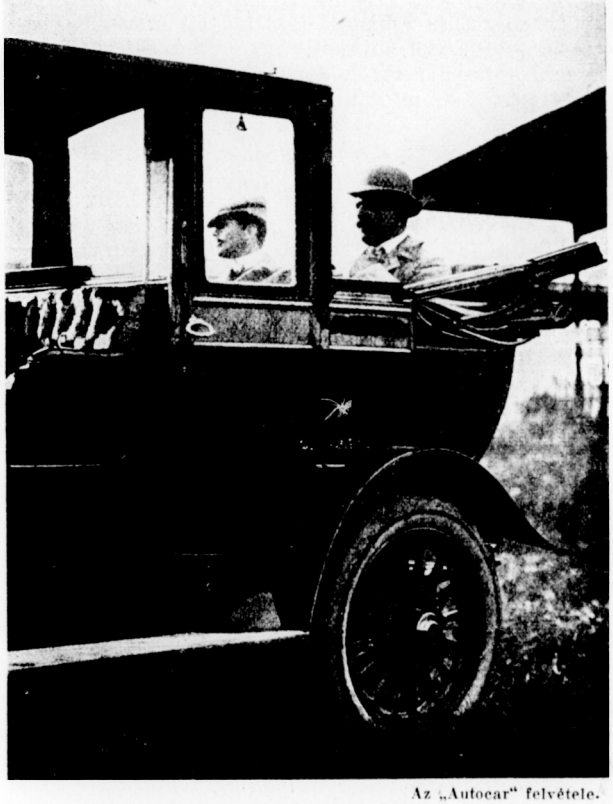
1. Panknin C., 1,5 l. e. Fabr. Nat.	pontszám	36,03
2. Thießler P., 3,3 l. e. Phänomobil	„	33,45
3. Willsch J., 1,9 l. e. Magnet	„	30,00
4. Körner B., 1,5 l. e. Magnet	„	26,75
5. Panknin Fr., 1,5 l. e. F. N.	„	25,02
6. Schubert P., 1,7 l. e. Magnet	„	21,25

V. csoport. 2 l. e. felüli motorkerékpárok.

1. Thiede, Wilh., 3 l. e. Göricke	pontszám	33,56
2. Cerf H., 3,2 l. e. F. N.	„	26,27
3. Döhn H., 3,07 l. e. N. S. U.	„	24,45
4. Schröder Eug., 4,3 l. e. Laur. és Klem.	„	24,82
5. Kernchen Rich., 3 l. e. Saj. gyártm.	„	24,57
6. Thiele Ferenc, 3 l. e. Dürkopp	„	23,05

VI. csoport. Maximálisan 2 lóerős motorkerékpárok.

1. Colombo Albert, 1,6 l. e. Motosacoche	pontszám	33,51
2. Manthey G. F. 0,81 l. e. Manthey	„	32,91
3. Emmermacher C., 1,6 l. e. Motosacoche	„	25,85
4. Meinecke Rich., 1,6 l. e. Motosacoche	„	25,06
5. Audemars Ed. 1,6 l. e. Motosacoche	„	22,77
6. Gregory B., 1,6 l. e. Motosacoche	„	22,41

Az „Autocar" felvétele.

Teck Ferenc herceg és Gróf Zichy Béla Rezső, a Magyar Automobil Club alelnöke visszatérőben egy kirándulásról a brooklandi pályára.

COPPA FLORIO—TARGA BOLOGNA. A Bolognai Automobil-Club által rendezett nagy olasz versenyektől alig egy hét választ el bennünket s ennélfogva máris megkezdődött a külföldi és olasz érdeklődők vándorlása a verseny főhadiszállása, Bologna felé. Itt emlitjük meg, hogy a rendező egyesülettől vett értesitésünk szerint azoknak, kik a versenyt meg akarják tekinteni, az egyesület azonnal mérsékeltáru vasuti jegyet bocsát rendelkezésére. Tekintettel a verseny közelségére, már a starthelyek kisorsolása is megtörtént és pedig következőképpen:

I. Coppa Florio.

1. Lorraine-Dietrich I (Duray).
2. Motobloc I (Pierron).
3. Mors I (Jenatzy).
4. Fiat I (Lancia).
5. Bayard-Clement I (Gabriel).
6. Itala I (Cagno).

Hornyák Ferenc és társa
VI., Szondy-utca 55. sz.
motorok, kis typusu automobilok, mechanikai alkatrészek gyártása. Garage és javitó-mühely.

7. Lorraine-Dietrich II (Minoia).
8. Motobloc II (Gauderman).
9. Mors II (Demogeot).
10. Fiat II (Nazzaro).
11. Bayard-Clement II (Hautvast).
12. Itala II (H. Fournier).
13. Lorraine-Dietrich III (Trucco).
14. Mors III (Garcet).
15. Fiat III (Wagner).
16. Bayard-Clement III (Fritz Shepard).
17. Itala III (Piacenza).

E névsorban csak a Rigal helyett szereplő Shepard neve tünik fel, mint uj versenyzőé. Shepard egy ameriaki amateur, aki midőn Rigal két héttel ezelőtt karját törte, felajánlotta szolgálatait a Bayard-Clement-cégnek.

II. Targa Bologna.

1. Diatto-Clément (Primavesi).
2. Franco I (Buzio).
3. S. P. U. I (Piccoli).
4. Bianchi I (Tomaselli).
5. Züst I (Maggioni).
6. Isotta-Fraschini (Saudini).
7. Junior I (Tamagni).
8. Lorraine-Dietrich (Parran).
9. Berliet (X . . .).
10. Fiat (Valentin).
11. Daracq (Airoldi).
12. Itala I (Ravetto).
13. Franco II (Cariolato).
14. S. P. A. II (Cassoli).
15. Bianchi II (Bronbilla).
16. Züst II (X . . .).
17. Junior II (Radice).
18. Itala II (Pizzagalli).
19. Bianchi III (X . . .).
20. Junior III (Galli).

Lapunk a verseny után részletes tudósitást és fényképfelvételeket fog a versenyről közölni.

AZ OSZTRÁK AUTOMOBIL-CLUB TEHERKOCSI VERSENYE, melyet julius hóban kellett volna megtartani, az osztrák kereskedelemügyi minisztérium védnöksége mellett, f. évi október hó 20—31-ig fog megtartani. Tekintetbejövő szempontok e teherkocsiversenynél az üzembiztonság és az üzemanyag-fogyasztás. A verseny az összes explóziós motorokkal felszerelt kocsik számára nyilt. A kocsiknak és mellékkocsiknak a hivatalos előirásoknak megfelelőknek kell lenniök és megterhelve maximálisan 9000 kilogramm sulylyal birhatnak. Az üzemanyagtartánynak egy napi használatra elegendő üzemanyagot kell tartalmaznia.

Az üzembiztonság tekintetében a 2500 kg.-on felüli haszonsulylyal biró kocsiknál egy 800 kilométeres köruton, a 2500 kg.-on alól haszonsulylyal biró kocsiknál egy 1200 kilométeres köruton történik. Az omnibuszok minden ülőhelynek megfelelőleg 100 kg. sulylyal fognak megterheltetni.

Minimális sebességek a következők:

haszonsuly	vasabroncsu kocsiknál	gummiabroncsu kocsiknál
1000	—	18
1500	—	16
2000	12	15
2500	10·5	13·5
3000	9	12
3500	8·5	11·5
4000	8	11
5000 és azon felül	7	10

Motorvonatoknál 7 kilométer vasabroncsozat esetén és 9 kilométer gummiabroncsozat esetén.

Üzleti motortricyklik számára 22 kilométer.

A verseny rendes dijazásán kivül a közös hadügyminisztérium és az osztrák póstaigazgatóság is tüztek ki 2—2 dijat a szakmájuknak megfelelő különleges feltételekkel.

A VOITURETTEK NORMANDIAI DIJA cim alatt ismeretes verseny a mult héten folyt le a Caen—Beyens—Tilly sur Sulles—Caen-i 62 kilométeres utvonalon a Grand Prix des Voiturettes szabályzata alapján. A verseny teljes távja 4 kör, vagyis 248 kilométer volt. Az első körben Bac (Werner) vezetett 70 kilométeres tempóban, a második körben már Guillemin (D'Avaray) és Barian (Alcyon) igen közel jutottak Bac-hoz, amit utóbbi 82 kilométeres sebességének köszönhetett. A harmadik körben még mindig Bac (Werner) vezetett d'Avaray (Guillemin) és Barriaux előtt, de már a negyedik körben Barriaux lefőzi versenytársait és 27 mp. különbséggel győz. Végeredmény: 1. *Barriaux* (Alcyon, Dunlop Pneumatik) 2 óra 49 p. 25. mp. Átlagos sebesség 88 kilométer. 2. Bac (Werner) 2 óra 49 p. 52.4 mp. 3. Meaurix Saint Mare (Arie's) 2 óra 54 p. 51.4 mp. 4. Gassier (Werner) 3 óra 38 p. 6.2 mp. 5. Farcy (Grégoire) 4 óra 5 perc.

Megjegyzendő, hogy e versenyt nem elzárt uton tartották meg.

A főversenyen kivül voltak még következő versenyei a meetingnek:

85 m/m. hengerfuratu négyhengeresek versenye. 1. Pellecat (Ariès) 2 óra 47 p. 21.6 mp. 2. Line (Darracq) 3 óra 11 p. 12 mp.

Eladásra szánt kocsik versenye. 1. Perrot (Arnées) 2 óra 47 p. 48 mp.

A regularitás diját a Bac által vezetett Werner-kocsi nyerte meg.

A PÁRIS-TENGERPARTI MOTORCSÓNAK-VERSENY a mult héten nyert befejezést. A versenyeket a tenger nyugtalansága meglehetősen zavarta, azonban a Páris-tengerparti túraut, melyet a csatlakozók folytán egyre növekedő motorcsónak-flotilla megtett, remekül sikerült. A csónakok I. osztályában *Isabella-Gnome* győzött, a II. osztályban *Voltigeur*, a III-ikban *Scheherezade*.

Augusztus hó 24-én Le-Havre-ból, az első ver-

Kempelen Béla családtörténeti (genealógiai) irodája :: és címerfestészeti müintézete.
Budapest, VI., Rózsa-utca 71. (Andrássy-ut mellett.)
Nemesség, címerek, előnevek (külföldieké is) kikutatása. Cs. és kir. **kamarási** stb. **ősfák** egybeállitása. Minden **nemesi ügy** (nemesség átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elintézése. **Címereknek** (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vésése, égetése, himezése papirra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre csontra, bronzra, márványra stb., **családfák, ősfák,** családi **krónikák** megszerkesztése és megfestése.

BENZINT bármely szerkezetü **automobilok** és **motorok** részére, **foltisztitási célra, hydrurt, gazolint, ligroint világitási célra,** nemkülönben **PETROLEUMOT, ÁSVÁNYKENŐOLAJOKAT, PARAFINT, MOTORKÉKOLAJAT** legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállit a **MAGYAR PETROLEUM-IPAR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körut 53. szám.**

seny szinteréről Trouvillebe mentek a csónakok. Az itt rendezett hadicapet *„Le Chevalier“* nyerte meg. A folytatólagos versenyek végeredményeként a legnagyobb pontszámot *Isabella-Grome* kapta.

A SEMMERING-VERSENYRE eddig tizenegy nevezés érkezett s ezek között 5 Laurin & Klement és 5 Mercedes. Poege Willy, a verseny multévi győztese szintén résztvesz a versenyen.

Különfélék.

A GLYCERIN MINT FAGYÁSGÁTLÓSZER. A hütőviz befagyásának megakadályozására szolgáló szerek közül mindenesetre elsősorban a glycerin érdemel figyelmet, mivel a különféle szerek közül eddig ez bizonyult még a leghasználhatóbbnak. A glycerin magatartására nézve igen érdekes részleteket közöl a „Commercial Motor“, melyekkel a következőkben ismertetjük meg olvasóinkat:

A viz fagypontját leszállitó keverékek előállításánál igen fontos, hogy ezen keverék ne tartalmazzon olyan részeket, amelyek a vékony csövecskékben lecsapódnak és eldugulásokat okozhatnak. Ez különösen motoros teherkocsiknál fontos, mert ezeknél gyakrabban vesszük igénybe a teljes munkaerőt, mint a túrakocsinál.

A nyers glycerin nem alkalmas hütőkben való használatra, mivel rendszerint 10% natriumsót tartalmaz; fajsulya 1·31, a natriumsókon kivül még 10% vizet és szerves alkatrészeket tartalmaz. A keverékhez desztillált kristálytiszta glycerin használandó, melynek tiszta glycerintartalma 98—99·5, szemben a 80% glycerintartalmu nyers glycerinnel. Ezen tiszta desztillált glycerin fajsulya 1·260; körülbelül 0·1 só és 0·9% viztartalmu. Ezen összetételü glycerin nem okoz lerakódásokat a csövekben, amint a gyakorlat mutatta, még teljes elpárolgás esetén sem.

Igen fontos annak megállapitása, nem-e tartalmaz a keverék maró savakat vagy egyéb maró alkatrészeket, amelyek a csöveket megtámadhatják. A tiszta glycerin ment minden maró alkatrésztől és a kisérletek egész sora, amelyeknél 20%-os, 93°-os glycerinbe helyeztek öntött vasat és acélt, sárgarezet, vörösrezet és vulkanizált kaucsukot, bizonyitja, hogy a tiszta keverék abszolut neutrális magatartást tanusitott.

Teljesen tiszta, desztillált glycerin Angliában valamely szappangyárból nagyban véve, 60 fontba kerül tonnánként. Kissebb mennyiségben véve, ára a szállitás és a csomagolás tetemes költségeivel drágul, amiért is nagyobb társaságok számára feltétlenül ajánlatosabb a nagybani vétel. A következő tabellán a legszokásosabb keverékek fagyáspontjai és egyéb adatai vannak összeállitva s amelyek alapján az egyes éghajlati viszonyoknak megfelelő keverék kikereshető.

A heverék glycerin tartalma %-ben	A heverék fajsulya 16° Celsiusnál	Fagypont	Forrpont
5	1·J123	—3	100°
10	1·0145	—4	101°
15	1·0330	—6·4	101·5°
20	1·0409	—9	102°
25	1·0400	—11	102·5°
30	1·0750	—12	103°

Rendes körülmények között 20%-os glycerintartalom megfelelő. Ez a keverék a fagypontot —9°-ra szállitaná alá és kb. 4 liter glycerint igényel egy 20 liter hütővizet tartalmazó hütő számára. Ára körülbelül 8·75 korona volna.

Igen fontos tudnunk, milyen időközökben kell a glycerint a hütőben cserélni. Minthogy a glycerin forrpontja magasabb a vizénél és ezzel arányosan párolgása is sokkal csekélyebb, a glycerin és viz keverékénél mindig a viz fogy hamarabb. Ha pld. az emlitett 20%-os oldatot vesszük és térfogatának ¼-ére kondenzáljuk és 19 órán át 99° C. hőmérsékleten tartjuk, azt fogjuk látni, hogy a glycerinveszteség csupán 0·4%.

A glycerin alkalmazásánál készitsük el a keveréket mindig előzőleg és öntsük a kész keveréket a hütőbe, mialatt a gép működik. Semmiesetre sem szabad a glycerint a viz előtt az üres hütőbe önteni, mivel a glycerin nagyobb fajsulyánál fogva a hengerek hütőköpenyeiben visszamarad és igy a szabad keringést akadályozza. A glycerin szabadon érintkezik a hengerfalakkal, viz hiányában igen könnyen felmelegedhetik. Ezen csekély elővigyázat alkalmazásával a glycerin mindig, mint megbizható fagyáspótló fog szerepelni.

A FIATMŰVEK KÖZGYÜLÉSE nagy többséggel köszönetet szavazott a meggyanusitott vezetőségnek, eddigi működéseért a felmentvényt megadta és mély sajnálatát fejezte ki a felügyelő bizottság és igazgatóság leköszönése felett. Ezen demonstrációval szemben azt hisszük a Fiat-cég üzletvezetése iránt támadt kételyek legutolsó maradványa is eloszolhatik. Az egész Fiat-válság a távolból tekintve, azt a benyomást kelti, mintha néhány megijedt részvényes, biztatva a Fiat-cég üzleti konkurrenseitől, okozta volna a cég hirnevének mindenesetre ártó kampagnet, mely utóbb birói vizsgálatra is okot adott.

A TRIESZTI „ALBA“-GYÁR egyelőre beszüntette üzemét, azonban nincs kizárva, hogy találkozik majd vállalkozó, aki a cég rekonstrukcióját kezébe veszi s akkor természetesen ujból felveszik az üzemet. Valóban sajnálatos, hogy ezen elismert konstrukcióju járműveket gyártó cég oly hamar jutott üzleti nehézségekbe.

Hirek.

A HENRIK HERCEG-VERSENY ÉS MAGYARORSZÁG. *Zichy* Béla Rezső gróf nagyszerü terve, melyet mult számunkban ismertettünk, élénk visszhangra talált a *Magyar Automobil-Club* vezetősége és az összes magyar automobilisták körében. A klub sportbizottsága már e napokban fog ülést tar-

„Automobilia“
első magyar PNEUMATIC javitó mühely. Elsőrangu nyersanyag, leggondosabb vulcanizálás.
BUDAPEST, VI., Szeregesen-utca 56. sz.
Sürgönycim: AUTOMOBILIA. Távbeszélő 105—08.
Mühelyünket szept. 1-én Vörösmarty-u. 20. helyezzük át.

tani, hogy a túraut magyar részének utvonalát alaposan megvitassák. A tulajdonképpeni döntő ülés e tárgyban a semmeringi hegyiverseny alkalmával a Semmeringen lesz, ahol a Magyar Automobil-Club sportbizottsága, Zichy Béla Rezső gróffal az élén, teljes számban lesz együtt, hogy a Császári Automobil-Club és az Osztrák Automobil-Club kiküldött képviselőivel együtt e terv részletei felől megállapodásra juthassanak.

Még teljesen a kezdet kezdetén vagyunk és máris érezteti üdvös hatását e terv automobilistáink körében. Számosan a hir hallatára kijelentették, hogy a versenyen okvetlenül résztvesznek és igen sokan jelentették ki, hogy az előkészitési és felügyeleti munkálatokban feltétlenül részt kivánnak maguknak.

Mintha ez a túraut teremtve volna arra, hogy automobilizmusunk tespedő életébe egy kis friss mozgást hozzon, azt a mozgást, amely egy jövőbeli élénkebb életnek kezdete.

Érdekes és örvendetes, hogy éppen most, amidőn egy ilyen nagyszabásu túraut eszméjével foglalkozunk, a magyar utépitésügy élén egy oly férfiu áll, akinek müködése a legnagyobb mértékben kedvez az automobil-túrisztikának. Az a lázas sietség, amelylyel ezelőtt utat utra épitettünk anélkül, hogy garanciánk lett volna arra, hogy a használható állapotban, azaz a meglevőknek jó állapotban való tartására helyezi a ker rendelkezésünkre állottak volna, elmult. *Hartig* Sándor miniszteri tanácsos, azon helyes elvből kiindulva, hogy az utak csak akkor felelnek meg hivatásának, ha jók, most már nem uj utak épitésére, hanem a meglévőnek jó állapotban való tartására helyezi a fősulyt. Az utóbbi időben azért általában konstatálhatjuk is utjaink javulását, s ha majd nagyszámu német, osztrák stb. túrakocsi átvonul országunkon, reméljük egyszer s mindenkorra vége szakad ama rémmeséknek, amelyek utainkról a nyugati országokban forgalomban vannak.

A Henrik herceg túraut utvonalára vonatkozólag máris megindultak itt a kombinációk, de bármelyik tervet is vizsgáljuk, szinte feltünik, mennyire kedvezően lehet az etappokat beosztani. Az egyik kombináció szerint az utat következőképp lehetne beosztani:

Berlin—Boroszló	325	kilométer	(kerekszámban)
Boroszló—Zsolna	315	„	„
Zsolna—Kassa	250	„	„
Kassa—Budapest	265	„	„
Budapest—Bécs	252	„	„
Bécs—Salzburg	303	„	„
Salzburg—München	140	„	„
	1850	kilométer	(kerekszámban)

Amint látjuk, ugy a teljes táv, mint pedig az egyes napi túrák távja megegyezik azon intenciókkal, amelyek a Henrik herceg-verseny rendezőségét vezetik. Az ez évi napitúrákkal szemben ezen túrák valamivel kisebbik volnának, s ezt kivánják is, ami pedig az egész távot illeti, ugy ez Bécs és München között még tetszés szerint hosszabbitható, bár alig hisszük, hogy a rendezők a mult évinél hosszabb versenyt akarnának.

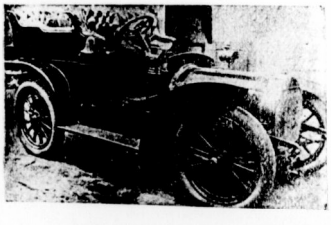
A PÁRISI UTKONGRESSZUS alkalmával október hó 11-én Párisban utügyi kiállitás is fog tartatni, amelyen az utépitésre vonatkozó térképek, modellek, gépek, készülékek és egyéb tárgyak fognak kiállittatni. A kiállitás három különböző osztályt tartalmaz. *I. osztály.* Minták, térképek, rajzok és értekezések. Ezen osztályban utitérképek, épitési és fentartási költségeket, továbbá a forgalmat, az épités és fentartási módokat tárgyaló kimutatások, utépitési modellek és az utépitést tárgyaló irodalmi kiadványok vétetnek fel. *II. osztály.* Anyagok és szerszámok. Ezen osztályban kiállithatók kövezőanyagok, kátrány, faburkolat, aszfalt különböző burkoló anyagok és az ezek kipróbálására szolgáló készülékek. *III. osztály. Forgalom és üzem.* Ezen osztályban kerekek, abroncsok, csuszástgátlók stb. Utjelzőkészülékek stb. vétetnek fel.

A LIPCSEI AUTOMOBILVÁSÁR. Az október hóban megnyiló lipcsei automobil-kiállitás és vásár bejelentési terminusát szeptember hó 1-ig hosszabbitották meg a rendezők. Már eddig is nagyszámu gyár és vállalat jelentette ki részvételét. Az összes nagyobb német müveken kvül az osztrák *Laurin & Klement, Reichenberger A. F., Puch*, a francia *Berliet, Bayard-Clement, Renault, Michelin*, a belga *Fabrique Nationale*, az olasz *Hisa*, a svájci *Turikun* stb. fogják gyártmányaikat kiállitani.

A NÉMET AUTOMOBILADÓ KUDARCA. A német pénzügyminiszter által előirányzott 3.500.000 márka bevétellel szemben a német automobiladó a lefolyt évnegyedben csak 1,586.457 márkát eredményezett, tehát a tényleges eredmény körülbelül 2 millió márkával (57%-al) maradt el az előirányzott bevétel mögött.

A PIACENZAI AUTOMOBIL-KIÁLLITÁS a mult héten nyilt meg a külföldi klubok és az olasz kormány képviselőinek jelenlétében. A kiállitás különösen olasz motoros járművekben igen gazdag és minthogy a kiállitott járművek közvetlenül megvehetők, az üzletmenet kielégitő.

Használt elsőrendü gyártmányu **automobilok**

állandóan raktáron vannak

Kozma Mihály-nál

Budapest VIII., Tavaszmező-utca 8.

KOZMA KOCSIGYÁR Alapitási év: 1882.

Mielőtt személy-, jelzálog- v. épitési kölcsön iránt intézkednék kérjen díjtalanul prospektust.

MELLER L. EGYED

BUDAPEST, IX. ker., Lónyai-utca 7. szám.

Telefon-Interurban 46—31.

A SZÉKESFŐVÁROSI

M. KIRÁLYI ÁLLAMRENDŐRSÉG FŐKAPITÁNYI HIVATA'ÁNAK

GEPEREJŰ JÁRÓMŰVEKRE VONATKOZÓ HIVATALOS KÖZLEMÉNYE

HATÁROZAT.

ad 27459. szám, fk. I. 1908. **Herceg Turn-Taxis Egon** ur feljogosittatik 3172. motorszámu, 16—20 lóerejü, Bayard-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén voló forgalombahozására, továbbá vezetője, Kolár József jogosult automobilvezetésre. Automobilfolyószám 507.

Budapest, 1908 augusztus hó 14-én.

—

ad 27460. szám, fk. I. 1908. **Wikus Károly ur** feljogisittatik 15628. motorszámu, 15—20 lóerejü, Pauhard-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalombahozására; továbbá ugyancsak ő jogosult automobilvezetésre. Automobilfolyószám 509.

Budapest, 1908 augusztus hó 14-én.

—

ad 27461. szám, fk. I. 1908. **Tyavoda János,** ki folyó hó 13-án automobilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosittatik a székesfőváros területén automobilvezetésre.

Budapest, 1908 augusztus hó 14-én.

—

ad 27462. szám, fk. I. 1908. **Konditz Béla,** ki folyó hó 13-án automobilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosittatik a székesfőváros területén automobilvezetésre.

Budapest, 1908 augusztus hó 14-én.

—

ad 27463. szám, fk. I. 1908. **Arnstein Sándor,** ki folyó hó 13-án automobilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosittatik a székesfőváros területén automobilvezetésre.

Budapest, 1908 augusztus hó 14-én.

—

ad 25650. szám, fk. I. 1908. **Hornyák József,** ki folyó hó 13-án automobilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosittatik a székesfőváros területén automobilvezetésre.

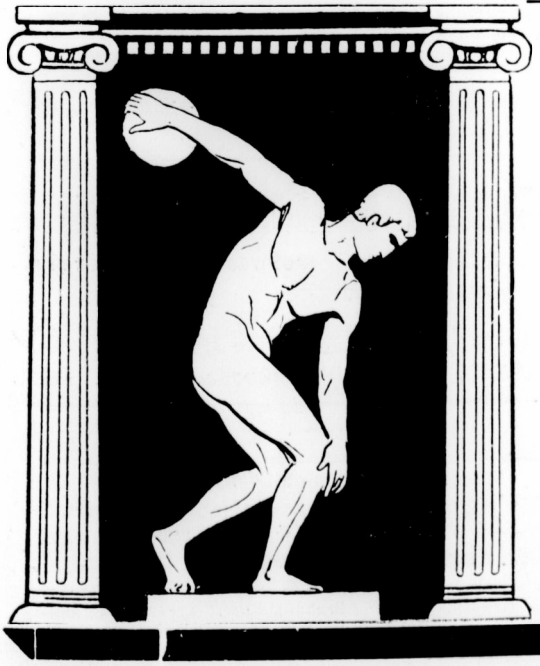
Budapest, 1908 augusztus hó 14-én.

Főszerkesztő: Friedrich Nándor.
Felelős szerkesztő: **Lindner Ernő.**
Főmunkatársak: **Biró Alajos és ifj. Holub József.**

Blázsei Miklós
automobil-kocsigyártó.
Javitások. Uj carrosseriák.
Budapest, VIII., Práter-u. 67.

Lovag Tichtl Károly
genealogus, heraldikus
mindenféle nemesi ügyekben
felvilágositást ad.
Budapest, VIII., Baross-utca 32. sz.

A
NEMZETI SPORT
ELŐFIZETÉSI ÁRA:
EGÉSZ ÉVRE . . . 20 KORONA
FÉL ÉVRE . . . . 10 KORONA
NEGYED ÉVRE . 5 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 40 FILLÉR, VIDÉKEN 44 FILLÉR.
KAPHATÓ MINDEN DOHÁNYTŐZSDÉBEN. .·. AZ ELŐFIZETÉSEK E LAP KIADÓHIVATALÁBA (VIII., ESZTERHÁZY-UTCA 6.) KÜLDENDŐK.

BRÁZAY
SÓSBORSZESZ
A LEGJOBB.
NÉLKULÖZHETETLEN HÁZISZER.
KAPHATÓ MINDENÜTT.
ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL.

100% gummi megtakarítás!

HERKULES

szabadalmazott **asbest** légtömlő védő **szallag** használata mellett.

Nincs többé defekt szakadás repedés átmelegedés.

Prospektust küld:

Kell Jenő

Budapest, VI., Gyár-utca 26.

100% gummi megtakarítás!

Különleges **automobil**-ruházat vizhatlan angol **szövetekből** és mosható dániai **„LAVALA"**-bőrből.

WESZELY ISTVÁN

angol sport-, gummi- és acél-árú cikkek raktára

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 9. szám, — Telefon 79—04. sz. —

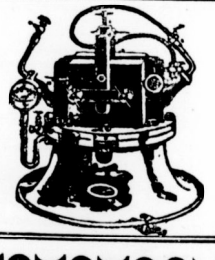
LÁNG LAJOS

BUDAPEST

VIII., Stáhly-utca 7.

Kocsigummi-, automobil- és pneumatik-javitások.

Bárminő gummik megvétetnek.

Automobilok és motoros kerékpárok

használtak is. Továbbá **motoros cséplők, gőzgépek** és **malomberendezések** nagyon olcsón.

FISCHER ERNŐ

BUDAPEST, VII. kerület, Ovoda-utca 41. szám.

Speciálista Automobil-fényezésekben,

HÉJJA BÉLA épület-, portá s mű-butor-asztalosmester

Budapest, Klauzál-utca 14. sz.

Elvállal minden e szakba vágó munkát jutányos árakon, teljes garancia mellett. **Szabadalmazott ágyvasalás.** Teljes lakberendezések. **Modern üzletberendezéseket jótállás mellett készit.**

AUTOMOBIL JAVITÁSOK

szakszerüen lesznek eszközölve modern gépekkel felszerelt mühelyünkben, mely műszaki mérnök vezetése alatt áll.

MICHELIN- és Continental-

Pneumatik minden méretben friss áru raktáron.

Egyszerü és igen praktikus

villamos vulkanizáló készülék,

melylyel nagy megtakaritás érhető el.

BÁRDI GARAGE

Budapest, VI., Mozsár-utca 9.

Dunlop a „Grand Prix"-ben

Rendkivül meg vagyok elégedve a Dunlop-gummikkal és abroncsokkal az Austin-kocsimon

Warwick Wright.

Dunlop-pneumatikjaim rendkivül beváltak kocsimon, igen meg vagyok elégedve.

D. M. Weigel.

Épen befejeztem versenyeimet és mondhatom, hogy a Dunlop-pneumatikkal és levehető abroncsokkal a legnagyobb mértékben meg vagyok elégedve.

D. Resta.

A nap nagy legyőzöttjei a gummik, botrányosan silányak voltak, kivéve — — Dunlopot a Motobloc és Austin kocsikon.

Berliner Tageblatt cikke.

Magyarországi vezérképviselete.

Sürgönycim: DUNLOP.

VAS GÉZA és Fia

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

Távbeszélő: 65—43.

Velodrom Automobil Garage-ban

(Városligeti fasor és Aréna-út sarok)

1908. szeptember 1-től 8-ig bezárólag az egész évad alatt felgyülemlett

használt automobilok

lesznek kiállitva és igen előnyös alkalmi árakon eladva.

Nagy választék

legelsőrendü gyártmányu automobilokban külömböző lóerősségben és carrosseriával.

Komoly érdeklődők

számára szivesen adunk automobilokat próbautak tételére.

Üzleti órák: délelőtt 9—12.
délután 3—6.

A Velodrom Automobil Garage
igazgatósága.

LÉGRÁDY TESTVÉREK, BUDAPEST.